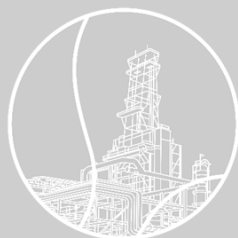

**Sprawozdanie Zarządu
z działalności Grupy LOTOS S.A.
oraz jej grupy kapitałowej
za 2021 rok**

Spis treści

1	Charakterystyka Grupy LOTOS S.A. i jej grupy kapitałowej	4
1.1	Podstawowe informacje	4
1.2	Charakterystyka działalności	4
2	Istotne wydarzenia 2021 roku	9
3	Otoczenie zewnętrzne Grupy LOTOS S.A. i jej grupy kapitałowej w 2021 roku	11
3.1	Wpływ pandemii COVID-19 na światowy rynek paliw	11
3.2	Popyt na ropę naftową	11
3.2.1	Świat	11
3.2.2	Polska	13
3.3	Podaż ropy naftowej	13
3.3.1	Świat	13
3.3.2	Polska	14
3.4	Ceny ropy naftowej i gazu ziemnego	14
3.5	Przerób ropy naftowej	17
3.5.1	Moce przerobowe	17
3.6	Otoczenie regulacyjne	19
3.7	Przewidywane kształtowanie się czynników zewnętrznych w 2022 roku	24
3.8	Wpływ wojny na terytorium Ukrainy na Grupę Kapitałową LOTOS	25
4	Strategia Grupy LOTOS S.A. na lata 2017–2022	27
4.1	Wizja i główne cele strategiczne	27
4.2	Aktualny stan realizacji strategii	28
4.3	Efektywnie wykorzystane aktywa w całym łańcuchu wartości	29
4.4	Sukcesywne i powtarzalne obniżanie kosztów działalności oraz optymalizacja marży	32
4.5	Gotowość do wdrażania innowacji	32
4.6	Aktywne zarządzanie szansami i ryzykami	33
4.7	Silny zespół, spójny CSR, dbałość o bezpieczeństwo	33
4.8	Stan prac w zakresie przejęcia Grupy LOTOS S.A. przez PKN Orlen S.A.	34
4.9	Działania na rzecz realizacji strategii Grupy w 2022 roku	35
5	Działalność Grupy LOTOS S.A. i jej grupy kapitałowej w segmencie produkcji i handlu	36
5.1	Grupa LOTOS S.A. – rafinacja ropy naftowej	36
5.1.1	Rynek rafinacji ropy i układ sił konkurencyjnych w regionie	36
5.1.2	Optymalizacja przerobu ropy w warunkach stopniowej odbudowy rynku po pandemii	37
5.1.3	Kompleksy rafineryjne prowadzące działalność w regionie	37
5.1.4	Główne produkty	39
5.1.5	Wielkość przerobu ropy i produkcji	40
5.2	Modelowa marża rafineryjna	41
5.3	Źródła zaopatrzenia	41
5.3.1	Dostawcy	42
5.3.2	Odbiorcy	42
5.4	Sprzedaż produktów naftowych przez Grupę Kapitałową LOTOS na krajowym rynku	43
5.4.1	Detaliczna sprzedaż paliw	44
5.4.2	Hurtowa sprzedaż benzyny, oleju napędowego, lekkiego oleju napędowego	45
5.4.3	Sprzedaż paliwa lotniczego	45
5.4.4	Produkcja i sprzedaż LPG	45
5.4.5	Produkcja i sprzedaż olejów silnikowych i przemysłowych	45
5.4.6	Produkcja i sprzedaż asfaltów oraz paliw żeglugowych	46
5.5	Rynki eksportowe	46
5.6	Logistyka jako wsparcie segmentu produkcji i handlu	46
5.6.1	Magazynowanie i dystrybucja paliw	48
5.6.2	Transport kolejowy	48
5.7	Asortymentowa struktura sprzedaży segmentu produkcji i handlu	50
6.	Działalność Grupy Kapitałowej LOTOS w obszarze poszukiwań i wydobycia	52
6.1	Organizacja Obszaru Poszukiwań i Wydobycia	52
6.2	Posiadane aktywa i wielkość wydobycia	52
6.3	Działalność poszukiwawczo-wydobywczą w Polsce	53
6.3.1	Otoczenie konkurencyjne dla działalności wydobywczej	54
6.3.2	Kluczowe aktywa Grupy Kapitałowej LOTOS (poziom wydobycia i koncesje)	55
6.3.3	Logistyka	56
6.4	Działalność poszukiwawczo-wydobywczą w Norwegii	56
6.4.1	Otoczenie konkurencyjne dla działalności wydobywczej	56
6.4.2	Kluczowe aktywa Grupy Kapitałowej LOTOS (poziom wydobycia i koncesje)	59
6.4.3	Logistyka	60
6.5	Działalność poszukiwawczo-wydobywczą na Litwie	60
6.5.1	Otoczenie konkurencyjne dla działalności wydobywczej	61
6.5.2	Kluczowe aktywa Grupy LOTOS (poziom wydobycia i koncesje)	61

6.5.3	Logistyka.....	61
6.6	Kluczowe projekty rozwojowe Segmentu wydobywczego.....	62
6.7	Kluczowe nowe inicjatywy rozwojowe.....	64
6.8	Planowane postępy w 2022 roku.....	64
7	Organizacja i infrastruktura.....	65
7.1	Struktura Grupy Kapitałowej LOTOS.....	65
7.2	Zatrudnienie i polityka wynagrodzeń.....	68
7.2.1	Zatrudnienie.....	68
7.2.2	Wynagrodzenia władz statutowych.....	69
7.2.3	Pozafinansowe składniki wynagrodzeń przysługujące Członkom Zarządu i kluczowym menedżerom.....	73
7.2.4	Zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających i nadzorujących.....	73
7.2.5	Polityka wynagrodzeń i ocena jej funkcjonowania.....	73
8	Finanse Grupy Kapitałowej LOTOS w 2021 roku.....	74
8.1	Zasady sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego.....	74
8.2	Główne czynniki kształtujące wynik finansowy.....	74
8.2.1	Przychody ze sprzedaży.....	75
8.2.2	Koszty operacyjne.....	76
8.2.3	Wynik na pozostałej działalności operacyjnej.....	77
8.2.4	Wynik EBITDA LIFO.....	77
8.2.5	Wynik na działalności finansowej.....	79
8.3	Sytuacja finansowa.....	79
8.3.1	Aktywa.....	79
8.3.2	Pasywa.....	80
8.4	Przepływy pieniężne.....	81
8.5	Wskaźniki finansowe.....	82
8.6	Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej LOTOS w podziale na segmenty.....	84
8.6.1	Segment produkcji i handlu.....	84
8.6.2	Segment wydobywczy.....	85
8.7	Kredyty i pożyczki.....	86
8.7.1	Kredyty bankowe Grupy LOTOS S.A.....	86
8.7.2	Kredyty bankowe pozostałych spółek Grupy Kapitałowej.....	87
8.7.3	Pożyczki.....	88
8.8	Finansowanie projektu B8 w ramach emisji obligacji.....	94
8.9	Nakłady inwestycyjne.....	94
8.10	Zobowiązania warunkowe.....	95
8.11	Ocena zarządzania zasobami finansowymi.....	95
8.12	Prognozy wyników finansowych.....	95
9	Finanse Grupy LOTOS S.A. w 2021 roku.....	96
9.1	Główne czynniki kształtujące wynik finansowy.....	96
9.1.1	Przychody.....	97
9.1.2	Koszty operacyjne.....	98
9.1.3	Wynik na działalności finansowej.....	98
9.2	Sytuacja finansowa.....	99
9.2.1	Aktywa.....	99
9.2.2	Pasywa.....	100
9.3	Przepływy pieniężne.....	101
10	Pozostałe informacje.....	102
10.1	Informacje o biegłym rewidencie.....	102
10.2	Sprawy sporne.....	103
10.2.1	Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, których stroną jest Grupa LOTOS S.A.....	103
10.2.2	Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące pozostałych jednostek z Grupy Kapitałowej LOTOS.....	103
10.3	Istotne wydarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego.....	105
10.4	Grupa LOTOS S.A. na rynku kapitałowym.....	109
10.4.1	Notowania akcji Grupy LOTOS S.A.....	109
10.4.2	Relacje inwestorskie.....	111
10.4.3	Rekomendacje inwestycyjne.....	111
10.4.4	Polityka w zakresie dywidendy.....	111
11	Ład korporacyjny.....	113
11.1	Zasady i zakres stosowania ładu korporacyjnego.....	113
11.2	Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych.....	115
11.3	Akcje i akcjonariusze Grupy LOTOS S.A.....	115
11.4	Walne Zgromadzenie.....	118
11.5	Działalność Rady Nadzorczej.....	120
11.5.1	Powoływanie i odwoływanie Członków Rady Nadzorczej.....	120
11.5.2	Skład.....	121

11.5.3	Kompetencje.....	121
11.6	Działalność Zarządu	126
11.6.1	Powoływanie i odwoływanie Członków Zarządu.....	126
11.6.2	Skład	127
11.6.3	Kompetencje.....	129
11.7	Polityka Wynagrodzeń.....	132
11.8	Polityka wyboru firmy audytorskiej	133
11.9	Polityka różnorodności	133
12	Ryzyko w działalności Grupy Kapitałowej LOTOS	135
12.1	Kategorie ryzyka w Grupie Kapitałowej LOTOS	135
12.1.1	Ryzyko strategiczne	137
12.1.2	Ryzyko finansowe	141
12.1.3	Ryzyko operacyjne	143
12.1.4	Ryzyko reputacyjne i compliance.....	145
12.2	Kluczowe ryzyka zidentyfikowane w Grupie Kapitałowej LOTOS	146
12.3	Model zarządzania ryzykiem.....	153
12.3.1	Proces zarządzania ryzykiem	154
12.3.2	Nadzór nad ryzykiem – uczestnicy systemu	155
13	Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy LOTOS S.A. i jej grupy kapitałowej.....	157
13.1	Kluczowe Niefinansowe Wskaźniki Efektywności	157
13.2	O Grupie LOTOS.....	158
13.2.1	Model biznesowy	159
13.2.2	Produkty i usługi.....	159
13.2.3	Taksonomia.....	161
13.2.4	Łańcuch wartości	163
13.2.5	Strategia rozwoju	164
13.3	Środowisko.....	165
13.3.1	Podejście do zrównoważonego rozwoju	165
13.3.2	Podejście do zmian klimatu	166
13.3.3	Szanse i ryzyka związane ze zmianami klimatu	167
13.3.4	Projekty i inicjatywy minimalizujące negatywny wpływ na klimat i środowisko.....	173
13.3.5	Emisje do atmosfery	175
13.3.6	Wytwarzanie i zużycie energii.....	178
13.3.7	Surowce.....	180
13.3.8	Odpady	182
13.3.9	Woda i ścieki.....	182
13.3.10	Bioróżnorodność	184
13.4	Aspekty społeczne	184
13.4.1	Człowiek najważniejszy.....	184
13.4.2	Wartości społecznej odpowiedzialności biznesu.....	185
13.4.3	Pracownicy	186
13.4.4	Relacje ze społecznościami lokalnymi	197
13.4.5	Zaangażowanie w przeciwdziałanie skutkom pandemii koronawirusa.....	200
13.4.6	Prawa człowieka w łańcuchu wartości	200
13.5	Ład korporacyjny i etyka.....	201
13.5.1	Ład korporacyjny	201
13.5.2	Etyka i przeciwdziałanie korupcji	203
13.5.3	Etyczny łańcuch dostaw.....	207
13.6	Podstawa prawna i zakres dokumentu.....	208
13.6.1	Istotność informacji niefinansowych	208
13.6.2	Zgodność raportu	210

1 Charakterystyka Grupy LOTOS S.A. i jej grupy kapitałowej

1.1 Podstawowe informacje

Początki Grupy LOTOS sięgają lat siedemdziesiątych ubiegłego stulecia, kiedy wybudowano rafinerię ropy naftowej w Gdańsku. W formie spółki akcyjnej prowadzi działalność od 18 września 1991 roku (wówczas jako Rafineria Gdańska S.A.), a pod nazwą Grupa LOTOS S.A. od kwietnia 2002 roku.

Nazwa	Grupa LOTOS S.A.
Adres	80-718 Gdańsk ul. Elbląska 135
Regon	190541636
NIP	5830000960
KRS	0000106150
Sąd rejestrowy	Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Czas trwania	Czas trwania działalności Spółki Grupa LOTOS S.A. jest nieoznaczony

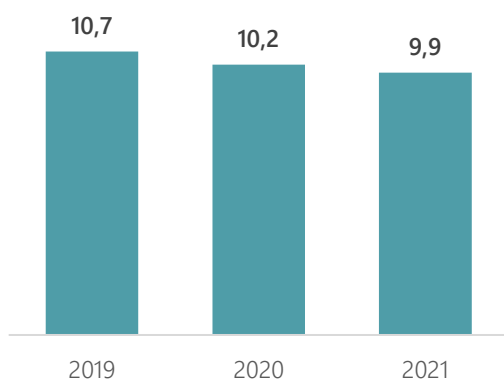
Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej (głównie paliw) oraz ich sprzedaż hurtowa.

Grupa LOTOS S.A. nie posiada oddziałów (zakładów) w rozumieniu Ustawy o Rachunkowości.

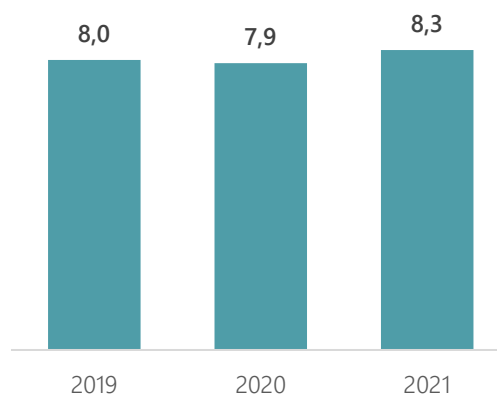
1.2 Charakterystyka działalności

Grupa LOTOS S.A. jest drugim co do wielkości producentem paliw w Polsce. Będąca własnością Spółki gdańska rafineria należy do najmłodszych, najnowocześniejszych i najbardziej przyjaznych środowisku kompleksów rafineryjnych w Europie. W 2021 roku rafineria niemal w pełni wykorzystwała swoje moce produkcyjne przerabiając 9,9 mln ton ropy (użytko sięgnęła 98,8% nominalnych zdolności przerobowych).

Wykres 1. Przerób ropy naftowej przez Grupę LOTOS S.A. (mln ton)

Wykres 2. Sprzedaż paliw¹ przez Grupę Kapitałową LOTOS w Polsce (mln ton)

Źródło: Spółka

Grupa LOTOS S.A. sprzedaje swoje produkty w Polsce w kanale hurtowym oraz poprzez własną sieć stacji paliw. W 2021 roku udział Grupy Kapitałowej LOTOS w krajowym rynku paliw wyniósł 32,2%. Na koniec 2021 roku w Polsce było 520 stacji (w tym 30 stacji MOP) z logo LOTOS i była to trzecia co do wielkości sieć dystrybucyjna paliw w Polsce. Znaczna część produkcji rafineryjnej Grupy trafia także za granicę – około 12% całej produkcji.

¹ Benzyny, olej napędowy, lekki olej opałowy, LPG, paliwo lotnicze (Jet)

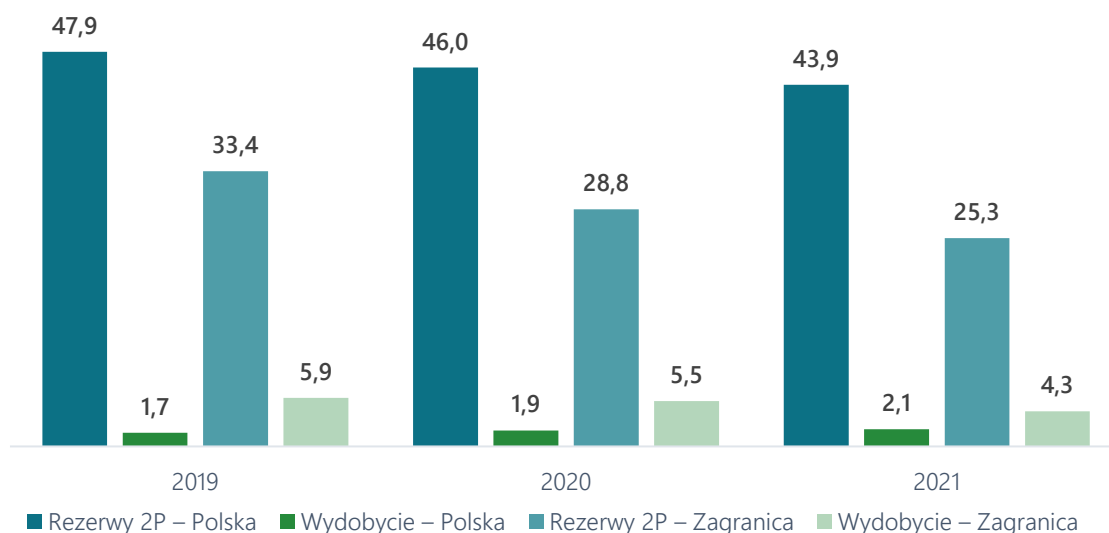
Poprzez swoje spółki-córki, Grupa LOTOS S.A. zajmuje się wydobywaniem węglowodorów w Polskiej Wyłącznej Strefie Ekonomicznej Morza Bałtyckiego. Eksploatuje także złoża ropy naftowej i gazu ziemnego na Norweskim Szelfie Kontynentalnym oraz na terytorium Litwy. Na koniec 2021 roku Grupa LOTOS dysponowała łącznymi potwierdzonymi rezerwami ropy naftowej i gazu ziemnego w kategorii 2P (ang. *proved and probable*) na poziomie 69,2 mln boe (baryłek ekwiwalentu ropy naftowej). Całkowita wielkość wydobycia w 2021 roku wyniosła 6,33 mln boe (średnio 17,3 tys. boe dziennie).

Mapa 1. Obszar aktywności Grupy Kapitałowej LOTOS

Źródło: Spółka

Wykres 3. Wielkość rezerw 2P i wydobycie (w mln boe)

Źródło: Spółka

Grupa Kapitałowa LOTOS, poprzez spółkę LOTOS Kolej sp. z o.o., jest także istotnym graczem na polskim rynku towarowych przewozów kolejowych. Według danych Urzędu Transportu Kolejowego w 2021 roku pod względem wykonanej pracy przewozowej jej udziały rynkowe wyniosły 10% (wobec 10,4% w 2020 roku), co plasowało ją na drugiej

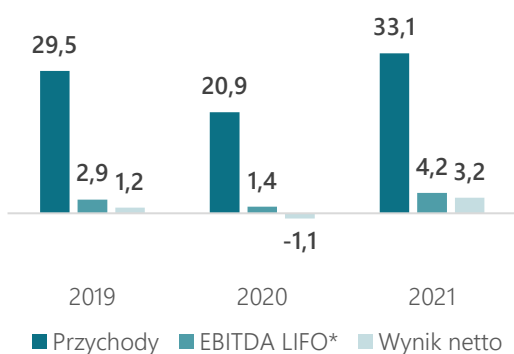
pozycji, z kolei pod względem przewiezionej masy towarów jej udziały stanowiły 5,3% (wobec 5,6% w 2020 roku), co oznaczało trzecią pozycję rynkową w tej kategorii.

Głównym celem strategii Grupy LOTOS S.A. na lata 2017-2022 jest stabilizacja i bezpieczny rozwój Grupy Kapitałowej. Grupa LOTOS S.A. to jedna z wiodących firm w Polsce i znaczący koncern energetyczny, którego wizją rozwoju jest osiągnięcie pozycji:

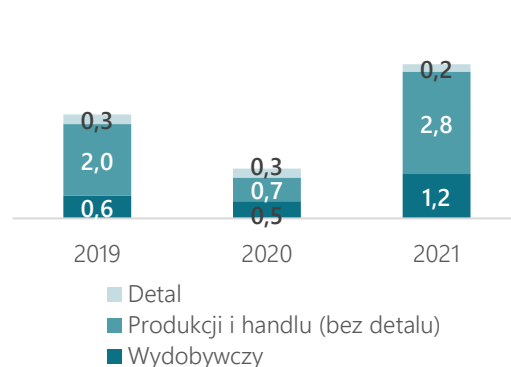
- o optymalnie zintegrowanego pionowo producenta paliw i produktów chemicznych wysokiej jakości,
- o dostawcy wyspecjalizowanych usług logistycznych i serwisowych,
- o lidera wdrożeń innowacji w obrębie podstawowej działalności, dla zapewnienia stabilnego wzrostu wartości Grupy dla akcjonariuszy.

W 2021 roku Grupa Kapitałowa LOTOS osiągnęła przychody na poziomie ponad 33,1 mld zł. Główna część przychodów pochodziła z segmentu produkcji i handlu – 96%. Odbiorcami produktów są przede wszystkim klienci krajowi. Na sprzedaż krajową przypadało 85,4% całości przychodów ze sprzedaży.

Wykres 4. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej LOTOS (w mld zł)

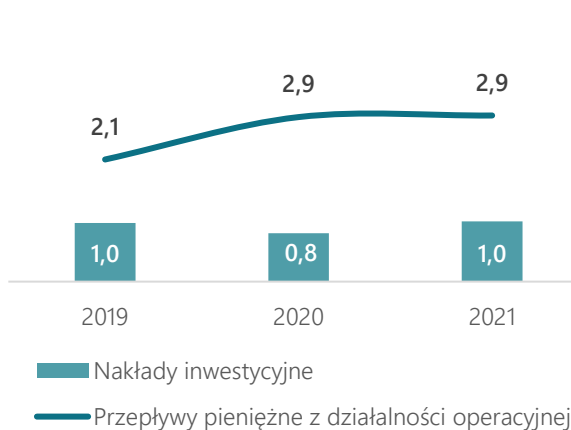

Wykres 5. Wyniki EBITDA LIFO* Grupy Kapitałowej LOTOS w podziale na segmenty (w mld zł)

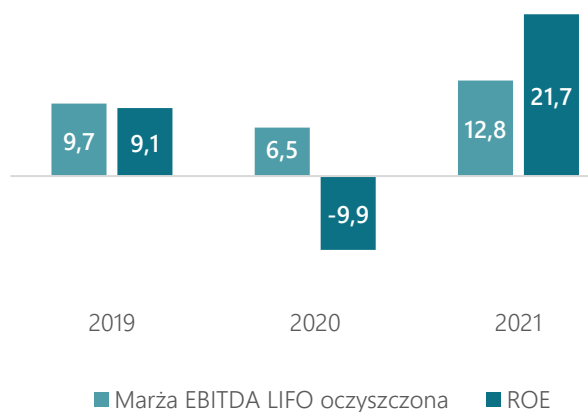

* wyniki oczyszczone o wpływ zdarzeń jednorazowych

Wykres 6. Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej i wielkość nakładów inwestycyjnych (mld zł)

Wykres 7. Marża EBITDA LIFO oczyszczona i stopa zwrotu z kapitału (ROE) Grupy Kapitałowej LOTOS (%)

Źródło: Spółka

Grupę Kapitałową, oprócz Grupy LOTOS S.A., tworzy obecnie 45 podmiotów, uwzględniając w tym 4 wspólne przedsięwzięcia oraz fundację. Prowadzą one swoją działalność w Polsce, Norwegii, Wielkiej Brytanii i na Litwie. Na koniec 2021 roku Grupa Kapitałowa LOTOS zatrudniała 5 472 osób, w tym Grupa LOTOS S.A. 708 pracowników.

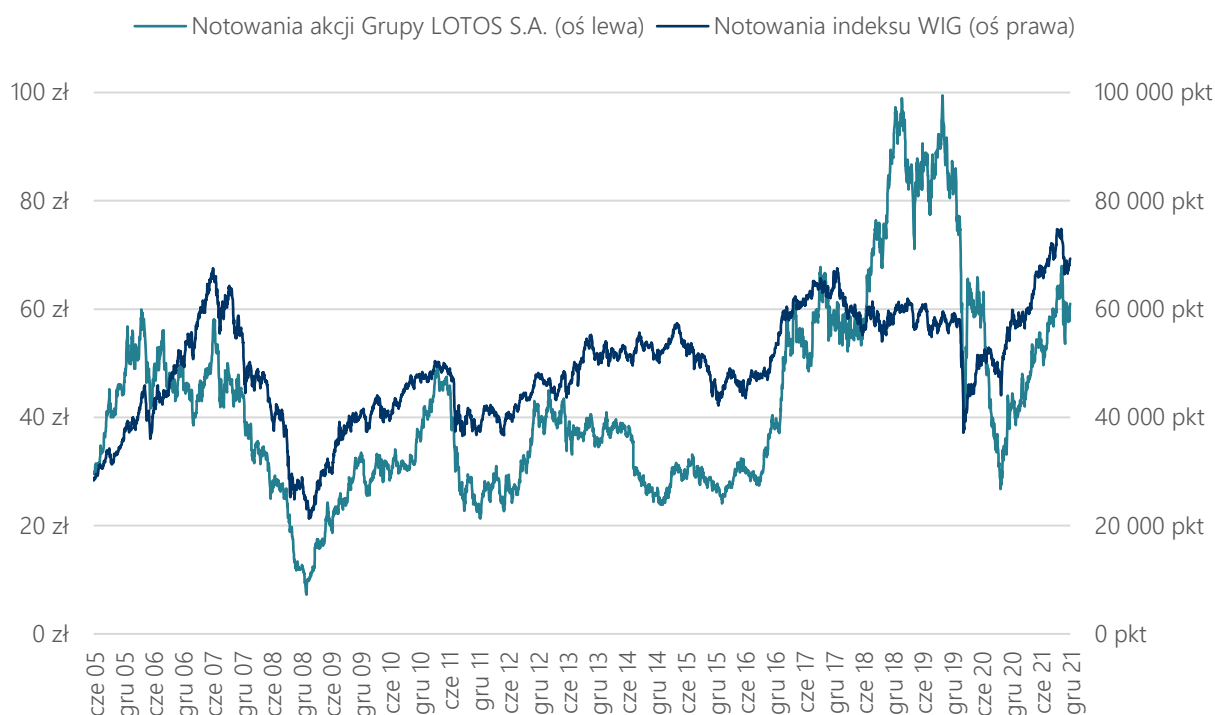
Jednym z głównych paradygmatów działalności Grupy Kapitałowej LOTOS jest zrównoważony rozwój, rozumiany jako ciągłe poprawianie efektywności przy jednoczesnym ograniczaniu negatywnego wpływu na środowisko. Gdańska rafineria znajduje się wśród 10% najmniej emisyjnych rafinerii w Europie. W ostatniej dekadzie, mimo znacznego wzrostu

produkcji, Grupa Kapitałowa LOTOS zmniejszyła emisję CO₂ o około jedną trzecią – w 2021 roku wykazując poziom 28,2 kg na tonę.

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej LOTOS aktywnie uczestniczą w projektach, które mają na celu ochronę naturalnego środowiska i ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Jednym z takich działań było uruchomienie projektu *Niebieski Szlak*, w ramach którego powstało 12 punktów ładowania pojazdów elektrycznych pomiędzy Warszawą a Trójmiastem. Grupa LOTOS realizuje także projekt Pure H₂, którego celem jest sprzedaż wodoru o bardzo wysokiej czystości (99,999%) z przeznaczeniem dla transportu, a także projekt Green H₂, w ramach którego powstać ma wielkoskalowa instalacja złożona z elektrolizerów, magazynów wodoru i ogniw paliwowych lub turbin wodorowych, produkująca zeroemisyjny wodór na potrzeby rafinerii, jednocześnie wspierając polski system elektroenergetyczny na zasadzie elektrowni szczytowo-pompowej. Spółka zakończyła również budowę systemu ciągłego monitoringu zanieczyszczeń (CEMS), a także instalacji Węzła Odzysku Wodoru, który z jednej strony dostarczy nowe produkty w postaci LPG, benzyny surowej, benzyny lekkiej i wodoru, a z drugiej strony dodatkowym jego efektem będzie zmniejszenie emisji CO₂ do atmosfery. Ponadto pod koniec 2020 roku rafineria Grupy LOTOS wytworzyła pierwsze w swojej historii biokomponenty: biopropan (biokomponent LPG) oraz biowęglowodory ciekłe (biokomponenty oleju napędowego), co jest pierwszym krokiem w stronę ekologicznej rafinerii produkującej z produktów pochodzenia roślinnego. Z kolei w 2021 roku Grupa LOTOS, będąc jednym z sygnatariuszy inicjatywy pilotowanej przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska podpisała „Porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju sektora biogazu i biometanu w Polsce. Wraz z partnerami zaprezentowała również zbiór rekomendacji co do zmian legislacyjnych mających umożliwić uruchomienie w Polsce wielkoskalowych, komercyjnych projektów CCS (ang. *carbon capture and storage*) – dotyczących podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Od 30 czerwca 2005 roku Grupa LOTOS S.A. notowana jest na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Jej akcje kwalifikowane są do wielu krajowych i międzynarodowych indeksów, w tym do indeksu WIG20, który grupuje 20 największych emitentów z warszawskiej giełdy. Dominującym akcjonariuszem Spółki jest Skarb Państwa, który posiada 53,19% udziału w ogólnej liczbie głosów oraz w kapitale zakładowym Spółki. W 2021 roku kurs akcji Grupy LOTOS S.A. wzrósł o 47,2%, tj. do 61 zł wobec 41,45 zł na koniec 2020 roku. Giełdowa kapitalizacja Spółki na koniec 2021 roku wynosiła z kolei 11,3 mld zł.

Wykres 8. Notowania akcji Grupy LOTOS S.A. w okresie od 30 czerwca 2005 do 31 grudnia 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GPW.

Tabela 1. Podstawowe wskaźniki finansowe i operacyjne Grupy Kapitałowej LOTOS za lata 2011-2021

	Jednostka	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
EBITDA wg LIFO oczyszczona	mln zł	4 229	1 357 ²	2 861	3 099	3 051	2 590	2 156	1 391	1 094	2 021	1 181
Przychody ze sprzedaży	mln zł	33 124	20 909	29 493	30 122	24 186	20 931	22 709	28 502	28 559	33 074	29 260
Zysk/strata netto	mln zł	3 212	- 1 146	1 153	1 587	1 672	1 015	-263	-1 466	39	928	649
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	mln zł	2 897	2 870	2 130	2 328	3 127	2 654	1 488	1 381	1 416	1 331	902
Wielkość wydobycia	tys. boe/d	17,3	20,3	20,7	20,4	22,9	26,7	11,9	10,5	4,9	6	4
Przerób ropy naftowej	mln ton	9,9	10,2	10,7	10,8	9,6	10,4	10,2	9,5	8,7	9,7	9,2
Stacje paliw ³	liczba	520	513	506	495	493	487	476	441	439	405	369

Źródło: Spółka

² Wyniki 2020 roku pod wpływem efektu wahań poziomu zapasów ropy naftowej oraz różnic pomiędzy wolumenem zakupu i przerobu ropy naftowej w trakcie 2 kwartału, które spowodowały uwzględnienie w kalkulacji kosztu przerobu wg metodyki LIFO ropy wycenionej przy wyższym koszcie jednostkowym niż cena bieżąca – wystąpił tzw. efekt historycznych warstw ropy naftowej (wycenionych po znacznie wyższym koszcie jednostkowym). Powyższy efekt jest ograniczeniem przyjętego modelu i nie ma wpływu na generowane przepływy. Spółka szacuje wyżej wymieniony negatywny efekt w 2020 roku dla wyniku wg LIFO na ~370 mln zł.

³ Dane na koniec roku.

2 Istotne wydarzenia 2021 roku

styczeń – marzec 2021

o Decyzją władz norweskich spółka LOTOS Norge otrzymała 3 nowe licencje poszukiwawczo-wydobywcze (w obszarach NOAKA oraz Sleipner)	19.01.2021
o Pan Marian Krzemiński złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki z dniem 1 marca 2021 roku	22.01.2021
o Rada Nadzorcza Spółki powołała do składu Zarządu X wspólnej kadencji Pana Krzysztofa Nowickiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Fuzji i Przejść z dniem 26 stycznia 2021 roku	22.01.2021
o Grupa LOTOS wznowiła publikację modelowej marży rafinerijnej, jednocześnie aktualizując jej metodykę kalkulacji	10.02.2021
o Na terenie rafinerii Grupy LOTOS uruchomiony został czwarty nalewak kolejowy, który pozwala na napełnienie 6 tys. ton paliw na dobę	10.02.2021
o Rada Nadzorcza Spółki powołała do składu Zarządu X wspólnej kadencji Pana Jarosława Wróbla na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji z dniem 2 marca 2021 roku	17.02.2021
o Rozpoczął się planowy, cykliczny postój remontowy w rafinerii Spółki, który potrwał do 1 maja 2021 roku	24.02.2021
o Pan Artur Cieślik złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki z dniem 15 marca 2021 roku	02.03.2021
o Zarząd Grupy LOTOS przyjął kierunkową akceptację działań wewnątrzorganizacyjnych mających na celu optymalizację struktury grupy kapitałowej oraz przygotowanie do wdrożenia modelu środków zaradczych niezbędnych do fuzji z PKN Orlen S.A.	12.03.2021
o Spółka LOTOS Petrobaltic wspólnie z partnerami podpisała list intencyjny w sprawie współpracy oraz wzajemnego wsparcia zaangażowania w łańcuch dostaw materiałów i usług w programie rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej na Bałtyku	31.03.2021

kwiecień – czerwiec 2021

o Grupa LOTOS za pośrednictwem Fundacji LOTOS przekazała sprzęt medyczny na rzecz szpitala w Nowym Tomyślu, po raz kolejny wspierając walkę z COVID-19. Łącznie kwota wsparcia udzielonego przez Grupę LOTOS na walkę z pandemią wynosi około 12 mln zł	14.04.2021
o Spółka zawarła umowę o współpracy z PKN Orlen, PGNiG oraz Skarbem Państwa dotyczącą rekomendowanego scenariusza konsolidacji PKN Orlen, PGNiG oraz Grupy LOTOS	12.05.2021
o Grupa LOTOS zakończyła prace rozszerzające dostępność usługi LOTOS Pay&GO, dzięki której za pośrednictwem aplikacji mobilnej za paliwo można zapłacić bezpośrednio przy dystrybutorze na ponad 320 stacjach marki LOTOS	20.05.2021
o Rada Nadzorcza Grupy LOTOS powołała od 28 maja 2021 roku do składu Zarządu XI wspólnej kadencji Spółki: Panią Zofię Parytę – Prezesa Zarządu, Pana Krzysztofa Nowickiego – Wiceprezesa Zarządu ds. Fuzji i Przejść, Pana Piotra Walczaka – Wiceprezesa Zarządu ds. Produkcji i Handlu, Pana Jarosława Wittstocka – Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych, Pana Jarosława Wróbla – Wiceprezesa Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji	27.05.2021
o Spółka LOTOS Kolej na mocy umowy o współpracy z litewską firmą LTC Cargo rozpoczęła przewozy towarów na Litwę	28.05.2021
o Jako element strategicznych działań ukierunkowanych na dywersyfikację dostaw do przerobu w gdańskiej rafinerii trafiła po raz pierwszy nigeryjska ropa Forcados	28.05.2021
o Spółka LOTOS Asphalt dokonała przedterminowej spłaty zadłużenia związanego z projektem EFRA	14.06.2021
o LOTOS Petrobaltic podpisał z firmą Baltic Trade and Invest list intencyjny przy współpracy przy projektach morskich farm wiatrowych	22.06.2021
o Pan Adam Lewandowski złożył oświadczenie o rezygnacji z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Grupy LOTOS ze skutkiem na dzień 29 czerwca 2021 roku	22.06.2021

lipiec – wrzesień 2021

o „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021” weszły w życie. O stanie ich stosowania Spółka poinformowała 30 lipca 2021 r. w raporcie EBI 1/2021	01.07.2021
o Pierwsza na świecie instalacja filtracyjnego oczyszczania UCOPure dotarła do gdańskiej rafinerii	19.08.2021
o Spółka LOTOS Kolej zaprezentowała na targach TRAKO 2021 swój nowy pojazd – najnowocześniejszą lokomotywę w Europie – Vectron MS od firmy Siemens Mobility	22.09.2021
o Spółka LOTOS Oil podpisała z firmą Kinetics Technology umowę na realizację Projektu Hydrokokingowego Bloku Olejowego (HBO) w formule stała cena i realizacja „pod klucz” dla całego zakresu technicznego przedsięwzięcia inwestycyjnego, którego celem jest produkcja nowych wysokomarżowych produktów (olejów bazowych Grupy II) z planowanym terminem przekazania do eksploatacji w pierwszej połowie 2025 roku	28.09.2021
o LOTOS Petrobaltic podpisał 2-letni kontrakt ze spółką zależną Energi z Grupy PKN Orlen – Enspirion – na korzystanie z łączności krytycznej TETRA na Morzu Bałtyckim	28.09.2021
o Grupa LOTOS w konsorcjum z Instytutem Energetyki oraz Akademią Górniczo Hutniczą w Krakowie uruchomiła nowy projekt wodorowy – VETNI, którego celem jest opracowanie wysoce efektywnej instalacji umożliwiającej wysokosprawną produkcję wodoru o wysokiej czystości w oparciu o elektrolizery stałotlenkowe zasilane energią z odnawialnych źródeł	30.09.2021

październik – grudzień 2021

o LOTOS Petrobaltic uruchomił przesył gazu z bałtyckiego złoża B8 na ląd do spółki Energobaltic we Władysławowie, gdzie w jej elektrociepłowni produkowana jest energia cieplna przekazywana do miejskiej sieci ciepłowniczej	01.10.2020
o Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki wyraziło zgodę na wydzielenie i przeniesienie aktywów rafineryjnych do spółki LOTOS Asphalt, a także warunkowe zgody na zbycie aktywów objętych środkami zaradczymi – niezbędne do kontynuacji procesu połączenia Grupy LOTOS z PKN Orlen	14.10.2021
o Grupa LOTOS została doceniona za wysoką jakość pod względem wartości użytkowej dla akcjonariuszy i inwestorów przygotowywanych raportów, zajmując trzecie miejsce w konkursie „The Best Annual Report 2020” organizowanym przez Instytut Rachunkowości i Podatków	14.10.2021
o Zarząd Grupy LOTOS oraz przedstawiciele związków zawodowych uzgodnili treść porozumienia zabezpieczającego pracowników spółek, które ze względu na realizację środków zaradczych znajdują się poza grupą kapitałową	26.10.2021
o Uruchomione zostało wydobycie ze złoża YME na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, w przypadku którego szacowane średnie wydobycie w perspektywie pięciu kolejnych lat ma wynieść około 5 tysięcy baryłek ropy dziennie	26.10.2021
o LOTOS Petrobaltic wraz z partnerami – Grupą LOTOS oraz Grupą Azoty – zaprezentował zbiór rekomendacji w zakresie zmian legislacyjnych mających umożliwić uruchomienie w Polsce wielkoskalowych, komercyjnych projektów dotyczących podziemnego składowania dwutlenku węgla (ang. <i>carbon capture and storage</i> – CCS)	02.11.2021
o Zgodnie z uchwałą NWZ Grupy LOTOS z 14 października 2021 r. zorganizowana część przedsiębiorstwa związana z działalnością rafineryjną w Gdańsku została wniesiona aportem do spółki LOTOS Asphalt, w zamian za co Grupa LOTOS objęła nowe udziały w tej spółce	02.11.2021
o Komisja Europejska wyraziła zgodę na wydłużenie terminu realizacji środków zaradczych niezbędnych do przeprowadzenia fuzji Grupy LOTOS z PKN Orlen – do 14 stycznia 2022 roku	12.11.2021
o Grupa LOTOS, będąc jednym z sygnatariuszy inicjatywy pilotowanej przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, podpisała porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju sektora biogazu i biometanu w Polsce	23.11.2021
o Spółka LOTOS Asphalt podpisała nową umowę kredytową na refinansowanie Projektu EFRA wraz z kredytami pomocniczymi	28.12.2021
o Grupa LOTOS podpisała aneks do listu intencyjnego dotyczącego analizy możliwości oraz ewentualnych warunków zrealizowania wspólnej inwestycji w zakresie budowy elektrowni gazowo-parowej w Gdańsku przez Energe, PKN Orlen oraz Grupę LOTOS	29.12.2021

3 Otoczenie zewnętrzne Grupy LOTOS S.A. i jej grupy kapitałowej w 2021 roku

3.1 Wpływ pandemii COVID-19 na światowy rynek paliw

W 2021 roku nastąpiła szybka odbudowa gospodarcza, która doprowadziła do dużych wzrostów cen energii elektrycznej oraz surowców. Niewątpliwie obraz sytuacji gospodarczej w tym okresie był zatem zdecydowanie odmienny w porównaniu do recesji, która miała miejsce w 2020 roku z uwagi na pandemię COVID-19. Zgodnie z prognozami Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) ze stycznia 2022 roku wzrost gospodarczy na świecie wyniósł 5,9%. W całej Europie dynamika była również niezwykle wysoka (największy wzrost w Irlandii na poziomie 13,0%, natomiast najmniejszy na Białorusi na poziomie 2,1%), a tego typu odbudowa miała miejsce pomimo wprowadzanych lokalnie, choć z mniejszym niż w 2020 roku natężeniem, obostrzeń w życiu społeczno-gospodarczym. Dodatkowo na poprawę warunków gospodarczych wpływ miała skuteczność szczepionek przeciwko wirusowi COVID-19, a także tempo ich wprowadzania na całym świecie. Niemniej, uwzględniając perspektywy rozwoju gospodarczego, nadal pozostaje wiele czynników, które mogą zakłócić dynamikę wzrostu gospodarki światowej – w tym ryzyko pojawienia się potencjalnie nowych groźnych wariantów wirusa COVID-19, wąskie gardła w łańcuchu dostaw, poziomy długi państwowego w wielu państwach wraz z rosnącą presją inflacyjną i reakcjami banków centralnych. Przede wszystkim jednak największa niepewność związana jest z dalszym rozwojem konfliktu w Ukrainie.

Wraz z poprawą koniunktury gospodarczej nastąpił również wzrost zapotrzebowania na paliwa. W ocenie agencji analitycznych wzrost wyniósł powyżej 5%, co miało swoje odzwierciedlenie w rosnących notowaniach ropy naftowej. W 2021 roku notowania ropy naftowej gatunku *Brent* wyniosły średnio 70,9 USD/bbl wobec 41,8 USD/bbl w 2020 roku. Duży wpływ na kształtujące się w trakcie roku notowania miały z jednej strony działania państw OPEC+ w kierunku bilansowania rynku (ograniczony wzrost produkcji skutkujący spadkiem zapasów w państwach OECD), a z drugiej strony rosnąca dostępność surowca z państw spoza OPEC (głównie USA, Kanada, Rosja, Norwegia, Gujana, Argentyna).

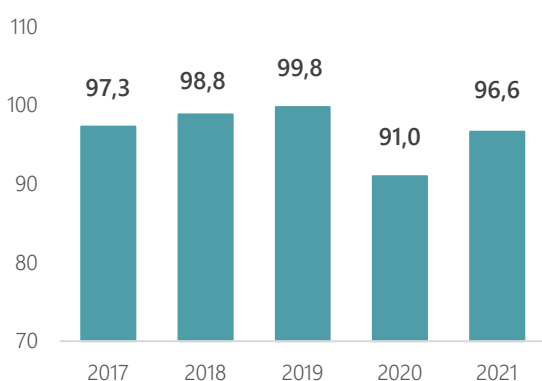
Na obraz rynku energetycznego w 2021 roku na świecie duży wpływ miały kształtujące się notowania gazu ziemnego. W pierwszej połowie 2021 roku cena tego surowca była pod presją niskich temperatur (mroźna zima), natomiast w drugiej połowie 2021 roku na notowania wpływ miało wiele innych czynników, w tym strategia Rosji w kierunku ograniczania eksportu do Europy (także do magazynów, których właścicielem jest OAO Gazprom), która docelowo miała doprowadzić do oddania do eksploatacji gazociągu Nord Stream 2 (certyfikacja została wstrzymana). W dalszej kolejności mniejsza produkcja surowca na kontynencie (Norwegia, Wielka Brytania), trwająca odbudowa gospodarcza (duży wzrost eksportu do regionu Azji i Pacyfiku), a także zmniejszona dostępność surowca w dostawach morskich (LNG) sprawiły, że notowania tego surowca na brytyjskim rynku NBP (National Balancing Point) wzrosły z 43,6 USD/boe do 97,7 USD/boe, powodując niepewność co do dalszego rozwoju gospodarczego (rosnąca presja inflacyjna).

Na kształtujące się ceny surowców energetycznych wpływ miały także regulacje UE oraz działania w kierunku zwiększenia ochrony środowiska. Zaproponowany przez KE pakiet legislacyjny *Fit for 55* może mieć w kolejnych latach fundamentalny wpływ na rynek paliw (kształtujące się zapotrzebowanie) oraz same rafinerie (zwiększanie obciążeń podatkowych). Jednym z proponowanych rozwiązań jest objęcie coraz to większej liczby sektorów (transportowy, morski) systemem redukcji emisji CO₂ (EU ETS). Uwzględniając kształtujące się notowania uprawnień w 2021 roku, które wzrosły z poziomu 28,2 USD/t do 62,7 USD/t, można przewidywać dalsze trudności makroekonomiczne dla przemysłu rafineryjnego w Europie, co może skutkować zamknięciami najmniej rentownych zakładów.

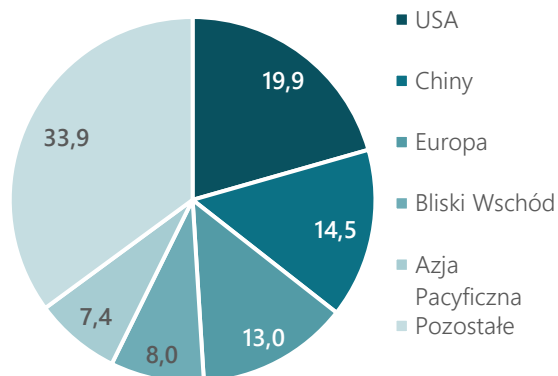
3.2 Popyt na ropę naftową

3.2.1 Świat

Wykres 9. Popyt na ropę naftową w latach 2017-2021 (w mln b/d)

Wykres 10. Główni konsumenci ropy naftowej w 2021 roku (w mln b/d)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Organization of the Petroleum Exporting Countries (OPEC)

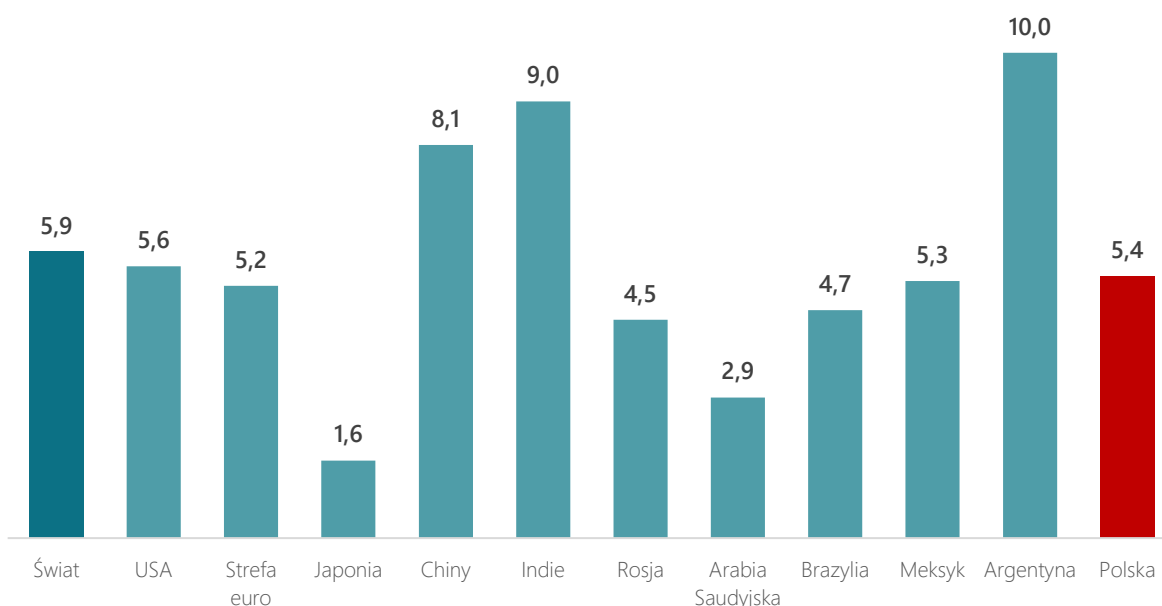
W 2021 roku zapotrzebowanie na ropę naftową na świecie wyniosło średnio 96,63 mln baryłek dziennie w porównaniu do 90,98 mln baryłek dziennie w 2020 roku (wzrost o 6%).

W dalszym ciągu, pomimo pandemii koronawirusa, największym na świecie konsumentem ropy naftowej pozostają USA. W 2021 roku zapotrzebowanie na surowiec wśród trzech największych konsumentów (USA, Chiny, Europa) najbardziej wzrosło w USA (+8,4%) w porównaniu do 2020 roku. W przypadku tego państwa znaczna część przerabianego w rafineriach surowca pochodzi z krajowych złóż (w tym przede wszystkim z niekonwencjonalnych, tj. z formacji łupkowych).

Do głównych czynników kształtujących poziom zapotrzebowania na ropę naftową i gaz ziemny można zaliczyć:

- o działania na rzecz ochrony klimatu – w lipcu 2021 roku, realizując postanowienia tzw. Zielonego Ładu, Komisja Europejska opublikowała pakiet legislacyjny pod nazwą Fit for 55, który ma na celu przyspieszenie transformacji gospodarczej w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej UE. Wpływ na zapotrzebowanie na ropę naftową mają w szczególności proponowane obowiązki minimalnego udziału zrównoważonych paliw, np. lotniczych, dla ich dostawców. Ponadto zaproponowane zostały zmiany limitów emisyjnych dla pojazdów, tj. redukcja emisji gazów cieplarnianych o 55% do 2030 r. w porównaniu do 1990 r., a w perspektywie długofalowej do przejścia na zerowe emisje netto do 2050 r. Wysoka i systematycznie rosnąca cena uprawnień do emisji dwutlenku węgla stymuluje z kolei zmianę bilansu energetycznego na rzecz zwiększenia w nim udziału odnawialnych źródeł energii;
- o dynamika wzrostu gospodarczego – otwieranie się gospodarek światowych po okresach ścisłych lockdownów oraz restrykcji w podróżowaniu przyczyniło się do powrotu wzrostu światowego PKB względem lat ubiegłych, zwłaszcza 2020 roku. Jak przewiduje Międzynarodowy Fundusz Walutowy, w 2022 roku powinno nastąpić odbicie aktywności gospodarczej, a globalny wzrost PKB sięgnąć ma 4,4% (wobec 5,9% w 2021 roku) – choć prognoza ta wydaje się mocno niepewna ze względu na wybuch wojny na terytorium Ukrainy;
- o logistykę i transport – w ciągu roku obserwowane były problemy w sektorze transportu. Wśród największych z nich należy wskazać zatory w portach, niedobory pracowników oraz nagłe wzrosty popytu na produkty;
- o zmiany w preferencjach ludności – w wyniku utrzymującej się pandemii COVID-19 w ciągu roku obserwowany był trend polegający na wykorzystywaniu transportu samochodami prywatnymi zamiast transportu publicznego. Ponadto, na zwiększenie wykorzystania prywatnego transportu wpłynęła wciąż ograniczona liczba połączeń lotniczych;
- o postęp techniczny – oprócz zastosowania nowych, alternatywnych paliw wprowadzane są innowacje mające na celu zmniejszenie zużycia paliw przez tradycyjne napędy, np. w zakresie podniesienia wydajności silników samochodowych, obniżenia masy pojazdów użytkowych, odzyskiwania mocy w trakcie hamowania czy też bardziej aerodynamicznych kształtów pojazdów. Postęp techniczny wpływa także na koszty i efektywność takich rozwiązań.

Wykres 11. Dynamika Produktu Krajowego Brutto w 2021 roku (w %)

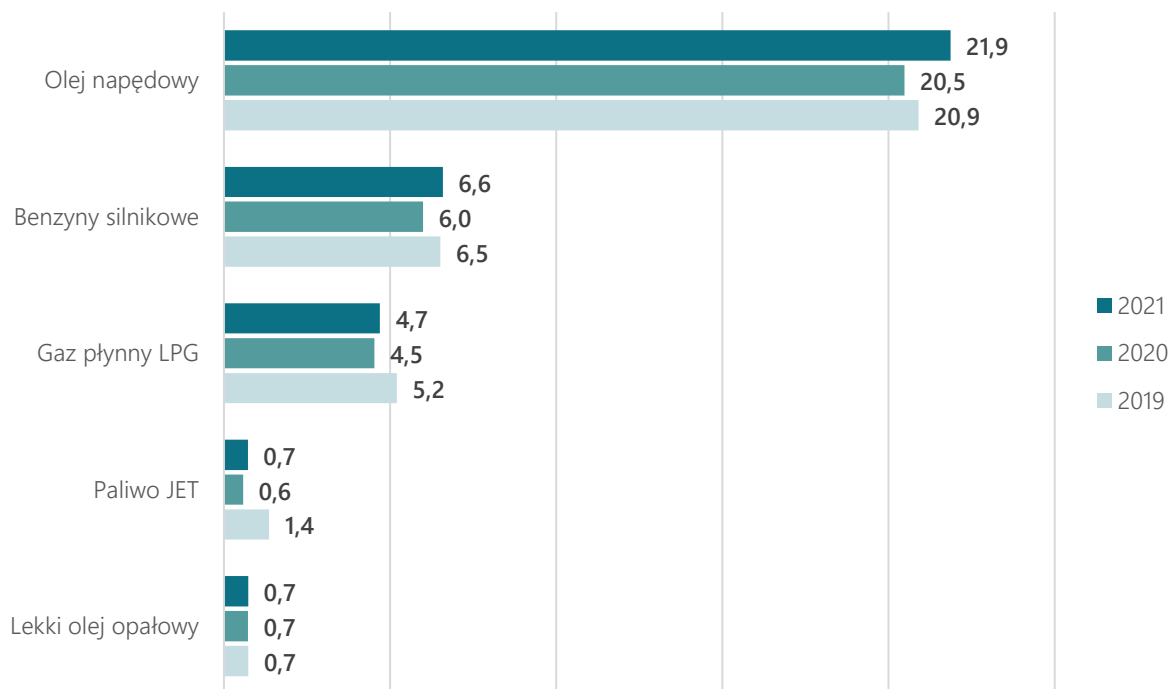

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MFW (szacunek)

3.2.2 Polska

W 2021 roku konsumpcja paliw (benzyna, olej napędowy, lekki olej opałowy, LPG, paliwo lotnicze) w Polsce wyniosła w sumie 34,6 mln m³ i była o 7,1% wyższa niż w 2020 roku. W związku z mniejszą liczbą ograniczeń związanych z pandemią wzrosty popytu widoczne były w każdej grupie produktowej, w tym zużycie benzyny wzrosło o 9,8%, oleju napędowego o 6,8%, lekkiego oleju opałowego o 1%, a paliwa lotniczego o 25%.

Wykres 12. Konsumpcja paliw w Polsce (w mln m³)

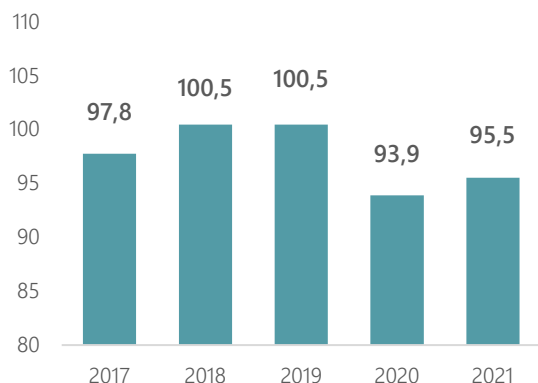
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Polskiej Organizacji Przemysłu i Handlu Naftowego (POPiHN)

3.3 Podaż ropy naftowej

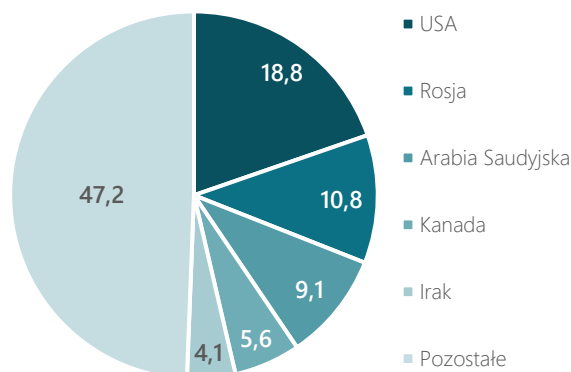
3.3.1 Świat

W 2021 roku nadal obowiązywało porozumienie państw OPEC+, które w efekcie pandemii COVID-19 uległo znacznym modyfikacjom. Państwa zrzeszone zareagowały na zmiany zachodzące w otoczeniu, a zwłaszcza Araba Saudyjska, która w lutym zdecydowała się na dobrowolne zmniejszenie podaży surowca o 1 mln b/d. Jednakże, wiara organizacji w odrodzenie popytu na surowiec w ciągu kolejnych miesięcy wpłynęła na regularne, comiesięczne zwiększanie podaży surowca o kilkaset tys. b/d. Nadal w mocy utrzymane były sankcje USA nałożone na Iran, co ograniczyło dostępność ciężkich i kwaśnych gatunków ropy. W 2021 roku dwukrotnie doszło do ograniczenia podaży surowca z USA w wyniku działania sił natury. Oba przypadki miały miejsce na południowym wybrzeżu USA. Na przełomie lutego i marca silne mrozy spowodowały czasowe braki w dostawach energii elektrycznej, w wyniku których wydobywanie w regionie spadło okresowo o 4 mln b/d. Następnie w sierpniu uderzenie huraganu Ida spowodowało czasowe zatrzymanie wydobywania ropy naftowej na poziomie 1,74 mln b/d, tj. 17% całkowitego wydobywania w USA z tego okresu. Szybki wzrost popytu na surowiec w ciągu roku wpłynął na wzrost jego cen do najwyższych poziomów obserwowanych od lat i tym samym wzrostu inflacji oraz cen paliw. Najwięksi importerzy surowca na świecie, chcąc przeciwdziałać tym negatywnym czynnikom odbudowy gospodarczej, zdecydowali się na uwalnianie na rynkach lokalnych części zapasów strategicznych ropy naftowej.

Wykres 13. Wydobywanie ropy naftowej w latach 2017-2021 (w mln b/d)

Wykres 14. Główni producenci ropy naftowej w 2021 roku (w mln b/d)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPEC

W 2021 roku globalne wydobycie ropy naftowej wzrosło z poziomu 93,9 mln b/d do 95,53 mln b/d. Podaż surowca wzrosła rok do roku u wszystkich głównych producentów na świecie. Stany Zjednoczone wciąż pozostawały największym z nich, pomimo utrzymującej się pandemii COVID-19. Wzrost wydobycia w tym kraju był jednak stosunkowo powolny (+240 tys. b/d w porównaniu do 2020 roku), czego powodem była stabilizacja wyników finansowych po znaczących stratach odniesionych w roku ubiegłym i bardzo ograniczone inwestycje w przywrócenie wydobycia. Efektem był wzrost importu netto surowca w kraju o 520 tys. b/d rok do roku. Do pozostałych kluczowych państw dla międzynarodowego rynku ropy naftowej należy zaliczyć Rosję (10,78 mln b/d), Arabię Saudyjską (9,11 mln b/d), Kanadę (5,58 mln b/d) oraz Irak (4,06 mln b/d).

3.3.2 Polska

Na początku 2021 roku w Polsce było udokumentowanych 87 złóż ropy naftowej, w tym w Karpatach – 29 złóż, na ich przedgórzu (w zapadlisku przedkarpackim) – 12 złóż, na Niżu Polskim – 44 złoża, a na obszarze polskiej strefy ekonomicznej Morza Bałtyckiego – 2 złoża. Złoża ropy naftowej w Karpatach są na wyczerpaniu, natomiast na pozostałych złożach w dalszym ciągu trwają prace wydobywcze oraz podejmowana są wysiłki na rzecz zwiększenia poziomu szczypania złóż. W 2020 roku stan wydobywalnych zasobów ropy naftowej i kondensatu wyniósł 22,1 mln ton (zasoby bilansowe i pozabilansowe) i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalał o 0,9 mln ton. W 2020 roku największy przyrost zasobów odnotowano w złożu Lubiszyn (lepsze rozpoznanie złoża prowadzoną eksploatacją). Wydobycie ropy naftowej i kondensatu w 2020 roku ze wszystkich złóż, wyniosło 911,4 tys. ton i zmniejszyło się w stosunku do roku poprzedniego o 25,3 tys. ton. Krajowe złoża pokrywają jedynie 3% całkowitego krajowego zapotrzebowania na ten surowiec.

W 2021 roku w dalszym ciągu (z uwagi na położenie geograficzne, dostępność surowca, istniejącą infrastrukturę dostaw, a także funkcjonujące w rafineriach instalacje) ropa naftowa do krajowych rafinerii była dostarczana przede wszystkim z Rosji. Do Polski dostarczana jest także ropa naftowa z Arabii Saudyjskiej, Nigerii, Kazachstanu, Norwegii oraz Wielkiej Brytanii.

3.4 Ceny ropy naftowej i gazu ziemnego

W 2021 roku średnie notowanie ropy naftowej gatunku Brent wyniosło 70,9 USD/bbl i było o 69,4% wyższe w porównaniu do 2020 roku. Głównym czynnikiem działającym na wzrost ceny tego surowca był wzrost zapotrzebowania na ropę, który wg OPEC w 2021 roku wyniósł około 6%. Wynikał on w głównej mierze z odbudowy gospodarek po okresie lockdownów w 2020 roku, a w konsekwencji z szacowanego wzrostu globalnego PKB na poziomie blisko 6%. Od czasu zniesienia restrykcji w maju stale rósł popyt w USA, Europie, Chinach czy Indiach. W 2021 roku zapotrzebowanie na surowiec wśród trzech największych konsumentów (USA, Chiny, Europa) najbardziej wzrosło w USA (+8,4%) w porównaniu do 2020 roku.

Ponadto znacząca dla bilansowania rynku była aktywna polityka państw OPEC+, służąca bieżącemu monitorowaniu sytuacji podaży-popytu na rynku. Zgodnie z lipcowymi uzgodnieniami, kraje członkowskie miały zwiększać swoje wydobycie od sierpnia do grudnia o 400 tys. b/d miesięcznie.

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt obserwowanego od września ubiegłego roku wzrostu opłacalności wykorzystania ropy naftowej względem pozostałych wsadów do produkcji energii elektrycznej w wyniku wysokich cen gazu ziemnego oraz wysokiego poziomu globalnej inflacji, która skłania inwestorów do zwiększenia inwestycji w surowce.

W 2021 roku średnia różnica pomiędzy gatunkami ropy Urals i Brent wyniosła -1,83 USD/bbl, w porównaniu do -0,6 USD/bbl w 2020 roku. Wycena mieszanki Rebco rosła w mniejszym tempie niż gatunku Brent, m.in. z uwagi na

zwiększoną podaż przez Rosję wraz z luzowaniem polityki OPEC+. Od lutego obserwowano wzrost programów załadunkowych w rosyjskich portach eksportowych. Największy poziom od początku pandemii program załadunkowy osiągnął w październiku, tj. równy 7,41 mln ton, a przyczyniły się do tego jesienne postoje remontowe w Rosji. Okresowo na popyt na ropę Urals oddziaływały z jednej strony wysokie zainteresowanie słodkimi gatunkami rop w trzecim kwartale (rosnące koszty produkcji wodoru z uwagi na wysokie ceny gazu ziemnego), a następnie rosnące cracki na średnie frakcje odwróciły uwagę rynku ku ropom o średniej i wysokiej kwasowości.

Wykres 15. Notowania ropy naftowej Brent w latach 2018-2021 (w USD/bbl)

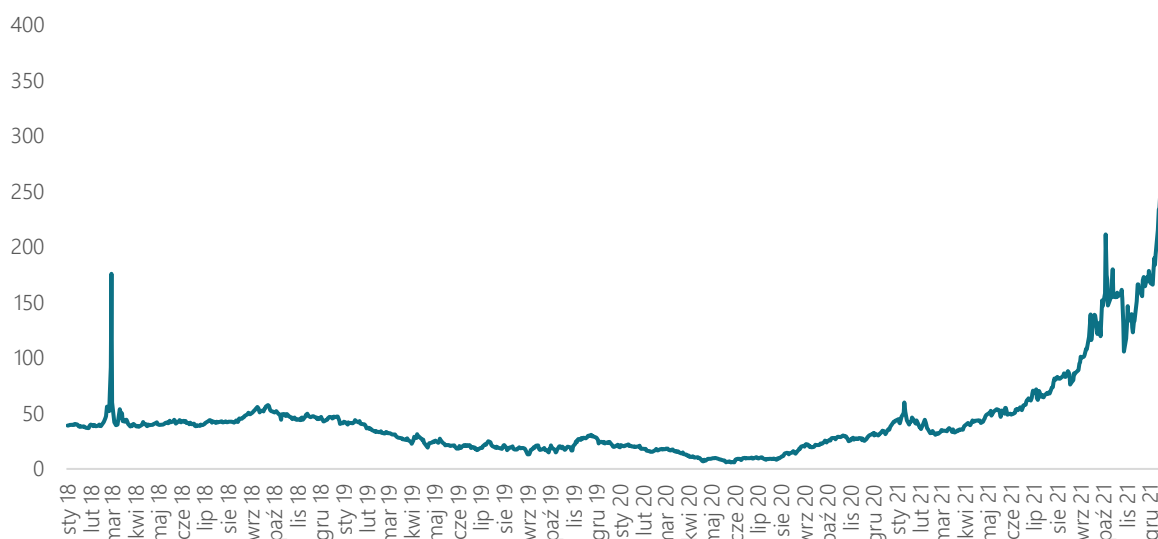

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Refinitiv

W 2021 roku notowania gazu ziemnego były bardzo zmienne. Jednocześnie nastąpił ich istotny wzrost w porównaniu do 2020 roku (w przypadku brytyjskiego National Balancing Point średnioroczna cena wzrosła o około 390%, wynosząc 88,1 USD/boe), co było efektem kilku czynników:

- o zwiększonego zapotrzebowania na surowiec (odbudowa gospodarcza);
- o niskiego poziomu wypełnienia magazynów w Europie (zapasy na początku października 2021 roku – początek sezonu grzewczego – były mniejsze o 18,1% w porównaniu do 2020 roku);
- o spekulacyjnych praktyk rynkowych;
- o ograniczania dostaw surowca przez Rosję (co najmniej 5,5% mniej niż w 2020 roku), która podejmowała działania w kierunku certyfikacji gazociągu Nord Stream 2 i to pomimo rekordów w zakresie wydobycia surowca w tym państwie (514,8 mld m³ w 2021 roku a więc więcej o 62,2 mld m³ wobec 2020 roku)
- o mniejszego wydobycia surowca w Norwegii oraz Wielkiej Brytanii (efekt prac remontowych na złożach);
- o mniejszymi dostawami LNG do Europy (10% mniej niż w 2020 roku, gdyż faworyzowany był rynek Azji i Pacyfiku).

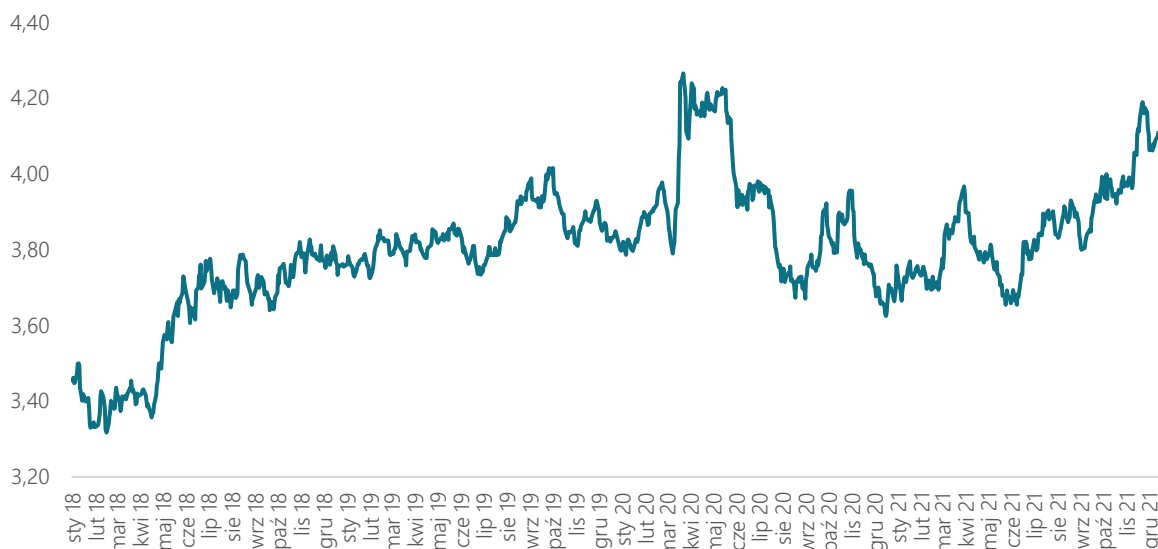
W trakcie całego 2021 roku rynek w Europie znajdował się pod presją notowań oraz braku dostępności do surowca (m.in. działania Rosji, które skutkowały niskim poziomem wypełnienia magazynów należących do OAO Gazprom w Austrii, Niemczech oraz Holandii). Tego typu sytuacja uległa nieznacznej poprawie pod koniec 2021 roku, ale tylko chwilowo nastąpiło zmniejszenie presji na notowania w efekcie zwiększonych dostaw LNG do Europy z USA. Trudności w dostępności do gazu ziemnego skutkowały większą wrażliwością na czynniki o charakterze jednostkowym (np. zmniejszone wytwarzanie energii elektrycznej z farm wiatrowych na kontynencie, chwilowe problemy w elektrowniach jądrowych).

Wykres 16. Notowania cen gazu ziemnego NBP⁴ w latach 2018-2021 (USD/boe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Refinitiv

Ceny ropy naftowej na światowych rynkach są zwyczajowo wyrażane w dolarach. Dlatego też z perspektywy spółek rafineryjnych ważne są nie tylko notowania samej ropy naftowej, ale także kształtowanie się kursu waluty ich kraju wobec waluty amerykańskiej. W 2021 roku notowania złotego nieznacznie umocniły się w stosunku do amerykańskiego dolara, tj. średni kurs USD/PLN spadł o 0,9%, z poziomu 3,8978 zł w 2020 roku do poziomu 3,8647 zł w 2021 roku. Jednak od listopada 2021 notowania USD/PLN kształtowały się na poziomach przekraczających 4 USD/PLN.

Wykres 17. Notowania złotego w relacji do USD w latach 2018-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego

Ponadto na ceny ropy naftowej i gazu mogą oddziaływać takie czynniki jak spadek zapotrzebowania (sytuacja gospodarcza), niepewna sytuacja geopolityczna oraz konflikty zbrojne w rejonach wydobycia ropy naftowej, restrykcje importowe i eksportowe oraz warunki pogodowe i klęski żywiołowe.

⁴ NBP – National Balancing Point.

3.5 Przerób ropy naftowej

3.5.1 Moce przerobowe

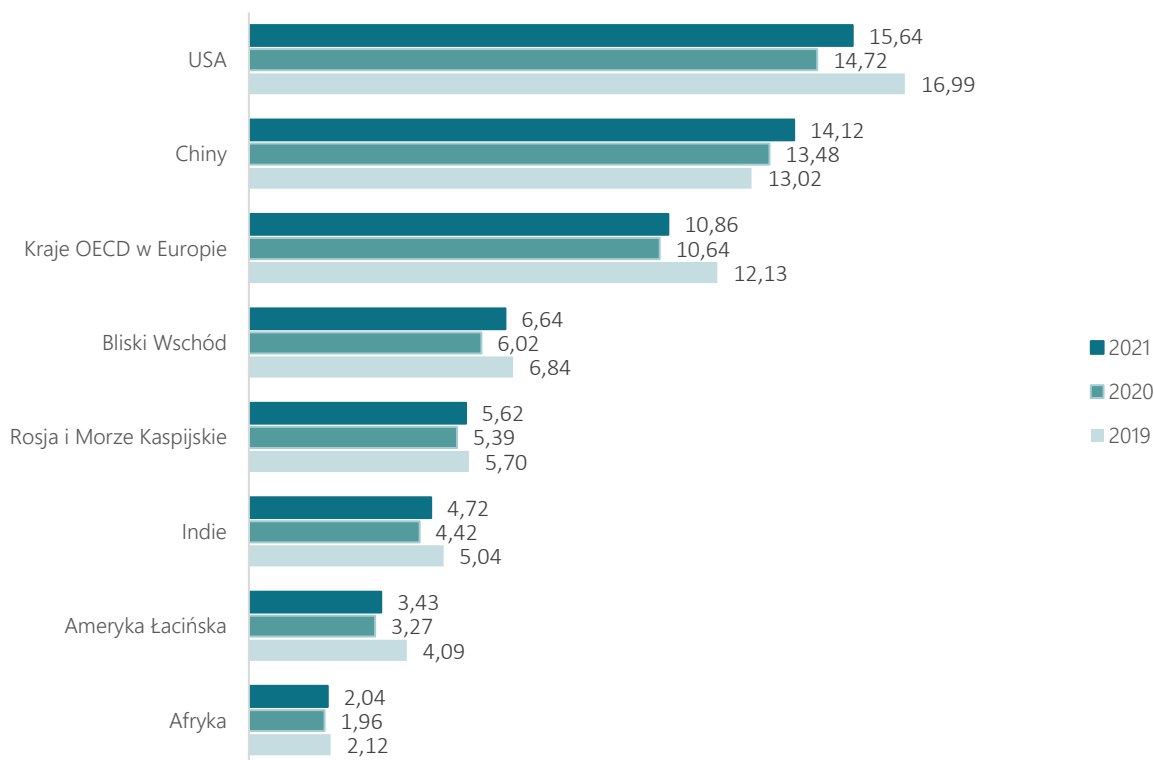
W 2021 roku widoczna była odbudowa wykorzystania mocy przerobowych w rafineriach na świecie. Na koniec roku wzrost wskaźnika o 11,2 p.p. rok do roku do 83,0% wykazały kraje europejskie, w USA natomiast wskaźnik zwiększył się o 10,7 p.p. względem roku ubiegłego, osiągając poziom 89,8%. Najmniejszy wzrost odnotowany został na kontynencie azjatyckim, gdzie lokalne rafinerie zwiększyły wykorzystanie mocy przerobowych w grudniu o 2 p.p. względem roku ubiegłego. Współcześnie następuje specjalizacja w kierunku coraz bardziej złożonych zakładów, charakteryzujących się zwiększoną zdolnością przetwarzania wtórnego.

Ten występujący od wielu lat trend jest wynikiem połączenia tendencji do zamykania starszych, prostszych rafinerii, stopniowego dodawania przetwarzania wtórnego w istniejących zakładach i budowania nowych rafinerii o wysokim poziomie złożoności. Wynika to z rosnącego światowego popytu głównie na lekkie, czyste produkty i stopniowego spadku popytu na resztkowy olej opałowy. Ponadto zmiany te wynikają z coraz surowszych przepisów dotyczących jakości paliw.

Od 2012 roku w Europie zamknięto szereg rafinerii, o mocach przerobowych wynoszących łącznie około 2 mln b/d. W Europie funkcjonuje ponad 100 zakładów, charakteryzujących się różnym poziomem konwersji, a część z nich (uwzględniając panujące uwarunkowania rynkowe) cechuje niski poziom rentowności, w efekcie czego część zakładów została lub zostanie zamknięta. Charakterystycznym trendem w panujących uwarunkowaniach jest również przekształcanie zakładów w biorafinerie.

Z uwagi na coraz bardziej przyspieszane w czasie plany osiągnięcia gospodarek zeroemisyjnych, prognozowany spadek zapotrzebowania na paliwa, rosnące znaczenie kwestii środowiskowych i wykorzystanie innych źródeł energii istnieje prawdopodobieństwo spadku poziomu mocy przerobowych rafinerii na świecie, a w konsekwencji likwidacji kolejnych zakładów.

Wykres 18. Przerób ropy naftowej na świecie (w mln b/d)

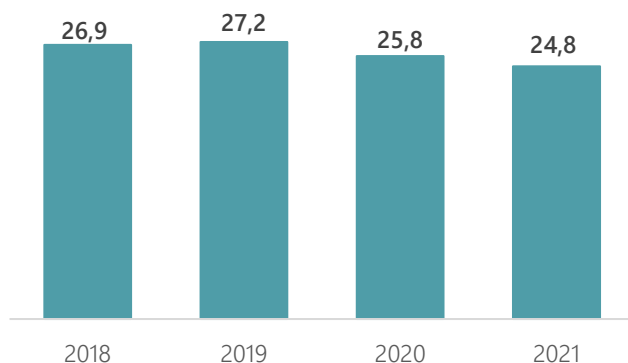
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPEC

Jednym z niewielu państw, które zwiększyły przerób ropy naftowej w 2021 roku względem 2019 roku były Chiny. Kraj ten umocnił się na globalnym rynku rafineryjnym, otwierając kolejne moce wytwórcze o wysokim poziomie konwersji, wywołując tym samym presję na działalność tradycyjnych rafinerii w krajach rozwiniętych. Ponadto, jak pokazują dane MFW, kraj ten w dużo mniejszym stopniu pod względem gospodarczym odczuł pandemię COVID-19 w porównaniu

do większości państw świata, odnotowując wzrost PKB o 2,3% w 2020 roku i 8% w 2021 roku (średnio na świecie wskaźniki te wyniosły odpowiednio -3,1% oraz 5,9%).

W 2021 roku przerobiono w Polsce 24,8 mln ton ropy naftowej, tj. o 3,9% mniej niż w poprzednim roku.

Wykres 19. Przerób ropy naftowej w Polsce (w mln t)

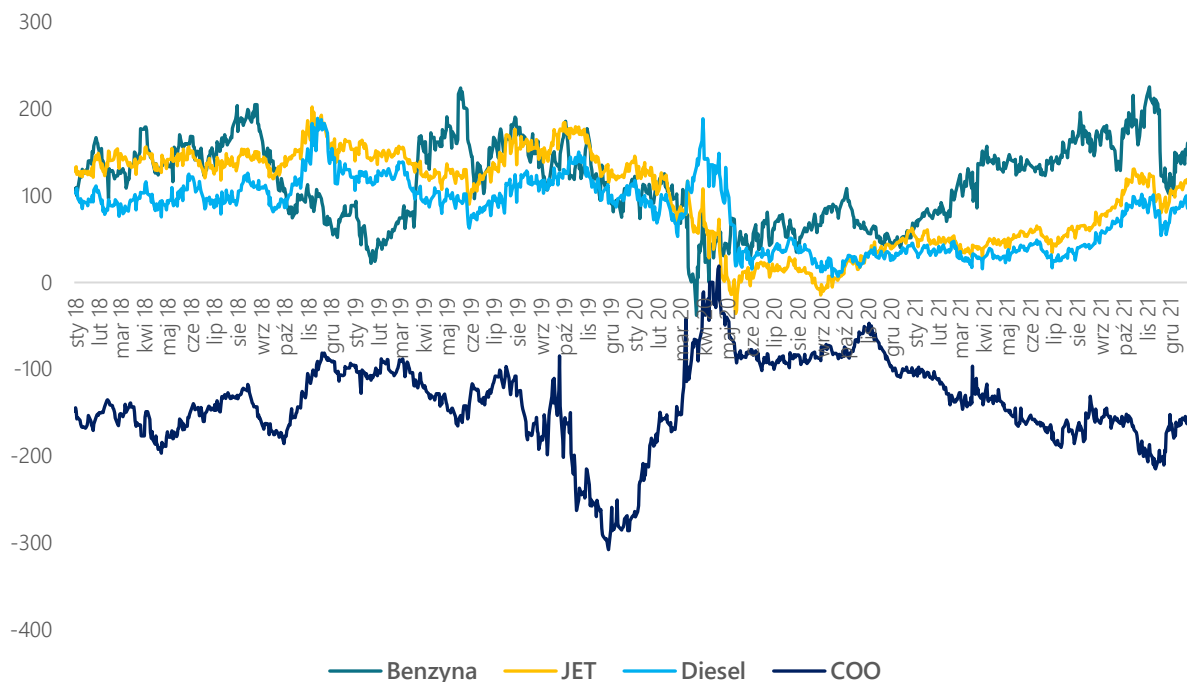

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych POPiHN

W 2021 roku różnice pomiędzy notowaniami produktów a ceną referencyjną ropy naftowej (tzw. cracki) przedstawiały się następująco:

- o benzyna – wartość najniższa 65,1 USD/t, najwyższa 225,5 USD/t, średnie notowanie wzrosło o 113,3% r/r, tj. o 73,9 USD/t. Na premie na benzynach oddziaływały: mniejszy przerób surowca w rafineriach na kontynencie na wiosnę; znaczący, sezonowy wzrost popytu w Europie oraz USA; wysokie poziomy eksportu paliwa z Europy do Afryki, USA oraz w region Morza Śródziemnego. Pod koniec sierpnia miało miejsce uderzenie huraganu Ida w Zatoce Meksykańskiej, które spowodowało czasowe zatrzymanie przerobu tamtejszych rafinerii i jeszcze większy wzrost zainteresowania europejskim produktem. W listopadzie na poziomach marż ważyły obawy o zapotrzebowanie na produkt w efekcie pojawienia się nowej mutacji wirusa – Omikron. Jednak według uczestników rynku nie widać obecnie większego wpływu tego zjawiska na popyt;
- o paliwo lotnicze (Jet) – wartość najniższa 24,9 USD/t, najwyższa 130,9 USD/t, średnie notowanie wzrosło o 65,1% r/r, tj. o 27,2 USD/t. Zjawiskiem najważniejszym w 2021 roku było ożywienie ruchu transatlantyckiego po zniesieniu ograniczeń dla zaszczepionych pasażerów przyjeżdżających do USA;
- o olej napędowy – wartość najniższa 15,9 USD/t, najwyższa 101,6 USD/t, średnie notowanie spadło o 10,7% r/r, tj. o 6 USD/t. W pierwszym kwartale 2021 roku na cracku ważyły przedłużające się w Europie obostrzenia w przemieszczaniu oraz relatywnie duży import (w marcu z Rosji, a w kwietniu głównie Bilskiego Wschodu). Od kwietnia następowała odbudowa cracku w wyniku znoszenia obostrzeń w mobilności, zadawalającego tempa odbudowy gospodarki globalnej oraz spadku eksportu z Rosji oraz USA (w wyniku wysokich cen diesla za oceanem okresowo notowano wręcz odwrotny kierunek arbitrażu od standardowego). W październiku miało miejsce ograniczenie podaży średnich destylatów w związku z wysokimi kosztami produkcji wodoru (rekordowe ceny gazu ziemnego). Przynajmniej trzy rafinerie na Starym Kontynencie obniżyły obciążenie instalacji hydrokrakingu lub całkowicie je wyłączyły. Pod koniec roku pojawiały się sygnały o odbudowie rynku do poziomów sprzed pandemii. Według Euroilstock w listopadzie w krajach EU15 + Norwegia zapasy paliwa były najniższe od 2019 roku. Z kolei w grudniu popyt na produkt w USA był o 6% wyższy niż przed pandemią;
- o ciężki olej opałowy (COO) – wartość najniższa -154,36 USD/t, najwyższa 96 USD/t, średnie notowanie spadło o 60,7% r/r, tj. o -58,1 USD/t. Na marżach ważyła niska konsumpcja produktu na cele żeglugowe i do wytwarzania energii elektrycznej, szczególnie obserwowana do kwietnia. W efekcie zapasy w Singapurze i Fujairah w pierwszej połowie roku notowały wysokie poziomy. Od czerwca obserwowany był spadek zapasów w obu tych portach. Już w sierpniu zapasy w Fujairah spadły poniżej poziomu sprzed pandemii, głównie w wyniku rosnących cen gazu ziemnego i wzrostu zainteresowania ciężkimi frakcjami jako alternatywnego medium energetycznego. Jednak w Singapurze nadal notuje się wysokie zapasy (w październiku wzrosły one o 7,4% m/m), a po zakończeniu w listopadzie postojów remontowych w Rosji oczekuje się również zwiększenia podaży z tego kierunku.

Wykres 20. Marże na produktach w latach 2018-2021 (USD/t)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Refinitiv

3.6 Otoczenie regulacyjne

Otoczenie regulacyjne Grupy LOTOS w ostatnim czasie uległo wielu przemianom. Poniżej przedstawione zostały regulacje unijne, które miały lub będą miały największy wpływ na rozwój Grupy LOTOS.

Jedną z głównych zmian, jaka zaszła w regulacjach unijnych, było przedstawienie pakietu Fit for 55, którego celem jest ograniczenie emisji o co najmniej 55 proc. do 2030 roku względem 1990 roku. Główna część tego pakietu została opublikowana 14 lipca 2021 roku, a kolejne propozycje są przedstawiane regularnie. Proponowane zmiany legislacyjne dotkną każdej dziedziny gospodarki. Przedstawiciele Komisji Europejskiej wskazywali na propozycje wsparcia finansowego, które będzie dostępne dla wszystkich państw członkowskich UE, aby przeprowadzić zieloną transformację. Działania podjęte przez UE mają wpłynąć na zrównoważony wzrost gospodarczy, zmniejszyć korzystanie z paliw kopalnych oraz upowszechnić odnawialne źródła energii, które umożliwią wprowadzenie nowych technologii i rozwój infrastruktury.

Dyrektywa dot. energii odnawialnej (RED)

Komisja Europejska przedstawiła nowelizację Dyrektyw RED dot. promowania energii ze źródeł odnawialnych. Wyznacza ona ogólne zasady i cel dotyczące minimalnych poziomów energii ze źródeł odnawialnych. Oddzielny cel dotyczy sektora transportowego, który według obecnych przepisów musi osiągnąć 14%. W ramach procedury konsultacji publicznych Komisja Europejska zaproponowała następujące zmiany:

- o dostawcy paliw będą zobowiązani do osiągnięcia 13% redukcji emisji gazów cieplarnianych (zamiast minimalnego udziału energii odnawialnej, jak ma to miejsce w chwili obecnej);
- o cel dla biopaliw zaawansowanych (produkowanych z surowców odpadowych wymienionych w zał. IX) wyniesie 0,2% w 2022 r., 0,5% w 2025 r. oraz 2,2% w 2030 r. (w sektorze lotniczym i żegludze – mnożnik 1,2);
- o cel dla „paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego” (np. wodór, e-paliwa) 2,6% w 2030 (w sektorze lotniczym i żegludze – mnożnik 1,2);
- o utrzymanie zasad dotyczących maksymalnego udziału biopaliw z surowców spożywczych – maksymalnie 1 p.p. powyżej poziomu z 2020 r., nie więcej niż 7%;
- o utrzymanie maksymalnego udziału surowców z zał. IX B (UCO, tłuszcze zwierzęce) na poziomie 1,7%;
- o zniesienie mnożników dla biopaliw zaawansowanych i energii elektrycznej;
- o powstanie system handlu emisjami w sektorze transportu, na wzór ETS, który docelowo ma być zintegrowany z obecnym system ETS;
- o dostawcy energii do pojazdów elektrycznych będą otrzymywać certyfikaty redukcji emisji, które będą mogły być nabywane przez dostawców paliw celem wykonania obowiązku redukcyjnego;
- o zniesienie art. 7a Dyrektywy FQD, na podstawie której funkcjonuje w Polsce cel NCR (obowiązek redukcji emisji o 6% w cyklu życia paliw);

- o wprowadzenie standardu ON B10 (do 10% zawartości FAME) oraz tzw. *protection grade* (obowiązek równoczesnego oferowania także standardu B7) do 2030 r.;
- o wprowadzenie celu dla wykorzystania paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego w przemyśle na poziomie 50% wodoru zużywanego na cele energetyczne i nieenergetyczne, z wyłączeniem wodoru przeznaczonego do produkcji paliw do 2030 r.

Dyrektywy dot. handlu uprawnieniami do emisji CO₂ (EU ETS)

Regulacją mającą duże znaczenie dla funkcjonowania Grupy LOTOS jest unijny system handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS). Komisja Europejska w 2020 r. rozpoczęła proces implementacji IV fazy ETS przypadającej na lata 2021-2030, która zbiega się z dwoma czynnikami zewnętrznymi: dużą presją politycznych ambicji Europejskiego Zielonego Ładu – w tym negocjacji w sprawie podwyższenia do co najmniej 55% celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 roku – oraz kryzysem gospodarczym wywołanym pandemią COVID-19. W związku z publikacją *Fit for 55* Komisja Europejska zaproponowała następujące zmiany:

- o utworzenie systemu handlu uprawnieniami do emisji CO₂ obejmującego emisje z sektora transportu i budynków (równoległego do obecnie obowiązującego systemu ETS), zobowiązani do zakupów i umarzania uprawnień do emisji będą m.in. dostawcy paliw;
- o maksymalny poziom emisji (cap) w systemie ETS dla ww. sektorów zostanie zdefiniowany w 2026 r. w taki sposób, aby osiągnąć redukcję emisji na poziomie 45% do 2030 r. w porównaniu z 2005 r.;
- o współczynnik redukcyjny dla nowego systemu ETS dla transportu i budynków wyniesie 5,15% (o tyle będzie co roku zmniejszana liczba uprawnień w systemie);
- o w ETS dla transportu i budynków nie przewiduje się darmowych uprawnień (jak ma to miejsce w obecnym systemie ETS), planowany jest natomiast mechanizm rezerwy stabilizacyjnej (analogiczny do istniejącego w obecnym systemie ETS);
- o włączenie sektora żeglugowego oraz lotnictwa do istniejącego ETS, zakres:
 - o 100% emisji z rejsów wewnątrz UE,
 - o 50% emisji z rejsów poza UE,
 - o 100% emisji występujących przy zacumowaniu w porcie UE;
- o stopniowe wprowadzanie mechanizmu dla żeglugi;
- o 20% zweryfikowanych emisji zgłoszonych za 2023 r.;
- o 45% zweryfikowanych emisji zgłoszonych za 2024 r.;
- o 70% zweryfikowanych emisji zgłoszonych za 2025 r.;
- o 100% zweryfikowanych emisji zgłoszonych do 2026 r.;
- o zwiększenie liniowego współczynnika redukcji uprawnień do emisji w obecnym systemie ETS do poziomu 4,2% rocznie (z obecnych 2,2%), co ma przyspieszyć wzrost cen uprawnień;
- o jednorazowa redukcja puli uprawnień o 117 mln sztuk;
- o zmiany w rezerwie stabilności rynkowej (MSR), czyli narzędziu służącym do zarządzania nadwyżką pozwoleń w ramach EU ETS, MSR uruchamia się, gdy łączna liczba uprawnień w obiegu przekroczy 833 mln lub spadnie poniżej 400 mln, liczba uprawnień w rezerwie zostałaby ograniczona do 400 mln;
- o liczba uprawnień przekazywanych do MSR pozostanie na poziomie 24% do 2030 r.;
- o aktualizacja zasad przyznawania darmowych uprawnień w celu ograniczenia ewentualnej potrzeby stosowania międzysektorowego współczynnika korygującego (CSCF), wzrost do 2,5% od 2026 r. (z 1,6% obecnie);
- o możliwość przyznania darmowych uprawnień będzie dodatkowo uzależniona od podejmowania działań dekarbonizacyjnych;
- o darmowe uprawnienia przeznaczone na sektor lotniczy wewnątrz UE zostaną wycofane do 2026 r.;
- o wzmocnienie Funduszu na Rzecz Innowacji poprzez wzrost puli przekazanych do Funduszu uprawnień z 450 mln do 650 mln uprawnień + środki z wycofania bezpłatnych uprawnień;
- o wprowadzenie mechanizmu wsparcia dla inwestycji niskoemisyjnych w postaci kontraktów różnicowych na CO₂ (CCfD – Carbon Contract for Difference).

Dyrektywy dot. opodatkowania energii i paliw (ETD)

Komisja Europejska w ramach pakietu *Fit for 55* przedstawiła nowelizację dyrektywy dotyczącej opodatkowania energii i paliw (Energy Tax Directive, ETD). Najważniejszym celem nowelizacji dyrektywy jest wykorzystanie systemu podatkowego w celu wsparcia niskoemisyjnych alternatyw dla paliw ropopochodnych, takich jak biopaliwa, energia elektryczna czy wodór. Zmiany mają polegać na odejściu od modelu, w którym bazą opodatkowania jest wolumen na rzecz opodatkowania zawartości energii wyrażonej w GJ. Komisja przedstawiała projekt w którym proponuje między innymi następujące zmiany:

- o stawki opodatkowania mają się różnić w zależności od przeznaczenia energii i paliw:
 - o pełna stawka dla paliw kopalnych – 10,75 EUR/MJ,
 - o 2/3 stawki dla paliw przejściowych (LPG, szary wodór) na okres 10 lat – 7,17 EUR/MJ,
 - o 1/2 stawki dla biopaliw zrównoważonych, ale nie zaawansowanych – 5,38 EUR/MJ oraz minimalna dla biopaliw – 0,15 EUR/MJ;
- o różne stawki opodatkowania w zależności od przeznaczenia paliwa (transportowe, maszyny budowlane/rolnicze, cele grzewcze);

- o w przypadku gdy produkt stanowi mieszaninę różnych paliw (np. benzyna E5, ON B7), każdy komponent ma być opodatkowany według własnej stawki;
- o 10-letnie okresy dostosowawcze przy wycofywaniu zwolnień podatkowych dla lotów wewnątrz UE (poza lotami cargo) i żeglugi intra-UE, docelowo stawki jak dla paliw drogowych;
- o stawki minimalne będą corocznie korygowane o inflację – dostosowanie na podstawie zmian ogólnounijnego zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych z wyłączeniem energii i żywności nieprzetworzonej;
- o możliwość ustalania przez Państwa Członkowskie stawek podatkowych dla paliw używanych do produkcji energii, pod warunkiem odzwierciedlenia ich wpływu na środowisko.

Dyrektywa ma wejść w życie 1 stycznia 2023 r. i zacząć być stosowana od 1 stycznia 2024 r.

Dyrektywa dot. efektywności energetycznej (EED)

Dyrektywa dotycząca efektywności energetycznej (EED) ma na celu zmniejszenie zużycia energii, aby pomóc w kształtowaniu bardziej ekologicznej przyszłości. Kluczowym elementem jest cel efektywności energetycznej na 2030 r. na poziomie co najmniej 32,5%. Ma on zostać osiągnięty wspólnie w całej UE. Komisja dokonała przeglądu dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej. Główne zmiany w propozycji EED obejmują:

- o zwiększenie celu w zakresie efektywności energetycznej z 32,5% o dodatkowe 9 p.p. do 2030 r. w porównaniu z prognozami odniesienia na 2020 r.;
- o wyższy cel w zakresie zmniejszenia zużycia energii pierwotnej (39%) i zużycia końcowego energii (36%) do 2030 r. (art. 9);
- o roczny obowiązek oszczędności energii dla państw członkowskich w latach 2024-2030 zostanie zwiększony z 0,8% do 1,5%;
- o surowsze przepisy dotyczące opomiarowania i rozliczania energii cieplnej;
- o wymogi dotyczące przejrzystych, publicznie dostępnych przepisów krajowych dotyczących podziału kosztów zużycia ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody w budynkach wielomieszkaniowych i wielofunkcyjnych;
- o monitorowanie poziomów sprawności nowych mocy wytwórczych energii.

Zrównoważone paliwa lotnicze

W lipcu 2021 r. Komisja Europejska przedstawiła również inicjatywę legislacyjną dotyczącą zrównoważonych paliw lotniczych („ReFuelEU Aviation”). Celem jest przyspieszenie dekarbonizacji lotnictwa poprzez zwiększenie produkcji i wykorzystania zrównoważonych paliw lotniczych (dalej SAF – Sustainable Aviation Fuel) oraz paliw syntetycznych. W ramach konsultacji przedstawiony został projekt rozporządzenia zawierający różne opcje dotyczące wymuszenia wzrostu wykorzystania SAF w sektorze lotniczym, m.in.:

- o zobowiązanie dostawców paliw (podmioty dostarczające paliwa na rynek odpowiedzialne za zgłoszenie paliw organom podatkowym właściwym w zakresie akcyzy, dostarczające paliwa na lotniska UE) do zapewnienia minimalnego udziału zrównoważonych paliw lotniczych (SAF) oraz minimalnego udziału syntetycznych paliw lotniczych (definiowanych jako paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego zgodnie z obowiązującą dyrektywą RED) dostarczanego na lotniska UE:
 - o 2% SAF od 2025,
 - o 5% SAF oraz 0,7% paliw syntetycznych od 2030 r.,
 - o 20% SAF i 5% paliw syntetycznych od 2035 r.,
 - o 32% SAF i 8% paliw syntetycznych od 2040 r.,
 - o 63% SAF i 28% paliw syntetycznych od 2050.
- o dostawcy paliw w cyklu rocznym sprawozdają wolumeny paliw lotniczych oraz wolumeny i rodzaje zrównoważonych paliw lotniczych, dostarczone na lotniska UE, wraz z informacjami o osiągniętych redukcjach emisji;
- o każde państwo ustala kary za brak realizacji celów, dla dostawców paliw kara ma stanowić co najmniej dwukrotność różnicy w cenie tradycyjnego paliwa lotniczego i SAF pomnożoną przez wolumen brakujący do wykonania celu, podobnie w przypadku paliw syntetycznych.

Powyższe obowiązki dla dostawców paliw mają wejść w życie 1 stycznia 2025 r.

Zeroemisyjny transport

Głównym celem pakietu jest wprowadzanie zachęt do zwiększania liczby pojazdów zeroemisyjnych, związku z czym Komisja Europejska dokonała:

- o rewizji norm emisji CO₂ dla pojazdów osobowych, dostawczych oraz ciężarowych;
- o rewizji dyrektywy dot. infrastruktury paliw alternatywnych.

W 2020 roku zaczęły obowiązywać nowe normy emisji CO₂ dla samochodów osobowych, które wynoszą 95 g CO₂/km. Jednak Komisja rozpoczęła prace nad rewizją ww. norm emisji dla pojazdów osobowych, dostawczych oraz ciężarowych.

Najważniejsze założenia:

- o wzrost poziomu redukcji emisji o 55% dla nowych pojazdów osobowych oraz o 50% dla pojazdów dostawczych do 2030 r. (w porównaniu do emisji w 2021 r.);

- o obowiązek redukcji emisji z nowych pojazdów o 100% do 2035 r., co oznacza de facto zakaz sprzedaży pojazdów spalinowych w UE.

Krokiem w kierunku zwiększania zeroemisyjnego transportu jest także rewizja dyrektywy dot. infrastruktury paliw alternatywnych. Dyrektywa w obecnym kształcie określa zasady dotyczące rozwoju stacji ładowania dla samochodów elektrycznych, stacji tankowania wodoru oraz gazu ziemnego CNG/LNG. Ustanawia minimalne wymogi dotyczące rozbudowy infrastruktury paliw alternatywnych, które mają być wdrażane za pomocą krajowych ram polityki w każdym kraju UE.

W ramach projektu rewizji zaproponowano :

- o zmianę dotychczasowych definicji paliw alternatywnych, wprowadzono podział na:
 - o paliwa alternatywne (energia elektryczna, wodór, amoniak),
 - o paliwa odnawialne (biopaliwa) oraz
 - o paliwa alternatywne pochodzenia kopalnego (PLG, CNG, LNG);
- o obowiązek zapewnienia minimalnej liczby punktów ładowania dla pojazdów osobowych na sieci dróg TEN-T (trans europejska sieć drogową) w odległości nie większej niż 60 km po obu stronach drogi, dodatkowo:
 - o do 2025 r. minimalna moc stacji ma wynieść 300 kW, zaś minimalna moc pojedynczego punktu ładowania na danej stacji 150 kW,
 - o do 2030 r. minimalna moc odpowiednio 600 kW dla stacji oraz 150 kW dla pojedynczego punktu;
- o kumulacyjny obowiązek mocy dostępnej na stacjach ładowania w wysokości minimum 1 kW na każdy zarejestrowany w danym kraju pojazd elektryczny oraz minimum 0,66 kW na każdy zarejestrowany pojazd hybrydowy;
- o liczba stacji ładowania dla pojazdów osobowych poza drogami TEN-T musi zapewniać swobodne poruszanie się pojazdami elektrycznymi – liczbę niezbędnych punktów ładowania określa każde państwo członkowskie na podstawie prognozy liczby pojazdów elektrycznych;
- o obowiązek zapewnienia minimalnej liczby punktów ładowania dla pojazdów ciężarowych na sieci dróg TEN-T w odległości nie większej niż 60 km po obu stronach drogi, dodatkowo:
 - o do 2025 r. minimalna moc stacji ma wynieść 1 400 kW, zaś minimalna moc pojedynczego punktu ładowania na danej stacji 350 kW,
 - o do 2030 r. minimalna moc odpowiednio 3 500 kW dla stacji oraz 350 kW dla pojedynczego punktu;
- o dodatkowo obowiązek instalowania punktów ładowania na publicznie dostępnych parkingach i miejscach postoju;
- o obowiązek akceptowania przez punkty ładowania płatności elektronicznych;
- o obowiązek zapewnienia do 2030 r. minimalnej liczby stacji tankowania wodoru o przepustowości min. 2 t/dzień oraz ciśnieniu 700 bar (jednocześnie obowiązek, aby stacja mogła obsłużyć zarówno pojazdy osobowe, jak i ciężarowe), w odległości minimum 150 km wzdłuż dróg TEN-T;
- o obowiązek zapewnienia do 2030 r. co najmniej jednej stacji tankowania wodoru w każdym miejskim węźle komunikacyjnym sieci TEN-T;
- o obowiązek zapewnienia możliwości tankowania ciekłego wodoru na stacjach rozmieszczonych w odległościach nie większych niż 450 km;
- o podobnie jak w przypadku stacji ładowania konieczność akceptowania płatności elektronicznych;
- o obowiązek zapewnienia odpowiedniej liczby stacji LNG do poruszania się po sieci dróg oraz portów TEN-T od 1 stycznia 2025 r., brak bardziej szczegółowych obowiązków;
- o sposoby realizacji ww. obowiązków określa każde Państwo członkowskie na swoim terenie.

Pakiet gazowy

15 grudnia 2021 r. Komisja Europejska opublikowała „Pakiet dotyczący wodoru i zdekarbonizowanego gazu” (ang. Hydrogen and Decarbonised Gas Package) oraz projekt Rozporządzenia dotyczącego ograniczania emisji metanu w sektorze energetycznym.

Na Pakiet gazowy składa się:

- o Projekt dyrektywy ws. wspólnych zasad dla rynków wewnętrznych gazów odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru wraz z załącznikami,
 - o Projekt rozporządzenia ws. rynków wewnętrznych gazów odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru (recast) wraz z załącznikami.

Definicja i certyfikacja "niskoemisyjnych" gazów:

- o Komisja proponuje wprowadzenie definicji „niskoemisyjnych” (ang. low-carbon) gazów oraz niskoemisyjnych paliw, zgodnie z którą niskoemisyjne gazy i paliwa muszą spełniać próg redukcji emisji gazów cieplarnianych na poziomie 70%;
- o wprowadzone zostały również zasady certyfikacji gazu niskoemisyjnego i jego pochodnych, które mają zapewnić, że redukcja emisji w wyniku ich stosowania wynosi co najmniej 70%:
 - o państwa członkowskie będą wymagać od podmiotów gospodarczych wykazania zgodności z progiem 70% poprzez dostarczenie „wiarygodnych informacji” oraz za pomocą systemu „bilansu masowego”, niezależnie od tego, czy paliwa są produkowane w UE, czy są importowane;

- o podmioty gospodarcze byłyby również zobowiązane do przedstawienia dowodów, że przeprowadzono odpowiedni i niezależny poziom audytu przedłożonych informacji w celu sprawdzenia, czy stosowane systemy są dokładne, wiarygodne i zabezpieczone przed nadużyciami;
- o KE przyjmie akty delegowane do końca 2024 r. w celu określenia metodologii oceny ograniczenia emisji dzięki paliwom niskoemisyjnym;
- o zasady certyfikacji mają stanowić uzupełnienie systemu certyfikacji dla paliw i gazów odnawialnych zaproponowanego w projekcie RED III.

Obniżone taryfy wejściowe:

- o aby zachęcić do wprowadzania gazów odnawialnych i niskoemisyjnych do sieci gazowej UE, Komisja proponuje przyznanie 75% zniżki dla takich gazów na taryfy wejściowe;
- o Komisja proponuje również zniesienie taryf transgranicznych dla takiego gazu, w tym dla punktów wejścia i wyjścia do państw trzecich, od dnia 1 stycznia roku następującego po przyjęciu nowego Rozporządzenia. Ponadto, w przyszłości taryfy transgraniczne nie będą miały zastosowania do specjalnej sieci wodorowej.

Ograniczenie umów długoterminowych na dostawy gazu ziemnego:

- o Komisja proponuje, aby nie zawierano żadnych umów długoterminowych na dostawy gazu ziemnego, których okres obowiązywania wykraczałby poza koniec 2049 r.

Wspólne zamówienia gazu:

- o zgodnie z projektem państwa członkowskie szczególnie dotknięte gwałtownym wzrostem cen energii będą mogły ustanowić mechanizm wspólnego zamawiania strategicznych zapasów przez operatorów systemów przesyłowych, zgłaszając Komisji z wyprzedzeniem szereg informacji takich jak ilość gazu planowanego do zakupu lub przewidywane koszty i korzyści;
- o państwa członkowskie mają dokonać analizy swoich poziomów magazynowania gazu i potencjalne zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw w ramach wspólnej regionalnej oceny ryzyka. W przypadku zidentyfikowania zagrożeń, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia środków zaradczych spośród szeregu opcji, takich jak zobowiązania do utrzymywania minimalnych zapasów dla użytkowników magazynu gazu i przetargi, które zachęcają do rezerwacji pojemności magazynowych.

Rynek wodoru:

- o aby zapewnić UE konkurencyjny, otwarty i dynamiczny rynek wodoru do 2030 r., Komisja proponuje ustanowienie ogólnounijnego 10-letniego planu rozwoju sieci wodorowej oraz utworzenie europejskiej sieci operatorów sieci wodorowych (ENNOH);
- o w zakresie „blendowania” gazu ziemnego z wodorem Komisja proponuje europejski pułap dla transgranicznych punktów połączeń międzysystemowych, aby ograniczyć ryzyko segmentacji rynku. Od 1 października 2025 r. operatorzy systemów przesyłowych musieliby akceptować transgraniczne przepływy gazu o zawartości wodoru (objętościowo) do 5%.

Inne inicjatywy w ramach Europejskiego Zielonego Ładu

Taksonomia

W czerwcu 2020 roku zatwierdzono system klasyfikacji dla zrównoważonych środowiskowo rodzajów działalności gospodarczych zwany taksonomią. Na jej podstawie będzie można określić, który rodzaj działalności jest zrównoważony (prowadzi do osiągnięcia neutralności klimatycznej). Klasyfikacja ta docelowo służyć ma przekierowaniu strumieni kapitału z rynku prywatnego oraz programów unijnych na inwestycje wpisujące się w cele transformacji energetycznej i osiągnięcia neutralności klimatycznej. Skutek regulacji najprawdopodobniej będzie taki, że projekty związane z paliwami kopalnymi będą miały znacznie ograniczony dostęp do korzystnego finansowania, jednocześnie inwestycje związane z dekarbonizacją będą mogły liczyć na dostęp do kapitału na preferencyjnych warunkach.

Strategia wodorowa UE

W lipcu 2020 roku Komisja Europejska opublikowała Strategię wodorową UE. Działania w niej opisane mają pomóc UE osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 roku. Strategia kładzie największy nacisk na produkcję wodoru z wykorzystaniem technologii bezemisyjnych, takich jak elektroliza wody. Priorytetem strategii ma być wsparcie produkcji i wykorzystania wodoru jako istotnego narzędzia dekarbonizacji, w szczególności takich sektorów jak przemysł energochłonny czy transport towarowy, jak również stabilizującego system elektroenergetyczny w obliczu rosnącego udziału odnawialnych źródeł wytwarzania (rola wodoru w magazynowaniu energii). W fazie przejściowej wspierany będzie także niskoemisyjny wodór, tzw. „niebieski” (wytwarzany z metanu z wykorzystaniem CCS) oraz inne niskoemisyjne technologie wytwarzania.

Strategia na rzecz mobilności

Kolejną zapowiedzą zmian jest Strategia na rzecz mobilności. Określa ona plan działania obejmujący konkretne środki polityczne, podzielony na 10 kluczowych obszarów, które będą przedmiotem prac Komisji w nadchodzących latach. Najważniejsze elementy strategii na rzecz mobilności:

- o nadrzędnym celem ma być zmniejszenie emisji z transportu, który obecnie odpowiada za ponad 1/4 emisji CO₂ w UE;
- o zapewnienie co najmniej 30 mln pojazdów bezemisyjnych;
- o podwojenie kolejowego ruchu towarowego, potrojenie ruchu kolei dużych prędkości i ukończenie transeuropejskiej sieci transportowej z najnowocześniejszymi systemami zarządzania ruchem, cel: do końca dekady 100 miast neutralnych dla klimatu;
- o zapewnienie, że do 2030 r. podróże między miastami na odcinkach mniejszych niż 300 km będą neutralne pod względem emisji CO₂, kolej powinna być preferowana do podróży poniżej 1000 kilometrów;
- o lotnictwo: do 2035 r. mają pojawić się samoloty i statki bezemisyjne; projekt określa cele paliwowe dla przemysłu lotniczego: do 2030 roku udział paliw odnawialnych i niskoemisyjnych powinien osiągnąć 5%, do 2050 roku ma wzrosnąć do ponad 60%, transport drogowy i kolejowy powinien wykorzystywać mieszankę energii elektrycznej i wodoru; Komisja dąży do zmiany norm emisji spalin dla samochodów osobowych i samochodów ciężarowych, aby zachęcić do przejścia na pojazdy bezemisyjne.

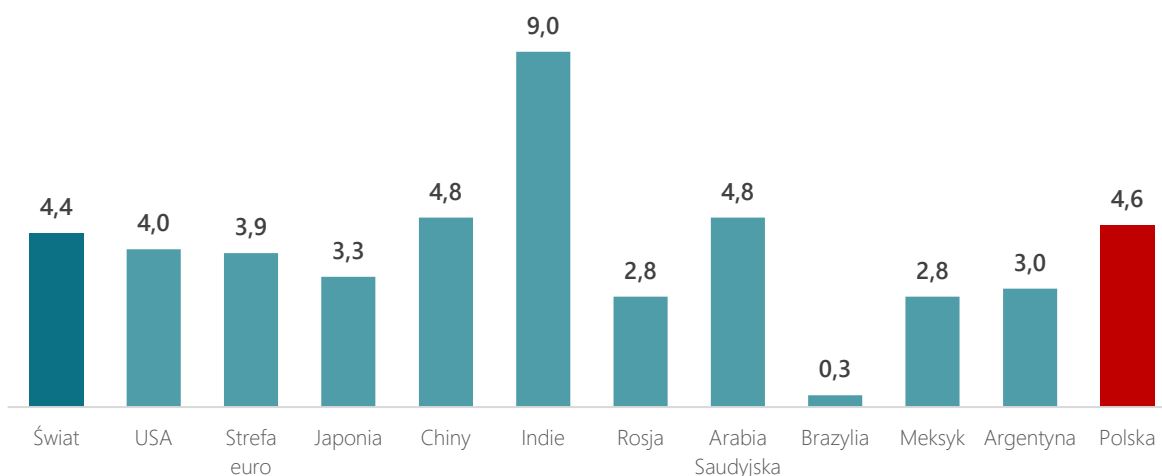
Strategia na rzecz ograniczenia emisji metanu:

Strategia ta określa środki mające na celu ograniczenie emisji metanu w Europie i na świecie. Przedstawiono w niej działania legislacyjne i nielegislacyjne w sektorach energii, rolnictwa i odpadów, które odpowiadają za około 95% globalnych emisji metanu związanych z działalnością człowieka. W celu ograniczenia emisji metanu w sektorze energetycznym zaproponowany zostanie obowiązek poprawy wykrywania i naprawy wycieków na infrastrukturze gazowej oraz rozważone zostaną przepisy zakazujące rutynowych praktyk spalania gazu na pochodniach i odpowietrzania. Komisja zaangażuje się w dialog ze swoimi partnerami międzynarodowymi i zbada ewentualne normy, cele lub zachęty dotyczące przywozu energii do UE oraz narzędzia ich egzekwowania.

3.7 Przewidywane kształtowanie się czynników zewnętrznych w 2022 roku

Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) w swoim raporcie ze stycznia bieżącego roku opublikował prognozę, zgodnie z którą w 2022 roku Produkt Krajowy Brutto na świecie wzrośnie o 4,4%, a więc nieco mniej niż w 2021 roku (5,9%), przy czym ścieżka wzrostu miała nadal być szybka, uwzględniając recesję gospodarczą na świecie w 2020 roku (-3,1%), wywołaną pandemią COVID-19. W 2022 roku wysoką dynamikę odnotować mają państwa regionu Azji i Pacyfiku – wzrost na poziomie 5,9% (w tym Chiny 4,8%). Jednym z najszybciej rozwijających się państw na świecie pozostać mają Indie (przewidywany wzrost PKB o 9%). W dalszym ciągu, tak jak w latach ubiegłych, według prognoz MFW mniejszą dynamikę rozwoju gospodarczego odnotują państwa rozwinięte (wzrost ogółem o 3,9%). Gospodarka USA ma wzrosnąć o 4%, państw należących do strefy euro o 3,9%, a Japonii o 3,3%. Według prognoz MFW relatywnie wolno rozwijać się ma również Rosja (2,8%), a także w państwa Ameryki Południowej, w tym: Brazylia (wzrost o 0,3%), Meksyk (2,8%) i Argentyna (3%). Polska, uwzględniając skalę spadków PKB w 2020 roku i odbudowy gospodarczej w 2021 roku, będzie należeć do grupy państw najszybciej rozwijających się w UE – przewidywany wzrost znajduje się na poziomie 4,6%. Odmienne do lat ubiegłych MFW przewiduje, że wzrost gospodarczy w Europie będzie dość równomierny, a we wszystkich państwach UE ma wynieść 4% (najwyższy wzrost w Hiszpanii na poziomie 5,8%), z czego w państwach strefy euro na poziomie 3,9%⁵.

Wykres 21. Prognozowane tempo wzrostu gospodarczego w 2022 roku (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MFW ze stycznia 2022 roku

⁵ World Economic Outlook, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, październik 2021 r.

Organizacje międzynarodowe prognozują, że w takich warunkach w 2022 roku zapotrzebowanie na ropę naftową wzrośnie o 3,3 mln baryłek dziennie. Tego typu sytuacja sprawiłaby, że w ciągu 2 lat sytuacja na rynku ropy naftowej wróciłaby w szybkim tempie do poziomów porównywalnych w latach ubiegłych. O ile wzrost ten nie będzie równomierny (głównie w państwach Azji i Pacyfiku, w tym przede wszystkim w Chinach i Indiach), o tyle odbudowa gospodarcza powoduje, że wszystkie regiony odnotowują wzrost popytu na paliwa. Niemniej w dalszym ciągu światowy poziom zapotrzebowania na paliwa oraz różnego rodzaju nośniki energii są pod wpływem pandemii COVID-19 (perspektywa kolejnych obostrzeń), a także szybkości odbudowy gospodarczej, w tym wpływu wysokiej inflacji. Co jednak jeszcze istotniejsze, wybuch wojny w Ukrainie sprawia, że zarówno w zakresie dynamiki wzrostu gospodarczego, jak również konsumpcji ropy naftowej, sytuacja stała się bardzo mocno nieprzewidywalna, a opublikowane prognozy wymagać będą znaczącej aktualizacji, prawdopodobnie w dół.

W zakresie wydobycia ropy naftowej w 2022 roku kluczową rolę będą odgrywać w dalszym ciągu państwa OPEC+, które powoli odbudowują poziom produkcji surowca. Niemniej w dalszym ciągu nie jest to poziom odpowiedni do tempa odbudowy gospodarczej. W efekcie w 2022 roku zapasy w państwach OECD mogą spaść do najniższego poziomu od 2000 roku, co będzie oddziaływać na fluktuację cen na rynkach. W tym kontekście nadal można spodziewać się dużych wzrostów wydobycia w USA, Kanadzie i Brazylii, a także Norwegii (korzystnie kształtujące się warunki cenowe). Istotnym czynnikiem wpływającym na dostępność surowca, a także cenę będzie sytuacja polityczno-społeczna w Libii, Kazachstanie, Wenezueli oraz państwach Bliskiego Wschodu, w tym przede wszystkim w Iranie. Prowadzone rozmowy w zakresie programu jądrowego powodują, że być może dojdzie do zawarcia nowego porozumienia, a tym samym zwiększonej obecności surowca z Iranu na rynku międzynarodowym.

Istotnym wyzwaniem dla całej branży rafinerijnej w Europie będą nowe regulacje wprowadzane na poziomie Unii Europejskiej. W lipcu 2021 roku Komisja Europejska zaproponowała nowy pakiet legislacyjny (Fit for 55), który docelowo ma przyspieszyć proces odchodzenia od paliw kopalnych. Wejście w życie wielu przepisów z tego pakietu może negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie rafinerii, z uwagi m.in. na planowane wprowadzenie dodatkowych obciążeń podatkowych na olej napędowy, redukcję emisji w transporcie (objęcie systemem EU ETS transportu) czy promocji zrównoważonych paliw lotniczych.

Sytuacja rafinerii w Europie w 2021 roku była pod wpływem zarówno kształtującego się zapotrzebowania na paliwa (efekt wprowadzonych obostrzeń, jak i trwającej odbudowy gospodarczej), jak i cen gazu ziemnego (wysokie notowania tego surowca negatywnie wpływały na wysokość marż rafinerijnych). Uwzględniając przewidywania związane z utrzymaniem się przez cały 2022 rok nadal wysokich notowań gazu ziemnego, można oczekiwać, że poziom marż rafinerijnych będzie wciąż pod wpływem tego czynnika. Niemniej odbudowa gospodarcza powoduje, że agencje analityczne wskazują na dalszy wzrost przerobu ropy naftowej w rafineriach na świecie o 3,7 mln baryłek/dziennie (w 2021 roku przerób wzrósł o 3,1 mln baryłek/dziennie). W dalszym ciągu dużym wyzwaniem dla rafinerii w Europie może być duża konkurencja ze strony zakładów z Bliskiego Wschodu, Azji i Pacyfiku oraz Rosji. Dodatkowo, istotną zmianą na rynku będzie oddanie do eksploatacji rafinerii Dangote w Nigerii (docelowo 650 tys. baryłek/dziennie), co ma nastąpić w 2022 roku. Zakład ten doprowadzi do dużych i głębokich zmian w handlu paliwami, w tym przede wszystkim zmniejszenia dostaw paliw do Afryki. W Europie rynek charakteryzuje się dużą dostępnością benzyny względem oleju napędowego, a dodatkowo możliwy szczyt zapotrzebowania na to paliwa transportowe w Europie (efekt wypierania rynku przez samochody elektryczne) będzie negatywnie wpływał na kształtujący się crack na średnie destylaty. W efekcie zagrożone są zakłady, których duża część produkcji jest kierowana na eksport (głównie w Europie Zachodniej).

3.8 Wpływ wojny na terytorium Ukrainy na Grupę Kapitałową LOTOS

Wybuch wojny w Ukrainie wywiera ogromny wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą w Europie Środkowo-Wschodniej i na świecie. Ze względu na działania militarne, jakie mają miejsce w Ukrainie, prowadzenie działalności gospodarczej na jej terytorium jest znacznie utrudnione lub niemożliwe. Jednocześnie agresja Rosji przy aktywnym udziale Białorusi dały przyczynek do izolacji tych państw poprzez ograniczenie lub całkowite zerwanie stosunków handlowych z tamtejszymi partnerami – nie tylko w formie ogólnie nakładanych sankcji przez rządy wielu państw, ale także powszechny społeczny ostracyzm i dobrowolne decyzje uczestników rynku. W tym momencie bardzo trudno jest przy tym przewidzieć średnio- i długoterminowe skutki tej wojny.

Dużą niepewność co do dalszego rozwoju wydarzeń odzwierciedlają rynki finansowe i surowcowe, w tym bardzo zmienne pozostają notowania ropy naftowej i gazu ziemnego – w przypadku ropy Brent notowania chwilowo zbliżyły się do poziomu 140 USD/bbl (wobec 77 USD/bbl na koniec 2021 roku), z kolei gaz ziemny na holenderskiej giełdzie TTF ustanowił w marcu nowe historyczne maksima, przekraczając przez moment poziom 300 EUR/MWh (dla porównania na koniec 2021 roku notowania te znajdowały się na poziomie około 60 EUR/MWh). Ze względu na bardzo niskie zainteresowanie kupujących ropą z Rosji obserwowane jest także bardzo wysokie dyskonto dla gatunku Urals w stosunku do ropy Brent, tj. około 30 USD/bbl.

Grupa na bieżąco monitoruje aktualną sytuację, w tym na rynku surowców i produktów naftowych, przygotowując się na ewentualność zaprzestania przerobu ropy typu Urals. Produkcja w gdańskiej rafinerii przebiega obecnie zgodnie z harmonogramem, a dystrybucja produktów na rynek odbywa się bez zakłóceń.

Grupa nie prowadzi bezpośredniej działalności w Ukrainie, Białorusi ani Rosji. Sprzedaż do obszarów objętych obecnie konfliktem zbrojnym nie stanowi materialnego udziału w strukturze wolumenowej sprzedaży eksportowej Grupy Kapitałowej LOTOS.

Na stacjach paliw zaobserwować można aktualnie zwiększony popyt na produkty paliwowe. W połączeniu z bardzo dużym obciążeniem logistycznym przekłada się to na incydentalne przestoje i ograniczenia w dostępności paliw na pojedynczych obiektach. Aby rozładować kolejki na stacjach, Spółka wprowadziła czasowe ograniczenie możliwości tankowania tylko do zbiorników pojazdów mechanicznych. Należy jednak podkreślić, że sytuacja jest pod kontrolą, a Polska dysponuje odpowiednimi rezerwami zarówno surowca, jak i produktów. Spółka dysponuje zapasami obowiązkowymi własnymi oraz zgromadzonymi w Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, które mogą być uwolnione za zgodą organów państwowych dla zabezpieczenia realizacji dostaw i tym samym w razie konieczności bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Spółka nie obserwuje materializacji ryzyka w przerwaniu łańcuchów dostaw, a przepływ surowca pozostaje niezakłócony. Grupa przygotowuje się na różne scenariusze, głównie poprzez dywersyfikację dostaw z różnych kierunków, a działania dywersyfikacyjne w Grupie są procesem stałym. Operacyjnie Grupa jest gotowa na realizację różnych alternatywnych schematów działania.

Konfiguracja technologiczna rafinerii, w połączeniu z jej atutami lokalizacyjnymi (nadmorskie położenie), umożliwia dobór gatunków ropy naftowej z różnych światowych kierunków, zapewniając wysoką elastyczność działania Grupy i możliwość szybkiego dostosowania się do dynamicznie zmieniających się warunków otoczenia. Grupa w swojej historii miała już incydent zatrzymania rurociągowych dostaw ropy naftowej z kierunku rosyjskiego podczas tzw. „kryzysu chlorkowego”, kiedy to dostawy realizowano drogą morską. To zakłócenie nie przełożyło się na ciągłość produkcji i realizację kontraktów sprzedaży.

Na marzec i kwiecień 2022 roku Grupa zaplanowała mniejsze zapotrzebowanie na surowiec ze względu na postój remontowy rafinerii. Dostawy zakontraktowane na ten cel są zabezpieczone i realizowane.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Grupa Kapitałowa LOTOS realizuje na bieżąco wszystkie kontrakty handlowe.

Ekspozycja kredytowa Grupy Kapitałowej LOTOS wobec ukraińskich, białoruskich i rosyjskich podmiotów jest nieistotna. Występowanie zakłóceń w działalności na dużą skalę, które potencjalnie powodują problemy z płynnością dla niektórych podmiotów, może również mieć negatywny wpływ na jakość kredytową podmiotów w łańcuchu dostaw. W ramach procesu zarządzania ryzykiem kredytowym Grupa na bieżąco monitoruje sytuację rynkową oraz informacje dotyczące kontrahentów mogące wskazywać na pogorszenie ich sytuacji finansowej i dostosowuje strukturę limitów kredytowych do bieżącej sytuacji. Na bazie przeprowadzonej analizy Grupa nie rozpoznała konieczności aktualizacji założeń przyjętych do oceny oczekiwanej straty kredytowej.

Ponadto w związku z wprowadzeniem stopnia Charlie-CRP na terytorium RP Grupa wnikliwie analizuje także ryzyko ataków cyberprzestępców poprzez stały monitoring swojej infrastruktury teleinformatycznej.

4 Strategia Grupy LOTOS S.A. na lata 2017–2022

4.1 Wizja i główne cele strategiczne

Głównym celem Strategii Grupy LOTOS S.A. jest stabilizacja i bezpieczny rozwój Grupy Kapitałowej. Jako jedna z wiodących firm w Polsce i znaczący koncern energetyczny Spółka dąży do osiągnięcia pozycji:

- optymalnie zintegrowanego pionowo producenta paliw i produktów chemicznych wysokiej jakości,
- dostawcy wyspecjalizowanych usług logistycznych i serwisowych, oraz
- lidera wdrożeń innowacji w obrębie podstawowej działalności, dla zapewnienia stabilnego wzrostu wartości Grupy LOTOS S.A. dla akcjonariuszy.

Spółka realizuje pięć głównych celów strategicznych:

- **efektywne wykorzystanie aktywów w całym łańcuchu wartości:** w tym optymalne zagospodarowanie koncesji wydobywczych, dalsza technologiczna optymalizacja rafinerii, wprowadzenie nowych produktów i paliw alternatywnych oraz dbałość o standardy jakości,
- **sukcesywne i powtarzalne obniżanie kosztów działalności oraz optymalizacja marży** całym łańcuchu wartości,
- **gotowość do rozwoju i wdrażania innowacji** dzięki dedykowanemu funduszowi, nowoczesnemu modelowi współpracy z ośrodkami naukowymi oraz kreatywnemu zaangażowaniu pracowników,
- **elastyczność w reagowaniu na pojawiające się ryzyka**, które Grupa LOTOS S.A. postrzega również poprzez pryzmat szans biznesowych,
- **dbałość o rozwój talentów w organizacji, podnoszenie bezpieczeństwa pracy**, infrastruktury i systemów informatycznych oraz **spójna odpowiedzialność społeczna**.

Grupa LOTOS podzieliła realizację Strategii na dwa horyzonty czasowe. Głównymi celami na lata 2017–2018 była stabilizacja przepływów pieniężnych, redukcja zadłużenia oraz efektywna realizacja rozpoczętych projektów inwestycyjnych.

W perspektywie strategicznej na lata 2019–2022 Spółka założyła realizację nowego programu inwestycyjnego opartego o wybrane projekty rozwojowe aktywów produkcyjnych, budowę efektywnego portfela aktywów wydobywczych oraz dalszy organiczny rozwój sieci stacji paliw i wdrażanie innowacyjnych przedsięwzięć.

Na dzień publikacji niniejszego dokumentu Spółka uczestniczyła w pracach w ramach procesu przejęcia Grupy LOTOS S.A. przez PKN Orlen S.A. (szerzej w rozdziale 4.8.)

Zestaw kluczowych mierników, służących ocenie stopnia wdrożenia Strategii Grupy LOTOS na lata 2017–2022:

- podwojenie średniorocznego wyniku EBITDA wg. LIFO w latach 2019–2022,
- spadek współczynnika zadłużenia: dług netto/EBITDA LIFO $\leq 1,5$,
- nakłady inwestycyjne na poziomie 9,4 mld zł w całym okresie objętym Strategią,
- osiągnięcie i utrzymywanie zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego w kategorii 2P⁶ na poziomie ponad 60 mln boe i wydobycie węglowodorów średniorocznie w latach 2019–2022 utrzymane w przedziale 30 – 50 tys. boe/d,
- wzrost liczebności stacji paliw w sieci detalicznej do 550,
- wskaźnik wypadkowości utrzymany na niskim poziomie (tzw. LTIF⁷ <3).

⁶ Zasoby 2P – pewne i prawdopodobne wg klasyfikacji SPE

⁷ LTIF – wskaźnik ang. Lost Time Injury Frequency

4.2 Aktualny stan realizacji strategii

Perspektywa strategiczna na lata 2019–2022, kluczowe mierniki strategiczne i ich realizacja:

Źródło: Spółka

Średnioroczny wynik EBITDA LIFO:

- o wynik w 2021 roku powyżej założeń strategicznych ze względu na optymalizację procesów przerobowych w rafinerii LOTOS, stopniową poprawę warunków rynkowych oraz gwałtowny wzrost notowań gazu ziemnego

Dług netto / EBITDA LIFO:

- o wskaźnik dług netto do EBITDA LIFO utrzymany znacząco poniżej strategicznego celu na poziomie 1,5x;

Przerób ropy naftowej:

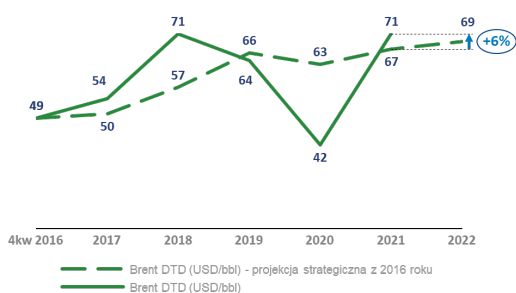
- o utrzymanie wysokiego poziomu przerobu pomimo znaczących perturbacji rynkowych spowodowanych pandemią COVID-19.

Rezerwy 2P i wydobywanie węglowodorów:

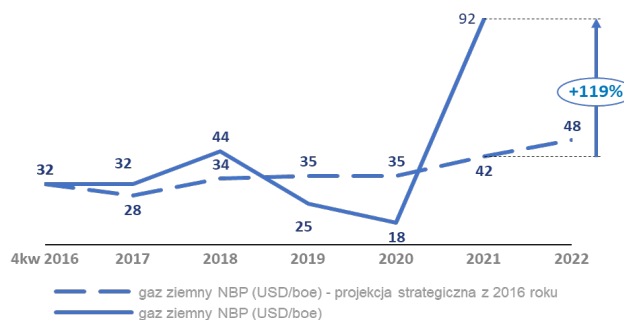
- o aktualny stan zasobów 2P (69,2 mln boe) powyżej strategicznego celu 60 mln boe, m.in. dzięki aktywnym działaniom na Szelfie Norweskim;
- o niższa od zakładanej realizacja wolumenu wydobycia ropy i gazu ze względu na opóźnienia (względem planów) w uruchomieniu projektów YME i B8.

Założenia makro dla Strategii Spółki na lata 2017-2022 vs. rzeczywiste wartości notowań surowców i kluczowe cracki produktowe

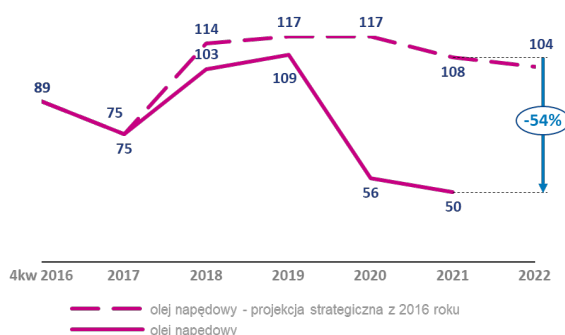
Ropa naftowa (USD/bbl)

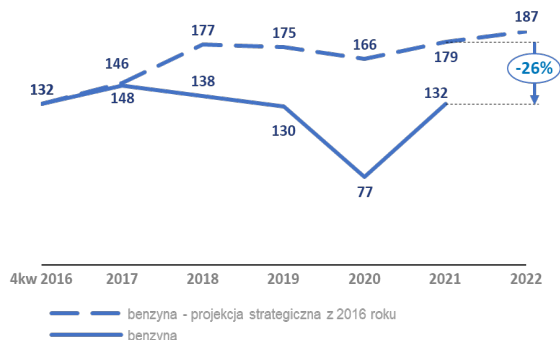
Gaz ziemny (USD/boe)

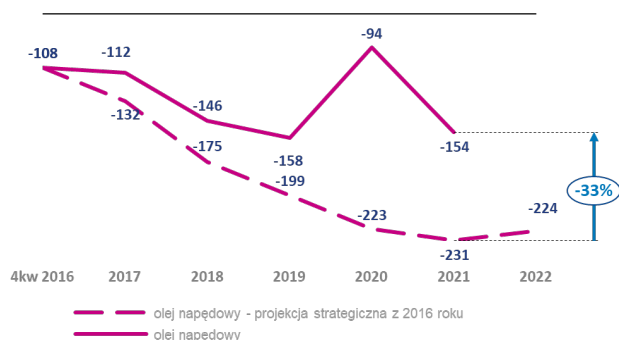
Cracki produktowe - olej napędowy (USD/t)

Cracki produktowe - benzyna (USD/t)

Cracki produktowe – ciężki olej napędowy

4.3 Efektywnie wykorzystane aktywa w całym łańcuchu wartości

Obszar wydobywczy

Wolumen posiadanych przez Grupę LOTOS S.A. na koniec 2021 roku łącznych zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego w kategorii 2P osiągnął poziom ok. 69,2 mln boe, przekraczając założony miernik strategiczny.

W 2021 roku wydobywanie węglowodorów w Grupie LOTOS wynosiło średnio 17,3 tys. boe/d (-15% r/r). Na spadek poziomu wydobycia w 2021 roku wpłynęły takie czynniki jak przestój wydobycia produkcyjny (przerwa konserwacyjna w 3. kwartale) na złożach norweskich Sleipner oraz Utgard, a także okresowe trudności techniczne (zawodnienia otworów) na złożu Utgard.

W październiku 2021 roku nastąpiło rozpoczęcie wydobycia (faza rozruchu) ze złoża YME. Planowane wydobycie ropy naftowej ze złoża to ok. 5 tys. boe/d (średnio w okresie 5 lat eksploatacji) dla udziału LOTOS. Przesunięcie rozpoczęcia wydobycia na złożu YME z 2020 na 2021 rok, wynikało m.in. z sytuacji pandemicznej (Covid 19), która wpłynęła na ograniczoną dostępność pracowników i wydłużenie czasu trwania przebudowy platformy Maersk Inspirer w stoczni w Egersund.

Wzrost wydobycia odnotowano natomiast na polskich złożach (B3 oraz B8) – do poziomu 5,7 kboe/d.

Obszar rafinerijny

W 2021 roku poziom przerobu rafinerijnego Grupy LOTOS S.A. wyniósł ok. 9,9 mln ton, przy wykorzystaniu zainstalowanych mocy wytwórczych rafinerii Spółki na poziomie 94,3%.

Stabilna praca i wysoka dostępność operacyjna instalacji oraz zwiększona na skutek realizacji Projektu EFRA (Efektywna Rafinacja), kompleksowość przerobu ropy naftowej (Wskaźnik Kompleksowości Nelsona na poziomie 11,1) umożliwiły elastyczne optymalizowanie strumieni produktów do zmiennych i nieprzewidywalnych w 2021 roku warunków rynkowych, co skutkowało zwiększeniem opłacalności ekonomicznej przerobu ropy naftowej.

W ramach realizacji projektów inwestycyjnych w 2021 roku trwały prace w ramach projektu wymiany pieców instalacji Clausa w rafinerii LOTOS w celu poprawy efektywności, niezawodności i bezpieczeństwa pracy instalacji spalającej siarkowodor. Termin zakończenia prac przewidywany jest na początek 2023 roku.

Spółka realizowała działania przygotowawcze do projektu Rozbudowy pojemności magazynowych i mocy nalewczyc LPG w celu zwiększenia możliwości ekspedycji produkcji rafinerijnej LPG do wartości ok. 1200 ton/dobę za pomocą nalewu samochodowego lub kolejowego.

Kolejnym z realizowanych projektów w 2021 roku była rozbudowa bramowego nalewaka kolejowego.

Z początkiem 2021 roku Spółka wdrożyła do realizacji projekt Pure H2 w zakresie budowy instalacji do oczyszczania wodoru oraz instalacji do jego dystrybucji do bateriowozów (tj. pojazdów do transportu sprężonego wodoru). Zakończenie realizacji projektu zostało zaplanowane na 2023 rok.

Projekt rozwojowy HBO (tzn. Hydrokrakingowe Oleje Bazowe) uzyskał zgodę na przystąpienie do fazy realizacji, w 2021 roku rozpoczęto prace projektowe z głównym wykonawcą Kinetics Technology.

W prognozach dotyczących rozwoju rynku paliw stowarzyszenie CONCAWE, skupiające europejskie rafinerie, zaprezentowało wizję modelowej rafinerii 2050 jako hubu energetycznego, wykorzystującego odnawialne źródła energii. Pierwszym etapem rozwoju byłoby w tym ujęciu osiągnięcie doskonałości operacyjnej. W drugiej fazie firma wprowadzałaby do produkcji coraz więcej niskoemisyjnych biokomponentów, a w fazie trzeciej stałaby się hubem energetycznym przerabiającym biosurowce i odpady oraz wychwytyjącym CO₂, tworząc gospodarkę o obiegu zamkniętym, neutralną dla środowiska.

Grupa LOTOS konsekwentnie podąża w tym kierunku, realizując duże projekty rozwojowe. W ramach pierwszej fazy były to kamienie milowe na drodze do doskonałości operacyjnej rafinerii – Program 10+ oraz Projekt EFRA. W 2021 roku Spółka kontynuowała prace analityczne i przygotowawcze w ramach projektów wskazanych w Strategii na lata 2017–2022 jako te, które mogłyby umacniać pozycję konkurencyjną firmy na rynku:

- o **projekt HBO – blok olejowy do produkcji olejów bazowych II i III Grupy**

W 2021 roku podjęto decyzję o realizacji projektu inwestycyjnego HBO (Hydrokrakingowy Blok Olejowy). Ten kierunek rozwoju technologicznego rafinerii to dywersyfikacja działalności w kierunku nowych, niepaliwowych produktów oraz efektywnego zagospodarowania pozostałości z instalacji hydrokrakingu MHC, czyli hydrowosku. Projekt HBO jest odpowiedzią na wyzwania, jakie pojawiają się przed rafineriami skupionymi na produkcji paliw motorowych.

Inwestycja umożliwi rozpoczęcie produkcji i sprzedaży wysokomarżowych olejów bazowych II i III grupy. W zakres projektu wchodzi budowa m.in. instalacji hydrokrakingu, wykorzystującej procesy odparafinowania katalitycznego i uwodornienia, parków zbiorników wsadu i produktów instalacji, rurociągów międzyobiektowych i stacji zasilania elektrycznego. Ponadto planowane są adaptacja i modernizacja obiektów już istniejących na terenie rafinerii w Gdańsku, powiązanych technologicznie lub technicznie z nowymi obiektami.

Instalacja ma produkować rocznie ponad 400 tys. ton baz olejowych grupy II oraz kilkadziesiąt tysięcy ton półproduktów paliwowych. Zgodnie z przyjętym harmonogramem, przekazanie do eksploatacji wszystkich instalacji i obiektów powinno nastąpić w pierwszej połowie 2025 r. Głównym wykonawcą została firma KT - Kinetics Technology S.p.A..

- o **projekt elektrociepłowni z turbiną gazowo-parową**

Projekt budowy elektrociepłowni wpisuje się w transformację energetyczną źródeł energii na potrzeby rozbudowującej swój potencjał rafinerii i w celach komercyjnego obrotu. Na podstawie listu intencyjnego podpisanego pomiędzy Grupą LOTOS, PKN Orlen i Energa, z dnia 2 listopada 2020 roku, spółki analizują możliwość wspólnej budowy elektrowni gazowo-parowej CCGT w Gdańsku ze wskazanym terminem realizacji do lipca 2026 roku. Możliwość wykorzystania elektrociepłowni na potrzeby własne, wykorzystanie doświadczeń partnerów, a także inwestycja w bezpieczeństwo energetyczne zakładu to elementy mające wpływ na poddanie dalszym analizom realizacji inwestycji. Do obowiązującego porozumienia, podpisano w dniu 29 grudnia 2021 roku aneks, przedłużający Strony do zawarcia stosownych umów, nie później jednak niż do 31 grudnia 2022 roku.

Równolegle, w ramach Strategii na lata 2017 – 2022 Grupa LOTOS rozwija projekty związane m.in. z paliwami alternatywnymi, które wpisują się w drugą fazę transformacji rafinerii wg modelu CONCAWE. Celem tych działań jest dywersyfikacja działalności i budowa przewag konkurencyjnych w nowych segmentach rynku energii, w odniesieniu do oczekiwań, że w perspektywie kilkunastu lat tradycyjne paliwa węglowodorowe będą stopniowo tracić na znaczeniu w Europie.

Grupa LOTOS prowadzi projekty badawczo-rozwojowe dotyczące przyjaznych środowisku paliw przyszłości, tj. energii elektrycznej i paliw gazowych: CNG, czyli sprężony gaz ziemny oraz LNG, czyli skroplony gaz ziemny oraz przede wszystkim wodoru, który może być używany w transporcie, a także w produkcji rafinerijnej i do magazynowania energii.

Rafineria Grupy LOTOS jest w czołówce producentów wodoru w kraju. Wytwarza go ok. 16,5 t/h. Instalacja WOW zwiększa zdolności produkcyjne o dodatkową 1 t/h.

Odpowiedzią Spółki na zmieniające się otoczenie biznesowe i trendy rynkowe jest projekt budowy wielkoskalowej instalacji do produkcji wodoru.

- **projekt Green H2 – wielkoskalowa instalacja do produkcji zielonego wodoru**

Pierwszym krokiem w ramach programu Green H2 jest pilotaż, tj. budowa instalacji elektrolizy w mniejszej skali, rozbudowanej o funkcjonalności takie jak magazyn wodoru i ogniwa paliwowe. Tak zaprojektowana instalacja będzie docelową konfiguracją dla projektu w dużej skali, obliczonego nie tylko na produkcję wodoru dla rafinerii, ale też na udział w rynku mocy, świadczenie usług na rynku bilansującym, a w przyszłości także świadczenie usług na rzecz operatorów farm wiatrowych na Bałtyku. Rafineria Grupy LOTOS jest zlokalizowana w wyjątkowo sprzyjających warunkach dla współpracy z planowanymi farmami wiatrowymi na morzu. Struktura geologiczna lokalizacji pozwala magazynować wodór w kawernach solnych, by następnie wykorzystywać go do produkcji energii w okresach zwiększonego zapotrzebowania. Partnerem projektu są Polskie Sieci Elektroenergetyczne, operator krajowego systemu przesyłowego.

Spółka zamierza pobierać prąd za pośrednictwem sieci przesyłowej, w drodze elektrolizy wyodrębnić wodór i magazynować go. W okresach większego zapotrzebowania na energię w sieci, np. w przypadku wystąpienia niedoborów (jakie stają się normą na zachodnich rynkach z silną ekspozycją na OZE), Spółka będzie elastycznie korzystać ze zmagazynowanego wodoru i wytwarzać prąd.

W procesie elektrolizy Spółka planuje wykorzystywać odnawialne źródła energii w celu produkowania ekologicznej odmiany wodoru (tzw. zielonej), co pozwoli ograniczyć emisję CO₂ i zrealizować Narodowy Cel Wskaźnikowy w produkcji paliw silnikowych.

Spółka wybrała doradców strategicznych i technicznych oraz zakończyła wstępne analizy projektu inwestycyjnego Green H2, w ramach którego planuje zbudować wielkoskalową instalację do produkcji zielonego wodoru. Złożyła też wniosek do unijnego Innovation Fund o dofinansowanie.

- **projekt Pure H2**

Do zasilania ogni wodorowych napędzających silniki elektryczne potrzebny jest wodór o bardzo wysokiej czystości (99,999 proc.). Dlatego Grupa LOTOS realizuje projekt Pure H2, w ramach którego powstaje instalacja do oczyszczania i dystrybucji wodoru i 2 punkty tankowania tego paliwa.

LOTOS zamierza wytwarzać aż ok. 160 kg czystego wodoru na godzinę. Wartość inwestycji to ok. 40 mln zł, w tym 20 procent będzie pochodzić ze środków unijnych w ramach programu „Łącząc Europę” (ang. *Connecting Europe Facility, CEF*).

Grupa LOTOS uczestniczy także w Pakiecie na Rzecz Czystego Transportu i w pracach Ministerstwa Klimatu nad narodową strategią wodorową, poszukując również możliwości zastosowania wodoru – w pierwszej kolejności w transporcie miejskim. Spółka podpisała listy intencyjne o współpracy w zakresie dostaw wodoru i infrastruktury do jego tankowania z Rzeszowem, Gdynią, Tczewem i Wejherowem, a także list intencyjny z Toyota Motor Poland i Autosanem, producentem autobusów, który pracuje nad stworzeniem pojazdu zasilanego wodorem i zamierza testować do jego napędu gaz z Grupy LOTOS.

- **Projekt VETNI**

Projekt badawczo-rozwojowy realizowany w konsorcjum z Instytutem Energetyki i Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, którego celem jest skonstruowanie pilotażowej instalacji do wysokosprawnej produkcji wodoru w oparciu o elektrolizery stałotlenkowe (projekt uzyskał dofinansowanie w ramach NCBiR).

W ramach projektu przeprowadzone zostaną prace B+R zorientowane na opracowanie, budowę i badania w rzeczywistych warunkach eksploatacyjnych systemu z elektrolizerem zintegrowanym z procesem rafinerijnym, który dostarczać będzie parę procesową do produkcji wodoru. Parametry elektrolizera pozwolą na produkcję ok. 16 kg wodoru na dobę o czystości 99,999%, co umożliwi zatankowanie kilku samochodów zasilanych wodorem.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020, Działanie 1.1 „Projekty B+R przedsiębiorstw”, Poddziałanie 1.1.1 „Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa”

W portfelu projektowym, w zależności od czynników rynkowych, znaleźć się może również, m.in.: budowa kompleksu benzyn motorowych, budowa kompleksu olefinowego wraz z produkcją ETBE, budowa morskiego terminala przeładunkowego produktów ropopochodnych na Martwej Wiśle czy też inwestycja w instalację olejów przepracowanych.

Obszar detaliczny

Na koniec 2020 roku w sieci stacji paliw LOTOS funkcjonowało 520 jednostek, w tym 327 obiektów było stacjami własnymi (CODO), a 193 punktów działało w formule franczyzowej (DOFO). W ramach sieci działało 30 Miejsc Obsługi Podróżnych, tj. stacji przyautostradowych z bogatą ofertą poza paliwową.

Grupa LOTOS S.A. jako jeden z liderów rozwoju elektromobilności w Polsce, uruchomiła pilotażową sieć 12 stacji ładowania samochodów elektrycznych na trasie Gdańsk–Warszawa, wzdłuż autostrad A1 i A2. Zgodnie z przyjętą strategią Spółka, zamierza kontynuować rozwój sieci LOTOS Niebieski Szlak, zwiększając liczbę stacji ładowania pojazdów elektrycznych. Kolejne stacje ładowania będą powstawać wzdłuż głównych tras, tak aby kontynuować ideę umożliwienia kierowcom pojazdów elektrycznych podróżowanie między miastami.

W ramach projektu budowy stacji LNG wytypowane są lokalizacje, w których w 2022 roku mają zostać uruchomione instalacje do tankowania LNG i CNG (w tym m.in. Gdańsku).

4.4 Sukcesywne i powtarzalne obniżanie kosztów działalności oraz optymalizacja marży

Rok 2021, m. in. z powodu trwającej pandemii COVID-19 oraz działań geopolitycznych, charakteryzowały specyficzne warunki makroekonomiczne. Średnioroczne notowania ropy naftowej były wyższe od założeń strategicznych o około 6% oraz jednocześnie o niemal 70% wyższe w relacji do roku poprzedzającego. Notowania gazu ziemnego były o 119% wyższe niż zakładane w strategii oraz o ponad 410% niż w 2020 roku. Cracki produktowe również okazały się niższe od długoterminowych projekcji. Dla oleju napędowego było to odchylenie na poziomie przekraczającym 50%, natomiast dla benzyn ponad 25%. W 2021 roku średnioroczny kurs dolara wyniósł 3,86 PLN/USD wobec zakładanego 3,70 PLN/USD. Optymalizacja pracy rafinerii w tych warunkach rynkowych okazała się kluczowym działaniem umożliwiającym realizację zysku i ograniczenie rozmiaru strat powodowanych znaczącą nieprzewidywalnością zachowania notowań surowców naftowych i niestabilnego rynku produktów.

Jedno z istotnych działań Grupy LOTOS S.A., mających zapewnić ciągłość i stabilność dostaw ropy naftowej stanowiła dywersyfikacja źródeł surowca. Dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia wyniosła w 2021 roku była narzędziem poprawy efektywności produkcji oraz dalszej budowy doświadczenia w przerobie zróżnicowanych gatunków rop naftowych, m.in. takich jak: Arab Light, Grane, Jones Creek, Novy Port, Catcher, Egina.

Na wynik EBITDA pozytywny wpływ miał realizowany Program Poprawy Efektywności, którego celem jest identyfikacja i raportowanie działań proefektywnościowych w Grupie Kapitałowej Grupa LOTOS S.A.

W ramach optymalizacji przerobu ropy naftowej w rafinerii, Spółka prowadziła działania zmierzające do utrzymania przewag konkurencyjnych oraz umocnienia przez Grupę LOTOS S.A. pozycji w globalnym rankingu rafinerii firmy Solomon Associates. Spółka realizowała m. in. inicjatywy poprawiające efektywność energetyczną rafinerii, a także wdrażające najnowsze rozwiązania informatyczne zgodne z koncepcją Przemysłu 4.0 (funkcjonujące przy współpracy z firmą Microsoft Centrum Kompetencyjne i wykorzystujące możliwości dostarczane w ramach chmur obliczeniowych).

4.5 Gotowość do wdrażania innowacji

W 2021 roku Grupa LOTOS S.A. kontynuowała inicjatywy w obszarach paliw przyszłości, tj. działała na rzecz promocji technologii opartych na wodorze oraz aktywnie uczestniczyła w realizacji Pakietu na Rzecz Czystego Transportu, którego zadaniem jest wzmocnienie bezpieczeństwa kraju w sektorze energii i ograniczenie zanieczyszczeń w transporcie.

Przedstawiciele Grupy LOTOS regularnie uczestniczą także w roboczych spotkaniach z regionalnymi organizatorami i operatorami transportu miejskiego oraz wspierają ich w przygotowaniach do „uwodornienia” komunikacji miejskiej. Potwierdzają to listy intencyjne zawarte z władzami Tczewa, Gdyni, Wejherowa oraz Rzeszowa. Z inicjatywy koncernu powstał również Klaster Technologii Wodorowych i Czystych Technologii Węglowych, w ramach którego zainicjowano koncepcję Pomorskiej Doliny Wodorowej. Celem tego przedsięwzięcia jest zwiększenie udziału wodoru jako paliwa w transportowym miksie energetycznym województwa pomorskiego.

Grupa LOTOS S.A. aktywnie włącza się też w inne projekty związane z paliwami alternatywnymi nowej generacji, w tym LNG/CNG. Spółka kontynuuje projekt opracowania dokumentacji dotyczącej budowy terminala LNG małej skali zlokalizowanego w Gdańsku, Prowadzi także prace analityczne związane z wejście Grupy na rynek biometanu.

Projekty „Pure H2” oraz „Studium Wykonalności projektu budowy w Gdańsku terminalu LNG małej skali i budowy innowacyjnych bunkierów LNG” były współfinansowane ze środków unijnych w ramach instrumentu Łącząc Europę (CEF – *Connecting Europe Facility*).

W ramach współpracy biznesu i nauki, konsorcjum LOTOS Asphalt i Politechnika Gdańska podpisało pod koniec listopada 2020 umowę z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju na dofinansowanie projektu „Ekologiczne asfalty”. Celem tego projektu jest stworzenie innowacyjnej nawierzchni, zdolnej do redukcji zanieczyszczeń powietrza w rejonie pasa drogowego. W ramach projektu LOTOS Asphalt i Samorząd Powiatu Ostródzkiego podpisały 7 października 2021 roku list intencyjny w ramach zbudowania doświadczalnego odcinka drogi z asfaltem redukującym smog.

W 2021 roku Grupa LOTOS S.A. opracowała i przyjęła dokumenty dot. Strategicznych kierunków rozwoju innowacji oraz Strategicznej Agendy Badawczej. Dokumenty określają priorytety działań innowacyjnych Grupy na najbliższe 2 lata, z perspektywą do 2030 roku, ukierunkowując je na:

- o nowoczesne technologie rafineryjne i produkty ropopochodne;
- o rozwój portfela nowych produktów i usług;
- o digitalizację i wzrost efektywności organizacyjnej.

W kolejnym roku Grupa LOTOS S.A. planuje kontynuację projektów związanych z paliwami alternatywnymi oraz realizację inicjatyw określonych w Strategicznej Agendzie Badawczej.

4.6 Aktywne zarządzanie szansami i ryzykami

W Grupie Kapitałowej LOTOS stale rozwijana jest kultura zarządzania oparta o analizę ryzyk, zarówno zagrożeń jak i szans. Pozwala to na realizację większych wyzwań w zmiennym otoczeniu i na coraz bardziej wymagającym rynku. Otwartość w komunikowaniu ryzyka wspiera proces podejmowania decyzji na poziomach strategicznym i operacyjnym. W 2021 roku o przewadze konkurencyjnej decydowało nie tylko unikanie zagrożeń, ale świadome podejmowanie ryzyka i skuteczne wykorzystanie zidentyfikowanych szans.

Jednym z kluczowych wyzwań, które miały wpływ na funkcjonowanie Spółki w 2021 roku była sytuacja rynkowa spowodowana pandemią COVID-19. Dzięki wypracowanym procedurom postępowania i wdrożonym działaniom zaradczym utrzymano sprawność operacyjną we wszystkich obszarach funkcjonowania Spółek Grupy Kapitałowej LOTOS. Przewiduje się, że w najbliższym okresie pandemia nadal będzie oddziaływać zarówno na bieżące działania operacyjne jak i na trendy makroekonomiczne, które mają przełożenie na funkcjonowanie i wyniki Grupy Kapitałowej.

Nie mniejszy wpływ na działalność i rozwój Grupy Kapitałowej LOTOS ma ogólnosiwiatowy trend kierowania się ku gospodarce nisko- i zeroemisyjnej. Zaprezentowana w lipcu 2021r. propozycja legislacyjna o nazwie "Fit for 55" w ramach polityki Nowego Zielonego Ładu kształtuje zupełnie inne niż dotychczas otoczenie biznesowe dla Grupy. Planowane zmiany m.in. w zakresie udziału energii odnawialnej w transporcie, opodatkowania paliw i energii, elektryfikacji transportu, zasad zrównoważonego finansowania czy zaostrzenia limitów emisji gazów cieplarnianych w przemyśle i transporcie będą miały bezpośrednie przełożenie na działalność biznesową całej branży i rozwój Grupy Kapitałowej LOTOS. W 2022 roku Spółka zamierza nadal brać aktywny udział w procesach legislacyjnych zarówno na poziomie krajowym jak i unijnym oraz wzmocnić efektywność komunikacji ryzyk, jakie wynikają ze zmian otoczenia regulacyjnego. Jednocześnie planowane i realizowane są projekty rozwojowe i inwestycyjne mające na celu wykorzystanie zidentyfikowanych szans.

W ramach dalszego rozwoju obszaru aktywnego zarządzania szansami i zagrożeniami Spółka planuje większą integrację i kompleksowe zarządzanie poszczególnymi kategoriami ryzyk, w szczególności tych kształtowanych przez globalne megatrendy, takie jak zmiany klimatu. Dodatkowo doskonalone są metodyki zarządzania ryzykiem w projektach, które generują dalszy rozwój i bezpieczne funkcjonowanie Grupy Kapitałowej LOTOS.

4.7 Silny zespół, spójny CSR, dbałość o bezpieczeństwo

Realizowane w 2021 roku działania rozwojowe w Grupie LOTOS S.A. były odpowiedzią na opracowane przez organizację na lata 2017-2022: wizję, cele strategiczne i miały służyć: podwyższaniu kompetencji pracowników w kierunku ich dopasowania do wymogów realizacji Strategii biznesowej Spółki, identyfikacji talentów w organizacji i wzmocnieniu ich mocnych strony, rozpowszechnianiu wiedzy eksperckiej oraz wzrostowi poziomu zaangażowania i satysfakcji z pracy.

Zintegrowana polityka społecznej odpowiedzialności

Grupa LOTOS S.A. traktuje społeczną odpowiedzialność biznesu jako element zarządzania i doskonalenia organizacji. Nadrzędnym celem polityki społecznej odpowiedzialności jest wsparcie organizacji w osiąganiu jej celów strategicznych z uwzględnieniem potrzeb wszystkich grup interesariuszy.

W procesie budowania trwałych i pozytywnych relacji z interesariuszami Grupa LOTOS S.A. dąży do skutecznego integrowania swojej strategii oraz podejmowanych działań z wyzwaniami społecznymi i środowiskowymi.

W 2021 roku Grupa LOTOS S.A. kontynuowała współpracę przy projektach o charakterze społeczno-sportowym oraz środowiskowym, skierowanych do dzieci i młodzieży.

Polityka społecznej odpowiedzialności biznesu jest także realizowana w ramach działalności Fundacji LOTOS, wspierającej inicjatywy w zakresie edukacji, bezpieczeństwa i ekologii. Grupa LOTOS S.A. wraz z Fundacją

LOTOS w 2021 roku zaangażowała się w projekty związane z pandemią COVID-19 w kraju. Fundacja przekazała środki finansowe m.in. na wyposażenie w specjalistyczny sprzęt placówek medycznych w Polsce.

Potwierdzeniem skutecznie realizowanych programów CSR i działań w zakresie zrównoważonego rozwoju było zajęcie w 2021 roku (trzeci rok z rzędu) pierwszej pozycji w XV edycji Rankingu Odpowiedzialnych Firm (w kategorii „Paliwa, energetyka, wydobywanie”). W całym zestawieniu Spółka uplasowała się na 6. pozycji.

W 2021 roku Grupa LOTOS S.A. utrzymała się w składzie giełdowego indeksu spółek społecznie odpowiedzialnych WIG-ESG. Dodatkowo w 2021 roku Grupa LOTOS S.A. już po raz dziewiąty znalazła się w gronie najbardziej odpowiedzialnych społecznie przedsiębiorstw, organizowanym przez firmę doradczą Deloitte i Tygodnik Polityka. Spółka została uhonorowana Srebrnym Listkiem CSR.

Ponadto Grupa LOTOS otrzymała III miejsce w konkursie „The Best Annual Report” w kategorii „Przedsiębiorstwa”. To ranking najlepszych raportów rocznych pod względem wartości użytkowej dla akcjonariuszy i inwestorów. Organizatorem konkursu jest Instytut Rachunkowości i Podatków.

W 2021 roku Grupa LOTOS otrzymała też prestiżową nominację do XIX edycji Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP w kategorii Odpowiedzialny Biznes.

Realizowane działania społeczne, sponsoringowe oraz marketingowe służą budowaniu przewag konkurencyjnych i spójnego wizerunku marki na rynku, a także wsparciu sprzedaży produktów Grupy LOTOS S.A.

Wysoka kultura bezpieczeństwa

Bezpieczeństwo pracowników pozostaje fundamentem dla całej Grupy LOTOS S.A. Spółka podejmuje konsekwentne działania budujące kulturę bezpiecznej pracy, podnoszące świadomość bezpiecznego środowiska pracy oraz zwiększające zaangażowanie w bezpieczeństwo pracowników.

Jednym z celów strategicznych na lata 2017-2022 jest obniżenie wskaźnika wypadkowości (ang. LTIF) do poziomu poniżej 3. W 2021 roku wskaźnik wyniósł 3,2 dla Spółki Grupa LOTOS S.A. oraz 4,5 dla Grupy Kapitałowej.

4.8 Stan prac w zakresie przejęcia Grupy LOTOS S.A. przez PKN Orlen S.A.

W dniu 27 lutego 2018 roku Ministerstwo Energii i PKN Orlen S.A. podpisały list intencyjny dotyczący przejęcia kontroli kapitałowej nad Grupą LOTOS S.A. W lipcu 2019 roku PKN Orlen S.A. złożył do Komisji Europejskiej wniosek dotyczący planowanego przejęcia udziałów w Spółce. W 2019 roku zakończył się również proces due diligence, tj. proces badania kondycji finansowej, podatkowej, handlowej i prawnej Grupy LOTOS S.A. przez PKN Orlen S.A., związany z transakcją przejęcia.

W dniu 14 lipca 2020 roku PKN Orlen S.A. otrzymał od Komisji Europejskiej warunkową zgodę na przejęcie Grupy LOTOS S.A. W związku z tym PKN Orlen S.A. jest zobowiązany wykonać określone w treści tej decyzji środki zaradcze, które mają na celu zapobieżenie wystąpieniu negatywnych skutków planowanej koncentracji dla konkurencji na właściwych rynkach.

Środki Zaradcze obejmują zobowiązania o charakterze strukturalnym oraz behawioralnym, odnoszące się do struktury oraz polityki przedsiębiorstw uczestniczących w koncentracji, opisane w [raporcie bieżącym 21/2020](#) z dnia 14 lipca 2020 roku – Pozytywna warunkowa decyzja Komisji Europejskiej w sprawie przejęcia przez PKN ORLEN S.A. kontroli nad Grupą LOTOS S.A.

W ramach harmonogramu transakcji, umowy warunkowe, pomyślnie zawarte z wybranymi wcześniej partnerami, należy przedstawić Komisji Europejskiej do 14 lipca 2021 roku. Szereg transakcji w ramach środków zaradczych może zostać zrealizowany z udziałem dwóch partnerów – jeden przejąłby infrastrukturę logistyczną, a drugi hurt, detal oraz 30% udziałów w podmiocie gdzie zostaną ulokowane aktywa rafineryjne będące dotychczas umiejscowione w Grupie LOTOS S.A. oraz LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

Wytyczne KE dopuszczają również, żeby w miejsce drugiego partnera pojawiło się kilku, którzy podzielą się pakietem aktywów (stacje paliw, hurt i udziały w rafinerii).

Po przedstawieniu Komisji Europejskiej przez PKN Orlen S.A. umów warunkowych, realizacja środków zaradczych będzie podlegała analizie Komisji.

W przypadku pozytywnego stanowiska Komisji Europejskiej rozpocznie się proces przejęcia kontroli kapitałowej przez PKN Orlen S.A. nad Grupą LOTOS S.A. Spółki będą miały 6 miesięcy na zrealizowanie transakcji, w ramach której PKN Orlen S.A. stanie się akcjonariuszem większościowym Grupy LOTOS S.A.

Dla powodzenia procesu istotna będzie również ostateczna decyzja akcjonariuszy. Wśród działań korporacyjnych, warunkujących realizację środków zaradczych po stronie spółki Grupy LOTOS S.A. wymienić należy:

- o zgodnie ze statutem Grupy LOTOS S.A. zbycie albo wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części, której działalność obejmuje wytwarzanie i przetwarzanie oraz sprzedaż produktów rafinacji ropy naftowej wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 4/5 głosów, jeżeli na Walnym Zgromadzeniu reprezentowana jest co najmniej połowa kapitału zakładowego Spółki,
- o dokonanie dezinvestycji przez Grupę LOTOS S.A. podlega zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą, która wyraża zgodę na zbycie aktywów o wartości rynkowej przekraczającej 0,1% sumy aktywów Spółki i na zawarcie wszelkich istotnych transakcji oraz przekazuje swoje opinie w tej sprawie Walnemu Zgromadzeniu,
- o w odniesieniu do dezinvestycji zbycie akcji i udziałów posiadanych przez Grupę LOTOS S.A. w innych spółkach, których wartość rynkowa przekracza 100 milionów złotych, lub 10% sumy aktywów Grupy LOTOS, wymagana jest zgoda Walnego Zgromadzenia Grupy LOTOS S.A. udzielana bezwzględną większością głosów,
- o działania dokonywane na poziomie spółek zależnych od Grupy LOTOS S.A. mogą wymagać zgód korporacyjnych, udzielanych przez organy tych spółek.

Powyższe działania będą przedmiotem szczegółowej analizy i realizacji zgodnie z prawem w zależności od ostatecznej struktury realizowanych transakcji.

W trakcie prowadzonego procesu przejmowania, tj. przygotowania do realizacji środków zaradczych, Grupa LOTOS S.A. buduje wartość dla akcjonariuszy przez kontynuowanie zwyczajnej działalności operacyjnej, zachowując niezależność i konkurencyjność w stosunku do innych podmiotów na rynku.

W dniu 18 sierpnia 2020 r. Grupa LOTOS S.A. podpisała porozumienie o współpracy z PKN Orlen S.A. i Skarbem Państwa. Dotyczy ono sfinalizowania procesu nabycia przez PKN Orlen S.A. akcji Grupy LOTOS S.A. od Skarbu Państwa.

W dniu 12 marca 2021 roku Spółka poinformowała w raporcie bieżącym nr 10/2021 o rozpoczęciu przygotowań do reorganizacji Grupy LOTOS S.A., w ramach których Zarząd Spółki przyjął kierunkową akceptację działań wewnątrzorganizacyjnych w celu optymalizacji struktury grupy kapitałowej oraz przygotowania do wdrożenia modelu realizacji środków zaradczych niezbędnych do przejścia kontroli kapitałowej nad Spółką przez PKN Orlen S.A., tj.:

- o wydzielenie zorganizowanej części przedsiębiorstwa Grupy LOTOS składającej się z aktywów rafineryjnych i wniesienie jej aportem do LOTOS Asphalt Sp. z o.o. (której jedynym wspólnikiem jest Spółka); LOTOS Asphalt Sp. z o.o. stanie się wtedy spółką celową, której 30% udziałów ma zostać zbytych na rzecz niezależnego podmiotu;
- o transfer udziałów w spółce LOTOS Biopaliwa ze spółki LOTOS Terminale do Spółki;
- o transfer udziałów w spółce LOTOS Infrastruktura do spółki LOTOS Terminale;
- o transfer aktywów logistycznych spółki LOTOS Infrastruktura do spółki LOTOS Terminale.

W październiku 2021 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Grupy LOTOS udzieliło zgody na zaproponowane przez zarząd spółki zmiany reorganizacyjne w ramach Grupy Kapitałowej LOTOS. Przyjęte uchwały pozwolą przygotować gdański koncern na wdrożenie środków zaradczych przedstawionych przez Komisję Europejską w lipcu 2020 roku.

Zgoda akcjonariuszy daje zarządowi Grupy LOTOS zielone światło dla wdrożenia wewnątrzgrupowej reorganizacji, polegającej na integracji w jednym podmiocie – LOTOS Asphalt – całości kompleksu rafineryjnego. Akcjonariusze zgodzili się także na transfer udziałów w spółce LOTOS Biopaliwa ze spółki LOTOS Terminale do Grupy LOTOS. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Grupy LOTOS wyraziło również warunkowe zgody na zbycie 30% udziałów w spółce LOTOS Asphalt oraz 100% udziałów w spółkach: LOTOS Biopaliwa, LOTOS Terminale, LOTOS Paliwa (oraz spółkach, które nabędą część majątku LOTOS Paliwa w wyniku jej podziału), a także w podmiocie, który nabędzie część majątku spółki LOTOS Asphalt w wyniku jej podziału (wydzieleniu z niej południowych oddziałów).

Integracja kompleksu rafineryjnego nastąpiła w listopadzie 2021 roku poprzez objęcie przez Grupę LOTOS S.A. nowych udziałów LOTOS Asphalt sp. z o.o. i pokrycie ich wkładem niepieniężnym w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa (składającej się ze składników materialnych i niematerialnych związanych z działalnością rafineryjną w Gdańsku). Działania te wynikają z przyjętych kierunkowych rozwiązań wewnątrzorganizacyjnych, w celu optymalizacji struktury grupy kapitałowej Spółki oraz przygotowania do wdrożenia modelu środków zaradczych.

W listopadzie 2021 roku PKN Orlen otrzymał zgodę Komisji Europejskiej na wydłużenie terminu na realizację środków zaradczych, do wykonania których PKN Orlen jest zobowiązany w celu zapobieżenia wystąpieniu negatywnych skutków planowanej koncentracji. Nowy termin realizacji środków zaradczych został wyznaczony na dzień 14 stycznia 2022 roku i wynikał z konieczności sfinalizowania procesu negocjacyjnego z partnerami, z którymi prowadzone były rozmowy dotyczące wdrożenia Środków Zaradczych oraz umożliwienia partnerom przeprowadzenia ścieżki decyzyjnej.

W styczniu 2022 roku zaprezentowani zostali czterej partnerzy do realizacji wynegocjowanych z Komisją Europejską środków zaradczych. Inwestorem do aktywów rafineryjnych (30% udziałów w JV rafineryjnym), hurtowych oraz paliwa lotniczego zostało Saudi Aramco. W obszarze detalu partnerem jest koncern MOL, w obszarze biopaliw węgierski Rossi Biofuel, a w strumieniu logistycznym Unimot.

4.9 Działania na rzecz realizacji strategii Grupy w 2022 roku

Wśród kluczowych czynników istotnych dla rozwoju Grupy LOTOS S.A. Spółka wymienia decyzje dotyczące alokacji nakładów inwestycyjnych do wybranych projektów rozwojowych, proaktywne reagowanie na szanse biznesowe w segmencie wydobywczym.

Dodatkowo wpływ na rozwój Spółki w 2022 roku będzie miał status projektu przejścia kontroli kapitałowej nad Grupą LOTOS S.A. przez PKN Orlen – w tym realizacja (wdrożenie) środków zaradczych oraz procesy integracyjne.

W latach 2017 – 2022 Grupa LOTOS S.A. zaplanowała przeznaczyć na inwestycje łącznie kwotę blisko 9,4 mld zł, z czego w okresie 2017 – 2021 wydatkowała ok. 4,6 mld zł. W 2021 roku wydatki inwestycyjne wyniosły ok. 1,1 mld zł.

Zarząd planuje realizację planów inwestycyjnych w 2021 roku przy wykorzystaniu środków własnych oraz finansowania zewnętrznego. W 2020 roku wskaźnik Dług netto/EBITDA LIFO wynosił 0,16x, a więc poniżej poziomu zapisanego w strategii rozwoju i na bezpiecznym dla realizacji zamierzeń inwestycyjnych Spółki, w tym inwestycji kapitałowych.

5 Działalność Grupy LOTOS S.A. i jej grupy kapitałowej w segmencie produkcji i handlu

5.1 Grupa LOTOS S.A. – rafinacja ropy naftowej

5.1.1 Rynek rafinacji ropy i układ sił konkurencyjnych w regionie

Grupa LOTOS S.A. posiada jedną z najnowocześniejszych i najmłodszych rafinerii w Europie o mocach przerobowych około 10,5 mln ton ropy naftowej rocznie i wysokim na tle konkurencji wskaźniku kompleksowości przerobu, tzw. Nelson Complexity Index, która daje możliwości optymalizacji zarówno po stronie doboru ropy do przerobu, jak i miksu energetycznego do zasilania rafinerii oraz, co kluczowe – elastycznego zarządzania strumieniem uzyskiwanych produktów naftowych. Rafinerię LOTOS charakteryzuje wysoki współczynnik konwersji (udział paliw w strukturze produkcji na poziomie 86% przerabianej ropy naftowej) oraz selektywność w kierunku średnich destylatów, pozwalająca na skuteczne dopasowanie produkcji do struktury popytu krajowego i możliwości eksportowych.

Na tak zaawansowany stan technologiczny rafinerii złożyły się: realizacja Programu 10+ zakończony w 2011 roku, finalizacji w 2019 roku Projektu EFRA oraz jego pełnej integracji z instalacjami rafinerii, a także szereg pomniejszych inwestycji poprawiających efektywność przerobu, w tym Węzła Odzysku Wodoru. W 2021 roku Spółka wdrożyła do realizacji projekt Pure H₂ w zakresie budowy instalacji do oczyszczania wodoru oraz instalacji do jego dystrybucji do bateriowozów (tj. pojazdów do transportu sprężonego wodoru).

Modernizacja i rozbudowa rafinerii w ramach Programu 10+ pozwoliła na uzyskiwanie większej ilości wysokomarżowych produktów z każdej przerobionej baryłki ropy naftowej, na wzrost wolumenu paliw z 4 mln ton rocznie do 7,8 mln ton rocznie oraz umożliwiła przerób bardziej wymagających technologicznie gatunków rop naftowych. Projekt EFRA był kontynuacją technologicznego unowocześniania rafinerii i naturalnym dopełnieniem konfiguracji rafinerii Grupy LOTOS. Głównym celem Projektu EFRA było lepsze zagospodarowanie ciężkiej pozostałości, czyli tej frakcji ropy naftowej, z której powstawał ciężki olej opałowy lub asfalty. Instalacje Projektu EFRA uzupełniły ciąg technologiczny przerobu ropy naftowej działający w rafinerii w Gdańsku i umożliwiły elastyczność w zastępowaniu produkcji niskomarżowego ciężkiego oleju opałowego większą ilością paliw silnikowych przez co zwiększyły marżę na każdej przerobionej baryłce ropy o ok. 2- 4,5 USD. Rafineria z poszerzonym wachlarzem narzędzi do optymalizowania procesów produkcyjnych zachowała konkurencyjność, również w sytuacji zmiennych warunków makrootoczenia, jakie panowały w przeważającej części 2021 roku i były związane ze stopniową odbudową rynku po pandemii COVID-19 oraz z destabilizacją notowań gazu ziemnego i mediów do zasilania procesów przerobowych.

Instalacje EFRA, zintegrowane z działającym w rafinerii ciągiem technologicznym przerobu ropy naftowej, umożliwiają dostarczenie na rynek dodatkowych około 900 tys. ton frakcji średnich rocznie (olejów napędowych i – opcjonalnie – paliwa lotniczego) z tej samej ilości przerabianej ropy. W ramach pozostałych grup produktowych zmienił się możliwy do uzyskania wolumen produkcji benzyny surowej i LPG, a ich ostateczną wielkość Spółka planuje wypracować w ramach procesu optymalizacji. Rafineria Grupy LOTOS utrzymała również zdolność do produkcji asfaltów, które charakteryzowały się relatywnie wysoką zyskownością w porównaniu do pozostałych produktów ropopochodnych w 2021 roku. Maksymalizacja ich produkcji oraz wykorzystanie pojawiających się szans rynkowych istotnie wsparła zyskowność sprzedaży Grupy Kapitałowej LOTOS w 2021 roku.

Rafineria LOTOS jest wyposażona w system ciągłego monitoringu emisji zanieczyszczeń CEMS (ang. Continuous Emission Monitoring System), którego zadaniem jest bieżące monitorowanie wpływu pracy rafinerii na środowisko naturalne. Realizacja projektu wynikała z krajowych i unijnych przepisów dotyczących ochrony środowiska naturalnego. Jest to krok wychodzący naprzeciw dyrektywie unijnej o emisjach przemysłowych, zgodnie z którą trzeba dostosować monitoring emisji do tzw. najlepszych dostępnych technik (ang. BAT, tj. Best Available Technologies).

W celu zwiększenia możliwości ekspedycyjnych paliw z rafinerii po jej rozbudowie o instalacje Programu EFRA w 2021 roku Spółka sfinalizowała inwestycję budowy czwartego nalewaka bramowego o wydajności 2,2 mln ton produktów paliwowych rocznie.

Konfiguracja technologiczna rafinerii, w połączeniu z jej atutami lokalizacyjnymi, umożliwiła elastyczny dobór gatunków ropy naftowej celem maksymalizacji marży na jej przerobie i sprzedaży produktów.

Rafineria LOTOS działa na rynku importera paliw oraz korzysta z renty geograficznej i benefitów nadmorskiej lokalizacji w pobliżu płynnego rynku naftowego Amsterdam-Rotterdam-Antwerpia. Korzystna strategicznie lokalizacja rafinerii dawała istotną przewagę logistyczną w dostępie do surowców oraz kanałów sprzedaży produktów w stosunku do konkurencji w regionie. Położenie rafinerii w pobliżu morskiego terminala przeładunkowego zapewniało Grupie LOTOS S.A. bezpośredni dostęp do międzynarodowych rynków zbytu, pozwalając przede wszystkim na eksport produktów naftowych w szczególności na rynki krajów skandynawskich, północnozachodniej Europy oraz krajów nadbałtyckich, optymalizację wykorzystywanych przez Spółkę kanałów sprzedaży oraz prowadzenie efektywnych zakupów różnych gatunków ropy naftowej oraz paliw.

Ponadto rafineria posiadała unikalne połączenie kanałów zaopatrzenia w surowiec zarówno drogą lądową, z Rosji, za pośrednictwem sieci rurociągów PERN, jak i drogą morską z wielu krajów oraz z własnych złóż. Dostęp do dwóch kanałów zaopatrzenia pozwalał na dywersyfikację dostaw surowca, a także płynną reakcję na zmienność cen produktów

naftowych i gatunków rop naftowych. W konsekwencji umożliwiło to Grupie LOTOS S.A. skuteczną dywersyfikację gatunków ropy naftowej oraz zwiększało potencjał negocjacyjny w zakresie warunków cenowych jej zakupu.

Firma Solomon Associates, przygotowująca najbardziej uznane globalne rankingi rafinerii, uplasowała gdańską rafinerie wśród 25% najlepszych rafinerii według kluczowych wskaźników konkurencyjności takich jak marża przerobowa, efektywność energetyczna, efektywność służb utrzymania ruchu czy dostępność instalacji, jednocześnie plasując ją jako najnowocześniejszą rafinerię w Środkowo-Wschodniej Europie.

5.1.2 Optymalizacja przerobu ropy w warunkach stopniowej odbudowy rynku po pandemii

Konsekwencje pandemii i destabilizacji rynków miały znaczący wpływ na warunki, w jakich funkcjonowała Grupa LOTOS w raportowanym okresie. Spółka działa w sektorze naftowym, którego otoczenie ma zasięg globalny. W 2021 roku rynek produktów naftowych podlegał dynamicznym zmianom pod wpływem rozprzestrzeniania się pandemii, ograniczania jej skutków a także odbudowie gospodarki zarówno w kraju, jak i w państwach sąsiadujących oraz w perspektywie globalnej.

W 2021 roku otoczenie rynkowe Spółki znajdowało się w fazie stopniowej odbudowy koniunktury gospodarczej państw w związku ze znoszeniem obostrzeń związanych z pandemią Covid-19 i rządowymi programami subwencji oraz wsparcia wielu sektorów gospodarczych. Rynek europejski był w znacznym stopniu obciążony ograniczoną przewidywalnością w krótkim okresie oraz niepewnością co do przyszłych kwartałów, co wiązało się z rosyjską polityką ograniczenia przesyłu gazu ziemnego do Europy, powodując bardzo gwałtowny wzrost jego notowań. Dodatkowo, na skutek zielonej transformacji dokonującej się na świecie w celu opanowania kryzysu klimatycznego – znacząco rosły notowania uprawnień do emisji CO₂, tzw. EU ETS, które rzutowały na ceny mediów do zasilania rafinerii. Nadal widoczny był brak równowagi i płynności w relacjach międzynarodowej wymiany gospodarczej oraz okresowo przerywane łańcuchy dostaw.

Grupa LOTOS, w trakcie 2021 roku stosowała szereg inicjatyw optymalizacyjnych, zarówno po stronie doboru wsadu na instalacje rafineryjne, miks energetycznego do zasilania rafinerii oraz struktury uzyskiwanych produktów naftowych. Rafineria Spółki została poddana intensywnej optymalizacji w celu elastycznego dostosowania uzysków do dynamicznej sytuacji rynkowej. Spółka, wykorzystując zwiększoną dzięki instalacjom Programu EFRA oraz Węzłowi Odzysku Wodoru kompleksowość technologiczną posiadanych aktywów rafineryjnych, płynnie zarządzała strumieniem uzysków produktów naftowych, by dopasować wolumeny do zmieniającego się popytu i najlepszych możliwych do uzyskania warunków cenowych. Do takich działań należał między innymi wzrost sprzedaży asfaltów oraz olejów bazowych, które w 2021 roku charakteryzowały się nadzwyczajnie wysokimi marżami rynkowymi w związku z ograniczoną ich dostępnością na skutek zmniejszenia w 2020 roku globalnego wykorzystania mocy rafineryjnych. Działania te pozwoliły utrzymać wykorzystanie niemal pełnych mocy produkcyjnych gdańskiej rafinerii. Jednocześnie Grupa LOTOS zdecydowała o odłożeniu w czasie części zaplanowanych inwestycji rozwojowych, w oczekiwaniu na poprawę warunków otoczenia. Grupa Kapitałowa LOTOS poprzez spółkę zależną LOTOS Oil rozpoczęła w 2021 roku realizację projektu budowy Hydrokrakingowego Bloku Olejowego (HBO). Jego roczne moce produkcyjne to kilkadziesiąt tysięcy ton półproduktów paliwowych oraz, co bardziej istotne, ponad 400 tys. ton olejów bazowych grupy II – produktu wycenianego wyżej niż olej napędowy, poszukiwanego zarówno na rynku europejskim, jak i globalnym.

Dodatkowo, nadmorska lokalizacja rafinerii Grupy LOTOS sprzyjała szybkiemu wykorzystywaniu okazji rynkowych, m.in. sprzedaż atrakcyjnie notowanej benzyny surowej w eksporcie morskim, co wsparło możliwość utrzymania wysokiego poziomu przerobu ropy w rafinerii i optymalizację realizowanej marży w najtrudniejszym dla branży okresie.

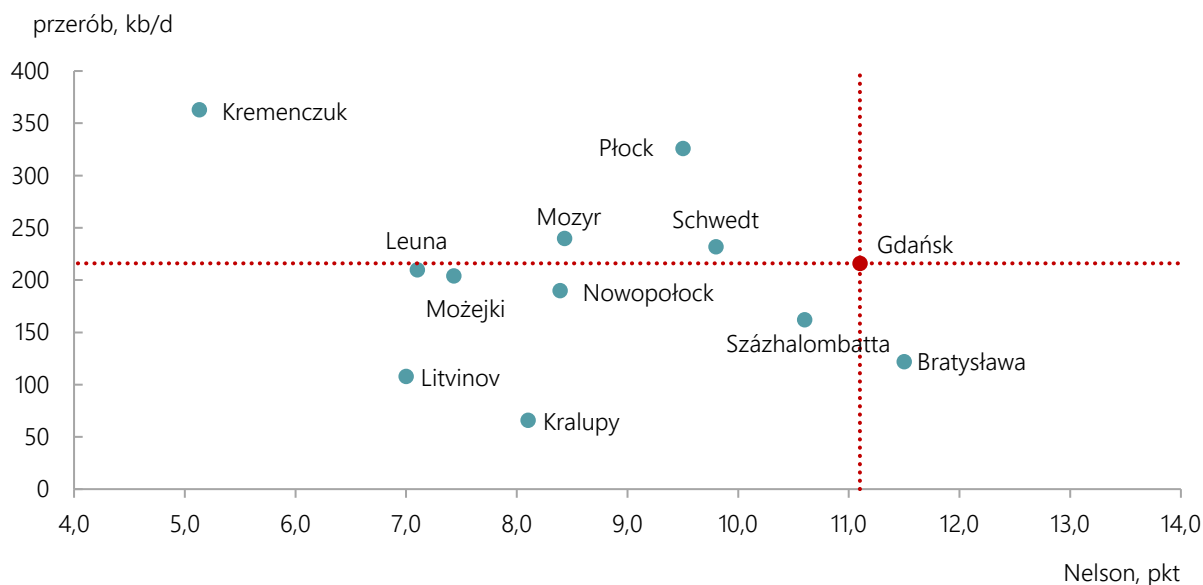
5.1.3 Kompleksy rafineryjne prowadzące działalność w regionie

Na sytuację na polskim rynku paliw i produktów paliwowych wpływ ma działalność kilku sąsiednich rafinerii.

Poza liderem rynkowym, rafinerią w Płocku, należąca do PKN Orlen S.A., pozostałe podmioty z regionu dostarczają swoją produkcję na rynek w Polsce, stanowiąc konkurencję dla Grupy LOTOS. W pierwszej połowie 2021 roku nadal był obserwowany trend ograniczania przerobu w rafineriach z uwagi na utrzymujące się w większości krajów obostrzenia pandemiczne. Jednak od drugiej połowy, w związku z rosnącym popytem globalnym, a co za tym idzie odbudową cracków produktowych następował wzrost przerobu w rafineriach. Od 2020 roku uwidocznił się też trend związany z przekształcaniem rafinerii w zakłady wytwarzające paliwa z produktów pochodzenia roślinnego, tj. biorafinerie. Takie kroki podjęły firmy m.in. TOTAL we Francji, Neste w Finlandii oraz ENI we Włoszech. Recesja gospodarcza z 2020 roku i jej kontynuacja w 2021 roku przekłada się na decyzje poszczególnych zakładów, co do dalszego funkcjonowania oraz realizacji kolejnych projektów inwestycyjnych.

Grupa LOTOS posiada zaawansowaną technologicznie rafinerię z jednym z najwyższych współczynników kompleksowości przerobu ropy w rosnącym regionie Europy Środkowej, tzw. NCI, na poziomie 11,1. Wysoka elastyczność struktury uzysków rafinerii Spółki umożliwiła przetrwanie znacznej zmienności warunków rynkowych wywołanych pandemią COVID-19, oddziałujących na popyt oraz poziomy marż produktowych. Widać to wyraźnie silnie po spadku wykorzystania mocy rafineryjnych. W Europie (łącznie w regionie NWE oraz CEE) w 2020 roku wykorzystanie mocy produkcyjnych spadło z 84% w 2019 roku do 76%, aby następnie w 2021 odrobić straty do 80%. Jednak kompleksowość rafinerii w Gdańsku pozwoliła przekierować strumienie uzysków rafineryjnych w produkty takie jak bazy olejowe i asfalty. Pozwoliło to utrzymać przerób znacznie powyżej średniej europejskiej.

Wykres 22. Rafinerie w Europie Środkowej: zdolność przerobowa oraz współczynnik kompleksowości Nelsona (NCI)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Spółki oraz PKN Orlen, Grupa MOL, Rosneft, S&P Global Platts

Moce przerobowe najważniejszych konkurencyjnych rafinerii w regionie:

- o rafineria w Płocku (PKN Orlen), Polska – około 16,5 mln ton rocznie,
- o rafineria w Leuna (Grupa TOTAL), Niemcy – około 11,6 mln ton,
- o rafineria processingowa w Schwedt (PCK Raffinerie GmbH), własność - ENI/ROSNEFT), Niemcy – około 11,8 mln ton,
- o rafineria w Możejkach (PKN Orlen), Litwa – zdolności produkcyjne projektowe około 15 mln ton, jednak biorąc pod uwagę wykorzystywany obecnie układ technologiczny i możliwości rynkowe, efektywne wykorzystanie mocy obecnie wynosi około 8 mln ton,
- o rafineria w Schwechat (OMV), Austria – około 10,1 mln ton,
- o rafinerie należące do UniPetrol – Kralupy, Litvinov, (PKN Orlen), Czechy – około 8,7 mln ton,
- o rafineria w Bratysławie (Slovnaft, Grupa MOL), Słowacja – około 6,1 mln ton,
- o rafineria processingowa Bayernoil (Vohburg - ENI/VARO/ROSNEFT), Niemcy – około 10,7 mln ton,
- o rafineria processingowa MiRO (Karlsruhe – PHILLIPS 66/EXXONMOBIL/SHELL/ROSNEFT), Niemcy – około 16 mln ton,
- o rafineria processingowa Holborn Europa Raffinerie (Hamburg – Holborn European Marketing), Niemcy – około 4,7 mln ton,
- o rafineria processingowa Ruhr Oel Refinery (Gelsenkirchen – BP), Niemcy – około 12,9 mln ton.

Mapa 2. Rafineria w Gdańsku na tle konkurencyjnych rafinerii w regionie

Źródło: Spółka, zdolności produkcyjne w mln ton rocznie

5.1.4 Główne produkty

Głównymi grupami produktowymi uzyskiwanymi w wyniku przerobu ropy naftowej w rafinerii Grupy LOTOS są:

- o Paliwa:
 - o Benzyna bezołowiowa. Jest przeznaczona do silników z zapłonem iskrowym. W ramach benzyn bezołowiowych Grupa LOTOS oferuje benzynę premium – LOTOS DYNAMIC 98, która zawiera dodatki o działaniu przeciwutleniającym i myjącym, mające na celu poprawę czystości silnika, uzyskanie dłuższej jego żywotności oraz oszczędność w zużyciu paliwa. Paliwo premium pod marką DYNAMIC jest dedykowane wyłącznie do stacji paliw działających pod marką LOTOS.
 - o Olej napędowy. Jest przeznaczony do silników wysokoprężnych. Oferta Spółki obejmuje m.in. olej napędowy premium – LOTOS DYNAMIC DIESEL, który dzięki zastosowaniu komponentów obniżających tarcia w silniku pozwala na lepsze wykorzystanie dynamiki i mocy silnika oraz może zapewnić zimną rozruch przy temperaturze -32°C . Paliwo premium pod marką DYNAMIC dedykowane jest wyłącznie do stacji paliw działających pod marką LOTOS. Olej napędowy posiada największy udział wolumenowy w sprzedaży Grupy Kapitałowej LOTOS realizowanej na krajowym rynku.
 - o Olej napędowy do celów opałowych (tzw. lekki olej opałowy). Produkt jest przeznaczony do urządzeń grzewczych. Dzięki niskiej zawartości siarki oraz odpowiednim dodatkom jest odporny na utlenianie, posiada działanie antykorozyjne, pozwala na utrzymywanie czystości dysz oraz redukcję emisji szkodliwych substancji z procesu spalania.
 - o Paliwo lotnicze. Produkt, który jest dedykowany do silników odrzutowych.
 - o Olej napędowy – Paliwo żeglugowe MGO o niskiej zawartości siarki do 0,1%
 - o Niskosiarkowe alternatywne (hybrydowe) paliwa żeglugowe RMD80, RME180.
- o Gaz płynny propan-butan (LPG). Jest to produkt, który może być stosowany jako paliwo do: silników wyposażonych w instalację gazową, zasilania urządzeń grzewczych, do butli gazowych. Może być także wsadem do procesów petrochemicznych.
- o Benzyna surowa. Jest wykorzystywana jako surowiec w przemyśle petrochemicznym oraz do produkcji benzyn motorowych. Benzyna surowa jest produktem w całości przeznaczonym na eksport.
- o Asfalty. W ramach tej grupy produktowej, głównym produktem Grupy Kapitałowej LOTOS są nowoczesne asfalty drogowe przeznaczone do budowy i utrzymania dróg, lotnisk oraz innych powierzchni utwardzonych. Poza drogownictwem istotnym zastosowaniem asfaltów jest również produkcja wyrobów budowlanych o właściwościach hydroizolacyjnych, gdzie najczęściej wykorzystuje się asfalty przemysłowe.
- o Oleje bazowe. W ramach tej grupy produktowej głównym produktem Spółki są tzw. oleje bazowe grupy 1. Stanowią one wsadem do produkcji olejów smarowych, w tym silnikowych i przemysłowych. W ramach olejów

silnikowych główne linie produktowe Grupy Kapitałowej LOTOS to: LOTOS Aurum, Hybrid, LOTOS Quazar, oleje syntetyczne premium do samochodów osobowych, LOTOS Thermal Control, oleje mineralne, semisyntetyczne i syntetyczne dedykowane do samochodów osobowych, LOTOS Turdus, oleje mineralne, semisyntetyczne i syntetyczne dedykowane do taboru ciężarowego. W ramach olejów przemysłowych główne linie produktowe Grupy LOTOS to Hydromil, Transmil czy Remiz, stanowiące pełną kategorię olejów hydraulicznych, turbinowych, maszynowych oraz smarów przemysłowych.

- o Ciężki olej opałowy. Produkt może mieć trzy przeznaczenia, tj. może być stosowany jako paliwo energetyczne, paliwo żeglugowe od roku 2020 w jednostkach pływających z zainstalowanymi tzw. scrubberami, jak również jako wsad do dalszego przerobu m.in. na instalacjach koksowania.

Pozostałe znaczące linie produktowe oferowane w gamie produktów

- o Plastyfikatory klasy TDAE i RAE – oferowane pod nazwami QUANTILUS T50 i QUANTILUS T60 stosowane przez producentów opon i gumy w Europie i Azji. Produkty te spełniają wymagania unijnego rozporządzenia dotyczącego rejestracji chemikaliów, tzw. REACH i zostały zaaprobowane przez globalne koncerny oponiarskie.
- o Asfalty modyfikowane MODBIT – zaawansowane technologicznie, zwiększające odporność na koleinowanie się nawierzchni, przedłużające jej trwałość i odporność w ekstremalnych warunkach atmosferycznych.
- o Frakcja ksylenowa – wprowadzony w 2012 roku produkt petrochemiczny, otrzymywany w procesie rozdzielania reformatu. Służy do produkcji tworzyw sztucznych. Instalacja wydzielania frakcji ksylenowej umożliwi dalszą dywersyfikację portfela produktów Grupy Kapitałowej LOTOS, a także ograniczenie zawartości węglowodorów aromatycznych w puli komponentów benzynowych rafinerii w Gdańsku. Poprawia to elastyczność technologiczną rafinerii, stwarzając możliwość alternatywnej sprzedaży części komponentów na rynek paliwowy bądź petrochemiczny.
- o Koks naftowy – otrzymywany w efekcie przyłączenia instalacji opóźnionego skoksowania do rafinerii Grupy LOTOS jako produkt uboczny pogłębionego przerobu ciężkiej pozostałości ropy naftowej na wysokomarżowe średnie destylaty (olej napędowy i paliwo lotnicze).
- o Biokomponenty – Produkt wytworzony po raz pierwszy w 2020 roku. Grupa LOTOS rozpoczęła wytwarzanie własnych biokomponentów w technologii współwodornienia, tj. biowęglowodorów ciekłych oraz biopropanu. W Spółce trwają prace analityczne nad wdrożeniem koncepcji wykorzystania biowodoru wytworzonego z biometanu. Grupa LOTOS jest podmiotem zobowiązanym do realizacji celów w zakresie udziału energii odnawialnej w transporcie jak również w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych w paliwach transportowych. Cele te realizowane są poprzez wykorzystywanie biokomponentów, takich jak estry metylowe kwasów tłuszczowych (FAME) oraz etanol jak również gaz płynny LPG.

5.1.5 Wielkość przerobu ropy i produkcji

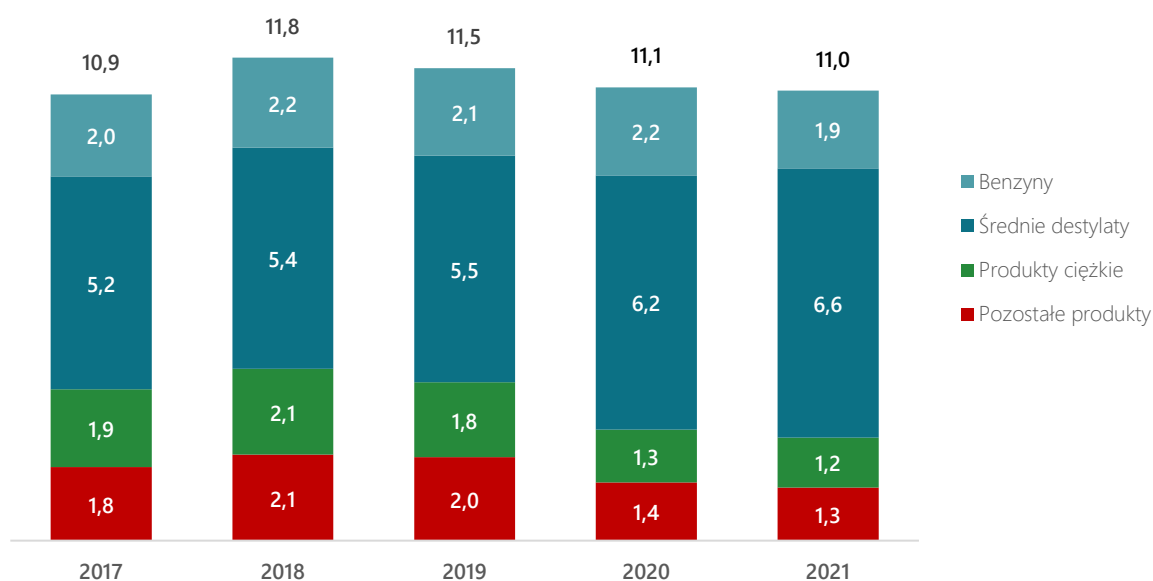
W 2021 roku rafineria Grupy Kapitałowej LOTOS przerobiła 9,9 mln ton ropy naftowej, a wykorzystanie nominalnych zdolności przerobowych rafinerii w Gdańsku kształtowało się na poziomie 98,8%, tj. niemal pełnym wykorzystaniu mocy, pomimo planowego, cyklicznego postoju remontowego, który po raz pierwszy został zrealizowany w formule postoju częściowego (druga część została zaplanowana na wiosnę 2022 roku). Podczas postoju w 2021 roku nastąpiło zatrzymanie tylko części instalacji produkcyjnych, co umożliwiło równoległe utrzymanie przerobu ropy w rafinerii oraz ekspedycję i sprzedaż produktów Spółki w całym okresie remontu.

Zgodnie z harmonogramem w marcu 2021 roku zostało zatrzymanych 19 z ponad sześćdziesięciu instalacji, których większość z początkiem kwietnia wróciła do ruchu. Drugim i ostatnim etapem postoju był remont 3 instalacji tzw. bloku olejowego który zrealizowany został w kwietniu. Zakończenie wszystkich prac remontowych nastąpiło 1 maja 2021 roku. Dobór ropy naftowych do przerobu oparty był na procesie optymalizacji produkcji, by wykorzystać nadarżające się okazje do zwiększenia marży przerobowej rafinerii.

W 2021 roku rafineria w Gdańsku wyprodukowała 11 mln ton produktów. Główny udział w strukturze produkcji miał olej napędowy. Wyprodukowano go ok. 6 mln ton, czyli o 3,8% więcej niż w poprzednim roku. Jego udział w strukturze produkcji wynosił 54,1%. Uzyskiwane w wyniku przerobu ropy naftowej produkty sprzedawane są w Polsce i za granicą, w kanale hurtowym oraz detalicznie poprzez własną sieć stacji paliw.

W 2021 roku Spółka kontynuowała publikację → [miesięcznej struktury wytworzenia produktów rafineryjnych](#) w celu przybliżenia rynkowi efektów wdrażania Projektu EFRA, a także realizowanych procesów optymalizacyjnych, szczególnie widocznych w związku ze skrajnie trudną sytuacją na rynku surowców i produktów naftowych wywołaną pandemią COVID-19 i jej skutkami.

Wykres 23. Struktura produkcji rafinerii Spółki

Źródło: Spółka, wolumeny w mln ton

5.2 Modelowa marża rafinerijna

W celu umożliwienia oceny wpływu zmian cen surowców i produktów na światowych rynkach na zyskowność rafinerii Grupa LOTOS S.A. publikuje modelową marżę rafinerijną i na swojej stronie internetowej udostępnia model jej kalkulacji.

Jednocześnie rafineria LOTOS w cyklach tygodniowych optymalizuje dobór mediów do procesów przerobowych w odniesieniu do warunków cenowych na rynku surowców i produktów naftowych, silnie ograniczając zastosowanie gazu ziemnego w środowisku wysokich jego cen. W trakcie 4 kw. 2021 roku ograniczanie przez Spółkę wolumenu zużycia gazu ziemnego wynikające bezpośrednio ze wzrostu notowań surowca wynosiło nawet do 70%.

Ze względu na realizowane działania optymalizacyjne publikowane ujęcie modelowe marży rafinerijnej Spółki służy przedstawieniu jedynie hipotetycznej zyskowności rafinerii, działającej w ramach określonej konfiguracji technologicznej, opartej na notowaniach rynku Europy Północno-Zachodniej publikowanych przez Refinitiv.

W konsekwencji wartości prezentowanej marży modelowej nie są tożsame z rzeczywistymi wartościami marży rafinerijnej uzyskiwanymi w podlegającej sezonowości i optymalizacji pracy rafinerii Grupy LOTOS S.A.

Marża modelowa obliczana jest dla struktury uzysków wynikającej z uśrednionego scenariusza typowej pracy rafinerii Spółki (z pominięciem sezonowości rocznej).

Spółka zaktualizowała metodykę kalkulacji marży modelowej (szerzej: → raport bieżący nr 5/2021 z dnia 10 lutego

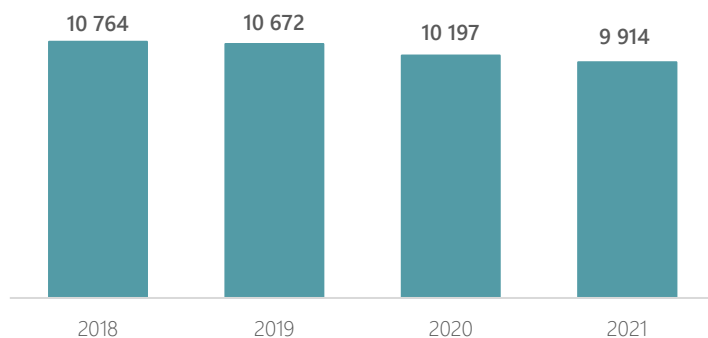
Matematycznie wyrażony zaktualizowany wzór na marżę modelową rafinerii Grupy LOTOS S.A. przedstawia się następująco:

Modelowa marża rafinerijna [USD/baryłka] = przychody (produkty z 94% przerobionej ropy = 23% benzyna + 63% diesel + 8% ciężki olej opałowy) – koszty (100% przerobionej ropy naftowej + koszt zużycia gazu ziemnego)

5.3 Źródła zaopatrzenia

Jako główny surowiec Grupa LOTOS S.A. wykorzystuje ropę REBCO (*Russian Export Blend Crude Oil*). W porównaniu z globalnym notowaniem referencyjnym ropy naftowej Brent, REBCO jest mieszanką rop cięższych, o wyższej zawartości siarki i pozwala wyprodukować więcej tzw. średnich destylatów (diesla, paliwa lotniczego). W gdańskiej rafinerii przerabiano także ropę z polskich złóż (Lubiatów i Rozewie) oraz ze złóż litewskich. Pozostałą część surowca stanowiły ropy naftowe pochodzące z innych kierunków.

Wykres 24. Przerób ropy naftowej w Grupie LOTOS S.A. (w tys. t)

Źródło: Spółka

W procesie wytworzenia produktów rafinerijnych Spółka wykorzystuje ropę naftową, półprodukty, chemikalia i materiały ropopochodne, których wartość w ujęciu skonsolidowanym obrazuje poniższa tabela.

Tabela 2. Struktura zaopatrzenia w surowce, półprodukty, chemikalia i materiały ropopochodne Grupy Kapitałowej LOTOS

	2021		2020	
	w mln zł	% udział	w mln zł	% udział
Ropa naftowa	18 625,1	77,1%	11 450,1	82,1%
Komponenty do benzyn: MTBE/ETBE	151,4	0,6%	120,4	0,9%
Estry metylowe kwasów tłuszczowych	2 312,3	9,6%	1 161,9	8,3%
Benzyny	-	-	31,1	0,2%
Alkohol etylowy	334,4	1,4%	214,4	1,5%
Dodatki	92,8	0,4%	104,1	0,7%
Komponent oleju napędowego	1 024,2	4,3%	99,7	0,7%
Gaz ziemny	874,3	3,6%	325,1	2,3%
Asfalty, komponenty i dodatki asfaltowe	79,2	0,3%	44,5	0,3%
Surowiec do produkcji FAME	637,6	2,6%	398,3	2,9%
Pozostałe	15,1	0,1%	12,2	0,1%
Razem	24 146,4	100,0%	13 961,8	100,0%

Źródło: Spółka

5.3.1 Dostawcy

Głównymi dostawcami Grupy Kapitałowej LOTOS, których wartość zaopatrzenia stanowiła ponad 10% kosztów zakupu ogółem w 2021 roku były firmy: Glencore Energy UK Ltd. z siedzibą w Wielkiej Brytanii, Petraco Oil Company Ltd. z siedzibą w Wielkiej Brytanii, Tatneft Europe AG z siedzibą w Szwajcarii. Udział powyższych dostawców w zaopatrzeniu Grupy Kapitałowej LOTOS wyniósł odpowiednio: 17,0%, 15,7% oraz 14,6%.

5.3.2 Odbiorcy

W latach 2020-2021 Grupa Kapitałowa LOTOS nie posiadała żadnego odbiorcy, którego udział w przychodach ze sprzedaży ogółem Grupy Kapitałowej LOTOS przekroczył 10%.

Głównym odbiorcą, którego udział w przychodach ze sprzedaży ogółem Grupy LOTOS S.A. w 2021 roku oraz 2020 roku wyniósł ponad 50% była spółka LOTOS Paliwa Sp. z o.o. (spółka w 100% zależna od Grupy LOTOS S.A.).

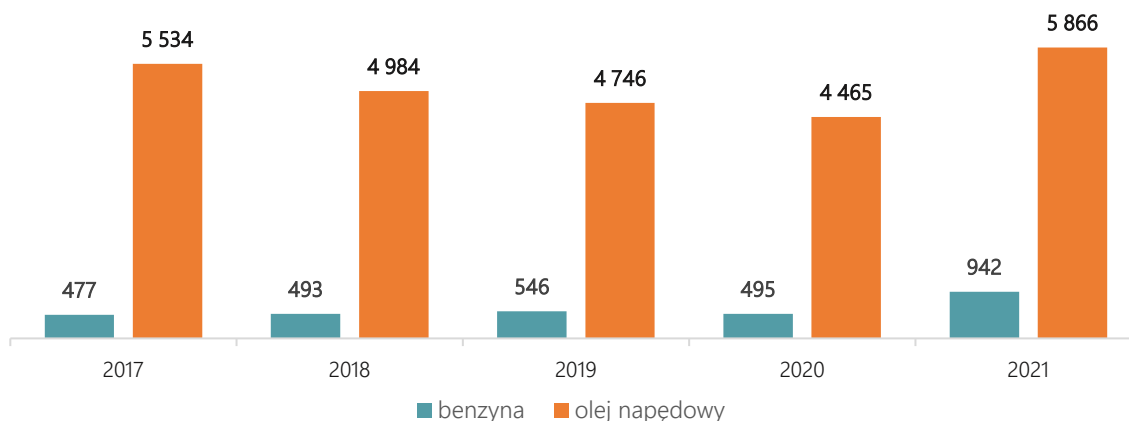
5.4 Sprzedaż produktów naftowych przez Grupę Kapitałową LOTOS na krajowym rynku

Rok 2021 był rokiem odbicia po obostrzeniach, wprowadzanych na różnych etapach pandemii COVID-19. Zużycie paliw zdecydowanie rosło już od marca 2021. Według danych POPiHN, zanotowano wzrosty konsumpcji benzyn (9,8%), oleju napędowego (6,8%), lekkiego oleju opałowego (1%) i paliwa lotniczego (25,1%).

Po 12 miesiącach 2021 roku bilans krajowy benzyn, olejów napędowych i lekkiego oleju opałowego był ujemny. Największy deficyt, konsekwentnie od kilku lat, zanotowano w podaży diesla. Luka między produkcją diesla i jego zużyciem wyniosła 4,3 mln m³ (3,6 mln ton). Na polskim rynku w 2021 roku wystąpił również deficyt benzyn w wielkości 886 tys. m³ (669 tys. ton). Rynek lekkiego oleju opałowego był niemal zbilansowany.

Wyjątek od tych kilkuletnich trendów stanowi paliwo lotnicze, ponieważ tradycyjnie jego bilans był dodatni, co oznacza nadwyżkę produkcji nad krajową konsumpcją na poziomie 154 tys. ton.

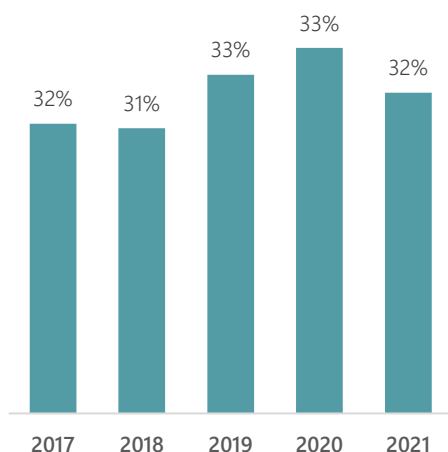
Wykres 25. Import benzyn i oleju napędowego do Polski (w tys. ton)

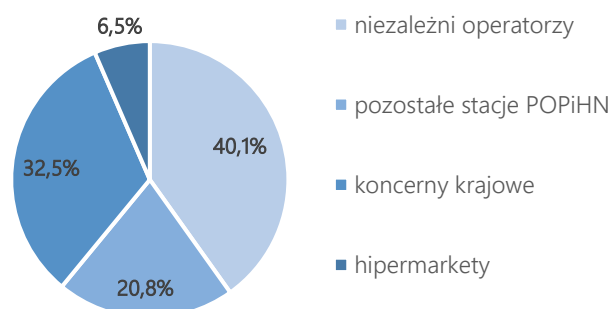
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych POPiHN

W 2021 roku Grupa Kapitałowa LOTOS miała 32,2% udziału w krajowym rynku paliw ogółem, czyli o 1 punkt procentowy mniej niż w poprzednim roku.

Wykres 26. Udział Grupy Kapitałowej LOTOS w krajowym rynku paliw w Polsce ogółem (w %)

Wykres 27. Udział poszczególnych grup operatorów w zaopatrzeniu detalicznego rynku paliw w Polsce (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych POPiHN

5.4.1 Detaliczna sprzedaż paliw

W 2021 roku udział krajowych koncernów w zaopatrzeniu rynku detalicznego spadł z 32,5% w 2020 roku do 31% (o 1,5 p.p.). Udział pozostałych stacji POPIHN w rynku detalicznym wyniósł 24,2%. Niezależni operatorzy odnotowali spadek udziału w rynku z 40,1% do 38,4%. Stacje przysklepowe utrzymały swoją pozycję na rynku na poziomie 6,4%.

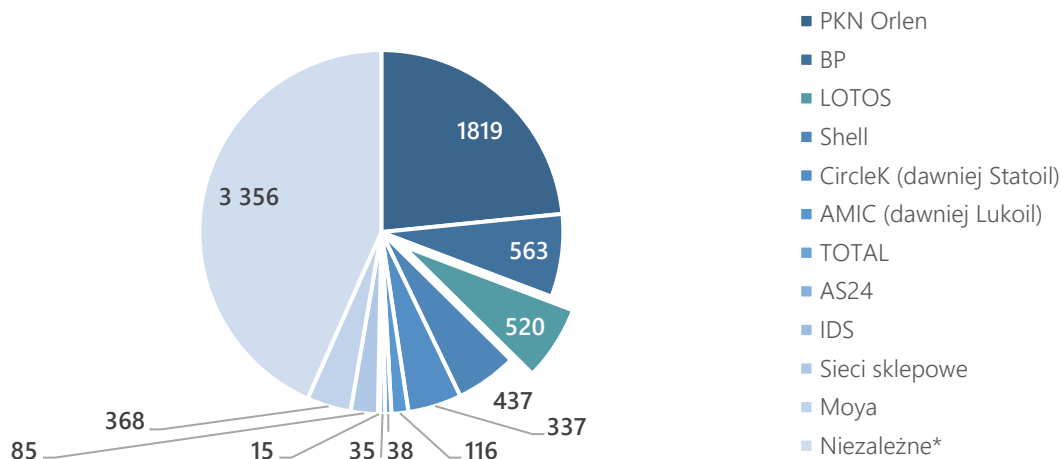
Według danych Polskiej Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego (POPIHN), na koniec grudnia 2021 roku na krajowym rynku paliw funkcjonowało około 7,85 tys. stacji paliw. Podobnie jak w latach poprzednich, ok. jedną trzecią stacji paliw stanowiły obiekty krajowych koncernów, 20,1% stacji paliw funkcjonowało w sieci koncernów zagranicznych, a 47,8% stacji należało do operatorów niezależnych.

W 2021 roku do organizacji dołączyła spółka Unimot ze stacjami Avia, co miało wpływ na wzrost liczby stacji członków Organizacji do 4323. W grupie stacji koncernowych trwały prace nad optymalizacją sieci, co ostatecznie spowodowało wzrost liczby stacji własnych o 2,6%, a DOFO o 4,5%.

Największe sieci stacji paliw należały do:

- o PKN Orlen – 1 819,
- o BP – 563,
- o LOTOS – 520,
- o Shell – 437,
- o Circle(K) – 377

Wykres 28. Stacje paliw w Polsce – stan na koniec 2021 roku

Źródło: POPIHN

Działalność na krajowym rynku paliwowym w zakresie sprzedaży detalicznej realizuje spółka LOTOS Paliwa przez: rozwój i zarządzanie siecią stacji własnych CODO (będących własnością koncernu i prowadzonych przez ajenta – *Company Owned Dealer Operated*) oraz siecią stacji partnerskich DOFO (będąca własnością ajenta i prowadzona na zasadzie umowy franczyzy – *Dealer Owned Franchise Operated*). Spółka prowadzi sprzedaż:

- o paliw na stacjach własnych w systemie agencyjnym CODO, w tym poprzez sieć stacji autostradowych MOP,
- o paliw do stacji partnerskich DOFO,
- o towarów pozapaliwowych, w tym gastronomii na stacjach własnych,
- o usług na stacjach własnych, w tym myjni samochodowych.

Na koniec 2021 roku działało 520 stacji paliw z logo LOTOS:

- o 327 stacji własnych CODO,
- o 193 stacji partnerskich DOFO.

Celem Grupy Kapitałowej LOTOS jest maksymalne wykorzystanie posiadanych zasobów poprzez intensyfikację sprzedaży paliw oraz przychodów z działalności pozapaliwowej.

Jednym z elementów strategii jest rozwój sieci stacji przy autostradach i drogach szybkiego ruchu (tzw. Miejsca Obsługi Podróżnych, MOP). Sprzedaż w formacie MOP zlokalizowana będzie w miejscach, w których LOTOS Paliwa posiada lub uruchomi stacje w związku z wygranymi przetargami.

W ramach wzmocnienia pozycji w strategicznym segmencie stacji przy autostradach i drogach szybkiego ruchu, w 2021 roku Spółka uruchomiła 7 nowych stacji autostradowych, tzw. MOP (Miejsca Obsługi Podróżnych).

5.4.2 Hurtowa sprzedaż benzyny, oleju napędowego, lekkiego oleju napędowego

W 2021 roku Grupa Kapitałowa LOTOS wzmocniała istniejące i budowała nowe relacje handlowe w obszarze handlu z klientami kluczowymi. Filarami dalszego rozwoju współpracy z tą grupą klientów były: wiarygodność dostawcy, oferowany serwis i jakość dostarczanych paliw.

W ramach poszczególnych jednostek biznesowych Grupa LOTOS podejmowała działania zmierzające do maksymalizowania zysków, przy jednoczesnym koncentrowaniu się na klientach dysponujących największym potencjałem wzrostu oraz uwzględnieniu struktury geograficznej pod kątem ekonomicznie uzasadnionego wykorzystania siatki logistycznej.

Optymalizacja i poszukiwanie synergii w ramach sprzedaży hurtowej realizowanej przez Grupę LOTOS S.A. i spółkę LOTOS Paliwa to element brany pod uwagę przy definiowaniu skali i zakresu współpracy z poszczególnymi klientami. Celem podejmowanych działań była maksymalizacja marży w warunkach globalnego wzrostu notowań surowców dla rafinerii, gwałtownego wzrostu cen mediów do procesów przerobowych, w tym uprawnień do emisji CO₂, oraz zmiennych notowań produktów, odbudowującego się popytu na paliwa w wyniku stopniowej liberalizacji obostrzeń wprowadzanych przez rządy państw w 2020 roku w ramach walki z rozprzestrzenianiem się COVID-19.

W 2021 roku działalność handlowa Grupy Kapitałowej LOTOS w kanale hurtowym koncentrowała się na:

- o pogłębieniu współpracy z klientami celem zagospodarowania wolumenów oleju napędowego pochodzącego z instalacji Projektu EFRA,
- o elastycznym zarządzaniu grupami docelowymi/kanałami sprzedaży w kraju w celu najbardziej efektywnego lokowania produktów paliwowych, przy uwzględnieniu bezpieczeństwa transakcji,
- o koncentracji sprzedaży opartej na grupie strategicznych klientów,
- o umacnianiu pozycji na dotychczas operowanych rynkach,
- o efektywnej realizacji polityki cenowej, w tym od 20 grudnia 2021 roku w warunkach nowych regulacji krajowych związanych z tarczą antyinflacyjną

5.4.3 Sprzedaż paliwa lotniczego

Grupa Kapitałowa LOTOS prowadzi krajową sprzedaż paliwa lotniczego przez spółkę LOTOS – Air BP Polska. W 2021 roku LOTOS - Air BP Polska odnotowała znaczącą odbudowę wolumenu sprzedaży w kanale „do skrzydła” (ang. into-plane) – czyli bezpośrednio do samolotów zakontraktowanych klientów – w efekcie stopniowej odbudowy rynku przewozów lotniczych w trakcie 2021 roku, co było związane z liberalizacją obostrzeń w mobilności ludzi wprowadzanych w 2020 roku przez rządy państw by ograniczyć rozprzestrzenianie się i skutki pandemii Covid-19. W ramach działań optymalizacyjnych rafineria gdańska wyprodukowała o 57% więcej paliwa lotniczego vs. 2020 rok, ale nadal o 24% mniej niż w przedpandemicznym roku 2019.

5.4.4 Produkcja i sprzedaż LPG

Rok 2021 był kontynuacją działań handlowych, mających na celu budowanie pozycji Grupy LOTOS na rynku LPG

w Polsce. Pomimo utrzymującego się w dalszym ciągu stanu pandemii związanej z wirusem SARS-Cov-2, wolumen sprzedaży LPG odbudował się do poziomu sprzed roku 2020.

W związku z pełną integracją instalacji DCU oraz WOW, służby handlowe koncentrowały się szczególnie na działaniach mających na celu budowanie rynku oraz pozycji Grupy LOTOS jako dostawcy LPG w kraju. Działania te prowadzone były między innymi pod kątem spodziewanego zwiększenia możliwości dystrybucyjnych LPG z rafinerii, związanych z prowadzoną modernizacją w obszarach logistycznym i produkcyjnym, której celem jest organizacja magazynowania i nalewu produktu w rafinerii.

Systematycznie rosnący, w kolejnych latach wolumen sprzedaży LPG, wskazuje na skuteczność podejmowanych działań, potwierdzając jednocześnie potrzebę ich intensyfikacji w przyszłości.

5.4.5 Produkcja i sprzedaż olejów silnikowych i przemysłowych

Produkcja i dystrybucja środków smarnych: olejów samochodowych, przemysłowych i smarów, olejów bazowych, a także płynów eksploatacyjnych jest przedmiotem działalności LOTOS Oil Sp. z o.o.

W 2021 roku działania handlowe LOTOS Oil koncentrowały się na wzmocnieniu sprzedaży w segmencie motoryzacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększania udziałów produktów z segmentu olejów syntetycznych i półsyntetycznych dla pojazdów osobowych. Sprzedaż produktów przemysłowych wspierana jest profesjonalną usługą serwisu olejowego.

Do najistotniejszych czynników wpływających na opłacalność działalności Grupy Kapitałowej LOTOS na rynku olejów smarowych w 2021 roku zaliczyć należy:

- o dostępność i ceny surowców (baz olejowych oraz dodatków uszlachetniających),
- o opóźnienia w transportach morskich i wzrost stawek za fracht,

- o w zakresie olejów motoryzacyjnych dalsze pogłębienie z klientami pośrednimi (dystrybutorami, hurtowniami motoryzacyjnymi) oraz intensywny rozwój sprzedaży bezpośredniej, wsparty skutecznymi akcjami marketingowymi,
- o w segmencie olejów przemysłowych zmiana struktury sprzedaży z produktów masowych niskomargowych na wyroby bardziej zaawansowane, generujące wyższe marże jednostkowe.

W ramach budowy wartości dodanej i korzyści skali spółka LOTOS Oil działała w ramach Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego, Stowarzyszenia Polska Grupa Motoryzacyjna oraz Stowarzyszenia Polskich Przedsiębiorców na Ukrainie. Produkcja i dystrybucja środków smarnych: olejów samochodowych, przemysłowych i smarów, olejów bazowych, a także płynów eksploatacyjnych i chemii samochodowej jest przedmiotem działalności LOTOS Oil Sp. z o.o.

Globalny znaczący wzrost w 2 i 3 kw. 2021 roku cen olejów bazowych, notowanych z premią do oleju napędowego w stosunku do poprzedniego roku, wiązał się z ich ograniczoną dostępnością spowodowaną obniżeniem wykorzystania mocy przez rafinerie jeszcze w 2020 roku.

5.4.6 Produkcja i sprzedaż asfaltów oraz paliw żeglugowych

Podmiotem dedykowanym biznesowi asfaltowemu w Grupie Kapitałowej LOTOS jest spółka LOTOS Asphalt Sp. z o.o. – producent i dystrybutor szerokiej gamy asfaltów drogowych, miękkich asfaltów drogowych, asfaltów modyfikowanych (MODBIT, w tym produktów wysokomodyfikowanych HiMA), asfaltów WMA (ang. Warm Mix Asphalt) mających zastosowanie w trudno dostępnych miejscach (np. tunele) oraz asfaltów przemysłowych. Spółka zajmuje się również wytwarzaniem produktów specjalnych dedykowanych konkretnym zamówieniom.

LOTOS Asphalt Sp. z o.o. w 2021 roku konsekwentnie realizował zadania związane z utrzymaniem pozycji lidera na rynku asfaltów specjalnych (znaczący wzrost sprzedaży asfaltów modyfikowanych i przemysłowych w każdej wspomnianej grupie produktowej) oraz utrzymaniem pozycji wiodącego dostawcy asfaltów drogowych w Polsce. Produkty Spółki trafiły na wiele kontraktów drogowych zarówno w Polsce, jak i za granicą. Podobnie jak w latach poprzednich, kluczowym rynkiem dla asfaltów w roku 2021 był rynek polski. Wg szacunków Spółki, udział w krajowym rynku asfaltów w 2021 roku wyniósł około 47%. Istotne znaczenie w wyniku roku 2021 miała również sprzedaż zagraniczna, która stanowiła ok. 27% całkowitej sprzedaży asfaltów. Największe zainteresowanie produktem widoczne było ponownie w Rumunii. Ważnym aspektem wpływającym na osiągnięte rezultaty sprzedażowe Spółki była koniunktura na rynku infrastruktury drogowej. Rok 2021 był okresem intensywnych prac w branży drogowej w kraju i za granicą. Mimo wymagających warunków rynkowych, jakie dla gospodarek w Europie stworzyła pandemia oraz otoczenie makroekonomiczne (m.in. wahania notowań walutowych, wzrost cen surowców, zakłócenia w globalnym łańcuchu dostaw oraz rosnąca inflacja), Spółka zrealizowała założone cele. Szansą na zwiększenie sprzedaży Spółki były czasowe ograniczenia podaży konkurencji, co pozytywnie wpłynęło na finalne wyniki roku 2021.

W 2021 roku Spółka prowadziła także działalność handlową w zakresie sprzedaży paliw bunkrowych. Głównym obszarem zainteresowania był akwen Morza Bałtyckiego. W roku 2021 Spółka realizowała cele związane z efektywną sprzedażą paliwa żeglugowego, m.in. poprzez utrzymanie sprzedaży paliwa MGO oraz dalszy rozwój pożądanym na rynku bunkrowania niskosiarkowych paliw alternatywnych (hybrydowych). Duże wahania notowań surowca stworzyły wymagające warunki dla realizacji założeń budżetowych Spółki w obszarze paliwa żeglugowego i nieco utrudniły obsługę rynku, a w rezultacie wpłynęły na nieco niższy poziom realizacji sprzedaży niż zakładany. Szansę na zwiększenie sprzedaży paliw hybrydowych w dalszej perspektywie stanowią zainicjowane projekty związane ze wzrostem efektywności produkcyjnej tej grupy produktowej.

5.5 Rynki eksportowe

W 2021 roku Grupa LOTOS S.A. wyeksportowała około 967 tys. ton produktów, z czego 46% przypadło na eksport benzyny surowej.

Pozostałe główne produkty eksportowe Spółki według wielkości wolumenu to: produkty ciężkie (asfalty i ciężki olej opałowy), oleje bazowe, paliwo lotnicze, oleje smarowe, reformat, benzyna motorowa

Sprzedaż eksportowa paliw produkowanych przez Grupę LOTOS S.A. odbywa się zarówno drogą lądową, jak i morską, przy czym większość sprzedaży realizowana jest tankowcami za pośrednictwem infrastruktury przeładunkowej, zarządzanej przez Naftoport. Przeładunek odbywa się za pośrednictwem dedykowanych około 12 kilometrowych rurociągów produktowych dla benzyny bezołowiowej, reformatu, oleju napędowego, paliwa lotniczego, benzyny surowej i oleju opałowego. Do transportu produktów wykorzystuje się tankowce o ładowności od 6 do 30 tysięcy ton.

5.6 Logistyka jako wsparcie segmentu produkcji i handlu

Grupa Kapitałowa LOTOS systematycznie dostosowuje działania logistyczne do wymogów handlowych oraz tworzy efektywny, satysfakcjonujący klientów system dystrybucji, przy jednoczesnej optymalizacji. Celem tych działań jest tworzenie optymalnego łańcucha logistycznego, sprawnie funkcjonującego w zmieniającym się środowisku wewnętrznym i zewnętrznym.

Połączenie rurociągami produktowymi i surowcowymi rafinerii w Gdańsku z bazą przeładunkową paliw płynnych w Porcie Północnym pozwala Grupie LOTOS osiągać znaczące korzyści dzięki obniżeniu kosztów transportu. Transport morski stanowi główną drogę wysyłek eksportowanych przez Spółkę produktów naftowych oraz istotną część dostaw surowców i komponentów do produkcji.

W 2021 roku Spółka odebrała przez PPPP Naftoport około 7,2 mln ton ropy naftowej z 87 tankowców w tym 12 ładunków ropy ze złóż B3 i B8 i 5 ładunków ropy litewskiej.

Spółka przeładowała także około 1,48 mln ton produktów naftowych i komponentów paliwowych używając do tego 143 statków w tym 90 tankowców zostało wyczarterowanych bezpośrednio przez Grupę LOTOS. Łącznie obsłużono 230 tankowców, na których zostało przewiezionych około 8,7 mln ton ropy naftowej i produktów.

Mapa 3. Infrastruktura logistyczna Grupy Kapitałowej LOTOS

Źródło: Spółka

W 2021 roku Spółka zoptymalizowała strukturę zapasów w celu osiągnięcia minimalnego poziomu kosztów ich utrzymywania przy jednoczesnym zabezpieczeniu potrzeb handlowych Grupy Kapitałowej LOTOS.

W ramach optymalizacji kosztów operacyjnych Spółka kontynuowała prace w zakresie wykorzystania taboru kolejowego, uzyskując szereg korzyści w zakresie kosztów i liczby wykorzystywanych cystern kolejowych. Jednocześnie zmodernizowała i dostosowała dalszą część infrastruktury kolejowej pod nalew cystern kolejowych z naciskiem do 22,5 tony na oś, co istotnie wpłynęło na zwiększenie dziennej ekspedycji produktów naftowych oraz zaoszczędzenie nalewu i ekspedycji około 3100 cystern w skali roku przy zachowaniu niezmiennego wolumenu.

W obszarze logistyki wtórnej paliw Spółka przyjęła model współpracy z firmami przewozowymi, zapewniający odpowiednią elastyczność w obsłudze klientów przy jednoczesnej minimalizacji kosztów stałych.

W 2021 roku Spółka kontynuowała prace nad rozwojem małotonażowych przeładunków morskich. Zakładany termin rozpoczęcia eksploatacji terminala na Martwej Wiśle to 2024 rok.

W celu zwiększenia możliwości ekspedycyjnych z rafinerii i w ramach dostosowania infrastruktury do sytuacji na krajowym rynku paliw Grupa zrealizowała inwestycję budowy czwartego bramowego nalewaka kolejowego, który oddano do użytkowania w maju 2021 roku.

W roku 2021 Spółka wdrożyła interfejsy B2B elektronicznej wymiany danych z PKN Orlen. Zaprojektowano także i przygotowano interfejsy do wymiany danych z Anwim, natomiast samo uruchomienie produkcyjne ma nastąpić już w roku 2022. Realizowany jest także projekt upgrade'u wymiany danych Shell – projekt rozpoczęty w 2021 roku, a koniec został zaplanowany na 2022 rok. Najwięcej jednak sił zostało skierowanych na przygotowanie systemów informatycznych w LOTOS Asphalt do wydzielenia z Grupy LOTOS rafinerii procesingowej. Pierwszy etap tego projektu został zrealizowany w listopadzie 2021 roku, a obecnie trwa etap drugi związanych m.in. z przełączeniem wszystkich systemów spedycyjnych w rafinerii.

Odpowiadając na zapotrzebowanie rynku, w dniu 14 stycznia 2020 roku Spółka podpisała umowy związane z rozbudową i modernizacją terminala paliw w Piotrkowie Trybunalskim. Po blisko dwóch latach uzgodnień, prac projektowych i przygotowań, 15 listopada 2021 r. uzyskano pozwolenie na budowę, a po jego uprawomocnieniu rozpoczęto prace budowlane. Rozpoczęty projekt zwiększa pojemności magazynowe terminala czterokrotnie, tj. do ok. 11 tys. m³, oraz podwaja zdolności przeładunkowe. Terminal umożliwi dystrybucję uszlachetnionych dodatkami benzyn i olejów napędowych oraz gazu płynnego z maksymalną, dopuszczalną prawnie, prędkością nalewu. W efekcie zastosowanych rozwiązań technicznych terminal zostanie oddany do użytkowania w „najwyższym”, także w zakresie automatyzacji procesu, standardzie rynkowym. Proces inwestycyjny prowadzony jest w taki sposób, aby po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie ekspedycja wszystkich produktów z terminala rozpoczęła się jeszcze w tym roku, aby umożliwić uwzględnienie terminala w ramach kontraktacji usług przeładunkowych od początku 2023 r.

5.6.1 Magazynowanie i dystrybucja paliw

Funkcję ośrodka biznesowego zajmującego się profesjonalną działalnością związaną z magazynowaniem i dystrybucją paliw na terenie całego kraju pełni spółka LOTOS Terminale S.A.

Spółka posiada 4 bazy paliw zlokalizowane w Czechowicach-Dziedzicach, Poznaniu, Rypinie i Piotrkowie Trybunalskim (obecnie baza jest modernizowana), w których przeładowuje blisko 2 miliony m³ paliw rocznie.

LOTOS Terminale posiada spółkę zależną LOTOS Biopaliwa, która w ramach swojej działalności produkuje rocznie 100 tys. ton biokomponentów, wykorzystywanych przy produkcji biopaliw.

5.6.2 Transport kolejowy

Istotnym elementem bezpieczeństwa produkcyjnego Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. jest ekspedycja produktów transportem kolejowym z rafinerii w Gdańsku. Za kompleksową realizację logistyki kolejowej w całej Grupie Kapitałowej odpowiada wyspecjalizowana w tym obszarze spółka LOTOS Kolej.

W 2021 roku LOTOS Kolej realizowała następujące usługi kolejowe:

- o przewozy kolejowe towarów na terenie całego kraju,
- o samodzielne przewozy towarowe na terenie Niemiec i Czech,
- o świadczenie usługi trakcyjnej,
- o przewozy całopociągowe, jak i przewozy pojedynczych wagonów,
- o utrzymanie taboru kolejowego,
- o ekologiczne czyszczenie cystern kolejowych,
- o ekspedycję towarów transportem kolejowym poza granicami kraju,
- o świadczenie obsługi bocznic kolejowych i działania spedytorskie dla Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A.,
- o dzierżawę wagonów,
- o usługi szkolenia maszynistów, ustawiaczy i rewidentów taboru.

Rok 2021 był rokiem wzrostów na rynku przewozów towarowych w Polsce. Na koniec grudnia 2021 roku przewozy towarowe na podstawie licencji wydanej przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego realizowało 112 przewoźników. W okresie od stycznia do grudnia 2021 roku przewieźli oni 243,6 mln ton towarów, czyli o 9,1% więcej niż rok wcześniej. Jednocześnie spadła średnia odległość przewozu, co spowodowało, że praca przewozowa (mierzona tono-km) zwiększyła się w okresie styczeń – grudzień 2021 roku w nieco mniejszym stopniu, tj. o 7,2%.

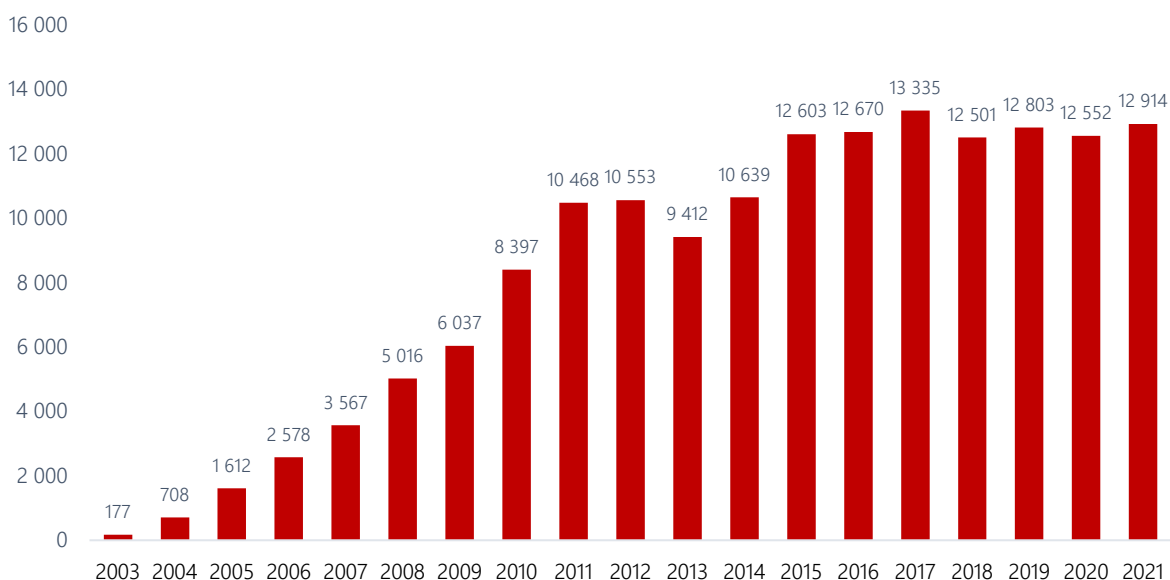
Tabela 3. Dynamika rynku przewozów towarowych w Polsce

	2021	2020	Zmiana 2021/2020
masa towarów (mln ton)	243,63	223,24	9,10%
praca przewozowa (mln tono-km)	55 984,35	52 217,93	7,20%
praca eksploatacyjna (mln pociągo-km)	81,62	77,5	5,30%

Źródło: Opracowanie własne LOTOS Kolej na podstawie danych Urzędu Transportu Kolejowego

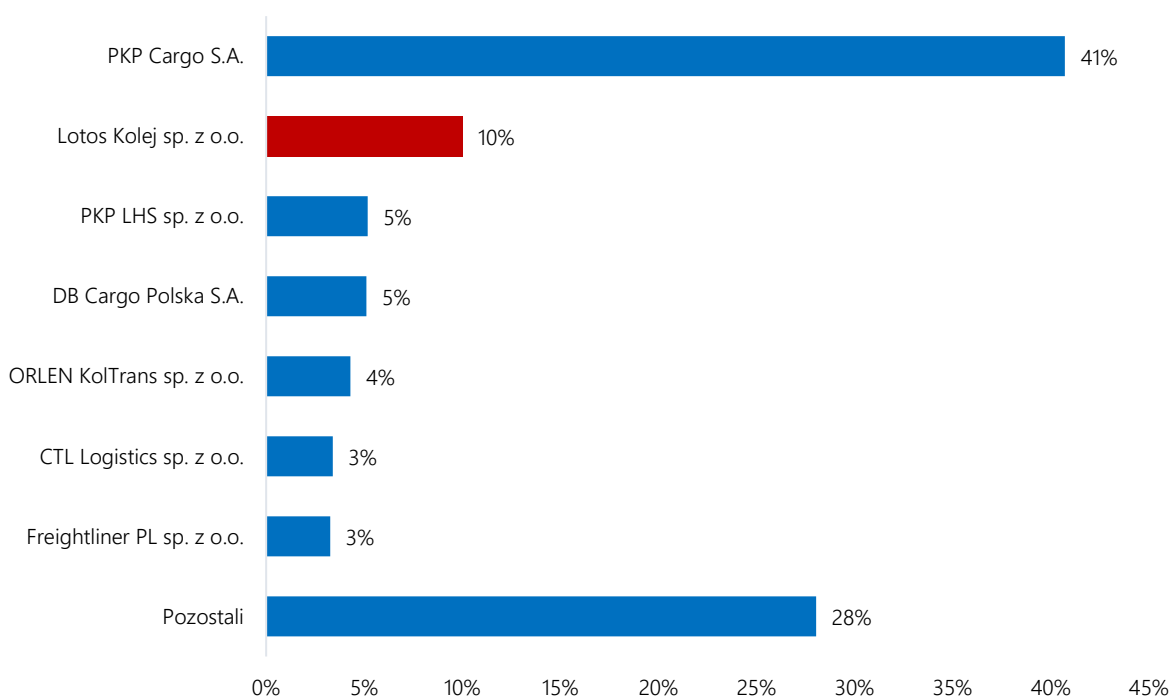
W 2021 r. LOTOS Kolej utrzymała na rynku pozycję wicelidera, jeśli chodzi o ilość pracy przewozowej, mimo zmniejszenia udziału w polskim rynku towarowych przewozów kolejowych (liczonego według pracy przewozowej) z 10,36% w 2020 roku do 10,00% w 2021 roku. Zmniejszenie tego udziału nastąpiło pomimo wzrostu wielkości pracy przewozowej (z 5 407 mln ntkm w 2020 roku do 5 600 mln ntkm w 2021 roku - wzrost o 3,6%) oraz wzrostu przewiezionej masy (z 12 552 tys. ton w 2020 roku do 12 914 tys. ton w 2021 roku - wzrost o 2,9%), z której 8,85 mln ton stanowiły materiały niebezpieczne, na ryku przewozów, których Spółka od lat utrzymuje pozycję lidera.

Wykres 29: Przewozy kolejowe zrealizowane przez LOTOS Kolej w 2021 roku [tys. ton]

Źródło: opracowanie własne LOTOS Kolej

Wykres 30: Udziały w krajowym rynku przewozów towarowych w okresie od stycznia do grudnia 2021 wg pracy przewozowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Transportu Kolejowego

Na mocy umów zawartych w 2021 roku LOTOS Kolej zakupiła dwie i pozyskała w dzierżawę dwanaście nowoczesnych lokomotyw elektrycznych. W roku sprawozdawczym nadal realizowano projekt zakupu nowoczesnego taboru intermodalnego, który objęty jest dofinansowaniem w wysokości około 74 mln zł z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Celem Projektu było zwiększenie udziału LOTOS Kolej w rynku transportu intermodalnego począwszy od 2020 roku.

Spółka nadal rozwijała swoją działalność przewozową w Niemczech. W 2021 roku korzystając z własnych maszynistów i usług niemieckich Spółka przewiozła ponad 565 tys. ton produktów. Dzięki rozwojowi przewozów w tym rejonie, Spółka rozszerzyła swoją ofertę, a także zapewniła klientom szybkie i sprawdzone połączenia transportowe między Polską a krajami Europy Zachodniej. LOTOS Kolej kontynuowała przewozy na terytorium Czech. W 2021 roku korzystając z własnych maszynistów i usług czeskich operatorów Spółka przewiozła ponad 33 tys. ton produktów. W maju 2021 roku Spółka zrealizowała pierwszy przewóz koleją przez granicę Polsko –Litewską, konsumując podpisaną umowę z Kolejami Litewskimi w sprawie organizacji międzynarodowych przewozów towarowych.

W wyniku realizacji programu modernizacji infrastruktury kolejowej PKP PLK S.A. średnia prędkość handlowa rok do roku spadła o niemal 16% (w 2018 r. - 22,22 km/h, w 2019 r. - 24,24 km/h, w 2020 r. - 25,84 km/h, w 2021 r. 21,77 km/h). Średni czas opóźnień pociągów w 2021 r. wyniósł 535 minut (w 2020 r. wynosił 382 minut - wzrost o 40%).

5.7 Asortymentowa struktura sprzedaży segmentu produkcji i handlu

W 2021 roku segment produkcji i handlu Grupy Kapitałowej LOTOS sprzedał 10 736 tys. ton produktów (o 2,0 % mniej niż w 2020 roku). Dominująca część wolumenu sprzedaży, tj. 9 439 tys. ton (czyli 87,9%) trafiła na krajowy rynek. Krajowa sprzedaż wzrosła o 3,3%, zaś eksport spadł o 29,9% w porównaniu z 2020 rokiem.

Główną część wolumenu sprzedaży stanowił olej napędowy, którego sprzedano 6 183 tys. ton (wzrost sprzedaży o 2,26%). Był on w całości sprzedany krajowym nabywcom. Istotny udział w strukturze wolumenowej sprzedaży miały także benzyny, których upłynniono 1 432 tys. ton (spadek wolumenu o 12,9%). Mniej sprzedano także produktów ciężkich (882 tys. ton, spadek wolumenu o 10,3%), głównie na skutek spadku sprzedaży zagranicznej, która miała główny udział w sprzedaży tej kategorii produktów.

Tabela 4. Struktura asortymentowa sprzedaży segmentu produkcji i handlu (w t)

	2021			2020		
	kraj	eksport	ogółem	kraj	eksport	ogółem
Benzyny	1 379 946	51 773	1 431 719	1 447 539	195 528	1 643 066
Benzyna do pirolizy		450 106	450 106		567 401	567 401
Reformat		52 217	52 217		43 867	43 867
ON	6 182 935	0	6 182 935	5 912 456	133 837	6 046 294
Paliwo bunkrowe	106 213		106 213	109 331		109 331
Olej opałowy lekki	262 671		262 671	235 141		235 141
Produkty ciężkie	554 654	327 132	881 786	528 047	454 395	982 443
Jet	187 901	149 748	337 649	75 086	153 538	228 624
Oleje smarowe	35 032	57 895	92 927	34 570	42 673	77 243
Oleje bazowe	9 252	158 109	167 361	13 166	166 987	180 153
LPG	268 050	0	268 050	246 785	975	247 760
Pozostałe ropopochodne	452 670	49 897	502 567	534 643	63 582	598 225
SUMA	9 439 324	1 296 877	10 736 201	9 136 763	1 822 784	10 959 547
			0			0
Ropa naftowa (materiał)	1058	0	1 058	80583		80 583
	9 440 382	1 296 877	10 737 259	9 217 346	1 822 784	11 040 130

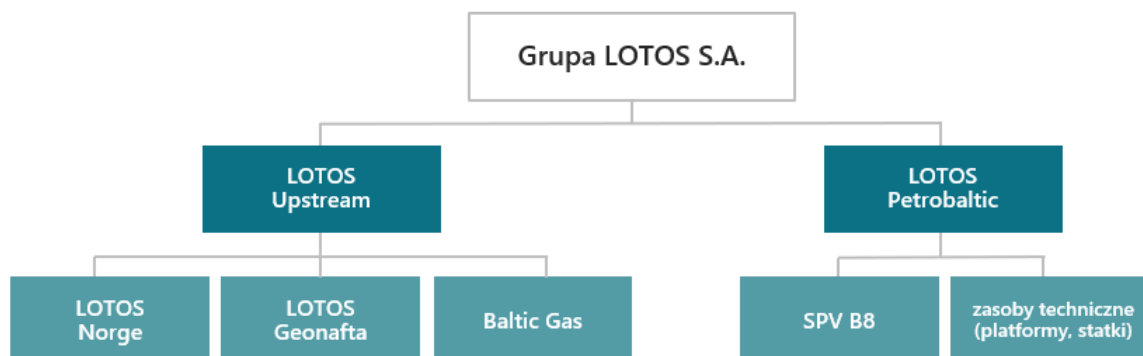
Źródło: Spółka

6. Działalność Grupy Kapitałowej LOTOS w obszarze poszukiwań i wydobywania

6.1 Organizacja Obszaru Poszukiwań i Wydobywania

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Segment wydobywcy Grupy LOTOS był zorganizowany zgodnie ze strukturą biznesową przedstawioną na poniższym schemacie.

Schemat 1. **Struktura biznesowa Segmentu wydobywczego**
Stan na dzień 31 grudnia 2021 roku

Źródło: Spółka

Działalność poszukiwawczo-wydobywczą w Grupie Kapitałowej LOTOS prowadzą dwa wyspecjalizowane podmioty: LOTOS Petrobaltic S.A. oraz LOTOS Upstream Sp. z o.o.

LOTOS Upstream (tzw. „LUPS”) realizuje plany rozwojowe w oparciu o swoje spółki zależne: LOTOS E&P Norge AS (działalność na Szelfie Norweskim), AB LOTOS Geonafta wraz ze swoimi spółkami zależnymi (działalność na obszarach lądowych Litwy), a także Baltic Gas sp. z o.o. oraz Baltic Gas i wspólnicy sp. z o.o. sp.k. (spółki celowe powołane do realizacji projektu zagospodarowania złóż gazu ziemnego B4/B6 na Morzu Bałtyckim).

LOTOS Petrobaltic wraz ze swoimi spółkami zależnymi koncentruje się na działalności poszukiwawczo-wydobywczej oraz operacyjno-serwisowej w obszarze bałtyckim, tj.: eksploatacji ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego ze złoża B3, zagospodarowaniu złoża ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego B8 w celu uruchomienia pełnej produkcji, a także realizacji projektów poszukiwawczych na Morzu Bałtyckim. Równolegle, LOTOS Petrobaltic podejmuje inicjatywy rozwojowe w zakresie m.in. wykorzystania kompetencji inżyniersko-wykonawczo-projektowych i świadczenia usług dla sektora offshore. Podejmowane działania rozwojowe mają na celu zdywersyfikowanie przedmiotu działalności i źródeł przychodów.

6.2 Posiadane aktywa i wielkość wydobywania

Grupa Kapitałowa LOTOS prowadzi działalność poszukiwawczo-wydobywczą na terenie Polski, Norwegii i Litwy. W 2021 roku wydobywanie węgłowodorów realizowane było ze złóż zlokalizowanych:

- o na Morzu Bałtyckim - głównie ropa naftowa z niewielką ilością współwystępującego gazu ziemnego,
- o na Norweskim Szelfie Kontynentalnym - gaz i kondensat (tj. lekka ropa naftowa) z przewagą gazu ziemnego z obszarów Heimdal i Sleipner, a także ropa naftowa ze złoża Yme (od października 2021 r.)
- o na lądzie, na Litwie – ropa naftowa.

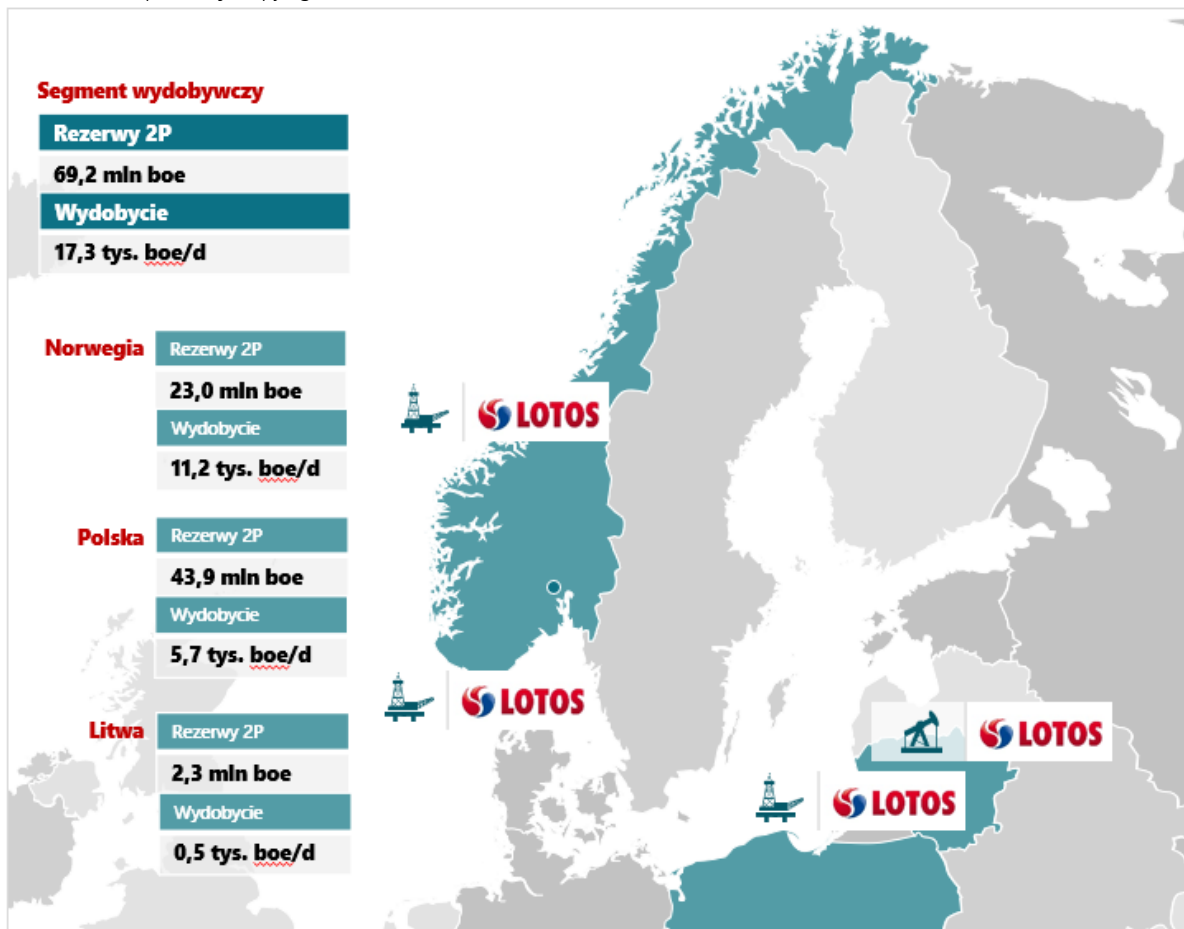
W 2021 roku, średnie dzienne wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego Grupy Kapitałowej LOTOS wyniosło 17,3 tys. boe/d (-14,6% r/r). Około 64% łącznego wolumenu, tj. 11,2 tys. boe/d, pochodziło ze złóż norweskich. Złóża bałtyckie, ze średnim wydobywaniem na poziomie 5,7 tys. boe/d, odpowiadały za 33% łącznego wolumenu. Pozostałe 3% wydobywania (0,5 tys. boe/d) pochodziło ze złóż zlokalizowanych na Litwie. Udział ropy naftowej w łącznym wolumenie wydobywania wyniósł 53%, przy udziale gazu ziemnego 47%.

Na koniec 2021 roku, Grupa Kapitałowa LOTOS dysponowała łącznymi potwierdzonymi rezerwami ropy naftowej i gazu ziemnego w kategorii 2P na poziomie 69,2 mln boe, w tym 57,5 mln boe ropy naftowej (83% łącznych rezerw 2P) oraz 11,7 mln boe gazu ziemnego (17% łącznych rezerw 2P).

Mapa 4. Rezerwy i wydobycie Grupy Kapitałowej LOTOS

Rezerwy ropy i gazu w kategorii 2P, stan na dzień 31 grudnia 2021 roku

Średnia dzienna produkcja ropy i gazu w roku 2021

Źródło: Spółka

Tabela 5. Struktura asortymentowa sprzedaży ropy naftowej i gazu ziemnego

	2021		2020	
	wolumen	w %	wolumen	w %
Gaz ziemny w mln boe	2,82	45,6%	3,55	44,1%
Ropa naftowa w mln bbl	3,35	54,4%	4,50	55,9%
Ogółem ropa i gaz w mln boe	6,17		8,06	

Źródło: Spółka

6.3 Działalność poszukiwawczo-wydobywczą w Polsce

Działalność poszukiwawczo-wydobywczą Grupy Kapitałowej LOTOS w Polsce prowadzona jest przez dwa podmioty, LOTOS Petrobaltic S.A. oraz LOTOS Upstream Sp. z o.o. , a także ich spółki zależne i współzależne. Głównym obszarem aktywności jest polska strefa Morza Bałtyckiego.

Grupa Kapitałowa LOTOS, poprzez swoje spółki zależne i współzależne, prowadzi działalność poszukiwawczo-wydobywczą w Polsce łącznie na 7 koncesjach, uwzględniając: 3 morskie koncesje na poszukiwanie i rozpoznawanie oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego w obszarach Łeba, Rozewie i Gotlandia oraz 4 morskie koncesje na wydobywanie węglowodorów ze złóż B3, B8, B4 i B6. Do 2021 roku, LOTOS Petrobaltic posiadał także udziały w koncesjach lądowych w Polsce: 49% udziałów w koncesji wspólnej z PGNiG S.A. w obszarze Górowo Iławeckie oraz 100% udział w koncesji Młynary. Na przestrzeni 2021 roku, podjęta została decyzja o zrzeczeniu się udziałów w koncesjach lądowych.

W 2021 roku, średnie dzienne wydobycie LOTOS w Polsce wyniosło 5,7 tys. boe/dzień (+7,4% r/r), co stanowiło 33% łącznego wolumenu wydobycia Grupy Kapitałowej LOTOS. Wydobycie realizowane było ze złóż B3 i B8 zlokalizowanych na Morzu Bałtyckim.

Według stanu na koniec 2021 roku, rezerwy węglowodorów LOTOS w Polsce wyniosły 43,9 mln boe w kategorii rezerw 2P (w tym: 40,1 mln boe ropy naftowej oraz 3,8 mln boe gazu ziemnego), co stanowiło 63% łącznych rezerw 2P Grupy Kapitałowej LOTOS.

Równolegle do prowadzonej działalności poszukiwawczo-wydobywczej w Polsce, na przestrzeni 2021 roku LOTOS Petrobaltic podejmował inicjatywy rozwojowe w celu zdywersyfikowania przedmiotu działalności i źródeł przychodów, m.in. prowadzone były prace związane z uzyskaniem możliwości wejścia na nowo tworzący się rynek Morskich Elektrowni Wiatrowych (MEW). Dodatkowo Spółka, analizując możliwości uruchomienia projektów związanych z geosekwestracją dwutlenku węgla (podziemne składowanie CO₂) w zawodnionych strukturach na obszarze Morza Bałtyckiego, opublikowała wraz z Grupą LOTOS S.A. oraz Grupą AZOTY S.A. w listopadzie 2021 roku „Zieloną Księgę dla rozwoju CCS w Polsce”. We wspomnianym dokumencie szeroko przeanalizowano otoczenie legislacyjne jak również wyzwania techniczne i infrastrukturalne.

6.3.1 Otoczenie konkurencyjne dla działalności wydobywczej

Podmioty prowadzące działalność poszukiwawczo-rozpoznawczą oraz wydobycie węglowodorów ze złóż w obszarze Polski to głównie przedsiębiorstwa z większościowym udziałem kapitału Skarbu Państwa. Liderem jest PGNiG, który:

- o prowadzi prace poszukiwawczo-rozpoznawcze na obszarze 47 koncesji (43 samodzielnie, 4 we współpracy z innymi podmiotami). Na koniec 2021 roku, stanowiło to 66% wszystkich koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego wydanych w Polsce.
- o posiada 188 koncesji na wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż (185 samodzielnie, 3 we współpracy z innymi podmiotami). Na koniec 2021, roku stanowiło to ponad 96% wszystkich wydanych koncesji.

Liderem w polskiej strefie Morza Bałtyckiego w obszarze poszukiwań i wydobycia jest Grupa Kapitałowa LOTOS. Wszystkie trzy morskie koncesje łączne na poszukiwanie, rozpoznawanie oraz wydobywanie węglowodorów, a także wszystkie cztery koncesje na wydobywanie węglowodorów z bałtyckich złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w polskiej strefie ekonomicznej wydane zostały na rzecz spółek zależnych Grupy LOTOS i ich wspólnych przedsięwzięć. Na koncesjach wydobywczych obejmujących złoża gazu ziemnego B4/B6 prace realizowane są przy współpracy z partnerem CalEnergy Resources Poland sp. z o.o. Projekt realizowany jest poprzez spółki celowe Baltic Gas Sp. z o.o. oraz Baltic Gas Sp. z o.o. i wspólnicy Sp. k. Udział LOTOS w projekcie wynosi 51%.

Tabela 6. Zestawienie podmiotów posiadających koncesje na poszukiwanie i rozpoznanie złóż węglowodorów oraz na wydobywanie węglowodorów ze złóż w Polsce . Stan na dzień 31 grudnia 2021 roku

	Koncesje na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów	Koncesje na wydobywanie węglowodorów ze złóż w Polsce
PGNiG S.A.	47 (w tym 4 z Orlen Upstream)	188 (w tym 3 z Orlen Upstream)
Orlen Upstream Sp. z o. o.	12 (w tym 4 z PGNiG)	3 (z PGNiG)
Grupa Kapitałowa LOTOS	3 (w tym 1 z PGNiG)	4
Northam Sp. z o.o.	2	
Gemini Resources Ltd.	2	
Palomar Capital - San Leon Energy BV	2	
San Leon Energy PLC	2	
UOS Energy Sp. Z o.o.	2	
Central European Petroleum Ltd	1	
KGHM Polska Miedź SA	1	
Trias Sp. z o.o.	1	1
ZOK Sp. z o.o.		2
Łączna liczba wydanych koncesji	71	195

Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej Ministerstwa Klimatu Raporty i zestawienia dotyczące udzielonych koncesji - grudzień 2021 r. <https://bip.mos.gov.pl/pl/koncesje-geologiczne/raporty-i-zestawienia-dotyczace-udzielonych-koncesji-w-tym-zestawienia-otworow-wiertniczych/raporty-i-zestawienia-rok-2021/raporty-i-zestawienia-grudzien-2021-r/>

6.3.2 Kluczowe aktywa Grupy Kapitałowej LOTOS (poziom wydobycia i koncesje)

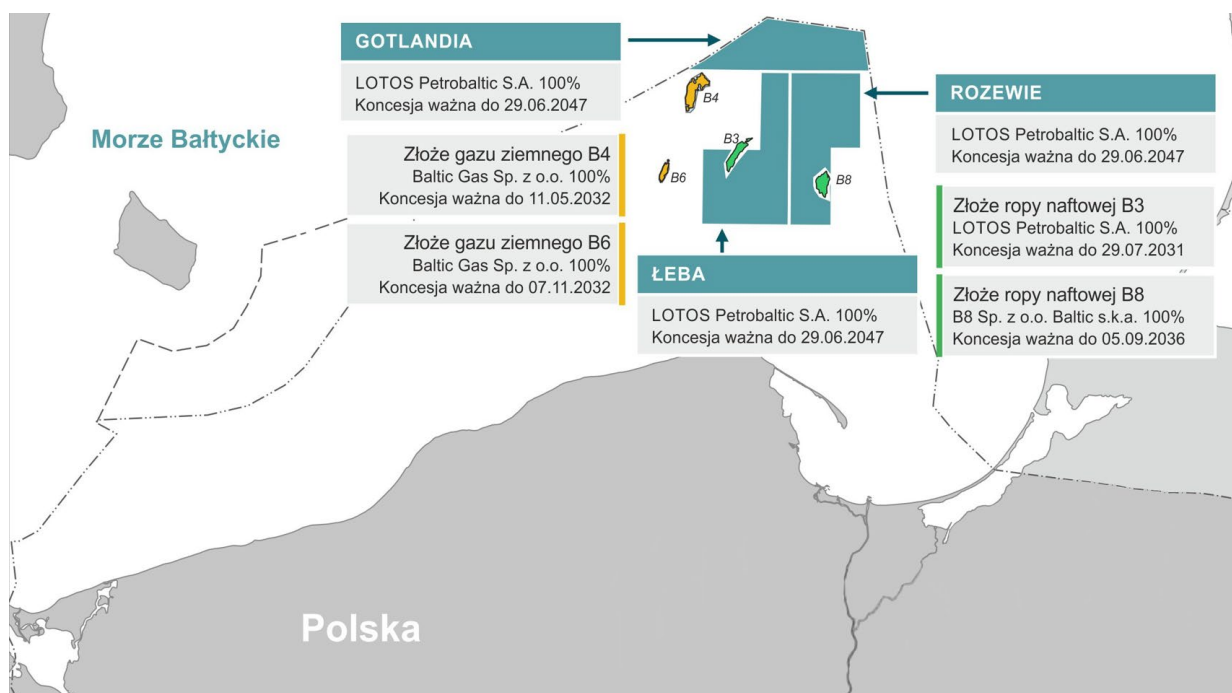
Kluczowe aktywa Grupy Kapitałowej LOTOS w ramach posiadanych koncesji w Polsce obejmują:

- o Złoże produkcyjne B3: W 2021 roku średnie wydobycie ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego wyniosło 2,3 tys. boe/dzień (+41,4% r/r). Zanotowany wzrost wydobycia r/r jest efektem skutecznie przeprowadzonego programu rekonstrukcji odwiertów, który na przestrzeni 2020 roku objął łącznie 8 odwiertów (w tym 2 zatłaczające). Ponadto, wzrost wydobycia jest efektem realizacji wiercenia odwiertu B3-13C (odnoga odwiertu B3-13B), podłączonego do produkcji w maju 2021 roku oraz rekonstrukcji zagłowiczonoego podwodnie odwiertu B3-5, przywrócenie wydobycia nastąpiło od sierpnia 2021 r. Według stanu na koniec 2021 roku, pozostałe rezerwy wydobywalne w kategorii 2P złoża B3 kształtowały się na poziomie 11,8 mln boe. Eksploatacja zgodnie z aktualnym terminem ważności koncesji zakładana jest do roku 2031.
- o Złoże produkcyjne B8: W 2021 roku średnie wydobycie ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego wyniosło 3,4 tys. boe/dzień (-7,7% r/r). Według stanu na koniec 2021 roku, pozostałe rezerwy wydobywalne w kategorii 2P złoża B8 kształtowały się na poziomie 32,1 mln boe. Eksploatacja zgodnie z aktualnym terminem ważności koncesji zakładana jest do roku 2036.
- o Złóża gazowe B4/B6 przygotowywane do zagospodarowania. Projekt realizowany poprzez spółki celowe Baltic Gas Sp. z o.o. oraz Baltic Gas Sp. z o.o. i wspólnicy Sp. k., przy współpracy z partnerem, firmą CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. Udział LOTOS w projekcie wynosi 51%. Zasoby wydobywalne złóż B4/B6 w kategorii 2C (ang. contingent resources) szacowane są na poziomie 4,8 mld m³ gazu (udział 100%). Projekt znajduje się obecnie na etapie przygotowania finalnej decyzji inwestycyjnej (ang. *Final Investment Decision, FID*).

Ponadto w obszarze posiadanych koncesji, Spółka prowadzi prace poszukiwawczo-rozpoznawcze w celu odkrycia dodatkowych zasobów ropy i gazu. Na przestrzeni 2021 roku, na koncesjach morskich Gotlandia, Łeba i Rozewie (udział LOTOS Petrobaltic 100%) trwały prace nad regionalnym modelem strukturalno-tektonicznym, który rozbudowano o dodatkowe analizy geologiczne. Na koncesjach lądowych trwały prace kameralne, jednak po analizach podjęto decyzje o zrzeczeniu się zarówno koncesji w obszarze Młynary (udział LOTOS Petrobaltic 100%) jak i koncesji lądowej Górowo Iławeckie (operator PGNiG udział 51%, udział LOTOS Petrobaltic 49%).

Mapa 5. Koncesje spółek Grupy Kapitałowej LOTOS na obszarze RP

Stan na dzień 31 grudnia 2021 roku

Źródło: Spółka

6.3.3 Logistyka

Wydobycie ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego ze złoża B3 odbywa się przy pomocy platformy produkcyjnej Baltic Beta i platformy bezzałogowej PG-1. Wydobyta ropa naftowa jest transportowana tankowcem lub zbiornikowcem i w całości sprzedawana do Grupy LOTOS S.A. Wydobyty gaz ziemny jest przesyłany rurociągiem podwodnym o długości ponad 80 km do Elektrociepłowni Energobaltic we Władysławowie, stanowiącej własność Energobaltic Sp. z o.o. (spółka w 100% zależna od LOTOS Petrobaltic).

Wydobycie ropy naftowej ze złoża B8 odbywa się przy pomocy Centrum Produkcyjnego. Wydobyta ropa naftowa jest transportowana tankowcem lub zbiornikowcem i w całości sprzedawana do Grupy LOTOS S.A. Gaz ziemny przesyłany jest rurociągiem podwodnym do Elektrociepłowni Energobaltic we Władysławowie.

We wrześniu 2021 roku wykonano operację wymiany boi CALM oraz elementów infrastruktury przesyłowej wraz z wzmocnieniem systemu jej kotwiczenia na złożu B8. Zakontraktowany został również poprzez spółki z GK Miliana inny tankowiec świadczący usługi magazynowania i transportu ropy – zamiana tankowców na złożu B8 nastąpiła w listopadzie 2021 roku.

Platforma wiertnicza Petro Giant kontynuowała w 2021 roku prace rekonstrukcyjne na bałtyckim złożu B3 (odwierty produkcyjne w rejonie platformy bezzałogowej PG-1, odwiert produkcyjny B3-5 zagłowiczony podwodnie oraz odnogę odwiertu B3-13B, tj. odwiert produkcyjny B3-13C). Prowadzony program rekonstrukcji odwiertów ma na celu zmaksymalizowanie współczynnika szcerpania złoża i zwiększenia wydobywania.

Usługi logistyki morskiej w obszarze Morza Bałtyckiego realizowane są przez spółki z Grupy Kapitałowej Miliana Shipholding Company Limited. Usługi te obejmują m.in.: odbiór i magazynowanie ropy naftowej w rejonie wydobywania, transport ropy naftowej ze złoża do portu, asystę ratowniczą dla platform, transporty personelu, sprzętu i materiałów w ramach obsługi bieżącej procesów oraz prac prowadzonych na platformach, a także prace specjalistyczne związane z wymianą infrastruktury na eksploatowanych złożach.

6.4 Działalność poszukiwawczo-wydobywcza w Norwegii

Działalność poszukiwawczo - wydobywcza w Norwegii realizowana jest za pośrednictwem spółki zależnej LOTOS Exploration & Production Norge AS (LOTOS Norge), z siedzibą w Stavanger.

Na koniec 2021 roku, spółka LOTOS Norge była udziałowcem 30 koncesji na poszukiwanie, rozpoznanie i wydobywanie złóż węglowodorów na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, w stosunku do 28 koncesji na koniec 2020 roku. W dn. 26 marca 2021 roku, spółka stała się formalnie udziałowcem 3 nowych koncesji pozyskanych w wyniku rozstrzygnięcia rundy koncesyjnej APA 2020 (ang. Awards in Predefined Areas): PL 1098 (udział 50%), PL 1099 (udział 30%), oraz PL 1091 (udział 20%). Koncesje PL 1098 oraz PL 1099 znajdują się w obszarze nowego projektu rozwojowego NOAKA, natomiast koncesja PL 1091 zlokalizowana jest w obszarze Sleipner. Równolegle, w lutym 2021 roku spółka, zgodnie z decyzją udziałowców, zwróciła koncesję PL 871 zlokalizowaną w obszarze Heimdal.

LOTOS podejmuje na bieżąco działania w celu rozwoju portfela koncesji w Norwegii. W dn. 8 września 2021 roku, spółka LOTOS Norge złożyła aplikacje w kolejnej rundzie koncesyjnej APA 2021 (ang. Awards in Predefined Areas). W dn. 18 stycznia 2022 roku, w wyniku rozstrzygnięcia rundy koncesyjnej, LOTOS Norge otrzymała ofertę udziału w czterech wnioskowanych koncesjach: PL 1135 (udział 30%, Operator PGNiG 70%), PL 1142 i PL 1143 (udział 17,94%, Operator AkerBP 73,01%) oraz PL 1144 (udział 30%, Operator AkerBP 40%). Trzy koncesje zlokalizowane w obszarze realizowanego projektu NOAKA, gdzie LOTOS będzie współpracował z AkerBP. Natomiast jeden z obszarów, zgłoszony wspólnie z PGNiG, znajduje się w części Morza Północnego, gdzie dotychczas spółka nie prowadziła aktywnych poszukiwań i wydobywania węglowodorów.

W 2021 roku spółka LOTOS Norge w ramach konsorcjum wydobywała gaz ziemny i kondensat ze złóż zlokalizowanych w obszarach Heimdal i Sleipner. Ponadto, w październiku 2021 roku, potwierdzono rozpoczęcie wydobywania ropy naftowej ze złoża Yme. Średni dzienny poziom wydobywania ze złóż norweskich w 2021 roku wyniósł 11,2 tys. boe/dzień dla udziału LOTOS (-22,8% r/r), co stanowiło 64% łącznego wolumenu wydobywania Grupy Kapitałowej LOTOS. Według stanu na koniec 2021 roku, rezerwy węglowodorów LOTOS Norge w Norwegii wyniosły 23,0 mln boe w kategorii rezerw 2P (w tym: 15,1 mln boe ropy naftowej oraz 7,9 mln boe gazu ziemnego), co stanowiło 33% łącznych rezerw 2P LOTOSU.

Równolegle do realizowanego wydobywania węglowodorów, spółka LOTOS Norge prowadziła na przestrzeni 2021 roku prace rozwojowe związane z zagospodarowaniem złóż, m.in. Yme, NOAKA, Trell/Trine, a także prace poszukiwawcze w kierunku odkrycia nowych złóż w Norwegii.

6.4.1 Otoczenie konkurencyjne dla działalności wydobywczej

Aktywność w obszarze poszukiwań i wydobywania na Norweskim Szelfie Kontynentalnym utrzymywała się w 2021 roku na bardzo wysokim poziomie, pomimo trwającej pandemii Covid-19. Rok 2021 charakteryzował się wzrostem wydobywania węglowodorów w stosunku do roku 2020 oraz stabilnym poziomem inwestycji w rozwój nowych złóż, wspieranym dodatkowo przez wprowadzony pakiet ulg podatkowych. Wysoki wolumen wydobywania, w połączeniu z wysokimi cenami surowców, szczególnie rekordowo wysokimi notowaniami gazu ziemnego, spowodowały, że przychody z wydobywania węglowodorów na Norweskim Szelfie Kontynentalnym osiągnęły w roku 2021 najwyższy poziom w historii.

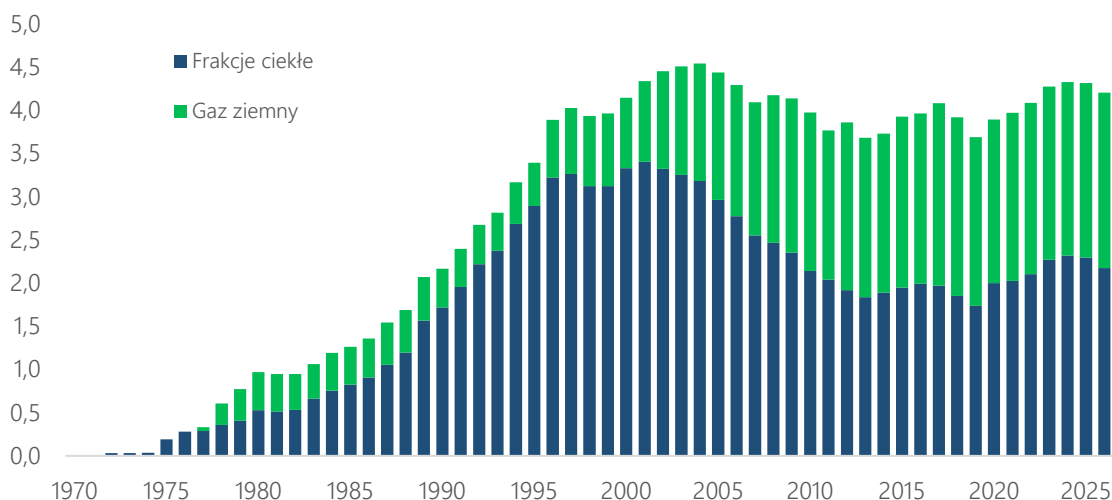
Obraz otoczenia rynkowego w Norwegii prezentują poniższe kluczowe statystyki za rok 2021⁸:

- 3,97 mln boe/dzień zrealizowanego średniego wydobycia węglowodorów (+2,0% r/r),
- 174 mld NOK zrealizowanych inwestycji, uwzględniając koszty poszukiwań (-1,4% r/r),
- 5 nowych złóż oddanych do eksploatacji (Duva, Yme, Solveig, Martin Linge oraz Ærfugl),
- 8 planów zagospodarowania złóż (ang. PDO) złożonych do zatwierdzenia,
- 40 wykonanych otworów poszukiwawczych,
- 18 nowych odkrytych złóż.

Na koniec 2021 roku w eksploatacji była rekordowa liczba 94 złóż.

W 2021 roku wydobycie węglowodorów w Norwegii kształtowało się na średnim poziomie 3,97 mln boe/dzień i zanotowało wzrost o 2% w stosunku do roku 2020. Nieco ponad połowę wolumenu wydobycia, tj. 51%, stanowiły frakcje ciekłe, uwzględniając: ropę naftową, kondensat oraz NGL (ang. natural gas liquids). Udział gazu ziemnego w wolumenie wydobycia wyniósł 49%. Norweski Dyrektoriat ds. Ropy, rządowy organ administracyjny zakłada utrzymanie stabilnego, wysokiego poziomu wydobycia węglowodorów z Szelfu Norweskiego w perspektywie kolejnych 5 lat. Średni wolumen wydobycia prognozowany jest na poziomie około 4,2 tys. boe/dzień w horyzoncie roku 2026.

Wykres 31. Historyczny i planowany poziom wydobycia węglowodorów na Norweskim Szelfie Kontynentalnym (mln boe/dzień)

Źródło: opracowanie własne na podstawie publikacji i danych Norwegian Petroleum Directorate

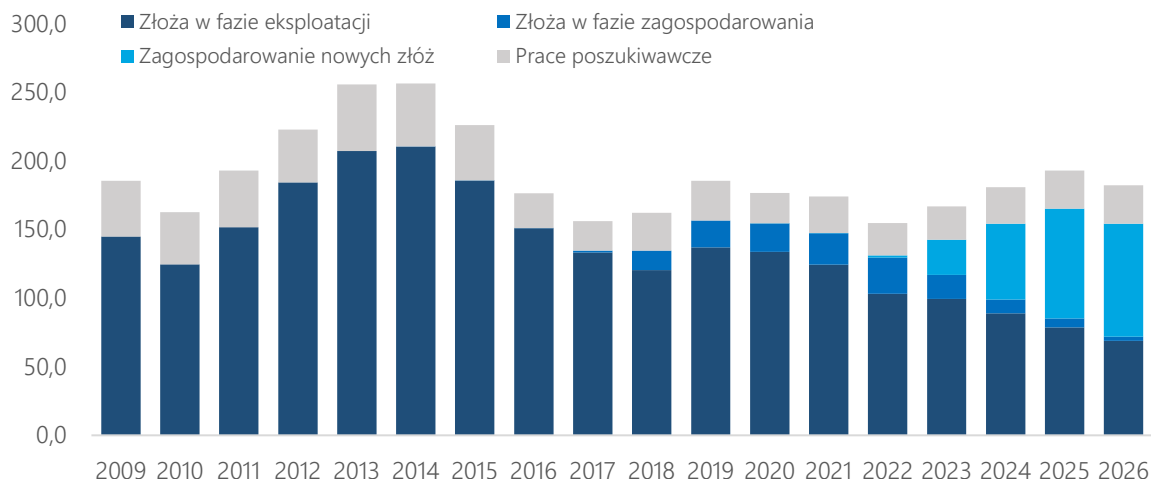
<https://www.npd.no/en/facts/publications/reports2/the-shelf/the-shelf-in-2021/>

Rok 2021 charakteryzował się wysoką aktywnością inwestycyjną firm poszukiwawczo-wydobywczych na Szelfie Norweskim. Łączny poziom inwestycji, z uwzględnieniem kosztów poszukiwań, wyniósł 174,1 mld NOK (-1,4% r/r). W ramach prowadzonej aktywności: oddano do eksploatacji 5 nowych złóż, złożono do zatwierdzenia 8 planów zagospodarowania złóż (ang. Plan for Development and Operation, PDO), wykonano 40 otworów poszukiwawczych, a także dokonano odkrycia 18 nowych złóż ropy i gazu. Norweski Dyrektoriat ds. Ropy zakłada utrzymanie stabilnego poziomu aktywności inwestycyjnej na Szelfie Norweskim w perspektywie kolejnych 5 lat. Poziom inwestycji, z uwzględnieniem kosztów poszukiwań, prognozowany jest na średnim rocznym poziomie około 175,5 mld NOK w horyzoncie roku 2026.

⁸ Źródło: Statystyki Szelfu Norweskiego na podstawie publikacji i danych Norwegian Petroleum Directorate

<https://www.npd.no/en/facts/publications/reports2/the-shelf/the-shelf-in-2021/>

Wykres 32. Historyczny i planowany poziom inwestycji na Norweskim Szelfie Kontynentalnym (mln boe/dzień)

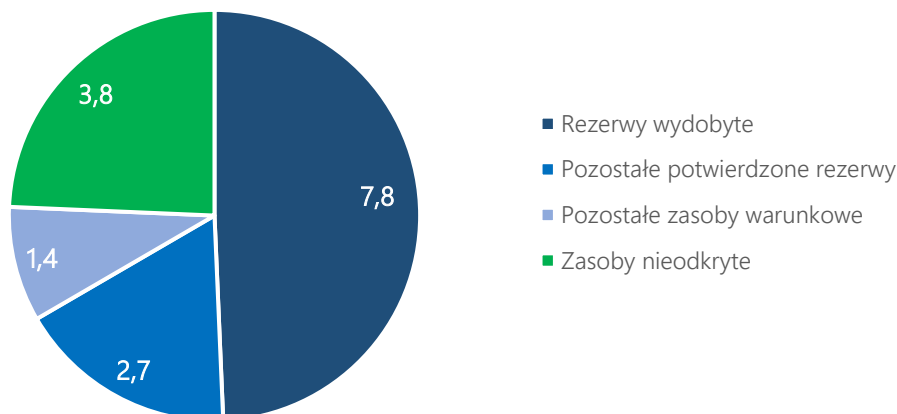
Źródło: opracowanie własne na podstawie publikacji i danych Norwegian Petroleum Directorate
<https://www.npd.no/en/facts/publications/reports2/the-shelf/the-shelf-in-2021/>

Pomimo wysokiego wolumenu wydobycia i wysokiej aktywności inwestycyjnej w rozwój nowych złóż, następuje spadek poziomu emisji gazów cieplarnianych, związanych z działalnością wydobywczą na Szelfie Norweskim. Zakładany jest cel zmniejszenia emisji CO₂ o połowę w perspektywie roku 2030, w stosunku do poziomu z 2005 roku.

Norweski Szelf Kontynentalny oferuje wciąż atrakcyjny potencjał zasobowy. Według szacunków Norweskiego Dyrektoriatu ds. Ropy, łączny potencjał zasobowy Szelfu Norweskiego wynosi około 15,8 mld m³ o.e. (ang. oil equivalents), z czego blisko połowa została wydobyta ze złóż. Połowa zasobów, tj. około 8 mld m³ o.e., stanowi wciąż potencjał do wydobycia. Uwzględnia to zarówno potwierdzone rezerwy w złóżach produkcyjnych i złóżach będących w fazie zagospodarowania (łącznie ok. 2,7 mld m³ o.e.), odkryte zasoby warunkowe (ok. 1,4 mld m³ o.e.), a także zasoby perspektywiczne zidentyfikowane w obszarach poszukiwawczych (ok. 3,8 mld m³ o.e., tj. 24% łącznego potencjału).

 Wykres 33. Potencjał zasobowy Norweskiego Szelfu Kontynentalnego (mld m³ o.e.)

Łączny potencjał zasobowy 15,8 mld m³ o.e.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji i danych Norwegian Petroleum Directorate
<https://www.npd.no/en/facts/publications/reports2/the-shelf/the-shelf-in-2021/>

Na koniec 2021 roku, na Szelfie Norweskim aktywnych było 36 firm poszukiwawczo-wydobywczych: 23 firmy pełniły rolę operatora na koncesjach, 13 firm działało w roli partnera nie-operatora. W ostatnich latach widoczny jest spadek liczby aktywnych graczy rynkowych, co wynika z prowadzonych procesów konsolidacji aktywów (rekordową liczbę 56 firm zanotowano w 2013 roku). Pozycję lidera na Szelfie Norweskim utrzymuje firma Equinor, która jest udziałowcem w 283 koncesjach i odpowiada za około 33% łącznego wolumenu wydobycia z Szelfu Norweskiego. Spółka LOTOS E&P

Norge, z wydobyciem na poziomie 11,2 tys. boe/dzień i poziomem rezerw 2P 23 mln boe na koniec 2021 roku, posiada około 0,3% udziału w rynku.

Podsumowując, Norweski Szelf Kontynentalny pozostaje atrakcyjnym obszarem aktywności firm z branży poszukiwawczo-wydobywczej, z uwagi na m.in.: wysoką perspektywiczność zasobową, wciąż duży potencjał nowych odkryć ropy naftowej i gazu ziemnego, obserwowane pozytywne trendy w zakresie redukcji kosztów, poprawy efektywności i rozwoju nowych technologii, aktywny rynek transakcyjny, a także stabilne środowisko fiskalne i regulacyjne.

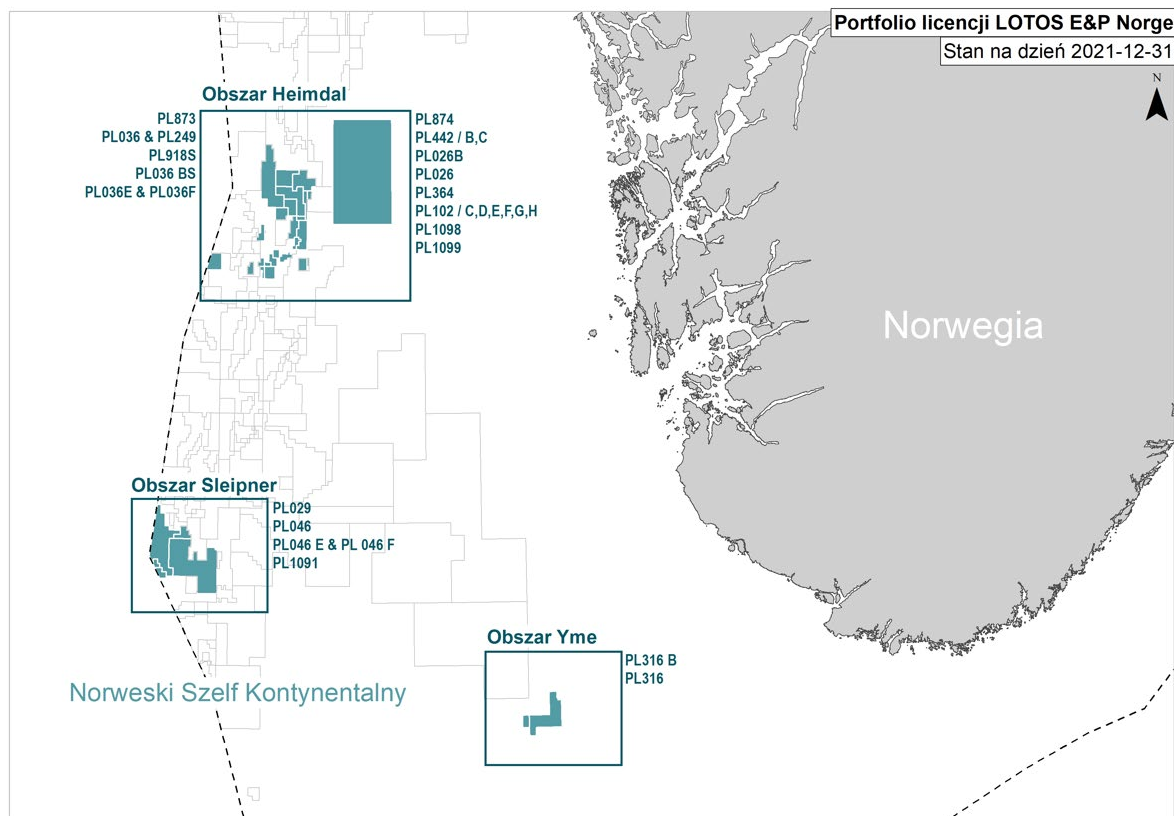
6.4.2 Kluczowe aktywa Grupy Kapitałowej LOTOS (poziom wydobycia i koncesje)

Kluczowe aktywa Grupy Kapitałowej LOTOS w ramach posiadanych koncesji w Norwegii obejmują:

- o złoża produkcyjne w obszarze Heimdal tj. Atla (udział LOTOS Norge 20%), Skirne (udział 30%), Vale (udział 25,8%) oraz Heimdal (udział 5%). Pozostałe rezerwy wydobywalne w kategorii 2P szacowane są na 0,4 mln boe dla udziału LOTOS Norge według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku. Średnie wydobycie zrealizowane przez Spółkę ze złóż obszaru Heimdal w 2021 roku to 2,0 tys. boe/dzień (-1,8% r/r);
- o złoża produkcyjne w obszarze Sleipner tj. Sleipner Vest, Sleipner East ze złożami satelitarnymi Gungne i Loke (udział LOTOS Norge 15%). Pozostałe rezerwy wydobywalne w kategorii 2P szacowane są na 9,2 mln boe dla udziału LOTOS Norge według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku. Średnie wydobycie zrealizowane przez spółkę ze złóż obszaru Sleipner w 2021 roku to 7,0 tys. boe/dzień (-19,8% r/r);
- o złożę produkcyjne Utgard (udział LOTOS Norge 17,36%), eksploatowane przy wykorzystaniu infrastruktury obszaru Sleipner. Pozostałe rezerwy wydobywalne w kategorii 2P szacowane są na 1,0 mln boe dla udziału LOTOS Norge według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku. Średnie wydobycie zrealizowane przez spółkę w 2021 roku to 2,1 tys. boe/dzień (-43,4% r/r). Rezerwy i wydobycie złoża Utgard są poniżej pierwotnych oczekiwań, z uwagi na problemy związane z dużym zawadnieniem otworów produkcyjnych.
- o złożę Yme w końcowej fazie zagospodarowania i rozruchów na morzu (udział LOTOS Norge 20%). W październiku 2021 roku, potwierdzono uruchomienie wydobycia ropy naftowej ze złoża Yme (ang. First Oil) - produkcja rozpoczęła się z jednego otworu. Aktualnie, realizowane jest czyszczenie i testowanie kolejnych trzech otworów produkcyjnych oraz kontynuowane są prace uruchomieniowe na platformie. Pozostałe rezerwy wydobywalne złoża w kategorii 2P szacowane są na 12,5 mln boe dla udziału LOTOS Norge według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku. Średnie wydobycie ze złoża Yme w perspektywie 5 lat prognozowane jest na poziomie ok. 5 tys. bbl/dzień dla udziału LOTOS Norge.
- o nowy projekt rozwojowy NOAKA: zagospodarowanie odkrytych złóż w obszarze na północ od hubu Heimdal: Frigg Gamma Delta, Rind, Langfjellet, Liatårnet, Fulla, Frøy (średni efektywny udział LOTOS Norge 12,3%), a także złóż Krafla oraz Askja, w których LOTOS nie posiada udziałów. Projekt jest na etapie przygotowania planu zagospodarowania złóż. Łączny potencjał projektu NOAKA to ponad 500 mln boe zasobów wydobywalnych (udział 100%), z możliwością uruchomienia wydobycia (ang. First Oil) w 2027 roku.
- o nowy projekt rozwojowy Trell/Trine: zagospodarowanie odkrytych złóż w obszarze Heimdal (średni efektywny udział LOTOS Norge 11,9%). Projekt jest na etapie przygotowania planu zagospodarowania złóż. Potencjał zasobowy złóż Trell/Trine to ok. 2,6 mln boe dla udziału LOTOS Norge, z możliwością uruchomienia wydobycia (ang. First Oil) w 2025 roku.

Obok udziałów bezpośrednio w złożach spółka LOTOS Norge w ramach posiadanych koncesji jest także udziałowcem w infrastrukturze gazowej w obszarach Heimdal (5%) oraz Sleipner (15%), które stanowią centra przetwarzania oraz transportu gazu i kondensatu (tzw. huby gazowe). Warto podkreślić, że obszar Sleipner ma strategiczne znaczenie dla eksportu gazu z Norwegii do Europy Centralnej oraz Wielkiej Brytanii.

Mapa 6. Koncesje spółki LOTOS Exploration & Production Norge AS
Stan na dzień 31 grudnia 2021 roku

Źródło: Spółka

6.4.3 Logistyka

Spółka LOTOS Norge jest udziałowcem w koncesjach obejmujących infrastrukturę wydobywczą w obszarach Heimdal oraz Sleipner w tym: centrum przetwarzania oraz transportu gazu i kondensatu Heimdal (Operator Equinor, udział LOTOS Norge 5%) oraz centrum przetwarzania oraz transportu gazu i kondensatu Sleipner (Operator Equinor, udział LOTOS Norge 15%).

Wydobywany gaz ze złóż Heimdal i Sleipner włączany jest do systemu rurociągów Gassled, a następnie dostarczany do punktów odbioru w Wielkiej Brytanii i Europie kontynentalnej (Niderlandy, Niemcy).

Kondensat ze złóż Heimdal włączany jest do systemu rurociągów Forties Pipeline System (FPS), a następnie dostarczany do punktu odbioru w Kinneil Terminal / Hound Point w Szkocji (Wielka Brytania), gdzie jest przetwarzany na produkty końcowe, tj. ropę naftową tzw. *Forties Blend* oraz frakcje gazowe. Kondensat ze złóż Sleipner transportowany jest rurociągiem do punktu odbioru w Karsto (Norwegia), gdzie jest przetwarzany na produkty końcowe tj. lekką ropę naftową tzw. *Gudrun Blend* oraz frakcje ciekłe (NGL).

Wydobycie ze złoża Yme, które jest w końcowej fazie zagospodarowania, realizowane będzie przy wykorzystaniu dzierżawionej platformy Maersk Inspirer. Wydobyta ropa naftowa będzie ładowana na tankowiec i transportowana do punktów odbioru w, zależności od parametrów ropy naftowej i warunków rynkowych.

6.5 Działalność poszukiwawczo-wydobywczą na Litwie

Działalność poszukiwawczo-wydobywczą na Litwie realizowana jest za pośrednictwem spółki zależnej AB LOTOS Geonafta z siedzibą w Gargždai. Spółka posiada swoją własną grupę kapitałową, w skład której wchodzi następujące podmioty:

- UAB Genciu Nafta (100% należy do AB LOTOS Geonafta),
- UAB Manifoldas (100% należy do AB LOTOS Geonafta),
- UAB Minijos Nafta (50% należy do AB LOTOS Geonafta).

6.5.1 Otoczenie konkurencyjne dla działalności wydobywczej

Na Litwie nie ma aktywnego rynku E&P. Spółki z Grupy Kapitałowej LOTOS, należące do AB LOTOS Geonafta są jedynymi podmiotami prowadzącymi wydobycie ropy naftowej ze złóż litewskich. Grupa LOTOS jest 100% właścicielem za wyjątkiem spółki UAB Minijos Nafta, gdzie posiada 50%, a pozostali inwestorzy to: Tethys Oil AB, Odin Energy A/S i inwestorzy prywatni.

6.5.2 Kluczowe aktywa Grupy LOTOS (poziom wydobycia i koncesje)

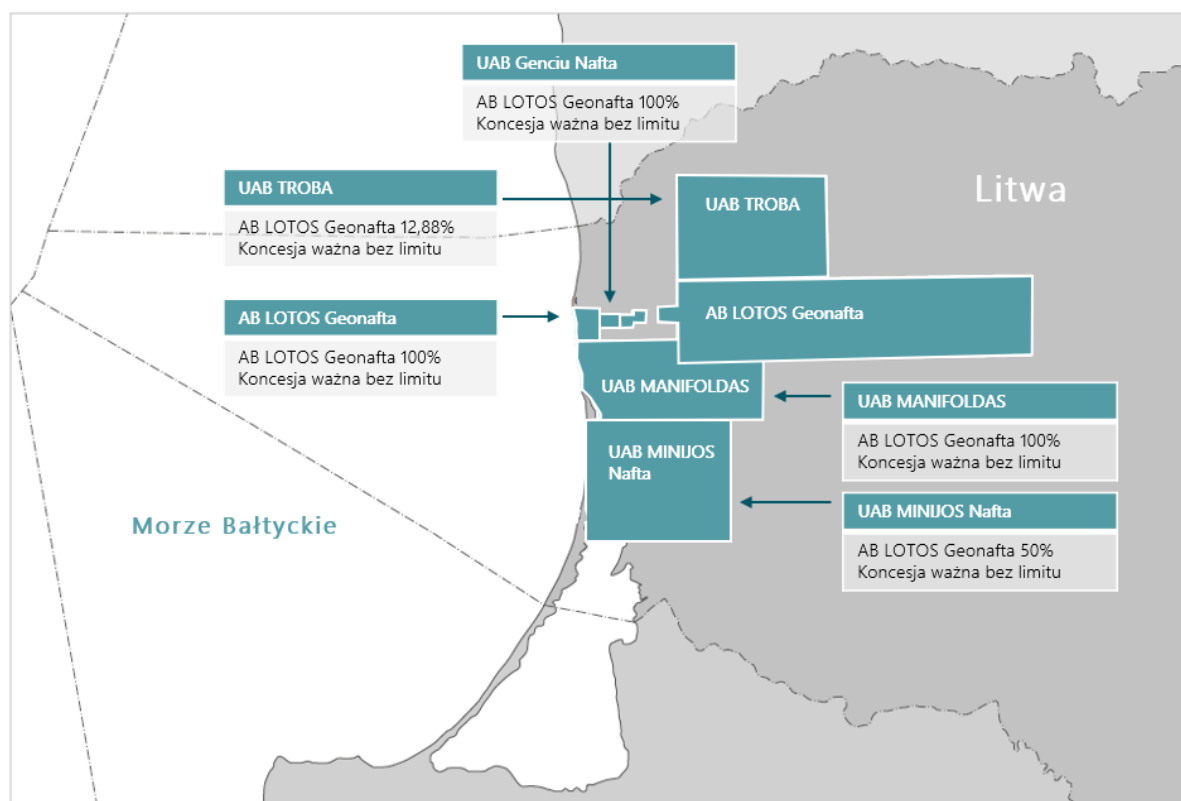
W 2021 roku, średnie dzienne wydobycie LOTOS na Litwie wyniosło 0,5 tys. boe (-9,7% r/r). Stanowiło ono 3% łącznego wolumenu wydobycia Grupy Kapitałowej LOTOS.

Wydobycie prowadzono na lądowych złożach ropy naftowej zlokalizowanych w obrębie bloków koncesyjnych: Girkaliai, Genciai, Kretinga, Nausodis, Klaipeda, Gargždai.

Według stanu na koniec 2021 roku, rezerwy węglowodorów GK LOTOS na Litwie wyniosły 2,3 mln boe w kategorii rezerw 2P (100% ropa naftowa), co stanowiło 3% łącznych rezerw 2P Grupy Kapitałowej LOTOS.

Mapa 7. Koncesje Grupy Kapitałowej AB LOTOS Geonafta

Stan na dzień 31 grudnia 2021 roku

Źródło: Spółka

6.5.3 Logistyka

Wydobycie ropy naftowej ze złóż litewskich odbywa się przy pomocy lądowej infrastruktury wydobywczej. Wydobyta ropa naftowa transportowana jest drogą lądową do terminalu morskiego w Lipawie na Łotwie, a następnie tankowcem do Gdańska, gdzie jest w całości przetwarzana w gdańskiej rafinerii. Towarzyszący wydobyciu ropy gaz ziemny jest w całości spalany.

6.6 Kluczowe projekty rozwojowe Segmentu wydobywczego

POLSKA

Projekt B8:

Zagospodarowanie złoża ropy naftowej na Morzu Bałtyckim

Projekt realizowany jest przez spółkę celową B8 Sp. z o.o. Baltic S.K.A. W 2021 roku ze złoża B8 wydobywano ropę naftową i współwystępujący gaz ziemny na średnim poziomie 3,4 tys. boe/d (-7,7% r/r). Równolegle, na przestrzeni 2021 roku prowadzone były prace związane z uruchamianiem i przetestowaniem systemu sprężania gazu. W październiku 2021 roku rozpoczęto przesył gazu ze złoża B8 do elektrociepłowni Energobaltic we Władysławowie. Ponadto, prowadzone były prace związane ze zmianą konfiguracji systemu zatłaczania wody morskiej w celu zwiększenia ilości zatłaczanej wody. Prace te zakończono z sukcesem w październiku 2021 roku, przez co umożliwiono wydobywanie węglowodorów. W grudniu 2021 roku, z sukcesem przeprowadzono 30 dniowy test wszystkich bloków technologicznych platformy wraz z systemem zatłaczania wody po jego zmianie konfiguracji. Projekt jest na etapie przejścia do fazy rozliczenia i zamknięcia projektu.

Kluczowe parametry projektu B8 (udział Grupy Kapitałowej LOTOS):

- o udział GK LOTOS 100%
- o rezerwy 2P 32,1 mln boe na dzień 31.12.2021 (91% ropa naftowa, 9% gaz ziemny)
- o aktualne wydobycie 3,4 tys. boe/d (średnia w 2021 roku)

Pełna zdolność Centrum Produkcyjnego została osiągnięta w 4 kw. 2020 roku, jednak termin zwiększenia wolumenów wydobycia ropy do średniego poziomu 5,0 tys. boe/d w okresie 5 lat jest uzależniony od pełnej realizacji zakładanych warunków technicznych oraz od sytuacji makroekonomicznej, w szczególności zaś od notowań ropy na globalnych rynkach.

Projekt B4/B6:

Zagospodarowanie złóż gazu ziemnego na Morzu Bałtyckim

Projekt B4/B6 dotyczy zagospodarowania złóż gazu ziemnego na Morzu Bałtyckim przy współpracy z partnerem, firmą CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. Projekt realizowany jest poprzez spółki celowe Baltic Gas Sp. z o.o. oraz Baltic Gas Sp. z o.o. i wspólnicy Sp. k. Udział LOTOS w projekcie wynosi 51%. Zasoby wydobywalne złóż B4/B6 w kategorii 2C szacowane są na poziomie 4,8 mld m³ gazu (udział 100%).

Projekt znajduje się obecnie na etapie przygotowania do podjęcia finalnej decyzji inwestycyjnej (ang. Final Investment Decision, FID). Projekt został zdefiniowany od strony technicznej i był przygotowany do FID na początku roku 2020. Pierwotnie zakładany termin decyzji FID zbiegł się jednak w czasie z początkiem pandemii Covid-19 oraz kryzysem na rynku surowców, szczególnie gazu ziemnego, które zanotowały najniższy poziom cen w historii. Czynniki te nie sprzyjały podjęciu FID, zgodnie z pierwotnie zakładanym harmonogramem. Na przestrzeni 2021 roku nastąpiło odwrócenie się tendencji na rynku gazu ziemnego, którego notowania kształtują się obecnie na rekordowo wysokim poziomie. Widoczna jest jednak przy tym bardzo duża dynamika zmian na rynku gazu oraz bardzo duża niepewność dot. poziomu cen w średnim i długim terminie. Dodatkowo, wracają obawy związane z kolejnymi mutacjami koronawirusa i ich negatywnym wpływem na gospodarkę światową. Obserwowana duża zmienność i niepewność na rynku nie sprzyja podejmowaniu decyzji biznesowych o realizacji nowych przedsięwzięć. Podjęcie decyzji inwestycyjnej w projekcie B4/B6 zakładane jest w warunkach stabilizacji sytuacji rynkowej.

W ramach projektu kontynuowane są prace w ramach tzw. fazy przygotowawczej (przed podjęciem decyzji FID). W szczególności, w 2021 roku realizowano następujące kluczowe prace: (i) realizowano proces związany z pozyskaniem wymaganych zgód administracyjnych i środowiskowych i własnościowych; (ii) uzyskano decyzję środowiskową dla zakładu lądowego; (iii) wykonano badania archeologicznych wzdłuż trasy planowanego gazociągu; (iv) prowadzono dialog z urzędami administracji w celu zatwierdzenia aktualizacji wydanych decyzji administracyjnych.

Kluczowe parametry projektu B4/B6 (udział LOTOS):

- o udział LOTOS 51%
- o zasoby 2C 17,9 mln boe na dzień 31 grudnia 2021 roku
- o decyzja inwestycyjna planowana w warunkach stabilizacji sytuacji rynkowej
- o planowane wydobycie 4,2 tys. boe/dzień (średnia 5-letnia od uruchomienia produkcji)

NORWEGIA:

Projekt Yme:

Zagospodarowanie złoża ropy naftowej w Norwegii

Projekt Yme jest w końcowej fazie zagospodarowania i rozruchów na morzu. Operatorem złoża jest firma Repsol, udział LOTOS Norge w projekcie wynosi 20%. W październiku 2021 roku, potwierdzono uruchomienie wydobywania ropy naftowej ze złoża (ang. First Oil) – rozpoczęła się produkcja z jednego otworu. Aktualnie realizowane jest czyszczenie i testowanie kolejnych trzech otworów produkcyjnych, kontynuowane są prace uruchomieniowe na platformie oraz prace modernizacyjne, m.in. prace instalacyjne elektryczne oraz izolacyjne rurociągów. W dn. 22 grudnia 2021 r. zakończył się pierwszy komercyjny załadunek 100 tys. baryłek ropy naftowej wydobytej ze złoża Yme na tankowiec, a w dn. 25 grudnia 2021 r. potwierdzono pierwszą sprzedaż ropy ze złoża Yme. Druga dostawa ropy ze złoża Yme miała miejsce w dn. 13 stycznia 2022 r.

Realizacja projektu Yme odbywa się na podstawie nowego planu zagospodarowania złoża, który został zatwierdzony w marcu 2018 r. Pod koniec 2020 r. osiągnięto kamień milowy dla terminowej realizacji prac. Platforma Maersk Inspirer, która będzie służyła wydobywaniu ze złoża, została przeholowana ze stoczni Egersund, gdzie prowadzone były prace związane z jej przebudową i została pomyślnie posadowiona na złożu. Na przestrzeni 2021 roku realizowana była faza rozruchów offshore, z podłączaniem i uruchamianiem systemów produkcyjnych. Kolejny istotny kamień milowy osiągnięty został w sierpniu 2021 r., kiedy operator otrzymał zgodę regulatora na uruchomienie produkcji ze złoża Yme, z wykorzystaniem platformy Maersk Inspirer. Równolegle, w maju 2021 r., operator zawarł szereg umów warunkowych z Maersk Drilling, Havila Sirius i innymi podmiotami. Ich wykonanie doprowadziło do przejścia przez Repsol obowiązków stałego operowania platformą Maersk Inspirer oraz do zmiany jej właściciela.

Zagospodarowanie złoża Yme to jeden z kluczowych projektów strategicznych realizowanych w ramach Segmentu wydobywczego Grupy LOTOS. Pozostałe rezerwy wydobywalne złoża w kategorii 2P szacowane są na 12,5 mln boe dla udziału LOTOS według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku. Średnie wydobycie ze złoża Yme w perspektywie 5 lat prognozowane jest na poziomie ok. 5 tys. bbl/dzień dla udziału LOTOS Norge.

Kluczowe parametry projektu Yme (udział LOTOS)

- o udział GK LOTOS 20%
- o rezerwy 2P 12,5 mln boe/d na dzień 31 grudnia 2021 (100% ropa naftowa)
- o rozpoczęcie wydobywania październik 2021 roku
- o planowane wydobycie 5,0 tys. boe/d (średnia 5-letnia od uruchomienia produkcji)
- o operator Repsol Norge AS

Nowy projekt rozwojowy: NOAKA

Projekt NOAKA dotyczy zagospodarowania odkrytych złóż w obszarze na północ od Heimdal: Frigg Gamma Delta, Langfjellet, Liatårnet, Rind, Fulla oraz Froy, których operatorem jest firma AkerBP, a także złóż Krafla oraz Askja, w których LOTOS nie posiada udziałów, a których operatorem jest firma Equinor. Projekt znajduje się na etapie przygotowania do zagospodarowania. We wrześniu 2021 r. osiągnięto ważny kamień milowy w ramach projektu. Spółka LOTOS Norge podpisała z AkerBP umowę dotyczącą tzw. harmonizacji udziałów na koncesjach w obszarze NOA (North of Alvheim) oraz Fulla. Dokument reguluje wymianę udziałów pomiędzy LOTOS Norge a AkerBP w 8 koncesjach: PL873, PL026B, PL364, PL442, PL442B, PL442C, PL874, PL026. W wyniku podpisanej umowy, efektywny, jednolity udział LOTOS w koncesjach wyniesie 12,3%. Dokonano także wyboru koncepcji zagospodarowania dla obszaru NOA oraz Fulla - osiągnięto bramkę decyzyjną DG2. Harmonogram projektu zakłada przygotowanie planu zagospodarowania złóż (bramka decyzyjna DG3) do końca 2022 roku oraz możliwość uruchomienia wydobywania (First Oil) w 2027 roku.

NOAKA jest jednym z kluczowych projektów rozwojowych na Szelfie Norweskim, z łącznym potencjałem ponad 500 mln boe zasobów wydobywalnych (udział 100%). Dla Grupy LOTOS projekt stanowi bazę do długofalowego rozwoju w Norwegii, przy współpracy z kluczowymi operatorami na Szelfie – AkerBP i Equinor.

Nowy projekt rozwojowy: Trell/Trine

Projekt dotyczy zagospodarowania złóż Trell i Trine zlokalizowanych w obszarze Heimdal. Operatorem jest firma AkerBP. Efektywny udział LOTOS w projekcie wyniesie 11,9%. Projekt znajduje się na etapie przygotowania do zagospodarowania. W grudniu 2021 r. osiągnięto ważny kamień milowy w ramach projektu. Dokonano wyboru koncepcji zagospodarowania dla złóż Trell i Trine - osiągnięto bramkę decyzyjną DG2. Wybrana koncepcja zakłada zagospodarowanie z wykorzystaniem infrastruktury FPSO (ang. *floating production, storage and offloading*) w obszarze Alvheim. Harmonogram projektu zakłada przygotowanie planu zagospodarowania złóż (bramka decyzyjna DG3) do końca 2022 oraz możliwość uruchomienia wydobywania (First Oil) w 2025 roku. Potencjał zasobowy złóż Trell i Trine szacowany jest na ok. 2,6 mln boe dla udziału LOTOS.

6.7 Kluczowe nowe inicjatywy rozwojowe

Spółka LOTOS Petrobaltic, jako operator aktywów w obszarze Morza Bałtyckiego, realizuje szereg inicjatyw rozwojowych, które mają na celu zdywersyfikowanie przedmiotu działalności i źródeł przychodów.

CCS/EOR

W toku podjętych działań zlecono opracowanie raportu pt. CCS - Projekt Konceptyjny Składowania CO₂ w Zawodnionych Strukturach (B-101, Aquifer B3) na Obszarze Morza Bałtyckiego, podający analizie możliwości realizacji magazynowania CO₂. W toku dalszych rozmów z Organami państwowymi, spotkano się z szeregiem barier, które zebrano w tzw. Zielonej Księdze opracowanej wspólnie z Grupą AZOTY S.A. W Księdze wskazano również szanse i sposoby rozwiązania pewnych problemów prawnych i technicznych. Przybliżono również stosowane rozwiązania światowe, a przede wszystkim europejskie.

Zielony „H₂”

Powołano Konsorcjum LPB-NET – AGH w celu realizacji projektu złożonego w konkursie NCBR NTE w zakresie produkcji zielonego wodoru z elektrolizy realizowanej na pokładzie Platformy LOTOS Petrobaltic. Wodór będzie produkowany w procesie elektrolizy z wody morskiej, co samo w sobie jest innowacyjnym rozwiązaniem technologicznym. Wodór będzie spalany w turbogeneratorze platformy Petrobaltic, mieszany z gazem ziemnym wysyłanym do Energobaltic we Władysławowie i jako trzeci wariant gaz sprężony i transportowany na ląd w postaci sprężonej. Wniosek zostanie złożony do NCBR do 12 stycznia, gdzie w przeciągu 2-3 miesięcy będzie przez NCBR rozstrzygnięty.

Pływająca turbina wiatrowa (OZE) do zasilania Centrum produkcyjnego

Kolejny projekt z konkursu NCBR. Opracowano wniosek, który ma być złożony do NCBR, do 12 stycznia. Projekt zakłada budowę pływającej turbiny wiatrowej (PTW) w okolicach platform na polu B8 do realizacji zasilania owych platform. Będzie to pierwsza tego typu instalacja na Morzu Bałtyckim, wprowadzająca tę technologię do Polski na obszar Bałtyku. Projekt będzie zakładał realizację tematu w konsorcjum trzech partnerów; LOTOS Petrobaltic, Politechniki Gdańskiej i Grupy Przemysłowej Baltic

Z założenia, PTW ma zasilać platformę, ale również daje szansę na dalsze zaangażowanie Platformy LOTOS Petrobaltic w budowę systemów produkcji wodoru i innych systemów energochłonnych, np. przygotowania CO₂ do zatłoczenia do złoża w technologii EOR-CCS.

Morska Energetyka Wiatrowa

Udział LOTOS Petrobaltic S.A. w przedsięwzięciu badań, budowy i eksploatacji Morskich Farm Wiatrowych umożliwia zbudowanie polskiego armatora floty OFFSHORE i instalatora Morskich Farm wiatrowych stymulując jednocześnie przemysł ciężki w Polsce oraz docelowo instalatora Morskich Farm Wiatrowych również w Europie i na świecie.

Obszary w ramach MEW w których LOTOS Petrobaltic S.A. rozwija i planuje rozwijać swoje kompetencje:

- o **Hydrografia:** W ramach dywersyfikacji działalności, LPB świadczy podmiotom zewnętrznym usługi badań geotechnicznych oraz geofizycznych na Bałtyku. Dzięki temu, LPB jest już aktywnym uczestnikiem rynku MEW.
- o **Jednostki do budowy MFW:** Dynamiczny rozwój Morskiej Energetyki Wiatrowej sprawia, że w drugiej połowie tej dekady będzie brakować dużych statków instalacyjnych. LPB podjął kroki w celu uruchomienia projektu budowy następujących jednostek instalacyjnych: (i) jednostka do instalacji fundamentów – ang. Wind Turbine Foundation Installation Vessel (WTFIV); (ii) jednostka do instalacji turbin – ang. Wind Turbine Installation Vessel (WTIV); (iii) jednostka do układania kabli – ang. Cable Laying Vessel (CLV).
- o **Serwis O&M:** Utrzymanie i serwisowanie instalacji MEW to kluczowy element łańcucha wartości w długookresowej perspektywie. Skuteczne zajęcie pozycji rynkowej w tej dziedzinie wymaga obecności armatora i operatora uniwersalnych statków offshore (Service Operation Vessel - SOV) oraz statków do transportu personelu (Crew Transport Vessel - CTV). LOTOS Petrobaltic S.A. posiadając doświadczenie w przeprowadzaniu operacji morskich oraz w skutecznym zarządzaniu flotą jednostek specjalistycznych, mając w swoich zasobach jednostki SOV oraz CTV może w przyszłości zająć pozycję takiego operatora, co pozwoli wpływać na kształtowanie łańcucha usług MEW i zapewnić w nim stosowny udział polskich spółek. LPB podpisał porozumienie z GL, PKN, ARP oraz GPB w sprawie budowy oraz zakontraktowania jednostek serwisowych.

6.8 Planowane postoje w 2022 roku

Norwegia:

- o obszar Heimdal: zaplanowany postój w 2 kw. w celu wykonania prac modernizacyjnych (ok. 10-20 dni – długość postoju uzależniona od zakresu prac, który jest w trakcie uzgodnień z Operatorem),
- o obszar Sleipner: brak zaplanowanych dłuższych postojów.

Polska:

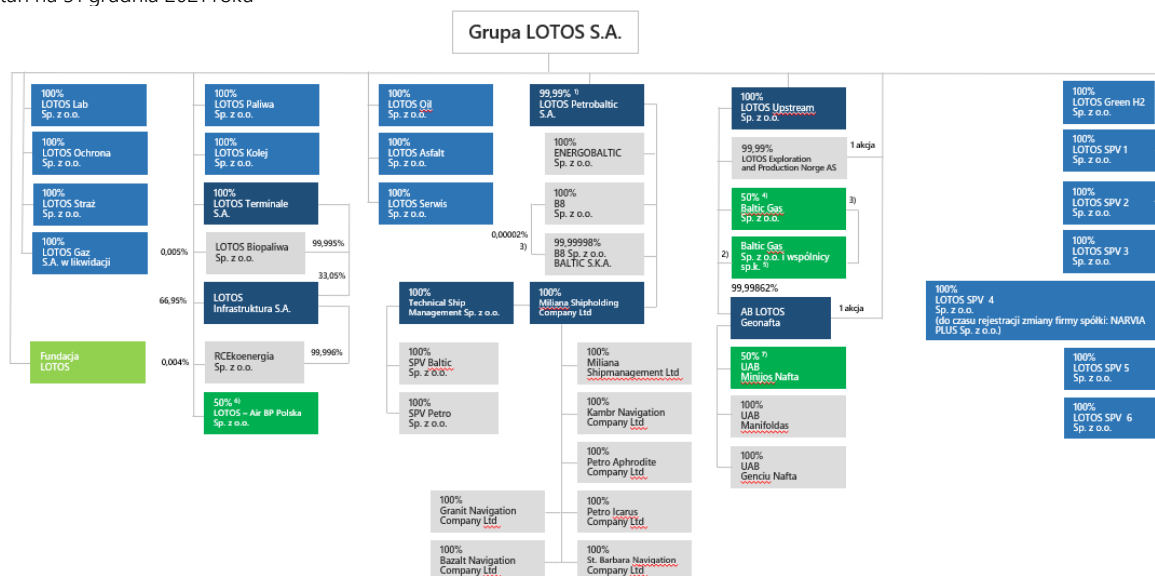
- o zaplanowane krótkie, kilkudniowe przerwy w produkcji na złożach bałtyckich, związane z operacjami logistycznymi (łącznie ok. 9-12 dni w roku).

7 Organizacja i infrastruktura

7.1 Struktura Grupy Kapitałowej LOTOS

W dniu 31 grudnia 2021 roku Grupa LOTOS S.A. była Jednostką Dominującą dla następującej grupy kapitałowej:

Schemat 2. **Struktura Grupy Kapitałowej LOTOS**
Stan na 31 grudnia 2021 roku

- 1) Skarb Państwa – 0,01% 2) Komandytariusz 3) Komplementariusz
4) CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. – 50%
5) CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. – Komandytariusz
6) BP Europa SE – 50%
7) Odin Energi A/S – 50%

 Spółki klasyfikowane jako wspólne przedsięwzięcia, niewchodzące w skład GK LOTOS

Ponadto Grupa LOTOS S.A. posiada:

- 8,97% udziałów w kapitale zakładowym P.P.P.P. „Naftoport” Sp. z o.o. (spółce należącej do Grupy Kapitałowej PERN z Płocka)
- 17,3% akcji w spółce Grupa Azoty Polyolefins S.A.

Źródło: Spółka

W skład Grupy Kapitałowej LOTOS wchodzi podmioty o profilu produkcyjnym, usługowym i handlowym oraz fundacja.

Oprócz spółek klasyfikowanych jako wspólne przedsięwzięcia oraz Fundacji LOTOS, wszystkie podmioty przedstawione na powyższym wykresie są konsolidowane metodą pełną.

Jako Jednostka Dominująca, Grupa LOTOS S.A. określa strategię rozwoju Grupy Kapitałowej i poprzez uczestnictwo we władzach statutowych spółek może mieć wpływ na kluczowe decyzje dotyczące zarówno zakresu działalności, jak i finansów podmiotów tworzących jej grupę kapitałową. Powiązania kapitałowe Grupy LOTOS S.A. ze spółkami zależnymi wzmacniają więzi o charakterze handlowym. Transakcje Grupy LOTOS S.A. ze spółkami zależnymi odbywają się na warunkach rynkowych.

Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej LOTOS w 2021 roku:

- o **Infrastruktura Kolejowa Sp. z o.o. w likwidacji** – Dnia 22 stycznia 2021 r. została ujawniona informacja w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego o uprawnieniu się w dniu 20 października 2020 r. wpisu o wykreślenie spółki Infrastruktura Kolejowa Sp. z o.o. w likwidacji z ww. rejestru.
- o **Nabycie udziałów w siedmiu spółkach celowych (SPV)** – Dnia 29 września 2021 r. Grupa LOTOS S.A. nabyła od Kancelarii Gospodarczej EFEKTI Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu udziały w siedmiu spółkach celowych, nieprowadzących działalności operacyjnej, tj.:
 - 100% udziałów, tj. 50 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy udział, o łącznej wartości nominalnej 5.000,00 zł w spółce APOLLO PLUS Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie,
 - 100% udziałów, tj. 50 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy udział, o łącznej wartości nominalnej 5.000,00 zł w spółce ARGENT INVEST Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku,

- 100% udziałów, tj. 50 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy udział, o łącznej wartości nominalnej 5.000,00 zł w spółce FRIZZ STUDIO Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku,
 - 100% udziałów, tj. 50 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy udział, o łącznej wartości nominalnej 5.000,00 zł w spółce HELIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku,
 - 100% udziałów, tj. 50 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy udział, o łącznej wartości nominalnej 5.000,00 zł w spółce MIDAS CENTER Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie,
 - 100% udziałów, tj. 50 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy udział, o łącznej wartości nominalnej 5.000,00 zł w spółce NARVIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku,
 - 100% udziałów, 50 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy udział, o łącznej wartości nominalnej 5.000,00 zł w spółce PUBLIC SERVICE Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku.
 - **Rejestracja zmian nazw siedmiu spółek celowych (SPV):**
 - **ARGENT INVEST Sp. z o.o. / LOTOS SPV 2 Sp. z o.o.** – Dnia 15 października 2021 r. w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego została zarejestrowana zmiana nazwy spółki ARGENT INVEST Sp. z o.o. na LOTOS SPV 2 Sp. z o.o.
 - **FRIZZ STUDIO Sp. z o.o. / LOTOS SPV 1 Sp. z o.o.** – Dnia 18 października 2021 r. w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego została zarejestrowana zmiana nazwy spółki FRIZZ STUDIO Sp. z o.o. na LOTOS SPV 1 Sp. z o.o. oraz zmiana nazwy spółki PUBLIC SERVICE Sp. z o.o. na LOTOS Green H2 Sp. z o.o.
 - **HELIA PLUS Sp. z o.o. / LOTOS SPV 3 Sp. z o.o.** – Dnia 28 października 2021 r. w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego została zarejestrowana zmiana nazwy spółki HELIA PLUS Sp. z o.o. na LOTOS SPV 3 Sp. z o.o.
 - **APOLLO PLUS Sp. z o.o. / LOTOS SPV 5 Sp. z o.o.** – Dnia 09 listopada 2021 r. w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego została zarejestrowana zmiana nazwy spółki APOLLO PLUS Sp. z o.o. na LOTOS SPV 5 Sp. z o.o.
 - **MIDAS CENTER Sp. z o.o. / LOTOS SPV 6 Sp. z o.o.** – Dnia 30 listopada 2021 r. w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego została zarejestrowana zmiana nazwy spółki MIDAS CENTER Sp. z o.o. na LOTOS SPV 6 Sp. z o.o.
 - **LOTOS Vera Sp. z o.o. w likwidacji** – Dnia 26 października 2021 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego postanowił o wykreśleniu spółki LOTOS Vera Sp. z o.o. w likwidacji z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Dnia 03 listopada 2021 r. uprawomocnił się wpis z dnia 26.10.2021 r. o wykreśleniu z Spółki z Krajowego Rejestru Sądowego.
 - **LOTOS Upstream UK Ltd** – Dnia 10 listopada 2021 r. spółka LOTOS Upstream UK Ltd została wykreślona z rejestru Companies House w Wielkiej Brytanii.
 - **Dokapitalizowania w 2021 roku: Baltic Gas Sp. z o.o.** – Dnia 26 kwietnia 2021 r. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Baltic Gas Sp. z o.o. zdecydowało o podwyższeniu kapitału zakładowego o 64.000 zł, tj. z poziomu 464.500 zł do poziomu 528.500 zł poprzez utworzenie 1.280 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy udział i łącznej wartości nominalnej 64.000 zł. Nowo utworzone udziały zostały objęte po wartości nominalnej przez dotychczasowych wspólników Spółki i pokryte wkładem pieniężnym (gotówką). W wyniku ww. podwyższenia kapitału zakładowego struktura właścicielska Spółki nie uległa zmianie. Dnia 30 czerwca 2021 r. ww. podwyższenie zostało zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.
 - **Baltic Gas Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wspólnicy sp.k.** – Dnia 20 września 2021 r. wspólnicy spółki Baltic Gas Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wspólnicy sp.k. podjęli uchwały w sprawie wyrażenia zgody na podwyższenie umówionych wkładów komandytariuszy Spółki, tj.:
 - LOTOS Upstream Sp. z o.o. z poziomu 117.883.736,00 zł o 2.797.240,51 do poziomu 120.680.976,51 zł poprzez wniesienie wkładu pieniężnego, oraz
 - „CalEnergy Resources Poland” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie z poziomu 138.430.464,00 zł o 2.941.097,62 zł do poziomu 141.371.561,62 zł poprzez wniesienie wkładu pieniężnego.
- Dnia 24 listopada 2021 r. powyższe podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.
- **LOTOS Asphalt Sp. z o.o.** – Dnia 02 listopada 2021 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki LOTOS Asphalt Sp. z o.o., na którym podjęto decyzję, m.in. o podwyższeniu kapitału zakładowego o 122.985.000,00 zł, tj. z poziomu 31.515.000,00 zł do poziomu 154.500.000,00 zł, poprzez zwiększenie ilości udziałów o nowo utworzone w ilości 24.597 o wartości 5.000,00 zł każdy udział, tj. z poziomu 6.303 udziałów do poziomu 30.900 udziałów, przy czym nowo utworzone udziały zostały pokryte aportem w wysokości 122.985.000,00 zł. Powyższe podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców w Krajowego Rejestru Sądowego dnia 14 grudnia 2021 r.
 - **Dopłaty do kapitału w siedmiu spółkach celowych (SPV):**
 - **LOTOS SPV 1 Sp. z o.o.** – Dnia 02 grudnia 2021 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki LOTOS SPV 1 Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie nałożenia bezzwrotnych dopłat na wspólników w wysokości 10.000,00 zł na każdy udział, tj. w łącznej wysokości 500.000,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności Spółki, z terminem wniesienia dopłat do dnia 24 grudnia 2021 r.
 - **LOTOS SPV 2 Sp. z o.o.** – Dnia 02 grudnia 2021 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki LOTOS SPV 2 Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie nałożenia bezzwrotnych dopłat na wspólników

w wysokości 10.000,00 zł na każdy udział, tj. w łącznej wysokości 500.000,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności Spółki, z terminem wniesienia dopłat do dnia 24 grudnia 2021 r.

- **LOTOS SPV 3 Sp. z o.o.** – Dnia 02 grudnia 2021 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki LOTOS SPV 3 Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie nałożenia bezzwrotnych dopłat na wspólników w wysokości 10.000,00 zł na każdy udział, tj. w łącznej wysokości 500.000,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności Spółki, z terminem wniesienia dopłat do dnia 24 grudnia 2021 r.
- **LOTOS SPV 5 Sp. z o.o.** – Dnia 02 grudnia 2021 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki LOTOS SPV 5 Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie nałożenia bezzwrotnych dopłat na wspólników w wysokości 10.000,00 zł na każdy udział, tj. w łącznej wysokości 500.000,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności Spółki, z terminem wniesienia dopłat do dnia 24 grudnia 2021 r.
- **LOTOS SPV 6 Sp. z o.o.** – Dnia 02 grudnia 2021 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki LOTOS SPV 6 Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie nałożenia bezzwrotnych dopłat na wspólników w wysokości 10.000,00 zł na każdy udział, tj. w łącznej wysokości 500.000,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności Spółki, z terminem wniesienia dopłat do dnia 24 grudnia 2021 r.
- **LOTOS Green H2 Sp. z o.o.** – Dnia 15 grudnia 2021 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki LOTOS Green H2 Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie nałożenia bezzwrotnych dopłat na wspólników w wysokości 10.000,00 zł na każdy udział, tj. w łącznej wysokości 500.000,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności Spółki, z terminem wniesienia dopłat do dnia 24 grudnia 2021 r.

Obniżenie kapitału zakładowego w 2020 roku w:

- o **LOTOS Lab Sp. z o.o.** – Dnia 15 lutego 2021 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki LOTOS Lab Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na nabycie od jednego wspólnika - Grupy LOTOS S.A. - 196.000 udziałów własnych spółki LOTOS Lab Sp. z o.o. w celu ich umorzenia za wynagrodzeniem w wysokości 500,- zł za 1 udział, tj. za łączne wynagrodzenie w wysokości 98.000.000,- zł za 196.000 udziałów. Dnia 25 lutego 2021 r., Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki LOTOS Lab Sp. z o.o. podjęło uchwały o umorzeniu udziałów za wynagrodzeniem, o obniżeniu kapitału zakładowego Spółki (z 99 mln zł do 1 mln zł) oraz o związanej z tym zmianie Aktu zawiązania Spółki. Dnia 25 lutego 2021 r. Grupa LOTOS S.A. podpisała ze spółką LOTOS Lab Sp. z o.o. umowę przeniesienia udziałów w celu umorzenia, na podstawie której Grupa LOTOS S.A. zbyła na rzecz spółki LOTOS Lab Sp. z o.o. 196.000 udziałów w kapitale zakładowym spółki LOTOS Lab Sp. z o.o. o wartości nominalnej 500 zł każdy, tj. o łącznej wartości 98 mln zł. Udziały zostały zbyte celem umorzenia związanego z procedurą obniżenia kapitału zakładowego spółki LOTOS Lab Sp. z o.o. Dnia 13 lipca 2021 r. powyższe obniżenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej LOTOS po zakończeniu okresu sprawozdawczego:

- o **NARVIA PLUS Sp. z o.o. / LOTOS SPV 4 Sp. z o.o.** - Dnia 11 stycznia 2022 r. w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego została zarejestrowana zmiana nazwy spółki NARVIA PLUS Sp. z o.o. na LOTOS SPV 4 Sp. z o.o.
- o **UAB Manifoldas** z siedzibą w Gargždai (Gorzdy) na Litwie, 14 lutego 2022 r. kapitał zakładowy został obniżony z poziomu 303.000 EUR (10.100 udziałów po 30,00 EUR) do poziomu 3.000 EUR (100 udziałów po 30,00 EUR) (zarejestrowany w litewskim rejestrze przedsiębiorców dnia 30.09.2021 r.)

7.2 Zatrudnienie i polityka wynagrodzeń

7.2.1 Zatrudnienie

W dniu 31 grudnia 2021 roku Grupa Kapitałowa LOTOS zatrudniała 5 472 pracowników wobec 5 473 pracowników na koniec 2020 roku (spadek o 1 pracownika). Na koniec 2021 roku w Grupie LOTOS S.A. pracowało 708 osób, czyli o 977 osób mniej niż rok wcześniej, jest to efekt wydzielenia Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa do LOTOS Asfalt.

Tabela 7. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej LOTOS (w osobach)

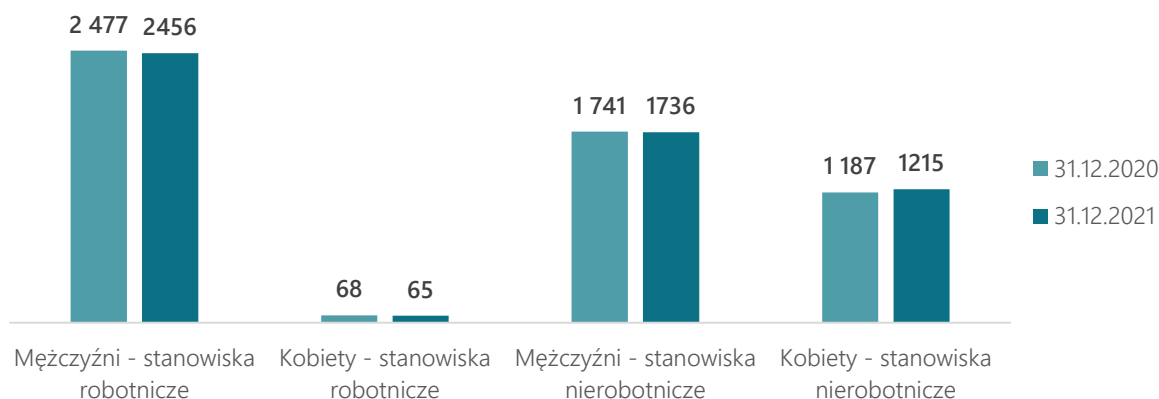
	31.12.2021			31.12.2020		
	Stanowiska robotnicze	Stanowiska nierobotnicze	Ogółem	Stanowiska robotnicze	Stanowiska nierobotnicze	Ogółem
Grupa LOTOS S.A.	1	707	708	537	1 148	1 685
LOTOS Paliwa Sp. z o.o.	0	316	316	0	313	313
LOTOS Kolej Sp. z o.o.	728	375	1 103	726	365	1 091
LOTOS Oil S.A.	74	197	271	74	186	260
LOTOS Lab Sp. z o.o.	6	126	132	7	125	132
LOTOS Serwis Sp. z o.o.	386	147	533	387	147	534
LOTOS Straż Sp. z o.o.	81	15	96	81	16	97
LOTOS Asfalt Sp. z o.o.	668	596	1 264	141	141	282
LOTOS Upstream sp. z o.o.	0	13	13	0	13	13
LOTOS Ochrona Sp. z o.o.	166	24	190	168	24	192
LOTOS Infrastruktura S.A.	43	33	76	42	33	75
LOTOS Terminale S.A.	62	51	113	62	50	112
RC Ekoenergia Sp. z o.o.	38	23	61	40	24	64
LOTOS Biopaliwa Sp. z o.o.	24	18	42	24	19	43
LOTOS Petrobaltic S.A.	202	219	421	218	233	451
Energobaltic Sp. z o.o.	3	27	30	3	27	30
LOTOS E&P Norge AS	0	32	32	0	31	31
AB LOTOS Geonafta	24	14	38	24	14	38
Pozostałe spółki Grupy LOTOS	12	21	33	11	19	30
Grupa Kapitałowa LOTOS	2 518	2954	5 472	2 545	2928	5 473

Źródło: Spółka

Z uwagi na charakter pracy, wśród pracujących w Grupie Kapitałowej LOTOS przeważają mężczyźni. Na koniec 2021 roku stanowili oni 76,7% ogółu zatrudnionych. Natomiast w Grupie LOTOS S.A. udział mężczyzn w ogólnej liczbie zatrudnionych wynosił 42,4%. Grupa Kapitałowa LOTOS działając w branży naftowej wymaga na znacznej części stanowisk m.in. obsługi instalacji rafineryjnych, taboru kolejowego, platform poszukiwawczych i wydobywczych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku na stanowiskach robotniczych pracowało 46,0% pracowników Grupy Kapitałowej LOTOS (o 0,5% mniej niż rok wcześniej). Na stanowiskach robotniczych pracowali głównie mężczyźni – 97,4% wszystkich pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych.

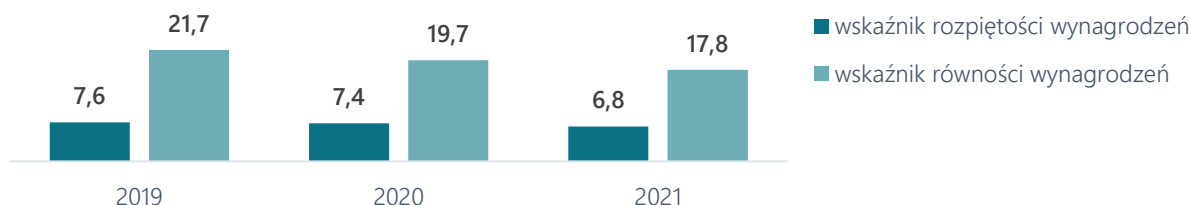
Wykres 34. Struktura zatrudnienia w Grupie Kapitałowej LOTOS według płci i rodzaju zatrudnienia (w osobach)

Źródło: Spółka

W 2020 roku stosunek wynagrodzenia najwyższej zarabiającej jednostki w Grupie LOTOS w stosunku do mediany wynagrodzeń pozostałych pracowników wyniósł 7,4 i był o 3 % niższy niż w 2019 r., zaś w 2021 roku wyniósł 6,8 i był o 8% niższy niż w 2020 roku. Wskaźnik rozpiętości wynagrodzeń to stosunek wynagrodzenia najwyższej zarabiającej jednostki w Grupie LOTOS w stosunku do mediany wynagrodzeń pozostałych pracowników. Wskaźnik równości wynagrodzeń to procentowa różnica pomiędzy średnim miesięcznym wynagrodzeniem (z uwzględnieniem premii, nagród i dodatków) kobiet i mężczyzn za dany rok.

Wykres 35. Wskaźniki równości wynagrodzeń w Grupie Kapitałowej LOTOS

Źródło: Spółka

7.2.2 Wynagrodzenia władz statutowych

Wynagrodzenie członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki w 2021 roku zostało ukształtowane zgodnie z przepisami Ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń oraz podjętymi na jej podstawie uchwałami, a także Polityką Wynagrodzeń Członków Zarządu

i Rady Nadzorczej, przyjętej uchwałą nr 22 Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 30 czerwca 2020 roku (dalej: Polityka Wynagrodzeń). Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Spółki zgodnie z treścią Polityki Wynagrodzeń przysługuje miesięcznie, w wysokości określonej jako iloczyn podstawy wymiaru, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 11 Ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń oraz mnożnika wynoszącego:

- o dla Przewodniczącego Rady Nadzorczej – 1,7,
- o dla pozostałych Członków Rady Nadzorczej – 1,5.

Dodatkowo członkom Rady Nadzorczej przysługuje zwrot kosztów związanych z udziałem

w pracach Rady Nadzorczej zgodnie z treścią Polityki Wynagrodzeń oraz art. 392 Kodeksu spółek handlowych.

Zróżnicowane wynagrodzenia wynikało z pełnionej funkcji, jak również przysługiwało za dany miesiąc, o ile dany członek Rady Nadzorczej był obecny na posiedzeniu, bądź swoją nieobecność usprawiedliwił, co znajdowało odzwierciedlenie w podejmowanych w tym zakresie przez Radę Nadzorczą uchwałach.

Wynagrodzenie członków Zarządu Spółki zostało określone na podstawie uchwały nr 168/IX/2017 Rady Nadzorczej Grupy LOTOS z dnia 8 marca 2017 roku z późniejszymi zmianami, która działała w zgodności z uchwałą nr 2

Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 22 grudnia 2016 roku w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu, przy uwzględnieniu kolejnych zmian wynikających z:

- o uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 17 marca 2017 roku,
- o uchwały nr 24 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 28 czerwca 2019 roku.

Określenie wynagrodzenia ustalone było zgodnie z zapisami Ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń. Po przyjęciu przez Walne Zgromadzenie Polityki i Wynagrodzeń, zasady kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu uwzględniają także zasady wynikające z przedmiotowej Polityki.

Wynagrodzenie całkowite członków Zarządu Spółki w 2021 roku składało się Wynagrodzenia Stałego oraz Wynagrodzenia Zmiennego, stanowiącego wynagrodzenie uzupełniające

za dany rok obrotowy, a jego przyznanie wynikało z realizacji celów zarządczych przez poszczególnych członków Zarządu. Powyższe założenia znalazły odzwierciedlenie na wprost w Polityce Wynagrodzeń, w tym również odniesiono się, iż niezależnie od Wynagrodzenia Stałego i Wynagrodzenia Zmiennego członkowie Zarządu mogli otrzymać inne świadczenia dodatkowe w tym w szczególności: świadczenia medyczne, najem lokalu, szkolenia, odprawa z tytułu rozwiązania Umowy.

Rada Nadzorcza przy określaniu wysokości Wynagrodzenia Stałego uwzględniała poziom wynagrodzenia adekwatny względem sprawowanych funkcji, a także odpowiadający praktyce rynkowej w spółkach z sektora energetycznego i paliwowego. Jednocześnie Rada Nadzorcza brała pod uwagę kwestię doświadczenia zawodowego i przypisanego zakresu odpowiedzialności w ramach powierzonej funkcji zarządczej. Powyższe uregulowania znalazły bezpośrednie odzwierciedlenie w zapisach Umowy o świadczenie usług zarządzania, która zawierana jest z każdym członkiem Zarządu Grupy LOTOS S.A.

Poniżej przedstawiono szczegółowe rozbięcie wynagrodzenia dla każdego z członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej w 2021 roku, w podziale na składniki, o których mowa w art. 90d ust. 3 pkt 1 Ustawy o ofercie publicznej, oraz wzajemne proporcje między tymi składnikami wynagrodzenia.

W 2021 roku łączna kwota świadczeń wypłaconych Członkom Zarządu wyniosła 6,49 mln zł, podczas gdy w 2020 roku było to 5,39 mln zł.

Tabela 8. Wynagrodzenia wypłacone i należne Członkom Zarządu Grupy LOTOS S.A. w 2021 roku (w mln zł)⁹

L.p.	Nazwisko	Imię	Stanowisko w Zarządzie	Wynagrodzenie stałe i zmienne ¹		(III) Inne			(IV) Wynagrodz.	(V) Proporcje pomiędzy składnikami (%)	
				(I) Stałe	(II) Zmienne	Odprawa	Odszkod. z tyt. zakazu konkurencji	Pozostałe świadczenia dodatkowe ⁹	Całkowite	(II) / (IV)	(III) / (IV)
1	Cieślak ²	Artur	Wiceprezes	200 372	149 180	0	0	8 710	358 262	42%	2%
2	Demski ³	Patryk	Wiceprezes	0	0	0	0	13 359	13 359	0%	100%
3	Kawula ⁴	Jarosław	Wiceprezes	0	243 279	0	0	7 428	250 706	97%	3%
4	Krzemiński ⁵	Marian	Wiceprezes	173 656	420 000	0	171 747	7 821	773 224	54%	23%
5	Majewski ⁶	Paweł	Prezes	0	355 683	0	0	0	355 683	100%	0%
6	Nowicki	Krzysztof	Wiceprezes	583 941	0	0	0	27 891	611 832	0%	5%
7	Paryła	Zofia	Prezes	738 983	422 732	0	0	37 227	1 198 942	35%	3%
8	Sobków ⁷	Robert	Wiceprezes	0	145 461	0	0	4 460	149 921	97%	3%
9	Walczak	Piotr	Wiceprezes	686 990	136 557	0	0	31 200	854 747	16%	4%
10	Wittstock ⁸	Jarosław	Wiceprezes	686 990	696 528	0	0	1 370	1 384 888	50%	0%
11	Wróbel	Jarosław	Wiceprezes	515 242	0	0	0	22 419	537 662	0%	4%
Suma				3 586 173	2 569 421	0	171 747	161 885	6 489 226		

¹ z tytułu realizacji celów zarządczych za rok 2020 (Sobków 2019, Wittstock 2019 i 2020)

² pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu od 24.08.2020 do 15.03.2021

³ pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu od 22.05.2018 do 11.07.2019

⁴ pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu od 12.01.2017 do 30.07.2020

⁵ pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu od 25.07.2019 do 01.03.2021

⁶ pełnił funkcję Prezesa Zarządu od 03.02.2020 do 11.11.2020

⁷ pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu od 11.06.2018 do 11.07.2019, wynagrodzenie z tyt. realizacji celów zarządczych za 2019 rok

⁸ wynagrodzenie z tyt. realizacji celów zarządczych za 2019 oraz 2020 rok

⁹ w tym: zwrot składek emerytalno-rentowych oraz dofinansowanie wynajmu mieszkania

Źródło: Spółka

Tabela 9. Wynagrodzenia wypłacone i należne Członkom Zarządu Grupy LOTOS S.A. w 2020 roku (w zł)⁹

L.p.	Nazwisko	Imię	Stanowisko w Zarządzie	Wynagrodzenie stałe i zmienne ¹		(III) Inne			(IV) Wynagrodz.	(V) Proporcje pomiędzy składnikami (%)	
				(I) Stałe	(II) Zmienne	Odprawa	Odszkod. z tyt. zakazu konkurencji	Pozostałe świadczenia dodatkowe ⁵	Całkowite	(II) / (IV)	(III) / (IV)
1	Bonca	Mateusz	Prezes	0	282 120	0	184 959	483	467 562	60%	40%
2	Demski	Patryk	Wiceprezes	0	145 461	0	38 166	0	183 627	79%	21%
3	Jastrzębski ²	Marcin	Prezes	0	0	0	0	2 575	2 575	0%	100%
4	Kawula	Jarosław	Wiceprezes	457 993	276 528	171 747	31 487	0	937 756	29%	22%
5	Krzemiński	Marian	Wiceprezes	686 990	121 218	0	0	30 000	838 207	14%	4%
6	Machajewski ³	Mariusz	Wiceprezes	0	172 142	0	0	0	172 142	100%	0%
7	Majewski	Paweł	Prezes	571 317	0	0	0	32 633	603 950	0%	5%
8	Paryła	Zofia	Wiceprezes, p.o. Prezesa	686 990	121 218	0	0	42 904	851 111	14%	5%
9	Sobków ⁴	Robert	Wiceprezes	0	216 688	0	38 166	5 492	260 346	83%	17%
10	Walczak	Piotr	Wiceprezes	166 023	0	0	0	6 417	172 439	0%	4%
11	Wittstock	Jarosław	Wiceprezes, p.o. Prezesa	695 391	0	0	0	12 935	708 325	0%	2%
12	Cieślik	Artur	Wiceprezes	187 014	0	0	0	8 553	195 566	0%	4%
Suma				3 451 717	1 335 375	171 747	292 778	141 991	5 393 608		

¹ z tytułu realizacji celów zarządczych za rok 2019

² okres pełnienia funkcji od 13.05.2016 do 19.03.2018r.

³ okres pełnienia funkcji w Zarządzie od 19.06.2006 do 05.09.2017; wynagrodzenie z tytułu realizacji celów zarządczych za 2017 rok

⁴ okres pełnienia funkcji w Zarządzie od 08.06.2018 do 11.07.2019; wynagrodzenie z tytułu realizacji celów zarządczych za 2018 rok

⁵ w tym: zwrot składek emerytalno-rentowych oraz dofinansowanie wynajmu mieszkania

Źródło: Spółka

W 2021 roku Członkowie Zarządu Grupy LOTOS S.A. nie pobierali wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w radach nadzorczych spółek z Grupy Kapitałowej LOTOS.

Z tytułu przestrzegania zakazu konkurencji po zakończeniu pełnienia funkcji Członkowi Zarządu przysługuje odszkodowanie w łącznej wysokości obliczonej jako: 0,5 krotności miesięcznego Wynagrodzenia stałego x6. Odszkodowanie płatne jest w 6 miesięcznych równych częściach.

Umowę o świadczenie usług zarządzania (dalej: „Umowa”) zawiera się na czas pełnienia funkcji przez Członka Zarządu. W przypadku wygaśnięcia mandatu, w szczególności na skutek śmierci, odwołania lub złożenia rezygnacji, upływu kadencji, Umowa rozwiązuje się z ostatnim dniem pełnienia funkcji bez okresu wypowiedzenia i konieczności dokonywania dodatkowych czynności.

⁹ Suma wartości cząstkowych może się różnić od podanych składowych z powodu zaokrągleń

Każda ze Stron ma prawo wypowiedzenia Umowy z:

- o 1 miesięcznym terminem wypowiedzenia w przypadku pełnienia przez Zarządzającego Funkcji przez okres krótszy niż 12 miesięcy,
- o 3 miesięcznym terminem wypowiedzenia w przypadku pełnienia przez Zarządzającego Funkcji przez co najmniej 12 miesięcy.
- o Ze skutkiem natychmiastowym w przypadku istotnego naruszenia postanowień zawartej Umowy.

Członkowie Zarządu może zostać przyznana odprawa w razie rozwiązania albo wypowiedzenia Umowy przez Spółkę, z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z tej Umowy, w wysokości nie wyższej niż trzykrotność części stałej wynagrodzenia, pod warunkiem pełnienia przez niego funkcji przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem tej umowy.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej zostały przedstawione w Tabeli 10. Członkowie Rady Nadzorczej nie otrzymywali wynagrodzeń i nagród z tytułu pełnienia funkcji we władzach spółek z Grupy Kapitałowej LOTOS.

Tabela 10. Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej 2021 (w zł)

Lp	Nazwisko	Imię	Stanowisko	Wynagrodzenie*	Pozostałe świadczenia dodatkowe ¹	Wynagrodz. całkowite
1	Ciach	Piotr	Wiceprzewodniczący	79 268	1 556	80 824
2	Figura	Dariusz	Członek	79 268	1 756	81 024
3	Kozłowska-Chyła	Beata	Przewodnicząca	89 837	6 488	96 325
4	Lewandowska	Katarzyna	Sekretarz	79 268	2 057	81 325
5	Lewandowski	Adam	Członek	46 020	1 885	47 905
6	Maćkowska	Katarzyna	Członek	33 249	2 153	35 401
7	Rybicki	Grzegorz	Członek	79 268	1 110	80 378
8	Włodarski	Rafał	Członek	33 249	1 551	34 799
Suma				519 426	18 554	537 980

¹w tym: zwrot składek emerytalno-rentowych oraz zwrot kosztów dojazdu

Źródło: Spółka

Tabela 11. Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej 2020 (w zł)

Lp	Nazwisko	Imię	Stanowisko	Wynagrodzenie*	Pozostałe świadczenia dodatkowe ¹	Wynagrodz. całkowite
1	Ciach	Piotr	Wiceprzewodniczący	79 268	1 175	80 443
2	Figura	Dariusz	Członek	79 268	2 373	81 641
3	Kozłowska-Chyła	Beata	Przewodnicząca	89 837	7 171	97 008
4	Lewandowska	Katarzyna	Sekretarz	79 268	2 460	81 728
5	Lewandowski	Adam	Członek	79 268	2 503	81 771
6	Rybicki	Grzegorz	Członek	79 268	1 355	80 623
7	Szklarczyk-Mierzwa	Agnieszka	Członek	46 240	810	47 050
Suma				532 417	17 846	550 263

¹w tym: zwrot składek emerytalno-rentowych oraz zwrot kosztów dojazdu

Źródło: Spółka

7.2.3 Pozafinansowe składniki wynagrodzeń przysługujące Członkom Zarządu i kluczowym menedżerom

Członkom Zarządu oraz kluczowym menedżerom przysługiwały następujące świadczenia dodatkowe:

- o samochód służbowy w zależności od zakresu obowiązków – udostępniany zgodnie z obowiązującą w Spółce procedurą dot. Zasad przydziału, pozyskiwania oraz używania samochodów służbowych, lub na podstawie uchwał Rady Nadzorczej w przypadku samochodów służbowych użytkowanych przez Członków Zarządu,
- o możliwość korzystania ze świadczeń medycznych dla pracownika oraz członków jego najbliższej rodziny wg. preferencyjnych, wynegocjowanych przed Grupę LOTOS warunków i stawek. Koszty tych świadczeń ponoszą Członkowie Zarządu (poprzez potrącenie z wynagrodzenia),
- o umowa ubezpieczenia na życie na czas obowiązywania umowy o pracę na preferencyjnych warunkach wynegocjowanych przez Spółkę, przy czym Członkowie Zarządu ponoszą jej koszty poprzez potrącenie z wynagrodzenia,
- o możliwość skorzystania z grupowego ubezpieczenia na życie w funduszu inwestycyjnym w wysokości miesięcznej składki 250 zł, pokrywanej przez Grupę LOTOS. Członkowie Zarządu ponoszą jej koszty poprzez potrącenie z wynagrodzenia,
- o możliwość skorzystania z dofinansowania szkoleń w kwocie 15 tys. zł rocznie.

W dniu 22 stycznia 2020 roku Zarząd Grupy LOTOS uchylił dotychczas obowiązujące zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników zajmujących kluczowe stanowiska menedżerskie. Zgodnie z tą decyzją wszyscy pracownicy Grupy LOTOS S.A. otrzymują jednakowe świadczenia dodatkowe opisane w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy. Dotychczasowe zapisy dotyczące świadczeń dodatkowych zapisane w umowach o pracę menedżerów pozostają jednak w mocy jako zapisy korzystniejsze niż zapisy Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy.

7.2.4 Zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających i nadzorujących

Emitent nie posiada w stosunku do byłych osób zarządzających i nadzorujących żadnych zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze.

7.2.5 Polityka wynagrodzeń i ocena jej funkcjonowania

Jako pracodawca, Grupa LOTOS S.A. optymalizuje kształtowanie wynagrodzeń, w tym szczególnie płacę zasadniczą i premię, tak by z jednej strony pracownicy mieli zapewnione konkurencyjne rynkowo wynagrodzenie, uzależnione od osiągniętych wyników, a z drugiej Spółka i jej akcjonariusze uzyskiwali zwrot z zainwestowanego kapitału.

Rozumiejąc rolę motywacyjnego oddziaływania wynagrodzeń, Grupa LOTOS S.A. promuje w szczególności tych pracowników, którzy poprzez swoje postawy, zachowania, kompetencje oraz efekty pracy przyczyniają się do jej rozwoju. Spółka oferuje swoim pracownikom warunki wynagradzania uwzględniające:

- o rodzaj wykonywanej przez nich pracy oraz kwalifikacji i kompetencji wymaganych do jej wykonania,
- o różnicowanie indywidualnych wynagrodzeń pracowników w powiązaniu z ich wynikami pracy,
- o realizację na oczekiwanym poziomie wyznaczonych celów i zadań,
- o szczególne osiągnięcia zawodowe skutkujące znaczną, nieoczekiwaną wartością dodaną dla Spółki.

Poza wynagrodzeniem zasadniczym, zgodnym z przyporządkowanym przedziałem poziomu zaszerzegowania, pracownikowi przysługują dodatkowe wynagrodzenia naliczane i wypłacane zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami prawa pracy, tj. za pracę w godzinach nadliczbowych oraz za pracę w porze nocnej. Od 2019 r. w spółce istnieją Pracownicze Plany Kapitałowe.

Pracownicy mogą otrzymać indywidualne premie roczne według zasad określonych w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy (ZUZP) oraz nagrody specjalne za szczególne osiągnięcia zawodowe. Raz w roku przeprowadzany jest okresowy przegląd płac.

Pracownikom zajmującym stanowiska typu kierowniczego i zarządczego oraz doradcom dyrektora i doradcom zarządu mogą zostać ustalone parametry premii rocznej zależne od realizacji indywidualnych celów rocznych. Cele są kaskadowane i formułowane wg. reguł SMART (Skonkretyzowane, Mierzalne, Ambitne, Realne i Terminowe). Cele indywidualne są powiązane z celami firmy, dzięki czemu działania całej organizacji mają spójny charakter a pracownicy są skoncentrowani na realizacji strategii firmy.

Jednocześnie Grupa LOTOS S.A. dba o rozwój zawodowy pracowników, oferując indywidualne plany szkoleniowe oraz zapewniając pracownikom o dużym potencjale rozwojowym awanse i ścieżki kariery.

W przyjętej formule wynagradzania osób zarządzających Grupy LOTOS S.A. znaczna jego część zależy od wyników osiągniętych przez Spółkę. W ocenie Spółki, stosowany obecnie system wynagrodzeń jest wystarczający, aby zapewnić realizację celów Spółki, w szczególności z punktu widzenia długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności jej funkcjonowania.

8 Finanse Grupy Kapitałowej LOTOS w 2021 roku

8.1 Zasady sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej LOTOS oraz jednostkowe sprawozdanie finansowe Grupy LOTOS S.A. zostały sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską, opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Zestawienie zmian w standardach zostało zawarte w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym w nocie 6 (s. 16).

8.2 Główne czynniki kształtujące wynik finansowy

W 2021 roku Grupa Kapitałowa LOTOS wygenerowała zysk operacyjny powiększony o amortyzację i oczyszczony ze zdarzeń jednorazowych (tzw. oczyszczona EBITDA wg LIFO) na poziomie 4 229,1 mln zł wobec 1 356,6 mln zł w 2020 roku (wzrost o 211,7%).

Główne czynniki wpływające na wyniki Grupy Kapitałowej LOTOS:

- o przychody ze sprzedaży wyniosły 33 123,6 mln zł, czyli były o 12 215,0 mln zł (58,4%) wyższe niż w 2020 roku, przede wszystkim z powodu wyższych notowań cen ropy i produktów naftowych na rynkach światowych. Średni przychód netto ze sprzedaży przypadający na 1 tonę sprzedanego w 2021 roku wolumenu wyniósł 2 943 zł, czyli wzrósł o 1 173 zł (66,3%) w relacji do 2020 roku. Szczegółowe rozbiecie przychodów ze sprzedaży zaprezentowano w punkcie 8.2.1. niniejszego rozdziału;
- o zysk na sprzedaży wyniósł 6 348,5 mln zł (o 4 881,6 mln zł więcej niż w 2020 roku), co wynikało z rosnącego trendu cen ropy naftowej oraz wysokich cracków dla produktów naftowych. Z uwagi na stosowaną metodę wyceny zapasów według średniej ważonej ceny nabycia występuje opóźnienie przełożenia cen na koszt własny sprzedaży. Dlatego Grupa LOTOS S.A. prezentuje wynik z wyłączeniem efektu wyceny zapasów, tzw. EBIT wg LIFO i EBITDA wg LIFO, które są dokładniejszymi parametrami, przybliżającymi rzeczywistość dochodowość w ramach segmentu produkcji i handlu (szersze informacje dotyczące kalkulacji wyniku EBITDA LIFO przedstawiono w punkcie 8.2.4. niniejszego rozdziału);
- o koszty sprzedaży wzrosły o 3%, przede wszystkim w związku ze wzrostem liczby stacji paliw w sieci LOTOS oraz wyższym wolumenem sprzedanych paliw na tych stacjach;
- o wzrost o 6,3% kosztów ogólnego zarządu wynika głównie ze wzrostu świadczeń pracowniczych;
- o dodatni wynik na pozostałej działalności operacyjnej w wysokości 138,4 mln zł związany jest przede wszystkim z odwróceniem ujemne różnic kursowe z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych na kapitał rezerwowi w wysokości -35,7 mln zł.
- o ujemny wynik na działalności finansowej na poziomie -26,0 mln zł.

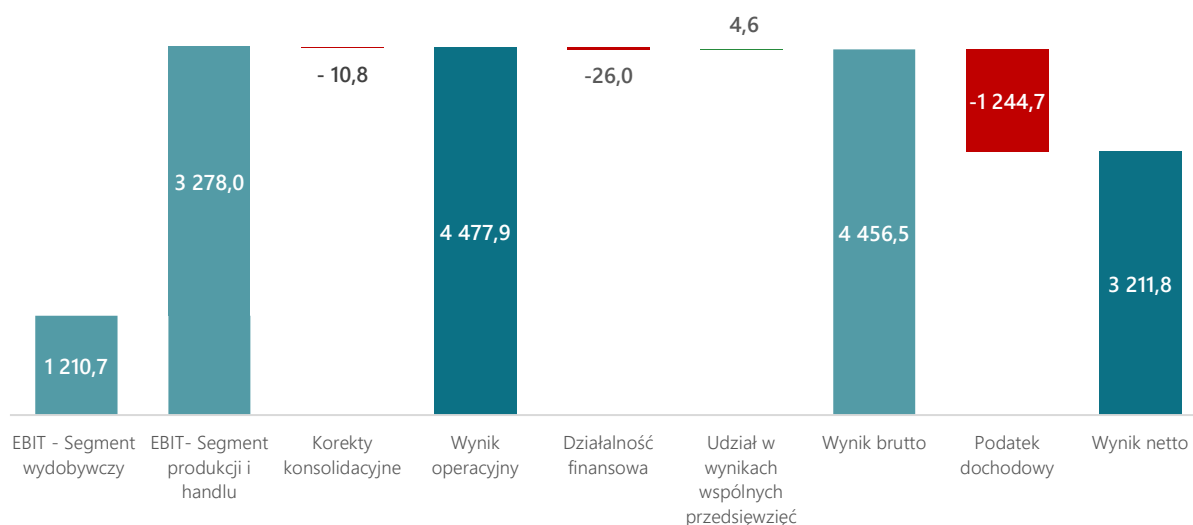
W związku ze stosowaniem zasady rachunkowości zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych w odniesieniu do kredytów walutowych przeznaczonych na finansowanie Programu 10+ wyznaczonych na instrument zabezpieczający dla przyszłych transakcji sprzedaży produktów naftowych denominowanych w USD w 2021 roku zostały odniesione ujemne różnice kursowe z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych na kapitał rezerwowi w wysokości -35,7 mln zł.

Tabela 12. Podstawowe elementy rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej LOTOS (w mln zł)

	2021	2020	2021/2020	
			w mln zł	w %
Przychody ze sprzedaży	33 123,6	20 908,6	12 215,0	58,4%
Koszt własny sprzedaży	-26 775,1	-19 441,7	-7 333,4	37,7%
Koszty sprzedaży	-1 455,3	-1 412,9	-42,4	3,0%
Koszty ogólnego zarządu	-553,7	-521,0	-32,7	6,3%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	138,4	-929,8	1 068,2	-
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	4 477,9	-1 396,8	5 874,7	-
Wynik na działalności finansowej	-26,0	-254,1	228,1	-89,8%
Udział w wynikach netto wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	4,6	-1,9	6,5	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	4 456,5	-1 652,8	6 109,3	-
Podatek dochodowy	-1 244,7	506,6	-1 751,3	-345,7%
Zysk (strata) netto, w tym:	3 211,8	-1 146,2	4 358,0	-
– przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	3 211,8	-1 146,2	4 358,0	-

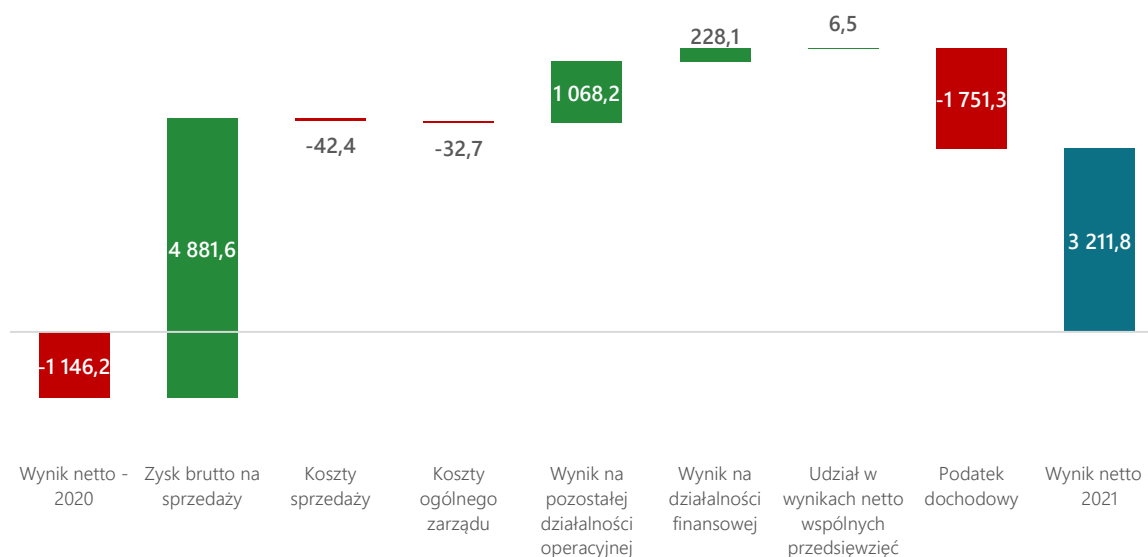
Źródło: Spółka

Wykres 36. Dekompozycja czynników wpływających na wynik netto Grupy Kapitałowej LOTOS w 2021 roku (w mln zł)

Źródło: Spółka

Wykres 37. Źródła kreacji wyniku netto Grupy Kapitałowej LOTOS w 2021 roku (w mln zł)

Źródło: Spółka

8.2.1 Przychody ze sprzedaży

W 2021 roku przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej LOTOS ukształtowały się na poziomie 33 123,6 mln zł (wzrost o 58,4% w porównaniu do 2020 roku). Główną ich część stanowiły przychody ze sprzedaży olejów napędowych. Wyniosły one 18 890,6 mln zł (57% całości przychodów Grupy). W 2021 roku były one o 59,9% wyższe niż w 2020 roku. Istotną rolę w strukturze przychodów odgrywały także wpływy z tytułu sprzedaży benzyn. Osiągnęły one poziom 4 603,7 mln zł (13,9% przychodów ogółem), przy czym ich wartość była o 51,8% wyższa w porównaniu z 2020 rokiem. W 2021 roku 4,5% przychodów Grupy Kapitałowej LOTOS ze sprzedaży przypadało na produkty ciężkie. Wartość ich wyniosła 1 504,7 mln zł (wzrost o 24,5% w stosunku do 2020 roku).

W 2021 roku zwiększył się udział sprzedaży krajowej w strukturze przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej LOTOS. Przychody ze sprzedaży krajowej wyniosły 28 293,0 mln zł (85,4% całości przychodów) i zwiększyły się o 59,5% w porównaniu z poprzednim rokiem.

Tabela 13. Struktura asortymentowa przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej LOTOS (w mln zł)

	Segment wydobywczy		Segment produkcji i handlu		Razem	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Benzyny			4 603,7	3 032,7	4 603,7	3 032,7
Benzyna surowa			1 092,9	752,7	1 092,9	752,7
Oleje napędowe			18 890,6	11 814,0	18 890,6	11 814,0
Paliwo bunkrowe			245,6	156,3	245,6	156,3
Lekki olej opałowy			785,9	492,1	785,9	492,1
Produkty ciężkie			1 504,7	1 209,0	1 504,7	1 209,0
Paliwo lotnicze			824,6	418,1	824,6	418,1
Oleje smarowe			518,6	345,4	518,6	345,4
Oleje bazowe			795,0	320,7	795,0	320,7
Gazy płynne			755,7	470,5	755,7	470,5
Ropa naftowa towar			2,4	37,6	2,4	37,6
Ropa naftowa produkt	303,3	332,7			303,3	332,7
Gaz ziemny	956,1	248,1	1,0	1,1	957,1	249,2
Frakcja ksylenowa			143,3	140,1	143,3	140,1
Pozostałe produkty, towary i materiały rafineryjne	0,4	0,2	634,2	410,7	634,6	410,9
Pozostałe produkty, towary i materiały	9,4	5,7	643,1	546,0	652,5	551,7
Usługi	56,7	60,7	390,4	354,4	447,1	415,1
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych			-34,0	-240,2	-34,0	-240,2
Razem	1 325,9	647,4	31 797,7	20 261,2	33 123,6	20 908,6
Sprzedaż krajowa	12,9	15,6	28 280,1	17 720,0	28 293,0	17 735,6
Sprzedaż zagraniczna	1 313,0	631,8	3 517,6	2 541,2	4 830,6	3 173,0

Źródło: Spółka

8.2.2 Koszty operacyjne

Rok 2021 Grupa Kapitałowa LOTOS zamknęła z kosztami operacyjnymi 28 784,1 mln zł, czyli o 34,7% wyższymi niż w poprzednim roku.

Główne pozycje rodzajowe kosztów to:

- o zużycie materiałów i energii – przede wszystkim na skutek wzrostu wartości przerobionej ropy koszty te zwiększyły się o 54,9% i o 8 490,3 mln zł w ujęciu r/r;
- o koszty usług obcych – wyniosły 1 496,5 mln zł (wzrost o 4,4% w stosunku do 2020 roku). Większa ich wartość m.in. spowodowana była wyższymi kosztami usług finansowych związanych ze wzrostem cen rynkowych oraz wyższymi kosztami obsługi stacji paliw;
- o koszty świadczeń pracowniczych – ukształtowały się na poziomie 981,3 mln zł (wzrost o 4,5%);
- o amortyzacja – Grupa wykazała z tego tytułu koszty w wysokości 1 049,0 mln zł, tj. o 3,8% mniejsze niż w 2020 roku. Spadek ten dotyczy głównie wpływu amortyzacji naturalnej związanej z aktywami wydobywczymi w Norwegii;
- o podatki i opłaty – Grupa wykazała z tego tytułu koszty w wysokości 762,1 mln zł, tj. na poziomie zbliżonym do poziomu wykazanego w 2020 roku.

Tabela 14. Koszty w układzie rodzajowym operacyjne Grupy Kapitałowej LOTOS (w mln zł)

	2021	2020	Zmiana w %
Amortyzacja	1 049,0	1 089,9	-3,8%
Zużycie materiałów i energii	23 953,0	15 462,7	54,9%
Usługi obce	1 496,5	1 433,1	4,4%
Podatki i opłaty	762,1	764,1	-0,3%
Koszty świadczeń pracowniczych	981,3	938,7	4,5%
Pozostałe koszty rodzajowe	358,8	273,8	31,0%
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	1 243,4	977,7	27,2%
Razem koszty według rodzaju	29 844,1	20 940,0	42,5%
Zmiana stanu produktów oraz korekty kosztu własnego	-1 060,0	435,6	-343,3%
Razem koszty operacyjne, w tym:	28 784,1	21 375,6	34,7%
Koszt własny sprzedaży	26 775,1	19 441,7	37,7%
Koszty sprzedaży	1 455,3	1 412,9	3,0%
Koszty ogólnego zarządu	553,7	521,0	6,3%

Źródło: Spółka

8.2.3 Wynik na pozostałej działalności operacyjnej

W 2021 roku wynik Grupy Kapitałowej LOTOS na pozostałej działalności operacyjnej był dodatni i wyniósł 138,4 mln zł wobec -929,8 mln zł w poprzednim roku. Uwzględniał on przede wszystkim nietypowe zdarzenia:

- o odpisy aktualizujące aktywa związane ze złożem Utgard w wysokości -39,2 mln zł,
- o odwrócenie odpisów na aktywach w obszarze Heimdal na złożu Vale w wysokości +35,1 mln zł,
- o odpisy aktywów w obszarach Kamień Pomorski i Górowo Iławeckie na poziomie -0,6 mln zł,
- o odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów na złożach B3 na poziomie +116,2 mln zł,
- o odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów na złożach B8 na poziomie +135,0 mln zł,
- o odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów związanych ze złożami litewskimi +6,6 mln zł,
- o odwrócenie odpisu wartości statków w GK Miliana +1,5 mln zł,
- o odpisy aktualizujące wartość aktywów objętych środkami zaradczymi -127,0 mln zł,
- o odpisy aktualizujące wartość stacji paliw w kwocie -3,6 mln zł.

8.2.4 Wynik EBITDA LIFO

Zgodnie z przyjętymi zasadami wyceny zapasów Grupa Kapitałowa LOTOS stosuje do wyceny rozchodu zapasów metodę średniej ważonej ceny nabycia. Stosowanie takiej metody wyceny zapasów powoduje opóźnienie przenoszenia efektów zmiany cen ropy naftowej w stosunku do cen wyrobów gotowych. W związku z powyższym wzrostowa tendencja cen ropy wpływa pozytywnie, a tendencja spadkowa odbija się negatywnie na osiągniętych wynikach finansowych.

Dla wyeliminowania powyższego zniekształcenia standardem zarządczym w sektorze rafineryjnym jest posługiwanie się wynikiem EBITDA LIFO, dzięki któremu ww. efekt opóźnienia zostaje w dużej mierze wyeliminowany.

Tabela 15. EBITDA według LIFO (w mln zł)

	2021	2020	Zmiana 2021/2020	
			w mln zł	w %
Wynik operacyjny (1)	4 477,9	-1 396,8	5 874,7	-
Amortyzacja (2)	1 049,0	1 089,9	-40,9	-3,8%
Wpływ zdarzeń jednorazowych ¹⁰ (3)	-45,3	923,6	-968,9	-104,9%
Efekt LIFO (4)	-1 252,5	739,9	-1 992,4	-
EBITDA LIFO * (1+2+3+4)	4 229,1	1 356,6	2 872,5	211,7%

* Wynik EBITDA LIFO oczyszczony ze zdarzeń jednorazowych.

Źródło: Spółka

Oczyszczony wynik EBITDA LIFO Grupy Kapitałowej LOTOS za 2021 rok wyniósł 4 229,1 mln zł. Zdaniem Spółki wzrost o 2 872,5 mln zł, tj. o 211,7% w stosunku do 2020 roku, kluczowego z punktu widzenia oceny działalności miernika finansowego jest uzasadniony znaczącym poprawieniem się notowań gazu i ropy naftowej dla segmentu wydobywczego oraz wyższych marż dla głównych produktów segmentu produkcji i handlu.

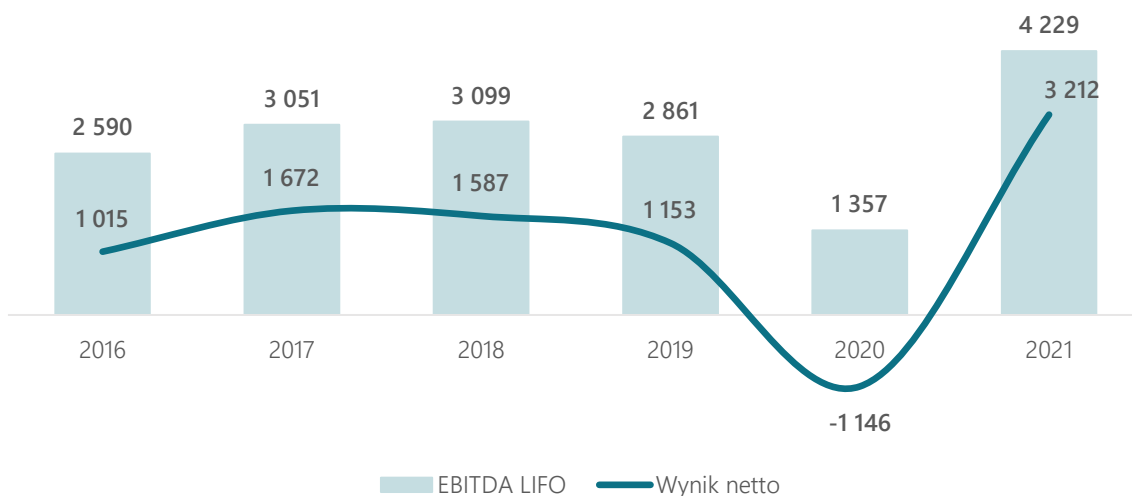
Oczyszczony wynik EBITDA LIFO zawierał:

- o wynik segmentu produkcji i handlu w wysokości 3 018,9 mln zł,
- o wynik segmentu wydobywczego w wysokości 1 221,0 mln zł,
- o korekty konsolidacyjne na poziomie -10,8 mln zł.

¹⁰ W 2021 roku: odpisy aktualizujące aktywa związane ze złożem Utgard w wysokości -39,2 mln zł, odwrócenie odpisów na aktywach w obszarze Heimdal na złożu Vale w wysokości +35,1 mln zł, odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów na złożach B3 na poziomie +116,2 mln zł, odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów na złożach B8 na poziomie +135,0 mln zł, odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów związanych ze złożami litewskimi +6,6 mln zł, odwrócenie odpisu wartości statków w GK Miliana +1,5 mln zł, odpisy aktywów w obszarach Kamień Pomorski i Górowo Iławeckie na poziomie -0,6 mln zł, odpisy aktualizujące wartość aktywów objętych środkami zaradczymi -127,0 mln zł, odpisy aktualizujące wartość stacji paliw w kwocie -3,6 mln zł, ujemne różnice kursowe w działalności operacyjnej -78,7 mln zł.

W 2020 roku: odpisy aktualizujące aktywa związane ze złożem Yme na poziomie -460,6 mln zł, odpisy aktualizujące aktywa związane ze złożem Utgard w wysokości -155,0 mln zł, odpis z tytułu utraty wartości aktywów na złożach B3 na poziomie -118,3 mln zł, odpis z tytułu utraty wartości aktywów na złożach B8 na poziomie -135,0 mln zł, odpisy z tytułu utraty wartości aktywów związanych ze złożami litewskimi -29,1 mln zł, odpisy aktywów w obszarach Młynary i Górowo Iławeckie na poziomie -15,8 mln zł, odpisy aktualizujące wartość stacji paliw w kwocie -8,8 mln zł, odwrócenie odpisów na aktywach w obszarze Heimdal na złożu Vale w wysokości +16,6 mln zł, rezerwę na negatywne wyniki spraw sądowych w LOTOS Petrobaltic związaną z roszczeniami AGR na poziomie -32,1 mln zł, rozwiązanie i aktualizację rezerwy na koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego w obszarze Heimdal w wysokości +13,8 mln zł, rozwiązanie i aktualizację szacunku rezerwy na zobowiązania z tytułu warunkowych płatności związanej z nabyciem aktywów Sleipner w wysokości +4,5 mln zł, ujemne różnice kursowe w działalności operacyjnej -3,8 mln zł.

Wykres 38. Oczyszczona EBITDA LIFO oraz wynik netto Grupy Kapitałowej LOTOS w latach 2016-2021 (w mln zł)

Źródło: Spółka

8.2.5 Wynik na działalności finansowej

Główne czynniki wpływające na wynik na działalności finansowej w 2021 roku w wysokości -26 mln zł (-254,1 mln zł w poprzednim roku):

- o wynik skompensowania odsetek od zadłużenia, przychodów odsetkowych i prowizji wynoszący -193,3 mln zł (w 2020 roku: -223,8 mln zł),
- o odpis aktualizujący inwestycje w projekt B4/B6 w kwocie -2,8 mln zł (w 2020 roku: -114,5 mln zł),
- o ujemne saldo różnic kursowych w wysokości -70,5 mln zł (w 2020 roku: dodatnie saldo +42,1 mln zł),
- o dodatni efekt wyceny i rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko rynkowe na poziomie +242,7 mln zł (w 2020 roku: +65,7 mln zł).

8.3 Sytuacja finansowa

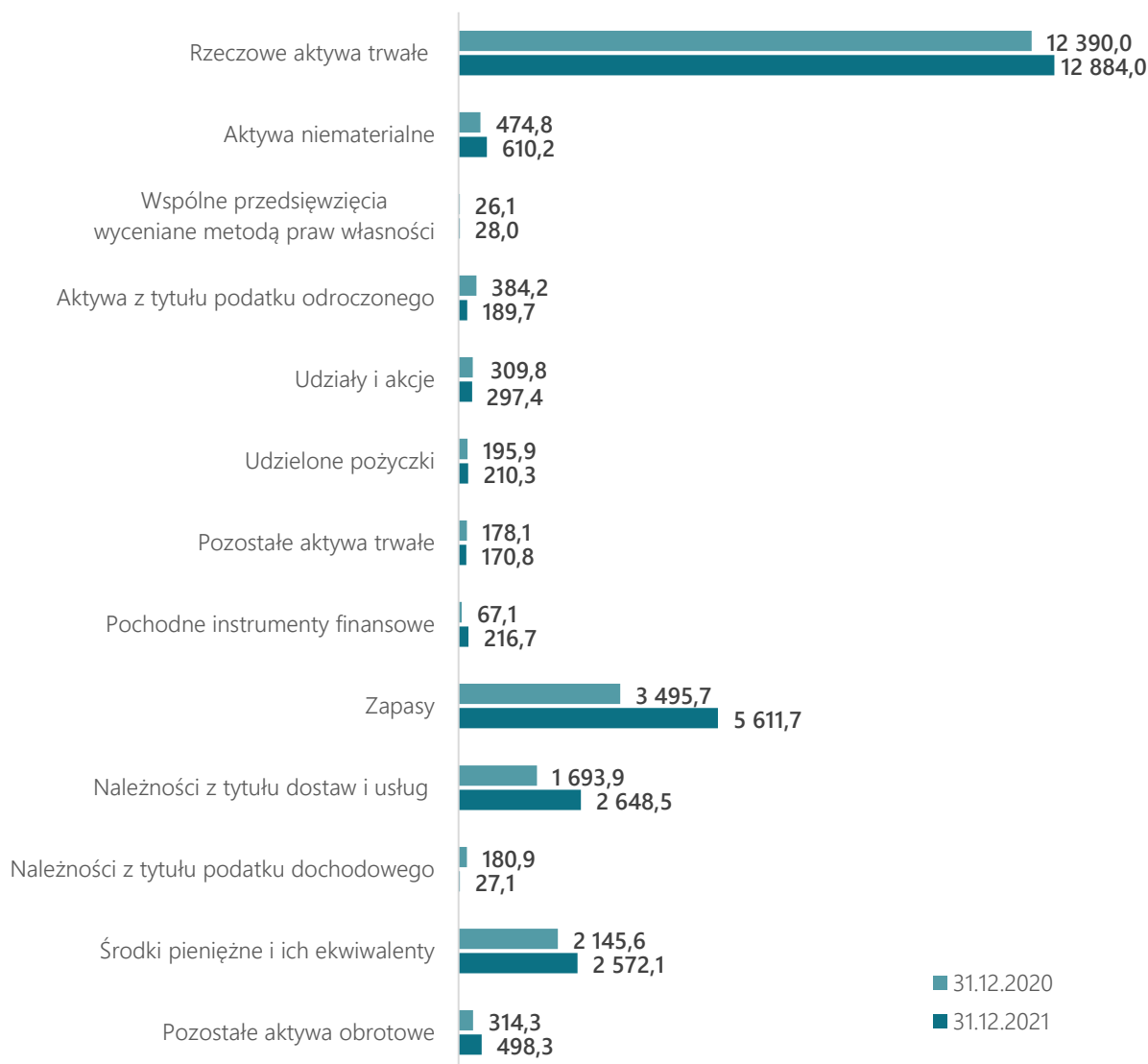
8.3.1 Aktywa

W dniu 31 grudnia 2021 roku aktywa ogółem Grupy Kapitałowej LOTOS wynosiły 25 964,8 mln zł wobec 21 856,4 mln zł rok wcześniej (wzrost o 18,8%).

Główne pozycje aktywów to:

- o rzeczowe aktywa trwałe o wartości 12 884,0 mln zł (49,6% całości aktywów Grupy). Wartość ich była o 4,0% wyższa niż na koniec 2020 roku. Główną ich część stanowiły aktywa rzeczowe segmentu produkcji i handlu. Wynosiły one 9 343,5 mln zł i zmniejszyły się o 123,4 mln zł w ciągu roku głównie na skutek odpisów aktualizujących wartość aktywów objętych środkami zaradczymi. Rzeczowe aktywa trwałe segmentu wydobywczego wzrosły o 21,1% do poziomu 3 540,5 mln zł (głównie w efekcie odwrócenia odpisów aktualizujących aktywa trwałe w segmencie wydobywczym oraz przeklasyfikowania z zagospodarowania na wydobycie złóż Yme w związku z uruchomieniem wydobycia z tych złóż w Norwegii);
- o zapasy wycenione na 5 611,7 mln zł (21,6% aktywów Grupy). Ich wyższa o 60,5% wartość jest efektem wzrostu cen;
- o należności z tytułu dostaw i usług na poziomie 2 648,5 mln zł, czyli 10,2% aktywów. Ich wartość była o 954,6 mln zł wyższa niż rok wcześniej w efekcie wzrostu notowań ropy, gazu ziemnego i produktów naftowych na rynkach światowych;
- o aktywa z tytułu podatku odroczonego na poziomie o 194,5 mln zł niższym niż w poprzednim roku związane głównie z odwróconymi odpisami w segmencie wydobywczym;
- o pozostałe aktywa krótko- oraz długoterminowe w wysokości 669,1 mln zł, które wzrosły o 35,9% w stosunku do poprzedniego roku głównie w efekcie rozliczeń wspólnych działań na złożach norweskich;
- o środki pieniężne i ich ekwiwalenty, które ukształtowały się na poziomie 2 572,1 mln zł (9,9% aktywów) i były o 426,5 mln zł wyższe niż na koniec 2020 roku.

Wykres 39. Aktywa Grupy Kapitałowej LOTOS (w mln zł)

Źródło: Spółka

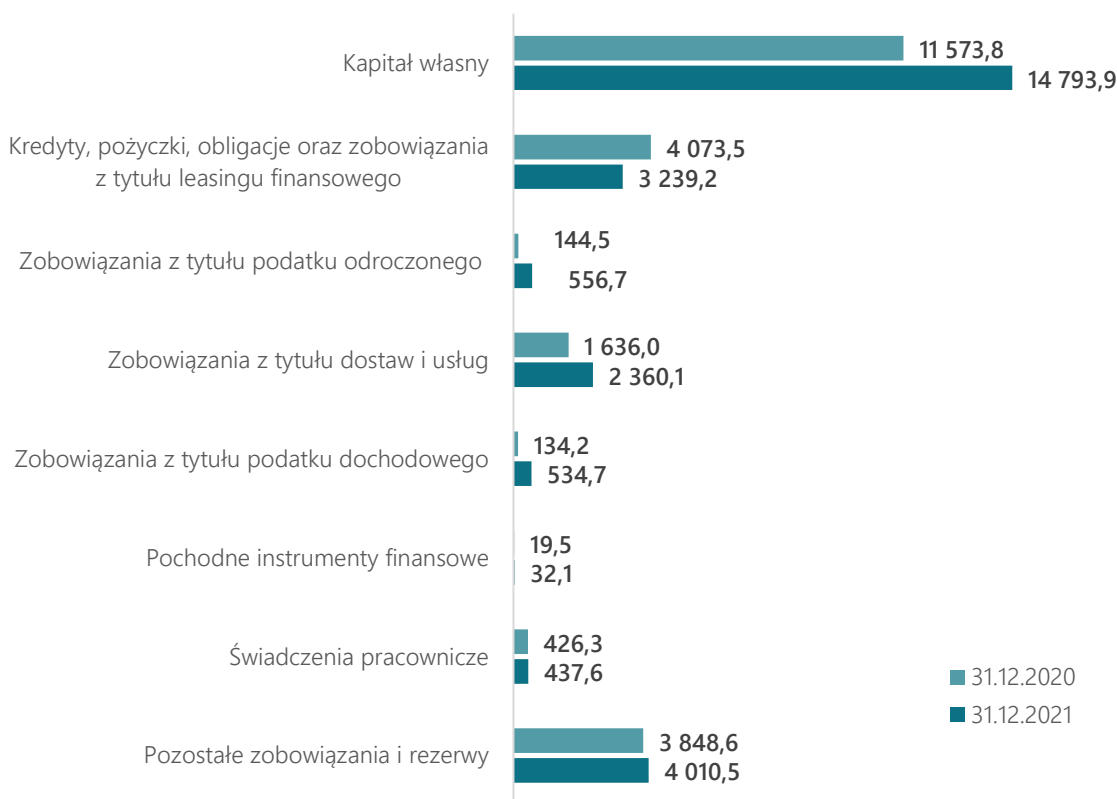
8.3.2 Pasywa

W dniu 31 grudnia 2021 roku kapitał własny wynosił 14 793,9 mln zł (57,0% sumy bilansowej). Wartość jego była o 27,8% wyższa niż na koniec 2020 roku, co było głównie efektem większego poziomu zysków zatrzymanych o 3 217,2 mln zł, kapitału z aktualizacji wyceny w kwocie -10,0 mln zł, a także wzrostu dodatnich różnic kursowych z przeliczenia o 41,8 mln zł oraz odniesionych na kapitał rezerwy ujemnych różnic kursowych z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt podatkowy w kwocie -28,9 mln zł.

Główne pozycje zobowiązań to:

- o niższy o 834,3 mln zł stan kredytów, pożyczek, obligacji oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego związany głównie z częściową spłatą zadłużenia w 2021 roku;
- o wyższe o 724,1 mln zł zobowiązania z tytułu dostaw i usług. Stan ich był o 44,3% wyższy niż rok wcześniej w efekcie zdecydowanie wyższej ceny zakupu ropy spoza GK LOTOS w końcówce 2021 roku w porównaniu z końcem 2020 roku;
- o wyższy o 161,9 mln zł poziom pozostałych zobowiązań i rezerw dotyczy głównie depozytu utworzonego w związku z rozrachunkami ICE Futures, zobowiązań spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS z tytułu wzajemnych rozliczeń pomiędzy operatorem a uczestnikami konsorcjum na poszczególnych złożach norweskich oraz zobowiązań budżetowych z tytułu VAT;
- o wzrost o 412,2 mln zł zobowiązań z tytułu podatku odroczonego;
- o wzrost o 400,5 mln zł zobowiązań z tytułu podatku dochodowego (głównie LOTOS Exploration and Production Norge AS).

Wykres 40. Pasywa Grupy Kapitałowej LOTOS (w mln zł)

Źródło: Spółka

Dług finansowy Grupy Kapitałowej LOTOS na 31 grudnia 2021 roku osiągnął poziom 3 239,2 mln zł, niższy o 834,3 mln zł w stosunku do końca 2020 roku, głównie na skutek spłaty kredytów inwestycyjnych. Dług netto wyniósł 667,1 mln zł wobec 1 927,9 mln zł na koniec 2020 roku. Wskaźnik relacji długu netto do zysku oczyszczonego EBITDA LIFO na 31 grudnia 2021 roku wyniósł 0,16x, co stanowi spadek o 1,26 w stosunku do 31 grudnia 2020 roku.

8.4 Przepływy pieniężne

Na dzień 31 grudnia 2021 roku stan środków pieniężnych w Grupie Kapitałowej LOTOS, uwzględniający zadłużenie na rachunkach bieżących, wyniósł 2 572,1 mln zł.

W ciągu 2021 roku przepływy pieniężne netto powiększyły stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o 648,7 mln zł, przy czym:

- o z działalności operacyjnej Grupa Kapitałowa LOTOS wygenerowała 2 897,3 mln zł dodatnich przepływów pieniężnych, co potwierdza efektywne wykorzystanie aktywów i zdrowy biznes pomimo niestabilnych okoliczności wynikających z wciąż trwającej pandemii COVID-19. Wysoki poziom przepływów z działalności operacyjnej związany jest głównie z zyskiem netto oraz zwiększeniem stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług zredukowanych wzrostem stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz wzrostem stanu zapasów na skutek wyższych notowań cen produktów naftowych na rynkach światowych;
- o ujemne saldo przepływów pieniężnych z działalności inwestycyjnej wyniosło -856,8 mln zł i obejmowało przede wszystkim wydatki na zakup rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych obu segmentów;
- o ujemne saldo przepływów pieniężnych z działalności finansowej w kwocie -1 394,5 mln zł, wynikało głównie z ujemnego salda wpływów z tytułu zaciągniętych kredytów i wydatków z tytułu ich spłaty (kredytu Grupy LOTOS S.A. na finansowanie zapasów i inwestycyjnego na Program 10+; kredytu inwestycyjnego LOTOS Asphalt Sp. z o.o.) oraz zapłaconych odsetek, a także płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu.

Tabela 16. Przepływy środków pieniężnych (w mln zł)

	2021	2020
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	1 923,4	1 516,6
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	2 897,3	2 869,9
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-856,8	-1 388,5
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-1 394,5	-1 089,8
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	2,7	15,2
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	648,7	406,8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	2 572,1	1 923,4

Źródło: Spółka

8.5 Wskaźniki finansowe

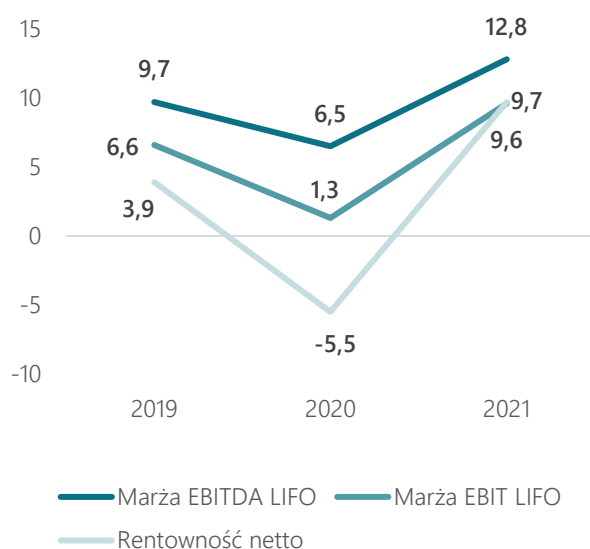
W 2021 roku Grupa Kapitałowa LOTOS uzyskała wyższe niż w poprzednim roku podstawowe wskaźniki rentowności. Dodatkowo wskaźniki rentowności ROE i ROA są bezpośrednio związane z zyskiem netto Grupy Kapitałowej LOTOS za 2021 rok. Również wskaźniki rentowności odnoszące się do wyniku EBIT/EBITDA LIFO oczyszczone są na zdecydowanie wyższym poziomie niż w roku ubiegłym. Jest to efekt poprawy ogólnej sytuacji gospodarczej, a przede wszystkim związanego z nią wzrostu notowań ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wzrostu cracków na paliwa na rynkach światowych.

Tabela 17. Wskaźniki rentowności Grupy Kapitałowej LOTOS

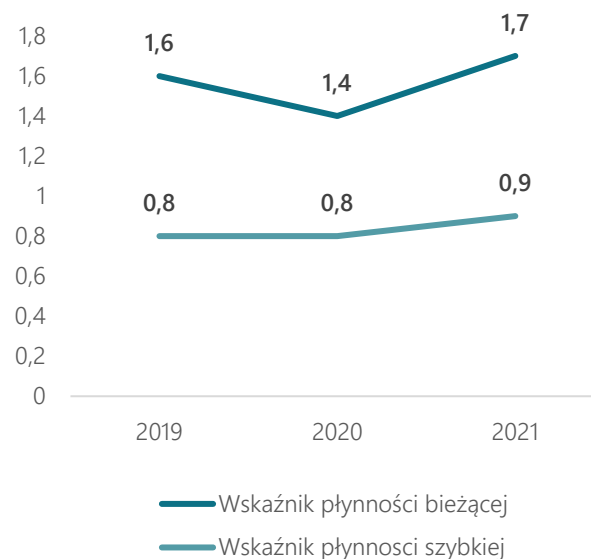
	2021	2020
Marża EBIT LIFO	9,6	1,3
(Oczyszczony wynik operacyjny LIFO / Przychody ze sprzedaży) w %		
Marża EBITDA LIFO	12,8	6,5
((Oczyszczony wynik operacyjny LIFO + Amortyzacja) / Przychody ze sprzedaży) w %		
Rentowność/(deficytowość) sprzedaży netto	9,7	-5,5
(Wynik netto / Przychody ze sprzedaży) w %		
Stopa zwrotu z kapitału własnego – ROE	21,7	-9,9
(Wynik netto / Kapitał własny na koniec okresu) w %		
Stopa zwrotu z aktywów – ROA	12,4	-5,2
(Wynik netto / Aktywa ogółem na koniec okresu) w %		
Stopa zwrotu z kapitału zaangażowanego – ROACE	23,5	-8,4
(Wynik operacyjny po opodatkowaniu / (Kapitał własny + Dług netto na koniec okresu)) w %		

Źródło: Spółka

Wykres 41. Miary rentowności dla Grupy Kapitałowej LOTOS (w %)*

Wykres 42. Wskaźniki płynności dla Grupy Kapitałowej LOTOS

*Marże EBITDA LIFO oraz EBIT LIFO oczyszczone z wpływu zdarzeń jednorazowych

Źródło: Spółka

Na koniec 2021 roku działalność Grupy Kapitałowej LOTOS charakteryzowała się korzystniejszymi wskaźnikami płynności niż w 2020 roku:

- o wskaźnik płynności bieżącej wyniósł 1,7 wobec 1,4 na koniec poprzedniego roku. Był to efekt wzrostu stanu aktywów obrotowych (44,9%) przy mniejszym wzroście zobowiązań krótkoterminowych (16,8%);
- o wskaźnik płynności szybkiej ukształtował się na poziomie zbliżonym do wskaźnika z poprzedniego roku, tj. 0,9.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia ukształtował się także na bezpiecznym poziomie. Udział kapitału pracującego w aktywach wyniósł 18,1% wobec 9,7 % w 2020 roku, w efekcie wzrostu poziomu kapitału pracującego o 2 574,2 mln zł (wzrost o 3 542,9 mln zł stanu aktywów obrotowych i wzrost stanu zobowiązań krótkoterminowych o 968,7 mln zł).

Tabela 18. Wskaźniki płynności i zadłużenia Grupy Kapitałowej LOTOS

	31.12.2021	31.12.2020
Wskaźnik płynności bieżącej (Aktywa obrotowe / Zobowiązania krótkoterminowe)	1,7	1,4
Wskaźnik płynności szybkiej ((Aktywa obrotowe - Zapasy) / Zobowiązania krótkoterminowe)	0,9	0,8
Udział kapitału pracującego w aktywach ((Aktywa obrotowe - Zobowiązania krótkoterminowe) / Aktywa ogółem) w %	18,1	9,7
Wskaźnik ogólnego zadłużenia (Zobowiązania ogółem / Aktywa ogółem) w %	43,0	47,0

Źródło: Spółka

W 2021 roku sytuacja w zakresie wskaźników rotacji przedstawiała się następująco:

- o cykl rotacji zapasów ukształtował się na poziomie 50,2 dnia, czyli był o 22,9 dnia krótszy niż w poprzednim roku;
- o cykl obrotu należności wyniósł 23,9 dnia, czyli był krótszy o 13,8 dnia od zanotowanego w 2020 roku w efekcie wzrostu średniego stanu należności z tytułu dostaw i usług o 0,9% przy wzroście przychodów ze sprzedaży o 58,4%.
- o cykl zobowiązań wyniósł 27,2 dnia, czyli był o 6,5 dnia krótszy niż w poprzednim roku z powodu wzrostu średniego stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług o 11,7% przy wzroście kosztu własnego sprzedaży o 37,7%.

W wyniku tych zmian cykl konwersji gotówki skrócił się o 30,2 dnia w stosunku do poprzedniego roku.

Tabela 19. Wskaźniki rotacji Grupy Kapitałowej LOTOS

	31.12.2021	31.12.2020
Cykl zapasów (Średni stan zapasów / Przychody ze sprzedaży) x 365 lub 366) w dniach	50,2	73,1
Cykl należności (Średni stan należności z tytułu dostaw i usług / Sprzedaż netto) x 365 lub 366) w dniach	23,9	37,7
Cykl zobowiązań (Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług / Koszt własny sprzedaży) x 365 lub 366) w dniach	27,2	33,7
Cykl konwersji gotówki (Cykl zapasów + Cykl należności - Cykl zobowiązań) w dniach	46,9	77,1

Źródło: Spółka

8.6 Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej LOTOS w podziale na segmenty

8.6.1 Segment produkcji i handlu

W 2021 roku przychody segmentu produkcji i handlu wyniosły 31 850,5 mln zł i były o 56,7% wyższe niż w 2020 roku. Wzrost ten był głównie efektem wyższej o 61,1% średniej ceny sprzedaży w segmencie, która w 2021 roku wynosiła 2 966 zł/t.

Główną ich część stanowiły przychody ze sprzedaży olejów napędowych. Wyniosły one 18 890,6 mln zł, stanowiąc 59,4% wszystkich przychodów ze sprzedaży tego segmentu. Istotną rolę w strukturze przychodów segmentu odgrywały także wpływy z tytułu sprzedaży benzyn. Ukształtowały się one na poziomie 4 603,7 mln zł, tj. 14,5% całkowitych przychodów ze sprzedaży segmentu produkcji i handlu.

W segmencie produkcji i handlu za 2021 rok Grupa Kapitałowa LOTOS wykazała zysk operacyjny na poziomie 3 278,0 mln zł (wobec straty równej -615,1 mln zł w 2020 roku).

Dla wyeliminowania wpływu na wynik operacyjny wyceny zapasów metodą średniej ważonej i tym samym opóźnienia efektów zmian cen ropy naftowej w stosunku do cen wyrobów gotowych standardem zarządczym w sektorze rafineryjnym jest posługiwanie się wskaźnikiem tzw. EBITDA LIFO. Dodatkowo dla celów zarządczych wynik operacyjny korygowany jest o zdarzenia nietypowe/jednorazowe (np. różnice kursowe w działalności operacyjnej, odpisy aktywów).

Wynik EBITDA LIFO oczyszczony z wpływu zdarzeń nietypowych w segmencie produkcji i handlu wyniósł 3 018,9 mln zł i wzrósł o 233,5% w porównaniu z rokiem 2020. Wzrost wyniku jest przede wszystkim efektem wyższych cracków dla podstawowych produktów naftowych.

Tabela 20. Wyniki finansowe segmentu produkcji i handlu (w mln zł)

	2021	2020	2021/2020	
			w mln zł	w %
Przychody ze sprzedaży	31 850,5	20 319,5	11 531,0	56,7%
Wynik operacyjny	3 278,0	-615,1	3 893,1	-
Amortyzacja	784,1	767,9	16,2	2,1%
EBITDA	4 062,1	152,8	3 909,3	2 558,4%
Efekt LIFO	-1 252,5	739,9	-1 992,4	-
Wpływ zdarzeń jednorazowych ¹¹	209,3	12,6	196,7	1 561,1%
EBITDA LIFO oczyszczona	3 018,9	905,3	2 113,6	233,5%

Źródło: Spółka

8.6.2 Segment wydobywczy

W 2021 roku przychody ze sprzedaży segmentu wydobywczego wyniosły 1 858,9 mln zł, czyli wzrosły o 747,4 mln zł w porównaniu do 2020 roku. Wynikało to przede wszystkim ze wzrostu notowań gazu ziemnego (389,8%) i ropy Brent (68,9%) na rynkach światowych. Znaczny wzrost cen został częściowo jednak zniwelowany poprzez spadek o 23,4% wolumenu sprzedaży węglowodorów.

Spadek amortyzacji związany był głównie z zamortyzowaniem znacznej części złóż norweskich w 2020 roku, jak również z niższą produkcją z tych złóż w 2021 roku w porównaniu do 2020 roku.

Wzrost oczyszczonego wyniku EBITDA o 752,2 mln zł w porównaniu z poprzednim rokiem to efekt przede wszystkim dużego wzrostu cen węglowodorów na rynkach światowych.

Tabela 21. Wyniki finansowe segmentu wydobywczego (w mln zł)

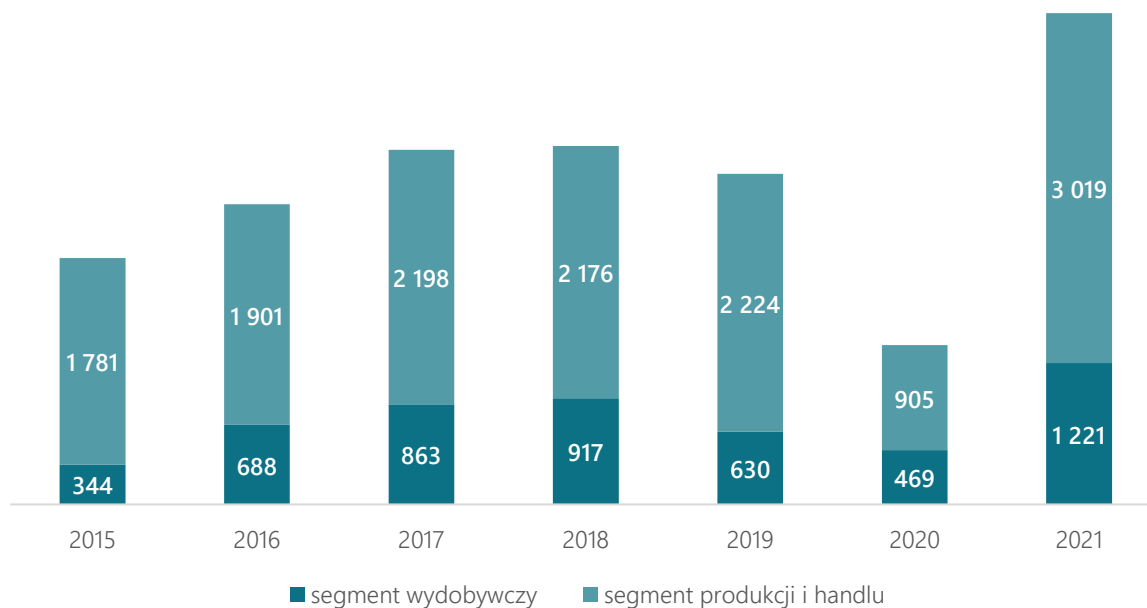
	2021	2020	2021/2020	
			w mln zł	w %
Przychody ze sprzedaży	1 858,9	1 111,5	747,4	67,2%
Wynik operacyjny	1 210,7	-764,2	1 974,9	-
Amortyzacja	264,9	322,0	-57,1	-17,7%
EBITDA	1 475,6	-442,2	1 917,8	-
Wpływ zdarzeń jednorazowych ¹²	-254,6	911,0	-1 165,6	-127,9%
EBITDA oczyszczona	1 221,0	468,8	752,2	160,5%

Źródło: Spółka

¹¹ W 2021 roku odpisy aktualizujące wartość aktywów objętych środkami zaradczyymi -127,0 mln zł, odpisy aktualizujące wartość stacji paliw w kwocie -3,6 mln zł i ujemne różnice kursowe z działalności operacyjnej na poziomie -78,7 mln zł. W 2020 roku odpisy aktualizujące wartość stacji paliw w kwocie -8,8 mln zł i ujemne różnice kursowe z działalności operacyjnej na poziomie -3,8 mln zł.

¹² W 2021 roku saldo odpisów w kwocie 254,6 mln zł. W 2020 roku saldo odpisów w kwocie -911,0 mln zł. Szczegóły w przypisie 10 na str. 78).

Wykres 43. Oczyszczona EBITDA LIFO Grupy Kapitałowej LOTOS w podziale na segmenty (w mln zł)

Źródło: Spółka

8.7 Kredyty i pożyczki

8.7.1 Kredyty bankowe Grupy LOTOS S.A.

Kredyt na refinansowanie i finansowanie zapasów

W dniu 28 października 2021 roku zostały spełnione warunki zawarte w tzw. *consent letter*, potwierdzającym zgodę banków finansujących na wniesienie przez Grupę LOTOS S.A. zorganizowanej części przedsiębiorstwa do LOTOS Asphalt Sp. z o.o. W efekcie powyższego w umowie kredytowej automatycznie zostały wprowadzone techniczne zmiany, będące konsekwencją przekazania do LOTOS Asphalt Sp. z o.o. bazy zbiornikowej będącej częścią rafinerii w Gdańsku.

W dniu 7 grudnia 2021 roku podpisany został aneks do umowy na finansowanie i refinansowanie zapasów, zawartej dnia 10 października 2012 roku, skutkujący przedłużeniem okresu obowiązywania umowy do dnia 16 grudnia 2022 roku.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku wykorzystanie kredytu na refinansowanie i finansowanie zapasów, w kwocie nominalnej wynosiło 406 mln zł (100 mln USD). Na dzień 31 grudnia 2020 roku było to 187,9 mln zł (50 mln USD).

Grupa LOTOS S.A. w ramach kredytu na refinansowanie i finansowanie zapasów zobowiązana jest do utrzymywania wskaźnika określonego jako *Tangible Consolidated Net Worth* (TCNW) na poziomie nie niższym niż zapisany w umowie kredytowej. Dodatkowo Spółka w ramach ww. umowy kredytowej zobowiązana jest do utrzymywania wartości wskaźnika finansowego określonego jako *Loan to Pledged Inventory Value Ratio* na poziomie nie wyższym niż określony umową kredytową. Spółka na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz 31 grudnia 2020 roku spełniała opisane powyżej wytyczne.

Refinansowanie kredytów zaciągniętych na finansowanie Programu 10+

W dniu 2 lipca 2019 roku Grupa LOTOS S.A. oraz konsorcjum banków podpisały umowy kredytowe na łączną kwotę 500 mln USD, w celu refinansowania kredytów zaciągniętych w 2008 roku na finansowanie Programu 10+.

Na mocy podpisanych umów konsorcjum banków udzieliło Spółce:

- o kredytu terminowego w wysokości 400 mln USD,
- o kredytu obrotowego w wysokości 100 mln USD, z możliwością wykorzystania w USD, EUR lub PLN.

W dniu 28 października 2021 roku zostały spełnione warunki zawarte w tzw. *consent letter*, potwierdzającym zgodę banków finansujących na wniesienie przez Grupę LOTOS S.A. zorganizowanej części przedsiębiorstwa do LOTOS Asphalt Sp. z o.o. W efekcie powyższego w umowie kredytowej automatycznie zostały wprowadzone zmiany, w tym dotyczące istotnych postanowień jak uwzględnienie w umowie nowego zabezpieczenia w postaci poręczenia udzielonego przez LOTOS Asphalt Sp. z o.o. Umowa poręczenia przez LOTOS Asphalt Sp. z o.o. za zobowiązania Spółki podpisana w dniu 15 października 2021 roku weszła w życie w dniu przeniesienia zorganizowanej części przedsiębiorstwa do LOTOS Asphalt Sp. z o.o., tj. 2 listopada 2021 roku.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku kredyt terminowy wykorzystany był w kwocie nominalnej 974,4 mln zł (240 mln USD). Na dzień 31 grudnia 2020 roku wykorzystanie kredytu terminowego wynosiło w kwocie nominalnej 1.202,7 mln zł (320 mln USD), a ponadto Spółka wykazywała zobowiązania z tytułu kredytu obrotowego w wysokości 222,2 mln zł.

Grupa LOTOS S.A. w ramach powyższych umów kredytowych zobowiązana jest do utrzymywania wskaźników dług netto / EBITDA na określonym poziomie. Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka spełniała opisane powyżej wytyczne. Na dzień 31 grudnia 2020 roku doszło do przekroczenia poziomu jednego ze wskaźników zapisanego w ww. umowach kredytowych. W związku z przewidywanym niespełnieniem wskaźników Spółka wystąpiła do banków finansujących z wnioskiem o tzw. *waiver*. W dniu 29 grudnia 2020 roku Spółka otrzymała pismo potwierdzające zgodę banków na niedotrzymanie wskaźników na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Pozostałe umowy kredytowe

W dniu 5 grudnia 2019 roku Grupa LOTOS S.A. podpisała z bankiem PKO BP S.A. umowę kredytową na kwotę 2 mln EUR. Celem umowy jest finansowanie projektu Pure H2, którego przedmiotem jest budowa i uruchomienie infrastruktury do produkcji i sprzedaży wodoru o wysokiej czystości. Termin spłaty kredytu przypada na 23 grudnia 2023 roku. Oprocentowanie kredytu jest zmienne, oparte o stopę EURIBOR 3M. Zabezpieczenie kredytu stanowi oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Na dzień 31 grudnia 2021 roku ani 31 grudnia 2020 roku Spółka nie wykazywała zobowiązań z tytułu tego kredytu.

Ponadto Jednostka Dominująca ma możliwość korzystania z kredytów obrotowych w łącznej kwocie 150 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2021 roku ani 31 grudnia 2020 roku Spółka nie wykazywała zobowiązań z tego tytułu.

Finansowanie projektów wydobywczych LOTOS Exploration and Production Norge AS

W dniu 21 marca 2019 roku spółka LOTOS Exploration and Production Norge AS podpisała z konsorcjum banków umowę kredytu RBL (finansowanie dla projektów wydobywczych oparte na zasobach złóż węglowodorów) z limitem 220 mln USD. W skład konsorcjum wchodzi banki BNP Paribas, Skandinaviska Enskilda Banken AB, PKO BP S.A., PEKAO S.A. oraz Bank Gospodarstwa Krajowego. Zabezpieczenie kredytu stanowią zastawy na akcjach spółki, licencjach, zapasach, rachunkach bankowych, cesja należności, cesja z umów ubezpieczeniowych.

W ramach umowy kredytu RBL obowiązują dwie wyemitowane przez banki gwarancje:

- o gwarancja na kwotę 1 070 mln NOK na pokrycie zobowiązań likwidacyjnych Sleipner DSA wystawiona przez Bank BNP Paribas na rzecz ExxonMobil Exploration and Production Norge AS,
- o gwarancja na kwotę 167 mln NOK na pokrycie zobowiązań likwidacyjnych obszaru Heimdal wystawiona przez PKO Bank Polski na rzecz Spirit Energy Norway AS.

W lipcu 2020 roku podpisano aneks do umowy, który wprowadził korzystne z punktu widzenia spółki zmiany takie jak:

- o wyłączenie z limitu zdolności kredytowej zobowiązań likwidacyjnych, dla których spółka zapewniła już pokrycie w gotówce, co pozwoliło na uwolnienie części zdolności kredytowej,
- o ograniczenie ryzyka kursowego poprzez zwiększenie częstotliwości, z jaką będzie przeliczana z NOK na USD wykorzystana kwota limitu kredytowego,
- o dodanie gwarancji Grupy LOTOS S.A. jako dodatkowej formy zabezpieczenia zobowiązań likwidacyjnych, w przypadku gdyby zdolność kredytowa spółki była niewystarczająca.

W ramach umowy spółka ma możliwość korzystania z linii kredytowej w BNP Paribas, której wysokość podlega cyklicznej rekalkulacji.

8.7.2 Kredyty bankowe pozostałych spółek Grupy Kapitałowej

Łączna wartość zobowiązań z tytułu kredytów bankowych pozostałych spółek Grupy Kapitałowej LOTOS na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosiła 46,5 mln zł (31 grudnia 2020: 942,8 mln zł). Na kwotę tę składały się głównie zobowiązania spółek LOTOS Terminale S.A. oraz spółek segmentu wydobywczego SPV Baltic Sp. z o.o.

Umowa na finansowanie Projektu EFRA

W dniu 30 czerwca 2015 roku spółka LOTOS Asphalt Sp. z o.o. i konsorcjum instytucji finansowych podpisały umowę kredytową (wraz z umowami towarzyszącymi), której celem jest uzupełnienie środków niezbędnych do sfinansowania realizacji Projektu EFRA.

W dniu 21 czerwca 2021 roku spółka LOTOS Asphalt Sp. z o.o. dokonała dobrowolnej, całkowitej spłaty kredytu, zaciągniętego na podstawie umowy z dnia 30 czerwca 2015 roku, na sfinansowanie realizacji Projektu EFRA. Nastąpiło również anulowanie i rozliczenie wynikającego z ww. umowy kredytu obrotowego oraz rozliczenie powiązanych z kredytem transakcji zabezpieczających stopy procentowe. Spłata kredytu skutkuje ponadto zwolnieniem ustanowionych w związku z nim zabezpieczeń, w tym. m.in. hipoteki kaucyjnej na prawach LOTOS Asphalt Sp. z o.o. do nieruchomości, zastawów rejestrowych na zbiorze wszystkich rzeczy i praw należących do LOTOS Asphalt Sp. z o.o., zapasach, na wierzytelnościach z tytułu rachunków bankowych oraz na udziałach LOTOS Asphalt Sp. z o.o. należących do Jednostki Dominującej. Spłata kredytu nastąpiła ze środków własnych spółki oraz środków udostępnionych spółce przez Jednostkę Dominującą w postaci pożyczki na kwotę 400 mln zł.

Kredyty bankowe spółki LOTOS Paliwa Sp. z o.o.

Zobowiązania spółki LOTOS Paliwa Sp. z o.o. z tytułu kredytów bankowych związane były przede wszystkim z kredytami inwestycyjnymi udzielonymi przez bank PKO BP S.A., Pekao S.A. oraz mBank S.A. na refinansowanie i finansowanie zakupu stacji paliw.

W dniu 30 września 2021 roku spółka LOTOS Paliwa Sp. z o.o. dokonała dobrowolnej, całkowitej spłaty kredytów inwestycyjnych, związanych z finansowaniem rozwoju sieci stacji paliw, zaciągniętych na podstawie umów z konsorcjum banków PKO BP S.A. i Pekao S.A. z dnia 6 marca 2013 roku oraz umów z bankami Pekao S.A. i mBank S.A. z dnia 26 stycznia 2015 roku.

Kredyt bankowy spółki SPV Baltic Sp. z o.o.

W dniu 31 stycznia 2014 roku spółka SPV Baltic Sp. z o.o. zawarła umowę kredytu inwestycyjnego z Nordea Bank Polska S.A. (obecnie PKO BP S.A.) na sfinansowanie zakupu platformy wiertniczej (umowa z dnia 20 grudnia 2013 roku). Na dzień 31 grudnia 2021 roku zobowiązania z tego tytułu wynosiły 25,1 mln zł (31 grudnia 2020 roku: 32,6 mln zł).

Kredyt bankowy spółki LOTOS Terminale S.A.

Spółka LOTOS Terminale S.A. korzysta z kredytów zaciągniętych w Banku Millennium S.A. z przeznaczeniem na finansowanie zakupu, modernizacji i rozbudowy baz paliw. Na dzień 31 grudnia 2021 roku zobowiązania z tego tytułu wynosiły 21,4 mln zł (31 grudnia 2020 roku: 22,0 mln zł).

8.7.3 Pożyczki

Pożyczki Grupy dotyczą głównie spółki SPV Baltic Sp. z o.o. (segment wydobywczy), która zawarła w dniu 31 stycznia 2014 roku umowę pożyczki z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A., z przeznaczeniem na sfinansowanie zakupu platformy wiertniczej (umowa z dnia 20 grudnia 2013 roku). Na dzień 31 grudnia 2021 roku zobowiązania z tytułu tej pożyczki wynosiły 25,1 mln zł (31 grudnia 2020 roku: 32,6 mln zł).

Na dzień 31 grudnia 2021 roku zobowiązania z tytułu pożyczek pozostałych spółek Grupy w wysokości 2,4 mln zł dotyczą pożyczki spółki LOTOS Kolej Sp. z o.o. (31 grudnia 2020 roku: 3 mln zł) zaciągniętej w celu dofinansowania modernizacji lokomotyw.

W 2021 roku spółkom z Grupy Kapitałowej LOTOS nie zostały wypowiedziane umowy dotyczące kredytów i pożyczek.

Tabela 22. Informacje na temat kredytów i pożyczek Grupy Kapitałowej LOTOS na dzień 31 grudnia 2021 roku

Spółka	Nazwa (firma) banku/ jednostki ze wskazaniem formy prawnej	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty				Termin spłaty części		Warunki finansowe (warunki oprocentowania, sposób płatności odsetek, inne)	Zabezpieczenia
		PLN	Waluta	(część krótkoterminowa)		(część długoterminowa)		Krótko-terminowej	Długoterminowej		
				(mln)	(mln)	(mln)	(mln)				
Grupa LOTOS S.A.	Konsorcjum banków (1)	-	400,0 USD	406,3	100,1 USD	-	-	16.12.2022	-	oprocenowanie oparte o LIBOR USD 3M lub 6M w zależności od wybranego w danym momencie okresu odsetkowego + marża bankowa	zastaw rejestrowy na zapasach, zastaw rejestrowy na rachunkach bankowych, cesja z umów ubezpieczenia zapasów, cesja z umów przechowywania zapasów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Grupa LOTOS S.A.	Konsorcjum banków (2)	400,0 USD		321,7	79,2 USD	649,6	160,0 USD	15.07.2022	15.07.2024	oprocenowanie, oparte o LIBOR USD 1M / 3M / 6M w zależności od wybranego w danym momencie okresu odsetkowego + marża bankowa	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
		100,0 USD		-	-	-	-	kredyt w rachunku bieżącym			
Grupa LOTOS S.A.	PKO BP S.A.		2,0 EUR	-	-	-	-	-	29.12.2023	EURIBOR 3M + marża bankowa	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Grupa LOTOS S.A.	Pekao S.A.	150,0	-	-	-	-	-	-	-	WIBOR 1M + marża	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
LOTOS Terminale S.A.	Bank Millennium S.A.	50,9	-	5,0	-	11,9	-	31.12.2022	30.04.2025	WIBOR 3M + marża bankowa	hipoteka, zastaw rejestrowy, cesja wierzytelności, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, cesja praw z kontraktu wykonawczego oraz gwarancji
		90,4	-	-	-	4,5	-	-	31.12.2032		
SPV Baltic Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	100,0	-	8,0	-	17,1	-	31.12.2022	31.12.2024	WIBOR 1M + marża bankowa	zastaw rejestrowy na udziałach, zastaw finansowy na udziałach, cesja praw z polis ubezpieczeniowych
SPV Baltic Sp. z o.o.	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	100,0	-	8,0	-	17,1	-	31.12.2022	31.12.2024	WIBOR 1M + marża bankowa	zastaw rejestrowy na udziałach, zastaw finansowy na udziałach, cesja praw z

Spółka	Nazwa (firma) banku/ jednostki ze wskazaniem formy prawnej	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty				Termin spłaty części		Warunki finansowe (warunki oprocentowania, sposób płacenia odsetek, inne)	Zabezpieczenia
				(część krótkoterminowa)		(część długoterminowa)					
		PLN	Waluta	PLN	Waluta	PLN	Waluta	Krótko-terminowej	Długoterminowej		
		(mln)	(mln)	(mln)	(mln)	(mln)	(mln)				
										polis ubezpieczeniowych, weksel in blanco	
LOTOS Kolej Sp. z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku	6,9	-	0,7	-	1,7	-	30.11.2022	31.07.2024	0,8 stopy redyskontowej weksli, nie mniej niż 3%	weksel in blanco, przelew wiarytelności
				21,7	-	52,3	-				
				728,0	179,3 USD	649,6	160,0 USD				
			RAZEM	749,7		701,9					

Konsorcjum banków (1): Pekao S.A., Société Générale S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A., Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce, Banco Santander S.A., CaixaBank S.A. Oddział w Polsce, Sumitomo Mitsui Banking Corporation Bank EU AG, Erste Group Bank AG, ING Bank Śląski S.A., PKO BP S.A.,

Konsorcjum banków (2): ING Bank Śląski S.A., Pekao S.A., PKO BP S.A., Sumitomo Mitsui Banking Corporation Bank EU AG, Intesa Sanpaolo S.p.A., Caixabank S.A. (Spółka Akcyjna), Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. (Spółka Akcyjna), Erste Group Bank AG

Tabela 23. Informacje na temat pożyczek wewnątrzgrupowych Grupy Kapitałowej LOTOS na dzień 31 grudnia 2021 roku

Jednostka pożyczkę	udzielająca	Jednostka otrzymująca pożyczkę	Kwota pożyczki wg umowy	Kwota pożyczki pozostała do spłaty na dzień 31.12.2021				Termin spłaty części		Warunki finansowe (warunki oprocentowania, sposób płatności, inne)	Zabezpieczenia	Data zawarcia umowy
				(część krótkoterminowa)		(część długoterminowa)		krótkoterminowej	długoterminowej			
				Waluta (mln)	PLN (mln)	Waluta (mln)	PLN (mln)					
LOTOS Petrobaltic S.A.		Energobaltic Sp. z o.o.	9,9 PLN	0,0	-	-	-	11.01.2022		WIBOR 1M + marża	Weksel in blanco z klauzulą „bez protestu” wraz z deklaracją wekslową	30.10.2013
LOTOS Petrobaltic S.A.		Energobaltic Sp. z o.o.	5,8 PLN	1,6	-	-	-	31.03.2022		WIBOR 1M + marża	Weksel in blanco z klauzulą „bez protestu” wraz z deklaracją wekslową	16.07.2019
LOTOS Petrobaltic S.A.		Energobaltic Sp. z o.o.	10,0 PLN	10,4	-	-	-	30.06.2022	-	WIBOR 1Y + marża	Hipoteka, weksel in blanco	23.04.2020
LOTOS Petrobaltic S.A.		SPV Petro Sp z o.o.	22,3 PLN	7,5	-	0,6	-	31.12.2022	15.01.2023	WIBOR 1M + marża	Weksel in blanco	06.06.2019
LOTOS Petrobaltic S.A.		SPV Petro Sp z o.o.	14,8 PLN	5,0	-	0,4	-	31.12.2022	15.01.2023	WIBOR 1M + marża	Weksel in blanco	02.08.2019
LOTOS Petrobaltic S.A.		SPV Petro Sp z o.o.	16,0 PLN	-	-	16,0	-	-	15.01.2023	WIBOR 3M + marża	Weksel in blanco	30.04.2020
LOTOS Petrobaltic S.A.		B8 Sp. z o.o. SKA	8,5 PLN	-	-	11,1	-	-	30.04.2025	WIBOR 3M + marża	Weksel in blanco	20.10.2015
LOTOS Petrobaltic S.A.		B8 Sp. z o.o. SKA	80,0 PLN	-	-	88,1	-	-	30.04.2025	WIBOR 1Y + marża	Weksel in blanco	30.10.2018
LOTOS Petrobaltic S.A.		B8 Sp. z o.o. SKA	52,0 PLN	-	-	-	-	-	30.04.2025	WIBOR 1Y + marża	Weksel in blanco	29.10.2019
LOTOS Petrobaltic S.A.		SPV Baltic Sp. z o.o.	14,0 USD	-	-	79,9	19,7 USD	-	31.01.2025	LIBOR 6M + marża	Weksel in blanco	23.12.2013
LOTOS Petrobaltic S.A.		SPV Baltic Sp. z o.o.	46,3 PLN	-	-	27,7	-	-	31.01.2025	WIBOR 6M + marża	Weksel in blanco	27.01.2014
Kambr Navigation Company Limited		Miliana Shipmanagement Limited	0,2 USD	0,4	0,1 USD			30.06.2022		LIBOR 1M + marża	Brak	29.05.2013
Petro Icarus Company Limited		Miliana Shipmanagement Limited	1,1 USD	2,2	0,5 USD			30.06.2022		LIBOR 1M + marża	Brak	29.05.2013

Granit Navigation Company Limited	Miliana Shipmanagement Limited	0,2 USD	0,4	0,1 USD			30.06.2022		LIBOR 1M + marża	Brak	29.05.2013
Bazalt Navigation Company Limited	Miliana Shipmanagement Limited	0,2 USD	0,3	0,1 USD			30.06.2022		LIBOR 1M + marża	Brak	29.05.2013
Granit Navigation Company Limited	Miliana Shipmanagement Limited	0,6 USD	1,8	0,5 USD	1,8	0,4 USD	31.12.2022	31.12.2024	LIBOR 1M + marża	Brak	10.12.2014
Petro Icarus Company Limited	Miliana Shipmanagement Limited	3,6 USD	4,1	1,0 USD	11,4	2,8 USD	31.12.2022	31.03.2027	LIBOR 1M + marża	Brak	10.12.2014
Kambr Navigation Company Limited	Miliana Shipmanagement Limited	0,7 USD	1,0	0,2 USD	2,8	0,7 USD	31.12.2022	30.11.2030	LIBOR 1M + marża	Brak	10.12.2014
Bazalt Navigation Company Limited	Miliana Shipmanagement Limited	0,6 USD	1,9	0,5 USD	1,5	0,4 USD	31.12.2022	29.02.2024	LIBOR 1M + marża	Brak	10.12.2014
Miliana Shipping Group	Miliana Shipmanagement Limited	0,2 USD	0,8	0,2 USD	-	-	31.12.2021	-	LIBOR 1M + marża	Brak	25.08.2016
Miliana Shipmanagement Limited	St. Barbara Navigation Company Limited	1,1 USD	1,7	0,4 USD	0,1	0,0 USD	31.12.2022	30.04.2023	LIBOR 1M + marża	Brak	10.11.2016
Petro Aphrodite Company Limited	Miliana Shipmanagement Limited	0,2 USD	0,4	0,1 USD	0,5	0,1 USD	31.12.2022	30.11.2024	LIBOR 1M + marża	Brak	19.08.2016
Grupa LOTOS S.A.	LOTOS Straż Sp. z o.o.	6,0 PLN	1,1	-	3,7	-	31.12.2022	30.04.2026	WIBOR 1M + marża	Weksel in blanco	09.01.2020
Grupa LOTOS S.A.	LOTOS Asphalt Sp. z o.o.	400,0 PLN	112,7		288,5		31.12.2022	08.06.2025	WIBOR 3M + marża	Weksel in blanco	08.06.2021
Grupa LOTOS S.A.	LOTOS Oil Sp. z o.o.	335,0 PLN	0,2		40,7		31.12.2022	30.06.2026	WIBOR 3M + marża	Weksel in blanco	23.09.2021
			138,5	PLN	476,8	PLN					
			15,0	3,7 USD	98,0	24,1 USD					
			153,5		574,8						

Źródło: Spółka

Tabela 24. Informacje na temat pożyczek wewnątrzgrupowych Grupy Kapitałowej LOTOS udzielonych w 2021 roku

Jednostka udzielająca pożyczkę	Jednostka otrzymująca pożyczkę	Kwota pożyczki wg umowy	Kwota pożyczki pozostała do spłaty na dzień 31.12.2021				Termin spłaty części		Warunki finansowe (warunki oprocentowania, sposób płacenia odsetek, inne)	Zabezpieczenia	Data zawarcia umowy
			(część krótkoterminowa)		(część długoterminowa)		krótkoterminowej	długoterminowej			
			Waluta (mln)	PLN (mln)	Waluta (mln)	PLN (mln)					
Grupa LOTOS S.A.	LOTOS Asphalt Sp. z o.o.	400,0 PLN	112,7		288,5		31.12.2022	08.06.2025	WIBOR 3M + marża	Weksel in blanco	08.06.2021
Grupa LOTOS S.A.	LOTOS Oil Sp. z o.o.	335,0 PLN	0,2		40,7		31.12.2022	30.06.2026	WIBOR 3M + marża	Weksel in blanco	23.09.2021
LOTOS Petrobaltic S.A.	Energobaltic Sp. z o.o.	10,0 PLN	10,0				Pożyczka spłacona		WIBOR 3M + marża	Weksel in blanco	27.05.2021

Źródło: Spółka

8.8 Finansowanie projektu B8 w ramach emisji obligacji

W roku 2016 spółka celowa B8 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Baltic S.K.A. zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego oraz Polskim Funduszem Rozwoju S.A. (Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych – Dłużny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych) umowy dotyczące finansowania zagospodarowania złoża ropy naftowej B8 na Morzu Bałtyckim, w tym umowy dotyczące programu emisji obligacji senioralnych oraz programu emisji obligacji podporządkowanych. W dniu 25 lipca 2018 roku spółka B8 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Baltic S.K.A. zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego aneks do umowy programu emisji obligacji senioralnych oraz aneksu do warunków emisji obligacji, wyemitowanych przez spółkę i objętych przez BGK. W dniu 27 lipca 2018 roku spółka B8 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Baltic S.K.A. wyemitowała obligacje o łącznej wartości nominalnej wynoszącej 30 mln USD. Środki pozyskane z emisji zostały przeznaczone na wykup wszystkich obligacji objętych przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. Terminy wykupu wszystkich obecnie wyemitowanych obligacji zostały określone na okresy w przedziale od 31 marca 2021 roku do 30 czerwca 2022 roku.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku w odniesieniu do wyemitowanych i niewykupionych obligacji spółki B8 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Baltic S.K.A. miało miejsce przekroczenie harmonogramu i budżetu projektu oraz naruszenie jednego z kowenantów, w związku z tym długoterminowa część zobowiązań z tytułu powyższej umowy była prezentowana w zobowiązaniach krótkoterminowych. W dniu 14 grudnia 2020 roku zawarto aneks do umowy programu emisji obligacji senioralnych oraz aneksu do warunków emisji obligacji, w wyniku których na dzień 31 grudnia 2020 roku zobowiązania te nie zostały postawione przez BGK w stan wymagalności, a tzw. *stand still* wydłużono do 31 stycznia 2021 roku.

W dniu 29 stycznia 2021 roku zawarto aneks do umowy programu emisji obligacji senioralnych oraz aneksu do warunków emisji obligacji i aneks do pisma w sprawie prowizji, które wydłużyły okres dostępności finansowania do dnia 30 czerwca 2021 roku a okres spłaty określiły na koniec każdego kwartału od dnia 30 września 2021 roku do dnia 31 grudnia 2024 roku. W dniu 30 września 2021 roku zgodnie z harmonogramem dokonano wykupu 5,6 mln USD (21,9 mln zł) obligacji. W dniu 28 grudnia 2021 roku aneksem do umowy programu emisji obligacji senioralnych oraz aneksami do warunków emisji obligacji dokonano zmniejszenia ogólnej kwoty emisji obligacji z 89,7 mln USD do 84,1 mln USD, wydłużenia okresu dostępności finansowania do 31 stycznia 2022 roku i zmiany dat wykupu poszczególnych transzy emisji obligacji, w tym przesunięcia wykupu obligacji z 31 grudnia 2021 roku na 30 czerwca 2024 roku bez zmiany terminu spłaty całości zobowiązań (31 grudnia 2024 roku). W związku z tym na dzień 31 grudnia 2021 roku obecnie wyemitowane i niewykupione obligacje spółki B8 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Baltic S.K.A. są prezentowane w zobowiązaniach długoterminowych i krótkoterminowych w zależności od terminu ich wykupu.

Zabezpieczenie powyższych umów stanowią:

- o zastawy na akcjach i udziałach,
- o zastaw na rachunkach bankowych,
- o zastaw na wierzytelnościach,
- o zastaw na aktywach,
- o hipoteka morska na platformie „Petrobaltic”,
- o oświadczenia o poddaniu się egzekucji,
- o pełnomocnictwo do rachunków bankowych.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku wartość zobowiązania z tytułu wyemitowanych przez spółkę B8 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością BALTIC S.K.A. obligacji, bez uwzględnienia wydatków związanych z emisją wynosiła 228,1 mln zł (31 grudnia 2020: 231,7 mln zł).

W dniu 31 stycznia 2022 roku Spółka dokonała emisji obligacji w wysokości 9,3 mln USD (38 mln zł). Środki z emisji zostały wykorzystane w dniach 1-3 lutego 2022 roku na finansowanie i refinansowanie nakładów inwestycyjnych.

8.9 Nakłady inwestycyjne

W 2021 roku Grupa Kapitałowa LOTOS poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie 1 047,9 mln zł, w tym 645,3 mln zł przypadło na segment produkcji i handlu, natomiast 402,6 mln zł na segment wydobywczy.

Tabela 25. Nakłady inwestycyjne Grupy Kapitałowej LOTOS poniesione na kluczowe projekty w 2021 roku

Segment Produkcji i Handlu		Segment Wydobywczy	
Projekt	w mln zł	Projekt	w mln zł
Rozwój sieci stacji paliw	194,7	Złoże B8	49,2
Katalizatory	70,7	Złoże B3, w tym platforma Giant	23,1
Części zamienne	33,2	Norwegia Sleipner	41,4
Tabor kolejowy	80,3	Norwegia Heimdal	101,6
Nalewak kolejowy	12,9	Norwegia YME	143,3
Hydrokrakingowe Bazy Olejowe (HBO)	49,9	Pozostałe	44,0
Terminal paliw – budowa/modernizacja	16,8		
Przeprojektowanie instalacji Clausa (odzysku siarki)	15,1		
Pozostałe	171,7		
Razem	645,3	Razem	402,6

Źródło: Spółka

8.10 Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2021 roku obowiązywała wystawiona przez spółkę LOTOS Upstream Sp. z o.o. bezwarunkowa i nieodwołalna gwarancja na rzecz rządu Norweskiego za działania spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS w zakresie poszukiwań i wydobycia na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. Spółka LOTOS Upstream Sp. z o.o. w wystawionej gwarancji zobowiązuje się ponieść pełną odpowiedzialność finansową tytułem zabezpieczenia wszelkich zobowiązań mogących powstać w związku z działalnością spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS w ramach poszukiwań i wydobycia naturalnych złóż znajdujących się pod dnem morza, w tym składowania i transportu przy pomocy innych środków transportu niż statki na Norweskim Szelfie Kontynentalnym.

Ponadto, na dzień 31 grudnia 2021 roku obowiązuje zabezpieczenie akcyzowe w formie dwóch weksli własnych z terminem obowiązywania od dnia 20 sierpnia 2021 roku do 19 sierpnia 2022 roku na łączną zryczałtowaną kwotę 240 mln zł złożonych przez Grupę LOTOS S.A. do Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Gdańsku.

8.11 Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Spółka w optymalny sposób zarządzała zasobami finansowymi własnymi, jak i w odniesieniu do istotnych podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej LOTOS, uczestniczących w systemie zarządzania środkami pieniężnymi w grupie rachunków oraz w ramach systemu raportowania płynności. Pomimo zmiennych warunków otoczenia spowodowanych pandemią COVID-19 wszystkie istotne wskaźniki finansowe pozostały w 2021 roku na bezpiecznych poziomach, a zobowiązania były na bieżąco obsługiwane. Wygenerowane przepływy z działalności operacyjnej pozwoliły pokryć potrzeby inwestycyjne i spłacić część zadłużenia finansowego. Płynność w ramach Grupy Kapitałowej LOTOS jest na bezpiecznym poziomie i na dzień publikacji raportu Spółka nie identyfikuje znaczących czynników ryzyka, które mogłyby tę sytuację zmienić na niekorzyść.

8.12 Prognozy wyników finansowych

Grupa LOTOS S.A. nie publikowała prognoz skonsolidowanych lub jednostkowych wyników finansowych na 2021 rok.

9 Finanse Grupy LOTOS S.A. w 2021 roku

9.1 Główne czynniki kształtujące wynik finansowy

W 2021 roku Grupa LOTOS S.A. wygenerowała zysk netto w wysokości 2 519,9 mln zł. Natomiast zysk operacyjny Spółki wyniósł 2 527,5 mln zł (wobec -1 512,5 mln zł straty operacyjnej w 2020 roku).

Wpływ na poziom wyniku netto Spółki w 2021 roku miały następujące czynniki:

- o wzrost przychodów netto ze sprzedaży. Wyniosły one 29 036,2 mln zł, czyli były o 63,7% wyższe niż w poprzednim roku. Wzrost przychodów ze sprzedaży był efektem wyższych notowań cen produktów naftowych na rynkach światowych. Średnia cena sprzedaży netto ukształtowała się na poziomie 2 589 zł za 1 tonę, tj. była o 1 067 zł (o 70,2 %) wyższa w porównaniu do 2020 roku. Natomiast ogólna masa sprzedaży produktów, towarów i materiałów ropopochodnych wyniosła 11 215,1 tys. ton (-0,4 tys. ton, -3,8% w stosunku do 2020 roku);
- o wzrost kosztu własnego sprzedaży. Wyniósł on 25 500,6 mln zł (wzrost o 40,1% w stosunku do poprzedniego roku). Średni jednostkowy koszt własny ukształtował się na poziomie 2 274 zł za 1 tonę (był o 712 zł wyższy niż w 2020 roku).
- o wzrost jednostkowej marży na sprzedaży. Średnia cena sprzedaży netto była wyższa od średniego jednostkowego kosztu własnego o 315 zł/t (w ubiegłym roku ujemna marża wyniosła -40 zł/t);
- o spadek kosztów sprzedaży o 5,5%, związany głównie z mniejszym o 31,7% wolumenem sprzedaży zagranicznej produktów;
- o ujemne saldo na pozostałej działalności operacyjnej w wysokości -24,4 mln zł;
- o wynik na działalności finansowej równy 511,3 mln zł.

Tabela 26. Podstawowe elementy rachunku zysków i strat Grupy LOTOS S.A. (w mln zł)

	2021	2020	2021/2020	
			w mln zł	w %
Przychody ze sprzedaży	29 036,2	17 736,9	11 299,3	63,7%
Koszt własny sprzedaży	-25 500,6	-18 202,4	-7 298,2	40,1%
Koszty sprzedaży	-702,1	-743,2	41,1	-5,5%
Koszty ogólnego zarządu	-281,6	-279,0	-2,6	0,9%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	-24,4	-24,8	0,4	-1,6%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	2 527,5	-1 512,5	4 040,0	-
Wynik na działalności finansowej	511,3	374,2	137,1	36,6%
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	3 038,8	-1 138,3	4 177,1	-
Podatek dochodowy	-518,9	256,9	-775,8	-302,0%
Zysk (strata) netto	2 519,9	-881,4	3 401,3	-

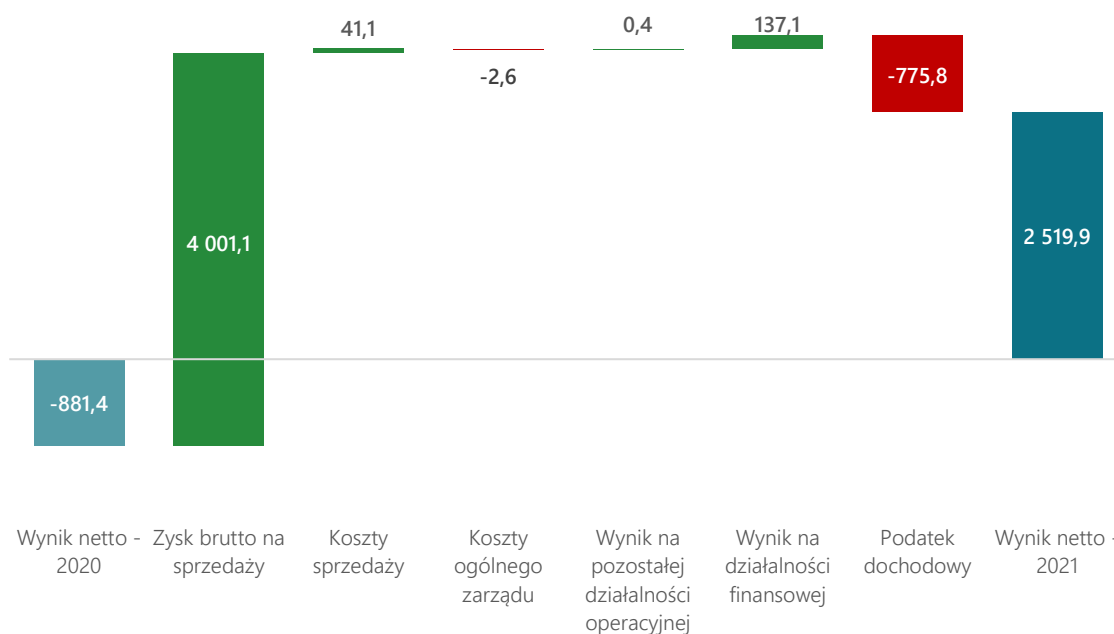
Źródło: Spółka

Tabela 27. Wynik EBITDA LIFO dla Grupy LOTOS S.A.

	2021	2020	2021/2020	
			w mln zł	w %
Wynik operacyjny	2 527,5	-1 512,5	4 040,0	-
Amortyzacja	344,0	403,3	-59,3	-14,7%
EBITDA	2 871,5	-1 109,2	3 980,7	-
Efekt LIFO	-1 218,8	726,1	-1 944,9	-
Wpływ zdarzeń jednorazowych ¹³	78,3	4,2	74,1	1 764,3%
Oczyszczony EBIT LIFO	1 387,0	-782,2	2 169,2	-
Oczyszczona EBITDA LIFO	1 731,0	-378,9	2 109,9	-

Źródło: Spółka

Wykres 44. Źródła kreacji wyniku netto Grupy LOTOS S.A. w 2021 roku (w mln zł)

Źródło: Spółka

9.1.1 Przychody

Wyższa o 63,7% wartość przychodów ze sprzedaży jest efektem przede wszystkim znacznego wzrostu notowań cen produktów naftowych na rynkach światowych.

¹³W 2021 roku ujemne różnice kursowe w działalności operacyjnej wyniosły -78,3 mln zł, w 2020 roku -4,2 mln zł.

9.1.2 Koszty operacyjne

W 2021 roku koszty operacyjne Grupy LOTOS S.A. wyniosły 26 484,3 mln zł, czyli były wyższe o 37,8% w porównaniu z poprzednim rokiem.

Główne pozycje kosztów rodzajowych Spółki to:

- o amortyzacja – w wysokości 344 mln zł (-14,7%), spadek amortyzacji jest wynikiem wniesienia w listopadzie 2021 roku przez Grupę LOTOS S.A. do spółki LOTOS Asphalt Sp. z o.o. zorganizowanej części przedsiębiorstwa (ZCP) składającej się ze składników materialnych i niematerialnych związanych z działalnością rafinerijną w Gdańsku;
- o zużycie materiałów i energii – w łącznej kwocie 24 303,9 mln zł. Były one o 52,6% wyższe niż w 2020 roku, głównie z powodu wyższego kosztu jednostkowego przerobionej ropy naftowej;
- o koszty usług obcych – w wysokości 1 485,9 mln (+52,5%). Wzrost spowodowany głównie kosztami usług processingu w wyniku przeniesienia ZCP do spółki LOTOS Asphalt Sp. z o.o. w ślad, za którym zostały wystawione na rzecz Spółki faktury z tytułu usługi processingowej;
- o podatki i opłaty – na poziomie 543,2 mln zł (-109,4 mln zł vs. 2020 rok). Spadek ten spowodowany jest głównie poprzez zawiązanie w 2020 roku rezerwy na pokrycie niedoboru uprawnień do opłaty dotyczącej emisji CO₂;
- o koszty świadczeń pracowniczych – w wysokości 291,2 mln zł (spadek o 7,3%) w związku ze zmniejszeniem zatrudnienia w Spółce w wyniku przeniesienia ZCP do spółki LOTOS Asphalt Sp. z o.o.;
- o wartość sprzedanych towarów i materiałów – na poziomie 381,9 mln zł (+109,4 mln w porównaniu do 2020 roku). Wzrost spowodowany wyższymi notowaniami cen ropy i produktów naftowych na rynkach światowych.

Tabela 28. Koszty operacyjne Grupy LOTOS S.A. (w mln zł)

	2021	2020	%
Amortyzacja	344,0	403,3	-14,7%
Zużycie materiałów i energii	24 303,9	15 930,1	52,6%
Usługi obce	1 485,9	974,1	52,5%
Podatki i opłaty	543,2	652,6	-16,8%
Koszty świadczeń pracowniczych	291,2	314,0	-7,3%
Pozostałe koszty rodzajowe	133,6	117,3	13,9%
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	381,9	272,5	40,1%
Razem koszty według rodzaju	27 483,7	18 663,9	47,3%
Zmiana stanu produktów oraz korekty kosztu własnego	-999,4	560,7	-278,2%
Razem	26 484,3	19 224,6	37,8%
w tym:			
Koszt własny sprzedaży	25 500,6	18 202,4	40,1%
Koszty sprzedaży	702,1	743,2	-5,5%
Koszty ogólnego zarządu	281,6	279,0	0,9%

Źródło: Spółka

9.1.3 Wynik na działalności finansowej

Wynik na działalności finansowej Spółki był dodatni i wyniósł 511,3 mln zł. Składały się na niego przede wszystkim:

- o otrzymane dywidendy +340 mln zł;
- o wycena i rozliczenie instrumentów finansowych +243,3 mln zł;
- o skompensowane odsetki od zadłużenia, przychody odsetkowe, prowizje i gwarancje bankowe w wysokości -13,4 mln zł;
- o ujemne saldo różnic kursowych w wysokości -52,1 mln zł.

9.2 Sytuacja finansowa

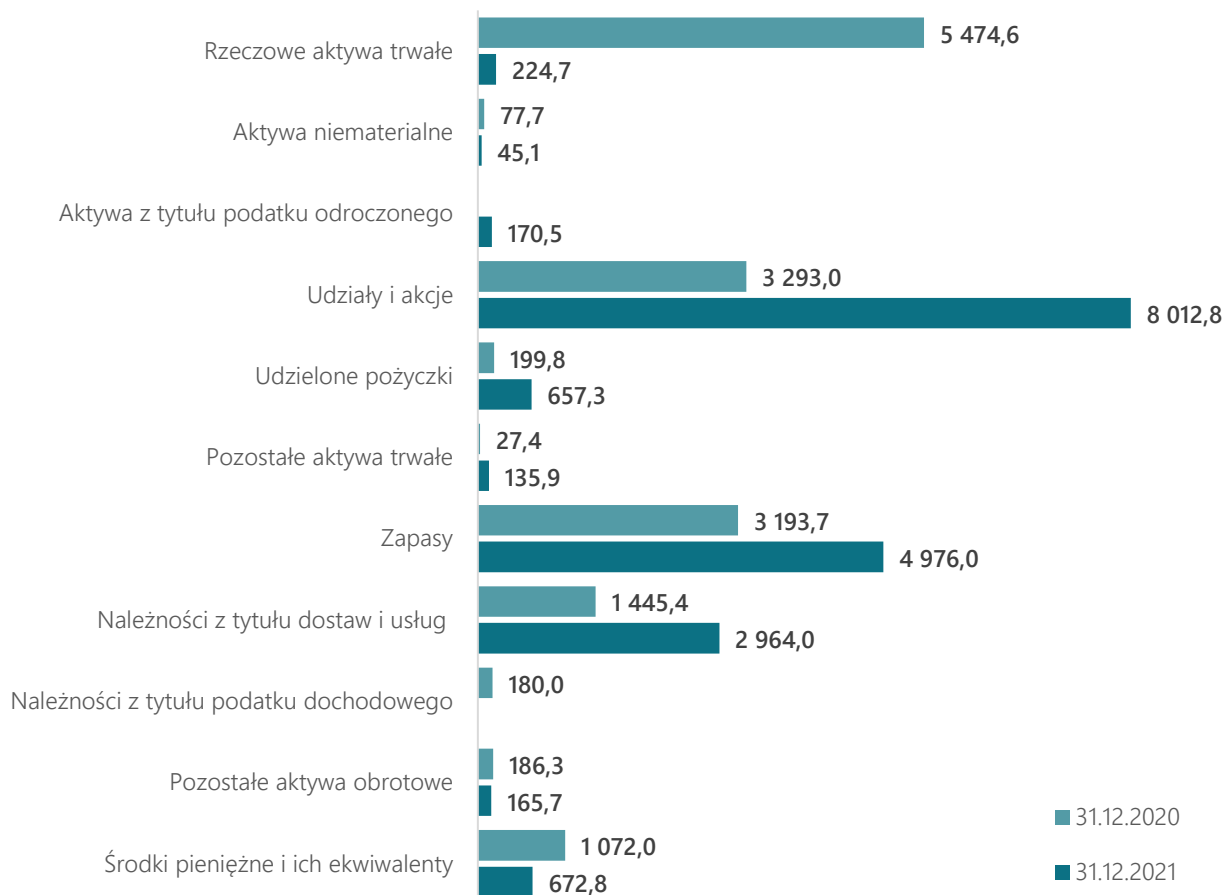
9.2.1 Aktywa

W dniu 31 grudnia 2021 roku aktywa ogółem Grupy LOTOS S.A. wynosiły 18 024,8 mln zł, czyli zwiększyły się o 19,0% w porównaniu ze stanem na koniec 2020 roku.

Główne czynniki zmiany poziomu aktywów:

- o znacznie niższy (-5 249,9 mln zł) poziom rzeczowych aktywów trwałych związany przede wszystkim z transakcją przeniesienia przez Grupę LOTOS S.A. do spółki LOTOS Asphalt Sp. z o.o. ZCP składającej się ze składników materialnych i niematerialnych związanych z działalnością rafineryjną w Gdańsku;
- o wzrost o 4 719,8 mln zł pozycji udziałów i akcji głównie w związku z objęciem udziałów o wartości 4 830,0 mln zł w LOTOS Asphalt sp. z o.o. pokrytych wkładem niepieniężnym w postaci ZCP, aktualizacją wartości udziałów Grupy Azoty Polyolefins S.A. o -12,3 mln zł oraz ze zbyciem przez Grupę LOTOS S.A. udziałów spółki LOTOS Lab Sp. z o.o. o wartości 98,0 mln zł;
- o wzrost stanu udzielonych pożyczek o 457,5 mln zł głównie w związku z podpisanymi umowami udzielenia pożyczek spółkom LOTOS Asphalt Sp. z o.o. (400 mln zł), LOTOS Oil Sp. z o.o. (40,7 mln zł) oraz LOTOS Straż Sp. z o.o. (4,4 mln zł);
- o wzrost o 1 782,3 mln zł poziomu zapasów związany głównie wyższymi cenami/kosztami zapasów ropy naftowej, wyrobów gotowych i półproduktów;
- o wyższy o 1 518,6 mln zł poziom należności z tytułu dostaw i usług również związany ze wzrostem cen sprzedaży;
- o niższy o 399,2 mln zł stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Wykres 45. Aktywa Grupy LOTOS S.A. (w mln zł)

Źródło: Spółka

9.2.2 Pasywa

Na koniec 2021 roku kapitał własny Grupy LOTOS S.A. wyniósł 11 934,9 mln zł (wzrost o 2 485,5 mln zł w porównaniu do końca 2020 roku). Wzrost ten nastąpił głównie na skutek wzrostu wysokości zysków zatrzymanych o 2 524,4 mln zł. Kapitał własny uwzględniał kapitał z aktualizacji wyceny o wartości -10,0 mln zł oraz odniesione na kapitał rezerwy ujemne różnice kursowe z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych pomniejszone o efekt podatkowy w kwocie -28,9 mln zł.

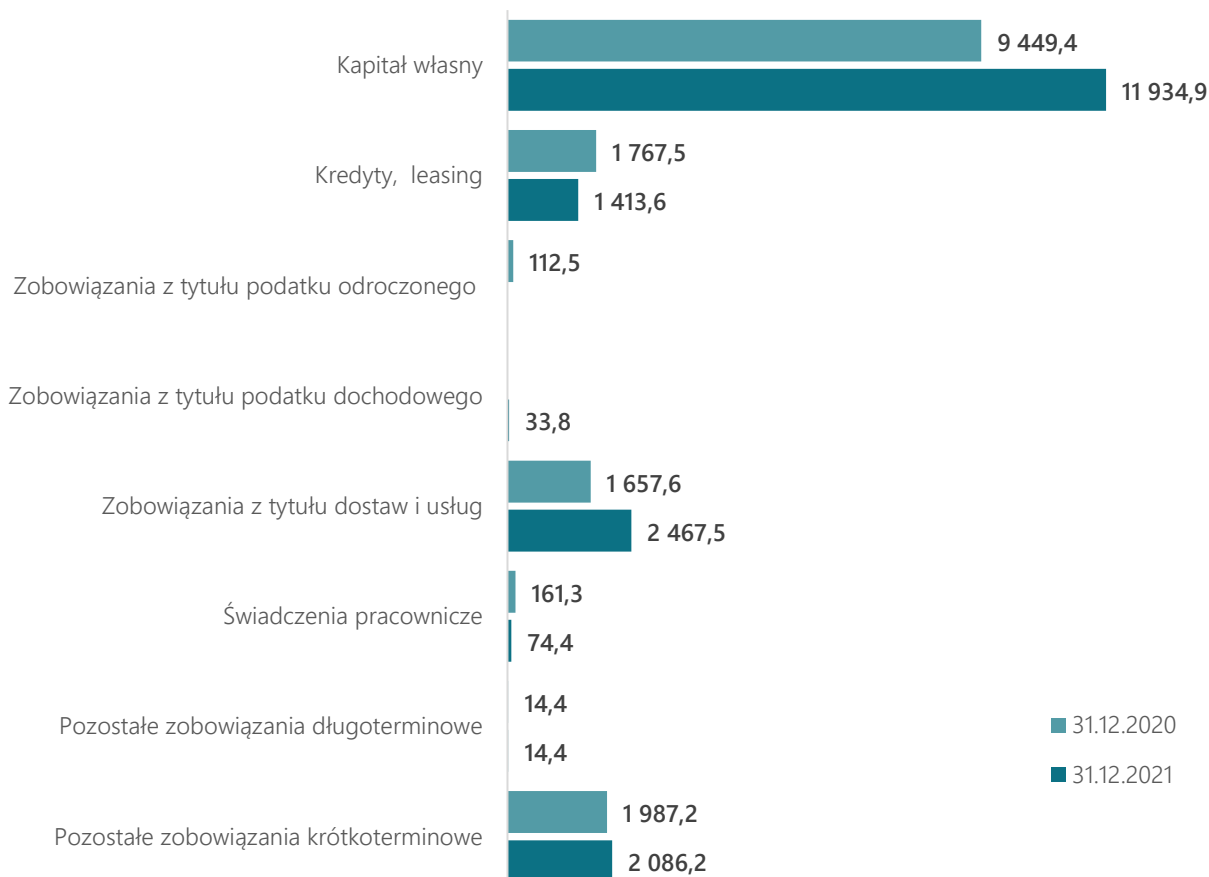
Na dzień 31 grudnia 2021 roku udział kapitału własnego w sumie pasywów wzrósł do 66,2% (na koniec 2020 roku wynosił on 62,4%).

Na koniec grudnia 2021 roku zobowiązania Spółki wynosiły 6 089,9 mln zł, czyli były o 389,4 mln zł wyższe niż rok wcześniej. Główne czynniki zmiany poziomu zobowiązań Grupy LOTOS S.A. w porównaniu do stanu na koniec 2020 roku:

- o niższy o 353,9 mln zł stan kredytów i leasingu głównie w efekcie spłaty kredytów inwestycyjnych;
- o wzrost poziomu zobowiązań z tytułu dostaw i usług o 809,9 mln zł, związany głównie z wyższą wartością ropy zakupionej w grudniu 2021 roku od zakupionej ropy w grudniu 2020 roku;
- o spadek poziomu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych o 86,9 mln zł w związku ze zmniejszeniem zatrudnienia w Spółce w wyniku przeniesienia ZCP do spółki LOTOS Asfalt Sp. z o.o.;
- o wyższy o 99,0 mln zł stan pozostałych zobowiązań krótkoterminowych głównie na skutek większych zobowiązań z tytułu podatku od towarów i usług (VAT).

Na dzień 31 grudnia 2021 roku zadłużenie finansowe Grupy LOTOS S.A. osiągnęło poziom 1 413,6 mln zł (o 353,9 mln zł mniej w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku). Wskaźnik relacji długu finansowego skorygowanego o wolną gotówkę do kapitału własnego wyniósł 6,2%, co stanowiło spadek o 1,2 p.p. w odniesieniu do 31 grudnia 2020 roku.

Wykres 46. Pasywa Grupy LOTOS S.A. (w mln zł)

Źródło: Spółka

9.3 Przepływy pieniężne

Na dzień 31 grudnia 2021 roku stan środków pieniężnych w Spółce wyniósł 672,8 mln zł. Wielkość przepływów pieniężnych netto w ciągu 2021 roku wyniosła -177 mln zł (w 2020 roku 530,8 mln zł).

Na zmiany te złożyły się następujące przepływy pieniężne:

- o z działalności operacyjnej Spółka wygenerowała 42,7 mln zł dodatnich przepływów pieniężnych (o 1 327,6 mln zł mniej niż w 2020 roku), związanych głównie z zyskiem netto oraz zwiększeniem stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług zredukowanych wzrostem stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz wzrostem stanu zapasów na skutek wyższych notowań cen produktów naftowych na rynkach światowych;
- o przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej wyniosły -73,9 mln zł i obejmowały głównie wydatki związane z udzielonymi pożyczkami (-445,1 mln zł) oraz zakupem rzeczowych aktywów trwałych (-263,3 mln zł), a także wpływy Spółki związane z otrzymanymi dywidendami (+339,7 mln zł), sprzedażą udziałów spółki LOTOS Lab Sp. z o.o. o (+98,0 mln zł) oraz depozytem zabezpieczającym i rozliczeniem pochodnych instrumentów finansowych (+181,0 mln zł);
- o ujemne saldo przepływów pieniężnych z działalności finansowej w kwocie -145,5 mln zł związane było głównie z wpływami z tytułu zaciągniętych kredytów (554,1 mln zł) oraz wydatkami z tytułu ich spłaty (-698,3 mln zł).

Tabela 29. Przepływy środków pieniężnych (w mln zł)

Przepływy środków pieniężnych (mln zł)	2021	2020
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	849,8	319,0
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	42,7	1 370,3
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-73,9	-281,5
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-145,5	-558,7
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	-177,0	530,8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	672,8	849,8

Źródło: Spółka

10 Pozostałe informacje

10.1 Informacje o biegłym rewidencie

Na podstawie uchwały Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A. z dnia 11 marca 2018 roku oraz 9 marca 2020 roku podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych Spółki za lata 2018-2019 oraz 2020-2022 została spółka Deloitte Audyt sp. z o.o. sp. k.

Deloitte Audyt sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w Warszawie na podstawie umowy wraz z aneksami zawartej z Grupą LOTOS S.A. w dniu 20 czerwca 2018 roku dokonała między innymi:

- o przeglądu jednostkowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych za I półrocza w latach 2018-2021,
- o badania jednostkowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych w latach 2018-2021.

Grupa LOTOS S.A. korzystała dotychczas z usług Deloitte Audyt sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w Warszawie na podstawie umowy wraz z aneksami zawartej w dniu 29 czerwca 2007 roku, w ramach której Deloitte Audyt sp. z o.o. sp. k. dokonała między innymi:

- o przeglądu jednostkowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych za I półrocza w latach 2007-2009,
- o badania jednostkowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych w latach 2007-2009.

Tabela 30. Łączne wynagrodzenie należne z tytułu badania, przeglądów oraz procedur weryfikacyjnych Deloitte Audyt sp. z o.o. sp. k. za rok 2021 (w mln zł)

	2021
Badanie rocznych jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych wybranych spółek Grupy Kapitałowej LOTOS¹⁴, w tym:	1,2
Grupa LOTOS S.A.	0,8
Usługi atestacyjne, w tym:	0,4
Grupa LOTOS S.A.	0,4
Usługi doradztwa podatkowego	-
Pozostałe usługi	-
Razem	1,6

Źródło: Spółka

Wynagrodzenie za badanie oraz usługi atestacyjne dotyczące deklaracji podatkowej dla spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS oraz wybranych spółek Grupy Kapitałowej AB LOTOS Geonafta należne odpowiednio dla Deloitte AS oraz Deloitte Lietuva, UAB (spółek z grupy Deloitte) za rok 2021 wyniosło 0,6 mln zł.

W 2020 roku łączne wynagrodzenie należne z tytułu badania, przeglądów oraz procedur weryfikacyjnych wyniosło 1,6 mln zł (Grupa LOTOS S.A. 1,2 mln zł), w tym z tytułu badania rocznych jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych wybranych spółek Grupy Kapitałowej LOTOS 1,2 mln zł (Grupa LOTOS S.A. 0,8 mln zł) oraz usług poświadczających 0,4 mln zł (Grupa LOTOS S.A. 0,4 mln zł).

Wynagrodzenie za badanie, usługi atestacyjne dotyczące deklaracji podatkowej oraz pozostałe usługi dla spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS oraz Grupy Kapitałowej AB LOTOS Geonafta należne odpowiednio dla Deloitte AS oraz Deloitte Lietuva, UAB (spółek z grupy Deloitte) za rok 2020 wyniosło 0,5 mln zł.

¹⁴ Wynagrodzenie za badanie wybranych spółek Grupy Kapitałowej LOTOS jest płacone na podstawie odrębnych umów zawartych pomiędzy podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych i każdą z wybranych spółek Grupy Kapitałowej LOTOS.

10.2 Sprawy sporne

10.2.1 Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, których stroną jest Grupa LOTOS S.A.

Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe Spółki są przedmiotem kontroli celno-skarbowych prowadzonych przez organy kontroli skarbowej. Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka wykazuje rezerwę na ryzyko podatkowe, utworzoną w związku z tymi postępowaniami, w wysokości 91,4 mln zł (31 grudnia 2020 roku: 87,3 mln zł).

Po okresie kończącym okres sprawozdawczy, w dniu 21 stycznia 2022 roku Spółka powzięła informację o dwóch wynikach kontroli celno-skarbowej za okres styczeń - październik 2014 roku i za okres październik - grudzień 2015 roku wydanych w dniu 7 stycznia 2022 r. W wynikach tych kontroli zostały zakwestionowane rozliczenia podatku VAT naliczonego w Spółce w łącznej kwocie 23,3 mln zł (kwota bez odsetek). Spółka nie złożyła korekty deklaracji VAT za wyżej wymienione okresy zgodnie z wymogami kontroli, ponieważ stoi na stanowisku, że istnieją argumenty za obraniem innego trybu rozstrzygnięcia. W związku z niezłożeniem przez Spółkę ww. korekt deklaracji VAT organ podatkowy (Naczelnik Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni) wszczynie postępowanie podatkowe (przekształci kontrole celno-skarbowe w dwa postępowania podatkowe) oraz wyda decyzje (tak w I, jak i w II instancji). Od decyzji organu wydanej jako organ II instancji będzie możliwość złożenia skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, a od ewentualnie niekorzystnego rozstrzygnięcia sądowego, istnieje możliwość złożenia skargi kasacyjnej do NSA.

W związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 października 2019 roku, w sprawie C-189/18 Glencore, w dniu 15 stycznia 2020 roku Spółka złożyła wnioski o wznowienie postępowań, w sprawach, w których wydane zostały decyzje:

- o Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku z dnia 29 grudnia 2015 roku, utrzymująca w mocy decyzję Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy z dnia 28 września 2015 roku, określającą Spółce zobowiązanie w podatku od towarów i usług za poszczególne miesiące 2010 roku w łącznej kwocie 48,4 mln zł,
- o Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku z dnia 29 lutego 2016 roku, utrzymująca w mocy decyzję Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy z dnia 28 września 2015 roku, określającą Spółce zobowiązanie w podatku od towarów i usług za poszczególne miesiące 2011 roku w łącznej kwocie 112,5 mln zł,
- o Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 25 października 2018 roku, utrzymująca w mocy decyzję Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni z dnia 19 stycznia 2018 roku, określającą Spółce zobowiązanie w podatku od towarów i usług za styczeń 2012 roku w łącznej kwocie 7,3 mln zł,

a po wznowieniu postępowań o:

- o uchylenie decyzji organów podatkowych obu instancji i umorzenie postępowań podatkowych w sprawie – w zakresie postępowań za lata 2010 – 2011,
- o zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego – w zakresie postępowania za rok 2012, w związku z toczącym się przed NSA postępowaniem ze skargi kasacyjnej Spółki.

W dniu 8 października 2020 roku Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku utrzymał w mocy decyzje Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku z dnia 29 grudnia 2015 roku oraz z dnia 29 lutego 2016 roku. W dniu 23 listopada 2020 roku Spółka złożyła odwołania od niekorzystnych decyzji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku. W dniu 23 grudnia 2020 roku Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku wydał decyzje odmawiające uchylenia decyzji z dnia 8 października 2020 roku, na które Spółka złożyła skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku. W dniu 15 czerwca 2021 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku oddalił skargi Spółki na odmowę uchylenia decyzji ostatecznych w sprawie określenia zobowiązania w podatku od towarów i usług za poszczególne miesiące 2010 i 2011 roku. W dniu 10 września 2021 roku Spółka złożyła skargi kasacyjne od wyroków Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku.

10.2.2 Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące pozostałych jednostek z Grupy Kapitałowej LOTOS

Postępowanie, którego stroną jest spółka LOTOS Petrobaltic S.A.

W marcu 2013 roku wpłynęło do spółki LOTOS Petrobaltic S.A. od spółki AGR Subsea Ltd. („AGR”) wezwanie do zapłaty na kwotę około 6,5 mln GBP tytułem wynagrodzenia AGR z tytułu realizacji umowy na odkopanie nóg platformy „Baltic Beta”. Spółka LOTOS Petrobaltic S.A. zakwestionowała wysokość wynagrodzenia żądanego przez AGR i zaproponowała ustalenie swojego zobowiązania wobec AGR w kwocie 16 mln zł (tj. 3,2 mln GBP według średniego kursu NBP na dzień 31 grudnia 2012 roku). Przedmiotem sporu pomiędzy stronami jest charakter zawartej umowy, przyczyny jej wykonania po terminie i w niepełnym zakresie, jak również zasadność dokonanego przez spółkę LOTOS Petrobaltic S.A. wypowiedzenia, a także żądania zwrotu kosztów poniesionych na wykonawcę zastępczego zaangażowanego przez spółkę LOTOS Petrobaltic S.A. do ukończenia prac. Spółka AGR Subsea Ltd. nie przyjęła proponowanych przez spółkę LOTOS Petrobaltic S.A. warunków ugody i skierowała swoje roszczenie na drogę sądową. Postanowieniem sądu sprawę skierowano do mediacji, na które spółka LOTOS Petrobaltic S.A. wyraziła zgodę. Rozpoczęte w kwietniu 2014 roku mediacje były wielokrotnie przedłużane.

Na mocy postanowienia Sądu Okręgowego z lutego 2016 roku sprawa została połączona do łącznego prowadzenia i rozpoznania ze sprawą z pozwu spółki LOTOS Petrobaltic S.A. przeciwko AGR, opisaną poniżej.

W październiku 2013 roku spółka LOTOS Petrobaltic S.A. złożyła do Sądu Okręgowego w Gdańsku pozew przeciwko AGR z powództwem o zapłatę 5,6 mln GBP tytułem wykonania zastępczego. W marcu 2014 roku Sąd Okręgowy IX Wydział Gospodarczy w Gdańsku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, na który spółka AGR wniosła sprzeciw. W kwietniu 2015 roku Sąd skierował strony do mediacji, na którą Spółka LOTOS Petrobaltic S.A. nie wyraziła zgody. Na mocy postanowienia Sądu Okręgowego z lutego 2016 roku sprawa z pozwu LOTOS Petrobaltic S.A. jest prowadzona i rozpoznawana łącznie ze sprawą z pozwu AGR przeciwko LOTOS Petrobaltic S.A. W dniu 16 grudnia 2019 roku doręczona została opinia biegłych sądowych wskazująca na brak możliwości postawienia AGR zarzutu braku staranności przy wyborze sprzętu do odkopywania. Pismem procesowym spółka LOTOS Petrobaltic S.A. wniosła zarzuty do opinii i wniosła o zlecenie sporządzenia nowej. Wniosek ten nie został przez Sąd uwzględniony.

W dniu 27 listopada 2020 roku odbyło się posiedzenie Sądu, na którym zamknięto rozprawę, wyznaczając termin publikacji orzeczenia Sądu. W dniu 11 grudnia 2020 roku Sąd ogłosił wyrok zasądający na rzecz AGR dochodzoną należność tj. 6,5 mln GBP wraz z odsetkami za zwłokę, zwrotem kosztów postępowania oraz kosztów zastępstwa procesowego, a także oddalił powództwo zgłoszone przez spółkę LOTOS Petrobaltic S.A.

Z uwagi na fakt, iż zawiadomienie o terminie posiedzenia Sądu zamykającego rozprawę oraz ogłoszenie wyroku nie zostało skutecznie doręczone pełnomocnikowi LOTOS Petrobaltic S.A., pełnomocnik spółki bez swej winy nie brał udziału dnia 27 listopada 2020 roku w posiedzeniu zamykającym rozprawę. Nie poznał także terminu publikacji wyroku z dnia 11 grudnia 2020 roku, nie stawił się na termin publikacji ani nie poznał treści rozstrzygnięcia.

W związku z powyższym w dniu 7 stycznia 2021 roku złożony został wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. W ocenie pełnomocnika spółki wyrok nie jest prawomocny i do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia wniosku o przywrócenie terminu Sąd nie będzie mógł stwierdzić prawomocności wyroku.

W dniu 23 marca 2021 roku odbyło się posiedzenie Sądu w celu rozpoznania wniosku o przywrócenie terminu, na którym Sąd powziął przewidziane czynności, m.in. nastąpiło przesłuchanie świadków zawioskowanych przez Spółkę LOTOS Petrobaltic S.A. Ponadto – wobec pozyskanych przez Spółkę LOTOS Petrobaltic S.A. informacji – przedstawiono Sądowi zastrzeżenia dotyczące zdolności sądowej i procesowej AGR, jej legitymacji procesowej oraz prawidłowości umocowania pełnomocników. Wątpliwości te powstały w związku z powzięciem w marcu 2021 roku wiedzy o ogłoszeniu w dniu 25 maja 2015 roku procedury Winding-up (upadłość likwidacyjna / likwidacja) AGR i ustanowieniu Liquidator (syndyk / likwidator) w celu prowadzenia spraw i reprezentowania AGR. Mając na uwadze powyższe, Sąd zobowiązał AGR do wyjaśnienia zgłoszonych wątpliwości. Sprawa została odroczone na termin z urzędu. W związku z podniesionymi przez Spółkę LOTOS Petrobaltic S.A. zarzutami formalnymi potwierdzenie istnienia po stronie AGR zdolności sądowej, procesowej i należytej reprezentacji Sąd powinien podjąć czynności zmierzające do wyjaśnienia tych wątpliwości, do czego zobligowany jest z urzędu. Weryfikacja ta z pewnością odsunie w czasie ewentualne uprawnienie się wyroku. Mając na uwadze fakt, że istnieją różne możliwe do zastosowania przez Sąd tryby weryfikacji tych wątpliwości, nie ma możliwości podania prognozowanego terminu posiedzenia Sądu czy też daty rozstrzygnięcia wniosku o przywrócenie terminu. W dniu 2 kwietnia 2021 roku złożono skargę o wznowienie postępowania w sprawie.

W dniu 28 kwietnia 2021 roku Sąd oddalił wniosek o przywrócenie terminu. W dniu 18 czerwca 2021 roku zostało wniesione zażalenie na postanowienie Sądu z dnia 28 kwietnia 2021 roku. W dniu 28 maja 2021 roku Sąd odrzucił skargę o wznowienia postępowania, jako przedwczesną. W dniu 4 lipca 2021 roku zostało wniesione zażalenie na orzeczenie Sądu z dnia 28 maja 2021 roku. Postanowieniem z dnia 3 lipca 2021 roku Sąd odwoławczy zmienił postanowienie Sądu I instancji o sprostowaniu wyroku w zakresie rodzaju zasądzonych odsetek.

W dniu 18 maja 2021 roku spółka LOTOS Petrobaltic S.A. zwróciła się do Prokuratury Regionalnej w Gdańsku z wnioskiem o wywiedzenie skargi o wznowienie postępowania w sprawach IX GC 811/13 i IX GC 12/15 z uwagi na fakt, iż prokuratora, jako uczestnika postępowania cywilnego nie wiążą ograniczenia w powoływaniu podstaw wznowieniowych, które potencjalnie mogłyby rzutować na skuteczność skargi Spółki LOTOS Petrobaltic S.A. (sprawa IX GC 325/21). Wpływ skargi Prokuratury Regionalnej w Gdańsku do Sądu o wznowienie postępowania w połączonych ww. sprawach nastąpił w dniu 12 sierpnia 2021 roku.

W dniu 1 grudnia 2021 roku Sąd Apelacyjny odmówił przywrócenia terminu, ostatecznie oddalając wniosek spółki z dnia 7 stycznia 2021 roku. W dniu 9 grudnia 2021 roku AGR złożył wniosek o nadanie wyrokowi klauzuli wykonalności. Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2021 roku wydanym w sprawie IX GC 696/21 (wniosek o wznowienie postępowania – skarga Prokuratury Regionalnej) Sąd Okręgowy w Gdańsku wstrzymał wykonalność wyroku z dnia 11 grudnia 2020 roku objętego ww. wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności. Wniosek AGR o nadanie wyrokowi klauzuli wykonalności został oddalony postanowieniem z dnia 15 grudnia 2021 roku.

W świetle powyższego spółka LOTOS Petrobaltic S.A. na dzień 31 grudnia 2021 roku utrzymuje rezerwę zawiązaną w roku 2020 na roszczenia sporne w wysokości 49,7 mln zł (nota 10.13.1 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2021), w tym na należność główną w kwocie 32,1 mln zł (nota 9.5 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2021) oraz na odsetki w kwocie 17,6 mln zł (nota 9.7 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2021).

Rozliczenia podatkowe spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS

W związku z sytuacją kryzysową wywołaną pandemią COVID-19 oraz gwałtownym spadkiem cen surowców rząd Norwegii wprowadził na lata 2020-2021 tymczasowy reżim podatkowy, który pozwalał firmom inwestującym na norweskim szelfie kontynentalnym na przyspieszoną amortyzację podatkową nakładów inwestycyjnych oraz natychmiastowy zwrot straty podatkowej z każdego roku. Dzięki tym rozwiązaniom efektywna skala podatkowa jest dużo niższa niż zastosowane w 2021 roku 78%.

We wrześniu 2020 roku spółka przekazała organom podatkowym pismo, w którym ustosunkowała się do wstępnej decyzji Urzędu Podatkowego (Oil Taxation Office – OTO) dotyczącej ciennej kapitalizacji w latach 2015-2016, jak również odpowiedź na „zawiadomienie o odchyleniu” za kolejne lata 2017-2018. We wstępnej decyzji OTO podważa możliwość uwzględnienia w kosztach podatkowych spółki wszystkich kosztów obsługi długu i różnic kursowych od finansowania dłużnego ze względu na zbyt niski poziom kapitałów własnych spółki w tym okresie. W pierwszej sprawie, za lata 2015-2016 spodziewana kwota domiaru podatku do zapłaty wynosi 175 mln NOK. W przypadku okresu 2017-2018 szacunkowa kwota do zapłaty wynosi 20 mln NOK, przy czym pismo dotyczące tego okresu nie ma jeszcze obecnie rangi decyzji podatkowej.

OTO przedłużyło o rok badany okres, zatem druga sprawa dotyczy lat 2017-2019. W tym okresie spółka posiadała zdolność kredytową, wobec czego nie zawiązano rezerwy na tę kwotę. Ponadto, spółka w deklaracjach podatkowych za lata 2017 i 2019 nie uznała jako podstawę do opodatkowania przychody finansowe z tytułu różnic kursowych zrealizowanych od pożyczek, w których OTO wcześniej kwestionowała koszty finansowe jako koszty uzyskania przychodu. Łączna kwota odliczeń podatkowych z tego tytułu to 88 mln NOK (52 mln NOK za 2017 oraz 36 mln NOK za 2019 rok). Jest prawdopodobne, że OTO zakwestionuje podejście spółki.

Do chwili sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego do spółki nie wpłynęły żadne informacje lub zapytania w sprawie wydania przez OTO finalnej decyzji podatkowej za okres 2015-2016 oraz kolejny 2017-2019. Łączna kwota rezerwy na zobowiązania z tytułu ciennej kapitalizacji na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosi 263 mln NOK (121 mln zł).

10.3 Istotne wydarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Podpisanie porozumienia dotyczącego procesu wyjścia części pracowników poza Grupę Kapitałową LOTOS przy realizacji środków zaradczych

10 stycznia 2022 roku podpisano porozumienia kształtujące zasady, na jakich odbywać się będzie proces wyjścia części pracowników poza Grupę Kapitałową LOTOS po realizacji sprzedaży aktywów objętych środkami zaradczymi. Dokumenty zostały podpisane przez: zarząd Grupy LOTOS S.A., zarządy spółek Grupy Kapitałowej LOTOS objętych realizacją środków zaradczych oraz przedstawicieli związków zawodowych wyrażających wolę bycia partnerami społecznymi w tym procesie. W rezultacie po dniu kończącym okres sprawozdawczy zawiązana została rezerwa na wypłatę świadczeń zawartych w tych porozumieniach w wysokości 41,3 mln zł.

Zrealizowanie środków zaradczych wynikających z warunkowej decyzji Komisji Europejskiej w sprawie przejęcia przez PKN Orlen S.A. kontroli nad Grupą LOTOS

12 stycznia 2022 roku zakończone zostały prace mające na celu wdrożenie środków zaradczych określonych w warunkowej decyzji Komisji Europejskiej z dnia 14 lipca 2020 r. w przedmiocie zgody na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu przez PKN Orlen S.A. („PKN ORLEN”) kontroli nad Spółką, wydanej na podstawie Rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw („Środki Zaradcze”).

Środki Zaradcze obejmowały zobowiązania o charakterze strukturalnym oraz behawioralnym odnoszące się do struktury oraz polityki przedsiębiorstw uczestniczących w koncentracji – Spółki i PKN ORLEN. W celu ich realizacji zawarte zostały wymienione niżej umowy o charakterze warunkowym, których wejście w życie uzależnione jest między innymi od:

- a) wydania przez Komisję decyzji akceptującej poniższe umowy oraz nabywców aktywów zbywanych w ramach realizacji Środków Zaradczych;
- b) realizacji koncentracji pomiędzy PKN ORLEN a Spółką;
- c) uzyskania przez niżej wskazanych nabywców aktywów zbywanych w ramach realizacji Środków Zaradczych zgód właściwych organów antymonopolowych oraz innych organów administracji publicznej na zawarcie przez nich poniższych umów; oraz
- d) uzyskania pozostałych wymaganych prawem zgód właściwych organów na zbycie praw do niektórych składników wchodzących w skład dezinwestowanych aktywów.

Grupa LOTOS S.A. informuje, że w ramach realizacji środków zaradczych w zakresie produkcji paliw oraz działalności hurtowej zawarte zostały następujące umowy:

- a) przedwstępna umowa zbycia 30% udziałów w LOTOS Asphalt sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku („LOTOS Asphalt”) („Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w LOTOS Asphalt”) pomiędzy Spółką a Aramco Overseas Company B.V. („Aramco”), do której załącznikiem są wzory umów, które zawarte zostaną w dniu zamknięcia transakcji na podstawie Umowy Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w LOTOS Asphalt:
 - o umowy joint venture pomiędzy Spółką, PKN ORLEN, Aramco oraz LOTOS Asphalt, realizującej zobowiązanie do zbycia na rzecz niezależnego podmiotu trzeciego 30% udziału w spółce, do której

aportem wniesiona została rafineria zlokalizowana w Gdańsku („Rafineria”) oraz zagwarantowanie temu podmiotowi uprawnień kontraktowych w zakresie ładu korporacyjnego (corporate governance);

- o umowy processingowej i umowy na odbiór produktów (offtake) pomiędzy Spółką, Spółką Hurtową (zgodnie z definicją poniżej) oraz LOTOS Asphalt, realizującej zobowiązanie do zawarcia z podmiotem wskazanym w lit. a) odpowiednich umów dotyczących produkcji i odbioru produktów wytwarzanych przez Rafinerię, w tym sprzedaży paliw;
- o umowy ramowej, dotyczącej utrzymywania zapasów obowiązkowych pomiędzy PKN ORLEN a Spółką Hurtową (zgodnie z definicją poniżej);
- o umowy ramowej, dotyczącej outsourcingu logistyki kolejowej paliw pomiędzy PKN ORLEN a Spółką Hurtową (zgodnie z definicją poniżej).

Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w LOTOS Asphalt przewiduje, że zawarcie umowy przyrzeczonej sprzedaży nastąpi m.in. pod warunkiem przeniesienia przez LOTOS Asphalt na inny podmiot działalności niezwiązanej z prowadzeniem Rafinerii processingowej, w tym:

- o zorganizowanej części przedsiębiorstwa prowadzonego aktualnie przez LOTOS Asphalt, składającej się z pracowników tej spółki (w tym zespołu ds. sprzedaży asfaltów) i wszelkich składników przedsiębiorstwa niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej w zakładach produkcyjnych zlokalizowanych w Czechowicach-Dziedzicach i Jaśle („Działalność Asfaltowa”);
- o działalności związanej z produkcją paliw żeglugowych;
- o działalności związanej z projektami z zakresu badań i rozwoju; oraz
- o działalności związanej z budową wielkoskalowej instalacji do produkcji zielonego wodoru w ramach projektu Green H2.

Cena określona w Umowie Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w LOTOS Asphalt zostanie wyliczona w oparciu o formułę określoną w Umowie Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w LOTOS Asphalt, na którą składa się element stały w kwocie 1.149.632.000 zł (jeden miliard sto czterdzieści dziewięć milionów sześćset trzydzieści dwa tysiące złotych) oraz element zmienny, zwiększający lub zmniejszający element stały w zależności od wysokości długu oraz kapitału obrotowego LOTOS Asphalt w dniu poprzedzającym podpisanie umowy przyrzeczonej.

Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w LOTOS Asphalt zawiera katalog oświadczeń i zapewnień ze strony Spółki w odniesieniu do sprzedawanych udziałów oraz w odniesieniu do sytuacji biznesowej i kondycji LOTOS Asphalt w zakresie prowadzonej przez LOTOS Asphalt działalności rafineryjnej. Ponadto, Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w LOTOS Asphalt przewiduje zwolnienie Aramco z odpowiedzialności z tytułu jakichkolwiek strat wynikających ze specyficznych, wskazanych w Umowie Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w LOTOS Asphalt ryzyk. Łączna odpowiedzialność Spółki na podstawie Umowy Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w LOTOS Asphalt nie będzie przekraczać rzeczywiście zapłaconej przez Aramco na rzecz Spółki ceny sprzedaży.

Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w LOTOS Asphalt zakłada, że pomiędzy LOTOS Asphalt a podmiotami z grupy kapitałowej Spółki zostaną zawarte umowy o gwarantowanym poziomie świadczenia usług (*service level agreements*), na podstawie których podmioty z grupy kapitałowej Spółki zobowiążą się do świadczenia określonych usług na rzecz LOTOS Asphalt na warunkach rynkowych.

Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w LOTOS Asphalt zawiera klauzulę istotnej niekorzystnej zmiany (*material adverse change*), uprawniającą Aramco do odstąpienia od Umowy Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w LOTOS Asphalt w razie zaistnienia ściśle określonych w umowie zdarzeń.

- b) przedwstępna umowa sprzedaży 100% udziałów w LOTOS SPV 1 sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku („Spółka Hurtowa”) („Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w Spółce Hurtowej”), do której to spółki przed zawarciem umowy przyrzeczonej sprzedaży udziałów zostanie wydzielona zorganizowana część przedsiębiorstwa prowadzonego aktualnie przez LOTOS Paliwa sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku („LOTOS Paliwa”) w zakresie hurtowej sprzedaży paliw („Działalność Hurtowa”), pomiędzy Spółką a Aramco.

Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w Spółce Hurtowej przewiduje, że zawarcie umowy przyrzeczonej sprzedaży nastąpi m.in. pod warunkiem przeniesienia przez LOTOS Paliwa Działalności Hurtowej na Spółkę Hurtową oraz ustanowienia w Spółce Hurtowej funkcji procesora (w tym w szczególności pozyskania wymaganych w tym celu decyzji administracyjnych).

Cena określona w Umowie Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w Spółce Hurtowej zostanie wyliczona w oparciu o formułę określoną w Umowie Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w Spółce Hurtowej, na którą składa się element stały w kwocie 1.048.432.000 zł (jeden miliard czterdzieści osiem milionów czterysta trzydzieści dwa tysiące złotych) oraz element zmienny, zwiększający lub zmniejszający element stały w zależności od wysokości długu oraz kapitału obrotowego Spółki Hurtowej w dniu poprzedzającym podpisanie umowy przyrzeczonej.

Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w Spółce Hurtowej zawiera katalog oświadczeń i zapewnień ze strony Spółki w odniesieniu do sprzedawanych udziałów oraz w odniesieniu do sytuacji biznesowej i kondycji Działalności Hurtowej. Ponadto, Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w Spółce Hurtowej przewiduje zwolnienie Aramco z odpowiedzialności z tytułu jakichkolwiek strat wynikających ze specyficznych, wskazanych w Umowie

Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w Spółce Hurtowej ryzyk. łączna odpowiedzialność Spółki na podstawie Umowy Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w Spółce Hurtowej nie będzie przekraczać rzeczywiście zapłaconej przez Aramco na rzecz Spółki ceny sprzedaży.

Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w Spółce Hurtowej zakłada, że pomiędzy Spółką Hurtową a podmiotami z grupy kapitałowej Spółki zostaną zawarte umowy o gwarantowanym poziomie świadczenia usług (*service level agreements*), na podstawie których podmioty z grupy kapitałowej Spółki zobowiążą się do świadczenia określonych usług na rzecz Spółki Hurtowej na warunkach rynkowych.

Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w Spółce Hurtowej zawiera klauzulę istotnej niekorzystnej zmiany (*material adverse change*), uprawniającą Aramco do odstąpienia od Umowy Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w Spółce Hurtowej w razie zaistnienia ściśle określonych w umowie zdarzeń.

W zakresie logistyki paliw zawarte zostały następujące umowy:

- a) przedwstępna umowa zbycia 100% akcji LOTOS Terminale S.A. z siedzibą w Czechowicach Dziedzicach („LOTOS Terminale”) pomiędzy Spółką a Unimot Investments spółka z ograniczoną odpowiedzialnością („Unimot Investments”), do której załącznikiem jest wzór umowy aportowej dotyczącej wniesienia czterech baz paliw PKN ORLEN zlokalizowanych w Gdańsku, Szczecinie, Gutkowie i Bolesławcu do LOTOS Terminale. Wskazana powyżej umowa aportowa zostanie zawarta pomiędzy PKN ORLEN a LOTOS Terminale po przejściu przez PKN ORLEN kontroli nad Grupą LOTOS;
- b) warunkowa umowa składu paliw pomiędzy PKN ORLEN a Unimot Investments, umożliwiająca PKN ORLEN korzystanie z pojemności magazynowej w bazach paliw zlokalizowanych w Gdańsku, Szczecinie, Gutkowie i Bolesławcu po zbyciu akcji w LOTOS Terminale na rzecz Unimot Investments;
- c) warunkowa umowa przedwstępna najmu i rozliczenia nakładów pomiędzy PKN ORLEN a Unimot Investments i Unimot S.A., określająca zobowiązanie PKN ORLEN, Unimot Investments i Unimot S.A. do zawarcia umowy przyrzeczonej precyzującej warunki realizacji inwestycji w zakresie budowy infrastruktury służącej do magazynowania i transportu paliwa lotniczego na terenie dezinwestowanej w wykonaniu Zobowiązań bazy paliw w Szczecinie, której właścicielem i operatorem będzie LOTOS Terminale.

W zakresie działalności detalicznej zawarte zostały następujące umowy:

- a) przedwstępna umowa zbycia udziałów w LOTOS Paliwa („Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w LOTOS Paliwa”), z której to spółki przed zawarciem umowy przyrzeczonej sprzedaży udziałów zostanie wydzielona m.in. Działalność Hurtowa, pomiędzy Spółką a MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company, realizująca zobowiązanie do zbycia na rzecz podmiotu działającego na polskim rynku detalicznej sprzedaży paliw 100% udziałów LOTOS Paliwa obejmującej następujący pakiet stacji paliw sieci detalicznej LOTOS znajdujących się na terenie Polski:
 - o 412 istniejących stacji paliw, w tym 265 stacji typu CODO i 147 stacji typu DOFO, wśród których znajduje się 29 stacji paliw w ramach, tzw. Miejsc Obsługi Podróżnych, oraz
 - o umowy dzierżawy dotyczące 5 nowych stacji paliw w ramach, tzw. Miejsc Obsługi Podróżnych,
 - o prawa i zobowiązania z umów zawartych z posiadaczami kart paliwowych wydanych przez LOTOS Paliwa („Zbywana Działalność Detaliczna”).

Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w LOTOS Paliwa przewiduje, że zawarcie umowy przyrzeczonej sprzedaży nastąpi m.in. pod warunkiem przeniesienia przez LOTOS Paliwa:

- o działalności Hurtowej na Spółkę Hurtową;
- o działalności detalicznej LOTOS Paliwa niewchodzącej w zakres Zbywanej Działalności Detalicznej na inny podmiot z grupy kapitałowej Spółki.

Cena określona w Umowie Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w LOTOS Paliwa zostanie wyliczona w oparciu o formułę określoną w Umowie Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w LOTOS Paliwa, na którą składa się element stały w kwocie 609.751.791 USD (sześćset dziewięć milionów siedemset pięćdziesiąt jeden tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt jeden dolarów amerykańskich) oraz element zmienny, zwiększający lub zmniejszający element stały w zależności od wysokości długu oraz kapitału obrotowego LOTOS Paliwa w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającym miesiąc, w którym nastąpi podpisanie umowy przyrzeczonej. Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów zawiera klauzulę istotnej niekorzystnej zmiany (*material adverse change*), zgodnie z którą, w razie zajścia ściśle określonych w umowie zdarzeń cena za udziały w LOTOS Paliwa zostanie odpowiednio zmniejszona w oparciu o uzgodnioną formułę.

Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w LOTOS Paliwa zawiera katalog oświadczeń i zapewnień ze strony Spółki w odniesieniu do sprzedawanych udziałów oraz w odniesieniu do sytuacji biznesowej i kondycji LOTOS Paliwa w zakresie Zbywanej Działalności Detalicznej. Ponadto, Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w LOTOS Paliwa przewiduje zwolnienie MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company z odpowiedzialności z tytułu jakichkolwiek strat wynikających ze specyficznych, wskazanych w Umowie Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w LOTOS Paliwa ryzyk. łączna odpowiedzialność Spółki na podstawie Umowy Przedwstępnej Sprzedaży Udziałów w LOTOS Paliwa nie będzie przekraczać rzeczywiście zapłaconej przez MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company na rzecz Spółki ceny sprzedaży.

Umowa Przedwstępna Sprzedaży Udziałów w LOTOS Paliwa zakłada, że w dniu zamknięcia transakcji na jej podstawie pomiędzy LOTOS Paliwa a podmiotami z grupy kapitałowej Spółki zostaną zawarte: (i) umowy o świadczenie usług w okresie przejściowym (*transitional services agreements*), (ii) umowy o gwarantowanym poziomie świadczenia usług (*service level agreements*), na podstawie których podmioty z grupy kapitałowej Spółki zobowiążą się do świadczenia określonych usług na rzecz LOTOS Paliwa na warunkach rynkowych, oraz (iii) warunkowa umowa licencji na znaki towarowe pomiędzy Spółką a MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company realizująca zobowiązanie do udzielenia nabywcy stacji paliw licencji na korzystanie ze znaków towarowych Spółki (takich jak Lotos, Navigator, Dynamic i inne) w określonym czasie niezbędnym na dokonanie rebrandingu ww. stacji paliw.

W zakresie paliwa lotniczego zawarte zostały następujące umowy:

- a) przedwstępna umowa zbycia 50% udziałów w LOTOS-Air BP Polska sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku („LOTOS-Air BP”) pomiędzy Spółką a Aramco;
- b) warunkowa umowa sprzedaży paliwa lotniczego pomiędzy PKN Orlen a LOTOS-Air BP realizująca zobowiązanie do zagwarantowania LOTOS-Air BP sprzedaży paliwa lotniczego;
- c) warunkowa umowa składu paliwa lotniczego w Olszanicy pomiędzy PKN ORLEN a LOTOS-Air BP realizująca zobowiązanie do zagwarantowania LOTOS-Air BP dostępu do pojemności magazynowej w terminalu położonym w Olszanicy, którego właścicielem i operatorem jest PKN ORLEN;
- d) warunkowa umowa świadczenia usług wsparcia pomiędzy PKN ORLEN, ORLEN Aviation sp. z o.o. a LOTOS-Air BP, realizująca zobowiązanie do wspierania przez PKN ORLEN działalności operacyjnej LOTOS-Air BP w przypadkach wystąpienia zdarzeń siły wyższej, jeżeli takie zdarzenia siły wyższej wpływają na zdolność operacyjną LOTOS-Air BP na lotnisku Chopina w Warszawie.

W zakresie asfaltu zawarte zostały m.in. następujące umowy:

- a) przedwstępna umowa zbycia 100% akcji w spółce LOTOS Terminale, która to spółka, przed zawarciem umowy przyrzeczonej sprzedaży akcji, nabędzie 100% udziałów w spółce LOTOS SPV 2 sp. z o.o. („Spółka Asfaltowa”), pomiędzy Spółką a Unimot Investments. Do Spółki Asfaltowej zostanie uprzednio wydzielona Działalność Asfaltowa. Umowa ta będzie realizowała wynikające ze Środków Zaradczych zobowiązanie do zbycia części przedsiębiorstwa LOTOS Asfalt, obejmującej Działalność Asfaltową lub alternatywnie do zawarcia z niezależnym podmiotem trzecim umowy dzierżawy tej części przedsiębiorstwa na określony czas;
- b) warunkowa umowa sprzedaży asfaltów pomiędzy Spółką a Unimot Investments.

W zakresie biopaliw zawarta została następująca umowa:

- a) przedwstępna umowa zbycia 100% udziałów w LOTOS Biopaliwa sp. z o.o. z siedzibą w Czechowicach-Dziedzicach („LOTOS Biopaliwa”) pomiędzy Spółką a Rossi Biofuel Zrt. realizująca zobowiązanie do zbycia wszystkich posiadanych przez Spółkę udziałów w spółce LOTOS Biopaliwa.

Zarówno nabywcy Środków Zaradczych, jak i warunki powyższych umów będą podlegały zatwierdzeniu przez Komisję na skutek wniosku złożonego przez PKN Orlen.

Szerzej:

→ [Rb 1/2022](#)

Rozpoczęcie planowego postoju remontowego

W dniu 9 marca 2022 roku Spółka rozpoczęła zatrzymywanie instalacji rafinerijnych w ramach postoju remontowego rafinerii LOTOS.

Remont zostanie zrealizowany w formule postoju częściowego w dniach 23 marca – 1 kwietnia 2022 roku (pierwsza jego część została przeprowadzona wiosną 2021 roku).

Zgodnie z harmonogramem do remontu zatrzymanych zostanie 50 z ponad 65 instalacji. Stopniowy ponowny rozruch wyremontowanych instalacji zakończy się w dniu 16 kwietnia 2022 roku. Ostatnim etapem postoju będzie remont instalacji produkcji wodoru, tzw. remont wyspowy, który odbędzie się w dniach 17 kwietnia – 14 maja 2022 roku.

Postój remontowy spowoduje obniżenie potencjału przerobowego gdańskiej rafinerii w 2022 roku, co będzie miało przełożenie na niższą realizowaną marżę rafinerijną. Spółka szacuje, że maksymalna wielkość obniżenia przerobu wynikająca bezpośrednio z postoju remontowego to ok. 7% w skali roku, jednak podejmuje działania operacyjne zmierzające do zminimalizowania tej wielkości. Ubytek marży rafinerijnej związany z mniejszym przerobem ropy uzależniony będzie od kształtowania się cen produktów naftowych na rynkach światowych, przez co jego oszacowanie nie jest dziś możliwe.

Szacowane koszty bezpośrednie związane z postojem remontowym, które wpłyną na obniżenie skonsolidowanego wyniku operacyjnego za 2022 rok to około 0,2 mld PLN. W ramach postoju remontowego Spółka nie będzie ponosiła wydatków w postaci nakładów inwestycyjnych.

Zgodnie z założeniami Spółki, remont nie powinien wpłynąć na zdolność Spółki do wywiązywania się z jej zobowiązań handlowych.

Szerzej:

→ [Rb 4/2022](#)

Pozostałe zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego opisane zostały w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy LOTOS S.A. za rok 2021 w nocie 12.3.

10.4 Grupa LOTOS S.A. na rynku kapitałowym

10.4.1 Notowania akcji Grupy LOTOS S.A.

Grupa LOTOS S.A. jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od 30 czerwca 2005 roku. Jej akcje kwalifikowane są do wielu krajowych i międzynarodowych indeksów giełdowych.

Tabela 31. Obecność akcji Grupy LOTOS w polskich i międzynarodowych indeksach giełdowych

Dochodowe¹⁵	<ul style="list-style-type: none"> → WIG – obejmuje wszystkie spółki notowane na Głównym Rynku GPW, spełniające bazowe kryteria uczestnictwa w indeksach → WIG-Paliwa – obejmuje spółki sektora „paliwa i gaz” należące do indeksu WIG → WIG-Poland – obejmuje wyłącznie akcje krajowych spółek należących do indeksu WIG → WIG ESG – grupuje spółki uznawane za odpowiedzialne społecznie, tj. takie, które przestrzegają zasad biznesu odpowiedzialnego społecznie, w szczególności w zakresie kwestii środowiskowych, społecznych, ekonomicznych i ładu korporacyjnego
Cenowe¹⁶	<ul style="list-style-type: none"> → WIG20 – obliczany na podstawie wartości portfela akcji 20 największych i najbardziej płynnych spółek z Głównego Rynku GPW → WIG30 – obliczany na podstawie wartości portfela akcji 30 największych i najbardziej płynnych spółek z Głównego Rynku GPW
Zagraniczne	→ MSCI Poland Index (Small Cap) – indeks obejmujący kluczowe spółki notowane na polskiej giełdzie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GPW, MSCI, Wiener Börse.

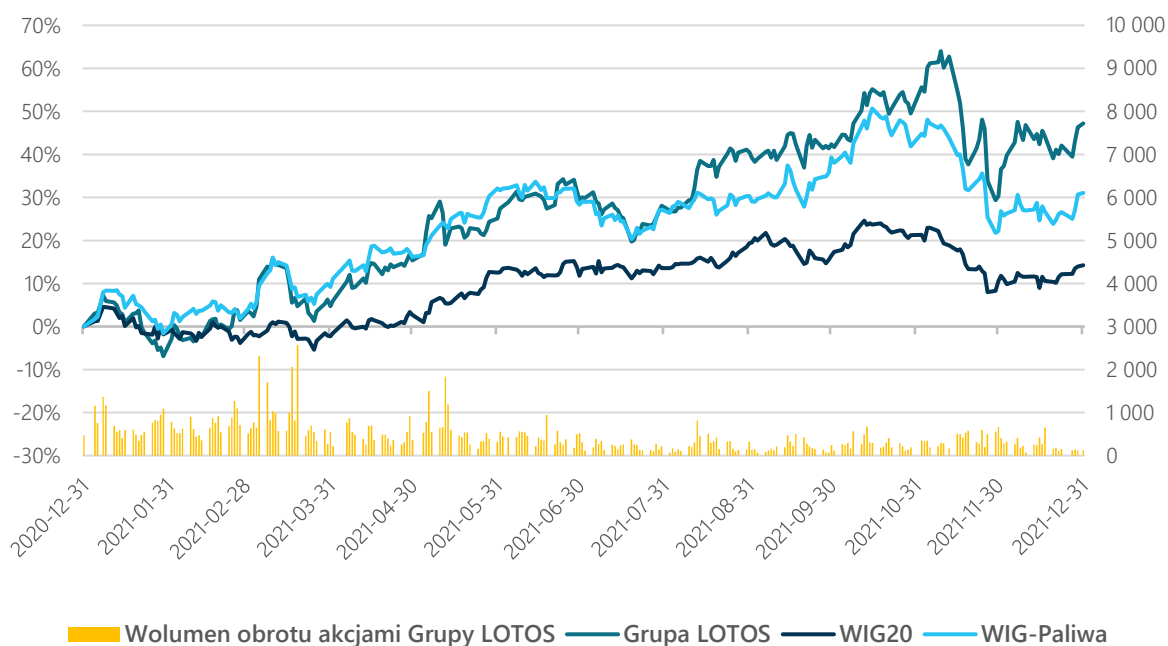
Ubiegły rok przyniósł kontynuację zwyżek notowań aktywów finansowych na całym świecie, po tym jak ich ceny załamały się na początku 2020 roku wraz z wybuchem pandemii COVID-19. Na polskim rynku giełdowym, indeks największych spółek, czyli WIG20, wzrósł o 14,3%, tj. z poziomu 1983,98 punktów do 2266,92 punktów. Jeszcze lepiej poradziły sobie średnie i małe spółki – reprezentujące je indeksy mWIG40 oraz sWIG80 zwiększyły wartość o odpowiednio 33,1% oraz 24,6%. Patrząc na poszczególne sektory gospodarki, w 2021 roku najwięcej urosły indeksy WIG-Odzież (83,8%), WIG-Banki (81,3%) oraz WIG-Moto (69%). Na drugim biegunie znalazły się spółki gamingowe oraz górnicze – wartość indeksu WIG-Games spadła o 22,8%, a indeksu WIG-Górnictwo o 19,3%. Indeks WIG-Paliwa zwiększył za to wartość o 31,1%.

W trakcie 2021 roku notowania akcji Grupy LOTOS wahały się w przedziale od 38,59 zł (intraday z 28 i 29 stycznia 2021 roku) do 69,20 zł (intraday z 10 listopada 2021 roku). Podczas ostatniej sesji giełdowej w 2021 roku kurs zamknięcia dla tych walorów ustalony został na poziomie 61,00 zł w porównaniu do 41,45 zł na koniec 2020 roku, co oznacza wzrost o 47,2%. W konsekwencji rynkowa kapitalizacja Spółki zwiększyła się do poziomu 11,3 mld zł wobec 7,7 mld zł rok wcześniej.

¹⁵ Indeks dochodowy – przy jego obliczaniu uwzględnia się zarówno ceny zawartych w nim akcji, jak i dochody z dywidend i praw poboru.

¹⁶ Indeks cenowy – przy jego obliczaniu bierze się pod uwagę jedynie ceny zawartych w nim transakcji, a nie uwzględnia się dochodów z tytułu dywidend.

Wykres 47. Dynamika notowań akcji Grupy LOTOS na tle giełdowych indeksów (skala lewa) oraz wolumen obrotu akcjami Grupy LOTOS (skala prawa, tys. sztuk)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GPW

Tabela 32. Podstawowe dane dotyczące akcji Grupy LOTOS S.A.

	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba akcji w obrocie giełdowym	184 873 362				
Kurs minimalny (zł)	36,36	51,58	71,04	25,67	38,59
Kurs maksymalny (zł)	68,85	89,62	99,60	87,96	69,20
Kurs zamknięcia na koniec okresu (zł)	57,70	88,50	83,58	41,45	61,00
Zmiana kursu akcji (%)	50,8	53,4	-5,6	-50,4	47,2
Średnia wartość obrotów (mln zł)	20,2	19,5	26,5	29,2	22,8
Średni wolumen na sesję (tys. szt.)	372,5	299,6	302,4	629,8	459,4
Wskaźniki giełdowe					
Kapitalizacja na koniec okresu (mld zł)	10,7	16,4	15,5	7,7	11,3
EV na koniec okresu (mld zł)	13,2	18,3	18,4	9,6	11,9
Zysk na jedną akcję (zł)	9,0	8,6	6,2	-6,2	17,4
P/E (x)	6,4	10,3	13,4	-	3,5
P/BV (x)	1,0	1,4	1,2	0,7	0,8
EV/EBITDA (x) ¹⁷	4,3	5,9	6,4	7,1	2,8

Źródło: Spółka

¹⁷ Wynik EBITDA LIFO oczyszczony ze zdarzeń jednorazowych.

10.4.2 Relacje inwestorskie

W Grupie LOTOS Biuro Relacji Inwestorskich jest odpowiedzialne za bieżący kontakt z inwestorami. W 2021 roku przedstawiciele Spółki brali udział w międzynarodowych i krajowych konferencjach inwestorskich oraz odbyli szereg spotkań z inwestorami oraz analitykami giełdowymi z całego świata – w sumie około 150 spotkań. Spółka organizowała także cokwartalne konferencje wynikowe.

Odpowiedzi na pytania związane z notowaniami akcji Grupy LOTOS na rynku GPW można uzyskać wysyłając pytanie na adres e-mail → ir@grupalotos.pl, a także kontaktując się telefonicznie, dane kontaktowe podane są na stronie internetowej → inwestor.lotos.pl.

10.4.3 Rekomendacje inwestycyjne

Według wiedzy Spółki w 2021 roku rekomendacje dla Grupy LOTOS S.A. wydawało 10 firm inwestycyjnych (w tym domów maklerskich i banków inwestycyjnych).

Tabela 33. Instytucje finansowe wydające rekomendacje dla Grupy LOTOS S.A. w 2021 roku

Z siedzibą w Polsce	Z siedzibą za granicą
DM Banku Handlowego (Citi)	HSBC
DM mBanku	Renaissance Capital
BM Santander	
DM BOŚ	
Ipopema Securities	
DM Trigon	
BM Pekao	
Erste Securities	

Źródło: Spółka

10.4.4 Polityka w zakresie dywidendy

Jako spółka publiczna pierwszą dywidendę Grupa LOTOS S.A. wypłaciła w 2007 roku (z zysku za 2006 rok). Za lata 2007-2015 Spółka nie wypłacała dywidendy.

W strategii Grupy LOTOS na lata 2017-2022 Zarząd Grupy LOTOS S.A. przyjął, że będzie dążyć do uzyskania i utrzymywania zdolności dywidendowej Spółki, a w 2017 roku Grupa LOTOS S.A. ponownie zaczęła się dzielić zyskiem ze swoimi akcjonariuszami.

W 2021 roku ze względu na stratę netto wykazaną w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za rok 2020, konieczność realizacji kolejnych istotnych projektów inwestycyjnych, w tym projektów zawartych w strategii Grupy LOTOS, a także niepewność co do stabilności rynku paliwowego, związaną w szczególności z dynamiką rozwoju pandemii COVID-19 i wynikającą z tego konieczność zabezpieczenia potrzeb płynnościowych Spółki, Zwyczajne Walne Zgromadzenie Grupy LOTOS, zgodnie z rekomendacją Zarządu Spółki, nie zdecydowało o wypłacie dywidendy za 2020 rok z kapitału zapasowego.

Tabela 34. Dywidenda Grupy LOTOS S.A. za lata 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Wynik netto Grupy LOTOS S.A. (w mln zł)	1 160,8	1 419,5	1 333,9	834,3	-881,4
Dywidenda brutto (w mln zł)	184 873,4	184 873,4	554 620,1	184 873,4	-
Stopa wypłaty dywidendy (w %) ¹⁸	15,9	13,0	41,6	22,2	-
Dywidenda na 1 akcję (w zł)	1	1	3	1	-
Stopa dywidendy (w %) ¹⁹	1,7	1,4	3,5	2,5	-
Dzień prawa do dywidendy ²⁰	12.09.2017	12.09.2018	12.09.2019	14.09.2020	-
Dzień wypłaty dywidendy ²¹	29.09.2017	28.09.2018	27.09.2019	28.09.2020	-

Źródło: Spółka

¹⁸ Stopa wypłaty dywidendy – stosunek kwoty wypłaconego zysku w postaci dywidendy do całego zysku netto spółki za dany rok obrotowy.

¹⁹ Stopa dywidendy – stosunek wartości dywidendy przypadającej na jedną akcję do ceny akcji spółki.

²⁰ Dzień prawa do dywidendy – dzień, według którego ustala się listy akcjonariuszy uprawnionych do dywidendy za dany rok obrotowy.

²¹ Dzień wypłaty dywidendy – dzień, w którym wypłaca się dywidendę akcjonariuszom.

11 Ład korporacyjny

11.1 Zasady i zakres stosowania ładu korporacyjnego

Grupa LOTOS S.A. dba o to, aby relacje z inwestorami budować w sposób partnerski i satysfakcjonujący dla obu stron. Podstawowe cele realizacji zasad ładu Korporacyjnego w Grupie LOTOS S.A. to:

- o przejrzystość jej działania jako spółki giełdowej,
- o zaufanie w relacjach z Interesariuszami,
- o otwartość i konsekwentne budowanie wartości spółki dla Akcjonariuszy.

Od debiutu giełdowego w czerwcu 2005 roku Grupa LOTOS S.A. przestrzegała większości zaleceń skodyfikowanych w dokumencie „Dobre praktyki w spółkach publicznych”, a od początku 2008 r. realizowała „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”, zmienione Uchwałą Rady Giełdy z dnia 19 października 2011 roku. Począwszy od 1 stycznia 2016 r. Spółka realizowała znowelizowany zbiór Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016. Od 1 lipca 2021 r. Spółka stosuje zasady zawarte w Zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021 (tzw. DPSN 2021), zaraportowane w dniu 30 lipca 2021 r. Zbiór zasad ładu korporacyjnego jest publicznie dostępny na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.: → www.gpw.pl/dobre-praktyki

Tabela 35. Zasady ładu korporacyjnego, których Grupa LOTOS S.A. nie stosowała od 2021 roku wraz z komentarzami dotyczącymi powodów ich niewdrożenia

Numer zasady DPSN 2021	Komentarz Grupy LOTOS S.A.
------------------------	----------------------------

2. ZARZĄD I RADA NADZORCZA

2.1. Spółka powinna posiadać politykę różnorodności wobec zarządu oraz rady nadzorczej, przyjętą odpowiednio przez radę nadzorczą lub walne zgromadzenie. Polityka różnorodności określa cele i kryteria różnorodności m.in. w takich obszarach jak płeć, kierunek wykształcenia, specjalistyczna wiedza, wiek oraz doświadczenie zawodowe, a także wskazuje termin i sposób monitorowania realizacji tych celów. W zakresie zróżnicowania pod względem płci warunkiem zapewnienia różnorodności organów spółki jest udział mniejszości w danym organie na poziomie nie niższym niż 30%

Na dzień publikacji raportu Spółka nie przyjęła jednolitej polityki różnorodności wobec Zarządu i Rady Nadzorczej, która określałaby cele, kryteria różnorodności i sposób pomiaru ich wdrażania. Grupa LOTOS S.A. przyjmuje, że nie jest to wymagane dla zapewnienia najwyższych standardów w zakresie wykonywania przez Zarząd i Radę Nadzorczą Spółki swoich obowiązków i wywiązywania się z nich w sposób efektywny, z uwagi na fakt, że jest spółką z udziałem Skarbu Państwa, w związku z czym dobór osób wchodzących w skład organów zarządzających odbywa się z uwzględnieniem przepisów ustawowych odnoszących się do tego typu podmiotów. W zakresie kwalifikacji i wymagań stawianych osobom zasiadającym w organach zarządczych i nadzorujących, Spółka stosuje kryteria określone w przepisach ustawy z 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych oraz ustawy z 16 grudnia 2016 roku o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Przyjęte przez ustawodawcę kryteria zmierzają do zapewnienia, by osoby pełniące funkcje na stanowiskach zarządczych oraz nadzorujących w spółce Skarbu Państwa posiadały wykształcenie i doświadczenie zawodowe adekwatne do pełnienia tych funkcji.

2.2 Osoby podejmujące decyzje w sprawie wyboru członków zarządu lub rady nadzorczej spółki powinny zapewnić wszechstronność tych organów poprzez wybór do ich składu osób zapewniających różnorodność, umożliwiając m.in. osiągnięcie docelowego wskaźnika minimalnego udziału mniejszości określonego na poziomie nie niższym niż 30%, zgodnie z celami określonymi w przyjętej polityce różnorodności, o której mowa w zasadzie 2.1.

Wybór członków Zarządu i Rady Nadzorczej dokonywany jest z poszanowaniem zasady równego dostępu kobiet i mężczyzn do stanowisk w organach statutowych spółki. Aktualny skład organów wskazuje na praktyczną realizację zróżnicowania wg. kryterium płci, wykształcenia, doświadczenia i wieku zarówno wśród członków Zarządu i Rady Nadzorczej. Na dzień publikacji raportu Spółka nie posiada jednolitego dokumentu polityki różnorodności, która określałaby cele i wskaźniki jej zapewniania. W związku z tym niestosowanie zasady 2.2. wynika z niestosowania zasady 2.1.

2.11.6 Informację na temat stopnia realizacji polityki różnorodności w odniesieniu do zarządu i rady nadzorczej, w tym realizacji celów, o których mowa w zasadzie 2.1.

Spółka na dzień publikacji raportu nie przyjęła jednolitego dokumentu polityki różnorodności w odniesieniu do wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej. W związku z tym niestosowanie zasad 2.11,6, wynika z niestosowania zasady 2.1. i 2.2.

4. WALNE ZGROMADZENIE I RELACJE Z AKCJONARIUSZAMI

4.1 Spółka powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej (e-walne), jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla przeprowadzenia takiego walnego zgromadzenia.

Spółka nie zapewniała dotychczas akcjonariuszom możliwości udziału w obradach Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W opinii Spółki nie istnieją zagrożenia płynące z niestosowania zasady 4.1 z uwagi na fakt, że Spółka zapewnia akcjonariuszom możliwość uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu osobiście lub przez pełnomocnika. Spółce nie zgłaszano również stosownych oczekiwań akcjonariuszy dotyczących takiej formy Walnego Zgromadzenia. Ponadto Walne Zgromadzenia odbywają się w siedzibie Spółki w Gdańsku, co ułatwia Akcjonariuszom lub ich pełnomocnikom stawienie się w miejscu obrad. Spółka realizuje nałożone przepisami prawa obowiązki informacyjne i niezwłocznie, nie później niż w terminie 24 godzin od zakończenia Walnego Zgromadzenia, przekazuje w formie raportów bieżących informacje o treści podjętych uchwał, wynikach głosowań oraz informacje o ewentualnych zgłoszonych sprzeciwach i jednocześnie publikuje te informacje na korporacyjnej stronie internetowej. Co więcej Spółka publikuje również pytania i odpowiedzi udzielone Akcjonariuszom podczas Walnego Zgromadzenia. W opinii Spółki powyższe działania zapewniają Akcjonariuszom udział w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywanie w tym zakresie przysługujących im praw. Spółka nie wyklucza stosowania powyższej zasady w przyszłości.

Źródło: Spółka

Ponadto w dniu 14 października 2021 roku Spółka zaraportowała [raportem EBI 2/2021](#) incydentalne niezastosowanie zasady DPSN z rozdziału 2. WALNE ZGROMADZENIE I RELACJE Z AKCJONARIUSZAMI w punkcie 4.8. Projekty uchwał walnego zgromadzenia do spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia powinny zostać zgłoszone przez akcjonariuszy najpóźniej na 3 dni przed walnym zgromadzeniem.

Komentarz spółki: W związku z deklaracją Spółki o stosowaniu rzeczowej zasady DPSN 2021 Spółka standardowo umieszcza w treści ogłoszeń o zwołaniu walnego zgromadzenia rekomendację kierowaną do akcjonariuszy, żeby projekty uchwał walnego zgromadzenia do spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia były zgłoszone przez akcjonariuszy najpóźniej na 3 dni przed walnym zgromadzeniem.

Od momentu wejścia w życie DPSN 2021 tj. od 1 lipca 2021 roku do dnia dzisiejszego nie miały miejsca przypadki incydentalnego naruszenia tej zasady.

11.2 Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych

Zarząd Grupy LOTOS S.A. jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej i jego skuteczność w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych. Biuro Audytu Wewnętrznego Grupy LOTOS S.A. corocznie dokonuje oceny ram kontroli wewnętrznej. Prowadzona analiza wskazuje, iż w 2021 roku w systemie nie wystąpiły zmiany mające wpływ na badany obszar. Biorąc pod uwagę przyjęte założenia do oceny systemów, w Spółce funkcjonują rozwiązania organizacyjno-procesowe stanowiące ramy dla systemu kontroli wewnętrznej, ładu organizacyjnego, zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem. Wskazane w modelu oceny rozwiązania (tzw. dobre praktyki biznesowe) zostały wdrożone w każdym ww. systemie i funkcjonują w praktyce.

Proces postępowania przy sporządzaniu, zatwierdzaniu i przekazywaniu do publikacji sprawozdań finansowych reguluje wewnętrzna procedura, zgodnie z którą nadzór nad przygotowaniem sprawozdań finansowych pełni Dyrektor Biura Centrum Finansowo-Księgowego, Główny Księgowy. Za sporządzenie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego odpowiedzialne jest Biuro Sprawozdawczości funkcjonujące w Grupie LOTOS S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej LOTOS oraz jednostkowe sprawozdanie finansowe Grupy LOTOS S.A. zostały sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską, opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Zestawienie zmian w standardach zostało zawarte w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym w nocie 6. (str. 13).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z MSSF na podstawie sprawozdania finansowego Grupy LOTOS S.A. oraz sprawozdań finansowych jednostek kontrolowanych przez Grupę LOTOS S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie ujęte w księgach rachunkowych jednostek Grupy stosujących inne standardy rachunkowości niż MSSF, wprowadzone w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

W celu zapewnienia jednolitych zasad rachunkowości funkcjonująca w Spółce polityka rachunkowości została przekazana do stosowania przez spółki z Grupy Kapitałowej LOTOS przy sporządzaniu pakietów konsolidacyjnych.

11.3 Akcje i akcjonariusze Grupy LOTOS S.A.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Grupy LOTOS S.A. wyniósł 184 873 362 zł i dzielił się na 184 873 362 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym:

- o 78 700 000 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- o 35 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- o 16 173 362 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- o 55 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D.

W trakcie 2021 roku wysokość kapitału zakładowego Spółki nie zmieniła się.

Akcje Grupy LOTOS S.A. są akcjami zwykłymi na okaziciela. Statut Spółki nie wprowadza także jakichkolwiek ograniczeń odnośnie do przenoszenia prawa własności wyemitowanych przez nią akcji.

Według wiedzy Spółki w 2021 roku Emitent, jednostki wchodzące w skład jego grupy kapitałowej ani też osoby działające w ich imieniu, rozumiane jako osoby zarządzające i nadzorujące, nie posiadały ani nie nabywały akcji własnych i nie podejmowały w tym okresie żadnych czynności zmierzających do nabycia akcji własnych.

Statut nie przewiduje szczególnych regulacji stanowiących uprawnienie dla Członków Zarządu do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.

Grupa LOTOS S.A. nie posiada systemu akcji pracowniczych i tym samym nie posiada systemu kontroli programów akcji pracowniczych.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku i na dzień przekazania do publikacji niniejszego sprawozdania wykaz akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Grupy LOTOS S.A. przedstawiał się następująco:

Tabela 36. **Struktura akcjonariatu**

	Liczba akcji/Liczba głosów na walnym zgromadzeniu	Udział w kapitale zakładowym i w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu w %
Skarb Państwa	98 329 515	53,19
Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne	9 257 661	5,01
Pozostali	77 286 186	41,80
Ogółem	184 873 362	100,00

Źródło: Spółka

Grupa LOTOS S.A. nie wyemitowała papierów wartościowych dających akcjonariuszom specjalne uprawnienia kontrolne.

Szczególne uprawnienia Skarbu Państwa oraz ich wykonywanie w spółkach kapitałowych. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu Grupy LOTOS S.A.

Jedna akcja Grupy LOTOS S.A. daje prawo do jednego głosu na WZ. Jednakże, zgodnie ze Statutem Spółki, prawo głosowania akcjonariuszy zostaje ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na WZ więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce w dniu odbywania WZ, z zastrzeżeniem, że dla potrzeb ustalania obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji przewidzianych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych i w ustawie z 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej, takie ograniczenie prawa głosowania uważane będzie za nieistniejące.

Ograniczenie powyższe nie dotyczy:

- o akcjonariuszy, którzy w dniu powzięcia uchwały WZ wprowadzającej ograniczenie, są uprawnieni z akcji reprezentujących więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce;
- o akcjonariuszy działających z określonymi wyżej akcjonariuszami na podstawie zawartych porozumień dotyczących wspólnego wykonywania prawa głosu z akcji.

Dla potrzeb ograniczenia prawa do głosowania, o którym mowa powyżej, głosy akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności, są sumowane zgodnie z poniżej opisanymi zasadami.

Przez akcjonariusza rozumie się każdą osobę, w tym jej podmiot dominujący i zależny, której przysługuje bezpośrednio lub pośrednio prawo głosu na Walnym Zgromadzeniu na podstawie dowolnego tytułu prawnego; dotyczy to także osoby, która nie posiada akcji Spółki, a w szczególności użytkownika, zastawnika, osoby uprawnionej z kwitu depozytowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi, a także osoby uprawnionej do udziału w WZ mimo zbycia posiadanych akcji po dniu ustalenia prawa do uczestnictwa w WZ.

Przez podmiot dominujący oraz podmiot zależny rozumie się odpowiednio osobę:

- o spełniającą przesłanki wskazane w art. 4 § 1 pkt 4) Kodeksu Spółek Handlowych lub
- o mającą status przedsiębiorcy dominującego, przedsiębiorcy zależnego albo jednocześnie status przedsiębiorcy dominującego i zależnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów, lub
- o mającą status jednostki dominującej, jednostki dominującej wyższego szczebla, jednostki zależnej, jednostki zależnej niższego szczebla, jednostki współzależnej albo mającą jednocześnie status jednostki dominującej (w tym dominującej wyższego szczebla) i zależnej (w tym zależnej niższego szczebla i współzależnej) w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, lub

- o która wywiera (podmiot dominujący) lub na którą jest wywierany (podmiot zależny) decydujący wpływ w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 22 września 2006 roku o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców, lub
- o której głosy wynikające z posiadanych bezpośrednio lub pośrednio akcji Spółki podlegają kumulacji z głosami innej osoby lub innych osób na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych w związku z posiadaniem, zbywaniem lub nabywaniem znacznych pakietów akcji Spółki.

Akcjonariusze, których głosy podlegają kumulacji i redukcji zgodnie z zasadami opisanymi powyżej, zwani są łącznie Zgrupowaniem. Kumulacja głosów polega na zsumowaniu głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania. Redukcja głosów polega na pomniejszeniu ogólnej liczby głosów w Spółce przysługujących na WZ akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania.

Redukcja głosów jest dokonywana według następujących zasad:

- o liczba głosów akcjonariusza, który dysponuje największą liczbą głosów w Spółce spośród wszystkich akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania, ulega pomniejszeniu o liczbę głosów równą nadwyżce ponad 10% ogólnej liczby głosów w Spółce przysługujących łącznie wszystkim akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania
- o jeżeli mimo redukcji, o której mowa powyżej, łączna liczba głosów przysługujących na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania przekracza próg 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia, dokonuje się dalszej redukcji głosów należących do pozostałych akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania. Dalsza redukcja głosów poszczególnych akcjonariuszy następuje w kolejności ustalonej na podstawie liczby głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania (od największej do najmniejszej). Dalsza redukcja jest dokonywana aż do osiągnięcia stanu, w którym łączna liczba głosów, którymi dysponują akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania nie będzie przekraczać 10% ogólnej liczby głosów w Spółce
- o jeżeli na potrzeby redukcji nie można ustalić kolejności redukcji głosów z uwagi na to, że dwóch lub więcej akcjonariuszy dysponuje tą samą liczbą głosów, to głosy akcjonariuszy dysponujących tą samą liczbą głosów redukuje się proporcjonalnie, przy czym liczby ułamkowe zaokrągla się w dół do pełnej liczby akcji. W pozostałym zakresie zasady określone w punktach poprzedzających stosuje się odpowiednio w każdym przypadku akcjonariusz, któremu ograniczono wykonywanie prawa głosu, zachowuje prawo wykonywania co najmniej jednego głosu
- o ograniczenie wykonywania prawa głosu dotyczy także akcjonariusza nieobecnego na WZ.

W celu ustalenia podstawy do kumulacji i redukcji głosów, każdy akcjonariusz Spółki, Zarząd, Rada Nadzorcza oraz poszczególni członkowie tych organów, a także Przewodniczący WZ, mogą żądać, aby akcjonariusz Spółki, podlegający zasadzie ograniczenia prawa głosowania, udzielił informacji czy jest on w stosunku do dowolnego innego akcjonariusza Spółki podmiotem dominującym lub zależnym w rozumieniu Statutu Spółki. Uprawnienie to obejmuje także prawo żądania ujawnienia liczby głosów, którymi akcjonariusz Spółki dysponuje samodzielnie lub łącznie z innymi akcjonariuszami Spółki, w stosunku do których jest podmiotem dominującym lub zależnym w rozumieniu zgodnym ze Statutem Spółki. Osoba, która nie wykonała lub wykonała w sposób nienależyty powyższy obowiązek informacyjny, do chwili usunięcia uchybienia obowiązku informacyjnego, może wykonywać prawo głosu wyłącznie z jednej akcji, a wykonywanie przez taką osobę prawa głosu z pozostałych akcji jest bezskuteczne.

W przypadku wątpliwości wykładni postanowień dotyczących ograniczenia prawa do głosowania należy dokonywać zgodnie z art. 65 § 2 Kodeksu Cywilnego.

Od momentu, w którym udział akcjonariuszy, którzy w dniu powzięcia uchwały Walnego Zgromadzenia wprowadzającej ograniczenie prawa głosowania, byli uprawnieni z akcji reprezentujących więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce w kapitale zakładowym Spółki spadnie poniżej poziomu 5% ograniczenia prawa głosowania akcjonariuszy wygasają.

Z zachowaniem właściwych przepisów Kodeksu Spółek Handlowych istotna zmiana przedmiotu działalności Spółki może nastąpić bez wykupu akcji tych akcjonariuszy, którzy nie godzą się na taką zmianę.

Według informacji Spółki na dzień 21 marca 2021 roku, osoby zarządzające oraz nadzorujące nie posiadały akcji Grupy LOTOS S.A., ani akcji i udziałów spółek powiązanych Grupy LOTOS S.A.

W dniu 27 lutego 2018 roku Skarb Państwa (akcjonariusz dominujący Grupy LOTOS S.A.) podpisał z PKN Orlen S.A. list intencyjny w sprawie procesu przejęcia kontroli kapitałowej przez PKN ORLEN S.A. nad Grupą LOTOS S.A., rozumianej jako nabycie przez PKN ORLEN S.A. bezpośrednio lub pośrednio minimum 53% udziału w kapitale zakładowym Grupy LOTOS S.A. Przeprowadzenie Transakcji będzie możliwe m.in. po uzyskaniu zgód korporacyjnych oraz zgód odpowiednich organów ochrony konkurencji na dokonanie koncentracji.

Po zgromadzeniu wymaganych dokumentów przez PKN Orlen S.A., w dniu 14 lipca 2020 roku Komisja Europejska wydała warunkową zgodę na przejęcie Grupy LOTOS S.A. oraz pakiet środków zaradczych do zrealizowania, celem realizacji procesu.

W dniu 18 sierpnia 2020 roku pomiędzy Skarbem Państwa (akcjonariuszem dominującym Grupy LOTOS S.A.), PKN Orlen S.A. („PKN Orlen”) oraz Spółką podpisane zostało porozumienie dotyczące realizacji transakcji nabycia akcji Spółki („Porozumienie”), („Transakcja”) przez PKN Orlen od Skarbu Państwa, reprezentujących minimum 53% kapitału zakładowego oraz głosów na walnym zgromadzeniu Spółki.

Transakcja ma skutkować przejęciem bezpośrednio lub pośrednio, kontroli kapitałowej nad Grupą LOTOS przez PKN Orlen. Zakres i struktura Transakcji nie zostały jeszcze określone. Porozumienie nie jest wiążące ani nie kreuje jakichkolwiek zobowiązań dla Stron w zakresie osiągnięcia skutku jakim jest realizacja Transakcji, lecz jedynie określa ich wspólne rozumienie przewidywanego kształtu Transakcji i dalszej współpracy na dzień podpisania Porozumienia przy realizacji Transakcji. Porozumienie pozostaje w mocy do dnia 31 marca 2022 roku.

W dniu 12 marca 2021 roku Zarząd Spółki przyjął kierunkową akceptację działań wewnątrzorganizacyjnych, której celem jest optymalizacja struktury grupy kapitałowej oraz przygotowanie do wdrożenia modelu realizacji środków zaradczych niezbędnych do przejęcia kontroli kapitałowej nad Spółką przez PKN Orlen S.A.

Zasady zmiany statutu

Zmiana Statutu Grupy LOTOS S.A. wymaga podjęcia uchwały przez Walne Zgromadzenie Spółki większością 3/4 głosów, przy czym zmiana §10 ust. 1 Statutu Spółki wymaga większości 4/5 głosów i reprezentacji co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki na WZ.

Po podjęciu przez WZ uchwały w sprawie zmian w Statucie Spółki, Zarząd Grupy LOTOS S.A. zgłasza ten fakt do sądu rejestrowego. Zmiana dokonana w Statucie obowiązuje z chwilą zarejestrowania jej przez sąd.

Następnie RN ustala tekst jednolity Statutu uwzględniający wprowadzone zmiany, o ile WZ udzieli RN upoważnienia w tym zakresie.

Aktualnie obowiązujący Statut Grupy LOTOS S.A. podjęty został przez Walne Zgromadzenie uchwałą nr 26 w sprawie zmian w Statucie Spółki Grupa LOTOS S.A. z dnia 28 czerwca 2019 roku. Niniejsze zmiany dotyczyły:

- o kompetencji Walnego Zgromadzenia w zakresie: wyrażania zgody na objęcie, nabycie lub zbycie akcji innej spółki, rozporządzania składnikami aktywów trwałych oraz nabycia składników aktywów trwałych,
- o kompetencji Rady Nadzorczej w zakresie opiniowania sprawozdań przedstawianych Walnemu Zgromadzeniu, wyrażania zgody na zbycie składników aktywów trwałych, zawierania umów,
- o kompetencji Zarządu dotyczących obowiązków sprawozdawczych,
- o zasad zbywania aktywów trwałych przez Spółkę.

11.4 Walne Zgromadzenie

Kompetencje i przebieg Walnych Zgromadzeń (WZ) Grupy LOTOS S.A. określają szczegółowo → [Statut Spółki](#) (tekst jednolity z 13 września 2021 roku) i → [Regulamin Walnych Zgromadzeń](#) (tekst jednolity z 30 czerwca 2009 roku).

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należą w szczególności następujące sprawy:

- o rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznego sprawozdania finansowego Spółki, rocznego sprawozdania z działalności Spółki, a także skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej oraz sprawozdania z działalności grupy kapitałowej za poprzedni rok obrotowy,
- o udzielanie Członkom Rady Nadzorczej i Zarządu absolutorium z wykonania przez nich obowiązków,
- o decydowanie o podziale zysku oraz o pokrywaniu strat, a także sposobie wykorzystania funduszy utworzonych z zysku, z zastrzeżeniem przepisów szczególnych regulujących w sposób odmienny tryb wykorzystania takich funduszy,
- o powoływanie i odwoływanie Członków Rady Nadzorczej,
- o podwyższanie i obniżanie kapitału zakładowego,
- o wszelkie postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki oraz sprawowaniu nadzoru lub zarządu,
- o zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- o wyrażanie zgody na nabycie nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości o wartości przekraczającej 5.000.000 złotych określonej na podstawie wyceny rzeczoznawcy oraz wyrażanie zgody na zbycie nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości o wartości przekraczającej 200.000 złotych określonej na podstawie wyceny rzeczoznawcy,
- o wyrażanie zgody na obciążenie i zbycie akcji LOTOS Petrobaltic S.A. oraz udziałów Przedsiębiorstwa Przeladunku Paliw Płynnych Naftoport Sp. z o.o.,
- o wyrażenie zgody na zbycie akcji innej spółki o wartości rynkowej przekraczającej:
 - o 100 000 000 złotych lub
 - o 10% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r.

- o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego.
- o z zastrzeżeniem pkt 7, wyrażanie zgody na rozporządzenie składnikami aktywów trwałych w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Oz. U. z 2019 r. poz. 351), zaliczonymi do wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji długoterminowych, w tym wniesienie jako wkładu do spółki lub spółdzielni, jeżeli wartość rynkowa tych składników przekracza 5% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, a także oddanie tych składników do korzystania innemu podmiotowi, na okres dłuższy niż 180 dni w roku kalendarzowym, na podstawie czynności prawnej, jeżeli wartość rynkowa przedmiotu czynności prawnej przekracza 5% sumy aktywów, przy czym, oddanie do korzystania w przypadku:
 - o umów najmu, dzierżawy i innych umów o oddanie składnika majątkowego do odpłatnego korzystania innym podmiotom - przez wartość rynkową przedmiotu czynności prawnej rozumie się wartość świadczenia za:
 - o jeden rok – jeżeli oddanie składnika majątkowego nastąpiło na podstawie umów zawieranych na czas nieoznaczony,
 - o cały czas obowiązywania umowy - w przypadku umów zawieranych na czas oznaczony,
 - o umów użyczenia i innych nieodpłatnych umów o oddanie składnika majątkowego do korzystania innym podmiotom - przez wartość rynkową przedmiotu czynności prawnej rozumie się: równowartość świadczenia jakie przysługiwałyby w razie zawarcia umowy najmu lub dzierżawy, za:
 - o jeden rok - jeżeli oddanie składnika majątkowego nastąpi na podstawie umowy zawieranej na czas nieoznaczony,
 - o cały czas obowiązywania umowy - w przypadku umów zawartych na czas oznaczony
- o z zastrzeżeniem pkt 8, wyrażenie zgody na nabycie składników aktywów trwałych w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości o wartości przekraczającej:
 - o 100 000 000 złotych lub
 - o 5% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego.
- o wyrażenie zgody na objęcie albo nabycie akcji innej spółki o wartości przekraczającej:
 - o 100 000 000 złotych lub
 - o 10% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego.
- o zmiana Statutu,
- o tworzenie i likwidowanie funduszy celowych, w tym rezerwowego,
- o decydowanie o umorzeniu akcji oraz nabywaniu akcji w celu ich umorzenia i określenie warunków ich umorzenia,
- o emisja obligacji,
- o rozwiązanie, likwidacja i przekształcenie Spółki oraz jej połączenie z inną spółką,
- o emisja warrantów subskrypcyjnych,
- o wyrażanie zgody na nabycie wyemitowanych przez Spółkę akcji (akcje własne) oraz ustanowienie zastawu na akcjach własnych Spółki w przypadku określonym w art. 362 § 1 pkt. 2 K.S.H,
- o wyrażanie zgody na wdrażanie programów motywacyjnych,
- o wyrażanie zgody na wypłatę zaliczki, w przypadku, jeżeli rada nadzorcza nie wyrazi zgody.
- o ustalanie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu i Rady Nadzorczej.
- o rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania o wynagrodzeniach.

Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień Kodeksu Spółek Handlowych oraz postanowień poniższych, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów. Uchwały dotyczące następujących spraw mogą być podjęte, jeżeli na Walnym Zgromadzeniu reprezentowana jest co najmniej połowa kapitału zakładowego Spółki i wymagają większości czterech piątych głosów:

- o rozwiązanie Spółki,
- o przeniesienie siedziby Spółki za granicę,
- o zmiana przedmiotu przedsiębiorstwa Spółki ograniczająca możliwość prowadzenia przez Spółkę działalności w zakresie wytwarzania i przetwarzania oraz sprzedaży produktów rafinacji ropy naftowej,
- o zbycie albo wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części, której działalność obejmuje wytwarzanie i przetwarzanie oraz sprzedaż produktów rafinacji ropy naftowej oraz ustanowienie na przedsiębiorstwie Spółki lub takiej jego zorganizowanej części ograniczonego prawa rzeczowego,
- o połączenie z inną spółką,
- o podział Spółki,
- o uprzywilejowanie akcji,
- o zawiązanie spółki europejskiej, przystąpienie do takiej spółki lub przekształcenie Spółki w spółkę europejską,
- o zmiana odnośnego ustępu Statutu.

Oba dokumenty dostępne są na stronie internetowej Spółki w zakładce → [Ład Korporacyjny](#).

Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez Zarząd Spółki w przypadkach przewidzianych w Statucie lub przepisach Kodeksu Spółek Handlowych (KSH), poprzez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Spółki i w sposób określony

dla przekazywania informacji bieżących, zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie (NWZ) może zostać zwołane przez Zarząd Spółki z własnej inicjatywy, przez Radę Nadzorczą Spółki, jeżeli jego zwołanie Rada Nadzorcza uzna za wskazane, bądź przez Akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce.

Ponadto Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą żądać zwołania NWZ i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego Zgromadzenia. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od dnia przedstawienia żądania Zarządowi Spółki, NWZ nie zostanie zwołane, Sąd Rejestrowy może upoważnić do zwołania NWZ Akcjonariuszy występujących z tym żądaniem.

Żądanie zwołania WZ oraz umieszczenia określonych spraw w porządku obrad, zgłaszane przez uprawnione podmioty, powinno być uzasadnione. Akcjonariusz lub Akcjonariusze Spółki reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą przed terminem WZ zgłaszać Spółce projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad WZ lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.

Prawo uczestniczenia w WZ mają tylko osoby będące Akcjonariuszami Spółki na 16 dni przed datą WZ (dzień rejestracji uczestnictwa w WZ). Uprawnieni z akcji imiennych i świadectw tymczasowych oraz zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu, mają prawo uczestniczenia w WZ, jeżeli są wpisani do księgi akcyjnej w dniu rejestracji uczestnictwa w WZ. Akcjonariusz może uczestniczyć w WZ oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez Pełnomocnika. Pełnomocnik ma obowiązek ujawnić Akcjonariuszowi okoliczności wskazujące na istnienie bądź możliwość wystąpienia konfliktu interesów oraz głosować zgodnie z instrukcjami udzielonymi przez Akcjonariusza.

Wszystkie sprawy wnoszone pod obrady WZ są uprzednio przedstawiane RN do rozpatrzenia. W sprawach nieobjętych porządkiem obrad nie można powziąć uchwały, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na WZ, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego powzięcia uchwały, z wyjątkiem wniosków o zwołanie NWZ oraz wniosków o charakterze porządkowym, które mogą być uchwalone. Uchwały WZ zapadają bezwzględną większością głosów, jeżeli Statut Spółki lub KSH nie stanowi inaczej. Uchwały i przebieg WZ są protokołowane przez Notariusza. Protokół podpisuje Przewodniczący Zgromadzenia oraz Notariusz.

W 2021 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki Grupa LOTOS S.A. obradowało dwukrotnie:

- o Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki odbyło się w dniu 30 czerwca 2021 roku.
- o Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki odbyło się w dniu 14 października 2021 roku, zwołane na wniosek Zarządu Spółki Grupa LOTOS S.A., celem uzyskania stosownych zgód korporacyjnych w przedmiocie zbycia Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa Grupa LOTOS S.A. oraz zbycia udziałów/akcji poszczególnych Spółek zależnych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A., stanowiących reorganizację Grupy Kapitałowej Grupa LOTOS S.A., będących realizacją środków zaradczych nałożonych przez Komisję Europejską, zgodnie z Decyzją z dnia 14 lipca 2020 roku w ramach trwającego Procesu przejęcia kontroli kapitałowej przez PKN Orlen S.A. nad Spółką GL S.A.

11.5 Działalność Rady Nadzorczej

11.5.1 Powoływanie i odwoływanie Członków Rady Nadzorczej

Zgodnie ze Statutem Grupy LOTOS S.A. w skład Rady Nadzorczej Spółki wchodzi od pięciu do dziewięciu Członków w tym Przewodniczący, Wiceprzewodniczący oraz Sekretarz. Rada Nadzorcza jest powoływana i odwoływana przez Walne Zgromadzenie. Niezależnie od powyższego, tak długo jak Skarb Państwa pozostaje Akcjonariuszem Spółki, podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji Spółki należących do Skarbu Państwa jest uprawniony do powoływania jednego członka Rady Nadzorczej w drodze pisemnego oświadczenia. Członkowie Rady Nadzorczej wskazani przez Skarb Państwa, powinni spełniać wymogi określone w *Ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz.U. z 2016 r. Nr 2259)*.

Kadencja Rady Nadzorczej jest kadencją wspólną i trwa trzy lata. Poszczególni Członkowie Rady Nadzorczej oraz cała Rada Nadzorcza mogą zostać odwołani w każdym czasie przed upływem kadencji. Przewodniczący Rady Nadzorczej jest powoływany przez Walne Zgromadzenie. Wiceprzewodniczący oraz Sekretarz wybierani są przez Radę Nadzorczą z grona pozostałych Członków Rady. Rada Nadzorcza, wybierana w drodze głosowania oddzielnymi grupami, składa się z pięciu Członków.

W dniu 30 czerwca 2020 roku powołało XI wspólną kadencję Rady Nadzorczej Spółki, w składzie:

- Beata Kozłowska-Chyła – Przewodnicząca Rady Nadzorczej,
- Katarzyna Lewandowska
- Dariusz Figura
- Piotr Ciach
- Adam Lewandowski
- Grzegorz Rybicki

W dniu 22 czerwca 2021 roku Pan Adam Lewandowski, pełniący funkcję Członka Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A. XI wspólnej kadencji, złożył rezygnację ze stanowiska z dniem 29 czerwca 2021 roku.

Kolejno, w dniu 30 czerwca 2021 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało do Rady Nadzorczej Spółki XI wspólnej kadencji Panią Katarzynę Maćkowską oraz Pana Rafała Włodarskiego, których większościami Akcjonariusz Spółki - Skarb Państwa – zgłosił podczas obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy.

11.5.2 Skład

Do dnia 29 czerwca 2021 roku skład Rady Nadzorczej Spółki przedstawiał się następująco:

Tabela 37. Skład Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A. do dnia 29 czerwca 2021

	Funkcja	W Radzie Nadzorczej X Kadencji od:
Beata Kozłowska-Chyła	Przewodnicząca	14 czerwca 2017
Piotr Ciach	Wiceprzewodniczący	14 czerwca 2017
Katarzyna Lewandowska	Sekretarz	14 czerwca 2017
Dariusz Figura	Członek	14 czerwca 2017
Adam Lewandowski	Członek	14 czerwca 2017
Grzegorz Rybicki	Członek	28 czerwca 2018

Źródło: Spółka

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień przekazania do publikacji niniejszego sprawozdania Rada Nadzorcza Spółki działała w następującym składzie:

Tabela 38. Skład Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A. na dzień 31 grudnia 2021

	Funkcja	W Radzie Nadzorczej XI Kadencji od:
Beata Kozłowska-Chyła	Przewodnicząca	30 czerwca 2020
Piotr Ciach	Wiceprzewodniczący	30 czerwca 2020
Katarzyna Lewandowska	Sekretarz	30 czerwca 2020
Dariusz Figura	Członek	30 czerwca 2020
Grzegorz Rybicki	Członek	30 czerwca 2020
Katarzyna Maćkowska	Członek	30 czerwca 2021
Rafał Włodarski	Członek	30 czerwca 2021

Źródło: Spółka

11.5.3 Kompetencje

Rada Nadzorcza Grupy LOTOS S.A. działa na podstawie Statutu Spółki (tekst jednolity z dnia 13 września 2021 roku) oraz Regulaminu Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A. Poniższej syntetyczne informacje nt. poszczególnych Członków tego Organu:

- Beata Kozłowska-Chyła – Funkcję Członka Rady Nadzorczej pełni od dnia 25 maja 2016 roku. Od dnia 30 czerwca 2016 roku pełni funkcję Przewodniczącej RN. Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Uzyskała stopień naukowy doktora nauk prawnych, a następnie stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych.

- Piotr Ciach – Funkcję Członka Rady Nadzorczej Spółki zaczął pełnić od dnia 22 grudnia 2016 roku. Absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu Marii Curie - Skłodowskiej w Lublinie. Ukończył studia MBA prowadzone przez Gdańską Fundację Kształcenia Menadżerów we współpracy z IAE Aix-en-Provence Graduate School of Management.
- Katarzyna Lewandowska – Funkcję Członka Rady Nadzorczej Spółki zaczęła pełnić od dnia 27 stycznia 2016 roku. Absolwentka Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, gdzie ukończyła wydział handlu wewnętrznego.
- Dariusz Figura – Funkcję Członka Rady Nadzorczej Spółki zaczął pełnić od dnia 27 stycznia 2016 roku. Absolwent Politechniki Warszawskiej (Wydział Elektroniki i Technik Informatycznych), kierunek informatyka oraz z wyróżnieniem studiów Executive MBA w Warsaw Business School at Warsaw University of Technology (wraz z HEC School of Management - Paris, London Business School i the Norwegian School of Economics).
- Grzegorz Rybicki – Funkcję Członka Rady Nadzorczej Spółki zaczął pełnić od dnia 28 czerwca 2018 r. Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 1990–1992 odbył etatową aplikację sądową w Sądzie Okręgowym w Warszawie, a następnie w latach 1992–1994 odbył aplikację adwokacką. Zawód adwokata wykonuje od roku 1995 w ramach spółki adwokackiej w Warszawie. W roku 1993 odbył szkolenie i staż adwokacki w USA (Chicago), w ramach programu organizowanego przez American Bar Association, Naczelną Radę Adwokacką oraz De Paul University w Chicago.
- Katarzyna Maćkowska – Funkcję Członka Rady Nadzorczej Spółki zaczęła pełnić od dnia 30 czerwca 2021 r. Absolwentka Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. W 2013 roku uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk prawnych.
- Rafał Włodarski – Funkcję Członka Rady Nadzorczej Spółki zaczął pełnić od dnia 30 czerwca 2021 r. Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. W 2013 roku, po ukończeniu aplikacji radcowskiej prowadzonej przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Warszawie, został wpisany na listę radców prawnych.

Wiedzę i umiejętności w zakresie prawa posiadają:

- Beata Kozłowska-Chyła,
- Piotr Ciach,
- Grzegorz Rybicki,
- Katarzyna Maćkowska,
- Rafał Włodarski.

Wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych posiadają:

- Dariusz Figura – ukończone studia MBA, pełnienie funkcji wiceprezesa – dyrektora finansowego spółki akcyjnej, udział w corocznym badaniu sprawozdania finansowego spółki akcyjnej,
- Katarzyna Lewandowska wykształcenie wyższe ekonomiczne – ukończona Szkoła Główna Handlowa,
- Grzegorz Rybicki – profesjonalny kontakt z problematyką rachunkowości i sprawozdań finansowych poprzez obsługę prawną spółek oraz umiejętności nabyte poprzez zasiadanie w radach nadzorczych.

Wiedzę i umiejętności z zakresu branży paliwowej posiadają:

- Dariusz Figura – wiedza i umiejętności zdobyte poprzez zasiadanie w Radzie Nadzorczej Grupy LOTOS S.A.
- Katarzyna Lewandowska- wiedza i umiejętności zdobyte poprzez zasiadanie w Radzie Nadzorczej Grupy LOTOS S.A.
- Piotr Ciach – wiedza i umiejętności zdobyte poprzez pracę w Ministerstwie Energii w Departamencie zajmującym się nadzorem nad spółkami z branży paliwowej.
- Grzegorz Rybicki - wiedza i umiejętności zdobyte poprzez zasiadanie w Radzie Nadzorczej Grupy LOTOS S.A.,
- Rafał Włodarski – wiedza i umiejętności zdobyte poprzez pracę w Ministerstwie Aktywów Państwowych w Departamencie zajmującym się nadzorem nad spółkami z branży paliwowej.

Zgodnie z otrzymanymi oświadczeniami kryteria niezależności spełniają:

- Beata Kozłowska-Chyła,
- Dariusz Figura,
- Grzegorz Rybicki,
- Katarzyna Maćkowska.

Warto podkreślić, iż większość Członków wyżej wymienionego składu Rady Nadzorczej Spółki, pełniła funkcje w okresie zatwierdzenia oraz związanej z tym publikacji i wdrażania *Strategii Grupy LOTOS S.A. na lata 2017-2022*.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Do szczególnych kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- powoływanie (po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego) i odwoływanie Członków Zarządu Spółki,

- o zawieszanie, z ważnych powodów, w czynnościach poszczególnych lub wszystkich Członków Zarządu, a także delegowanie Członka lub Członków Rady do czasowego wykonywania czynności Członków Zarządu nie mogących sprawować swych czynności,
- o zatwierdzanie regulaminu Zarządu,
- o wybór biegłego rewidenta uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Spółki i Grupy Kapitałowej, zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości,
- o ocena sprawozdania finansowego, zarówno co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym, ocena sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału zysków i pokrycia strat oraz składanie Walnemu Zgromadzeniu sprawozdania pisemnego z wyników powyższej oceny,
- o opiniowanie wszelkich spraw przedkładanych do rozpatrzenia Walnemu Zgromadzeniu, zarówno zwyczajnemu, jak i nadzwyczajnemu,
- o udzielanie Członkom Zarządu zezwolenia na zajmowanie stanowisk w organach nadzorczych lub zarządzających innych podmiotów oraz pobieranie wynagrodzeń z tego tytułu,
- o wyrażanie zgody na realizację zadania inwestycyjnego i zaciąganie wynikających z niego zobowiązań, jeżeli powstaną w związku z tym wydatki lub obciążenia przekraczające równowartość jednej drugiej kapitału zakładowego Spółki,
- o określanie zakresu, szczegółowości i terminów przedkładania przez Zarząd budżetów rocznych i strategii wieloletnich,
- o zatwierdzanie strategii Grupy LOTOS S.A. i Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A.,
- o opiniowanie budżetów rocznych,
- o opiniowanie sprawozdania o wydatkach reprezentacyjnych, wydatkach na usługi prawne, usługach marketingowych, usługach w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługach doradztwa związanych z zarządzaniem oraz sprawozdania ze stosowania dobrych praktyk, określonych przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, skierowanych do spółek z udziałem Skarbu Państwa
- o reprezentowanie Spółki w umowach i sporach z Członkami Zarządu,
- o uchwalanie regulaminów gospodarowania funduszami celowymi,
- o zatwierdzanie zasad oraz planu prowadzenia działalności sponsoringowej oraz oceny efektywności tej działalności,
- o zatwierdzanie treści regulaminów komitetów Rady Nadzorczej,
- o decydowanie o potrzebie zatrudniania zewnętrznych ekspertów na potrzeby Rady Nadzorczej lub komitetów Rady Nadzorczej,
- o określanie dnia wypłaty dywidendy w przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w §7 ust. 3 Statutu Spółki.
- o utworzenie zakładu za granicą, w rozumieniu podpisanych przez Rzeczpospolitą Polską umów o unikaniu podwójnego opodatkowania,
- o zbycie składników aktywów trwałych o wartości rynkowej przekraczającej 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, a nie przekraczającej 5% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,
- o zaciągnięcie innego zobowiązania lub dokonanie rozporządzenia, które - na podstawie jednej lub kilku powiązanych czynności prawnych, z wyłączeniem czynności zwykłego zarządu - przekracza równowartość kwoty jednej drugiej kapitału zakładowego, chyba że wyrażanie na nie zgody należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia,
- o realizowanie przez Spółkę za granicą inwestycji kapitałowych na kwotę nie przekraczającą kwoty 100.000.000,- zł lub wartości 10% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego oraz wszystkich inwestycji rzeczowych,
- o wykonywanie przez Spółkę prawa głosu na walnych zgromadzeniach i zgromadzeniach wspólników wszystkich spółek zależnych oraz innych spółek, jeżeli wartość posiadanych przez Spółkę udziałów lub akcji spółki, ustalona według cen ich nabycia lub objęcia, stanowi więcej niż jedną piątą kapitału zakładowego Spółki, w sprawach:
 - a) podziału zysku lub pokrycia strat,
 - b) podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego,
 - c) połączenia z inną spółką i przekształcenia spółki,
 - d) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki oraz ustanowienia na nim prawa użytkownika,
 - e) zmiany umowy lub statutu.
- o tworzenie spółek prawa handlowego oraz przystępowanie do spółek, a także wnoszenie wkładów na pokrycie udziałów lub akcji w spółkach oraz zbywanie udziałów lub akcji, jeżeli dotychczasowe zaangażowanie kapitałowe Spółki w danej spółce lub zaangażowanie, które ma osiągnąć Spółka w wyniku nabycia lub objęcia udziałów lub akcji, liczone według ceny nabycia lub objęcia udziałów lub akcji, nie przekracza 100.000.000,- złotych lub wartości 10% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,
- o nabycie nieruchomości, prawa użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości o wartości nie przekraczającej 5.000.000 złotych określonej na podstawie wyceny rzeczoznawcy oraz zbycie nieruchomości,

prawa użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości o wartości nie przekraczającej 200.000,- złotych określonej na podstawie wyceny rzeczoznawcy,

- o wypłatę zaliczki na poczet dywidendy,
- o zawarcie umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, jeżeli wysokość wynagrodzenia przewidzianego za świadczone usługi łącznie w tej umowie lub innych umowach zawieranych z tym samym podmiotem przekracza 500.000 złotych netto w stosunku rocznym,
- o zmiany umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem podwyższającej wynagrodzenie powyżej kwoty, o której mowa w pkt 9,
- o zawarcie umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, w których maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest przewidziana,
- o zawarcie umowy darowizny lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20.000,- złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,
- o zawarcie umowy zwolnienia z długu lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 50.000,- złotych lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego.
- o Rada Nadzorcza powołuje spośród członków Rady Komitet Audytu oraz może powoływać inne Komitety, których zakres działania, organizację prac i sposób wykonywania czynności określa Regulamin Rady Nadzorczej oraz regulaminy poszczególnych komitetów. Regulaminy komitetów, a także każda zmiana ich treści, nabierają mocy obowiązującej z chwilą zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się cyklicznie – w odstępach 4-6 tygodni, co do zasady w pełnym składzie osobowym. W roku obrotowym 2021 Rada Nadzorcza Grupy LOTOS S.A. odbyła 21 posiedzeń stacjonarnych przy jednoczesnym wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość oraz 15 głosowań przy wykorzystaniu bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

W 2021 roku Rada Nadzorcza uchwałą nr 210/XI/2021 z dnia 11 października 2021 roku pozytywnie zaopiniowała Walnemu Zgromadzeniu zbycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa Grupy LOTOS S.A. na rzecz LOTOS Asphalt sp. z o.o. poprzez wniesienie w formie wkładu niepieniężnego i objęcie w zamian wszystkich nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym LOTOS Asphalt sp. z o.o., będące realizacją jednego ze środków zaradczych nałożonych przez Komisję Europejską Decyzją z dnia 14 lipca 2020 roku w ramach trwającego Procesu przejęcia kontroli kapitałowej przez PKN Orlen S.A. nad Spółką GL S.A. Ponadto Rada Nadzorcza uchwałą nr 211/XI/2021 z dnia 11 października 2021 roku oraz uchwałami nr 221-227/XI/2021 z dnia 29 października 2021 roku pozytywnie zaopiniowała Walnemu Zgromadzeniu zbycie udziałów/akcji poszczególnych Spółek zależnych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A., stanowiących reorganizację Grupy Kapitałowej Grupa LOTOS S.A., będących także realizacją środków zaradczych nałożonych przez Komisję Europejską Decyzją z dnia 14 lipca 2020 roku w ramach trwającego Procesu przejęcia kontroli kapitałowej przez PKN Orlen S.A. nad Spółką GL S.A.

Rada realizuje swoje zadania kolegialnie, jednakże może powoływać stałe bądź doraźne Komitety do nadzoru nad poszczególnymi obszarami lub zbadania poszczególnych zagadnień.

W ramach Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A. działają następujące komitety:

- o Komitet Audytu,
- o Komitet Strategii i Rozwoju,
- o Komitet Organizacji i Zarządzania.

Komitet Audytu

Komitet Audytu Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A. jest ustawową jednostką organizacyjną Rady Nadzorczej Spółki pełniącym funkcję pomocniczą i doradcą wobec Rady Nadzorczej Spółki.

Obowiązek funkcjonowania w Spółce ww. Komitetu wynika z ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

W związku z wprowadzeniem przez polskiego ustawodawcę obowiązku utworzenia komitetów audytu w podmiotach nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego opracował dokument zawierający zbiór dobrych praktyk dotyczących funkcjonowania komitetu audytu. Został on przygotowany w oparciu o międzynarodowe standardy, artykuły prasowe, wytyczne organizacji międzynarodowych, jak również wiedzę oraz doświadczenia firm audytorskich i audytorów wewnętrznych. Celem przygotowanych rekomendacji było dostarczenie Członkom Komitetu Audytu narzędzia, które może przyczynić się do efektywnego działania członków komitetu, dostarczając wskazówek dot. funkcjonowania komitetu, jak też obszarów, które powinny znaleźć się pod szczególnym nadzorem Rady Nadzorczej ze względu na nałożone na Komitet Audytu ustawowe zadania i obowiązki.

Wypełniając swoje funkcje analityczne oraz kontrolne i udzielając Radzie Nadzorczej istotnych rekomendacji Komitet Audytu realizuje swoje działania w oparciu o Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Audytu.

Do głównych zadań ww. organu należy stałe doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach dotyczących właściwego wdrażania zasad sprawozdawczości budżetowej i finansowej, kontroli wewnętrznej Spółki oraz współpraca z biegłymi rewidentami Spółki, a w szczególności:

- o monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- o monitorowanie skuteczności istniejących w Spółce systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem,
- o monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, w tym monitorowanie badania rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych,
- o monitorowanie pracy oraz raportów niezależnego biegłego rewidenta, w tym monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, w tym m. in. czynne uczestnictwo w procesie wyboru podmiotu audytorskiego,
- o przeprowadzanie badań wybranych wydarzeń gospodarczych istotnych dla funkcjonowania Spółki,
- o bieżące informowanie Rady Nadzorczej o wszelkich istotnych kwestiach w zakresie działalności Komitetu Audytu,
- o monitorowanie wykonania przez Zarząd wniosków i rekomendacji zgłaszanych przez Komitet Audytu,
- o dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędącym badaniem,
- o opracowanie polityki wyboru firmy audytorskiej oraz opracowanie polityki świadczenia przez firmę audytorską dozwolonych usług nie będących badaniem, a także określenie procedury wyboru firmy audytorskiej,
- o przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji dotyczącej powołania biegłych rewidentów lub firm audytorskich,
- o przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej,
- o zatwierdzanie wniosków Spółki lub podmiotu powiązanego na zlecenie firmie audytorskiej wybranej do badania sprawozdania finansowego dozwolonych usług dodatkowych.

W skład Komitetu Audytu, powoływanego przez Radę Nadzorczą spośród jej członków, wchodzi od trzech do pięciu osób.

W związku z rezygnacją Pana Adama Lewandowskiego z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A. złożoną w dniu 22 czerwca 2021 roku oraz powołaniem do Rady Nadzorczej Spółki Pani Katarzyny Maćkowskiej i Pana Rafała Włodarskiego przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 30 czerwca 2021 roku, Rada Nadzorcza Spółki w dniu 21 lipca 2021 roku powołała nowy skład osobowy Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A., który na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień przekazania niniejszego sprawozdania przedstawiał się następująco:

- o Dariusz Figura Przewodniczący,
- o Katarzyna Lewandowska Członek,
- o Piotr Ciach Członek,
- o Grzegorz Rybicki Członek,
- o Katarzyna Maćkowska Członek.

Od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku Komitet Audytu Rady Nadzorczej odbył 13 posiedzeń.

Komitet Strategii i Rozwoju

Komitet Strategii i Rozwoju Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A. jest stałym organem doradczym i opiniotwórczym, działającym kolegalnie w ramach struktury Rady Nadzorczej. Wypełnia on swoje funkcje poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej uchwał, wniosków, rekomendacji, opinii i sprawozdań w oparciu o Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Strategii i Rozwoju.

Do głównych zadań ww. organu należy opiniowanie i przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji w kwestiach planowanych inwestycji mających istotny wpływ na aktywa Spółki, a w szczególności:

- o opiniowanie wieloletnich strategii rozwojowych Spółki i jej grupy kapitałowej,
- o ocena wpływu planowanych i podejmowanych inwestycji na kształt aktywów Spółki,
- o monitorowanie realizacji zadań inwestycyjnych,
- o ocena działań, umów oraz innych dokumentów związanych z czynnościami mającymi na celu nabycie, zbycie, obciążenie lub inny sposób rozdysponowania istotnych aktywów Spółki,
- o opiniowanie wszelkich dokumentów o charakterze strategicznym przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Zarząd.

W skład Komitetu Strategii i Rozwoju, powoływanego przez Radę Nadzorczą spośród jej członków, wchodzi od trzech do pięciu osób.

W związku z rezygnacją Pana Adama Lewandowskiego z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A. złożoną w dniu 22 czerwca 2021 roku oraz powołaniem do Rady Nadzorczej Spółki Pani Katarzyny Maćkowskiej i Pana Rafała Włodarskiego przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 30 czerwca 2021 roku, Rada Nadzorcza Spółki

w dniu 21 lipca 2021 roku powołała nowy skład osobowy Komitetu Strategii i Rozwoju Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A., który na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień przekazania niniejszego sprawozdania przedstawiał się następująco:

o Rafał Włodarski	Przewodniczący,
o Beata Kozłowska-Chyła	Członek,
o Piotr Ciach	Członek,
o Katarzyna Lewandowska	Członek,
o Dariusz Figura	Członek.

Do dnia 21 lipca 2021 roku funkcję Przewodniczącego Komitetu Strategii i Rozwoju pełniła Beata Kozłowska-Chyła – Przewodnicząca Rady Nadzorczej Spółki.

Od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku Komitet Strategii i Rozwoju Rady Nadzorczej odbył 16 posiedzeń.

Komitet Organizacji i Zarządzania

Komitet Organizacji i Zarządzania jest stałym organem doradczym i opiniotwórczym działającym kolegialnie w ramach Rady Nadzorczej.

Wypełniając swoje funkcje poprzez udzielanie Radzie Nadzorczej uchwał, wniosków, rekomendacji, opinii, sprawozdań, realizuje swoje działania w oparciu o Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitet Organizacji i Zarządzania Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A.

Do głównych zadań ww. organu należy stałe doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach struktury zarządzania, w tym w przedmiocie rozwiązań organizacyjnych, systemu wynagrodzeń oraz doboru kadry, umożliwiających osiągnięcie strategicznych celów Spółki, a w szczególności:

- o opracowywanie szczegółowych zasad przeprowadzania postępowań kwalifikacyjnych na Członków Zarządu,
- o realizacja czynności związanych z przeprowadzeniem postępowania kwalifikacyjnego na Członków Zarządu (z wyjątkiem czynności zastrzeżonych dla RN),
- o rekomendowanie warunków zatrudnienia Członków Zarządu Spółki,
- o ocena działalności Członków Zarządu Spółki, w tym ocena spełnienia kryteriów warunkujących przyznanie zmiennych składników wynagrodzenia,
- o okresowy przegląd i ocena systemu wynagradzania w Spółce,
- o ocena systemu zarządzania zasobami ludzkimi w Spółce.

Członkowie Komitetu Organizacji i Zarządzania, w tym jego Przewodniczący, powoływani są przez Radę Nadzorczą spośród jej członków. W skład Komitetu wchodzi od trzech do pięciu osób.

W związku z rezygnacją Pana Adama Lewandowskiego z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A. złożoną w dniu 22 czerwca 2021 roku oraz powołaniem do Rady Nadzorczej Spółki Pani Katarzyny Maćkowskiej i Pana Rafała Włodarskiego przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 30 czerwca 2021 roku, Rada Nadzorcza Spółki w dniu 21 lipca 2021 roku powołała nowy skład osobowy Komitetu Organizacji i Zarządzania Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A., który na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień przekazania niniejszego sprawozdania przedstawiał się następująco:

o Beata Kozłowska-Chyła	Przewodnicząca,
o Katarzyna Lewandowska	Członek,
o Grzegorz Rybicki	Członek,
o Piotr Ciach	Członek,
o Katarzyna Maćkowska	Członek.

Od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku Komitet Organizacji i Zarządzania Rady Nadzorczej odbył 16 posiedzeń.

11.6 Działalność Zarządu

11.6.1 Powoływanie i odwoływanie Członków Zarządu

Skład i sposób powoływania Członków Zarządu określa Statut Spółki, uchwały Rady Nadzorczej oraz przepisy powszechnie obowiązującego prawa.

W skład Zarządu Spółki wchodzi od trzech do siedmiu członków, w tym Prezes i Wiceprezesi Zarządu. Prezes oraz Wiceprezesi Zarządu Spółki powoływani są przez Radę Nadzorczą po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, zgodnie z postanowieniami ustawy Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2016 roku o zasadach zarządzania mieniem państwowym (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 2259, z późn. zm.) oraz mając na względzie ustalone przez Ministra Skarbu Państwa „Dobre praktyki w zakresie doboru kandydatów na członków organów spółek o kluczowym znaczeniu dla Skarbu Państwa”.

Dodatkowo Członkowie Zarządu powinni spełniać wymogi określone w ustawie z dnia 16 grudnia 2016 roku o zasadach zarządzania mieniem państwowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 735). Kadencja Zarządu jest wspólna i trwa trzy lata.

Mandat każdego z Członków Zarządu wygasa najpóźniej z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego Sprawozdanie Finansowe za ostatni pełny rok obrotowy. Wygaśnięcie mandatu Członka Zarządu następuje również przez złożenie rezygnacji.

Prezes oraz Wiceprezesi, jak również cały Zarząd mogą być odwołani lub zawieszani z ważnych powodów przez Radę Nadzorczą w każdym czasie przed upływem kadencji.

Uchwały Rady Nadzorczej w sprawie powołania oraz odwołania poszczególnych Członków Zarządu lub całego Zarządu zapadają w obecności co najmniej 2/3 Członków Rady.

Obecna – XI wspólna kadencja Zarządu, która rozpoczęła się z dniem 27 maja 2021 roku, upływa w 2024 roku.

11.6.2 Skład

W dniu 31 grudnia 2020 roku w skład Zarządu Grupy LOTOS S.A. wchodził:

- o Zofia Paryła – Prezes Zarządu,
- o Jarosław Wittstock – Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
- o Marian Krzemiński – Wiceprezes Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji,
- o Artur Cieślik – Wiceprezes Zarządu ds. Strategii i Rozwoju,
- o Piotr Walczak – Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji i Handlu.

W dniu 22 stycznia Rada Nadzorcza Spółki uchwałą nr 77/XI/2021 ustaliła nową strukturę Zarządu Grupy LOTOS S.A. X wspólnej kadencji:

- o Prezes Zarządu,
- o Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
- o Wiceprezes Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji,
- o Wiceprezes Zarządu ds. Strategii i Rozwoju,
- o Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji i Handlu,
- o Wiceprezes Zarządu ds. Fuzji i Przejęć.

Po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, w dniu 22 stycznia 2021 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała do składu Zarządu X wspólnej kadencji Pana Krzysztofa Nowickiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Fuzji i Przejęć Grupy LOTOS S.A. X wspólnej kadencji z dniem 26 stycznia 2021 roku.

Ponadto w dniu 22 stycznia 2021 roku Pan Marian Krzemiński pełniący funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji Grupy LOTOS S.A. X wspólnej kadencji, złożył rezygnację ze stanowiska z dniem 1 marca 2021 roku.

Po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, w dniu 17 lutego 2021 roku Rada Nadzorcza podjęła decyzję o powołaniu z dniem 02 marca 2021 roku do składu Zarządu Grupy LOTOS S.A. X wspólnej kadencji Pana Jarosława Piotra Wróbla na funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji Grupy LOTOS S.A.

Ponadto w dniu 02 marca 2021 roku Pan Artur Cieślik, pełniący funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii i Rozwoju Grupy LOTOS S.A. X wspólnej kadencji, złożył rezygnację ze stanowiska z dniem 15 marca 2021 roku.

Rada Nadzorcza Spółki odstąpiła od wszczęcia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji Grupy LOTOS S.A. X wspólnej kadencji.

Kolejno w dniu 29 marca 2021 roku Rada Nadzorcza Spółki uchwałą nr 108/XI/2021 ustaliła nową strukturę Zarządu Grupy LOTOS S.A. X wspólnej kadencji:

- o Prezes Zarządu,
- o Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
- o Wiceprezes Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji,
- o Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji i Handlu,
- o Wiceprezes Zarządu ds. Fuzji i Przejęć.

Wobec powyższego od dnia 29 marca 2021 roku skład Zarządu Grupy LOTOS S.A. przedstawiał się następująco:

- o Zofia Paryła – Prezes Zarządu,
- o Jarosław Wittstock – Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
- o Jarosław Wróbel – Wiceprezes Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji,
- o Piotr Walczak – Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji i Handlu,
- o Krzysztof Nowicki – Wiceprezes Zarządu ds. Fuzji i Przejęć.

W związku z upływem X wspólnej kadencji Zarządu Grupy LOTOS S.A. z końcem miesiąca maja 2021 roku, po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, Rada Nadzorcza Spółki w dniu 27 maja 2021 roku powołała XI wspólną kadencję Zarządu Grupy LOTOS S.A. Tym samym Rada Nadzorcza Grupy LOTOS S.A.:

- uchwałą nr 139/X/2021 powołała Panią Zofię Marię Paryłę na Prezesa Zarządu Grupy LOTOS S.A. XI wspólnej kadencji,
- uchwałą nr 140/X/2021 powołała Pana Krzysztofa Mariana Nowickiego na Wiceprezesa Zarządu ds. Fuzji i Przejść Grupy LOTOS S.A. XI wspólnej kadencji,
- uchwałą nr 141/X/2021 powołała Pana Jarosława Piotra Wróbla na Wiceprezesa Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji Grupy LOTOS S.A. XI wspólnej kadencji
- uchwałą nr 142/X/2021 powołała Pana Jarosława Adama Wittstocka na Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych Grupy LOTOS S.A. XI wspólnej kadencji,
- uchwałą nr 143/X/2021 powołała Pana Piotra Aleksandra Walczaka na Wiceprezesa Zarządu ds. Produkcji i Handlu Grupy LOTOS S.A. XI wspólnej kadencji.

Na dzień przekazywania niniejszego Sprawozdania, w skład Zarządu Grupy LOTOS S.A. wchodził:

- o Zofia Paryła – Prezes Zarządu,
 - o Jarosław Wittstock – Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,
 - o Jarosław Wróbel – Wiceprezes Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji,
 - o Piotr Walczak – Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji i Handlu,
 - o Krzysztof Nowicki – Wiceprezes Zarządu ds. Fuzji i Przejść.
- o Zofia Paryła – Absolwentka Executive Master of Business Administration (MBA) organizowanych przez Apsley Business School w Londynie oraz Collegium Humanum – Szkołę Główną Menedżerską w Warszawie. Posiada liczne certyfikaty z zakresu zarządzania, księgowości i rachunkowości, jak również certyfikat uzyskania kwalifikacji dla kandydatów na członków organów nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa. Karierę zawodową rozpoczęła w 1985 roku w Krajowej Państwowej Komunikacji Samochodowej w Krakowie. W latach 1997 – 2017 związana z sektorem prywatnym, w tym w latach 2010 – 2017 na stanowisku głównej księgowej. Przez 2 lata pełniła funkcję wiceprezesa Zarządu w Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. W Zarządzie Spółki od dnia 25 lipca 2019.
 - o Jarosław Wittstock – Absolwent Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego. Menadżer z blisko 25 letnim stażem w zarządzaniu zespołami liczącymi od kilku do kilkuset pracowników w firmach z kapitałem polskim i międzynarodowym. Posiada bogate doświadczenie menedżerskie m.in. w branży leasingowej [BG Leasing SA – Dyrektor Biura Handlowego Centrali, Hanza Leasing SA - Prezes Zarządu]; farmaceutycznej [PZF Cefarm – Dyrektor Zarządzający] oraz medycznej [Prezes Zarządu ZKS Szpital Gdańsk Sp. z o.o., Dyrektor Zarządzający Swissmed Centrum Zdrowia SA]. Prowadził także własną firmę doradczą. W latach 2016-2017 był Dyrektorem Oddziału Pomorskiego ARiMR. Od marca 2017 roku związany zawodowo z Grupą Energa, najpierw jako Dyrektor Departamentu Marketingu i Komunikacji w Energa SA, a od maja 2017 roku jako wiceprezes Zarządu Energa Obrót SA zarządzający takimi obszarami jak: nadzór korporacyjny, handel hurtowy, sprzedaż do rynku biznesowego a także marketing. W Zarządzie Spółki od dnia 11 września 2018 roku.
 - o Piotr Walczak – Absolwent Politechniki Gdańskiej. Posiada tytuł Executive MBA uzyskany w Gdańskiej Fundacji Kształcenia Menedżerów. Menedżer z doświadczeniem w zarządzaniu operacyjnym i zarządzaniu ryzykiem oraz kulturą bezpieczeństwa w branży energetycznej w obszarze projektowania i budowania infrastruktury sieciowej. W latach 1992-2007 był odpowiedzialny za kierowanie wydziałem inwestycji, wydziałem małych elektrowni wodnych oraz wydziałem eksploatacji i utrzymania ruchu energetycznego w Spółce Energa Operator Oddział Olsztyn. Od 2007 roku związany z firmą Eltel Networks Energetyka, gdzie w latach 2012-2017 pełnił funkcję Członka Zarządu, Dyrektora ds. Organizacji Produkcji Eltel Networks Energetyka, będąc odpowiedzialnym za zarządzanie pionem ofertowania, procesem zakupowym w zakresie dostaw i kontraktacji podwykonawców, budowanie i zarządzanie portfelem zleceń oraz aktywne zarządzanie relacjami ze spółkami Skarbu Państwa celem budowania wizerunku odpowiedzialnego wykonawcy. Następnie do 2020 roku pełnił funkcję Członka Zarządu, Dyrektora Zarządzającego Jednostką Biznesu w Polsce w Eltel Networks Energetyka, odpowiadając m.in. za opracowanie strategii działania i kierunków rozwoju organizacji, opracowywanie rocznych biznes planów i raportowanie wyników, zarządzanie operacyjne, a także tworzenie kultury organizacji, zarządzanie bezpieczeństwem i jakością. Od 2020 roku pełnił funkcję Dyrektora Zarządzającego w Przedsiębiorstwie Badawczo Wdrożeniowym OLMEX, odpowiadając za przeprowadzenie audytu w organizacji, budowanie efektywnych modeli kosztowych i narzędzi monitoringu wydajności, a także rozwijanie zwinnych zespołów projektowych i budowanie kultury otwartej komunikacji.
 - o Jarosław Wróbel – Absolwent studiów magisterskich oraz studium doktoranckiego Akademii Ekonomicznej w Katowicach. Ukończył studia podyplomowe w zakresie doskonalenia zawodowego w energetyce na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. Posiadacz dyplomu Executive MBA (Uniwersytet Gdański i RMS Erasmus University), a także certyfikatu Post-MBA w zakresie strategicznego zarządzania finansami (Uniwersytet Gdański i SBS Swiss Business School). Od 1992 roku związany z energetyką. W latach 1993-1999 pracował w Elektrociepłowni „Będzin” S.A., gdzie odpowiedzialny był za opracowanie i wdrożenie programu restrukturyzacji, a także przygotowanie i przeprowadzenie pierwszego procesu prywatyzacji kapitałowej w polskiej

elektroenergetyce. Od 2002 roku związany z Grupą Kapitałową PGNiG S.A. W latach 2003-2013 pełnił funkcję Wiceprezesa ds. Ekonomicznych Górnośląskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o., w której był pomysłodawcą i sponsorem programu wdrożenia Zintegrowanej Platformy wspomagającej obsługę procesów na bazie rozwiązań ERP i CIS (ang. Customer Information System). W latach 2016-2018

Prezes Zarządu Polskiej Spółki Gazownictwa, a w latach 2020-2021 Przewodniczący Rady Nadzorczej tej spółki, która pod jego kierownictwem opracowała i wdrożyła strategiczny pakiet zmian dla polskiego gazownictwa dystrybucyjnego na lata 2016–2022, zwany konstytucją dla gazownictwa. W latach 2018-2020 Prezes Zarządu spółki ORLEN Południe S.A., gdzie był współtwórcą oraz Sponsorem Programu budowy biorafinerii na bazie Rafinerii w Trzebini oraz Rafinerii w Jedliczu, będącej centrum kompetencyjnym w zakresie biokomponentów oraz biopaliw dla Grupy Kapitałowej Orlen S.A. Od 10 stycznia 2020 roku do 1 marca 2021 roku na stanowisku Wiceprezesa Zarządu PGNiG S.A. oraz członka Rady Dyrektorów PGNiG Upstream Norway AS.

Od 28 października do 12 listopada 2020 roku pełnił obowiązki Prezesa Zarządu PGNiG S.A.

- o Krzysztof Nowicki – Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Odbił także studia podyplomowe w zakresie prawa spółek na Uniwersytecie Łódzkim. Posiada tytuł zawodowy radcy prawnego. Laureat nagrody MANAGER AWARD 2018. Był założycielem i współnikiem zarządzającym kancelarii specjalizującej się w obszarze prawa pracy, cywilnego i administracyjnego. W roku 2010 został dyrektorem Departamentu Prawnego w PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna z siedzibą w Bełchatowie, a następnie Wiceprezesem Zarządu do spraw korporacyjnych i zarządzania majątkiem. Był Prezesem Zarządu GKS Bełchatów. Od roku 2016 był Prezesem Zarządu LOTOS Oil Sp. z o.o. W latach 2018-2020 dodatkowo pełnił funkcję Dyrektora do spraw korporacyjnych Grupy LOTOS S.A., od roku 2020 Dyrektora ds. Strategii i Relacji Inwestorskich Grupy LOTOS S.A., Przewodniczącego Rady Nadzorczej LOTOS Asphalt, LOTOS Infrastruktura, RCEkoenergia. Pełni funkcje doradcze w istotnych projektach inwestycyjnych, a także w zakresie kształtowania organizacji. W strukturach Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. od 2016 roku.

11.6.3 Kompetencje

Zarząd prowadzi sprawy Grupy LOTOS S.A. i reprezentuje ją we wszystkich czynnościach z wyłączeniem tych, które są zastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej oraz spraw wykraczających poza zwykły Zarząd przedsiębiorstwem, które wymagają uprzedniej uchwały Zarządu.

Zakres spraw wymagających podjęcia uchwały reguluje Regulamin Zarządu (przyjęty uchwałą nr 162/X/2021 Zarządu Grupy LOTOS S.A. z dnia 21 kwietnia 2021 r. i zatwierdzony uchwałą nr 112/XI/2021 Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A. z dnia 26 kwietnia 2021 r.)

Uchwał Zarządu wymagają:

- o przyjęcie i zmiana Regulaminu Zarządu,
- o przyjęcie i zmiana Regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki, w tym struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa Spółki,
- o przyjęcie prawem wymaganych regulaminów oraz polityk w przedsiębiorstwie Spółki,
- o udzielenie prokury – wymagana uchwała podjęta jednogłośnie przez wszystkich Członków Zarządu,
- o przyjęcie budżetu rocznego Spółki,
- o przyjęcie strategii Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A.,
- o przyjęcie sprawozdania finansowego Spółki za poprzedni rok obrotowy, sporządzonego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej wraz ze sprawozdaniem Zarządu z działalności Spółki za poprzedni rok obrotowy – nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia bilansowego,
- o przyjęcie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy, sporządzonego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. za poprzedni rok obrotowy – nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia bilansowego,
- o zwoływanie zwyczajnych i nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń z własnej inicjatywy, na wniosek akcjonariusza lub akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 1/20 kapitału zakładowego oraz w innych przypadkach przewidzianych KSH i w wymaganych terminach,
- o ustalanie porządku obrad Walnego Zgromadzenia,
- o przystąpienie przez Spółkę do realizacji inwestycji kapitałowych lub inwestycji rzeczowych, które w swojej konsekwencji mają doprowadzić do zaciągania zobowiązań, czy też dezinwestycji, jeżeli przewiduje się powstanie na tej podstawie wydatków, obciążeń lub rozporządzeń przekraczających kwotę 500.000 złotych netto łącznie,
- o zawarcie umowy wynikającej z realizacji działań, o których mowa w treści pkt 11), a kreujących po stronie Spółki zobowiązania o wartości przekraczającej 5.000.000 złotych netto, jak również dokonanie innych czynności (aneksy, porozumienia etc.), które w swojej konsekwencji mają spowodować zwiększenie dotychczasowych zobowiązań po stronie Spółki w ramach danego stosunku zobowiązaniowego ponad tę kwotę, a w przypadku umów przewidujących świadczenia okresowe, jeżeli wartość świadczeń w całym okresie ich realizacji przekracza kwotę 5.000.000 złotych netto.
- o zawarcie umowy zwolnienia z długu lub innej umowy o podobnym skutku,

- o zawarcie umowy darowizny lub innej umowy o podobnym skutku,
- o zawarcie umowy (lub jej zmiana) o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, jeżeli wysokość wynagrodzenia przewidzianego łącznie za świadczone usługi przekracza 500.000 złotych netto, w stosunku rocznym lub maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest przewidziana,
- o podejmowanie przez Spółkę innych niż wskazane w pkt. 11) do 15) powyżej czynności prawnych skutkujących zaciągnięciem zobowiązania lub dokonanie rozporządzenia na podstawie jednej lub kilku powiązanych czynności prawnych na kwotę przekraczającą w sumie 5.000.000 złotych netto w ramach danego stosunku zobowiązaniowego, a w przypadku umów na czas nieokreślony przewidujących świadczenia okresowe, jeżeli wartość świadczeń za okres czterech lat przekracza tę kwotę, z wyłączeniem:
 - o umów zawieranych przez Spółkę w oparciu o zaakceptowane przez Zarząd w formie uchwały umowy ramowe określające górną wartość zaciąganych zobowiązań,
 - o umów zawieranych ze spółkami z Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A.,
 - o zakupu i sprzedaży:
 - o ropy naftowej,
 - o paliw i innych produktów/półproduktów/towarów ropopochodnych,
 - o gazu ziemnego,
 - o energii elektrycznej,
 - o biokomponentów i komponentów paliwowych,
 - o usług transportu morskiego,

jak również ewentualnie zawieranych z tym związanych dodatkowych umów w zakresie czynności pomocniczych, wspomagających, kontrolnych jakości oraz ilości przedmiotu transakcji, a także usług przeładunkowych oraz magazynowania (usług logistyki pierwotnej i wtórnej),

- o umów w zakresie sprzedaży:
 - o złomu, odpadów,
 - o usług magazynowania (usługi biletowe),
- o umów w zakresie transakcji finansowych:
 - o transakcje walutowe (spot, forward, swap)
 - o transakcje towarowe (swap)
 - o transakcje uprawnień do emisji CO² (futures)
 - o i innych zabezpieczających poziom cen produktów naftowych, poziom kursów walutowych, poziom stopy procentowej,
 - o lokaty negocjowane,

chyba że przepisy prawa, postanowienia statutu Spółki lub przyjęte przez Zarząd wewnętrzne akty obowiązujące w Spółce stanowią inaczej,

- o uruchomienie trybu i zawarcie umowy na zakup u wskazanego kontrahenta (tryb negocjacyjny) towarów lub usług o wartości wyższej niż 5.000.000 złotych netto, zgodnie z obowiązującą w Spółce procedurą zakupu towarów i usług, z wyłączeniem umów zawieranych ze spółkami z Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A., przy czym dla potrzeb ustalenia wartości umowy przyjmuje się łączną wysokość zobowiązania, jeżeli jest ona określona, a w przypadku umów na czas nieokreślony przewidujących świadczenia okresowe, jeżeli wartość świadczeń za okres czterech lat przekracza tę kwotę,
- o dokonanie zmian w umowie, jeżeli na uprzednie zawarcie umowy podstawowej wymagana była zgoda Zarządu w formie uchwały, z wyłączeniem porozumień waloryzacyjnych w oparciu o wcześniej umownie ustalone wskaźniki waloryzacyjne,
- o wykonywanie przez Spółkę prawa głosu na walnych zgromadzeniach wspólników spółek zależnych w sprawach:
 - o podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego,
 - o połączenia z inną spółką lub przekształcenia spółki,
 - o zbycia, wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki, ustanowienia na nim użytkownika,
- o tworzenie spółek prawa handlowego oraz spółek zagranicznych,
- o nabywanie lub zbywanie udziałów oraz praw udziałowych w spółkach,
- o nabywanie lub zbywanie akcji, z wyłączeniem nabywania lub zbywania akcji w publicznym obrocie papierami wartościowymi, chyba że takie nabycie lub zbycie powoduje uzyskanie lub utratę pozycji dominującej,
- o nabycie lub zbycie nieruchomości, prawa użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości,
- o tworzenie lub przystępowanie do spółek osobowych, organizacji lub przedsięwzięć powodujących nieograniczoną odpowiedzialność z majątku własnego Spółki,
- o sprawy, które wymagają podjęcia uchwały przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie,
- o sprawy przekraczające zwykły zarząd przedsiębiorstwem,
- o sprawy, których prowadzeniu sprzeciwił się choćby jeden z pozostałych Członków Zarządu,
- o sprawy, których rozstrzygnięcia w formie uchwały Zarządu zażąda Prezes Zarządu lub inny członek Zarządu.

We wszystkich sprawach niewymienionych powyżej sprawy prowadzą poszczególni Członkowie Zarządu, zgodnie z postanowieniami poniższymi postanowieniami lub osoby, którym Zarząd bądź jego członkowie powierzyli je do prowadzenia pełnomocnictwem lub zakresem czynności.

Z zastrzeżeniem zdania poniższego, zwykłe czynności Spółki, nie zastrzeżone do decyzji Zarządu (podejmowane w formie uchwały), prowadzone są jednoosobowo przez prezesa Zarządu i przez poszczególnych Członków Zarządu według wewnętrznego podziału kompetencyjnego określonego w Regulaminie organizacyjnym przedsiębiorstwa Grupy LOTOS S.A.

W szczególnych przypadkach wynikających m.in. z dłuższej absencji chorobowej lub innej, dłuższej nieobecności danego Członka Zarządu, Prezes Zarządu uprawniony jest do powierzenia prowadzenia danej sprawy innemu Członkowi Zarządu lub może przejąć daną sprawę do samodzielnego prowadzenia, odmiennie niż wynika to z wewnętrznego podziału kompetencyjnego. Decyzja Prezesa Zarządu w powyższym zakresie wymaga formy pisemnej i powinna zawierać uzasadnienie.

Spory kompetencyjne pomiędzy Członkami Zarządu rozstrzyga Prezes Zarządu.

W przypadku spraw przedsiębiorstwa Spółki niezastrzeżonych dla poszczególnych Członków Zarządu zgodnie z postanowieniami sprawy te prowadzić będzie i nadzorować Prezes Zarządu Spółki lub osoba przez niego wskazana.

Tryb procedowania Zarządu Spółki, tj. zwoływania posiedzeń, podejmowania uchwał i ich archiwizacji oraz kompetencje poszczególnych Członków Zarządu szczegółowo określa Regulamin Zarządu Grupy LOTOS S.A.

W związku z sytuacją spowodowaną pandemią COVID-19, Zarząd Spółki w 2021 roku obradował z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, celem zachowania rygorów sanitarnych.

Na przestrzeni 2021 roku Zarząd Grupy LOTOS S.A. odbył łącznie 62 posiedzenia oraz podjął 530 uchwał – w tym 61 uchwał w trybie § 21 ust. 1 Regulaminu Zarządu.

Należy wskazać, iż Zarząd Grupy LOTOS S.A., celem realizacji poszczególnych środków zaradczych zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej z dnia 14 lipca 2020 roku oraz przejęcia Spółki Grupa LOTOS S.A. przez PKN ORLEN S.A., podjął poszczególne Uchwały w przedmiocie:

- o wyodrębnienia z przedsiębiorstwa Grupy LOTOS S.A. („Spółka”) zorganizowanej części tego przedsiębiorstwa w postaci zespołu składników materialnych i niematerialnych, w tym zobowiązań, przeznaczonych do prowadzenia działalności rafineryjnej w Gdańsku, w związku z zamiarem przeniesienia tej zorganizowanej części przedsiębiorstwa na LOTOS Asphalt sp. z o.o. („LOTOS Asphalt”);
- o zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Grupy LOTOS S.A. („Spółka”) w postaci organizacyjnie i finansowo wyodrębnionego zespołu składników materialnych i niematerialnych, w tym zobowiązań, przeznaczonych do prowadzenia działalności rafineryjnej w Gdańsku na rzecz LOTOS Asphalt sp. z o.o. („LOTOS Asphalt”) poprzez wniesienie tej zorganizowanej części przedsiębiorstwa w formie wkładu niepieniężnego i objęcie w zamian wszystkich nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym LOTOS Asphalt;
- o wyrażenia zgody na nabycie przez Spółkę 19.999 udziałów w LOTOS Biopaliwa sp. z o.o. („LOTOS Biopaliwa”) reprezentujących 99,995% udziałów w kapitale zakładowym LOTOS Biopaliwa;
- o wyrażenia zgody na zbycie przez Spółkę 100% udziałów w LOTOS Biopaliwa;
- o wyrażenia zgody na zbycie przez Grupę LOTOS S.A. 30% udziałów w LOTOS Asphalt sp. z o.o. („LOTOS Asphalt”);
- o wyrażenia zgody na zbycie przez Grupę LOTOS S.A. 100% akcji w LOTOS Terminale S.A. („LOTOS Terminale”);
- o wyrażenia zgody na zbycie przez Grupę LOTOS S.A. udziałów w LOTOS Paliwa sp. z o.o. („LOTOS Paliwa”);
- o wyrażenia zgody na zbycie przez Spółkę 100% udziałów w spółce, która nabędzie część majątku LOTOS Asphalt sp. z o.o. („LOTOS Asphalt”) w wyniku podziału LOTOS Asphalt;
- o wyrażenia zgody na zbycie przez Spółkę udziałów w LOTOS – Air BP Polska sp. z o.o. („LOTOS Air BP”);
- o wyrażenia zgody na zbycie przez Spółkę udziałów w RCEkoenergia sp. z o.o. („RCEkoenergia”) na rzecz LOTOS Infrastruktura Spółka Akcyjna („LOTOS Infrastruktura”);
- o wyrażenia zgody na zbycie przez Spółkę akcji w LOTOS Infrastruktura Spółka Akcyjna („LOTOS Infrastruktura”) na rzecz LOTOS Terminale Spółka Akcyjna („LOTOS Terminale”);
- o wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę umowy współników odnoszącej się do LOTOS Asphalt sp. z o.o. („LOTOS Asphalt”);
- o wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę umowy processingowej oraz umowy off-take;
- o wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę przejściowej umowy processingowej z LOTOS Asphalt sp. z o.o.
- o wyrażenia zgody na zawarcie przez Grupę LOTOS Spółka Akcyjna umowy sprzedaży asfaltów oraz pozostałości ciężkich;

które uzyskały dalsze konieczne zgody wymaganych organów korporacyjnych Spółki.

Zwykłe czynności Spółki, nie zastrzeżone do decyzji Zarządu, prowadzone są jednoosobowo przez Prezesa Zarządu oraz poszczególnych Członków Zarządu. Zakres działań wraz z podległymi komórkami wynikają z wewnętrznego podziału kompetencyjnego, uregulowanego Regulaminem Organizacyjnym Przedsiębiorstwa.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Schemat Organizacyjny Przedsiębiorstwa kształtował się następująco:

Prezes Zarządu, zarządzająca Segmentem Zarządczo-Finansowym, w którego skład wchodzi:

- o Dyrektor Biura Zarządu,
- o Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego,

- o Pion Dyrektora ds. Zasobów Ludzkich
- o Pion Dyrektora ds. Prawnych i Nadzoru Właścicielskiego,
- o Pion Dyrektora ds. Bezpieczeństwa i Kontroli Wewnętrznej,
- o Pion Dyrektora ds. Marketingu,
- o Pion Dyrektora ds. Komunikacji,
- o Pion Dyrektora Wykonawczego ds. Finansów,

Ponadto wszyscy Członkowie Zarządu wchodzący w skład Zarządu Spółki, również pełnią funkcję Szefów poszczególnych Segmentów:

Szef Segmentu Korporacyjnego, zarządzający:

- o Pionem Dyrektora ds. Korporacyjnych,
- o Pionem Dyrektora ds. Zarządzania Informatyką.

Szef Segmentu Fuzji i Przejęć, w którego skład wchodzi:

- o Biuro Fuzji i Przejęć,
- o Biuro Relacji Inwestorskich,
- o Biuro Strategii,
- o Biuro Security Operation Center,
- o Biuro Zakupów i Kontraktacji.

Szef Segmentu Inwestycyjno-Innowacyjnego, zarządzający:

- o Pionem Dyrektora ds. Innowacji,
- o Pionem Dyrektora ds. Upstream
- o Pionem Dyrektora ds. Projektów Inwestycyjnych.

Szef Segmentu Produkcyjno-Handlowego, zarządzający:

- o Pionem Dyrektora ds. Handlu Krajowego,
- o Pionem Dyrektora ds. Handlu Zagranicznego,
- o Pionem Dyrektora ds. Operacyjnych.

Należy wskazać, iż istotne zmiany organizacyjne Przedsiębiorstwa nastąpiły w wyniku zbycia Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa Grupy LOTOS S.A.

11.7 Polityka Wynagrodzeń

W związku z prowadzeniem przez Spółkę w 2020 roku w życie „Polityki Wynagrodzeń Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Grupy LOTOS S.A.”, celem przyjęcia przejrzystych zasad wynagradzania wskazanych Organów korporacyjnych oraz przyczynienie się do realizacji strategii biznesowej, długoterminowych interesów oraz stabilności Spółki, w 2021 roku Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy przedłożone zostało Sprawozdanie z Wynagrodzeń za lata 2019 i 2020, które zostało pozytywnie zaopiniowane przez niniejszy Organ.

Obowiązek przygotowania niniejszej Polityki powstał w związku z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/828 z dnia 17 maja 2017 r. zmieniającą dyrektywę 2007/36/WE w zakresie zachęcania akcjonariuszy do długoterminowego zaangażowania przyjętą do polskiego porządku prawnego *Ustawą z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw*.

Niniejsza Dyrektywa nakłada również obowiązek przygotowania przez Radę Nadzorczą Sprawozdania z realizacji Polityki Wynagrodzeń, przedstawiający kompleksowy przegląd wynagrodzeń, w tym wszystkich świadczeń, niezależnie od ich formy, otrzymanych przez poszczególnych Członków Zarządu i Rady Nadzorczej lub należnych poszczególnym Członkom Zarządu i Rady Nadzorczej w ostatnim roku obrotowym, zgodnie z Polityką.

Nadmienić należy, iż przed dniem wejścia w życie niniejszej Polityki Wynagrodzeń, wynagrodzenie Członków Zarządu oraz Członków Rady Nadzorczej Spółki zostało ukształtowane zgodnie z przepisami *Ustawy* oraz pojętymi na jej podstawie *Uchwałami Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy o kształtowaniu wynagrodzeń*.

Wynagrodzenie całkowite Członka Zarządu Spółki składa się z części stałej, stanowiące wynagrodzenie miesięczne podstawowe oraz części zmiennej, stanowiące wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy Spółki.

- o Wynagrodzenie stałe – określone kwotowo przez Radę Nadzorczą Spółki na podstawie przepisów *Ustawy* oraz postanowień *Uchwały*, w przedziale kwotowym mieszczącym się od 7 do 15–krotności podstawy wymiaru;
- o Wynagrodzenie zmienne – uzależnione jest od poziomu realizacji Celów Zarządczych, określanych przez Walne Zgromadzenie oraz Radę Nadzorczą Spółki.

Wynagrodzenie Członka Rady Nadzorczej Spółki składa się z miesięcznego wynagrodzenia stałego, obliczanego jako iloczyn podstawy wymiaru, o której mowa w *Ustawie* oraz mnożnika wynoszącego:

- o dla Przewodniczącego Rady Nadzorczej – 1,7;
- o dla pozostałych Członków Rady Nadzorczej – 1,5.

Zgodnie z *Ustawą* wynagrodzenia w części stałej zostały ustalone z uwzględnieniem skali działalności Spółki, w szczególności wartości jej aktywów, osiąganych przychodów i wielkości zatrudnienia.

Niniejsza *Polityka* opracowana została przez Zarząd Spółki oraz przekazana do zaopiniowania Radzie Nadzorczej, celem przedłożenia do przyjęcia dokumentu przez Walne Zgromadzenie.

11.8 Polityka wyboru firmy audytorskiej

W dniu 10 października 2017 roku Rada Nadzorcza Grupy LOTOS S.A. przyjęła *Politykę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania sprawozdań finansowych Grupy LOTOS S.A. i spółek z Grupy Kapitałowej LOTOS*.

Główne założenia *Polityki*:

- o zgodnie ze Statutem Grupy LOTOS S.A. wyboru firmy audytorskiej lub przedłużenia umowy z firmą audytorską dokonuje Rada Nadzorcza;
- o wybór lub przedłużenie umowy następuje na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu. Komitet Audytu udziela rekomendacji na podstawie przeprowadzonej oceny ofert złożonych przez firmy audytorskie w ramach postępowania w sprawie wyboru firmy audytorskiej lub na podstawie uzasadnienia dla przedłużenia umowy z firmą audytorską;
- o wybór firmy audytorskiej lub przedłużenie umowy z firmą audytorską dokonywany jest z poszanowaniem obowiązujących w chwili wyboru przepisów prawa;
- o przy wyborze firmy audytorskiej Spółka stosuje wytyczne organu nadzoru właścicielskiego dotyczące zasad i trybu wyboru biegłych rewidentów do badania sprawozdań finansowych spółek z udziałem Skarbu Państwa;
- o w ramach procedury wyboru nie są ograniczane możliwości przedstawiania ofert przez firmy audytorskie posiadające mały udział w rynku;
- o z procedury wyboru nie powinny zostać wykluczone firmy audytorskie, które uzyskały mniej niż 15% swojego całkowitego wynagrodzenia z tytułu badań od jednostek zainteresowania publicznego w danym państwie Unii Europejskiej w poprzednim roku kalendarzowym, zamieszczonych w wykazie firm audytorskich opublikowanym przez Komisję Nadzoru Audytowego na jej stronie internetowej;
- o zakazane jest wprowadzanie jakichkolwiek klauzul umownych, które nakazywałyby Radzie Nadzorczej wybór firmy audytorskiej spośród określonej kategorii lub wykazu firm audytorskich. Klauzule takie są nieważne z mocy prawa;
- o w celu zapewnienia najwyższej spójności, a przez to należytej wiarygodności skonsolidowanych sprawozdań finansowych przy jednoczesnym uwzględnieniu optymalizacji kosztów badania grupy kapitałowej uznaje się za zasadne i celowe, aby badania sprawozdań spółek kluczowych przeprowadzała firma audytorska/członek sieci firmy audytorskiej wybrana do badania sprawozdań finansowych Grupy LOTOS S.A. (wiodąca firma audytorska);
- o uchwała Rady Nadzorczej w sprawie wyboru firmy audytorskiej lub przedłużenia umowy z firmą audytorską stanowi rekomendację dla rad nadzorczych spółek objętych postępowaniem wyboru firmy audytorskiej;
- o pozostałe spółki należące do Grupy Kapitałowej LOTOS przy wyborze firmy audytorskiej do badania własnych sprawozdań finansowych stosują odpowiednio zasady zawarte w niniejszej *Polityce*;
- o Rada Nadzorcza podczas dokonywania ostatecznego wyboru, a Komitet Audytu na etapie przygotowywania rekomendacji, kierują się następującymi wytycznymi dotyczącymi firmy audytorskiej:
 - o spełnienie wymogów formalnych,
 - o niezależność i bezstronność audytora, także w kontekście umów już zawartych przez daną firmę audytorską/członka sieci firmy audytorskiej ze spółkami wchodzącymi w skład GK LOTOS,
 - o pozycję na rynku usług audytorskich,
 - o cenę za badanie uwzględniającą nakład pracy (podana łącznie oraz w podziale na każdą spółkę grupy kapitałowej objętej postępowaniem wyboru firmy audytorskiej),
 - o znajomość branży oraz specyfiki spółek z grupy kapitałowej,
 - o doświadczenie w badaniu spółek giełdowych stosujących MSR/MSSF,
 - o harmonogram badania,
 - o skład zespołu badającego spółkę dominującą i spółki z grupy kapitałowej objęte postępowaniem wyboru firmy audytorskiej, i) projekt umowy na badanie;
- o dokumentacja przetargowa zawiera przejrzyste i niedyskryminujące kryteria wyboru stosowane do oceny ofert;
- o Rada Nadzorcza kieruje się zasadą rotacji firmy audytorskiej oraz kluczowego biegłego rewidenta opisanych w procedurze wyboru firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych;
- o umowy z firmami audytorskimi zawierane są na okres minimum 2 lat, lecz nie dłużej niż 5 lat.

11.9 Polityka różnorodności

Różnorodność, współpraca, otwartość to wartości będące integralną częścią zarówno działań biznesowych Grupy LOTOS S.A. jak i polityki zatrudniania oraz awansowania pracowników.

W 2021 roku oraz w poprzednich latach Spółka realizowała zasady zarządzania różnorodnością i politykę równego traktowania, w poszanowaniu dla zróżnicowanego, wielokulturowego społeczeństwa i kładła szczególny nacisk

na równe traktowanie ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia, rasę, narodowość, pochodzenie etniczne, religię, wyznanie, bezwyznaniowość, przekonanie polityczne, przynależność związkową, tożsamość płciową, status rodzinny, styl życia itp.

Stosowana w 2021 roku w Grupie LOTOS polityka różnorodności wpłynęła na pełniejsze wykorzystanie potencjału pracowników, ich różnorodnych umiejętności, doświadczeń i talentów w atmosferze szacunku i współpracy w Grupie Kapitałowej LOTOS docenia się związane z wiekiem doświadczenie zatrudnionych. Pracownicy 50+ wspierają nowych pracowników w procesach adaptacyjnych (w czasie staży towarzyszących i spotkań mentorskich), relacja ta wiele uczy i przynosi korzyści obu stronom.

LOTOS stosował zasady równego traktowania i zarządzania różnorodnością w miejscu pracy począwszy od procesu rekrutacji – jako członek Koalicji na rzecz Przyjaznej Rekrutacji, poprzez dostęp do szkoleń i awansów, wynagrodzeń, godzenia obowiązków służbowych z życiem prywatnym i rodzinnym (potwierdzone certyfikatem PSZK – HR Najwyższej Jakości oraz certyfikatem Biznes Magazynu, Strefy Gospodarki - Odpowiedzialny Pracodawca - Lider HR 2019), ochrony przed mobbingiem i dyskryminacją (w procesie adaptacji nowo zatrudnianych pracowników oraz powszechnie dostępnych szkoleń w formule e-learningu).

Podejście Spółki do kwestii różnorodności przedstawia Kodeks etyki, którego przestrzeganie potwierdzali wszyscy nowo zatrudniani pracownicy. Kwestie związane z programem etycznym stanowiły również element oceny rocznej pracowników.

Wśród działań realizujących Politykę różnorodności znalazły się także akcje w ramach Programu Wolontariatu Pracowniczego GK LOTOS.

Od 2009 roku Grupa LOTOS zadeklarowała przestrzeganie 10 Zasad Global Compact ONZ, które m.in. odnoszą się do przestrzegania zasad różnorodności.

12 Ryzyko w działalności Grupy Kapitałowej LOTOS

Ryzyko występujące w działalności Grupy Kapitałowej LOTOS obejmuje zarówno rodzaje ryzyka typowe dla branży *Oil & Gas* takie jak: makrotrendów, rynkowe, poszukiwawcze, związane z wydobywaniem i przerobem ropy naftowej, w tym ryzyko bezpieczeństwa procesowego, ludzkiego i środowiska, ale także ryzyko związane z projektami i inicjatywami rozwojowymi realizowanymi w Grupie Kapitałowej LOTOS. Ryzyko w organizacji rozumiane jest jako potencjalne zagrożenie, którym należy zarządzić, zgodnie z przyjętym apetytem na ryzyko oraz jako szansa, którą można wykorzystać.

Jednym z kluczowych wyzwań, które w 2021 roku miały wpływ na funkcjonowanie Grupy Kapitałowej LOTOS, w tym na realizowane projekty strategiczne, była sytuacja rynkowa spowodowana pandemią COVID-19. Dzięki wypracowanym procedurom postępowania i wdrożonym działaniom zaradczym utrzymano sprawność operacyjną we wszystkich obszarach funkcjonowania Spółek grupy kapitałowej, od wydobywania po produkcję rafinerijną oraz działalność handlową.

Przewiduje się, że w najbliższym okresie pandemia nadal będzie oddziaływać zarówno na bieżące działania operacyjne, jak i na trendy makroekonomiczne, które mają przełożenie na funkcjonowanie i wyniki Grupy Kapitałowej.

Drugim kluczowym z punktu widzenia dalszego rozwoju Grupy Kapitałowej LOTOS czynnikiem ryzyka w bieżącym okresie jest ogólnoświatowy trend kierowania się ku gospodarce nisko- i zeroemisyjnej. Ryzyka klimatyczne stanowiące, zarówno zagrożenia jak i szanse, są coraz lepiej identyfikowane oraz zarządzane w Grupie Kapitałowej LOTOS. Organizacja mając świadomość doniosłości zagadnienia stawia je jako priorytetowe w procesie wyznaczania nowych celów biznesowych i planów rozwojowych.

Ryzyko rynkowe związane z cenami ropy, gazu i produktów naftowych to kolejne kluczowe ryzyko mające znaczący wpływ na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej LOTOS. Ceny te uzależnione są od notowań na międzynarodowych rynkach, a Spółka nie ma wpływu na te notowania. Choć jest to naturalne ryzyko dla wszystkich firm w branży, GK LOTOS wprowadza różne mechanizmy ograniczające jego negatywny wpływ, ale i wykorzystuje możliwe szanse w tym zakresie.

Istotnym czynnikiem ryzyka dla Grupy Kapitałowej LOTOS, który potęguje opisane powyżej zagrożenia jest dynamicznie zmienna sytuacja geopolityczna, w szczególności wynikająca z ataku Rosji na Ukrainę. Wpływa ona nie tylko na bezpośrednie działania i współpracę z partnerami w Europie, ale także na destabilizację sytuacji rynkowej i makroekonomicznej na całym świecie, która ma znaczące przełożenie na wyniki Grupy Kapitałowej LOTOS.

Zarządzanie zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka w Grupie Kapitałowej LOTOS odbywa się w ramach wdrożonego i stale doskonalonego systemu zarządzania ryzykiem korporacyjnym (ang. *Enterprise Risk Management, ERM*). Obejmuje on m.in.

- identyfikację i ocenę ryzyka, w tym planowanie oraz prognozowanie wyników i możliwych odchyłeń, w kontekście zmienności i niepewności otoczenia,
- świadome podejmowanie decyzji biznesowych z uwzględnieniem ryzyka,
- aktywne kształtowanie profilu ryzyka działalności poprzez minimalizowanie wpływu zagrożeń na osiągnięcie wyznaczonych celów oraz przez wykorzystanie pojawiających się szans.

We wszystkich spółkach Grupy Kapitałowej LOTOS obowiązuje *Polityka zarządzania ryzykiem korporacyjnym* oraz szczegółowa procedura postępowania w tym obszarze.

12.1 Kategorie ryzyka w Grupie Kapitałowej LOTOS

W Grupie Kapitałowej LOTOS przyjęto podział na następujące kategorie ryzyka:

Tabela 39. Kategorie ryzyka w Grupie Kapitałowej LOTOS

Kategoria główna	Podkategorie	Opis kategorii
Ryzyko strategiczne	Ryzyko megatrendów Ryzyko klimatyczne Ryzyko regulacyjne Ryzyko projektów strategicznych Ryzyko geopolityczne Ryzyko technologiczne Ryzyko kompetencji	Ryzyko strategiczne związane jest ze strategicznymi kierunkami rozwoju Grupy Kapitałowej LOTOS w kontekście zmieniającego się otoczenia firmy. Może być ono powiązane ze zmieniającymi się trendami rynkowymi (np. ryzyko megatrendów, technologiczne) czy sytuacją geopolityczną. W ramach ryzyka strategicznego wyróżnia się ryzyka klimatyczne, które mają związek ze zidentyfikowanymi zmianami klimatu. Ryzyka te w większości mają dla Grupy Kapitałowej LOTOS charakter transformacyjny i wynikają z planowanych nowych lub zmieniających się uregulowań prawnych (ryzyka regulacyjne).

		<p>Ryzyko strategiczne jest także związane z potencjalnym brakiem pełnej możliwości realizacji celów strategicznych z uwagi na opóźnienia lub zmiany zakresów prac w ramach realizowanych projektów strategicznych (ryzyko projektów strategicznych).</p> <p>W ramach ryzyka strategicznego identyfikowane jest również ryzyko związane z sytuacją geopolityczną wpływającą na działalność Organizacji (geopolityczne).</p> <p>Obszarem ryzyka, które ma wpływ na funkcjonowanie i rozwój Grupy Kapitałowej LOTOS w strategicznej perspektywie jest także dostęp do kompetentnej kadry pracowników (ryzyko kompetencji).</p>
Ryzyko operacyjne	Ryzyko HSE (BHP) Ryzyko poszukiwawcze Ryzyko wydobywcze Ryzyko produkcji rafinerijnej Ryzyko sprzedaży Ryzyko realizacji usług Ryzyko logistyczne Ryzyko zakupów Ryzyko operacji finansowych Ryzyko systemów IT Ryzyko sił natury Ryzyko bezpieczeństwa (security)	<p>Ryzyko operacyjne identyfikowane jest w ramach bieżących procesów realizowanych w Grupie Kapitałowej LOTOS, które mogą wpłynąć na realizację celów operacyjnych.</p> <p>Istotną pozycję w zakresie ryzyka operacyjnego posiadają kategorie ryzyka związane z szeroko pojętym bezpieczeństwem ludzi, środowiska i procesów oraz dostępnością i bezpieczeństwem systemów informatycznych wpływających na zachowanie ciągłości działania, produkcji i obsługi klientów.</p> <p>Ryzyka operacyjne dotyczą procesów realizowanych przez pracowników Grupy Kapitałowej LOTOS jak również z udziałem dostawców i podwykonawców w szeroko rozumianym łańcuchu dostaw.</p>
Ryzyko finansowe	Ryzyko rynkowe Ryzyko płynności i finansowania Ryzyko kredytowe	<p>W ramach ryzyka finansowego identyfikuje się ryzyko rynkowe, czyli ryzyko cen surowców i produktów naftowych, cen uprawnień do emisji CO₂, ryzyko walutowe i stopy procentowej.</p> <p>Dodatkowo do ryzyka finansowego zalicza się ryzyko kredytowe partnerów transakcji handlowych i finansowych oraz ryzyko płynności i ograniczenia lub zmiany warunków dostępu do zewnętrznego finansowania i związane z obsługą zadłużenia.</p>
Ryzyko reputacyjne i compliance	Ryzyko prawne Ryzyko pracownicze Ryzyko inwestorów Ryzyko zaufania klientów Ryzyko społeczne i środowiskowe	<p>Ryzyko reputacyjne dotyczy postrzegania Grupy Kapitałowej LOTOS przez istotnych interesariuszy – klientów, inwestorów, pracowników, czy otaczającą społeczność lokalną.</p> <p>Ryzyko o charakterze compliance dotyczy braku zgodności z obowiązującymi już wymaganiami prawnymi (ryzyka prawne).</p>

Źródło: Spółka

Poniżej opisano wybrane kluczowe kategorie ryzyka, które z uwagi na ich obecny poziom znajdują się na mapie ryzyka Grupy Kapitałowej, zaś szczegółowa lista powyższych kategorii ryzyka wraz z ich obecną wyceną i sposobami ich ograniczenia przedstawiona jest w tabeli nr 41 na stronie 146 niniejszego sprawozdania.

12.1.1 Ryzyko strategiczne

Ryzyko megatrendów

Rozwój działalności i wyniki finansowe Grupy Kapitałowej LOTOS są skorelowane z ogólną sytuacją gospodarczą w Polsce i na świecie.

Kryzys związany z pandemią stanowi od prawie dwóch lat wyzwanie dla światowej gospodarki. Rok 2021 był czasem odbudowy gospodarczej i wzrostu zapotrzebowania na surowce energetyczne, co w konsekwencji doprowadziło do wzrostu cen tych surowców. W 2021 r. nastąpił także wzrost produkcji ropy naftowej przez państwa zrzeszone w porozumieniu OPEC+. Podjęte działania miały sprawić, że cena surowca będzie odpowiednia zarówno dla producentów, jak i konsumentów. Szybkość przyrostu zapotrzebowania na paliwa była jednak większa, niż wzrost dostępności ropy. W efekcie nastąpił spadek poziomu zapasów ropy naftowej na świecie, przede wszystkim państw zrzeszonych w OECD, poniżej średniej z ostatnich 5 lat. Działania państw OPEC+ przy rosnącej aktywności gospodarczej miały wpływ na ceny paliw na stacjach na całym świecie, co z kolei spowodowało, że pod koniec 2021 r. niektóre państwa, w tym Polska, podjęły działania w kierunku obniżenia cen. Wpływ na notowania surowca miał także poziom wydobycia ropy naftowej w USA (obniżony w wyniku huraganu Ida), czy wznowienie rozmów z Iranem w sprawie programu jądrowego. W najbliższych latach można oczekiwać kolejnych fal inflacji na rynku energii, co będzie odczuwalne zarówno w gospodarstwach domowych jak i przedsiębiorstwach.

W kontekście sytuacji energetyki w Europie w 2021 r. warto zaznaczyć poziom cen gazu ziemnego, który wzrósł do poziomów niespotykanych w ostatnich latach. Na notowania wpływ miało wiele czynników, np. mroźna zima i w efekcie spadek wypełnienia magazynów w Europie, prace remontowe na złożach w Norwegii i Wielkiej Brytanii, spadek produkcji surowca w Holandii, odbudowa gospodarcza i zwiększone zapotrzebowanie na energię elektryczną. Wpływ na ceny gazu na europejskim rynku miało także postępowanie Gazpromu, który w 2021 r. zmniejszył eksport gazu do Europy, a jednocześnie niemalże wstrzymał wypełnianie magazynów firmy na kontynencie.

Znaczący wpływ na sytuację na rynku gazu, ropy i produktów naftowych, w tym niestandardową fluktuację cen będzie miała niestabilna sytuacja geopolityczna i działania wojenne prowadzone na terenie Ukrainy. Wpływ ten będzie zależał od dalszego rozwoju konfliktu zbrojnego oraz stosowanych sankcji.

Wyzwaniem mijającego roku i najbliższych lat stojącym przed europejską gospodarką w tym branżą Oil&Gas jest minimalizacja jej wpływu na zmiany klimatu. Zaproponowany w 2021 r. nowy pakiet legislacyjny (Fit for 55), którego celem ma być zmniejszenie emisji szkodliwych dla środowiska substancji, w formule podstawowej z dużym prawdopodobieństwem może negatywnie oddziaływać na koszty działalności.

Powyższe zmiany mogą także oddziaływać pośrednio poprzez zmiany w oczekiwaniach i zachowaniach konsumentów oraz zmiany dotyczące modeli funkcjonowania poszczególnych podsektorów transportu (dekarbonizacja transportu publicznego, car sharing).

Ryzyko klimatyczne

W ostatnich latach prowadzone są na szeroką skalę działania (zarówno w skali globalnej jak i lokalnej), których celem jest ograniczanie zmian klimatycznych na świecie. Europejski Zielony Ład (Green Deal) stanowi nową strategię rozwoju gospodarczego UE. Przebudowa gospodarki UE w kierunku neutralności klimatycznej jest środkiem do osiągnięcia celu, którym jest zmiana statusu UE z trzeciego największego emitenta gazów cieplarnianych na świecie, na pierwszy neutralny klimatycznie region. Powyższe zmaterializować się ma w ciągu trzech dekad. Zaprezentowana w lipcu 2021r. propozycja legislacyjna o nazwie "Fit for 55" obejmująca kilkanaście aktów legislacyjnych ma stanowić bazę do osiągnięcia unijnego celu jakim jest redukcja emisji gazów cieplarnianych do 2030r. (w stosunku do 1990r.) o 55%. Ostateczne regulacje, które będą wynikały z proponowanych w Fit for 55, będą miały znaczący wpływ na działalność i rozwój branży rafineryjnej. Skutki tych działań poprzez zmiany w opodatkowaniu, wyższe ceny uprawnień do emisji CO₂, wyższe koszty finansowania niektórych projektów, rosnące wymogi w zakresie udziału energii odnawialnej w transporcie będą miały przełożenie na koszty działalności i wyniki Grupy Kapitałowej LOTOS. Przykładowo jeden z kosztów działalności jakim jest ponoszona cena za uprawnienia do emisji CO₂ kształtowała się w 2020r. średniorocznie na poziomie ok. 25 EUR za tonę, w grudniu 2021 r. osiągnęła prawie 90 EUR za tonę.

Grupa Kapitałowa LOTOS zauważa jednak nie tylko zagrożenia wynikające ze zmian klimatycznych, ale także szanse i dąży do ich wykorzystania m.in. poprzez realizację innowacyjnych projektów, np. w zakresie produkcji paliw alternatywnych.

Szczegółowe informacje na temat zidentyfikowanych ryzyk klimatycznych oraz oceny ich potencjalnego wpływu na działalność Grupy Kapitałowej LOTOS przedstawia tabela nr 40.

Analizy ryzyk klimatycznych (zagrożeń i szans) z uwagi na ich długofalowy charakter dokonano w trzech horyzontach czasowych (krótkoterminowym - rocznym, średnioterminowym – perspektywa 2025r., długoterminowym – perspektywa 2030r.) i oceniono pod kątem wpływu na wyniki finansowe oraz bezpieczeństwo ludzi, środowiska i reputacji (skala 5-stopniowa: wpływ znikomy, mały, umiarkowany, duży, bardzo duży).

Tabela 40. Ryzyka wynikające ze zmian klimatu

Czynniki ryzyka	Zagrożenia	Szanse	Poziom wpływ ryzyka		
			Krótko-terminowo	Średnio-terminowo	Długo-terminowo
Narodowy Cel Wskaźnikowy (NCW) określa minimalny udział energii odnawialnej w transporcie i stanowi implementację znowelizowanej dyrektywy RED (tzw. dyrektywy RED II) poprzez nowelizację Ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych					
Dyrektywa RED II przewiduje m.in. wzrost obowiązku w zakresie minimalnego udziału energii odnawialnej w transporcie do 14% (wobec 10% obecnie) oraz minimalnego udziału biopaliw zaawansowanych na poziomie 3,5% do roku 2030.	- wzrost kosztów działalności w wyniku zwiększenia wymogów w zakresie udziału energii odnawialnej w transporcie (np. konieczność zastosowania droższych, zaawansowanych biopaliw, ewentualne kary)	+ wejście na nowy rynek zaawansowanych biopaliw, na które popyt w UE powinien rosnać	DUŻY	N/D	od 2025r. cele wynikające z dyrektywy RED II powinny zostać zastąpione dyrektywą RED III
Rewizja przepisów dyrektywy ws. promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (RED III)					
Zwiększenie obowiązku dot. udziału energii odnawialnej w transporcie, co spowoduje zwiększenie wykorzystania paliw niskoemisyjnych, w tym zaawansowanych biopaliw, syntetycznych paliw płynnych i gazowych oraz wodoru.	- wzrost kosztów związany z zakupem i produkcją biopaliw oraz ewentualne kary za brak realizacji celów w zakresie udziału energii odnawialnej w transporcie	+ możliwość wejścia na nowe rynki zaawansowanych biopaliw lub wodoru + możliwość pozyskania dedykowanego wsparcia dla projektów niskoemisyjnych oraz możliwość nowych inwestycji w sektorze, na którego produkty może istnieć zwiększony popyt w Unii Europejskiej	ZNIKOMY	BARDZO DUŻY	BARDZO DUŻY
Rewizja dyrektywy ws. opodatkowania energii (ETD)					
Projektowane zmiany w systemie opodatkowania paliw i energii będą skutkowały podniesieniem minimalnych progów podatkowych oraz zróżnicowaniem ich w taki sposób, aby niskoemisyjne paliwa alternatywne były jak najtańsze względem paliw ropopochodnych.	- możliwy stopniowy spadek popytu na paliwa tradycyjne - zwiększenie obciążeń podatkowych dla paliw tradycyjnych, zaburzenie obecnych relacji pomiędzy opodatkowaniem oleju napędowego, benzyny, LPG	+ wzrost zainteresowania niskoemisyjnymi alternatywami, takimi jak energia elektryczna, wodór, czy paliwa z większą zawartością zaawansowanych biokomponentów + potencjalnie większa rentowność projektów związanych z wytwarzaniem i zastosowaniem paliw alternatywnych w transporcie z uwagi na ich preferencyjne opodatkowanie	ZNIKOMY	DUŻY	BARDZO DUŻY
Wprowadzenie regulacji unijnych dotyczących zrównoważonych paliw lotniczych, tzw. „ReFuelEU Aviation”					
Inicjatywa dotyczy rozwoju zrównoważonych (niskoemisyjnych) paliw dla lotnictwa (Sustainable Aviation Fuels - SAF) - rozważane są różne opcje, w tym zobowiązanie dla branży rafinerijnej do produkcji określonego wolumenu niskoemisyjnych paliw lotniczych.	- wysokie koszty obowiązkowej produkcji SAF (jeśli ta opcja znajdzie się ostatecznie w regulacjach) - wynika m.in. z ograniczonej dostępności surowców oraz kosztownej procedury certyfikacji takich paliw; szacuje się, że koszt wprowadzenia SAF jest kilkakrotnie wyższy w porównaniu do paliw tradycyjnych	+ wejście na tworzący się, perspektywiczny i prawdopodobnie wysokomarżowy rynek zrównoważonych paliw lotniczych	ZNIKOMY	DUŻY	BARDZO DUŻY

Czynniki ryzyka	Zagrożenia	Szanse	Poziom wypływu ryzyka		
			Krótko-terminowo	Średnio-terminowo	Długo-terminowo
Rewizja dyrektywy dot. infrastruktury paliw alternatywnych					
<p>Inicjatywa dotyczy ustanowienia obowiązkowych celów rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych na poziomie UE - celem jest wzrost liczby stacji ładowania samochodów elektrycznych, tankowania wodoru, CNG i LNG oraz stacji tankowania skroplonego gazu ziemnego (LNG) w portach na potrzeby statków napędzanych LNG.</p>	<p>- rosnąca liczba pojazdów elektrycznych może w konsekwencji przyczynić się do spadku popytu na paliwa tradycyjne, szczególnie benzynę</p> <p>- konieczność poniesienia kosztów dotyczących budowania nowej infrastruktury</p>	<p>+ rozwój segmentu elektromobilnego stwarza szanse związane z oferowaniem usług ładowania oraz rozwojem biznesu pozapaliwowego (dłuższy czas ładowania pojazdów elektrycznych w stosunku do spalinowych oznacza więcej czasu spędzonego przez klientów w przestrzeni handlowej stacji)</p> <p>+ rozwój rynku paliw alternatywnych i uzyskanie przychodów z tytułu sprzedaży tych paliw (energii elektrycznej, wodoru, gazu CNG/LNG)</p>	ZNIKOMY	DUŻY	DUŻY
Rewizja unijnego systemu ETS					
<p>Projektowane zmiany w systemie ETS mają na celu przyspieszenie tempa wzrostu cen uprawnień do emisji CO₂, a w konsekwencji impuls do większych inwestycji w technologie bezemisyjne</p>	<p>- wzrost kosztów funkcjonowania Grupy LOTOS S.A. w wyniku wzrostu ceny uprawnień do emisji oraz spadku liczby darmowych uprawnień</p>	<p>+ wzrost rentowności innowacyjnych projektów związanych z dekarbonizacją (np. Green H2)</p>	UMIARKOWANY	DUŻY	DUŻY
Strategia wodorowa UE oraz akty legislacyjne dot. promocji wykorzystania wodoru					
<p>Strategia ma na celu identyfikację barier, które utrudniają zwiększenie produkcji i wykorzystanie czystego wodoru, zdefiniowanie działań mających na celu usunięcie ww. barier oraz wspieranie produkcji i wykorzystywania czystego wodoru na dużą skalę, czy też rozwoju rynku wodoru oraz niezbędnej, efektywnej kosztowo infrastruktury.</p> <p>Propozycje aktów prawnych, kompleksowo regulujących kwestie produkcji i wykorzystania wodoru w gospodarce powinny się pojawić w 2021 r.</p>	<p>- ustanowienie zbyt ostrych kryteriów dot. uznawania energii do produkcji wodoru za odnawialną</p> <p>- wprowadzenie wiążących celów dot. udziału wodoru, bez adekwatnych narzędzi po stronie popytu</p>	<p>+ możliwość wejścia na perspektywiczny, rynek zielonego wodoru</p> <p>+ możliwość realizacji nałożonych na Grupę LOTOS S.A. (rosnących) celów związanych z udziałem energii odnawialnej w transporcie.</p> <p>+ dostęp do preferencyjnych modeli finansowania projektów wodorowych</p>	ZNIKOMY	UMIARKOWANY	DUŻY

Czynniki ryzyka	Zagrożenia	Szanse	Poziom wypływu ryzyka		
			Krótko-terminowo	Średnio-terminowo	Długo-terminowo
Wprowadzenie pakietu legislacyjnego dotyczącego zrównoważonego finansowania (tzw. taksonomia)					
Pakiet legislacyjny wprowadza ogólne ramy, które pozwolą na stopniowy rozwój systemu klasyfikacji dla zrównoważonych środowiskowo rodzajów działalności gospodarczych. Klasyfikacja ta będzie używana do przeorientowania przepływu kapitału z rynku prywatnego oraz programów unijnych na inwestycje zaklasyfikowane jako zrównoważone pod względem klimatycznym	- wzrost kosztów finansowania oraz możliwe utrudnienie finansowania inwestycji nie zakwalifikowanych jako zrównoważone ("zielone") -wzrost kosztów ubezpieczenia działalności niezgodnej z taksonomią	+ preferencyjne finansowanie dla projektów zgodnych z taksonomią, tj. mających na celu obniżenie emisji, np. produkcja zielonego wodoru, zaawansowanych paliw alternatywnych, czy wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych	UMIARKOWANE	DUŻY	BARDZO DUŻY

Normy emisji paliw

Pakiet aktów prawnych ustanawiających normy emisji spalin dla lekkich samochodów osobowych oraz dla pojazdów ciężarowych, ja również cele emisji dla nowych pojazdów. Nowelizacja przewiduje obowiązek redukcji emisji z nowych pojazdów o 100% do 2035, co oznacza de facto zakaz sprzedaży pojazdów spalinowych	- wpływ pośredni na Grupę Kapitałową LOTOS poprzez spadek popytu na produkty rafineryjne na skutek rosnącej liczby pojazdów zeroemisyjnych, kosztem tych napędzanych paliwami tradycyjnymi	+ wzrost rentowności i spadek ryzyka projektów związanych z elektryfikacją i wodoryzacją transportu + przewaga konkurencyjna i nowe źródło przychodów pod warunkiem posiadania odpowiedniej sieci stacji ładowania EV, tankowania wodoru	ZNIKOMY	MAŁY	UMIARKOWANE
---	--	---	---------	------	-------------

Źródło: Spółka

Ryzyko regulacyjne

Istotne z punktu widzenia funkcjonowania Grupy Kapitałowej LOTOS jest ryzyko regulacyjne na poziomie krajowym oraz europejskim. Najważniejsze obecnie dla organizacji ryzyka regulacyjne związane są ze zmianami klimatycznymi i opisane zostały w tabeli nr 40. Spółka stale monitoruje otoczenie prawne, uczestniczy w komunikacji w ramach procesów legislacyjnych, formułując stanowisko w sposób pozwalający na możliwie najlepsze wykorzystanie szans i ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków regulacji. Intencją Spółki jest pozostawanie w zgodności ze wszelkimi wymogami regulacyjnymi.

Ryzyko geopolityczne

Atak Rosji na Ukrainę zaburzył sytuację i układ geopolityczny w Europie w pierwszym kwartale 2022 roku i stał się kluczowym czynnikiem analizowanym w kontekście zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej LOTOS. W Grupie LOTOS S.A. powołano Sztab Kryzysowy, który na bieżąco analizuje sytuację. Sankcje nakładane na Rosję oraz Białoruś są pod szczególnym nadzorem Spółki, zarówno w kontekście ich rzetelnej interpretacji i stosowania, ale także możliwych skutków dla organizacji. Wypracowywane są różne scenariusze postępowania oraz wdrażane rozwiązania mitygujące kluczowe zagrożenia, które mogłyby wpłynąć na wystąpienie zakłóceń w funkcjonowaniu grupy oraz mieć wpływ na jej wyniki finansowe.

Obecna sytuacja geopolityczna jest dodatkowym czynnikiem ryzyka potęgującym zagrożenia w różnych obszarach działalności, w tym w obszarze dostaw ropy, płynności i finansowania, bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej oraz cyberbezpieczeństwa czy realizacji projektów inwestycyjnych.

Ryzyko projektów strategicznych

Jednym z kluczowych kategorii ryzyk mających znaczenie dla realizacji przyjętej strategii Grupy Kapitałowej LOTOS jest ryzyko realizowanych i planowanych projektów strategicznych. W 2021 roku głównie z uwagi na trwającą sytuację pandemiczną COVID-19 opóźnieniu uległo kilka projektów realizowanych w obszarze poszukiwawczo-wydobywczym tj. zagospodarowania złoża B8 oraz zagospodarowania złoża YME na Szelfie Norweskim. Przesunięcia czasowe wynikały m.in. z braku pełnej możliwości wykonywania prac serwisowych i stoczniowych przez podwykonawców. Mimo pojawiających się wyzwań oba projekty osiągnęły swoje najważniejsze kamienie milowe. W dniu 1 października 2021r. z bałtyckiego złoża B8 uruchomiono przepływ gazu do Władysława. Z kolei na złożu YME 25.10.2021r. osiągnięto status tzw. First Oil, czyli rozpoczęto wydobywanie.

Wyzwaniem na kolejne lata pozostaje także realizacja innych projektów, które pozwolą na dalszy rozwój Grupy Kapitałowej LOTOS. Są to m.in. budowa hydrokrykingowego bloku olejowego (tzw. HBO) umożliwiającego produkcję nowoczesnych baz olejowych (obecnie w fazie realizacji), czy będące na etapie fazy planowania projekty budowy elektrowni gazowo-parowej (CCGT), oraz Green H2, w ramach którego ma powstać wielkoskalowa instalacja do produkcji zielonego wodoru, złożona z elektrolizerów, magazynów wodoru i ogniw paliwowych lub ewentualnie turbin wodorowych.

Systematyczne monitorowanie statusu zaawansowania projektów oraz związanego z nim ryzyka pozwala Grupie Kapitałowej LOTOS na wyprzedzającą analizę sytuacji oraz wdrażanie działań ograniczających zagrożenia oraz wspierających wykorzystywanie pojawiających się szans. W ramach zarządzania projektami Grupa Kapitałowa LOTOS stosuje metodę zarządzania portfelowego, w zależności od sytuacji wewnętrznej organizacji oraz zewnętrznej – rynkowej – kierując strumieniem kapitału do różnych projektów na zróżnicowanym etapie zaawansowania.

Ryzyko kompetencji

Ryzyko kompetencji związane jest z trudnością w pozyskaniu lub utrzymaniu kompetentnych i doświadczonych pracowników zapewniających możliwość realizacji celów strategicznych. Ostatnie lata pokazały, że rynek pracy w Polsce ulega przeobrażeniu. W przemyśle i niszowych branżach często brakuje wykwalifikowanych specjalistów. Jest to istotna kwestia, która wymaga od pracodawcy elastyczności oraz aktywnego działania w pozyskiwaniu i utrzymywaniu pracowników posiadających odpowiednie kompetencje.

12.1.2 Ryzyko finansowe

Szczegółowe informacje na temat ryzyka finansowego i zasad zarządzania nim przedstawiono w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2021. Poniżej zawarto ogólną charakterystykę poszczególnych ryzyk z kategorii ryzyk finansowych.

Ryzyko rynkowe: związane z cenami surowców i produktów naftowych

Wyniki Grupy LOTOS S.A. ze sprzedaży produktów naftowych w istotnym stopniu zależą od różnicy pomiędzy notowaniami sprzedawanych produktów naftowych, a notowaniami ropy. Notowania cen produktów rafineryjnych oraz ropy i gazu mogą się znacznie wahać pod wpływem zdarzeń zewnętrznych, takich jak: zmiany globalnej i regionalnej podaży i popytu, zmiany sytuacji geopolitycznej, w szczególności wojny na terenie Ukrainy oraz zmiany preferencji rynkowych.

Grupa LOTOS S.A. identyfikuje następujące czynniki ryzyka związanego z cenami surowców i produktów naftowych:

- zmienność marży rafineryjnej, rozumianej jako różnica pomiędzy płynnymi indeksami referencyjnego koszyka produktów naftowych (np. paliwa lotniczego, benzyn, olejów napędowych, olejów opałowych), a płynnym indeksem referencyjnego surowca (np. ropy Ural) oraz gazu,
- zmienność poziomu cen w zakresie ilości zapasów surowców i produktów odbiegających od wymaganego poziomu zapasów obowiązkowych i operacyjnych,
- zmienność dyferencjałów pomiędzy indeksami referencyjnymi a indeksami używanymi w kontraktach handlowych (np. dyferencjał Brent / Ural, czyli różnica pomiędzy różnymi gatunkami ropy),
- stosowanie niestandardowych formuł cenowych w kontraktach handlowych.

Ryzyko rynkowe: walutowe

W ramach prowadzonej działalności Grupa Kapitałowa LOTOS jest narażona na zmiany kursów walutowych z tytułu:

- handlu surowcami i produktami naftowymi oraz innymi towarami,
- przepływów inwestycyjnych,
- przepływów finansowych, w tym lokat i kredytów,
- wyceny instrumentów pochodnych, indeksowanych do lub denominowanych w walucie innej niż waluta funkcjonalna (PLN),
- kosztów narażonych na ryzyko walutowe, które GL S.A. zobowiązana jest pokrywać zgodnie z zawartą umową procesingową z LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

Strukturalnie Grupa Kapitałowa LOTOS posiada długą ekspozycję w USD, tzn. zyskuje w przypadku wzrostu kursu amerykańskiego dolara w stosunku do polskiego złotego ze względu na to, iż wpływy zależne od kursu USD (głównie z

tytułu sprzedaży produktów naftowych) przewyższają odpowiednie wypływy (np. wypływy z tytułu zakupu ropy naftowej). Z drugiej strony, część zadłużenia Grupy Kapitałowej LOTOS denominowana jest w walutach obcych, w tym przede wszystkim w USD, przez co aprecjacja amerykańskiego dolara w stosunku do polskiego złotego powoduje wzrost kosztów obsługi tych zobowiązań, a także wzrost wartości zobowiązań wykazywanych w sprawozdaniu na dzień wyceny.

Ryzyko rynkowe: stopy procentowej

Grupa LOTOS S.A. jest narażona na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu zmian stóp procentowych wynikające z posiadanych aktywów oraz pasywów, dla których przychody oraz koszty odsetkowe są uzależnione od zmiennych stóp procentowych, w szczególności z tytułu przewidywanego harmonogramu spłat kredytów oraz wysokości odsetek ustalanych na podstawie zmiennej stopy LIBOR USD.

Realizowana reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych spowodowała zmiany w niektórych dotychczas publikowanych wskaźnikach stóp procentowych (np. WIBOR, EURIBOR), wyznaczyła nowy termin zaprzestania publikacji wskaźnika LIBOR USD na 30.06.2023 oraz spowodowała zaprzestanie publikacji niektórych wskaźników stóp procentowych z końcem roku 2021. Grupa LOTOS S.A. aktywnie monitorowała stan zaawansowania wprowadzanej reformy w zakresie dotyczącym Spółki oraz podejmowała wszelkie decyzje i działania konieczne do wdrożenia zmian związanych z reformą.

W 2021 r. w umowach wymagających wprowadzenia zmian związanych z reformą wskaźników referencyjnych stóp procentowych Spółka podpisywała ze swoimi partnerami finansowymi klauzule na okoliczność zaprzestania publikacji referencyjnej stopy procentowej.

Ryzyko rynkowe: cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO₂)

W związku z wydzieleniem z Grupy LOTOS S.A. w dniu 2 listopada 2021 r. zorganizowanej części przedsiębiorstwa i przeniesieniem do spółki LOTOS Asphalt Sp. z o.o., zostały przeniesione również instalacje rafinerijne. Od tego momentu z mocy prawa obowiązek umarzania uprawnień do emisji CO₂ spoczywa na spółce LOTOS Asphalt. Nie oznacza to jednak, że ryzyko cen uprawnień do emisji CO₂ zostało wyeliminowane z Grupy LOTOS S.A., gdyż w ramach zawartej umowy procesingowej Spółka zobowiązana jest do pokrywania kosztu brakujących uprawnień do emisji CO₂ dla spółki LOTOS Asphalt Sp. z o.o., czyli ryzyko cen uprawnień do emisji CO₂ zostało przetransferowane na Grupę LOTOS S.A. W związku z powyższym Spółka nadal zarządza ryzykiem cen uprawnień do emisji CO₂ zgodnie z założeniami Polityki zarządzania ryzykiem cen uprawnień do emisji CO₂.

Bieżący okres rozliczeniowy (tzw. IV faza) obejmuje lata 2021-2025. Grupa LOTOS S.A. posiada obecnie nadwyżkę uprawnień, które nabyła z uwzględnieniem sytuacji rynkowej i w kontekście przewidywanego strategicznego charakteru niedoboru uprawnień przewidywanego w latach 2026-2030. Fluktuacja czynnika ryzyka podlega szczególnej analizie również w kontekście zdynamizowanej sytuacji geopolitycznej.

Ryzyko finansowe: płynności i finansowania

Ryzyko płynności związane jest z zapewnieniem terminowej realizacji wszystkich zobowiązań. Materializacja ryzyka może następować z powodu niewłaściwego dopasowania strumieni płatności należności i zobowiązań lub nieadekwatnego poziomu finansowania działalności. Zarządzanie płynnością koordynowane jest w przekroju Grupy Kapitałowej LOTOS w oparciu o aktualne prognozy płynności.

Część inwestycji Grupy LOTOS S.A. i jej spółek zależnych, jak i ich bieżąca działalność jest finansowana zewnętrznymi środkami dłużnymi. Istnieje zatem ryzyko, że w przyszłości spółki Grupy Kapitałowej LOTOS mogą napotkać trudności w pozyskaniu finansowania zewnętrznego lub akceptowalnych warunków tego finansowania na działalność rozwojową. Może to być spowodowane: niestabilną sytuacją na rynkach finansowych i kapitałowych w Polsce lub za granicą, bardziej restrykcyjną polityką instytucji finansujących, dotyczącą zawierania nowych umów lub interpretacji wykonywania umów już zawartych, niekorzystnymi zmianami koniunktury gospodarczej w Polsce lub za granicą, niewypełnieniem bądź nienależnym wypełnieniem przez spółki Grupy Kapitałowej LOTOS zobowiązań przewidzianych w zawartych umowach finansowych. Zauważalny jest również trend ograniczania dostępu do zewnętrznego finansowania dla projektów opartych o paliwa konwencjonalne.

Możliwości w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków dłużnych ograniczają również uwarunkowania wynikające z obsługi już istniejącego zadłużenia w spółkach Grupy Kapitałowej LOTOS. Obecnie wyniki ekonomiczne, sytuacja płynnościowa oraz poziom zadłużenia są na satysfakcjonującym poziomie.

Ryzyko finansowe: kredytowe

Prowadząc działalność handlową, Grupa Kapitałowa LOTOS realizuje sprzedaż produktów i usług dla podmiotów gospodarczych z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za dostarczone produkty i usługi (ryzyko kredytowe partnerów transakcji handlowych).

Z kolei zawierając transakcje finansowe z instytucjami finansowymi brane jest pod uwagę ryzyko nieotrzymania środków należnych Grupie LOTOS S.A. z tytułu rozliczenia danej transakcji. Oprócz tego na poziom ekspozycji kredytowej składają

się również depozyty bankowe i stany środków na rachunkach (ryzyko kredytowe partnerów transakcji finansowych), jak również wystawione na rzecz Grupy LOTOS S.A. zabezpieczenia.

12.1.3 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne identyfikowane jest w ramach bieżących procesów realizowanych w Grupie Kapitałowej LOTOS, które mogą wpłynąć na realizację celów operacyjnych. Czynniki ryzyka operacyjnego są identyfikowane w wewnętrznych procesach Grupy Kapitałowej LOTOS oraz otoczeniu, w tym w łańcuchu dostaw.

Ryzyko poszukiwawcze

Realizowane w ramach Grupy Kapitałowej LOTOS działania poszukiwawcze są obarczone zarówno ryzykiem odwiercenia otworu bez przyływu węglowodorów, jak również ryzykiem niewłaściwego oszacowania zasobów i rezerw węglowodorów odkrytych otworami wiertniczymi. Możliwe jest wystąpienie sytuacji, gdy zestaw wykonanych analiz geologicznych i sejsmicznych nie przynosi potwierdzenia zasobów po wykonaniu odwiertu i oszacowane zasoby są mniejsze niż zakładano. Istnieje także ryzyko, że w trakcie rozpoznania kolejnymi odwiertami odkrytego złoża, zasoby ulegną zmniejszeniu, na skutek niekorzystnej zmienności parametrów złoża. Z tego powodu, analizy i decyzje w działalności poszukiwawczej są wieloetapowe oraz wykorzystywane są różne metody ograniczania ryzyka.

Ryzyko wydobywcze

Proces wydobywania węglowodorów ze złóż jest realizowany w trudnych warunkach głównie morskich. Wysokie ciśnienie, zwiększona korozyjność powodują zwiększone ryzyko awarii urządzeń i infrastruktury wydobywczej, np. pomp wglębnych, instalacji wydobywczo-przesyłowej. Awarie mogą skutkować zmniejszoną produkcją i niższymi wynikami finansowymi.

Niewykonanie prognozowanego wydobywania może także wynikać ze spadku wydajności odwiertów (zmiany ciśnienia złożowego) oraz innego rozkładu parametrów złożowych niż udokumentowano na etapie przygotowania zagospodarowania złoża.

Podczas procesu wydobywania może także dojść do rozlewu ropy, pożaru czy erupcji, co może w konsekwencji doprowadzić do skażenia ekologicznego, zagrożenia zdrowia i życia pracowników, ograniczenia lub wstrzymania produkcji, a także powodować konieczność poniesienia dużych nakładów finansowych związanych z usuwaniem szkód czy nałożonymi karami. Niniejsze ryzyko jest pochodną jakości eksploatacji infrastruktury poszukiwawczo-wydobywczej, stosowania adekwatnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych oraz świadomości i kompetencji pracowników oraz podwykonawców.

Pandemia COVID-19 nie spowodowała w 2021r. wstrzymania lub ograniczenia wydobywania ropy i gazu zarówno w LOTOS Petrobaltic S.A. jak i w Grupie Kapitałowej LOTOS Upstream Sp. z o.o., głównie dzięki wypracowanym planom postępowania w przypadku wykrycia COVID-19, w szczególności na platformach.

Ryzyko produkcji rafinerijnej

Jednym z dwóch kluczowych filarów prowadzonej w Grupie Kapitałowej LOTOS działalności jest przerób ropy i rafinacja produktów naftowych. Kluczowe dla niej jest zapewnienie bezpieczeństwa ludzi, środowiska oraz procesów infrastruktury. Potencjalna awaria na instalacjach rafinerijnych może skutkować zakłóceniami w produkcji, a w skrajnych przypadkach pożarem lub uwolnieniem substancji niebezpiecznych. Zdarzenia takie stanowią potencjalnie zagrożenie dla ludzi. Wycieki węglowodorów mogą także spowodować zanieczyszczenia gruntu, wód powierzchniowych, a w przypadku większych awaryjnych emisji do atmosfery – zanieczyszczenie powietrza. W Grupie Kapitałowej LOTOS wszelkie ryzyka związane z bezpieczeństwem procesów, ludzi i środowiska traktowane są z najwyższą starannością i prowadzone są działania, aby maksymalnie ograniczyć tego typu ryzyko.

Pandemia COVID-19 była jednym z kluczowych czynników ryzyka w 2021r. W Grupie LOTOS S.A. identyfikowano zachorowania wśród pracowników, jednak właściwy monitoring i skuteczne działania pozwoliły na utrzymywanie ciągłej, bezpiecznej produkcji w rafinerii. Wypracowano skuteczne rozwiązania organizacyjne zapobiegające materializacji ryzyka, nie można jednak wykluczyć jego wystąpienia w przypadku dalszego, znacznego rozprzestrzeniania się zagrożenia epidemicznego.

Grupa Kapitałowa LOTOS nie posiada aktywów wydobywczych, które w całości pokrywają zapotrzebowanie na ropę naftową, dlatego identyfikuje się ryzyko związane z zakłóceniami ciągłości dostaw ropy naftowej. Ciągłość dostaw ropy naftowej do Grupy może być zakłócona głównie poprzez:

- awarie techniczne, w tym awarie techniczne systemu rurociągów odpowiedzialnych za dostawy ropy naftowej, ataki terrorystyczne, akty sabotażu, zamieszki, rewolucje, wojny, katastrofy naturalne, istotnie niekorzystne warunki pogodowe lub inne przypadki zajścia siły wyższej,
- nierównomierne dostawy ropy naftowej powodujące czasowe obniżenie poziomu zapasów operacyjnych, których skutkiem będzie obniżenie przerobu w rafinerii,
- niespełnienie wymogów jakościowych przesyłanej ropy.

W Grupie LOTOS S.A. postępuje się zgodnie z przyjętą *Polityką zaopatrzenia w ropę naftową*, która ma zagwarantować ciągłość operacyjną i bezpieczeństwo dostaw tego surowca poprzez m.in. dywersyfikację kierunków zaopatrzenia, gatunków ropy oraz jej dostawców. Spółka utrzymuje dostępność do źródeł zaopatrzenia w ropę dostarczaną zarówno transportem rurociągowym, kolejowym oraz morskim.

Ryzyko zakupów produktów i usług

Grupa Kapitałowa LOTOS identyfikuje ryzyko w zakresie współpracy z dostawcami i podwykonawcami w szeroko rozumianym łańcuchu dostaw. W ostatnich latach można zaobserwować kurczący się rynek dostawców dóbr i usług o oczekiwanej przez organizację jakości. Ma to szczególne znaczenie przy realizacji polityki utrzymania ruchu i remontów, ale także płynnej realizacji dużych projektów rozwojowych.

Skuteczne zarządzanie tym ryzykiem jest kluczowe szczególnie w kontekście postojów remontowych w rafinerii. Przygotowania do postoju, który miał miejsce wiosną 2021r. realizowane były z istotnym wyprzedzeniem, a do realizacji wybrano kilku niezależnych kontrahentów. Takie podejście umożliwiło właściwe przygotowanie się wykonawców, odpowiednie zaplanowanie współpracy realizacyjnej oraz sprawne przeprowadzenie prac zgodnie z harmonogramem. Analogiczne zasady współpracy będą stosowane przy zbliżającym się postoju w 2022r.

Ryzyko HSE²²

Ryzyko związane z bezpieczeństwem jest jednym z kluczowych ryzyk identyfikowanych w Grupie Kapitałowej LOTOS. Z uwagi na specyfikę branży, wypadki mogą wystąpić na każdym etapie procesów produkcyjnych oraz w łańcuchu logistycznym. Dotyczy to zarówno wypadków przy procesie wydobywania i produkcji rafinerijnej, jak i wypadków drogowych i kolejowych podczas transportu produktów oraz lotniczych podczas transportu pracowników helikopterem na platformy.

Czynniki tego ryzyka obejmują m.in.: błędy ludzkie i niestosowanie się do obowiązujących wymagań i procedur postępowania, awarie na instalacjach, uwolnienie substancji szkodliwych dla zdrowia, ale także katastrofy naturalne oraz inne zdarzenia mogące powodować zagrożenie zdrowia i życia ludzkiego.

W celu minimalizacji ryzyk HSE w Grupie Kapitałowej LOTOS podejmowanych jest szereg przedsięwzięć w kierunku poprawy funkcjonowania obszaru bezpieczeństwa osobistego i procesowego. Jednym z nich jest budowanie kultury bezpieczeństwa opartej na zaangażowaniu pracowników oraz podwykonawców. Jednocześnie prowadzone są działania w zakresie zapewnienia stabilizacji prowadzonych procesów operacyjnych poprzez zachowanie najwyższych standardów bezpieczeństwa. Wdrożenie i doskonalenie systemu bezpieczeństwa procesowego (ang. Process Safety Management, PSM), m.in. w ramach którego procesy analizowane i monitorowane są kompleksowo, pozwala to na stałe podwyższanie bezpieczeństwa ludzi, środowiska oraz otoczenia rafinerii.

Ryzyka BHP są pod szczególnym nadzorem w trakcie postojów remontowych w rafinerii. Charakter prowadzonych prac remontowych oraz fakt, że na terenie zakładu może pracować w tym czasie dodatkowo nawet ok. 2000 osób z różnych przedsiębiorstw i różnych regionów generuje dodatkowe ryzyka związane z bezpieczeństwem pracy, a także potencjalnym rozprzestrzenianiem się COVID-19. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń Grupy LOTOS S.A. w ramach zarządzania ryzykiem epidemicznym w dużym zakładzie produkcyjnym wprowadzono dodatkowe rozwiązania organizacyjne i proceduralne mające na celu ograniczenie tego rodzaju ryzyk. Dzięki takiemu postępowaniu nie zanotowano istotnych incydentów podczas realizacji pierwszego z dwóch zaplanowanych na lata 2021/2022 postojów remontowych. Analogiczne zasady zostaną zastosowane także w tegorocznym postoju.

Ryzyko bezpieczeństwa (*security*)

Grupa LOTOS S.A. z uwagi na coraz bardziej powszechne wykorzystanie zasobów informatycznych (IT) i automatyzację procesów, poza kwestią fizycznego bezpieczeństwa organizacji i kontrahentów, wykazuje wysoką świadomość zagrożeń związanych z cyberprzestępczością. Technologiczne otwarcie na świat daje nowe możliwości dostępu do ściśle strzeżonych cennych aktywów biznesowych, zasobów przechowywanych w pamięci telefonu czy komputera. Kluczowe informacje, systemy sterowania operacyjnego (OT), procesy produkcyjne z uwagi na ryzyko ingerencji mogące doprowadzić do poważnych awarii i zniszczeń są strategicznymi obszarami nadzoru i ochrony.

W związku z prowadzonymi działaniami wojennymi na terenie Ukrainy wzrosło zagrożenie cyberprzestępczością praktycznie na całym świecie, wobec czego w Spółce na bieżąco monitoruje się i wprowadza kolejne działania mitygujące niniejsze ryzyko. Dodatkowym czynnikiem ryzyka jest duża liczba osób spoza Grupy Kapitałowej LOTOS, która czasowo będzie obecna na terenie rafinerii w związku z rozpoczynającym się postojem remontowym.

²² HSE, Health, Safety and Environment, zdrowie, bezpieczeństwo i środowisko

12.1.4 Ryzyko reputacyjne i compliance

Ryzyko reputacyjne dotyczy postrzegania Grupy Kapitałowej LOTOS przez istotnych interesariuszy – klientów, inwestorów, pracowników, czy otaczającą społeczność lokalną. Coraz większe szanse ale i zagrożenia niesie za sobą rozwój mediów społecznościowych, które z uwagi na szybkość reakcji oraz bardzo szeroki zasięg odbiorców wymagają szczególnej uwagi i ostrożności.

Skutki materializacji ryzyka reputacyjnego mogą mieć wpływ na utrzymanie zaufania społecznego dla kontynuacji i rozwoju działalności, a przez to w długim okresie również przekładać się na osiągnięte wyniki finansowe.

Ryzyko prawne

Ryzyko prawne dotyczy nieprzestrzegania lub niepełnego przestrzegania już obowiązujących przepisów prawnych (ryzyko regulacyjne opisane wcześniej dotyczy regulacji przyszłych). Wymagania prawne nakładają na Grupę Kapitałową LOTOS wiele obowiązków, których spełnienie jest niezbędne dla prowadzenia działalności koncesjonowanej/regulowanej. Dodatkowo skala działalności Grupy Kapitałowej powoduje, że jest ona pod szczególnym nadzorem organów kontrolnych, interesariuszy społecznych oraz uczestników łańcucha dostaw.

Praktyka stosowania prawa wskazuje, że przepisy prawne niejednokrotnie sformułowane są w sposób nieprecyzyjny. Zastosowanie różnych wykładni prowadzić może do odmiennej ich interpretacji. Spółki Grupy Kapitałowej LOTOS dokładają wysokiej staranności w celu minimalizacji tego ryzyka.

Ryzyko pracownicze

Obecni i przyszli pracownicy są kluczowym interesariuszem Grupy Kapitałowej LOTOS. Postrzeganie i zrozumienie przez pracowników działań realizowanych w Grupie Kapitałowej LOTOS jest niezmiernie istotne z punktu widzenia efektywności prowadzonych działań i wdrażanych zmian. Istnieje jednak ryzyko, że w wyniku nieskutecznej komunikacji wewnętrznej pojawi się niezrozumienie dla planowanych zmian, które w ostateczności doprowadzić może do protestów czy też strajków.

W 2021r. prowadzono szeroki dialog z przedstawicielami pracowników w ramach realizowanego procesu połączenia z PKN Orlen. Dzięki regularnym spotkaniom i otwartej komunikacji wypracowano porozumienia, które powinny pozwolić na akceptację planowanych zmian i przystąpienie do realizacji nowych wyzwań. Dotychczasowe działania i polityka w zakresie prowadzenia dialogu społecznego będą kontynuowane. Wszystkie czynności związane z trwającym procesem, szczególnie te dotyczące spraw pracowniczych, komunikowane są w sposób transparentny, z poszanowaniem praw i interesów każdej ze stron.

Ryzyko społeczne i środowiskowe

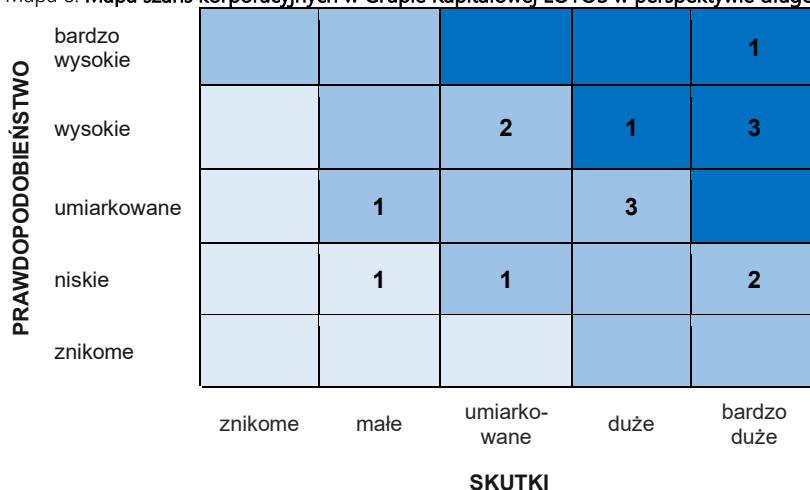
Procesy realizowane przez Grupę Kapitałową LOTOS takie jak poszukiwanie, zagospodarowanie i eksploatacja złóż, produkcja rafineryjna, transport produktów i logistyka mogą mieć wpływ na środowisko naturalne. Wpływ ten może być znaczący szczególnie w przypadku wystąpienia awarii i uwolnienia substancji niebezpiecznych do środowiska. Szczególnie duże skutki mogą mieć wycieki ropy z eksploatowanych platform, czy w trakcie transportu ropy lub produktów naftowych. Z tego też względu spółki Grupy Kapitałowej LOTOS stosują środki i narzędzia mające na celu maksymalną ochronę przed potencjalnym wyciekiem i skażeniem środowiska.

Ryzyko społeczne analizowane jest w kontekście wpływu Grupy Kapitałowej LOTOS na otoczenie i interesariuszy. W toku prowadzonej działalności produkcyjnej oraz realizacji projektów inwestycyjnych infrastrukturalnych, istnieje ryzyko sprzeciwu w skrajnych wypadkach wyrażanych w formie protestów społecznych. Prowadzone dotychczas działania komunikacyjne z interesariuszami znacząco redukują niniejsze ryzyko.

12.2 Kluczowe ryzyka zidentyfikowane w Grupie Kapitałowej LOTOS

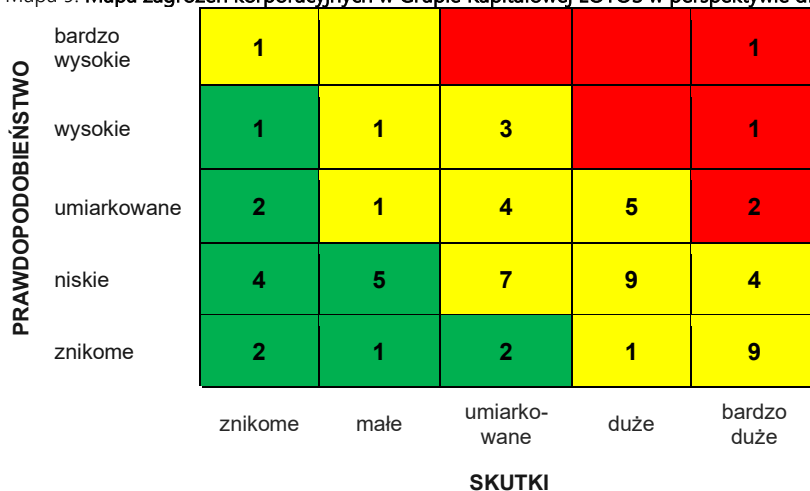
Na poniższych mapach ryzyka korporacyjnego przedstawiono liczbę zidentyfikowanych szans i zagrożeń korporacyjnych na poszczególnych poziomach oceny.

Mapa 8. Mapa szans korporacyjnych w Grupie Kapitałowej LOTOS w perspektywie długoterminowej - stan na 31.12.2021

Źródło: Spółka

Mapa 9. Mapa zagrożeń korporacyjnych w Grupie Kapitałowej LOTOS w perspektywie długoterminowej – stan na 31.12.2021

Źródło: Spółka

Tabela 41. Kluczowe rodzaje ryzyka (zagrożenia i szanse) w Grupie Kapitałowej LOTOS wraz z określeniem poziomu ich istotności i sposobu mitygacji

Legenda:

Poziom ryzyka:	Zagrożenie	Szansa	Trend ryzyka:	
Ryzyko małe	■	□	Ryzyko stabilne	→
Ryzyko średnie	■	□	Ryzyko z trendem spadkowym	↘
Ryzyko duże	■	□	Ryzyko z trendem rosnącym	↗

Rodzaj ryzyka	Poziom	Trend	Reakcja na ryzyko
Ryzyko megatrendów			
Zmiany w trendach podaży i popytu na rynku paliw		→	<ul style="list-style-type: none"> o Prowadzenie długoterminowych analiz i dostosowywanie odpowiedniej strategii w celu ograniczenia negatywnych skutków bądź wykorzystania pojawiającej się szansy i zdobycia przewagi konkurencyjnej na rynku o Realizacja projektów rozwojowych zwiększających i dywersyfikujących obecny portfel aktywów o Realizacja projektów rozwojowych poprawiających elastyczność produkcyjną i efektywność energetyczną o Realizacja projektów innowacyjnych
Ryzyko klimatyczne			
Zagrożenia i szanse wynikające ze zmian klimatu	 	↗	<ul style="list-style-type: none"> o Podejmowanie nowych inicjatyw i projektów m.in. z zakresu biopaliw zaawansowanych, paliw alternatywnych, np. wodoru, LNG, CNG a także projektów podnoszących efektywność energetyczną – działania mające na celu obniżanie emisji oraz wzrost udziału energii ze źródeł odnawialnych o Zaangażowanie w projekty badawczo-rozwojowe, których celem jest pozytywny wpływ na środowisko i zmiany klimatyczne o Monitoring oraz aktywny udział w procesach legislacyjnych (prezentowanie analiz, proponowanie korzystnych dla Organizacji rozwiązań regulacyjnych), zarówno na poziomie UE jak i krajowym – kluczowe ryzyka klimatyczne mają dla Grupy Kapitałowej LOTOS charakter transformacyjny i dotyczą zmian regulacyjnych
Ryzyko regulacyjne			
Wpływ na spółkę wynikający ze zmian w legislacji lub niedostosowanie się do nowych regulacji prawnych krajowych i europejskich (może stanowić zagrożenie lub szansę, np. otrzymania rekompensaty finansowej z tytułu kosztów pośrednich emisji CO ₂)	 	→	<ul style="list-style-type: none"> o Rozwój systemu zarządzania zgodnością przez struktury Działu Compliance oraz Działu Regulacji Zewnętrznych o Monitorowanie nowych uregulowań i zmian w obowiązujących przepisach o Aktywne uczestniczenie w dialogu legislacyjnym prowadzonym przez Regulatora oraz organizacje pozarządowe o Prowadzenie analiz scenariuszowych możliwych skutków regulacji o Wdrażanie działań dostosowawczych do planowanych i wdrożonych zmian w prawie o Powoływanie interdyscyplinarnych zespołów roboczych w celu możliwie jak najlepszego wykorzystania potencjalnych szans
Ryzyko projektów strategicznych			
Opóźnienia, nieosiągnięcia założeń / celów w realizacji projektów strategicznych		→	<ul style="list-style-type: none"> o Szczegółowe i etapowe przygotowanie projektów strategicznych do wdrożenia o Kwalifikacja wykonawców o Zarządzanie ryzykami w projekcie o Bieżące monitorowanie statusu projektów i prognozowanie parametrów projektów oraz mitygowanie pojawiających się zagrożeń o Aktywne zarządzanie projektem w tym ścisły nadzór i komunikacja z wykonawcami

Rodzaj ryzyka	Poziom	Trend	Reakcja na ryzyko
Szansa na zbudowanie silnej pozycji konkurencyjnej na rynku produkcji zielonego wodoru		↗	<ul style="list-style-type: none"> o Planowanie i realizacja programów i projektów umożliwiających produkcję zielonego wodoru, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – program LOTOS Green H2 mający na celu budowę wielkoskalowej instalacja złożonej z elektrolizerów, magazynów wodoru i ogniw paliwowych lub ewentualnie turbin wodorowych, zarządzanych przez innowacyjne oprogramowanie – projekt Vetni, którego celem jest skonstruowanie pilotażowej instalacji do wysokosprawnej produkcji wodoru w oparciu o elektrolizery stałotlenkowe zasilane energią z OZE – potencjalna możliwość produkcji zielonego wodoru na platformie morskiej w układzie zintegrowanym wykorzystującym proces elektrolizy oczyszczonej wody morskiej oraz pływającą turbinę wiatrową
Szansa wejścia na rynek olejów bazowych II generacji		↗	<ul style="list-style-type: none"> o Realizacja inwestycji Hydrokrakingowego Bloku Olejowego (HBO), którego celem jest dalsza poprawa ekonomiki przerobu ropy naftowej poprzez produkcję baz olejowych grupy II oraz półproduktów paliwowych i sprzedaż nowych, wysokomarżowych produktów:
Szansa na uzyskanie pozycji narodowego operatora na rynku instalowania i serwisowania morskich farm wiatrowych		→	<ul style="list-style-type: none"> o LOTOS Petrobaltic planuje świadczyć usługi serwisowe dla deweloperów morskich farm wiatrowych, które powstaną w polskiej strefie przybrzeżnej Morza Bałtyckiego. Spółka obecnie świadczy już usługi dla partnerów np. w postaci badań geologicznych dna, co wpłynie będzie na podejmowanie docelowych decyzji o typie fundamentów.
Szansa na zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego rafinerii		→	<ul style="list-style-type: none"> o Podpisanie wspólnie z PKN Orlen SA i Energa SA listu intencyjnego w sprawie analizy możliwości oraz ewentualnych warunków zrealizowania wspólnej inwestycji w zakresie budowy elektrowni gazowo-parowej w Gdańsku (CCGT).
Szansa wykorzystania potencjału złóż na obszarach morskich LPB poprzez zatłaczanie i składowanie CO2		→	<ul style="list-style-type: none"> o Inicjowanie konsultacji publicznych poprzez opracowanie i zaprezentowanie przez LOTOS Petrobaltic wraz ze swoimi partnerami w listopadzie 2021 dokumentu pod nazwą „Zielona Księga dla rozwoju CCS w Polsce”, który stanowi zbiór rekomendacji co do zmian legislacyjnych mających umożliwić uruchomienie w Polsce wielkoskalowych, komercyjnych projektów dot. podziemnego składowania dwutlenku węgla.
Ryzyko geopolityczne			
Brak / utrudnienia w dostawach ropy i istotnych komponentów		↗	<ul style="list-style-type: none"> o Dywersyfikacja dostaw ropy zarówno w kontekście kierunków dostaw jak i sposobów transportu (m.in. utrzymanie dostępności źródeł zaopatrzenia w ropę dostarczaną transportem rurociągowym i morskim) o Utrzymywanie odpowiednich zapasów operacyjnych o Harmonogramowanie produkcji i planowanie zakupów o Stosowanie odpowiednich klauzul w umowach w przypadku braku możliwości dostaw danym kanałem o Postępowanie zgodnie z przyjętą polityką zaopatrzenia. w ropę naftową
Ryzyko kompetencji			
Trudności w pozyskaniu nowych wykwalifikowanych pracowników oraz utrzymaniu kompetentnych i doświadczonych pracowników		→	<ul style="list-style-type: none"> o Budowanie angażującego środowiska pracy podnoszącego efektywność o Tworzenie wewnątrz organizacji przestrzeni dla rozwoju i innowacji (funkcjonowanie Akademii LOTOS, finansowanie szkoleń i studiów, możliwość uczestnictwa w programie doktoratów wdrożeniowych) o Budowanie wizerunku dobrego pracodawcy wewnątrz i na zewnątrz organizacji o Budowa systemu zarządzania wiedzą w celu efektywnego przekazywania i dzielenia się wiedzą oraz systemowego rozwoju kompetencji pracowników niezbędnych do realizacji bieżących i perspektywicznych celów biznesowych

Rodzaj ryzyka	Poziom	Trend	Reakcja na ryzyko
Ryzyko rynkowe			
Zmiany cen surowców i produktów naftowych, zmiany kursów walut i stóp procentowych. (może stanowić zagrożenie lub szansę)		→	<ul style="list-style-type: none"> Postępowanie zgodnie z określoną polityką zarządzania ryzykiem cen surowców i produktów naftowych oraz polityką zarządzania ryzykiem walutowym Codzienny monitoring ekspozycji na ryzyko rynkowe Wybór strategii transakcyjnej w kontekście celów polityki, aktualnej sytuacji rynkowej oraz w ramach obowiązującej struktury limitów
Ryzyko płynności i finansowania			
Nieadekwatne zarządzanie kapitałem obrotowym oraz ograniczenie finansowania działalności i projektów rozwojowych		↗	<ul style="list-style-type: none"> Analiza i prognoza przepływów pieniężnych oraz sytuacji płynnościowej Grupy Kapitałowej LOTOS Analiza źródeł finansowania dostępnych dla Grupy Kapitałowej LOTOS Dywersyfikacja źródeł finansowania. Optymalizacja płynności i zadłużenia w ramach Grupy Kapitałowej LOTOS Skuteczne zarządzanie portfelem projektów strategicznych
Ryzyko kredytowe			
Niewypłacalność partnerów transakcji handlowych i finansowych		→	<ul style="list-style-type: none"> Monitorowanie ratingów i sytuacji finansowej partnerów Określanie limitów poziomów kredytów kupieckich oraz limitów dla partnerów finansowych zgodnie z wewnętrznymi procedurami Stosowanie różnych narzędzi finansowych w celu minimalizacji ryzyka
Ryzyko poszukiwawcze			
Nietrafne oszacowanie zasobów, w tym: nietrafne szacowanie zasobów i rezerw węglowodorów odkrytych otworami wiertniczymi, oraz odwiercenie negatywnego otworu bez przepływu węglowodorów		→	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzanie analiz geologicznych i inżynierii złożowej w zależności od otworu (poszukiwawczego, rozpoznawczego czy rozpoznawczo-produkcyjnego) Stosowanie punktów decyzyjnych w projekcie (faza wstępna, faza realizacji operacyjnej, faza analityczno-dokumentacyjna, faza projektowa) minimalizujących ryzyko odwiercenia negatywnego otworu Stosowanie międzynarodowych standardów oceny ryzyka odwiertów poszukiwawczych (tzw. <i>PoS – probability of success</i>) Współpraca z doświadczonymi operatorami złóż na Norweskim Szelfie Kontynentalnym
Ryzyko wydobywania			
Ryzyko awarii podczas procesu wiercen i wydobywania, ograniczenia dostępności infrastruktury wiertniczej i wydobywczej		→	<p>Stosowanie licznych działań ograniczających i monitorujących skuteczność sposobu nadzoru nad ryzykiem w następujących obszarach: erupcji niekontrolowanej, awarii otworowej, rozlewu ropy, pożarów oraz kolizji morskich, m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> monitoring parametrów procesowych testy sprawności urządzeń stosowanie odpowiednich środków ochrony postępowanie zgodnie z obowiązującymi procedurami bezpieczeństwa i realizacji prac
Ryzyko geologiczno-złożowe i techniczne instalacji wgłębnych		→	<ul style="list-style-type: none"> Wykonywanie bieżących analiz złożowych (aktualizacja modeli statyczno-dynamicznych) Analizy pracy odwiertów oraz pracy pomp Rekonstrukcje otworów produkcyjnych Zatłaczanie chemii (inhibitorów osadów) zmniejszającej ryzyko awarii pomp wgłębnych

Rodzaj ryzyka	Poziom	Trend	Reakcja na ryzyko
Ryzyko produkcji rafineryjnej			
Awaria infrastruktury produkcyjnej rafinerii		→	<ul style="list-style-type: none"> o Badanie stanu technicznego urządzeń i wyposażenia instalacji zgodnie z opracowanymi planami o Inspekcje infrastruktury w oparciu o poziom ryzyka w ramach RBI (<i>Risk Based Inspection</i>) o Dozór urządzeń przez służby (Urzędu Dozoru Technicznego UDT) oraz Zakładowego Dozoru Technicznego (ZDT) o Wytypowanie Urządzeń Krytycznych, wobec których stosowane są szczególne zasady nadzoru o Realizacja rocznych Planów Prac Profilaktycznych oraz Planów Utrzymania Ruchu i Remontów o Podnoszenie kwalifikacji pracowników, w tym ćwiczenia na symulatorach o Automatyczne systemy sterowania, alarmowania i zatrzymania instalacji
Ryzyko sprzedaży			
Ryzyko mniejszej sprzedaży produktów w stosunku do planowanej		→	<ul style="list-style-type: none"> o Bieżące analizy scenariuszy zmiany popytu w poszczególnych kanałach sprzedażowych o Dostosowanie struktury produkcji rafineryjnej do zmiany popytu na rynku o Wypracowane standardy utrzymywania dobrych relacji z klientami
Ryzyko HSE			
Wypadki w całym cyklu produkcji i łańcuchu logistycznym (w tym wypadki drogowe, kolejowe podczas transportu produktów oraz lotnicze przy transporcie pracowników na platformę)		→	<ul style="list-style-type: none"> o Podnoszenie świadomości i zaangażowania pracowników i podwykonawców w budowanie kultury bezpieczeństwa pracy o Ocena ryzyka BHP oraz analizy ryzyka procesowego o Systematyczne kontrole przestrzegania przepisów BHP na stanowiskach pracy o Wdrażanie corocznego Planu BHP dla Grupy Kapitałowej LOTOS o Nadzór nad podwykonawstwem; funkcjonowanie Portalu dla kontrahentów (bieżąca aktualizacja procedur, wytycznych dla podwykonawców realizujących prace na terenie spółki) o Z uwagi na powietrzny transport pracowników na morskie platformy wiertnicze, w zakresie ryzyka wypadków lotniczych: <ul style="list-style-type: none"> o wysokie wymagania bezpieczeństwa stawiane dla floty powietrznej – certyfikaty AOC, E12, dopuszczenie IFR, o stały monitoring warunków pogodowych i odpowiednia logistyka przewozów osobowych statkami, o nadzór nad warunkami umowy z przewoźnikiem.
Uwolnienie substancji skutkujące zatrzymaniem procesów produkcyjnych oraz wpływem na ludzi i środowisko		→	<ul style="list-style-type: none"> o Stałe doskonalenie systemu bezpieczeństwa procesowego (PSM), o Wdrożenie zasad i procedury zarządzania zmianą o Prowadzenie analiz ryzyka dla każdej modernizacji i inwestycji o Szkolenie personelu z zakresu bezpieczeństwa procesowego o Instrukcje i procedury dotyczące bezpieczeństwa pracy o Rejestracja i raportowanie incydentów bezpieczeństwa procesowego
Ryzyko bezpieczeństwa (security)			
Zniszczenie infrastruktury krytycznej w wyniku terroryzmu		↗	<ul style="list-style-type: none"> o Okresowe prowadzenie ćwiczeń praktycznych sprawdzających systemy zabezpieczeń i komunikacji o Wdrożone procedury postępowania w przypadku naruszenia bezpieczeństwa fizycznego i ochrony o Udział w ćwiczeniach organizowanych przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa o Komunikacja z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego

Rodzaj ryzyka	Poziom	Trend	Reakcja na ryzyko
Zewnętrzna lub wewnętrzna ingerencja (cyberatak) w systemy informatyczne (IT) i sterowania (OT) oraz awarie		↗	<ul style="list-style-type: none"> o Implementacja wymagań systemu ISO 27001 oraz ustawy o cyberbezpieczeństwie o Wdrożenie <i>Zasad cyberbezpieczeństwa w Grupie Kapitałowej LOTOS</i> o Stosowanie wewnętrznych procedur dotyczących zarządzania bezpieczeństwem systemów o Prowadzenie audytów bezpieczeństwa IT o Prowadzenie regularnych testów bezpieczeństwa infrastruktury teleinformatycznej o Podnoszenie świadomości pracowników w zakresie cyberbezpieczeństwa (szkolenia, informacje, testy) o Współpraca z Zespołem Reagowania na Incydenty Komputerowe CERTABW o Funkcjonowanie i rozwój Biura Security Operation Center (SOC)
Ryzyko zakupowe			
Ograniczony rynek dostawców dóbr i usług o oczekiwanej jakości		→	<ul style="list-style-type: none"> o Procedury wyboru kontrahenta o Zasady postępowania z kluczowymi dostawcami o Utrzymywanie dobrych relacji z dostawcami z zachowaniem przejrzystych procedur
Współpraca z niezetelnym dostawcą uczestniczącym w tzw. „karuzeli podatkowej”		→	<ul style="list-style-type: none"> o Stosowanie split-payment o Szczegółowa procedura weryfikacji kontrahentów o Wprowadzenie stosownych zapisów w umowach z kontrahentami o Stosowanie zasad należytej staranności
Ryzyko prawne			
Nadużycia rozumiane jako zwinione działanie lub zaniechanie działania, stanowiące złamanie przepisów prawa lub zasad obowiązujących w Grupie Kapitałowej LOTOS, w wyniku którego dopuszczająca się go osoba odnosi nieuprawnione korzyści lub którego rezultatem są niezasadne straty ponoszone przez firmę (w tym działania korupcyjne).		→	<ul style="list-style-type: none"> o Funkcjonowanie <i>Polityki Grupy Kapitałowej w zakresie przeciwdziałania nadużyciom</i>, w ramach której określono usystematyzowane podejście do zapobiegania nadużyciom, w tym zasady postępowania ze zgłoszonymi przypadkami lub podejrzeniami nadużyć oraz sposoby komunikacji. o Funkcjonowanie w Grupie Kapitałowej LOTOS <i>Zasad zarządzania zgodnością (Compliance)</i> o Funkcjonowanie Programu Etycznego, który obejmuje swoim zakresem funkcjonowanie Kodeksu etyki, Rzecznika ds. etyki i Linii etyki, a także działalność szkoleniową o Funkcjonowanie w Grupie LOTOS S.A. <i>zasad anonimowego zgłaszania</i> Prezesowi Zarządu, a w szczególnych przypadkach Radzie Nadzorczej potencjalnych lub rzeczywistych naruszeń prawa o Stosowanie <i>Polityki przyjmowania i wręczania prezentów w Grupie Kapitałowej LOTOS</i> o Prowadzenie audytów i kontroli
Naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych		→	<ul style="list-style-type: none"> o Stosowanie standardów wewnętrznych w tym obszarze, m.in. w ramach procedury dotyczącej zasad ochrony danych osobowych i polityki bezpieczeństwa o Realizacja audytów, w tym przy udziale doradcy zewnętrznego, weryfikujących przestrzeganie obowiązujących zasad oraz stopień przygotowania organizacji do spełnienia wymagań RODO o Podnoszenie świadomości pracowników (szkolenia, spotkania)
Ryzyko środowiskowe			
Wyciek ze statku przewożącego ropę/ produkty Grupy Kapitałowej LOTOS		→	<ul style="list-style-type: none"> o Korzystanie z usług dostawców realizujących algorytmy postępowania wynikające z rezolucji Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO) oraz respektujących wymagania konwencji morskich dotyczących bezpieczeństwa

Rodzaj ryzyka	Poziom	Trend	Reakcja na ryzyko
			<ul style="list-style-type: none"> o Zapisy dot. wymagań względem stanu technicznego statków w umowach zawieranych z partnerami handlowymi oraz dostawcami usług transportu morskiego o Współpraca z armatorami będącymi członkami ITOPF (International Tanker Owners Pollution Federation Ltd.) oraz posiadających stosowne certyfikaty ubezpieczeniowe o Stosowanie ubezpieczeń i uczestnictwo w funduszu International Oil Pollution Compensation Fund (IOPCF)
Wyciek ropy na platformie		→	<ul style="list-style-type: none"> o Utrzymanie stanu technicznego jednostek morskich minimalizujące wystąpienia awarii na platformach o Prowadzenie działań w fazie projektowania i prowadzenia robót wiertniczych, mających na celu kontrolę ryzyka w zakresie przyplływów płynu złożowego do otworu wiertniczego o Przeprowadzanie corocznych ćwiczeń w zakresie zwalczania rozlewów olejowych o Odpowiedni dobór sprzętu przeciwrozlewowego o Stosowanie ubezpieczeń
Okresowo zwiększona emisja zanieczyszczeń w procesie rafineryjnym		→	<ul style="list-style-type: none"> o Stałe monitorowanie parametrów procesowych oraz emisyjnych, m.in. dzięki wdrożeniu w 2020 systemu ciągłego monitoringu emisji zanieczyszczeń (CEMS) o Utrzymanie wysokich standardów technicznych; stosowanie wymogów najlepszych dostępnych technik (ang. BAT) o Realizacja planów zarządzania środowiskowego

Ryzyko pracownicze

Brak akceptacji pracowników dla zmian wdrażanych w Grupie Kapitałowej LOTOS		→	<ul style="list-style-type: none"> o Otwarta komunikacja z pracownikami, zakładowymi organizacjami związkowymi, Radą Pracowników dot. planowanych zmian o Komunikacja zewnętrzna do mediów dot. zmian o Umożliwianie pracownikom przekwalifikowanie, przeszkolenie do nowych zadań o Wsparcie w przypadku zmiany miejsca pracy i relokacji, pomoc finansowa o Bieżące monitorowanie wewnętrznego klimatu społecznego
---	--	---	---

Ryzyko społeczne

Protesty społeczne w związku z realizacją projektów inwestycyjnych		→	<ul style="list-style-type: none"> o Utrzymywanie dobrych relacji z interesariuszami. Prowadzenie spotkań mających na celu przybliżenie tematów realizowanych projektów o Prowadzenie otwartej komunikacji nt. bieżącej działalności Grupy Kapitałowej LOTOS, jak również projektów realizowanych przez firmę o Dbalność o relacje z mediami branżowymi, lokalnymi, ogólnopolskimi oraz zagranicznymi o Kooperacja z nadzorem właścicielskim firmy oraz poszczególnymi organami administracji publicznej, celem przeciwdziałania tematom kryzysowym, które mogą pojawić się w ramach poszczególnych procedur legislacyjnych, wynikających zarówno z regulacji krajowych, jak i unijnych o Wsparcie lokalnej społeczności poprzez realizację różnorodnych programów/projektów CSR
--	--	---	---

Źródło: Spółka

12.3 Model zarządzania ryzykiem

Mechanizmy modelu zarządzania ryzykiem są wbudowane w istniejące procesy biznesowe i składają się na nie trzy linie obrony, które dostosowane są do specyfiki działalności oraz skali potencjalnych skutków ryzyka, które mogą wpływać na wyniki Grupy Kapitałowej.

Tabela 42. Model zarządzania ryzykiem

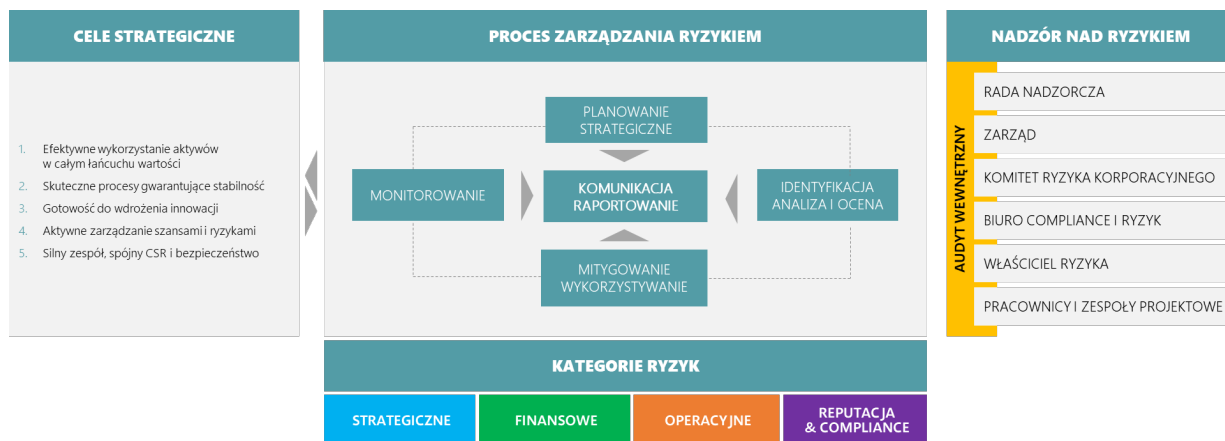
<p>1 Linia obrony Biznes</p>	<ul style="list-style-type: none"> → operacyjne zarządzanie ryzykiem → opracowanie procedur operacyjnych → identyfikowanie i ocena ryzyka na etapie decyzji biznesowych oraz okresowe przeglądy ryzyka w procesach i projektach
<p>2 Linia obrony Ryzyko, Finanse, Compliance</p>	<ul style="list-style-type: none"> → ustalenie zasad zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej LOTOS → powiązanie zarządzania ryzykiem ze strategią Grupy Kapitałowej LOTOS → prognozowanie i kształtowanie profilu ryzyka Grupy Kapitałowej LOTOS → budowa kultury zarządzania ryzykiem i compliance
<p>3 Linia obrony Audyt wewnętrzny</p>	<ul style="list-style-type: none"> → niezależna ocena skuteczności i adekwatności procesu zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej LOTOS

Źródło: Spółka

Struktura systemu zarządzania ryzykiem (ERM)

Działania systemu ERM koncentrują się na kluczowych ryzykach, w szczególności na prognozowaniu ich wpływu na działalność i wyniki spółki. Pozwala to na opracowanie działań wyprzedzających, które mogą wpłynąć na ograniczenie zagrożeń lub wykorzystanie szans. Jest to kluczowa funkcjonalność systemu obecnie wzmacniana w Grupie Kapitałowej LOTOS. Jedną z głównych intencji działania Biura Compliance i Ryzyk jest przedkładanie jak najbardziej przydatnej informacji zarządczej kierownictwu organizacji w celu efektywnego zarządzania identyfikowanymi ryzykami.

Schemat 3. System ERM

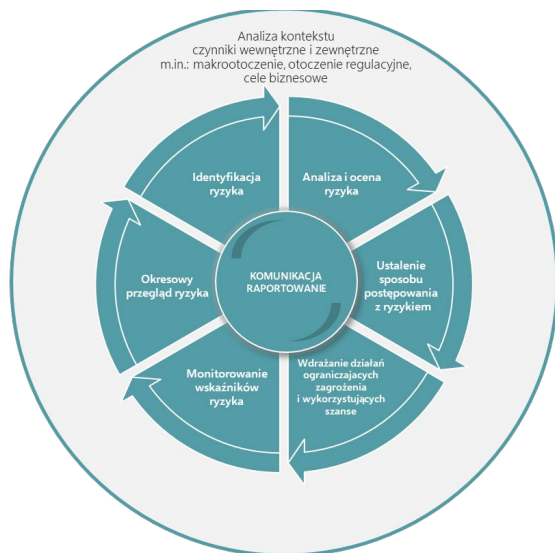
Źródło: Spółka

12.3.1 Proces zarządzania ryzykiem

Zarządzanie zagrożeniami na szczeblu korporacyjnym realizowane jest w ramach procesu zakładającego:

- o analizę otoczenia zewnętrznego (np. otoczenia regulacyjnego, czynników makroekonomicznych, trendów światowych) oraz wewnętrznego (w tym wyznaczonych celów biznesowych) – tzw. analiza kontekstu;
- o identyfikację rodzajów ryzyka – ryzyko jest identyfikowane w kontekście wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych (rocznych) a także długofalowego rozwoju organizacji;
- o analizę i ocenę poszczególnych rodzajów ryzyka – ocena odbywa się w 2 perspektywach czasowych: rocznej i w horyzoncie realizacji strategii. Kryteria brane pod uwagę przy ocenie ryzyka to wpływ finansowy oraz wpływ na bezpieczeństwo: ludzi, środowiska oraz zagadnienia reputacyjne;
- o ustalenie sposobu postępowania z ryzykiem - dla każdego z istotnych rodzajów ryzyka jest ustalany bieżący sposób zarządzania, wskazywane są środki kontroli i mechanizmy zabezpieczające. Dla najważniejszych rodzajów ryzyka (tzw. TOP RISK) planowane są działania ograniczające zagrożenia i wykorzystujące szanse, a także sposób postępowania na wypadek materializacji ryzyka;
- o wdrożenie działań ograniczających zagrożenia i wykorzystujących szanse – realizacja zadań zdefiniowanych w planach postępowania z ryzykiem i bieżące monitorowanie ich statusu;
- o monitorowanie wskaźników ryzyka – dla najważniejszych kategorii ryzyka definiowane są wskaźniki ryzyka (KRI – *Key Risk Indicator*), które pozwalają na monitorowanie poziomu ekspozycji na ryzyko oraz prawdopodobieństwa materializacji ryzyka, zgodnie z przyjętymi zasadami;
- o przeglądy ryzyka – okresowo (półrocznie), dokonywany jest przegląd i aktualizacja oceny wszystkich zdefiniowanych rodzajów ryzyka;
- o komunikację i raportowanie - na każdym etapie procesu wdrożono standardy komunikowania i raportowania wyników realizowanych działań. Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymują systematycznie kwartalny raport o ryzyku w Organizacji oraz skuteczności podejmowanych działań mających na celu jego ograniczenie lub wykorzystanie;
- o coroczną ocenę skuteczności i adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz podejmowanie decyzji dotyczących kierunków dalszego rozwoju systemu ERM.

Schemat 4. Proces zarządzania ryzykiem

Źródło: Spółka

12.3.2 Nadzór nad ryzykiem – uczestnicy systemu

Tabela 43. Nadzór nad ryzykiem – uczestnicy systemu

Poziom nadzoru	Rola
Rada Nadzorcza	→ monitoruje skuteczność systemu zarządzania ryzykiem
Zarząd	→ określa apetyt na ryzyko w kontekście zdefiniowanej strategii, → podejmuje kluczowe decyzje dot. najważniejszych ryzyk (TOP RISK) w tym zasobów i systemu ERM
Komitet Ryzyka Korporacyjnego	→ opiniuje i rekomenduje działania z zakresu najważniejszych ryzyk (TOP RISK) i systemu ERM, w tym apetytu na ryzyko → monitoruje realizację zaplanowanych zadań → w skład Komitetu wchodzi przedstawiciele kluczowych obszarów w organizacji
Biuro Compliance i Ryzyk	→ koordynuje i wspiera prowadzone przez uczestników procesu działania → wspiera Koordynatorów ryzyka oraz Compliance Officerów w spółkach Grupy Kapitałowej LOTOS → syntetyzuje informację o ryzyku w organizacji → wycenia ekspozycję na ryzyko Grupy Kapitałowej LOTOS → zapewnia narzędzia, wsparcie metodologiczne i odpowiada za rozwój zarządzania ryzykiem korporacyjnym → buduje kulturę zarządzania ryzykiem i compliance poprzez prowadzenie działalności szkoleniowej i edukacyjnej
Właściciele ryzyka	→ zarządzają poszczególnymi ryzykami, w tym określają sposób postępowania z ryzykiem, monitorują jego poziom oraz nadzorują wdrożenie działań ograniczających ryzyko i wykorzystujących szanse
Pracownicy / Zespoły projektowe	→ identyfikują nowe ryzyka → realizują działania ograniczające zagrożenia lub wykorzystujące szanse
Biuro Audytu Wewnętrzny	→ rozpoznaje i ocenia zagrożenia dotyczące działalności Grupy Kapitałowej LOTOS → weryfikuje stosowane mechanizmy kontrolne i bada ich skuteczność → dokonuje oceny skuteczności systemu zarządzania ryzykiem

Źródło: Spółka

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy LOTOS S.A. oraz jej grupy kapitałowej za rok 2021

Oświadczenie na temat informacji niefinansowych
Grupy LOTOS S.A. i jej grupy kapitałowej

13 Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy LOTOS S.A. i jej grupy kapitałowej

13.1 Kluczowe Niefinansowe Wskaźniki Efektywności

Kluczowe Niefinansowe Wskaźniki Efektywności są monitorowane wyłącznie na poziomie skonsolidowanym, tj. dla całej Grupy Kapitałowej LOTOS.

Tabela 44. Kluczowe Niefinansowe Wskaźniki Efektywności

	Jednostka	2020	2021	zmiana r/r	cel
Obszar zarządczy					
Zdolność dywidendowa	tak	tak	nie	zmiana	tak
Bezpieczeństwo LTIF	LTIF	3,5	4,7	33,5%	< 3
Obszar operacyjny					
Dzienne wydobycie ropy	tys. boe /d	20,3	17,3	-14,8%	30-50
Poziom rezerw 2P	mln boe	74,8	69,2	-7,5%	60
Przerób ropy w produkcji	mln ton	10,2	9,9	-2,9%	10,5
Liczba stacji paliw	szt.	513	520	1,4%	550
Obszar środowiska naturalnego					
Emisje gazów cieplarnianych (zakres 1+2) na tonę przerobionej ropy	Mg CO _{2e} /Mg	0,22	0,219	-0,5%	↓
Zużycie energii pierwotnej na tonę uzyskanego produktu	MWh/t	1,2	1,1	-5,9%	↓
Obszar pracowniczy					
Wskaźnik wypadkowości (wypadki na 1000 pracowników)	n.d.	6,8	9,2	36,5%	0
Satysfakcja klienta NPS (net promoter score) – badanie oparte na opinii klientów Programu Navigator*	NPS	pozytywny	pozytywny	bez zmian	pozytywny trend

Źródło: Spółka

Wybrane wyniki finansowe i operacyjne

9,9 mln ton przerób ropy

11,0 mln ton produktów rafineryjnych

17,3 tys. boe średnie dzienne wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego

69,2 mln boe rezerwy ropy naftowej i gazu ziemnego LOTOS

520 stacji paliw działających pod marką LOTOS

Ponad 80 obsługiwanych rynków na świecie

12 punktów ładowania samochodów elektrycznych na trasie Trójmiasto – Warszawa

/201-1/

Tabela 45. Podstawowe wyniki finansowe (mln zł)

	2020	2021	zmiana r/r
Grupa Kapitałowa LOTOS			
Przychody ze sprzedaży	20 909	33 124	58,4%
EBITDA oczyszczona wg LIFO	1 357	4 229	211,7%
Wynik brutto	-1 653	4 457	-
Wynik netto	-1 146	3 212	-
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	2 870	2 897	1,0%
Grupa LOTOS S.A.			
Przychody ze sprzedaży	17 737	29 036	63,7%
EBITDA oczyszczona wg LIFO	-379	1 731	-
Wynik brutto	-1 138	3 039	-
Wynik netto	-881	2 520	-
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	1 370	43	-96,9%

Źródło: Spółka

13.2 O Grupie LOTOS

Grupa Kapitałowa LOTOS jest drugim co do wielkości producentem paliw w Polsce, co plasuje ją wśród największych firm działających w kraju. Jednocześnie LOTOS zajmuje czołową pozycję na wielu innych krajowych rynkach, m.in. olejów, asfaltów czy kolejowych przewozów towarowych. Oprócz wydobycia i przerobu ropy naftowej oraz gazu ziemnego przedmiotem działalności jest także sprzedaż wysokiej jakości produktów naftowych oraz świadczenie wyspecjalizowanych usług logistycznych i serwisowych.

Grupa LOTOS jest świadoma wpływu na otoczenie i środowisko, dlatego jako firma społecznie odpowiedzialna w swojej działalności stosuje zasady etyczne i przestrzega międzynarodowych norm, takich jak ISO 26000, w zakresie ładu organizacyjnego, praw człowieka, praktyk z zakresu pracy, środowiska, uczciwych praktyk operacyjnych, zagadnień konsumenckich, zaangażowania społecznego i rozwoju społeczności lokalnej. Spółka wspiera realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju (Sustainable Development Goals, SDGs) oraz przestrzega Zasad United Nations Global Compact.

Spółki Grupy Kapitałowej LOTOS intensywnie angażują się w działania na rzecz otoczenia. Są stałym uczestnikiem i obserwatorem funkcjonowania lokalnych społeczności, często integrując biznes, samorządy i szkolnictwo wyższe. To przynosi długotrwałe korzyści wszystkim interesariuszom. Jednocześnie Grupa LOTOS dąży do trwałego rozwiązywania problemów społecznych i środowiskowych, m.in. poprzez ciągłe inwestycje w celu poprawienia efektywności energetycznej.

/102-1/ /102-3/ /102-5/

Grupę kapitałową tworzą: Grupa LOTOS S.A., podmioty o profilu produkcyjnym, usługowym i handlowym oraz fundacja. Grupa LOTOS, jednostka dominująca dla grupy kapitałowej, jest spółką akcyjną, której większościowym udziałowcem, posiadającym 53,19% akcji jest Skarb Państwa. Drugim akcjonariuszem z 5,01% akcji jest Nationale-Nederlanden Powszechnie Towarzystwo Emerytalne. Akcje Spółki są składową indeksu WIG 20, na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od 2005 roku. Siedziba Grupy LOTOS S.A. znajduje się w Gdańsku, przy ul. Elbląskiej 135.

/203-2/

Grupa LOTOS ma ogromny wpływ zarówno pośredni, jak i bezpośredni na swoje otoczenie. Jako druga największą spółką paliwową w Polsce ma kluczowe znaczenie dla kraju. Przede wszystkim jako pracodawca, podatnik, sponsor, ale także dobroczyńca, partner dla licznych dostawców, instytucji i organizacji. Współpracuje z małymi i średnimi przedsiębiorcami, a jako stabilny pracodawca w regionie, zapewnia miejsca pracy wielu okolicznym mieszkańcom. Dodatkowo, poprzez współpracę z kontrahentami z regionu przyczynia się do budowy oraz utrzymywania miejsc pracy dla partnerów biznesowych. Spółka jest bardzo ważnym płatnikiem podatków w regionach swojego oddziaływania, od wielu lat zasilając budżet Gdańska.

13.2.1 Model biznesowy

/102-1/ /102-4/

Podstawowa działalność Spółki dotyczy trzech obszarów:

- o poszukiwania i wydobycia węglowodorów,
- o przerobu ropy naftowej,
- o handlu produktami naftowymi.

Działalność Grupy Kapitałowej LOTOS podzielona jest na dwa segmenty:

- o wydobywczy (Exploration & Production),
- o produkcji i handlu (Refining & Marketing).

Segment wydobywczy

Zadaniem tego obszaru jest pozyskiwanie oraz eksploatacja złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz związana z tym działalność pomocnicza, transportowa i serwisowa.

Grupa Kapitałowa LOTOS jest jedynym koncernem prowadzącym wydobycie w Polskiej Wyłącznej Strefie Ekonomicznej Morza Bałtyckiego. Poza krajem wydobywa surowce na Norweskim Szelfie Kontynentalnym oraz na terytorium Litwy.

/102-4/ /102-7/

W 2021 roku wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego przez Grupę Kapitałową LOTOS wyniosło średnio 17,3 tys. boe dziennie. Struktura tego wydobycia przedstawiała się następująco:

- o Norwegia 64%,
- o Polska 33%,
- o Litwa 3%

Na koniec 2021 roku łączne rezerwy ropy naftowej i gazu ziemnego Grupy Kapitałowej LOTOS w kategorii 2P wyniosły 69,2 mln boe, z czego 83% stanowiła ropa naftowa, a 17% gaz ziemny. Struktura rezerw 2P przedstawiała się następująco:

- o Norwegia 33,3%,
- o Polska 63,4%,
- o Litwa 3,3%.

Segment produkcji i handlu

Zadaniem tego obszaru jest wytwarzanie, przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej, jak również ich sprzedaż hurtowa i detaliczna oraz działalność pomocnicza, transportowa i serwisowa.

/102-2/ /102-6/

Działalność handlowa Grupy Kapitałowej LOTOS w 2021 roku prowadzona była w ramach Grupy LOTOS oraz jej spółek zależnych: LOTOS Paliwa, LOTOS Oil, LOTOS Asphalt, LOTOS-Air BP. Charakteryzuje się ona dużą efektywnością – nowe technologie, które są wykorzystywane w procesach produkcyjnych, pozwalają pozyskać z ropy naftowej aż 86% tzw. białych produktów czyli paliwa wysokomarżowego a dodatkowe 8% to sprzedawane kontrahentom produkty ciężkie takie jak m.in. asfalt, koks naftowy i ciężki olej opałowy.

Należąca do Grupy LOTOS S.A. rafineria przerobiła w 2021 roku ok. 9,9 mln ton ropy naftowej i wyprodukowała 11 mln ton produktów. Główny udział w strukturze produkcji miał olej napędowy. Wyprodukowano go ok. 6 mln ton, czyli o 3,8% więcej niżw poprzednim roku. Jego udział w strukturze produkcji wynosił 54,1%. Uzyskiwane w wyniku przerobu ropy naftowej produkty sprzedawane są w Polsce i za granicą, w kanale hurtowym oraz detalicznie poprzez własną sieć stacji paliw. Na koniec 2021 roku sieć paliw LOTOS składała się z 520 obiektów (wzrost o 7 w stosunku do końca 2020 roku. Wśród nich jest 327 tzw. stacji CODO (Company Owned Dealer Operated) - w tym: 30 stacji MOP, pozostałych 297 stacji własnych oraz 193 stacje DOFO (Dealer Owned Franchise Operated).

13.2.2 Produkty i usługi

/102-2/ /102-4/ /102-6/ /102-7/

Produkty Grupy LOTOS sprzedawane są przede wszystkim w Polsce oraz głównie w krajach europejskich, takich jak Niemcy, Holandia, Belgia, Szwecja, Wielka Brytania, Francja, Czechy, Dania, Norwegia.

Grupa Kapitałowa LOTOS oferuje cały wachlarz produktów i usług, takich jak:

- o najwyższej jakości paliwa (w tym paliwo lotnicze i żeglugowe);
- o szeroka gama olejów o najwyższych parametrach technologicznych – dla motoryzacji, rolnictwa, przemysłu, ale też dla statków czy nawet pojazdów techniki wojskowej;
- o asfalty drogowe, modyfikowane MODBIT (w tym asfalty wysokomodyfikowane MODBIT HIMA), WMA (pozwalające wyprodukować mieszanki mineralno-asfaltowe) czy przemysłowe;
- o przewozy kolejowe.

/416-1/

Produkty a zdrowie i bezpieczeństwo

Każdemu klientowi Grupa LOTOS umożliwia zapoznanie się z informacjami dotyczącymi bezpiecznego użytkowania produktów w wersji elektronicznej, także bezpośrednio w miejscu ich sprzedaży. Spółki Grupy Kapitałowej LOTOS realizują obowiązek udostępniania informacji o produktach zgodnie z wytycznymi wynikającymi z przepisów prawa.

Dlatego wszystkie produkty wytwarzane w spółkach z Grupy Kapitałowej mają opracowane dokumenty: Informacje o Produkcie lub Karty Charakterystyki, które są sporządzane w oparciu o obowiązujące wymagania międzynarodowe. Wszystkie działania są realizowane zgodnie z unijnymi rozporządzeniami REACH i CLP. Poza tym dla każdej substancji wchodzącej w skład oferowanych produktów, utrzymywana jest aktualna dokumentacja rejestracyjna.

W dokumentacji zawarte są dane dotyczące m.in. parametrów fizykochemicznych, wpływu na zdrowie czy środowisko.

Niezwykle istotna jest również klasyfikacja pod względem zagrożeń. Na bieżąco sprawdzana jest też zawartość substancji szczególnie niebezpiecznych.

Schemat 5. Produkty uzyskiwane w wyniku przerobu ropy naftowej:

Źródło: Spółka

Schemat 6. Marki Grupy Kapitałowej LOTOS:

Źródło: Spółka

Podejście do kwestii środowiskowych

Grupa LOTOS zdaje sobie sprawę jak ważne dla klimatu i środowiska jest przekształcanie modelu funkcjonowania na bardziej „zielony”. Jednym z elementów tej transformacji jest 12 stacji ładowania samochodów elektrycznych zlokalizowanych wzdłuż autostrad A1 i A2 pomiędzy Warszawą a Gdańskiem. Tworzą one tzw. Niebieski Szlak.

Kolejnym będzie produkcja oczyszczonego wodoru. Wówczas LOTOS stanie się pierwszym w Polsce producentem tego paliwa i wybuduje dwie stacje umożliwiające jego tankowanie. Pod koniec 2018 roku przyznano spółce dofinansowanie ze środków UE na projekt Pure H2, tj. instalację do oczyszczania i dystrybucji wodoru.

W dalszym ciągu temat modernizacji mającej na uwadze troskę o środowisko podejmują również LOTOS Lab i LOTOS Kolej.

Grupa LOTOS dokłada wszelkich starań do bezpieczeństwa na każdym etapie łańcucha wartości. Dotyczy to zarówno bieżącej działalności, jak i oferowanych przez nią produktów. Spółka LOTOS Lab skrupulatnie bada stosowane półprodukty, produkty, komponenty i dodatki uszlachetniające do produkcji paliw, olejów i asfaltów, a także wodę wykorzystywaną do produkcji mediów energetycznych oraz ścieki.

13.2.3 Taksonomia

18 czerwca 2020 r. uchwalono *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2020/852 w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje*, zwane Taksonomią. Definiuje ona, jakie działalności gospodarcze, w przypadku spełnienia dodatkowych kryteriów, w tym technicznych i społecznych, można uznać za przyjazne dla środowiska. Grupa LOTOS podlega obowiązkowi publikowania informacji niefinansowych na mocy dyrektywy 2014/95/UE (NFRD) i musi w swoim oświadczeniu na ten temat ujawniać także to, w jaki sposób i w jakim stopniu prowadzona przez nie działalność jest związana z działalnościami gospodarczymi, które kwalifikują się jako zrównoważone środowiskowo. Zakres powinności w tym zakresie będzie się stopniowo zwiększał począwszy od sprawozdań za 2021 roku. Taksonomia została uzupełniona przez przepisy rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 r., które precyzują treści i zasady prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, ujawnianych na podstawie przepisów Taksonomii oraz rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r., które ustanawiają techniczne kryteria kwalifikacji służące określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych.

Wypełniając wymogi dla niniejszego Oświadczenia, Grupa Lotos zidentyfikowała prowadzone przez siebie działalności gospodarcze, które są możliwe do zaklasyfikowania (*eligible*) jako zrównoważone środowiskowo. W dalszym kroku dokonano analizy:

- udziału procentowego obrotu pochodzącego z produktów i usług związanych z tymi działalnościami w całkowitym obrocie Grupy Lotos,
- udziału procentowego nakładów inwestycyjnych oraz wydatków operacyjnych Grupy odpowiadających aktywom lub procesom związanym z wspomnianymi działalnościami.

W 2021 roku 7,9% (81,6 mln zł) stanowiły nakłady inwestycyjne Grupy Kapitałowej LOTOS zrównoważone środowiskowo a tożsamych kosztów operacyjnych nie rozpoznano więcej niż 0,04% (10,5 mln zł). Przychody z działalności kwalifikujących się do unijnej klasyfikacji zrównoważonych działalności gospodarczych stanowiły 0,3% (88 mln zł) całkowitego obrotu grupy w 2021 roku. Wskaźniki obliczono z wyłączeniem głównie tych części działalności kwalifikowalnych (*Taxonomy-eligible*), które były związane z wydobywaniem, magazynowaniem, transportem lub produkcją paliw kopalnych.

Tabela 46. Nakłady inwestycyjne (CapEx) zakwalifikowane wg. systematyki Taksonomii UE za 2021 rok

Działalność gospodarcza	Kod lub kody	Kryteria DNSH							CapEx wartość bezwzględna	Udział CapEx w 2021	
		Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Zanieczyszczenie			Bioróżnorodność i ekosystemy
		Spełnia / Nie spełnia			Tak / Nie (T/N)				mln PLN	%	
A.1. Rodzaje działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodna z systematyką i spełniająca minimalne gwarancje)											
Transport kolejowy	H49.20 N77.39	Spełnia w zakresie transportu towarów innych niż produkty naftowe	Nie spełnia		T	T	T	T	T	74,0	7,2%

PURE H2	H49.50 C20.11 H49.50 H52.21 H52.24 H52.29 M71.12 M72.19	Spełnia	Spełnia		T	T	T	T	5,2	0,5%
Węzeł Odzysku Wodoru	C20.11	Spełnia	Spełnia		T	T	T	T	2,3	0,2%
VETNI	M71.12 M72.19 F42.21	Spełnia	Spełnia		T	T	T	T	0,06	0,001%
Zatłaczanie CO ₂ do złoża Seipner	H49.50 E39.00	Spełnia	Spełnia		T	T	T	T	0	0%
Razem CapEx ze zrównoważonej środowiskowo działalności (zgodnej z systematyką) (A.1)									81,6	7,9%
Pozostałe nakłady inwestycyjne (CapEx)									966,3	92,1%

Źródło: Spółka

Tabela 47. Wydatki operacyjne (OpEx) zakwalifikowane wg. systematyki Taksonomii UE za 2021 rok

Działalność gospodarcza	Kod lub kody	Kryteria DNSH							OpEx wartość bezwzględna	Udział OpEx w 2021	
		Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Zanieczyszczenie i ekosystemy			
		Spełnia / Nie spełnia			Tak / Nie (T/N)				mln PLN	%	
A.1. Rodzaje działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodna z systematyką i spełniająca minimalne gwarancje)											
Transport kolejowy	H49.20 N77.39	Spełnia w zakresie transportu towarów innych niż produkty naftowe	Nie spełnia		T	T	T	T	T	10,5	0%
Razem OpEx ze zrównoważonej środowiskowo działalności									10,5	0%	
Pozostałe wydatki operacyjne (OpEx)									28 773,6	100%	

Źródło: Spółka

Tabela 48. Odsetek obrotu zakwalifikowanego wg. systematyki Taksonomii UE za 2021 rok

Działalność gospodarcza	Kod lub kody	Kryteria DNSH							Obrót wartość bezwzględna	Udział obrotu w 2021	
		Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Zanieczyszczenie i ekosystemy			
		Spełnia / Nie spełnia			Tak / Nie (T/N)				mln PLN	%	
A.1. Rodzaje działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodna z systematyką i spełniająca minimalne gwarancje)											
Transport kolejowy	H49.20 N77.39	Spełnia w zakresie transportu towarów innych niż produkty naftowe	Nie spełnia		T	T	T	T	T	87,7	0%
Obrót z działalności zrównoważonej środowiskowo									87,7	0,3%	
Obrót z pozostałej działalności									33 035,9	99,7%	

Źródło: Spółka

Zgodnie z wymogami regulacji, w kolejnych rocznych sprawozdaniach niefinansowych zostaną ujęte dalsze ujawnienia związane ze zrównoważonymi działalnościami gospodarczymi, m.in. zostanie dokonana weryfikacja istotnego wkładu w poszczególne cele środowiskowe zdefiniowane w rozporządzeniu oraz nieszkodzenia pozostałym, a także weryfikacja spełniania przyjętych dla Taksonomii kryteriów technicznych oraz minimalnych gwarancji społecznych i pracowniczych.

13.2.4 Łańcuch wartości

/102-9/

Grupa LOTOS w ramach współpracy z dostawcami bazuje na wypracowanych w ramach Grupy Kapitałowej przejrzystych zasadach związanych z procedurami zakupów towarów i usług oraz procedurami umożliwiającymi systemowe zarządzanie bazą klientów (CRM) oraz ściśle przestrzega zasad weryfikacji kontrahentów. Baza dostawców w ramach Grupy Kapitałowej obejmuje aktualnie kilka tysięcy dostawców, a współpraca z wieloma z nich trwa nieprzerwanie od wielu lat. Dostawy dotyczą w swoim zakresie zarówno dostaw surowców rafineryjnych, komponentów do produkcji, surowców energetycznych oraz usług, dostaw biurowych czy doradztwa.

/102-10/

Działalność Grupy Kapitałowej LOTOS obejmuje następujące procesy:

- o Poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej i gazu

Tego rodzaju działalność prowadzona jest na terenie trzech krajów: Polski, Litwy oraz Norwegii (największego gracza w regionie). Główna część wydobycia (64%) pochodzi z Norwegii. Rezerwy 2P grupy znajdują się w większości pod dnem Morza Bałtyckiego (63%) oraz Morza Norweskiego (33%).

Grupa LOTOS jako jeden z wiodących dostawców paliw i produktów naftowych na rynek krajowy oraz rynki zagraniczne, szeroko współpracuje zarówno z dostawcami z rynku krajowego jak i z renomowanymi firmami z otoczenia międzynarodowego. Około 50% wartości i wolumenu kupowanych surowców i komponentów stanowi ropa i gaz ziemny. Ropa naftowa jest kupowana od wiodących, największych na rynku firm tradingowych. Natomiast głównym dostawcom gazu ziemnego jest PGNiG. Istotną pozycją w ramach zakupów komponentów są zakupy biokomponentów. W 2021 roku, podobnie jak w 2020 roku, udział krajowych dostawców w ramach dostaw biokomponentów do paliw (bioetanol i fame) stanowił powyżej 70% wolumenowo.

Współpraca ta, oraz wdrażane wewnętrzne procedury zakupowe zapewniają stałe i nieprzerwane dostawy surowców naftowych, energetycznych czy komponentów do blendingu.

- o Przerób ropy naftowej

Grupa Kapitałowa LOTOS posiada jedną z najnowocześniejszych i najmłodszych rafinerii w Europie, która znajduje się w Gdańsku. Jej nominalne moce przerobowe wynoszą około 10,5 mln ton ropy naftowej rocznie. Charakteryzuje się unikalnym połączeniem kanałów zaopatrzenia w surowiec drogą lądową, ze wschodu, za pośrednictwem sieci rurociągów PERN oraz drogą morską poprzez Naftoport. Dostęp kanałów zaopatrzenia pozwala na dywersyfikację dostaw surowca, a także płynną reakcję na zmienność cen produktów naftowych i gatunków rop naftowych. Dominującym gatunkiem przerabianej w Gdańsku ropy jest rosyjska ropa Ural. Pozostałą część surowca stanowią ropy naftowe importowane z innych krajów, m.in. z Arabii Saudyjskiej oraz ze złóż eksploatowanych przez spółki należące do Grupy Kapitałowej LOTOS. W wyniku przerobu ropy naftowej rafineria wytwarza takie produkty jak: paliwa (benzyny bezołowiowe, oleje napędowe, lekki olej napędowy), paliwo lotnicze, asfalty, ciężki olej opałowy. Zakład w Gdańsku posiada najwyższy w Polsce i jeden z najwyższych w Europie, współczynnik złożoności procesu przeróbczego (Wskaźnik Kompleksowości Nelsona).

- o Dystrybucja i sprzedaż

Paliwa wytworzone w rafinerii Grupy LOTOS w Gdańsku są sprzedawane na krajowym rynku detalicznym wyłącznie za pośrednictwem sieci stacji paliw własnych i partnerskich. Natomiast na rynku hurtowym odbiorcami produktów są międzynarodowe koncerny, Agencja Rezerw Materiałowych i Agencja Mienia Wojskowego, krajowi odbiorcy hurtowi oraz niezależni operatorzy. Na koniec 2021 roku w Polsce działało 520 stacji paliw z logo LOTOS. W ramach tej sieci, Grupa Kapitałowa LOTOS posiadała także 30 tzw. Miejsca Obsługi Podróżnych przy autostradach A1, A2, A4 i A6 oraz drogach ekspresowych S3 i S7. Grupa w ramach obsługi tego zakresu współpracuje z partnerem zewnętrznym restauracją Subway na zasadzie franczyzy korporacyjnej. Grupa Kapitałowa LOTOS dostarcza także swoje produkty do odbiorców, m.in. za pośrednictwem kolei poprzez swoją spółkę LOTOS Kolej.

Oprócz przewozu produktów Grupy LOTOS, spółka LOTOS Kolej świadczy również usługi w zakresie przewozów innych towarów, w tym niebezpiecznych. Posiada m.in. umowę z Siłami Zbrojnymi RP na przewóz paliwa lotniczego F34. W zakresie

dystrybucji paliw Grupa LOTOS wykorzystuje ponadto nowoczesny terminal paliwowy dla autocystern zlokalizowany w Czechowicach-Dziedzicach oraz bazy paliw w Poznaniu, Piotrkowie Trybunalskim i Rypinie.

W 2021 najważniejszym wydarzeniem związanym ze zmianami strukturalnymi było przejście zorganizowanej części przedsiębiorstwa Grupy LOTOS S.A. do LOTOS Asphalt sp. z o.o. Bezpośrednią przyczyną przejścia ZCP z Grupy LOTOS S.A. do LOTOS Asphalt Sp. z o.o. jest wewnętrzna reorganizacja istniejących aktywów rafineryjnych realizowana poprzez wniesienie przez Grupę LOTOS S.A. do LOTOS Asphalt Sp. z o.o., wkładu niepieniężnego (aportu), zespołu składników niematerialnych i materialnych, w tym zobowiązań, przeznaczonych dotychczas do prowadzenia przez Grupę LOTOS S.A. Zmiana ta była również realizacją jednego z warunków Komisji Europejskiej, określonych w decyzji w sprawie wyrażenia warunkowej zgody na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu kontroli nad Grupą LOTOS S.A. przez Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. z siedzibą w Płocku.

13.2.5 Strategia rozwoju

/102-14/ /102-15/

Głównym celem strategii Grupy LOTOS S.A. na lata 2017-2022 jest stabilizacja i bezpieczny rozwój Grupy Kapitałowej. Grupa LOTOS S.A. to jedna z wiodących firm w Polsce i znaczący koncern energetyczny, którego wizją rozwoju jest osiągnięcie pozycji:

- o optymalnie zintegrowanego pionowo producenta paliw i produktów chemicznych wysokiej jakości,
- o dostawcy wyspecjalizowanych usług logistycznych i serwisowych,
- o lidera wdrożeń innowacji w obrębie podstawowej działalności, dla zapewnienia stabilnego wzrostu wartości Grupy dla akcjonariuszy.

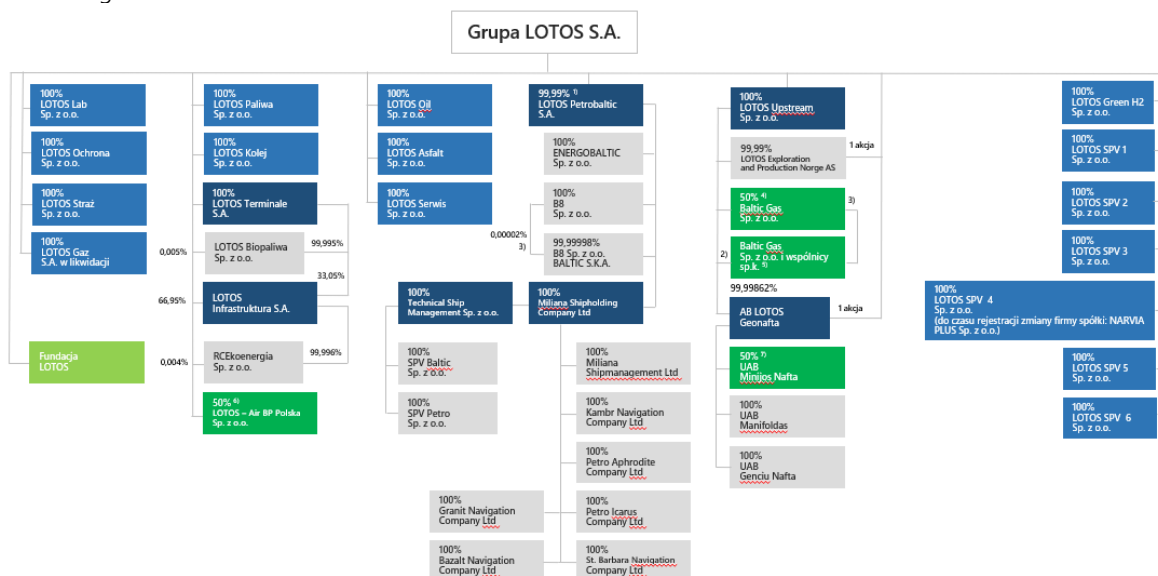
W ramach strategii Spółka wyznaczyła pięć głównych celów strategicznych:

- o efektywne wykorzystanie koncesji wydobywczych, dalsza technologiczna optymalizacja rafinerii, wprowadzenie nowych produktów i paliw alternatywnych oraz dbałość o standardy jakości,
- o sukcesywne i powtarzalne obniżanie kosztów działalności oraz optymalizacja marży w całym łańcuchu wartości,
- o gotowość do rozwoju i wdrażania innowacji dzięki dedykowanemu funduszowi, nowoczesnemu modelowi współpracy z ośrodkami naukowymi oraz kreatywnemu zaangażowaniu pracowników,
- o elastyczność w reagowaniu na pojawiające się ryzyka, które Spółka postrzega również poprzez pryzmat szans biznesowych,
- o dbałość i rozwój talentów w organizacji, podnoszenie szeroko rozumianego bezpieczeństwa (pracy, infrastruktury i systemów informatycznych) oraz rosnąca odpowiedzialność społeczna.

Grupa LOTOS S.A. podzieliła realizację strategii na dwa horyzonty czasowe. Głównymi celami na lata 2017-2018 była stabilizacja przepływów pieniężnych, redukcja zadłużenia oraz efektywna realizacja rozpoczętych projektów inwestycyjnych.

W perspektywie strategicznej na lata 2019-2022 Spółka założyła realizację nowego inwestycyjnego portfela opartego o wybrane projekty rozwojowe aktywów produkcyjnych, budowę efektywnego portfela aktywów wydobywczych oraz dalszy rozwój sieci stacji paliw i wdrażanie innowacyjnych przedsięwzięć. Szerzej strategia Spółki została zaprezentowana w rozdziale 4 Strategia Grupy LOTOS S.A. na lata 2017-2022.

Schemat 7. Struktura Grupy Kapitałowej LOTOS
Stan na 31 grudnia 2021 roku

- 1) Skarb Państwa – 0,01%
- 2) Komandytariusz
- 3) Komplementariusz
- 4) CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. – 50%
- 5) CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. – Komandytariusz
- 6) BP Europa SE – 50%
- 7) Odin Energi A/S – 50%

Spółki klasyfikowane jako wspólne przedsięwzięcia, niewchodzące w skład GK LOTOS

Ponadto Grupa LOTOS S.A. posiada:

– 8,97% udziałów w kapitale zakładowym P.P.P.P. „Naftoport” Sp. z o.o. (spółce należącej do Grupy Kapitałowej PERN z Płocka)

– 17,3% akcji w spółce Grupa Azoty Polyolefins S.A.

Źródło: Spółka

/102-26/

Za realizację strategii odpowiedzialny jest Zarząd Grupy LOTOS. Szczegółowe informacje dotyczące struktury organów zarządczych i nadzorczych znajdują w rozdziale 11. Ład Korporacyjny.

13.3 Środowisko

13.3.1 Podejście do zrównoważonego rozwoju

/103-2/ /103-3/

Strategia Grupy Kapitałowej LOTOS uwzględnia zrównoważony rozwój, a więc zmniejszanie wpływu na środowisko. Spółce zależy na odpowiedzialnym zarządzaniu ochroną środowiska. W związku z tym Grupa LOTOS ogranicza zużycie energii, materiałów i surowców, kontroluje i redukuje emisję gazów i ścieków, redukuje ilość wytwarzanych odpadów oraz dba o bioróżnorodność. Mając świadomość, że działalność Grupy Kapitałowej LOTOS oddziałuje na różne komponenty ekosystemu, na bieżąco prowadzony jest monitoring i analizy jej wpływu na środowisko.

Z każdym rokiem Grupa LOTOS coraz skuteczniej kontroluje emisję zanieczyszczeń powietrza, a w obszarze wydobywczym stara się wytwarzać mniej odpadów i ścieków oraz jak najmniej zanieczyszczać wodę. Taka samo ważne dla spółki jest zmniejszenie zużycia energii, dlatego firma bada jej wykorzystanie na każdym etapie łańcucha wartości. Kontroluje stan techniczny urządzeń, optymalizuje procesy powodujące niepotrzebne straty energii, analizuje wszystkie te aspekty również przy nowych inwestycjach.

Grupa Kapitałowa LOTOS dba także o swój wpływ na społeczności lokalne, o czym szerzej będzie mowa w rozdziale 4.4.

/307-1/

W 2021 roku na Grupę Kapitałową LOTOS nie zostały nałożone żadne kary ani sankcje pozafinansowe z tytułu nieprzebrzegania prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska.

Procedury i polityki należytej staranności

Poniżej przedstawiono listę procedur, regulaminów, zasad, instrukcji i strategii wdrożonych w Grupie LOTOS zapewniających odpowiedzialne zarządzanie tematem ochrony środowiska (stan na 31.10.2021 r.):

- o Polityka ZSZ,
- o Gospodarka odpadami,
- o Plan gospodarki odpadami,
- o Plan zarządzania hałasem,
- o Plan monitorowania środowiskowego,
- o Cele i zadania środowiskowe oraz energetyczne,
- o Spis celów środowiskowych i energetycznych,
- o Identyfikacja aspektów środowiskowych,
- o Aspekty środowiskowe,
- o Monitorowanie procesów i działań mających wpływ na środowisko,
- o Zasady postępowania przy pobieraniu prób i prowadzeniu pomiarów środowiskowych,
- o Monitorowanie emisji CO₂ z instalacji produkcyjnych Grupy LOTOS S.A.,
- o Zapobieganie i przygotowanie na awarie i wypadki przy pracy,
- o Reagowanie na zdarzenia awaryjne,
- o Prowadzenie dochodzeń po zdarzeniach awaryjnych,
- o Ćwiczenia praktyczne przygotowujące do właściwego reagowania na awarie i inne zagrożenia,
- o Dyrektywa w sprawie zasad komunikacji w zakresie działalności środowiskowej spółek Grupy Kapitałowej, Grupy LOTOS S.A. z Biurem Ochrony Środowiska Grupy LOTOS S.A.,
- o Zasady postępowania w zakresie oddziaływania na środowisko – instrukcja dla firm zewnętrznych realizujących prace w ramach projektu EFRA,
- o Zasady gospodarowania odpadami na terenie Grupy LOTOS S.A. – informacja dla firm zewnętrznych.

13.3.2 Podejście do zmian klimatu

Aspekty klimatyczne pozostają ważną kwestią również dla spółek z branży paliwowo-energetycznej. W działalności operacyjnej Grupa LOTOS skupia się na poprawianiu efektywności energetycznej.

Dzięki tym działaniom, a także dzięki wprowadzeniu gazu ziemnego do zasilania rafinerii, benchmark emisyjny Grupy LOTOS, wyrażany emisją CO₂/CWT, jest na poziomie 10% najlepszych europejskich rafinerii.

Grupa Kapitałowa LOTOS rozwija się w sposób dynamiczny, poszukując nowych, bardziej ekologicznych rozwiązań energetycznych, nad którymi prowadzi badania.

Firma stawia na gaz ziemny, który ze względu na swoją niskoemisyjność jest szeroko wykorzystywany w jej zakładach. Zastąpiono nim oleje opałowe w elektrociepłowni – stał się głównym surowcem energetycznym w procesie produkcji pary. Jest również głównym składnikiem gazu opałowego w rafinerii. Stosuje się go także jako surowiec do produkcji wodoru (wcześniej do produkcji wodoru używano bardziej emisyjnych LPG i benzyny surowej). Dzięki tym zmianom Grupa LOTOS utrzymuje emisję dwutlenku węgla na stałym, relatywnie niskim poziomie.

/TCFD: Governance Disclosure A, B/

W Grupie Kapitałowej LOTOS realizowanych jest wiele projektów, które wspierają ograniczenie negatywnego wpływu organizacji na środowisko oraz wykorzystanie szans pojawiających się w związku ze zmianami klimatu.

Zarząd Grupy LOTOS S.A. na bieżąco monitoruje i nadzoruje postępy w realizacji najważniejszych projektów.

Dodatkowo w cyklu miesięcznym na posiedzeniu Zarządu, omawiany jest raport zawierający status kluczowych inicjatyw i projektów oraz zidentyfikowane ryzyka.

Zarówno Zarząd, jak i Rada Nadzorcza Spółki są zaangażowane w funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem, którego celem jest identyfikacja ryzyk i szans oraz redukcja zagrożeń dotyczących działalności Grupy Kapitałowej

W Grupie LOTOS, w związku z ze zmianami klimatu, zgodnie z podziałem kompetencji Zarządu, Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji i Handlu odpowiedzialny jest za obszar ochrony środowiska, który uwzględnia zarządzanie wpływem na klimat, emisje czy wykorzystanie energii.

Grupa Kapitałowa LOTOS obecnie realizuje swoją strategię przyjętą na lata 2017-2022, w ramach której zmiany w polityce klimatycznej wskazano jako jedno z kluczowych wyzwań w długim okresie, a także uruchomiła działania w tym kierunku. Jednym z celów tej strategii jest prowadzenie działań na rynku innowacji związanych m.in. z wodorem i CNG/LNG oraz nowe obszary działalności jak elektromobilność (szerzej w rozdziale 4 Strategia).

/TCFD: Targets and Metrics Disclosures C/

W ramach ryzyk związanych z klimatem Spółka jest zobowiązana do realizacji celów w zakresie minimalnego udziału innych paliw odnawialnych i biokomponentów zawartych w paliwach stosowanych we wszystkich rodzajach transportu w ogólnej ilości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych zużywanych w ciągu roku kalendarzowego w transporcie drogowym i kolejowym, liczony według wartości opałowej. Obowiązek ten, nazywany Narodowym Celem Wskaźnikowym (NCW) wynika z ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.

Określone zostały wartości docelowe oraz nominalne w perspektywie 5-letniej. Poniżej wymogi ustalone na lata 2021-2024:

- o 8,7 proc. - na rok 2021
- o 8,8 proc. - na rok 2022
- o 8,9 proc. - na rok 2023
- o 9,1 proc. - na rok 2024

Dotychczas Grupa LOTOS wywiązywała się z realizacji narodowego celu wskaźnikowego zgodnie z obowiązującymi przepisami (z uwzględnieniem współczynnika redukcyjnego i opłaty zastępczej).

Innym wskaźnikiem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia paliw w przeliczeniu na jednostkę energii. Ograniczenie to powinno wynieść co najmniej 6% w porównaniu ze średnim unijnym poziomem emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia w przeliczeniu na jednostkę energii z paliw kopalnych w 2010 roku. Obowiązek ten, nazywany Narodowym Celem Redukcyjnym (NCR) wynika z ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Grupa LOTOS podejmuje także własne działania zmierzające do poprawy efektywności energetycznej. Dedykowana jednostka organizacyjna – Biuro Efektywności Energetycznej w roku 2021 zidentyfikowała i we współpracy z obszarem produkcji wdrożyła 23 optymalizacje procesów produkcyjnych o łącznej wartości uzyskanych oszczędności przekraczających 3,5 mln zł.

Przeglądy realizacji Strategii Grupy Kapitałowej LOTOS określonej na lata 2017-2022 Zarząd Spółki przeprowadza w cyklu kwartalnym. Omawiane są najważniejsze kwestie związane z realizacją bieżących celów strategicznych, a także okoliczności, w tym zagadnienia klimatyczne, które mogą wpłynąć na funkcjonowanie Grupy Kapitałowej LOTOS w przyszłości.

Z uwagi na fakt, że Grupa LOTOS pozostaje w procesie, którego celem jest zmiana właścicielska, na moment sporządzenia niniejszej informacji nie opracowano strategii postępowania organizacji po roku 2022 w różnych scenariuszach związanych ze zmianami klimatu.

/201-2/

/TCFD: Strategy Disclosure A/

/TCFD: Risk Management Disclosures A, B, C/

/TCFD: Metrics and Targets Disclosure A/

13.3.3 Szanse i ryzyka związane ze zmianami klimatu

Ryzyka i szanse związane z klimatem są jednym z elementów kompleksowego systemu zarządzania ryzykiem korporacyjnym (ERM – ang. Enterprise Risk Management) w Grupie Kapitałowej LOTOS. W ramach tego systemu funkcjonuje Komitet Ryzyka Korporacyjnego, którego przewodniczącą jest Prezes Zarządu Grupy LOTOS S.A. Rolą Komitetu jest zapewnienie realizacji działań w zakresie zarządzania ryzykiem korporacyjnym w sposób spójny z punktu widzenia funkcjonowania całej Grupy Kapitałowej LOTOS. Komitet monitoruje realizację i ocenia efekty podejmowanych działań w zakresie zarządzania najważniejszymi ryzykami korporacyjnymi w Grupie Kapitałowej LOTOS, w tym związanymi z klimatem.

Ponadto po zakończeniu każdego kwartału Biuro Compliance i Ryzyk przygotowuje dla Zarządu i Rady Nadzorczej raporty z zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej LOTOS, które obejmują najważniejsze kwestie związane z zagrożeniami i szansami, w tym te powiązane z klimatem i zmianami regulacyjnymi w tym zakresie.

Przeгляд aktualności i oceny wszystkich ryzyk, w tym ryzyk klimatycznych zidentyfikowanych w ramach systemu ERM, odbywa się minimum dwa razy w roku. Od 2020 roku w Grupie Kapitałowej LOTOS zdefiniowano tzw. ryzyka klimatyczne. Ma to na celu podkreślenie ich znaczenia i ułatwienie wypracowania podejścia do kompleksowego zarządzania tą kategorią ryzyka. Kluczowe ryzyka wynikające ze zmian klimatycznych, które mogą spowodować znaczące zmiany w działalności, przychodach lub kosztach organizacji mają charakter ryzyk transformacyjnych (nie fizycznych).

W Grupie LOTOS w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, w skład którego wchodzi m.in. System Zarządzania Środowiskowego, funkcjonuje Plan monitorowania środowiskowego zgodnie z którym monitorowane są m.in.:

- o emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych wprowadzanych w sposób zorganizowany do powietrza z emitorów Grupy LOTOS,
- o emisja węglowodorów oraz warunki meteorologiczne,
- o wielkość poboru oraz jakość ujmowanej wody głębinowej,
- o wielkość poboru i poziom wód Motławy i zbiornika retencyjnego oraz jakość wody powierzchniowej czerpanej na cele przemysłowe,
- o poziom przypowierzchniowych wód gruntowych wokół zbiornika retencyjnego w Przejazdowie,
- o ilość i jakość odprowadzanych wód i ścieków,
- o pomiar jakości wód opadowych i roztopowych,
- o jakość wód w Rozwójce i Martwej Wiśle,
- o • ilość i rodzaj wytwarzanych odpadów,
- o jakość gruntów na terenie Grupy LOTOS,
- o poziom hałasu.

W ramach zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej LOTOS ryzyka identyfikuje się i ocenia w dwóch perspektywach czasowych: rocznej (perspektywa krótkookresowa) oraz w horyzoncie realizacji bieżącej strategii Grupy Kapitałowej LOTOS, czyli obecnie do końca 2022 roku (perspektywa średniookresowa).

Uwzględniono także ryzyka, których właściwości i ocena wykraczają poza rok 2022 i mają charakter długookresowy do 2030.

W celu określenia poziomu istotności dla poszczególnych ryzyk klimatycznych wykorzystywana jest matryca oceny ryzyka korporacyjnego. Każde ryzyko wyceniane jest pod kątem prawdopodobieństwa jego materializacji oraz potencjalnych skutków w oparciu o następujące kryteria:

- o wpływ finansowy, głównie pod kątem EBITDA Grupy Kapitałowej LOTOS,
- o wpływ na bezpieczeństwo: ludzi, środowiska oraz zagadnienia reputacyjne.

Ryzyka, które obecnie mogą mieć istotny wpływ finansowy na organizację dotyczą perspektywy średnio- i długookresowej. Jest to związane głównie z planowanymi zmianami regulacji prawnych na poziomie krajowym, jak i Unii Europejskiej. Uregulowania te będą miały przełożenie na konieczność poniesienia wyższych kosztów związanych z realizacją celów w zakresie m.in. NCW, NCR, efektywności energetycznej, w tym kosztów inwestycji w projekty wspierające gospodarkę niskoemisyjną.

Tabela 49. Kluczowe dla Grupy Kapitałowej LOTOS ryzyka wynikające ze zmian klimatu.

Czynniki ryzyka	Zagrożenia	Szanse	Metody zarządzania ryzykiem	Poziom wpływu ryzyka		
				Krótko-term.	Średnio-term.	Długo-term.
Narodowy Cel Wskaźnikowy (NCW) określa minimalny udział energii odnawialnej w transporcie i stanowi implementację znowelizowanej dyrektywy RED (tzw. dyrektywy RED II) poprzez nowelizację Ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych						
Dyrektywa RED II przewiduje m.in. wzrost obowiązku w zakresie minimalnego udziału energii odnawialnej w transporcie do 14% (wobec 10% obecnie) oraz minimalnego udziału biopaliw zaawansowanych na poziomie 3,5% do roku 2030.	- wzrost kosztów działalności w wyniku zwiększenia wymogów w zakresie udziału energii odnawialnej w transporcie (np. konieczność zastosowania droższych, zaawansowanych biopaliw, ewentualne kary)	+ wejście na nowy rynek zaawansowanych biopaliw, na które popyt w UE powinien rosnąć	Dążenie do maksymalnego, uzasadnionego poziomu realizacji celu NCW poprzez zakupy i zastosowanie biokomponentów. Dodatkowo, jeśli będzie to ekonomicznie uzasadnione, jest możliwość zastosowania współwodornienia. Trwają także prace analityczne dotyczące wykorzystania biowodoru z biometanu. Bieżący kontakt z krajowym regulatorem, prezentowanie wyników analiz i stanowisk, proponowanie korzystnych dla Grupy LOTOS rozwiązań regulacyjnych.	DUŻY	N/D	od 2025r. cele wynikające z dyrektywy RED II powinny zostać zastąpione dyrektywą RED III
Rewizja przepisów dyrektywy ws. promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (RED III)						
Zwiększenie obowiązku dot. udziału energii odnawialnej w transporcie, co spowoduje zwiększenie wykorzystania paliw niskoemisyjnych, w tym zaawansowanych biopaliw, syntetycznych paliw płynnych i gazowych oraz wodoru.	- wzrost kosztów związany z zakupem i produkcją biopaliw oraz ewentualne kary za brak realizacji celów w zakresie udziału energii odnawialnej w transporcie	+ możliwość wejścia na nowe rynki zaawansowanych biopaliw lub wodoru + możliwość pozyskania dedykowanego wsparcia dla projektów niskoemisyjnych oraz możliwość nowych inwestycji w sektorze, na którego produkty może istnieć zwiększony popyt w UE	Podejmowanie projektów inwestycyjnych (m.in. z zakresu biopaliw zaawansowanych, wodoru) mających na celu obniżanie emisji oraz wzrost udziału energii ze źródeł odnawialnych. Monitoring oraz aktywny udział w procesie legislacyjnym (prezentowanie wyników analiz i stanowisk, proponowanie korzystnych dla Grupy LOTOS rozwiązań regulacyjnych), zarówno na poziomie UE, jak i krajowym.	ZNIKO MY	BARDZ O DUŻY	BARDZ O DUŻY
Rewizja dyrektywy ws. opodatkowania energii (ETD)						

<p><i>Projektowane zmiany w systemie opodatkowania paliw i energii będą skutkowały podniesieniem minimalnych progów podatkowych oraz zróżnicowaniem ich w taki sposób, aby niskoemisyjne paliwa alternatywne były jak najtańsze względem paliw ropopochodnych.</i></p>	<p>- możliwy stopniowy spadek popytu na paliwa tradycyjne</p> <p>- zwiększenie obciążeń podatkowych dla paliw tradycyjnych, zaburzenie obecnych relacji pomiędzy opodatkowaniem oleju napędowego, benzyny, LPG</p>	<p>+ wzrost zainteresowania niskoemisyjnymi alternatywami, takimi jak energia elektryczna, wodór, czy paliwa z większą zawartością zaawansowanych biokomponentów</p> <p>+ potencjalnie większa rentowność projektów związanych z wytwarzaniem i zastosowaniem paliw alternatywnych w transporcie z uwagi na ich preferencyjne opodatkowanie</p>	<p>Podejmowanie projektów inwestycyjnych z zakresu paliw alternatywnych oraz biopaliw, które będą podlegały preferencyjnemu opodatkowaniu.</p> <p>Monitoring oraz aktywny udział w procesie legislacyjnym (prezentowanie wyników analiz i stanowisk, proponowanie korzystnych dla Grupy LOTOS rozwiązań regulacyjnych), zarówno na poziomie UE, jak i krajowym.</p>	ZNIKO MY	DUŻY	BARDZ O DUŻY
--	--	---	---	-------------	------	--------------------

Wprowadzenie regulacji unijnych dotyczących zrównoważonych paliw lotniczych, tzw. „ReFuelEU Aviation”

<p><i>Inicjatywa dotyczy rozwoju zrównoważonych (niskoemisyjnych) paliw dla lotnictwa (Sustainable Aviation Fuels - SAF) - rozważane są różne opcje, w tym zobowiązanie dla branży rafinerijnej do produkcji określonego wolumenu niskoemisyjnych paliw lotniczych.</i></p>	<p>- wysokie koszty obowiązkowej produkcji SAF (jeśli ta opcja znajdzie się ostatecznie w regulacjach) - wynika m.in. z ograniczonej dostępności surowców oraz kosztownej procedury certyfikacji takich paliw; szacuje się, że koszt wprowadzenia SAF jest kilkukrotnie wyższy w porównaniu do paliw tradycyjnych</p>	<p>+ wejście na tworzący się, perspektywiczny i prawdopodobnie wysokomarżowy rynek zrównoważonych paliw lotniczych</p>	<p>Analiza możliwości wejścia na tworzący się rynek zrównoważonych paliw lotniczych.</p> <p>Monitoring oraz aktywny udział w procesie legislacyjnym (prezentowanie wyników analiz i stanowisk, proponowanie korzystnych dla Grupy LOTOS rozwiązań regulacyjnych), zarówno na poziomie UE, jak i krajowym.</p>	ZNIKO MY	DUŻY	BARDZ O DUŻY
---	---	--	---	-------------	------	--------------------

Rewizja dyrektywy dot. infrastruktury paliw alternatywnych

<p><i>Inicjatywa dotyczy ustanowienia obowiązkowych celów rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych na poziomie UE - celem jest wzrost liczby stacji ładowania samochodów elektrycznych, tankowania wodoru, CNG i LNG oraz stacji tankowania skroplonego gazu ziemnego (LNG) w portach na potrzeby</i></p>	<p>- rosnąca liczba pojazdów elektrycznych może w konsekwencji przyczynić się do spadku popytu na paliwa tradycyjne, szczególnie benzynę</p> <p>- konieczność</p>	<p>+ rozwój segmentu elektromobilnego stwarza szanse związane z oferowaniem usług ładowania oraz rozwojem biznesu pozapaliwowego (dłuższy czas ładowania pojazdów elektrycznych w stosunku do spalinowych oznacza więcej czasu spędzonego przez</p>	<p>Inwestycje w projekty związane z infrastrukturą paliw alternatywnych np. budowę sieci szybkiego ładowania: LOTOS Niebieski Szlak oraz stacje tankowania wodoru Pure H2.</p> <p>Monitoring oraz aktywny udział w procesie legislacyjnym (prezentowanie wyników analiz i stanowisk,</p>	ZNIK OMY	DUŻY	DUŻY
--	---	---	--	-------------	------	------

statków napędzanych LNG.	poniesienia kosztów dotyczących budowania nowej infrastruktury	klientów w przestrzeni handlowej stacji) + rozwój rynku paliw alternatywnych i uzyskanie przychodów z tytułu sprzedaży tych paliw (energii elektrycznej, wodoru, gazu CNG/LNG)	proponowanie korzystnych dla Grupy LOTOS rozwiązań regulacyjnych), zarówno na poziomie UE, jak i krajowym.			
--------------------------	--	---	--	--	--	--

Rewizja unijnego systemu ETS

Projektowane zmiany w systemie ETS mają na celu przyspieszenie tempa wzrostu cen uprawnień do emisji CO ₂ , a w konsekwencji impuls do większych inwestycji w technologie bezemisyjne	- wzrost kosztów funkcjonowania Grupy LOTOS S.A. w wyniku wzrostu ceny uprawnień do emisji oraz spadku liczby darmowych uprawnień	+ wzrost rentowności innowacyjnych projektów związanych z dekarbonizacją (np. Green H2)	Inwestycje w projekty podnoszące efektywność energetyczną oraz obniżające emisję CO ₂ np. bezemisyjna produkcja wodoru w procesie elektrolizy na potrzeby rafinerii (projekt LOTOS Green H2, Vetni). Monitoring oraz aktywny udział w procesie legislacyjnym (prezentowanie wyników analiz i stanowisk, proponowanie korzystnych dla Grupy LOTOS rozwiązań regulacyjnych), zarówno na poziomie UE, jak i krajowym.	UMIA RKO- WAN Y	DUŻY	DUŻY
--	---	---	--	--------------------------	------	------

Strategia wodorowa UE oraz akty legislacyjne dot. promocji wykorzystania wodoru

<p>Strategia ma na celu identyfikację barier, które utrudniają zwiększenie produkcji i wykorzystanie czystego wodoru, zdefiniowanie działań mających na celu usunięcie ww. barier oraz wspieranie produkcji i wykorzystania czystego wodoru na dużą skalę, czy też rozwoju rynku wodoru oraz niezbędnej, efektywnej kosztowo infrastruktury.</p> <p>Propozycje aktów prawnych, kompleksowo regulujących kwestie produkcji i wykorzystania wodoru w gospodarce powinny się pojawić w 2021 r.</p>	<p>- ustanowienie zbyt ostrych kryteriów dot. uznawania energii do produkcji wodoru za odnawialną.</p> <p>- wprowadzenie wiążących celów dot. udziału wodoru, bez adekwatnych narzędzi po stronie popytu</p>	<p>+ możliwość wejścia na perspektywiczny, rynek zielonego wodoru</p> <p>+ możliwość realizacji nałożonych na Grupę LOTOS S.A. (rosnących) celów związanych z udziałem energii odnawialnej w transporcie.</p> <p>+ dostęp do preferencyjnych modeli finansowania projektów wodorowych</p>	<p>Inwestycje w projekty związane z bezemisyjną produkcją oraz wykorzystaniem wodoru (LOTOS Green H2, Pure H2, Vetni).</p> <p>Monitoring oraz aktywny udział w procesie legislacyjnym (prezentowanie wyników analiz i stanowisk, proponowanie korzystnych dla Grupy LOTOS rozwiązań regulacyjnych), zarówno na poziomie UE, jak i krajowym</p>	ZNIK OMY	UMIA RKO- WAN Y	DUŻY
---	--	---	--	-------------	--------------------------	------

Wprowadzenie pakietu legislacyjnego dotyczącego zrównoważonego finansowania (tzw. taksonomia)

<p>Pakiet legislacyjny wprowadza ogólne ramy, które pozwolą na stopniowy rozwój systemu klasyfikacji dla zrównoważonych środowiskowo rodzajów działalności gospodarczych. Klasyfikacja ta będzie używana do przeorientowania przepływów kapitału z rynku prywatnego oraz programów unijnych na inwestycje zaklasyfikowane jako zrównoważone pod względem klimatycznym</p>	<p>- wzrost kosztów finansowania oraz możliwe utrudnienie finansowania inwestycji nie zakwalifikowanych jako zrównoważone ("zielone")</p> <p>-wzrost kosztów ubezpieczenia działalności niezgodnej z taksonomią</p>	<p>+ preferencyjne finansowanie dla projektów zgodnych z taksonomią, tj. mających na celu obniżenie emisji, np. produkcja zielonego wodoru, zaawansowanych paliw alternatywnych, czy wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych</p>	<p>Realizacja projektów zgodnych z założeniami taksonomii, tj. mających na celu m.in. obniżenie emisji gazów cieplarnianych czy wzrost wykorzystania energii odnawialnej.</p> <p>Monitoring oraz aktywny udział w procesie legislacyjnym (prezentowanie wyników analiz i stanowisk, proponowanie korzystnych dla Grupy LOTOS rozwiązań regulacyjnych), zarówno na poziomie UE, jak i krajowym</p>	UMIA RKO- WAN Y	DUŻY	BARD ZO DUŻY
---	---	---	---	--------------------------	------	--------------------

Normy emisji paliw

<i>Pakiet aktów prawnych ustanawiających normy emisji spalin dla lekkich samochodów osobowych oraz dla pojazdów ciężarowych, jak również cele emisji dla nowych pojazdów. Nowelizacja przewiduje obowiązek redukcji emisji z nowych pojazdów o 100% do 2035, co oznacza de facto zakaz sprzedaży pojazdów spalinowych.</i>	- wpływ pośredni na Grupę LOTOS poprzez spadek popytu na produkty rafineryjne na skutek rosnącej liczby pojazdów zeroemisyjnych, kosztem tych napędzanych paliwami tradycyjnymi (jeśli projektowane mechanizmy okażą się skuteczne)	+ wzrost rentowności i spadek ryzyka projektów związanych z elektryfikacją i wodoryzacją transportu; + przewaga konkurencyjna i nowe źródło przychodów pod warunkiem posiadania odpowiedniej sieci stacji ładowania EV, tankowania wodoru (jeśli projektowane mechanizmy okażą się skuteczne).	Podejmowanie projektów inwestycyjnych z zakresu paliw alternatywnych (sieć ładowania EV, tankowania wodoru) Monitoring oraz aktywny udział w procesie legislacyjnym (prezentowanie wyników analiz i stanowisk, proponowanie racjonalnych rozwiązań regulacyjnych)	ZNIKOMY	MAŁY	UMIAR KO-WANY
--	---	---	--	---------	------	---------------

Źródło: Spółka

13.3.4 Projekty i inicjatywy minimalizujące negatywny wpływ na klimat i środowisko

Grupa LOTOS prowadzi projekty badawczo-rozwojowe dotyczące przyjaznych środowisku paliw przyszłości, tj. energii elektrycznej i paliw gazowych: CNG, czyli sprężony gaz ziemny oraz LNG, czyli skroplony gaz ziemny oraz przede wszystkim wodoru, który może być używany w transporcie, a także do produkcji i magazynowania energii.

Charakterystyka projektów oraz inicjatyw została przedstawiona poniżej:

- o OZE na stacjach paliw

Grupa LOTOS prowadzi analizy dotyczące implementacji różnych technologii związanych z odnawialnymi źródłami energii (OZE). Spółka skłania się przede wszystkim w kierunku rozwoju projektów umożliwiających realizację Narodowego Celu Wskaźnikowego. Rozwiązania oparte o OZE koncern wdraża również na swoich stacjach paliw.

- o Biowodór

W Grupie LOTOS prowadzone są także prace koncepcyjne dotyczące pozyskania wodoru. Mowa tu nie tylko o reformingu parowym gazu ziemnego, ale także o wykorzystaniu do produkcji wodoru źródeł odnawialnych. Jedną z opcji jest użycie jako surowca do produkcji wodoru biogazu, z którego po oczyszczeniu powstaje biometan o składzie zbliżonym do gazu ziemnego. Biowodór wyprodukowany z biometanu będzie mógł być użyty jako samoistne paliwo wodorowe w przyszłości lub jako biowodór wbudowany w cząsteczki paliw ciekłych i stanowić komponent klasycznych paliw. Projekt ten ma olbrzymi potencjał dla realizacji w Polsce unijnych celów w zakresie stosowania zaawansowanych biokomponentów i biopaliw, nienoszących ryzyka ILUC, gdyż surowcem byłby w głównej mierze gaz produkowany w biogazowniach z odpadów rolniczych lub komunalnych, nie zaś surowce wykorzystywane w branży spożywczej.

Grupa LOTOS dostarczy kompleksową innowacyjną Platformę IT-BIOGAZ, która pozwoli na kontraktację określonych przez koncern wolumenów paliw ekologicznych w tym biogazu i biowodoru, bieżący nadzór nad procesami produkcji zakontraktowanych instalacji, sprzedaż paliwa oraz komunikację promocyjno-informacyjną ze

środowiskiem potencjalnych dostawców technologii, instytucji finansujących czy partnerów biznesowych. Internetowa platforma aukcyjna stanowić będzie innowacyjne rozwiązanie biznesowe pozwalające Grupie LOTOS pozyskać efektywnie znaczące wolumeny paliw alternatywnych. Projektowany system w warstwie aukcyjno-handlowej będzie posiadać funkcjonalności podobne do tych stosowanych przez Platformę Użytkowników Rynku Mocy.

- o Paliwa nowej generacji

W ramach realizowanej strategii Grupa LOTOS dąży do uzyskania pozycji lidera w obszarze paliw nowej generacji. Aby te plany urzeczywistnić stale inicjuje działalność badawczo-rozwojową we współpracy ze środowiskiem naukowym.

W 2021 Grupa LOTOS kontynuowała realizację projektu Pure H2, którego celem jest budowa i uruchomienie infrastruktury do produkcji i sprzedaży wodoru o wysokiej czystości (99,999%), spełniającego wymagania norm dla paliwa wodorowego przeznaczonego do zasilania ogniw paliwowych wykorzystywanych w transporcie kołowym. W Gdańsku, na terenie rafinerii zostanie zbudowana instalacja oczyszczania wodoru do odpowiednich wymogów. Stacja dystrybucji czystego wodoru, czyli instalacja służąca do napełniania tzw. bateriowozów (pojazdów do transportu sprężonego wodoru) – zostanie zbudowana od podstaw na terenie obecnego placu składowego zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie rafinerii przy ulicy Benzynowej. Ponadto – projekt Pure H2 zakłada również budowę dwóch instalacji do tankowania pojazdów w standardzie 350 bar (np. autobusy) i 700 bar (pojazdy osobowe). Instalacje te powstaną w obrębie istniejących stacji paliw należących do LOTOS Paliwa w Gdańsku i Warszawie.

LOTOS wspiera budowę gospodarki wodorowej

Grupa LOTOS jest aktywna także w obszarze budowania świadomości zastosowania wodoru. LOTOS uczestniczy w Pakiecie na Rzecz Czystego Transportu oraz w pracach Ministerstwa Klimatu nad narodową strategią wodorową. Pod koniec 2021 rząd przyjął „Polską strategię wodorową do roku 2030 z perspektywą do 2040 r.”, której celem jest stworzenie polskiej gałęzi gospodarki wodorowej oraz jej rozwój na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej i utrzymania konkurencyjności polskiej gospodarki.

Rozwój sektora wodorowego w najbliższej dekadzie, może w znaczący sposób przyczynić się do ograniczenia przez Polskę emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń do atmosfery, w szczególności z sektora transportowego.

Spodziewany jest również wzrost zużycia wodoru w ciepłownictwie, dzięki rozwojowi technologii power-to-gas/liquid.

Strategia wodorowa wyznacza cele do 2030 roku:

- o Zainstalowana moc instalacji do produkcji niskoemisyjnego wodoru: 50 MW do 2025 roku i 2 GW do 2030 roku.
- o Liczba stacji wodoru: min. 32 do 2025 roku; stworzenie Ekosystemu Innowacji Dolin Wodorowych.
- o Opracowanie w latach 2022 i 2023 legislacyjnego pakietu wodorowego – przepisów określających szczegółowy funkcjonowanie rynku, implementujących prawo UE w tym zakresie oraz wdrażających system zachęt do produkcji niskoemisyjnego wodoru.
- o łącznie w okresie 2021–2030 niezbędne nakłady inwestycyjne związane z wdrażaniem technologii wodorowych w transporcie publicznym wraz z niezbędną infrastrukturą oraz osiągnięcie zakładanej mocy instalacji ze źródeł niskoemisyjnych na poziomie 2GW wyniosą ok. 11 mld zł.

Grupa LOTOS uruchomiła program inwestycyjny, w ramach którego chce zbudować wielkoskalową instalację do produkcji zielonego wodoru. Zgodnie z założeniami projektu Green H2, wodór powstanie w procesie elektrolizy, czyli rozkładu wody przy użyciu energii elektrycznej. Jeżeli do jego produkcji zostanie wykorzystana energia pochodząca ze źródeł odnawialnych, to taki wodór będzie zakwalifikowany jako tzw. wodór zielony. Wytworzony wodór zostanie wykorzystany do procesów rafineryjnych co spowoduje, że tradycyjne paliwa wytwarzane z ropy naftowej, staną się paliwami bardziej ekologicznymi. Jednocześnie w procesie elektrolizy nie tworzą się gazy cieplarniane. W ramach Green H2 powstanie ma wielkoskalowa instalacja złożona z elektrolizerów, magazynów wodoru i ogniw paliwowych. Całość ma produkować zeroemisyjny wodór na potrzeby rafinerii i jednocześnie wpierać polski system elektroenergetyczny. Pierwszym krokiem w ramach programu jest projekt pilotażowy, który pozwoli stworzyć instalację elektrolizy w mniejszej skali. Tak zaprojektowana instalacja będzie docelową konfiguracją dla projektu w dużej skali.

Spółka aktywnie współpracuje też z polskimi instytucjami naukowymi nad projektami, które mają podnieść efektywność wytwarzania czystego wodoru. Równolegle Spółka składa wnioski o ich dofinansowanie w ramach konkursów, zarówno krajowych, jak i unijnych, m.in. w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR) oraz Krajowym Planie Odbudowy.

Pod koniec września 2021 r. Grupa LOTOS, w konsorcjum z Instytutem Energetyki oraz Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie, uruchomiła nowy projekt wodorowy o wartości blisko 10 mln zł. Jego celem jest skonstruowanie w Jaśle pilotażowej instalacji w oparciu o elektrolizery stałotlenkowe (SOE). Celem projektu VETNI jest opracowanie wysoce efektywnej instalacji w oparciu o elektrolizery stałotlenkowe zasilane energią elektryczną z odnawialnych źródeł. Urządzenia te umożliwią wysokosprawną produkcję wodoru o wysokiej czystości. W ramach projektu przeprowadzone zostaną prace badawczo-rozwojowe zorientowane na opracowanie, budowę i badania w rzeczywistych warunkach eksploatacyjnych systemu z elektrolizerem zintegrowanym z procesem rafineryjnym, który dostarczać będzie parę procesową do produkcji wodoru. Parametry elektrolizera pozwolą na produkcję ok. 16 kg wodoru na dobę o czystości 99,999%, co umożliwi zatankowanie kilku samochodów zasilanych wodorem.

Projekt doskonale wpisuje się w założenia projektu „Polskiego porozumienia wodorowego”. Stanowi ono wyraz woli administracji publicznej, przedstawicieli przedsiębiorców i nauki oraz jednostek otoczenia biznesu podjęcia wspólnych działań na rzecz rozwoju gospodarki wodorowej w Polsce. Porozumienie będzie stanowić kluczowy instrument wykonawczy „Polskiej Strategii Wodorowej do roku 2030 z perspektywą do 2040 r.”.

- o Wodór jako sposób na czyste powietrze w miastach

„Uwodornienie” komunikacji miejskiej to kolejne wyzwanie, przed którym staje Grupa Lotos. Od kilku lat przedstawiciele Grupy LOTOS regularnie uczestniczą w roboczych spotkaniach z lokalnymi przewoźnikami i wspierają ich w przygotowaniach do wodorowej transformacji. W ramach podpisanych umów LOTOS będzie dostarczać wodór oraz związaną z tym infrastrukturą dla pojazdów z ogniwami paliwowymi, m.in. w Gdyni, Wejherowie, Tczewie i Rzeszowie. Do 2024 roku na ulice tych miast powinny wyjechać autobusy napędzane wodorem.

Grupa LOTOS zaangażowała się również w prace nad stworzeniem Pomorskiej Doliny Wodorowej, której celem jest wprowadzenie wodoru do komunikacji autobusowej, transportu kolejowego oraz transportu morskiego (żegluga pasażerska typu „short sea” – połączenie Trójmiasto – Hel). Dzięki wsparciu Grupy LOTOS konsorcjum samorządów z Pomorza otrzymało stu procentowe wsparcie unijne dla kompleksowego doradztwa przy wdrażaniu pojazdów wodorowych w komunikacji miejskiej. To alternatywne źródło energii ma przyczynić się do ograniczenia zanieczyszczeń powietrza spowodowanych emisją gazów spalinowych z pojazdów wyposażonych w konwencjonalne silniki, szczególnie na terenie aglomeracji miejskich.

Grupa LOTOS SA rozpoczęła działania zmierzające do budowy popytu na wytwarzany i planowany do wytwarzania w ramach nowych instalacji produkcyjnych wodorów do celów transportowych. W związku z powyższym Grupa LOTOS wspólnie z firmą PESA podpisała umowę ramową o współpracy w zakresie realizacji projektów inwestycyjnych, rozwojowych i wypracowania warunków handlowych dostawy wodoru na potrzeby planowanych w niedalekiej przyszłości przetargów na dostawy kolejowej infrastruktury wodorowej i dostaw wodoru do napędu pociągów.

Współpraca wszystkich uczestników tego łańcucha wartości oznacza realne działania i wpływ na przyspieszenie wodoryzacji transportu w Polsce.

13.3.5 Emisje do atmosfery

Emisja gazów do atmosfery wynika z podstawowej działalności Grupy LOTOS. Dlatego minimalizacja oddziaływania na środowisko to priorytet Spółki. W związku z tym LOTOS stosuje najlepsze dostępne techniki i praktyki w procesach powodujących emisję zanieczyszczeń do powietrza. Emisje bezpośrednie gazów cieplarnianych z instalacji Grupy Kapitałowej LOTOS (również tych, które nie uczestniczą w systemie handlu uprawnieniami do emisji) wyznacza się na podstawie metodyki określonej w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2018/2066. Ilość spalonych paliw lub przerobionych materiałów wsadowych mnożona jest przez odpowiednie współczynniki obliczeniowe (wartość opału, współczynnik emisji, współczynnik utleniania), co w efekcie daje sumaryczną emisję gazów cieplarnianych. Emisję pośrednią wyznacza się na podstawie ilości energii elektrycznej i ciepła zakupionych z zewnątrz grupy kapitałowej, pomnożonych przez odpowiednie współczynniki emisji, które publikuje okresowo Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami.

/305-5/

Redukcja emisji gazów cieplarnianych jest ważnym elementem działania grupy kapitałowej. Redukcję emisji CO₂ w 2021 r. udało się osiągnąć w wyniku działań proefektywnościowych przeprowadzonych w Grupie LOTOS.

Tabela 50. **Wielkość redukcji emisji gazów cieplarnianych w podziale na typ emisji w tonach metrycznych ekwiwalentu CO₂**

Wielkość redukcji emisji gazów cieplarnianych w podziale na typ emisji	w tonach metrycznych ekwiwalentu CO ₂
Grupa LOTOS	2021
Pośrednie (zakres 1)	3 924
Pośrednie (zakres 2)	0
Inne pośrednie (zakres 3)	0
Suma	3 924

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

Spółki Grupy Kapitałowej LOTOS nie monitorują redukcji emisji w granicach Scope 3 GHG.

/305-1/

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych w Grupie Kapitałowej LOTOS (Zakres 1)

 Tabela 51. **Wielkość brutto bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych**

<i>Wielkość brutto bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych w tonach metrycznych ekwiwalentu CO₂</i>	2020	2021
CO ₂	2 090 947	2 050 620
CH ₄	0	0
N ₂ O	0	0
HFC	0	1 806
PFC	0	0
SF ₆	0	0
NF ₃	0	0
Suma	2 090 948	2 052 426

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

Instalacje uczestniczące w EU ETS (Grupa LOTOS, LOTOS Asphalt, Energobaltic) obliczają emisje zgodnie z metodyką określoną w unijnym Rozporządzeniu nr 2018/2066. Metodyka ta jest w znaczącej większości obszarów zgodna z metodyką GHG Protocol.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej LOTOS obliczyły emisję bezpośrednią przez pomnożenie ilości paliw zużytych w kotłach, piecach i agregatach przez współczynniki emisyjne publikowane regularnie przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE).

/305-2/

 Tabela 52. **Wielkość brutto pośrednich emisji gazów cieplarnianych (Zakres 2) liczonych metodą location - based (opartą na lokalizacji)**

	2020	2021
Wielkość brutto pośrednich emisji gazów cieplarnianych (Zakres 2) liczonych metodą location- based (opartą na lokalizacji) w tonach metrycznych ekwiwalentu CO₂.	475 560	475 388

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

Do obliczeń wzięto jedynie energię elektryczną oraz ciepło zakupione i zużyte w obrębie grupy kapitałowej. Emisję pośrednią obliczono mnożąc zakupioną i zużytą energię elektryczną i ciepło przez współczynniki okresowo publikowane przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami.

/305-4/

Tabela 53. Intensywność emisji gazów cieplarnianych 2020 i 2021

Grupa LOTOS		2020	2021
Emisje gazów cieplarnianych (zakres 1+2) na tonę przerobionej ropy	Mg CO ₂ e /Mg	0,220	0,219
Emisje gazów cieplarnianych (zakres 1+2) według metodyki CWT	kg CO ₂ e /CWT	27,3	28,2

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

/OG6/

 Tabela 54. Objętość węglowodorów spalonych w pochodniach na wolnym powietrzu i wypuszczonych do atmosfery w Grupie Kapitałowej LOTOS [tys. m³]

Lokalizacja	Objętość gazów skierowanych do spalania [tys. m ³]		Objętość gazów wypuszczonych do atmosfery [tys. m ³]	
	2020	2021	2020	2021
Polska	17 564	13 142	0	0
Wody międzynarodowe, Polska wyłączna strefa ekonomiczna (platforma LOTOS Petrobaltic i Platforma BB)	17 087	10 203	0	0
Litwa	164	-	0	-
Suma	34 815	23 345	0	0

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

Inne emisje do atmosfery (poza gazami cieplarnianymi)

Dane na temat emisji innych substancji do atmosfery są raportowane na poziomie skonsolidowanym, tj. całej Grupy Kapitałowej LOTOS.

/305-7/

Tabela 55. Emisje innych substancji do atmosfery w Grupie Kapitałowej LOTOS

Emisje do powietrza	2020	2021
Masa (t)		
Tlenki azotu (NO _x)	1 029,41	1 088,95
Tlenki siarki (SO _x)	998,51	1 109,70
Lotne związki organiczne	154,94	93,87
Pył zawieszony (PM)	37,88	42,14
Inne kategorie – CO	249,98	222,79
Metale	0,17	
Suma	2 470,90	2 557,45

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

Spółki Grupy Kapitałowej LOTOS emitują gazy i pyły do powietrza w związku z prowadzeniem szerokiego zakresu działalności. Zgodnie z krajowymi wymaganiami prawnymi, spółki emitujące najwięcej zanieczyszczeń energetycznych prowadzą pomiary – ciągłe lub okresowe. Pomiary ciągłe pozwalają obliczyć emisję bezpośrednią na podstawie sygnałów przekazywanych na bieżąco z urządzeń pomiarowych. Emisja zmierzona podczas pomiarów okresowych odnosi się do zużytego w czasie pomiarów paliwa i z tego wyznacza współczynniki, które używane są do obliczania emisji w pozostałej części roku. Spółki nieprowadzące pomiarów emitują zanieczyszczenia do powietrza najczęściej w wyniku eksploatacji kotłów.

/305-6/

Emisje substancji zubożających warstwę ozonową (SZWO albo HCFC) wyniosły w 2021 r. 569,9 kg w Grupie Kapitałowej LOTOS.

13.3.6 Wytwarzanie i zużycie energii

Koszt energii jest po zakupie surowca drugim najwyższym kosztem zmiennym w branży rafinerijnej. Z tego względu ciągła optymalizacja kosztów energetycznych przerobu ropy oraz poprawa efektywności energetycznej instalacji produkcyjnych jest ważnym aspektem zarządzania operacyjnego rafinerii. Ze względu na uwarunkowania rynkowe oraz środowiskowe optymalizacja zużycia energii nabiera coraz większego znaczenia. W związku z tym specjalnie powołana jednostka w organizacji - Biuro Efektywności Energetycznej, wraz z zakładami produkcyjnymi i inżynierami procesowymi, skupiają się przede wszystkim na poszukiwaniu i wdrażaniu działań poprawiających efektywność energetyczną instalacji produkcyjnych, co przekłada się również na możliwość pozyskania białych certyfikatów, czyli świadectw efektywności energetycznej wydawanych przez Urząd Regulacji Energetyki. Działanie to pozwala na zmniejszenie kosztów środowiskowych ponoszonych przez rafinerię.

W roku 2021 zidentyfikowano i wdrożono 23 optymalizacje. Utrzymano efekt wdrożenia 22 optymalizacji z 2020 roku. Warto również wspomnieć, że rafineria Grupy LOTOS po raz kolejny znalazła się w czołówce najbardziej efektywnych energetycznie rafinerii w regionie wg rankingu Solomon Associates. Ranking ten zrzesza rafinerie na całym świecie i ocenia ich efektywność pracy pod wieloma aspektami tj. technologia, koszty energetyczne oraz prowadzonej działalności.

Całkowite zużycie energii w Grupie Kapitałowej LOTOS w 2021 roku wyniosło 9 042 362,72 MWh

/302-4/

Dzięki wdrożonym optymalizacjom na instalacjach rafinerii Grupy LOTOS udało się zredukować zużycie energii niemal wszystkich mediów energetycznych (redukcja obliczona w stosunku do stanu bazowego – sprzed optymalizacji).

Tabela 56. **Wielkość redukcji zużycia energii** osiągnięta bezpośrednio w wyniku inicjatyw na rzecz ograniczenia zużycia i efektywności użycia energii w 2021 roku

Wielkość redukcji zużycia energii osiągnięta bezpośrednio w wyniku inicjatyw na rzecz ograniczenia zużycia i efektywności użycia energii [MWh]	42 952
--	---------------

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

Dane dotyczące wytwarzania i zużycia energii są raportowane wyłącznie na poziomie skonsolidowanym, dla całej Grupy Kapitałowej LOTOS.

Redukcje zużycia energii dotyczą pary, energii elektrycznej oraz paliwa do pieców technologicznych. Redukcje zużycia energii są bezpośrednim efektem wdrożenia 22 działań optymalizacyjnych w rafinerii w rok 2021. Dodatkowo utrzymano efekty optymalizacji wdrożonych w 2020 roku raportowanych w poprzednim roku.

Wśród działań zrealizowanych w 2021 przez Grupę LOTOS duży udział stanowi dalsza optymalizacja zużycia pary. Osiem z 22 działań polegało na zmniejszeniu zapotrzebowania na parę na cele grzewcze (utrzymanie stałej temperatury czynników oraz mediów przy utrzymaniu prawidłowych zakresów temperatur dla czynników oraz mediów) oraz procesowe (utrzymanie prawidłowej pracy i przebiegu procesów fizyko-chemicznych). Jednym z producentów pary zasilającej instalacje rafinerii jest elektrociepłownia. Redukcja konsumpcji pary przekłada się również na zmniejszenie zapotrzebowania na paliwo w kotłach energetycznych jednostki kogeneracyjnej. Istotnym w procesie optymalizacji medium jest także energia elektryczna. W tym przypadku 9 z 22 działań polegało na ograniczeniu pracy urządzeń elektrycznych, głównie pomp i kompresorów.

Rozpoznane obszary do poprawy oraz wdrożone zmiany są na bieżąco monitorowane i weryfikowane przez Biuro Efektywności Energetycznej. Dbałość o ochronę środowiska oraz ograniczenie kosztów mediów i eksploatacji urządzeń jest realizowana poprzez wyszukiwanie, testowanie oraz wdrażanie rozwiązań optymalizacyjnych..

W 2021 organizacja otrzymała białe certyfikaty w ilości 1 626 toe, z działania powykonawczego - ogłoszenie w trybie artykułu 15 ustawy o efektywności energetycznej (Dz.U. 2021 poz. 468). zgłoszonego do URE.

/302-1/

Zużycie energii wewnątrz organizacji

 Tabela 57. **Całkowite zużycie energii** pochodzącej ze źródeł nieodnawialnych (ze źródeł kupowanych i własnych – wytwarzanych w ramach własnej działalności organizacji) i rodzaje stosowanych paliw

Całkowite zużycie energii pochodzącej ze źródeł nieodnawialnych (ze źródeł kupowanych i własnych – wytwarzanych w ramach własnej działalności organizacji)	Zużycie (MWh)	
	2020	2021
Węgiel	73 117,80	78 125,36
Gaz ziemny	2 461 762,77	2 566 088,70
Olej napędowy	28 084,56	33 293,33
Gaz opałowy	4 129 895,06	3 395 573,05
Gaz resztkowy, specjalny	1 106 442,82	958 011,35
Olej opałowy lekki	16 472,05	72 886,11
LPG	8 131,08	9 523,33
Olej napędowy (diesel)	55 572,45	55 518,78
Olej opałowy rafinerynny	-	158 172,22
Benzyna	2 954,01	2 986,57
łącznie konsumpcja energii	7 882 432	7 357 278,81

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

 Tabela 58. **Energia pierwotna zakupiona od innych podmiotów**

Energia zakupiona od podmiotów spoza Grupy Kapitałowej LOTOS	MWh		
		2020	2021
Energia elektryczna	1 825 485,42	1 743 937,66	
Energia cieplna	27 345,48	24 673,04	
łącznie zużycie	1 852 830,9	1 768 610,70	

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

 Tabela 59. **Energia sprzedana innym podmiotom**

Energia sprzedana podmiotom spoza Grupy Kapitałowej LOTOS:	MWh		
		2020	2021
Energia elektryczna	21 537,57	21 818,41	
Para wodna	34 588,18	32 142,22	
Ciepło (w wodzie)	28 992,66	29 566,15	
łącznie wielkość	85 118,42	83 526,79	

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

/302-3/

Wskaźniki intensywności energetycznej.

Na spadek wskaźników energochłonności miał wpływ remont połówkowy w 2021 roku, który objął instalacje programu 10+ czyli relatywnie młodą część rafinerii. Pomimo optymalizacji kosztowej polegającej na wycofaniu od sierpnia 2021 gazu ziemnego z instalacji wodorowych 250 i 270, (co miało związek z jego wysokimi cenami) możliwe było obniżenie zapotrzebowania na energię pierwotną o 10%.

Tabela 60. Wskaźniki intensywności energetycznej w Grupie LOTOS

Grupa LOTOS	2020	2021
Zużycie energii pierwotnej na tonę przerobionej ropy w MWh/t	0,90	0,84
Zużycie energii pierwotnej na tonę uzyskanego produktu w MWh/t	1,18	1,11

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

13.3.7 Surowce

Działalność produkcyjna i wydobywcza w spółce prowadzona jest zgodnie z wymogami ochrony środowiska. Wytwarzane są wysokiej jakości produkty w oparciu o minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko, także na etapie ich powstawania. W planach rozwojowych Grupy LOTOS wpisane są innowacyjne projekty technologiczne, które przewidują racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych. Zużycie surowców jest raportowane na poziomie skonsolidowanym, dla całej Grupy Kapitałowej LOTOS.

/301-1/

Zużycie surowców w procesach produkcyjnych

Tabela 61. Wolumen przerobu ropy naftowej w rafinerii w tysiącach ton

	2020	2021
Wolumen przerobu ropy naftowej	10 197	9 914

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

Inne surowce wsadowe do produkcji rafinerijnej.

Tabela 62. Inne surowce wsadowe do produkcji rafinerijnej

	2020		2021		Różnica 2021–2020	
	Ilość (t)	Udział (%)	Ilość (t)	Udział (%)		
Woda DEMI	298 123	16,72%	276 335	14,05%	-	21 788,81
FAME (ester metylowy kwasu tłuszczowego)	300 444	16,85%	319 077	16,22%	-	18 632,41
Oleje napędowe	75 822	4,25%	446 110	22,68%	-	370 288,09
ETBE (eter tert-butylo-etylowy)	11 770	0,66%	1 543	0,08%	-	10 227,38
Etanol	65 607	3,68%	69 651	3,54%	-	4 043,37
MTBE (eter tert-butylo-metylowy)	49 880	2,80%	48 201	2,45%	-	1 679,08
Gaz ziemny	350 823	19,68%	295 124	15,00%	-	55 698,64
Dodatki	3 037	0,17%	2 973	0,15%	-	63,55
LPG – komponent EFRA	20 406	1,14%	19 781	1,01%	-	625,68
LPG pozagatunkowy EFRA	1 069	0,06%	335	0,02%	-	734,25
benzyna surowa – komponent EFRA	98 293	5,51%	85 154	4,33%	-	13 138,52
Benzyna surowa pozagatunkowa EFRA	3 008	0,17%	1 418	0,07%	-	1 589,29

LCGO – EFRA	240 837	13,51%	192 982	9,81%	-	47 855,05
HCGO – EFRA	171 266	9,61%	147 087	7,48%	-	24 179,46
Inne	92 393	5,18%	61 223	3,11%	-	31 170,20
łącna wielkość	1 782 779	100,00%	1 966 993	100,00%		184 214

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

Zużycie materiałów i surowców wewnątrz rafinerii.

Tabela 63. Inne surowce wsadowe do produkcji rafineryjnej

Zużycie wewnętrzne rafinerii	2020		2021		Różnica 2021–2020	
	Ilość (t)	Udział (%)	Ilość (t)	Udział (%)		
Gaz paliwowy	353 085	39,90%	316 916	37,41%	-	36 169,06
Gaz resztkowy	423 496	47,86%	404 389	47,73%	-	19 106,87
Olej opałowy	422	0,05%	13 566	1,60%		13 143,16
Pozostałe	107 885	12,19%	112 297	13,26%		4 411,74
łącna wielkość	884 888	100,00%	847 167	100,00%		-37 721

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

Zużycie produktów końcowych

Tabela 64. Zużycie produktów końcowych

Produkty końcowe	2020		2021		Różnica 2021–2020	
	Ilość (t)	Udział (%)	Ilość (t)	Udział (%)		
Benzyny (wraz z reformatami)	1 587 760,18	14,25%	1 491 267,10	13,58%	-	96 493,08
Nafta	567 401,48	5,09%	450 106,97	4,10%	-	117 294,51
Ksylene	81 105,55	0,73%	51 466,02	0,47%	-	29 639,53
Olej napędowy diesel	5 755 433,86	51,67%	5 972 002,99	54,38%		216 569,14
Olej napędowy	234 978,40	2,11%	266 767,57	2,43%		31 789,18
Olej opałowy	184 596,40	1,66%	129 701,36	1,18%	-	54 895,04
Paliwo żeglugowe MGO	74 108,04	0,67%	74 390,58	0,68%		282,54
Paliwo lotnicze Jet	217 224,64	1,95%	341 366,96	3,11%		124 142,32
Komponenty asfaltowe	811 917,53	7,29%	759 163,93	6,91%	-	52 753,60
LPG	205 123,38	1,84%	219 057,84	1,99%		13 934,46
Oleje bazowe	262 194,42	2,35%	259 472,90	2,36%	-	2 721,52
Gacze parafinowe	60 637,54	0,54%	39 678,33	0,36%	-	20 959,21
Plastyfikatory	24 808,76	0,22%	24 479,89	0,22%	-	328,87
Siarka	111 211,72	1,00%	107 321,35	0,98%	-	3 890,37
Surowiec paliwowy z EFRA	869 161,50	7,80%	712 256,83	6,49%	-	56 904,66
Pozostałe, w tym gaz opałowy sprzedawany do L. Asphalt	90 963,03	0,82%	84 311,72	0,77%	-	6 651,31
łącna wielkość	11 138 626	100,00%	10 982 812	98,60%		-155 814

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

13.3.8 Odpady

/303-6/

Spółka od lat zarządza odpadami w sposób najbardziej korzystny dla środowiska. Preferuje metody gospodarowania odpadami takie jak recykling i odzysk oraz ogranicza metody mniej ekologiczne, takie jak spalanie bez odzysku energii, składowanie i inne formy utylizacji.

W spółkach Grupy Kapitałowej LOTOS zarządzanie odpadami odbywa się zgodnie z koncepcją gospodarki o obiegu zamkniętym. Spółki LOTOS sporządzają roczne raporty dostarczane do Marszałka Województwa Pomorskiego oraz bazy Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE).

W przypadku Grupy LOTOS są to kwestie postępowania z odpadami. Rafineria wytwarza niewielką ilość odpadów ropopochodnych. W zdecydowanie największych ilościach wytwarzane są odpady z oczyszczalni ścieków (osady i szlamy) oraz odpady z dekarbonizacji wody. Spółka nie zajmuje się samodzielnie zagospodarowaniem tych odpadów. Przekazuje je wyspecjalizowanym i uprawnionym firmom zewnętrznym, które poddają je procesom odzysku i recyklingu.

Tabela 65. **Całkowita masa wytworzonych odpadów w 2021 [t]**

	Grupa Kapitałowa LOTOS	
	2020	2021
Odpady niebezpieczne	11 150	13 054
Odpady inne niż niebezpieczne	9 338	10 307
Całkowita masa wytworzonych odpadów [t]	20 488	23 361

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

Przedstawione dane są zestawieniem ilości odpadów, jakie zostały wytworzone przez wszystkie zakłady produkcyjne rafinerii w roku 2021. Dane dotyczące ilości wytworzonych odpadów uzyskano na podstawie ewidencji wytworzonych odpadów w rejestrze BDO. Zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami w LOTOS Asphalt/ GL S.A. odpady przemysłowe w 2021 po ich wytworzeniu zostały przekazywane uprawnionym odbiorcom odpadów, którzy zgodnie z dalszym postępowaniem zagospodarowują je, wykorzystując proces R- odzysk lub D - unieszkodliwianie. 99 % odpadów z rafinerii podlega procesowi odzysku. Całkowita masa wytworzonych odpadów w 2021 r. jest wartością zbiorczą dla GL S.A. oraz LOTOS Asphalt w związku ze zmianami strukturalnymi, jakie nastąpiły od 02.11.2021 r.

/OG7/

Wiercenia prowadzone w ramach segmentu wydobywczego na przestrzeni 2021 roku.

- LOTOS Petrobaltic: odwiercona została odnoga otworu B3/13C (złóże B3)
- LOTOS Norge: spółka jako partner na koncesjach brała udział w wierceniu następujących 4 otworów: Liatarnet, Sleipner infill, Grefsenkolen oraz Ost Frigg.
- LOTOS Geonafta: brak wierceń w 2021.
- LUPS: brak działalności operacyjnej na złożach, brak wierceń.

LOTOS Geonafta oraz LUPS w 2021 roku nie prowadziły wierceń i w związku z tym nie wytworzyły odpadów wiertniczych.

13.3.9 Woda i ścieki

/303-1/ /303-4/

Korzystanie z zasobów wody w spółce odbywa się na podstawie pozwoleń wodnoprawnych i zintegrowanych. Użytkowanie tych zasobów nie wpływa w sposób istotny na funkcjonowanie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo, a pobierana ilość wody utrzymywana jest dużo poniżej dopuszczalnych wielkości, co potwierdzają analizy wpływu poboru wody na środowisko.

Zgodnie z wymaganiami udzielonych pozwoleń spółka na bieżąco monitoruje wpływ na zasoby wodne w związku z pobieraniem wody i zrzucaniem ścieków – zarówno pod kątem ilości, jak i jakości. W Grupie LOTOS odbywa się

regularne raportowanie do urzędów informacji dotyczących korzystania z wód. Spółka dba również o to, aby możliwie największa część wody wykorzystanej w procesach produkcyjnych była ponownie używana. Zapewnia to zmniejszenie ilości wody ostatecznie pobieranej ze środowiska.

Spółki Grupy Kapitałowej LOTOS nie prowadzą działalności na obszarach objętych ryzykiem wystąpienia niedoborów wody (wg WWF Water Risk Filter).

Rafineria Grupy LOTOS posiada własną oczyszczalnię ścieków, do której trafiają ścieki zarówno z samego zakładu, jak i z mniejszych firm prowadzących działalność na jej terenie. Oprócz ścieków powstających w procesach produkcyjnych (tzw. ścieki procesowe), w oczyszczalni oczyszcza się wody drenażowe, wody opadowe czyste (z dróg i placów) oraz ścieki zaolejone (z terenów produkcyjnych), a także ścieki sanitarne.

Wody i ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są przez jeden z dwóch zrzutów. Wody drenażowe i opadowe czyste odprowadzane są do kanału rzeki Rozwójki płynącej wzdłuż południowej granicy zakładu. Natomiast pozostałe strumienie, czyli ścieki procesowe, ścieki zaolejone i sanitarne, po ich oczyszczeniu odprowadzane są do Martwej Wisły, płynącej wzdłuż północnej granicy zakładu.

Grupa Kapitałowa LOTOS monitoruje swój wpływ na stan czystości wód poprzez bieżące kontrolowanie zarówno wielkości poboru wód, jak i sprawdzanie parametrów środowiskowych w obszarach, na które oddziałuje. Każda inwestycja prowadzona jest w oparciu o dialog z interesariuszami, a żadne zgłoszenie lub skarga nie pozostaje bez rozpatrzenia. Dostawcy i kontrahenci, podpisując umowy ze spółkami Grupy Kapitałowej LOTOS zobowiązują się, że działają odpowiedzialnie, zgodnie z prawem i w poszanowaniu środowiska. Są pod tym kątem regularnie audytowani.

Każdy z zakładów produkcyjnych Grupy LOTOS jest właściwie przygotowany na wypadek awarii i wycieków.

Na terenie zakładów obowiązują procedury, których celem jest przede wszystkim skuteczne zapobieganie wyciekom, a w razie potrzeby odpowiednie reagowanie na nie. Służy temu też Ratownictwo Chemiczne, specjalistyczny zespół funkcjonujący w Grupie LOTOS. Ewentualne odpady powstałe w wyniku wycieku (np. gleby zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi) przekazywane są wyspecjalizowanym firmom, które zajmują się ich zagospodarowaniem zgodnym z prawem.

Dane na temat wykorzystania wody i odprowadzanych ścieków są raportowane na poziomie skonsolidowanym, tj. całej Grupy Kapitałowej LOTOS.

System ciągłego monitorowania zanieczyszczeń (CEMS)

W 2020 roku w Grupie LOTOS formalnie zakończył się projekt znaczącej rozbudowy systemu ciągłego monitoringu emisji zanieczyszczeń CEMS (Continuous Emission Monitoring System). System pomaga w analizie pracy rafinerii przy przerobieniu różnych gatunków ropy. Dzięki temu widać, jak różne reżimy produkcyjne wpływają na emisję zanieczyszczeń do środowiska. Grupa LOTOS unowocześnia infrastrukturę i umożliwia pracę zdalną, dzięki temu pracownicy Spółki są w stanie zdalnie precyzyjnie monitorować działanie rafinerii.

Dzięki systemowi CEMS pracownicy mają dostęp do informacji o jakości ścieków odpływających do Martwej Wisły w czasie rzeczywistym. Stan cieczy jest monitorowany pod kątem chemicznego zapotrzebowania tlenu (wskaźnik zanieczyszczeń wód i ścieków) oraz zawartości azotu ogólnego, węglowodorów ropopochodnych i zawiesiny ogólnej.

/303-3/

Tabela 66. Pobór i wykorzystanie wód według źródła i rodzaju w 2021 roku

Pobór wody według źródła i rodzaju	Ze wszystkich obszarów (w megalitrach)	
	2020	2021
Wody powierzchniowe:	5 220	5 648
Woda niskozmineralizowana (suma składników mineralnych poniżej 1000 mg/l)	5 220	5 648
Pozostała woda (suma składników mineralnych powyżej 1000 mg/l)	0	0
Wody gruntowe:	329	333
Woda niskozmineralizowana (suma składników mineralnych poniżej 1000 mg/l)	329	333
Pozostała woda (suma składników mineralnych powyżej 1000 mg/l)	0	0

Woda morską:	393	725
Woda niskozmineralizowana (suma składników mineralnych poniżej 1000 mg/l)	0	0
Pozostała woda (suma składników mineralnych powyżej 1000 mg/l)	393	725
Woda wyprodukowana:	414	234
Woda niskozmineralizowana (suma składników mineralnych poniżej 1000 mg/l)	0	0
Pozostała woda (suma składników mineralnych powyżej 1000 mg/l)	414	234
Woda z innej organizacji:	299	384
Woda niskozmineralizowana (suma składników mineralnych poniżej 1000 mg/l)	299	384
Pozostała woda (suma składników mineralnych powyżej 1000 mg/l)	0	0
Łączny pobór wody z innej organizacji	299	25
Łączny pobór wody (wody powierzchniowe, wody gruntowe, woda morską, woda wyprodukowana, woda z innej organizacji)	6 654	7 324

Źródło: LOTOS Asphalt Sp. z o.o.

13.3.10 Bioróżnorodność

/304-1/

W pobliżu rafinerii Grupy LOTOS znajduje się rezerwat przyrody Ptasi Raj należący do obszaru Natura 2000 „Ostoja w Ujściu Wisły” (PLH220044), w związku z tym działalność Grupy odbywa się w sposób uwzględniający sąsiedztwo, z poszanowaniem istniejącego ekosystemu.

Powierzchnia rafinerii wynosi 235 ha, a rezerwatu 1015 ha. Na terenie rezerwatu najliczniejszą grupą ptaków są różne gatunki kaczek właściwych i nurkujących oraz łabędzie i gęsi białoczelne. Mierzeja jest siedliskiem przede wszystkim różnych gatunków mew, rybitw i siewkowców, a także kormoranów, kaczek, gęsi i łabędzi. Na terenie rezerwatu gniazdują także ostrogojad i sieweczki.

Wdrożone przez spółkę standardy ograniczania wpływu na środowisko pozwalają na dbanie o bezpieczeństwo sąsiadującego z nią rezerwatu przyrody.

Natomiast obszary koncesyjne posiadane przez spółkę LOTOS Petrobaltic, specjalizującą się w poszukiwaniu i wydobywaniu ropy naftowej i gazu, znajdują się poza tzw. Bałtyckimi Obszarami Chronionymi i nie wpływają na poziom bioróżnorodności Morza Bałtyckiego.

Jednym z ważniejszych zadań w zakresie działalności Grupy LOTOS na Bałtyku jest wdrażanie najlepszych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska i tym samym utrzymanie bioróżnorodności tego regionu. LOTOS Petrobaltic dąży do realizacji już podjętych działań, polegających na wdrożeniu założeń Bałtyckiego Planu Działania, określającego wymóg „zero zrzutów” dla platform morskich.

13.4 Aspekty społeczne

/102-43/

13.4.1 Człowiek najważniejszy

Dla Grupy LOTOS zawsze człowiek stoi w centrum. To ludzie, interesariusze firmy mają wpływ na to, jak wytwarzana jest jej wartość ekonomiczna, społeczna oraz środowiskowa. Przy podejmowaniu decyzji Spółka respektuje te wartości i dąży do budowania dobrych i trwałych relacji ze swoim otoczeniem. Wewnątrz organizacji i w kontaktach z kontrahentami czy klientami Grupa LOTOS dba o bezpieczeństwo i poszanowanie ludzkiej godności. Dotyczy to zarówno pracowników Grupy LOTOS, jaki i osób, z którymi Spółka współpracuje w działaniach operacyjnych i komunikacyjnych.

Jakość relacji to obopólna korzyść, dlatego tak ważny jest owocny dialog z otoczeniem społecznym, jak i rynkowym.

Do najważniejszych działań w tym obszarze należą:

- o systematyczne badanie satysfakcji klientów i kontrahentów,

- o regularna wymiana informacji z uczestnikami rynku kapitałowego (z wykorzystaniem serwisu Relacji Inwestorskich, a także podczas organizowanych konferencji prasowych oraz spotkań z analitykami i inwestorami),
- o kontakty z regulatorami i organizacjami kontrolnymi i monitorującymi, dialog z pracownikami wykraczający poza bieżące sprawy związane z pracą, a także systematyczne
- o rozmowy ze związkami zawodowymi, Radą Pracowników,
- o regularne pomiary poziomu satysfakcji z pracy osób zatrudnionych.

13.4.2 Wartości społecznej odpowiedzialności biznesu

Odpowiedzialność Spółki wobec społeczeństwa i środowiska naturalnego odzwierciedla prowadzenie działalności produkcyjnej z poszanowaniem kapitału przyrodniczego i społecznego. Grupa Kapitałowa LOTOS bierze odpowiedzialność za swoje produkty i szanuje potrzeby wszystkich interesariuszy Spółki: w tym: państwa, rynku, partnerów, klientów i pracowników.

Cztery naczelną wartości społecznej odpowiedzialności Grupy Kapitałowej LOTOS to:

- o 1. Czystość

Spółka zobowiązuje się do przestrzegania najwyższych standardów środowiskowych i ekologicznych oraz deklaruje etyczność i uczciwą konkurencję, a także przeciwdziała naruszaniu praw człowieka.

- o 2. Otwartość

Jest otwarta na zmiany, potrzeby świata i oczekiwania ludzi.

- o 3. Innowacyjność

Podchodzi nowatorsko do rozwiązywania problemów społecznych i środowiskowych, działając zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, uzyskuje korzyści biznesowe oraz przewagę konkurencyjną na rynku.

- o 4. Odpowiedzialność

To fundamentalna wartość Spółki. Tyczy się ona odpowiedzialności wobec ludzi, środowiska naturalnego, kraju i jego bezpieczeństwa.

Spółka przestrzega międzynarodowych norm, takich jak ISO 26000, w zakresie ładu organizacyjnego, praw człowieka, praktyk z zakresu pracy, środowiska, uczciwych praktyk operacyjnych, zagadnień konsumenckich, zaangażowania społecznego i rozwoju społeczności lokalnej.

Filary strategiczne podejścia Grupy Kapitałowej LOTOS do zrównoważonego rozwoju

Grupa Kapitałowa LOTOS działa zgodnie z wyzwaniem zdefiniowanym przez 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju do 2030 roku (ang. Sustainable Development Goals, SDGs), Wizję Zrównoważonego Rozwoju dla Polskiego Biznesu do 2050 roku oraz 10 zasadami UN Global Compact.

Zgodnie z wizją zrównoważonego rozwoju dla polskiego biznesu do 2050 roku, Grupa Kapitałowa LOTOS zobowiązała się do tego, aby:

- o działania opierać na szerokiej współpracy, innowacyjnym myśleniu oraz edukacji zarówno pracowników, jak i społeczeństwa;
- o prowadzić działalność biznesową w oparciu o zaufanie i dialog;
- o podejmować współpracę z ośrodkami akademickimi i szkołami w zakresie edukacji przyszłych pracowników;
- o stwarzać pracownikom warunki i możliwości rozwoju;
- o promować i wspierać wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych;
- o tworzyć infrastrukturę i prowadzić inwestycje w oparciu o dialog oraz w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju;
- o podejmować działania na rzecz zmniejszenia naszego negatywnego wpływu na środowisko; wprowadzać rozwiązania pozwalające na zmniejszenie zużycia energii, zarówno w zakresie wdrażania nowych rozwiązań technologicznych, optymalizacji procesów, jak i edukacji;
- o prowadzić dialog z rządem i dzielić się swoimi doświadczeniami w kwestiach istotnych dla przedsiębiorców i gospodarki;
- o podnosić poziom etyki w biznesie, w tym w relacjach z wszystkimi grupami interesariuszy.

13.4.3 Pracownicy

13.4.3.1 Polityka personalna

W spółka grupach Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS kwestie związane z polityką kadrową zostały uregulowane w wewnętrznych źródłach prawa pracy (Zakładowe Układy Zbiorowe Pracy, Regulaminy Pracy, Regulaminu Wynagradzania) oraz w procedurach i instrukcjach.

Każda spółka wdraża własne procedury dot. zarządzania zasobami ludzkimi, które opiniowane są w przez Grupę LOTOS S.A. Wśród najczęściej występujących są dokumenty dotyczące: rekrutacji i realizacji zatrudnienia, programu adaptacyjnego, szkolenia i rozwoju, organizacji praktyk i stażu, rozwiązywania umów o pracę. Wspólnymi dokumentami są: Kodeks Etyki, Polityka zapobiegania mobbingowi, molestowaniu i dyskryminacji w GKL, Standardy przeprowadzania procesu rekrutacji i selekcji w GKL, Zasady wewnętrznego rynku pracy w Grupie Kapitałowej LOTOS.

Zakładamy rozwój organizacji poprzez stałe doskonalenie oraz korzystanie z potencjału pracowników. Podstawowym założeniem strategii zarządzania zasobami ludzkimi jest traktowanie pracowników jako najważniejszego kapitału firmy, stąd dbałość o ciągłe rozwijanie ich kompetencji oraz budowanie zaangażowania. Polityka personalna prowadzona jest w sposób kompleksowy i strategiczny. Przy jej realizacji kierujemy się zasadami dostępności dla pracowników, spójności wszystkich systemów i rozwiązań, elastyczności w stosunku do potrzeb biznesu, a przede wszystkim odpowiedzialności za efekty pracy.

Monitorowane są: fluktuacja, rezygnacje, absencje, godziny nadliczbowe, koszty i czas szkoleń oraz efektywność procesów rekrutacji.

Przegląd procesów HR oraz ich ocena dokonywana jest podczas audytów wewnętrznych prowadzonych przez Biuro Zarządzania Procesami oraz Biuro Audytu Wewnętrznego jak również zewnętrzne jednostki

Spółka realizuje zasady zarządzania różnorodnością i politykę równego traktowania, w poszanowaniu dla zróżnicowanego, wielokulturowego społeczeństwa i kładzie szczególny nacisk na równe traktowanie ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia, rasę, narodowość, pochodzenie etniczne, religię, wyznanie, bezwyznaniowość, przekonanie polityczne, przynależność związkową, tożsamość płciową, status rodzinny, styl życia itp. Realizacja tych zasad w praktyce wpływa na pełniejsze wykorzystanie potencjału pracowników, ich różnorodnych umiejętności, doświadczeń i talentów w atmosferze szacunku i współpracy.

Przykład- tzw. Pracownicy 50+ wspierają nowych pracowników w procesach adaptacyjnych, relacja ta przynosi korzyści obu stronom. Pracownicy 50+ wnoszą do zespołu doświadczenie, wiedzę ekspercką, pomysły oparte na doświadczeniu, odpowiedzialność i zaangażowanie. Z drugiej strony, młodsze pokolenia dysponują silnym warsztatem narzędziowym, nowym, często niestandardowym podejściem. Stąd możliwość relacji mentorskich i wzajemnych korzyści.

Stosujemy zasady równego traktowania i zarządzania różnorodnością w miejscu pracy począwszy od procesu rekrutacji - jesteśmy członkiem Koalicji na rzecz Przyjaznej Rekrutacji, poprzez powszechny dostęp do szkoleń i awansów, transparentny system wynagrodzeń, elastyczny czas pracy umożliwiający godzenia obowiązków służbowych z życiem prywatnym i rodzinnym, ochronę przed mobbingiem czy dyskryminacją.

13.4.3.2 Struktura zatrudnienia w organizacji

/102-8/

Całkowita liczba pracowników zatrudnionych na umowy o pracę to 5 472 osoby na koniec 2021 roku.

Tabela 67. Całkowita liczba pracowników w podziale na rodzaj umowy i płeć

	kobiety	mężczyźni	łącznie
Rodzaj umowy o pracę:			
czas określony	143	425	568
czas nieokreślony	1 130	3 774	4904
Suma pracowników zatrudnionych na cały etat	1 273	4 199	5 472

Źródło: Spółka

Tabela 68. Całkowita liczba pracowników w podziale na typ zatrudnienia i płeć

	kobiety	mężczyźni	łącznie
pełen etat	1 250	4 166	5 416
część etatu	23	33	56
Suma	1 273	4 199	5 472

Źródło: Spółka

/401-1/

Tabela 69. Całkowita liczba nowych pracowników w podziale na płeć i wiek

	kobiety	mężczyźni	łącznie
poniżej 30 lat	40	115	155
od 30 do 50 lat	78	204	282
powyżej 50 lat	11	52	63
Suma	129	371	500
Wskaźnik zatrudnienia	2%	7%	5%

Źródło: Spółka

Tabela 70. Całkowita liczba odejść pracowników w podziale na płeć i wiek

	kobiety	mężczyźni	łącznie
poniżej 30 lat	10	61	71
od 30 do 50 lat	67	204	271
powyżej 50 lat	28	179	207
Suma	105	444	549
Wskaźnik rotacji	2%	8%	5%

Źródło: Spółka

13.4.3.3 Bezpieczeństwo i higiena pracy

Bezpieczeństwo pracowników jest dla Grupy Kapitałowej LOTOS sprawą kluczową. Bezpieczeństwo pracy i ochrona zdrowia pracowników to wartość stawiana na pierwszym miejscu w organizacji.

/403-4/

Zgodnie z przepisami prawa, Grupa Kapitałowa LOTOS jako pracodawca zatrudniający więcej niż 250 pracowników powołuje komisję bezpieczeństwa i higieny pracy jako swój organ doradczy i opiniodawczy. W skład komisji wchodzi zarówno przedstawiciele pracodawcy, w tym pracownicy służby BHP i lekarz sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną oraz przedstawiciele pracowników tj. związków zawodowych. Przewodniczącym komisji jest przedstawiciel pracodawcy czyli Pełnomocnik ds. Przedstawicielstwa Pracowniczego. Zadaniem Komisji jest dokonywanie przeglądu warunków pracy, okresowej oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, opiniowanie podejmowanych przez pracodawcę środków zapobiegających wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym, formułowanie wniosków dotyczących poprawy warunków pracy oraz współdziałanie z pracodawcą w realizacji jego obowiązków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Posiedzenia te odbywają się w godzinach pracy. W przypadkach uzgodnionych z Pracodawcą, Komisja korzysta z ekspertyz i opinii specjalistów spoza zakładu pracy, wykonanych na koszt pracodawcy.

Grupa Kapitałowa LOTOS zgodnie z przepisami prawa, ma obowiązek przeprowadzania z pracownikami konsultacji wszystkich działań związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, a w szczególności tych, które dotyczą zmian w organizacji pracy i wyposażeniu stanowisk pracy, wprowadzania nowych procesów technologicznych oraz substancji i preparatów chemicznych, jeżeli mogą one stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia pracowników, oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu określonych prac oraz informowania pracowników o

tym ryzyku, przydzielania pracownikom środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia ochronnego, szkolenia pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

/403-8/

Systemami zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy objęci są wszyscy pracownicy Grupy Kapitałowej LOTOS oraz inne osoby wykonujące tymczasowe prace na terenie jednostek Grupy.

Wszyscy pracownicy Grupy Kapitałowej LOTOS, jak również pracownicy wykonawców podlegają pod system zarządzania bezpieczeństwem pracy.

Prowadzone są Audyty BHP firm zewnętrznych wykonujących prace na terenie Grupy Kapitałowej LOTOS.

W 2021 roku w ramach prowadzonego zewnętrznego audytu chemicznego, przeprowadzono również audyty wśród firm zewnętrznych.

/403-3/

Zakres działań prowadzonych przez służbę BHP oparty jest na obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa. W celu identyfikacji i eliminacji zagrożeń oraz minimalizacji ryzyka Grupa Kapitałowej LOTOS stosuje szereg narzędzi doskonalących ten zakres, m.in. poprzez prowadzone kontrole i przeglądy BHP, szkolenia BHP, bezpośrednie rozmowy z pracownikami, funkcjonujące programy motywacyjne. Kontrole warunków pracy (tematyczne, doraźne, na podstawie list kontrolnych) mają na celu weryfikację zgodności rzeczywistych warunków środowiska pracy z przepisami oraz zasadami BHP. Na podstawie systematycznie prowadzonych kontroli w Grupie Kapitałowej LOTOS, m.in.: identyfikuje się i ocenia zagrożenia zdrowia oraz życia pracowników, których następstwem mogą być wypadki przy pracy bądź choroby zawodowe, ocenia się szczególnie uciążliwe stanowiska i nieprawidłowości ergonomii, ocenia się warunki BHP w pomieszczeniach pracy, określa się przyczyny występowania zagrożeń, uchybień i nieprawidłowości, podejmuje się działania zmierzające do eliminacji zagrożeń i nieprawidłowości i ich ograniczenia. Służba BHP systematycznie wzmacnia swoje kompetencje i kwalifikacje poprzez udział pracowników w szkoleniach dedykowanych, spotkaniach benchmarkingowych i wymiany doświadczeń z różnymi innymi zakładami produkcyjnymi. Proces edukacji pracowników służby BHP jest wspierany również dzięki funkcjonującej w Grupie Kapitałowej LOTOS inicjatywie szkoleń pracowników tj. Akademii LOTOS oraz dzięki projektom i działaniom wdrażanym przez służbę BHP dla pracowników, np. ramach akcji edukacyjnych czy organizowanych corocznie Dni BHP. Realizacja takich dodatkowych ponadstandardowych działań profilaktycznych dla pracowników, zwłaszcza w nowych obszarach bezpieczeństwa, stanowi również przyczynek do dalszej edukacji i samorozwoju pracowników służby BHP.

/403-2/

W Grupie Kapitałowej LOTOS systematycznie odbywa się identyfikacja zagrożeń na stanowiskach pracy. Sprawdzane są zagrożenia między innymi takie jak: hałas, promieniowanie elektromagnetyczne, promieniowanie niejonizujące, substancje chemiczne oraz drgania mechaniczne. Jeżeli jest taka możliwość zagrożenia są eliminowane. Kiedy koszty są zbyt wysokie, aby wyeliminować zagrożenie, stanowiska pracy organizuje się i zabezpiecza w taki sposób, aby ograniczyć wpływ zagrożeń na zdrowie i bezpieczeństwo pracowników.

Ocena ryzyka zawodowego przeprowadzona jest dla pracowników Grupy Kapitałowej LOTOS, jak i dla stażystów, praktykantów, nowozatrudnionych czy wykonawców. Każdy pracownik, gość czy wykonawca jest informowany o potencjalnych zagrożeniach na terenie Grupy Kapitałowej LOTOS, otrzymując informacje o czynnikach chemicznych i fizycznych, sposobie zapobiegania zagrożeniom, wymaganiach zdrowotnych na stanowisku pracy czy o sposobie reagowania na awarie. Przykładem jest organizowanie szkoleń dla podwykonawców podczas postoju remontowego, na których omawiane są wszystkie wyżej wymienione zagadnienia, jak również poinstruowanie o przygotowaniu bezpiecznego stanowiska pracy. Dodatkowo każda Spółka przygotowuje dodatkowe szkolenia BHP związane ze specyfikacją ich stanowisk pracy.

W związku z pandemią COVID-19 wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2, wszyscy pracownicy są na bieżąco informowani o stanie zarażenia w GKL, jak i w poszczególnych Spółkach. W Grupie Kapitałowej LOTOS przestrzegany jest reżim sanitarny, jak również zalecana jest praca zdalna (jeżeli występuje możliwość na danym stanowisku pracy zdalnej).

Zgłaszanie przez pracowników sytuacji niebezpiecznych związanych z pracą odbywa się zgodnie z obowiązującą w tym zakresie procedurą ZSZ. Procedura opisuje sposoby zgłaszania, analizowania, realizowania i monitorowania sytuacji niebezpiecznych dot. wszystkich pracowników firmy. Zgłaszane sytuacje niebezpieczne przez pracowników są na bieżąco eliminowane, a kiedy wymagają dogłębnej analizy i odpowiednich nakładów ludzkich i finansowych, realizowane są w ramach tzw. Planu poprawy warunków pracy. W Grupie LOTOS funkcjonuje jednocześnie

ustanowiony w ramach motywacji i zaangażowania, tzw. Program motywacyjny dla pracowników (Z Programu motywacyjnego korzystają również inne Spółki zgłaszając zagrożenia w ich obszarach - zgłoszenia te są analizowane i przekazywane odpowiednim osobom z danej Spółki). Celem Programu jest propagowanie wartości wynikających z przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy poprzez przyznanie nagród dla osób, które zgłoszą najciekawsze prace dotyczące przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności odzwierciedlające wpływ bezpiecznie wykonywanej pracy na jej efekt. Pracownicy zgłaszają również w tym zakresie zauważone sytuacje niebezpieczne oraz proponują usprawnienia, jakie powinny zostać wdrożone na stanowiskach pracy. Dzięki temu mają realny wpływ na poprawę warunków pracy. Pracownicy chętnie zgłaszają niebezpieczne sytuacje dzięki wdrożonemu Programowi motywacyjnemu oraz obowiązującej procedurze dot. motywacji i zaangażowania. Informacje na ten temat są im przekazywane podczas organizowanych szkoleń z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa i profilaktyki zdrowia.

W Strategii Grupy LOTOS na lata 2017-2022 jednym z kluczowych filarów strategicznych ujęto cel: „Silny zespół, spójny CSR i bezpieczeństwo” oraz towarzyszącą obszarowi bezpieczeństwa: Inicjatywę 5.3. – wysoka kultura bezpieczeństwa. To wyraz troski Zarządu o bezpieczne warunki pracy pracowników oraz podkreślenie, że bezpieczeństwo pracy stanowi priorytet i jest wartością samą w sobie. Takie podejście do kwestii bezpieczeństwa umożliwi pracownikom odejście od stanowiska pracy w sytuacji, która ich zdaniem zagraża zdrowiu lub może spowodować obrażenia. Zapisy mówiące o ww. prawie pracownika znajdują zastosowanie m.in. w Kartach oceny ryzyka zawodowego na wszystkich stanowiskach pracy, w procedurach dot. szkoleń z zakresu bezpieczeństwa pracy. Informacje o prawach pracowników są im przekazywane również m.in. podczas szkoleń BHP.

Proces identyfikacji zagrożeń odbywa się dzięki pracownikom Grupy Kapitałowej LOTOS (pracownicy chętnie zgłaszają zagrożenia poprzez Program Motywacyjny) oraz pracownikom działu BHP (specjalistów, inspektorów, inżynierów bezpieczeństwa procesowego). Zagrożenia są na bieżąco eliminowane. Jeżeli wymagają nakładów finansowych, zgłaszane są do Planu Poprawy Warunków Pracy (PPWP), podejmując odpowiednie środki zapobiegawcze. W celu ulepszenia systemu zarządzania kwestią bezpieczeństwa i higieny pracy w Grupie Kapitałowej LOTOS trwają prace nad ulepszeniem komunikacji pracowników BHP Spółek Grupy Kapitałowej LOTOS poprzez systematyczne spotkania oraz zaangażowanie pracowników Spółek w Program Motywacyjny oraz organizację dni BHP.

Hierarchia kontroli to system reguł, który ma na celu poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy, eliminację zagrożeń i minimalizację ryzyka. Dzięki jasnemu ujęciu sposobów reagowania, pracownicy mogą kontrolować potencjalne zagrożenia. Każda kontrola w hierarchii jest uważana za mniej skuteczną niż poprzednia. Priorytetem jest wyeliminowanie zagrożenia, które jest najskuteczniejszym sposobem kontrolowania ryzyka.

Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Pracy (ILO) dotyczące systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy z 2001 r. i ISO 45001: 2018 wymieniają następujące środki zapobiegawcze i ochronne w następującym porządku priorytetu:

- o wyeliminować zagrożenie / ryzyko;
- o zastąpić zagrożenie / ryzyko mniej niebezpiecznymi procesami, operacjami, materiałami lub sprzętem;
- o kontrolować zagrożenie / ryzyko u źródła, korzystając z kontroli technicznych lub środków organizacyjnych;
- o minimalizować zagrożenie / ryzyko poprzez projektowanie bezpiecznych systemów pracy, które obejmują administracyjne środki kontroli;
- o w przypadku gdy ryzyko zbiorowe / ryzyko nie może być kontrolowane za pomocą środków zbiorowych, należy zapewnić odpowiedni sprzęt ochrony osobistej, w tym odzież, bezpłatnie, a także wdrożyć środki w celu zapewnienia ich użytkowania i konserwacji.

/403-5/ /403-6/

Jednym z istotnych elementów przyczyniających się do bezpieczeństwa w miejscu pracy jest odpowiedzialny i w pełni świadomy zagrożeń pracownik. Dlatego też Grupa Kapitałowa LOTOS kładzie duży nacisk na działania profilaktyczne i informacyjne. Spółka organizuje szkolenia oraz wdraża programy prewencyjne mające na celu minimalizację skutków chorób wśród pracowników firmy. Pracownicy, stażyści i praktykanci przechodzą szkolenia wstępne BHP, zgodnie z treścią i tematyką określoną w programach szkoleń.

Szkolenia wstępne i okresowe

Pracownicy Grupy LOTOS niezależnie od zajmowanego stanowiska i rodzaju wykonywanej pracy odbywają szkolenia wstępne i okresowe. Podczas szkoleń okresowych BHP oprócz kursu teoretycznego uczestniczą również w praktycznych ćwiczeniach gaszenia pożarów przy użyciu sprzętu gaśniczego (trenażer pożarowy) oraz udzielania pierwszej pomocy. W zależności od grupy zawodowej, pracownicy przechodzą w ramach szkoleń okresowych

szkolenia w formie e-learningu (grupy administracyjne, inżyniersko-techniczne, kierownicze). Szkolenia okresowe BHP dla grupy robotniczej, zgodnie z wymogami prawa, pracownicy odbywają w formie stacjonarnej. Jako, że większość pracowników na stanowiskach robotniczych wykonuje prace szczególnie niebezpieczne, szkolenia te odbywają się corocznie. System szkoleń pracowników w zakresie bezpieczeństwa pracy to nie tylko szkolenia obowiązkowe BHP wynikające z przepisów prawa.

Trenażer pożarowy

W ramach doskonalenia umiejętności praktycznych oraz podniesienia bezpieczeństwa prowadzenia ćwiczeń praktycznych z zakresu użycia gaśnic i gaszenia pożaru używa się trenażera pożarowego. Urządzenie posiada funkcję zdalnego sterowania płomieniem oraz system ciągłego uzupełniania symulatorów gaśnic, co w znacznym stopniu usprawnia przeprowadzenie szkoleń. Symulowany przez urządzenie pożar jest bardziej realistyczny niż w starszej wersji symulatora. Ponadto dzięki makietom możliwe jest symulowanie pożarów: silnika, regału, monitora, drewna i kosza na śmieci.

Szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i ppoż. Podczas dni rezerwowych

Edukacja pracowników produkcji podczas dni rezerwowych „R” stanowi istotny element podnoszenia kwalifikacji pracowników. W każdym cyklu odbywają się szkolenia z różnej tematyki, np.: kanału krzyżowego, ochrony przeciwpożarowej, eksploatacji rusztowań (prowadzone przez PIGR), przestrzeni zamkniętych, skutków nałogu palenia papierosów (LUXMED), wypadków przy pracy podczas eksploatacji urządzeń ciśnieniowych i bezciśnieniowych (UDT), praktycznego użycia defibrylatora (EMERGENCY). Podczas tych spotkań służba BHP prowadzi również szkolenia z tematyki dot. nowych standardów postępowania, wdrażanych procedur, analizy wypadków przy pracy czy zidentyfikowanych sytuacji niebezpiecznych. Tematyka jest dobierana w zależności od potrzeb, również z zakresu wskazywanego przez samych pracowników.

E-szkolenia desygowane

Dla pracowników GK LOTOS uruchomiono platformę e-learningową. Dzięki temu pracownicy mają dostęp do szeregu kursów obligatoryjnych, jak i fakultatywnych. W ramach szkoleń obligatoryjnych pracownicy GKL zostali zobowiązani do odbycia instruktażu z wdrożonych w GKL Złotych zasad bezpieczeństwa pracy, szkoleń okresowych BHP, kultury bezpieczeństwa pracy. W ramach szkoleń fakultatywnych pracownicy mają dostęp do kursów z zakresu profilaktyki zdrowia, stresu czy BHP podczas pracy zdalnej.

Szkolenie z analizy ryzyka dla inżynierów związanych z obszarem produkcji

Szkolenia miały na celu usystematyzowanie wiedzy z zakresu metod analiz ryzyka dla inżynierów, którzy związani są z obszarem produkcji (jak np. koordynacja produkcji, bezpieczeństwo procesowe, bezpieczeństwo pracy czy zarządzanie ryzykiem). Wiedza ta pozwoli na sprawne i efektywne przeprowadzanie analiz ryzyka.

Ćwiczenia z zewnętrznego i wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego

Organizowane wspólnie przez Pomorską Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej i Grupę LOTOS na terenie rafinerii w Gdańsku. Podczas ćwiczeń realizowane są różne scenariusze postępowania na wypadek wystąpienia awarii przemysłowej.

Reagowanie na awarie – ćwiczenia praktyczne

Odbywane systematycznie w obszarze produkcyjnym, z udziałem m.in. obsługi instalacji/załogi, wykonawców, jednostek LOTOS Straż i LOTOS Ochrona. Ćwiczenia mają na celu praktyczną weryfikację wiedzy i analizę scenariuszy możliwych zdarzeń awaryjnych, sposobów postępowania i reagowania w przypadku potencjalnego zagrożenia np.: rozszczelnienia i wycieku substancji chemicznych, pożaru zbiornika z dachem stałym.

Szkolenia BHP dla wykonawców

Informowanie wykonawców za pośrednictwem szkoleń bezpośrednich lub e-learningu w zakresie „Ogólnych zasad bezpieczeństwa na terenie Grupy LOTOS oraz "Zasad BHP dla kontrahentów w czasie postoju remontowego". Z uwagi na obserwowaną rosnącą liczbę wykonawców (obcokrajowców), e-szkolenia przygotowywane są w pięciu wersjach językowych. Ułatwia to komunikację oraz przyczynia się do zwiększenia efektywności szkoleń.

Inne szkolenia dedykowane

W ramach uzupełniania wiedzy prowadzi się szereg szkoleń dodatkowych. Są to m.in. webinary z zakresu profilaktyki zdrowia, bezpieczeństwa i organizacji pracy, szkolenia dla zespołu ratowników pierwszej pomocy pionu

produkcji, szkolenia z zakresu prawidłowego użytkowania defibrylatorów AED dostępnych na terenie Grupie LOTOS S.A.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A w trosce o zdrowie pracowników i zapewnienia im łatwego dostępu do szerokiego zakresu usług medycznych, podjęły współpracę z klinikami LUX MED, przychodniami PROMEDIS i Medycyny Rodzinnej. Z pakietu usług medycznych może korzystać każdy pracownik posiadający abonament, który uprawnia do bezpłatnych wizyt lekarskich.

Wartość abonamentu medycznego opłacanego przez pracodawcę jest doliczana co miesiąc do przychodu pracownika i podlega opodatkowaniu oraz potrąceniu składek na ubezpieczenia społeczne. Korzystanie z dodatkowej opieki medycznej jest dobrowolne. Występuje również możliwość objęcia opieką medyczną rodziny pracownika.

W ramach profilaktyki zdrowia pracowników, Grupa LOTOS organizuje wydarzenia profilaktyczne, m.in. Dni BHP. Pandemia koronawirusa spowodowała, że wielu ludzi zostało pozbawionych dostępu do opieki zdrowotnej oraz różnego rodzaju badań, dlatego zorganizowane XII Dni BHP skupiły się wokół profilaktyki prozdrowotnej. Pracownicy Grupy Kapitałowej LOTOS mieli okazję sprawdzić stan swojego zdrowia wykonując następujące badania: poziom glukozy, cholesterolu, markery nowotworowe, spirometrię, gęstość kości, mammografię oraz wskaźnik kostka-ramię (ABI). Uczestnicy skorzystali również z konsultacji z fizjoterapeutą oraz dietetykiem i rozluźnili spięte mięśnie podczas masażu biurowych. Dodatkowo w czasie wydarzenia zorganizowany został II bieg po rafinerii. Swoje siły sprawdziło 151 uczestników, którzy przebiegli trasę o długości 3,8 km. XII Dni BHP to także webinaria, warsztaty z fizjoterapeutą i ratownikiem medycznym. Podczas tegorocznej edycji uczestnicy mieli również okazję by spotkać gościa specjalnego, żeglarza Piotra Myszkę, który poprowadził wykład: „Droga do sukcesu i dobre nawyki”.

W ramach działań minimalizujących zagrożenie związane z pandemią COVID-19 spółki Grupy Kapitałowej kierują swoich pracowników na testy diagnostyczne w kierunku Covid-19, tak aby pracownicy wracający z izolacji lub kwarantanny czuli się bezpiecznie i mieli pewność całkowitego powrotu do zdrowia.

/403-7/

Zgodnie z obowiązującą Strategią biznesową bezpieczeństwo pracy i ochrona zdrowia pracowników własnych, jak i współpracujących należy do priorytetów Grupy Kapitałowej LOTOS. Szczególnie wysoka ranga jest nadawana działaniom mającym na celu utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa, minimalizowanie występujących zagrożeń, obniżanie wypadkowości, zapobieganie/lagodzenie znaczących negatywnych skutków dla zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy, które to bezpośrednio związane są z działalnością operacyjną, produktami i usługami. Cele te realizujemy m.in. poprzez zapewnienie właściwej organizacji środowiska pracy i ergonomii na stanowiskach pracy, systematyczne wykonywanie badań środowiskowych, stosowanie najlepszych możliwych zabezpieczeń indywidualnych oraz zbiorowych na stanowiskach pracy, dopasowanych bezpośrednio do pracownika, stosowanie najlepszych możliwych zabezpieczeń procesowo-technicznych (BAT), doskonalenie systemu identyfikacji zagrożeń i szacowania ryzyka w układzie człowiek – maszyna - otoczenie, prowadzenie systematycznej działalności doradczo - nadzorczo - kontrolnej, organizowanie praktycznych szkoleń i warsztatów tematycznych podnoszących kwalifikacje zawodowe pracowników jak i podnoszenie świadomości i zaangażowania pracowników wpływające na wzrost kultury bezpieczeństwa pracy.

Traktujemy Bezpieczeństwo Pracy jak inwestycję. Dzięki inwestowaniu w ludzi i mienie, osiągamy korzyści przekładające się m.in. na: poprawę warunków pracy, minimalizację wypadków przy pracy, obniżenie wartości wskaźników bezpieczeństwa, zmniejszenie kosztów związanych z wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi, eliminację czynników uciążliwych, szkodliwych i niebezpiecznych w środowisku pracy, eliminację zagrożeń i pojawiających się nieprawidłowości, zwiększenie świadomości i zaangażowania pracowników, podniesienie kwalifikacji i umiejętności pracowników, pozytywny wzrost zadowolenia pracowników - "komfort bezpiecznej pracy", zmniejszenie kosztów prowadzenia firmy i zakłóceń w pracy, zwiększenie poziomu zaufania inwestorów i ubezpieczycieli oraz pracowników do pracodawcy, wzmocnienie wizerunku marki i jej wartości, pozytywny wpływ na reputację firmy, zmniejszenie narażenia na karne lub cywilne procesy sądowe, możliwość porównywania się z najlepszymi (liderami HSE) w branży rafineryjnej - "benchmarking".

W ramach określonych ryzyk korporacyjnych Grupy LOTOS wyznaczono ryzyka związane z bezpieczeństwem pracy, jak zapobiegania chorobom zawodowym. Główne ryzyko dotyczy wystąpienia chorób zawodowych spowodowane działaniem czynników szkodliwych w środowisku pracy, skutkujące utratą wizerunku i dodatkowymi kosztami. Ryzyko to jest szacowane zgodnie z przyjętą metodologią, podlega systematycznemu monitorowaniu, a dla jego minimalizacji uruchamia się szereg zadań umożliwiających jego ograniczenie.

/403-9/

W 2021 roku w Grupie Kapitałowej LOTOS miało miejsce 47 wypadków. Wszystkie wypadki były wypadkami indywidualnymi. Większość miała związek z obsługą maszyn i urządzeń oraz poruszaniem się pieszo.

W 2021 roku zarówno wśród pracowników GL S.A. jak i wśród wykonawców nie odnotowano wypadków ciężkich, zbiorowych i śmiertelnych. Nie miały miejsce również zdarzenia wypadkowe, które doprowadziły do poważnych urazów. Wszystkie zdarzenia były dokładnie analizowane w celu identyfikacji przyczyn źródłowych oraz określenia działań zmierzających do ich eliminacji w przyszłości

/403-10/

W 2021 roku nie odnotowano żadnych nowych zgłoszeń podejrzenia lub uznania choroby zawodowej wśród pracowników Grupy Kapitałowej LOTOS.

13.4.3.4 Prawa człowieka w relacjach z pracownikami

Relacja pracodawca–pracownik wymaga szczególnej troski. Grupa LOTOS kładzie mocny nacisk na respektowanie praw człowieka wśród swoich pracowników.

Wartości ważne dla organizacji zostały zapisane w Kodeksie Etyki Grupy Kapitałowej LOTOS.

Od 2019 roku wzmocniona została ochrona praw pracowniczych, dzięki przyjętej w Grupie Kapitałowej LOTOS „Polityce zapobiegania mobbingowi, molestowaniu i dyskryminacji”. W dokumencie znaleźć można informacje na temat identyfikacji zjawisk niedopuszczalnych, a także mechanizmy przewidziane do stosowania w przypadkach nieprawidłowości, które zagrażają wartościom takim jak: poszanowanie godności człowieka, normy współzycia społecznego oraz zasady wzajemnego szacunku.

Zgodnie z zasadami zawartymi w „Polityce zapobiegania mobbingowi, molestowaniu i dyskryminacji” nieprawidłowości zgłaszać należy do rzecznika ds. etyki, wybierając jeden z dostępnych kanałów komunikacji.

Spółka planuje też szkolenia z zakresu prawidłowej identyfikacji zachowań mających znamiona mobbingu, molestowania oraz dyskryminacji.

W 2021 Roku Rzecznik ds. Etyki rozpatrzył 9 zgłoszonych do niego spraw, z których 1 nadal jest rozpatrywany. W zamkniętych zgłoszeniach nie potwierdzono naruszenia Kodeksu Etyki.

13.4.3.5 Zarządzanie różnorodnością

Grupa Kapitałowa LOTOS ceni różnorodność – jest ona integralną częścią zarówno działań biznesowych, jak i polityki zatrudniania oraz awansowania pracowników. Kładziemy szczególny nacisk na równe traktowanie ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia, rasę, narodowość, pochodzenie etniczne, religię, wyznanie, bezwyznaniowość, przekonanie polityczne, przynależność związkową, tożsamość płciową, status rodzinny, styl życia itp.

Spółka stwarza pracownikom równe szanse w dostępie do rozwoju zawodowego i awansu bez względu na kolor skóry, wyznawaną religię, płeć, wiek, narodowość, orientację seksualną, obywatelstwo, stan cywilny, status rodzinny, poglądy polityczne czy niepełnosprawność. Wydawane dokumenty wewnętrzne dotyczą wszystkich pracowników, bez wykluczeń w tym zakresie.

Weryfikacja przestrzegania polityki różnorodności nie jest sformalizowana, jest np. elementem rozmów z pracownikami podczas rocznej oceny pracowniczej oraz spotkań Stay Interview z pracownikami i przełożonymi po 3 miesiącach pracy.

/405-1/

Skład zarządu w podziale na wiek i płeć, stan na z 31 grudnia 2021 roku.

Tabela 71. Odsetek pracowników należących do organów zarządczych

Podział ze względu na strukturę i wiek:

Zarząd	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
poniżej 30 lat	0%	0%	0%
od 30 do 50 lat	0%	20%	20%
powyżej 50 lat	20%	60%	80%
ŁĄCZNIE	20%	80%	100%

Rada Nadzorcza	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
poniżej 30 lat	0%	0%	0%
od 30 do 50 lat	14%	29%	43%
powyżej 50 lat	29%	29%	57%
ŁĄCZNIE	43%	57%	100%

Źródło: Spółka

Tabela 72. Odsetek pracowników należących do kategorii wyższa kadra zarządzająca, średniego szczebla i pozostali pracownicy

Podział ze względu na strukturę i wiek:

	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
wyższa kadra zarządzająca			
poniżej 30 lat	1%	1%	2%
od 30 do 50 lat	22%	50%	72%
powyżej 50 lat	2%	25%	27%
ŁĄCZNIE	25%	75%	100%
średnia kadra zarządzająca			
poniżej 30 lat	0%	0%	1%
od 30 do 50 lat	17%	48%	65%
powyżej 50 lat	4%	30%	34%
ŁĄCZNIE	22%	78%	100%
pozostali pracownicy			
poniżej 30 lat	3%	10%	13%
od 30 do 50 lat	15%	44%	59%
powyżej 50 lat	5%	23%	28%
ŁĄCZNIE	24%	76%	100%

Źródło: Spółka

13.4.3.6 Wynagrodzenia i benefity

System wynagrodzeń spółki uwzględnia:

- o opłacanie pracowników stosownie do rodzaju wykonywanej przez nich pracy oraz kwalifikacji
- o i kompetencji wymaganych do jej wykonania,
- o różnicowanie indywidualnych wynagrodzeń pracowników w powiązaniu z ich wynikami pracy,
- o realizację na oczekiwanym poziomie wyznaczonych celów i zadań,
- o nagradzanie pracowników za szczególne osiągnięcia zawodowe skutkujące znaczną, nieoczekiwaną wartością dodaną dla spółki.

Poza wynagrodzeniem zasadniczym, pracownikom przysługują dodatkowe wynagrodzenia naliczane i wypłacane zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami prawa pracy, tj. za pracę w godzinach nadliczbowych oraz za pracę w porze nocnej.

Pracownicy mogą otrzymać także indywidualną premię roczną według zasad określonych w wewnętrznych źródłach prawa pracy oraz nagrodę specjalną za szczególne osiągnięcia zawodowe. Raz w roku przeprowadzany jest okresowy przegląd płac.

Jednocześnie Grupa LOTOS dba o rozwój zawodowy pracowników, oferując indywidualne plany szkoleniowe oraz zapewniając pracownikom o dużym potencjale rozwojowym awanse i ścieżki kariery. Pracownicy mają możliwość:

- o korzystania ze świadczeń medycznych i dentystycznych dla pracownika oraz członków jego najbliższej rodziny,
- o korzystania z grupowego ubezpieczenia na życie z funduszem inwestycyjnym w wysokości składki pokrywanej przez Grupę LOTOS na rzecz wszystkich pracowników,
- o rozwijania się w ramach Akademii LOTOS, która oferuje szkolenia, programy rozwojowe, kulturę dzielenia się wiedzą, dofinansowanie do studiów oraz nauki języków obcych, zakupu Karty MultiSport i OK System,
- o skorzystania ze zniżki na stacjach paliw LOTOS,
- o udziału w firmowych sekcjach sportowych, m.in.: siatkarskiej, żeglarskiej, tenisa ziemnego, piłki nożnej, kręgli, szachów oraz LOTOS Running Team.

Zakres świadczeń dodatkowych dla pracowników tymczasowych (zewnętrznych, zatrudnionych w oparciu o ustawę o pracy tymczasowej, np. w LOTOS Kolej) może się różnić.

W 2020 roku stosunek wynagrodzenia najwyższej zarabiającej jednostki w Grupie LOTOS w stosunku do mediany wynagrodzeń pozostałych pracowników wyniósł 7,4 i był o 3 % niższy niż w 2019 r., zaś w 2021 roku wyniósł 6,8 i był o 8% niższy niż w 2020 roku. W latach 2019 – 2021 systematycznie zmniejsza się dysproporcji wynagrodzeń w organizacji o czym świadczą zmniejszające się wartości wskaźników równości oraz rozpiętości wynagrodzeń.

Tabela 73. Równość i rozpiętość wynagrodzeń

	2020	2021
Wskaźnik rozpiętości wynagrodzeń	7,4	6,8
Wskaźnik równości wynagrodzeń	19,67%	17,76%

Źródło: Spółka

Wskaźnik rozpiętości wynagrodzeń to stosunek wynagrodzenia najwyższej zarabiającej jednostki w Grupie LOTOS w stosunku do mediany wynagrodzeń pozostałych pracowników.

Wskaźnik równości wynagrodzeń to procentowa różnica pomiędzy średnim miesięcznym wynagrodzeniem (z uwzględnieniem premii, nagród i dodatków) kobiet i mężczyzn za dany rok.

Tabela 74. Zestawienie zatrudnionych w podziale na płeć i typ stanowiska

Stanowiska robotnicze	2020	2021
Kobiety	68	65
Mężczyźni	2 477	2 456

Stanowiska nierobotnicze	2020	2021
Kobiety	1 187	1 215
Mężczyźni	1 741	1 736

Źródło: Spółka

/102-41/

Okresowo weryfikowany jest system wynagrodzeń na podstawie raportów płacowych wiodących firm doradczych oraz danych Głównego Urzędu Statystycznego. W 2019 roku został wprowadzony nowy system zaszeregowania pracowników. Od 11 grudnia 2019 roku w Grupie LOTOS obowiązuje zaktualizowany Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla pracowników Grupy LOTOS, którym objętych jest 100% pracowników.

/402-1/

Pracownicy zgodnie z zapisami warunków umów o pracę mają ustalone określone okresy wypowiedzenia. Okresy te są również określone w Regulaminie Pracy i uzależnione są od stażu pracy – zgodnie z kodeksem pracy. Mogą być korzystniejsze w drodze negocjacji z Pracodawcą.

Pracodawcy prowadzą stały dialog z zakładowymi organizacjami związkowymi oraz Radami Pracowników. Również regularnie informują pracowników o planowanych zmianach operacyjnych.

W większości spółek, w wewnątrzzakładowych źródłach prawa, określone są zasady ustalania przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w porozumieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi.

/201-3/

Pracownicy Grupy LOTOS mają możliwość budowania dodatkowego kapitału na emeryturę ze składek opłacanych przez pracodawcę dzięki grupowemu ubezpieczeniu na życie z funduszem inwestycyjnym. Od 2019 r. Grupa LOTOS realizuje Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK).

13.4.3.7 Rozwój i edukacja

/404-2/

Polityka rozwojowa Grupy Kapitałowej LOTOS oparta jest na podejściu systemowym. Jej celem jest zapewnienie adekwatności kompetencji pracowników do wymogów strategii organizacji.

System rozwoju bazuje na pięciu głównych filarach: dostępności, spójności, odpowiedzialności, adekwatności i różnorodności. Rozwój wpisany jest w karierę zawodową każdego pracownika. Każdy pracownik ma dostęp do szkoleń, których istotą jest spójność rozwoju pracownika. Formuła wielostronnego planowania szkoleń zapewnia adekwatność realizowanych szkoleń do rzeczywistych potrzeb organizacji, jak również istotną w kontekście wagi zasobów ludzkich symetrię i partnerstwo w zaspokajaniu potrzeb i celów. Dotyczy to zarówno organizacji, odnosząc planowane szkolenia do kaskadowanych na niższe szczeble strategii i substrategii, jak i pracownika.

Tabela 75. Zestawienie programów edukacyjnych dostępnych dla pracowników w 2021 roku

Nazwa programu	Zakres programu	Kim byli odbiorcy?
Szkolenia otwarte	Szkolenia odpowiadające na specyficzne potrzeby kompetencyjne pojedynczych pracowników	Wszyscy pracownicy
Szkolenia zamknięte	Szkolenia zamknięte odpowiadające na specyficzne potrzeby kompetencyjne danej grupy pracowników	Pracownicy danego obszaru funkcjonalnego
Kalendarz Szkoleń Akademii LOTOS	Program odpowiadający na uniwersalne potrzeby kompetencyjne wszystkich pracowników (kompetencje informatyczne - MS Office, kompetencje miękkie)	Wszyscy pracownicy

Program Doktoratów Wdrożeniowych	Program polegający na wdrożeniu projektu o charakterze technologicznym, konstrukcyjnym, projektowym, odpowiadającego na konkretny problem zidentyfikowany w organizacji	Wszyscy pracownicy
Program LideRo	Program mający na celu nabycie holistycznej, przekrojowej wiedzy nt. wszystkich procesów produkcyjnych (odejście od znajomości tylko jednego, rodzimego zakładu produkcyjnego)	Pracownicy Pionu Produkcji
Szkolenia e-learningowe	Szkolenia e-learningowe (gotowe i szyte na miarę)	Wszyscy pracownicy
Szkolenia i egzaminy uprawnieniowe	Szkolenia i egzaminy związane z nabyciem uprawnień niezbędnych na danym stanowisku pracy i wymaganych prawem	Pracownicy Pionu Produkcji i inni
Język angielski	Dofinansowanie nauki języka angielskiego na wybranym przez pracownika kursie, zgodnie z własnymi preferencjami	Wszyscy pracownicy
eTutor	Nauka języka angielskiego on-line	Wszyscy pracownicy
Podnoszenie kwalifikacji w formach szkolnych i na studiach podyplomowych	Dofinansowanie nauki - poziom szkoły średniej, na studiach licencjackich, inżynierskich, magisterskich oraz na studiach podyplomowych	Wszyscy pracownicy
Szkolenia Lean Six Sigma	Ścieżka szkoleniowa w zakresie metodyki doskonalenia procesów i budowania Kultury Ciągłego Doskonalenia	Wszyscy pracownicy
Szkolenia na symulatorach	Szkolenia pozwalające rozwijać i utrzymywać umiejętności obsługi instalacji produkcyjnych - symulacja przebiegu procesów rafineryjnych	Pracownicy Pionu Produkcji
Program rozwojowy dla Kadry Kierowniczej	Podnoszenie kompetencji w zakresie zarządzania	Kadra Kierownicza

Źródło: Spółka

/404-1/

Tabela 76. Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadająca na pracowników

Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadająca na:	2020	2021
pracownika	10	14
kobiety	13	18
mężczyzn	9	13

Źródło: Spółka

Różnorodność form rozwoju to kolejny wyróżnik polityki szkoleniowej organizacji. Dzięki temu proces nauki może być dostosowany do indywidualnych preferencji poznawczych pracownika. Organizacja rozwija wśród swoich pracowników zarówno kompetencje branżowe – specyficzne dla branży oil&gas, specjalistyczne – wymagane na danym stanowisku, menadżerskie, językowe, jak również miękkie, umożliwiające i katalizujące wykorzystanie kompetencji twardych.

Główne filary polityki szkoleniowej stanowią:

- o Akademia LOTOS i realizowane w jej ramach: Kalendarz Szkoleń rozwijający uniwersalne kompetencje miękkie i informatyczne (pakiet MsOffice) oraz programy rozwojowe dedykowane konkretnym grupom docelowym, stanowiące odpowiedź na zidentyfikowane, aktualne wyzwania biznesowe
- o Szkolenia zamknięte adresowane do pracowników GK LOTOS, agregujące wspólne potrzeby szkoleniowo-rozwojowe, w tym kursy i egzaminy związane ze zdobyciem uprawnień wymaganych prawem (szczególnie obszar produkcji)
- o Szkolenia otwarte odpowiadające na specyficzne, indywidualne potrzeby szkoleniowo-rozwojowe poszczególnych pracowników
- o Dofinansowanie studiów

- o Dofinansowanie rozwoju kompetencji językowych. Zasady rozwoju kompetencji pracowników GL reguluje procedura: 62.01.00.00 Szkolenia i rozwój pracowników oraz dyrektywa DY/131/21/DN w sprawie zapewnienia funkcjonowania jednolitych zasad postępowania w zakresie szkolenia i rozwoju zawodowego pracowników Grupy Kapitałowej LOTOS

Skuteczność podejmowanych działań szkoleniowo-rozwojowych osiągnięta jest poprzez systematyzujące je podejście procesowe. Rozpoczynając proces identyfikacji i analiza potrzeb szkoleniowych poprzedza planowanie szkoleń. Realizację działań szkoleniowo-rozwojowych każdorazowo kończy ocena efektywności szkoleń oparta na modelu Kirkpatrick'a.

/404-3/

W 2020 roku w ocenie w ramach SOOP wzięło udział 91% kobiet i 97% mężczyzn spośród wszystkich upoważnionych do tego pracowników Grupy Kapitałowej LOTOS.

W Grupie LOTOS S.A. proces oceny okresowej za rok 2020 został przeprowadzony wg zmienionych zasad (odmiennych od pozostałych spółek Grupy Kapitałowej LOTOS). Od 2020 roku po raz pierwszy ocena pracownicza łączy się z systemem premiowania pracowników i zastępuje dotychczasowy System Okresowych Ocen Pracowniczych oraz Kwartalną Nagrodę Motywacyjną.

Ocena roczna w 2021 roku, w formie ustrukturyzowanego procesu, przeprowadzona została w dwóch spółkach GKL (GL S.A. i LOTOS Oil). W pozostałych spółkach informacja zwrotna przekazywana jest na bieżąco, m.in. kwartalnie w związku z procesem oceny pracy w ramach Kwartalnej Nagrody Motywacyjnej

Wartością dla całej organizacji jest wykwalifikowana, zmotywowana i zaangażowana kadra pracownicza, która podnosi jej efektywność i zapewnia przewagę konkurencyjną na rynku. W celu jej pozyskania prowadzimy procesy rekrutacji i selekcji kandydatów w sposób transparentny i obiektywny, w oparciu o standardy etyczne wywodzące się z Kodeksu Dobrych Praktyk. Ponadto, dla ujednoczenia procesu pozyskiwania pracowników w GKL, opracowaliśmy i stosujemy "Standardy przeprowadzania procesu rekrutacji i selekcji w GKL" dla osób odpowiedzialnych za koordynowanie procesu doboru kadr oraz kadry kierowniczej zlecającej procesy rekrutacji. Przygotowujemy w ramach projektu Akademia LOTOS kadrę menedżerską, która w sposób świadomy i odpowiedzialny, zgodnie z potrzebami organizacji i poziomem rozwoju pracowników buduje ścieżki rozwoju w swoim obszarze. W 2021 roku wdrożyliśmy autorski projekt pod nazwą „Odkrywamy siłę zespołów” z wykorzystaniem narzędzia Extended Disc (ED). Celem projektu jest wsparcie managerów i ich zespołów w identyfikacji mocnych stron oraz wskazanie indywidualnego potencjału każdego członka, wsparcie dla zespołów kształtujących się w warunkach pracy zdalnej, pracowników zmagających się z poczuciem izolacji i samotności, umożliwiając im lepsze zrozumienie, skuteczniejsze motywowanie i angażowanie, a tym samym efektywniejszą realizację celów biznesowych.

13.4.4 Relacje ze społecznościami lokalnymi

Społeczną odpowiedzialność biznesu to element zarządzania i doskonalenia organizacji w Grupie LOTOS.

Spółka buduje trwałe i pozytywne relacje z interesariuszami i w ten sposób dąży do skutecznego integrowania swojej strategii oraz podejmowanych działań z wyzwaniami społecznymi i środowiskowymi.

W całej Grupie Kapitałowej LOTOS funkcjonuje ujednoczona polityka w obszarze społecznym, która ma na celu realizację celów w następujących trzech dziedzinach:

- o poprawa jakości życia (zdrowie, bezpieczeństwo na drogach, edukacja),
- o dbałość o środowisko naturalne (ekologia i ochrona środowiska),
- o rozwój innowacji.

Spółka wspiera inicjatywy i projekty społeczne. Działalność sponsoringowa koncentruje się na sporcie, kulturze i sztuce oraz działaniach społecznych i ekologicznych, realizowanych przede wszystkim w powiatach i województwach, w których zlokalizowane są zakłady Grupy Kapitałowej LOTOS, a także w miejscach, gdzie prowadzi ona działalność handlową, m.in. poprzez sieć stacji paliw.

/413-1/

W działania na rzecz lokalnych społeczności zaangażowane są wszystkie spółki Grupy Kapitałowej LOTOS.

W 2021 roku spółki Grupy Kapitałowej LOTOS zrealizowały:

- o 35 projektów z zakresu sponsoringu sportu,
- o 32 projekty z zakresu sponsoringu kultury,
- o 22 projektów z zakresu działań społecznych i ekologicznych.

/102-43/

W celu budowy zaufania spółka prowadzi dialog ze swoimi kluczowymi interesariuszami. Poprzez aktywną komunikację z otoczeniem stara się niwelować zagrożenia i uciążliwości związane z bieżącą działalnością firmy oraz aktywnie odpowiadać na potrzeby swoich interesariuszy. Przykładem podejmowanego dialogu są konsultacje społeczne organizowane przed rozpoczęciem ważnych inwestycji na terenie rafinerii.

Szczególną wagę koncern przykłada też do projektów ukierunkowanych na kwestie rozwoju młodych ludzi, w tym wyrównywanie szans społecznych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu wśród dzieci i młodzieży.

Działalność Fundacji LOTOS w tym obszarze adresowana jest do dzieci i młodzieży wychowujących się w bezpośredniej bliskości jej zakładów.

Działania na rzecz lokalnych społeczności

Relacja ze społecznościami lokalnymi zamieszkującymi tereny oddziaływania Spółki to ważny element społecznej odpowiedzialności Grupy Kapitałowej LOTOS. Wiele spółek z grupy kapitałowej aktywnie działa dla dobra społeczności lokalnych.

Główne programy społeczne realizowane w 2021 roku:

- o Program „Mistrzowie w drodze” to wieloaspektowy program, którego celem jest edukacja i zaangażowanie młodych kierowców w działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa na drogach. Program realizowany jest od 2020 r. Dodatkowo w zakresie bezpieczeństwa na drogach w 2021 roku Grupa LOTOS rozpoczęła realizację nowego programu „LOTOS - Akademia Bezpieczeństwa”, skierowanego do dzieci i młodzieży szkolnej z Pomorza.
- o Od 2008 r. Grupa LOTOS realizuje Program „Kierunek Bałtyk”, wspólnie z partnerami: Fundacją Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego oraz Stacją Morską UG w Helu. W ramach Programu przeprowadzane są działania związane z ochroną bioróżnorodności Morza Bałtyckiego. Ponadto duży nacisk położony jest też edukację dot. ochrony środowiska oraz upowszechnienie wiedzy o problemie obecności plastiku i mikroplastiku w Bałtyku.
- o Grupa LOTOS od 2013 roku jest mecenasem Programu E(x)plory – największej w Polsce inicjatywy wspierającej utalentowaną młodzież w realizacji innowacyjnych projektów naukowych oraz promującej ich osiągnięcia na arenie międzynarodowej. To przestrzeń, która łączy młodych ludzi, autorytety naukowe, start-upy i doświadczone przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe, media, polskie szkoły oraz najlepsze uczelnie, duże miasta i małe miejscowości. Głównym celem programu jest popularyzacja nauki wśród dzieci i młodzieży.

W każdym z obszarów Spółka współpracuje z uznanymi i sprawdzonymi partnerami społecznymi, zgodnie z kompetencjami i przyjętymi wartościami. W 2021 roku Grupa LOTOS kontynuowała współpracę przy projektach o charakterze społeczno-sportowym, skierowanych do dzieci i młodzieży. Dotyczyło to przede wszystkim piłki nożnej i projektów: „Piłkarska Przyszłość z LOTOSEM” oraz LOTOS Griffin Cup, sportów zimowych - program „LOTOS Szukamy Następców Mistrza” z zawodami LOTOS Cup. W ramach współpracy z Polskim Związkiem Tenisowym, kontynuowany był m.in. Narodowy Program Upowszechniania Tenisa – Rakiety LOTOSU oraz LOTOS PZT Team – zrzeszający najlepszych tenisistów młodego pokolenia z naszego kraju. Grupa LOTOS kontynuowała również współpracę z 7 niezależnymi, dobrze rokującymi sportowcami, którzy na swoim koncie mieli już liczne sukcesy. W gronie sportowców znalazła się Karolina Naja – kajakarka, multimedalistka olimpijska, która w 2021 roku zdobyła dwa medale podczas Letnich Igrzysk Olimpijskich. Projekty związane ze szkoleniem dzieci i młodzieży to inwestycje w młodych, ambitnych i utalentowanych sportowców, którzy w przyszłości będą stanowić o sile polskiego sportu. Grupa LOTOS daje im szansę i możliwości – pomaga osiągnąć sukces.

Polityka społecznej odpowiedzialności biznesu jest także realizowana w ramach działalności Fundacji LOTOS, wspierającej inicjatywy w zakresie edukacji, bezpieczeństwa i ekologii. Grupa LOTOS wraz z Fundacją LOTOS w 2021 roku nie zostały obojętne wobec wyzwań związanych z epidemią koronawirusa w Polsce. Poprzez przekazane środki finansowe m.in. na doposażenie placówek medycznych w Polsce przyczyniliśmy się do poprawy sytuacji zdrowotnej Polaków.

Wolontariat pracowniczy

W Grupie Kapitałowej LOTOS wolontariat pracowniczy działa od wielu lat. Mamy dużą grupę zaangażowanych społecznie pracowników. Pracownicy - wolontariusze świadczą pracę na rzecz społeczności lokalnych, wykorzystując swój czas, wiedzę oraz umiejętności. W ramach Programu Wolontariatu Pracowniczego pracownicy mogą m.in. ubiegać się o dofinansowanie swoich autorskich projektów wolontariackich.

W 2021 r. nasi wolontariusze uczestniczyli w różnorodnych przedsięwzięciach. Ponad 200 pracowników zaangażowało się w przygotowanie świątecznych paczek dla dzieci oraz seniorów z ubogich rodzin, w ramach corocznej inicjatywy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku.

Około 50 wolontariuszy LOTOSU zaangażowało się w ogólnopolską akcję Caritas „Tornister Pełen Uśmiechów”. Jej celem było wsparcie dzieci z potrzebujących rodzin u progu nowego roku szkolnego.

Już po raz czwarty w Grupie Kapitałowej LOTOS na przełomie listopada i grudnia 2021 r. odbyła się akcja „Szlachetna Paczka”. Do akcji przyłączyło się blisko 65 pracowników.

W 2021 roku 9 projektów wolontariackich angażujących 37 pracowników otrzymało od Fundacji LOTOS minigranty w czwartej edycji konkursu zorganizowanego w ramach Programu Wolontariatu Pracowniczego w LOTOSIE. Projekty realizowane były w 2021 roku oraz kontynuowane są w 2022 roku.

W 2021 roku specjalny autobus do poboru krwi pięciokrotnie gościł na terenie Grupy LOTOS. Zgłosiło się 100 pracowników. Zebrano łącznie ponad 45 litrów.

Około 100 pracowników Grupy LOTOS wzięło udział w zbiórce na rzecz dziecięcego Hospicjum Pomorze Dzieciom.

Spółki Grupy Kapitałowej LOTOS również bardzo intensywnie angażują się w działania na rzecz otoczenia. Wraz z mieszkańcami sąsiadujących miejscowości tworzą społeczność, która bardzo często integruje biznes, samorządy i szkolnictwo wyższe. Takie inicjatywy przynoszą długotrwałe korzyści wszystkim uczestnikom relacji.

LOTOS Terminale

W Czechowicach-Dziedzicach w 2021 roku przeprowadzona została akcja „Bank drzew”, której Partnerem była Spółka LOTOS Terminale. W Czechowicach-Dziedzicach utworzony został „Bank drzew”. Gmina zgromadziła sadzonki drzew i krzewów, które przekazywane były właścicielom nieruchomości zgłaszającym chęć posadzenia ich na swoich posesjach. Ideą przedsięwzięcia jest zwiększenie liczby drzew i krzewów na terenie naszej gminy w celu zmniejszenia smogu. W 2021 roku odbyły się 2 tury akcji.

LOTOS Terminale został też zaproszony jako ekspert do prac w przygotowaniu strategii dla miasta Czechowice-Dziedzice do 2030 roku.

LOTOS Kolej

2021 rok to Europejski Rok Kolei, podczas którego spółka LOTOS Kolej, działając na rzecz lokalnych społeczności wzięła udział w różnych akcjach promujących oraz wspierających kolej, poprzez m.in.:

- o czynny udział oraz wsparcie merytoryczne różnych ćwiczeń ratowniczych z zarządzania kryzysowego, w których uczestniczyły służby ratownicze i służby państwowe,
- o organizację kolejnej edycji konkursu „Sfilmuj kolej z LOTOS Kolej”, która była skierowana do osób pasjonujących się kolejnictwem i fotografią,
- o Spółka w ramach działań CSR popiera także inicjatywy wspierające młodzież wymagającą pomocy ze względu na sytuację zdrowotną i materialną.

LOTOS Paliwa

Spółka zorganizowała akcję promocyjną – „kawa i hot-dog za pół ceny” na kilku stacjach zlokalizowanych przy granicy dla służb mundurowych świadczących tam służbę oraz wzięła udział w wspólnych przedsięwzięciach, których Partnerem jest Grupa LOTOS, np. udział w LOTOS GDYNIA AEROBALTIC 2021.

LOTOS Asfalt

W 2021 roku LOTOS Asfalt kontynuował projekt dot. ekologicznych asfaltów.

Oszczędność energii, mniejszy hałas i ślad węglowy, neutralność dla środowiska wodnego i możliwość pełnego recyklingu – to tylko niektóre korzyści płynące ze stosowania nowatorskich asfaltów. Gdańska spółka LOTOS Asphalt od wielu lat wdraża ekologiczne produkty do budowy nawierzchni dróg. Obecnie, wspólnie z Politechniką Gdańską tworzy asfalt, który przyczyni się do ograniczenia smogu w miastach.

W listopadzie 2020 roku spółka LOTOS Asphalt podpisał umowę z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju na realizację projektu „Ekologiczne asfalty” o wartości ponad 5 mln zł. Projekt jest realizowany w konsorcjum z Politechniką Gdańską. Jego celem jest stworzenie drogowej nawierzchni asfaltowej, która pozwoli na redukcję zanieczyszczeń powietrza w rejonie pasa drogowego. Zastosowana tu technologia bazuje na innowacyjnych fotokatalizatorach hybrydowych, które zapewniają wyższą redukcję stężenia NOx w asfalcie pod wpływem promieniowania słonecznego, a dodatkowo umożliwiają degradację rakotwórczych związków organicznych do prostych i nieszkodliwych związków nieorganicznych. Takie rozwiązanie może w przyszłości poprawić jakość życia i przyczynić się do poprawy stanu zdrowia mieszkańców miast.

LOTOS Infrastruktura

W 2021 roku w związku z sytuacją epidemiczną, Spółka realizowała w ograniczonej skali zaplanowany w budżecie sponsoring kultury poprzez wsparcie dwóch przedsięwzięć tj.:

XV Ogólnopolski Konkurs Młodych Instrumentalistów oraz Lato z Kulturą Powiatu Jasielskiego.

Działalność Spółki w obszarze wspierania kultury została uhonorowana przez Miasto Jasło za osiągnięcia w dziedzinie kultury przyznaniem tytułu „Mecenas Kultury 2021”. Ustanowione w 2003 r. wyróżnienie jest przyznawane przedstawicielom środowisk gospodarczych i biznesowych wspierających jasielską kulturę.

W 2021 roku kontynuowano w Jaśle realizację programu "Piłkarska Przyszłość z LOTOSEM", którym objęto młodych zawodników Uczniowskiego Klubu Sportowego "Szóstka". Obecnie w programie uczestniczy ok. 70 dzieci.

Ponadto Spółka współuczestniczy od 2013 r. wraz z GL (obecnie Fundacja LOTOS) w organizacji projektu społecznego, który ma charakter edukacyjno-rozwojowy pod nazwą Jasielska Liga Naukowa z LOTOSEM. Projekt ten trwa przez cały rok szkolny i realizowany jest przez dzieci pod opieką pedagogów z jasielskich szkół podstawowych. Obecnie trwa VII edycji programu w której udział bierze około 80 uczniów z 10 jasielskich szkół podstawowych, realizujących projekty badawcze. Zakończenie VII edycji zaplanowano na maj 2022 r. Program jest bardzo dobrze oceniany przez społeczność lokalną.

W trakcie 2021 r. niżej wymienione jasielskie instytucje, mające istotne znaczenie dla społeczności lokalnej otrzymały od Fundacji LOTOS wsparcie:

- o Jasielski Klub Sportowy 1910 Jasło – działalność sportowa
- o Stowarzyszenia Przyjaciół Młodzieżowego Domu Kultury w Jaśle „Familiaris” – organizacja Dnia Dziecka
- o Parafia Rzymsko-katolicka pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego w Jaśle – remont kościoła
- o Miasto Jasło - dofinansowanie prac konserwatorskich przy rzeźbie figuralnej św. Antoniego Padewskiego z dzieciątkiem Jezus – patrona miasta Jasła

13.4.5 Zaangażowanie w przeciwdziałanie skutkom pandemii koronawirusa

Rok 2021 był kolejnym rokiem działania w pandemii koronawirusa, a więc znów pełnym wyzwani, zarówno w działalności biznesowej jak i społecznej. Spółka, aby móc w sposób bezpieczny i odpowiedzialny zapewniać klientom ciągły dostęp do swoich usług, elastycznie przystosowała swoje działania dla szerokiego spektrum odbiorców: klientów, kontrahentów oraz pozostałych interesariuszy z otoczenia.

Koncern przeznaczył łącznie ponad 12 mln zł na walkę z pandemią oraz pozyskał i przekazał takie środki ochrony osobistej jak: 500 tys. kombinezonów, 300 tys. przyłbic i 100 tys. ochraniaczy na buty.

Przy zaangażowaniu Grupy LOTOS w halach wystawienniczych gdańskiego AMBEREXPO zorganizowano szpital tymczasowy. Placówka w pierwszym okresie swojego funkcjonowania, tj. od marca do czerwca 2021 r., przyjęła ponad 800 chorych.

13.4.6 Prawa człowieka w łańcuchu wartości

Na każdym etapie łańcucha dostaw Grupa LOTOS współpracuje z ludźmi. To ludzie tworzą produkt, transportują go lub sprzedają. W związku z tym respektowanie praw człowieka jest naturalnym obowiązkiem firmy. To

zobowiązanie wymaga od spółki współpracy wyłącznie z firmami działającymi legalnie oraz prowadzenia działalności biznesowej w otoczeniu, w którym obowiązuje system prawny regulujący kwestie praw człowieka.

Kontrahenci Grupy Kapitałowej LOTOS są zobligowani do przestrzegania powszechnie akceptowanego systemu wartości, szanowania swoich pracowników i godnego ich traktowania. Dzięki tym zasadom możliwe jest tworzenie łańcucha dostaw w sposób etyczny.

Grupa Kapitałowa LOTOS dąży do tego, aby wszystkie zapytania ofertowe w ramach procesu wyboru kontrahenta oraz umowy, zawierane zarówno z nowymi, jak i dotychczasowymi dostawcami, zawierały klauzule dotyczące społecznej odpowiedzialności (CSR), dotyczące: BHP, zasad i standardów postępowania, etyki, braku konfliktu interesów, przeciwdziałania korupcji, ochrony środowiska, przestrzegania praw człowieka, wpływu na społeczeństwo. Stosowanie klauzul w umowach podpisywanych przez spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej LOTOS ma charakter obligatoryjny.

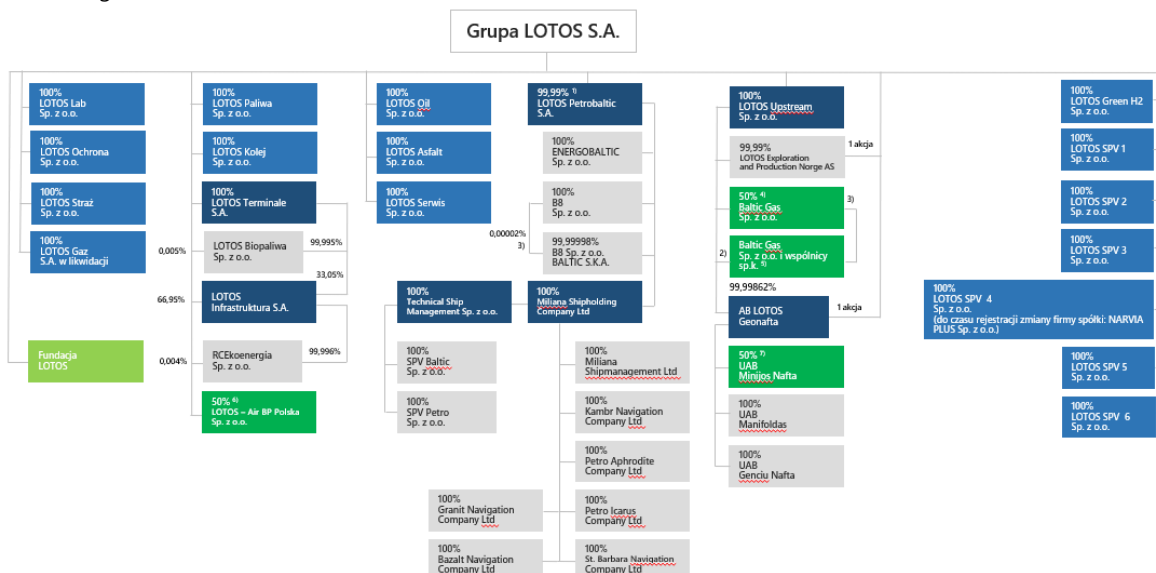
13.5 Ład korporacyjny i etyka

13.5.1 Ład korporacyjny

/102-18/ /102-45/

Schemat 8. Struktura Grupy Kapitałowej LOTOS

Stan na 31 grudnia 2021 roku

- 1) Skarb Państwa – 0,01%
- 2) Komandytariusz
- 3) Komplementariusz
- 4) CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. – 50%
- 5) CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. – Komandytariusz
- 6) BP Europa SE – 50%
- 7) Odin Energi A/S – 50%

Spółki klasyfikowane jako wspólne przedsięwzięcia, niewchodzące w skład GK LOTOS

Ponadto Grupa LOTOS S.A. posiada:
 – 8,97% udziałów w kapitale zakładowym P.P.P.P. „Naftoport” Sp. z o.o. (spółce należącej do Grupy Kapitałowej PERN z Płocka)
 – 17,3% akcji w spółce Grupa Azoty Polyolefins S.A.

Źródło: Spółka

Akcje i akcjonariat

/102-18/ /102-19/ /102-24/

Kompetencje Walnego Zgromadzenia obejmują szereg spraw, których zakres jest opisany w Statucie Grupy LOTOS.

Wszelkie sprawy zgłaszane są uprzednio Radzie Nadzorczej do rozpatrzenia. Regulamin Walnych Zgromadzeń Grupy LOTOS S.A. reguluje zasady zwoływania i odwoływania Walnego Zgromadzenia (jak też jego przebiegu oraz sposobu przeprowadzenia wyborów do Rady Nadzorczej) oraz zasady uczestnictwa i wykorzystania prawa głosu.

Rada Nadzorcza

/102-18/ /102-22/ /102-28/ /405-1/

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Grupy LOTOS S.A. we wszystkich dziedzinach działalności Spółki. Rada realizuje swoje zadania kolegialnie, jednakże może powoływać stałe bądź doraźne komitety do nadzoru nad poszczególnymi obszarami lub zbadania poszczególnych zagadnień. Stałe komitety RN to: Komitet Audytu, Komitet Strategii i Rozwoju oraz Komitet Organizacji i Zarządzania. Rada Nadzorcza, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, wybiera biegłego rewidenta, który jest rekomendowany istotnym spółkom Grupy Kapitałowej do przeprowadzenia badania ich sprawozdań finansowych.

Skład Rady Nadzorczej Grupy LOTOS wg stanu na dzień 31.12.2021 roku:

- o Beata Kozłowska-Chyła - Przewodnicząca,
- o Piotr Ciach - Wiceprzewodniczący,
- o Katarzyna Lewandowska - Sekretarz,
- o Dariusz Figura - Członek,
- o Katarzyna Maćkowska - Członek,
- o Grzegorz Rybicki - Członek,
- o Rafał Włodarski - Członek.

Zarząd

/102-18/ /102-20/ /102-22/ /102-23/ /405-1/

Zarząd reprezentuje Grupę LOTOS S.A. wobec osób trzecich oraz prowadzi wszelkie sprawy korporacyjne Grupy LOTOS S.A. Ponadto poszczególni Członkowie Zarządu prowadzą działania zgodnie z podziałem kompetencyjnym, wynikającym z funkcji operacyjnych powierzonych im w Spółce. Jednocześnie każdy z Członków Zarządu ma prawo reprezentować Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa Spółki z wyłączeniem czynności zastrzeżonych postanowieniami KSH lub Statutem Spółki do kompetencji WZ lub RN oraz spraw przekraczających zwykły zarząd przedsiębiorstwem, które wymagają uprzedniej uchwały Zarządu oraz spraw znajdujących się w kompetencji innego Członka Zarządu.

Skład Zarządu Grupy LOTOS wg stanu na dzień 31.12.2021 roku:

- o Zofia Paryła – prezes Zarządu;
- o Krzysztof Nowicki – wiceprezes Zarządu ds. fuzji i przejęć;
- o Piotr Walczak – wiceprezes Zarządu ds. produkcji i handlu;
- o Jarosław Wittstock – wiceprezes Zarządu ds. korporacyjnych;
- o Jarosław Wróbel – wiceprezes Zarządu ds. inwestycji i innowacji

Tabela 77. Obszary odpowiedzialności Członków Zarządu

Podział obszarów odpowiedzialności wśród Członków Zarządu Grupy LOTOS S.A. wg stanu na 31.12.2021 r.

Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji	Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji i Handlu	Wiceprezesa Zarządu ds. Fuzji i Przejęć	Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych
Obsługa organów spółki	Innowacje	Sprzedaż i zakupy krajowe produktów	Strategia	Kształtowanie organizacji
Zasoby ludzkie	Inwestycje	Trading	Relacje Inwestorskie	Zarządzanie Procesami
Bezpieczeństwo fizyczne i ochrona	Rozwój w zakresie budowy nowych biznesów	Bezpieczeństwo pracy i ochrona zdrowia	Fuzje i przejęcia	Ryzyko korporacyjne
Nadzór właścicielski	Wsparcie Upstream	Rozwój technologii	Zakupy	Compliance
Obsługa finansowo-księgową		Zakup surowców	Security Operation Center	Informatyka
Obsługa prawna		Logistyka		Administracja
Audyt wewnętrzny		Działalność produkcyjno-technologiczna GKL		
Komunikacja				
Sponsoring i CSR				
Marketing				
Zarządzanie finansami				
Kontroling				
Sprawozdawczość				
Podatki				
Ryzyko finansowe				
Kontrola finansowa				

Źródło: spółka

13.5.2 Etyka i przeciwdziałanie korupcji

/102-16/

Wartości i Kodeks Etyki

Grupa Kapitałowa LOTOS prowadzi działalność w sposób etyczny, przestrzegając norm we wszystkich obszarach funkcjonowania. Firma przyjęła system wartości, który u swoich podstaw ma szacunek dla potrzeb społeczeństwa oraz środowiska naturalnego.

Schemat 9. Cztery naczelnie wartości społeczne Grupy Kapitałowej LOTOS

CZYSTOŚĆ

Grupa zobowiązuje się do przestrzegania najwyższych standardów środowiskowych i ekologicznych oraz deklaruje etyczną i uczciwą konkurencję, a także przeciwdziałanie naruszaniu praw człowieka

OTWARTOŚĆ

Organizacja jest otwarta na zmiany, potrzeby świata i oczekiwania ludzi

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

To podejście Grupy wobec przyszłości ludzi, środowiska naturalnego, kraju i bezpieczeństwa jego pozycji na świecie

INNOWACYJNOŚĆ

Grupa podchodzi nowatorsko do rozwiązywania problemów społecznych i środowiskowych, działając zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, uzyskuje korzyści biznesowe oraz przewagę konkurencyjną na rynku.

Źródło: Spółka

Program Etyczny

Program Etyczny Grupy Kapitałowej LOTOS umożliwia skuteczne i etyczne zarządzanie kulturą organizacyjną. Stanowi fundament działań Grupy, który buduje wartość dla pracowników i interesariuszy zewnętrznych.

W skład Programu etycznego wchodzi:

- o kodeks etyki,
- o rzecznik ds. etyki,
- o kanały zgłoszeniowe naruszeń kodeksu,
- o edukacja pracowników,
- o łatwa komunikacja.

Kodeks Etyki zawiera zasady i opisuje system wartości etycznych firmy, którymi pracownicy powinni kierować się w pracy i w relacjach z kluczowymi grupami interesariuszy. Naruszenia Kodeksu Etyki są zgłaszane i rozpatrywane przez Rzecznika ds. etyki, który czuwa nad przestrzeganiem kodeksu w Grupie Kapitałowej LOTOS. Rzecznik ds. etyki jest instancją, z której może korzystać zarówno każdy pracownik, jak i kontrahent Grupy Kapitałowej LOTOS.

Zainteresowani kontaktem z Rzecznikiem ds. etyki mają do dyspozycji takie narzędzia jak:

- o bezpośrednie spotkanie w porze dogodnej dla pracownika, umówione wcześniej przez telefon,
- o rozmowa telefoniczna (nr tel.+48 58 308 89 20),
- o przesłanie e-maila na adres: → liniaetyki@grupaLOTOS.pl,
- o wypełnienie formularza zgłoszenia na stronie: → www.lotos.pl,
- o wysłanie pisma ze zgłoszeniem pocztą tradycyjną.

Grupa LOTOS prowadzi działalność zgodnie ze Zbiorem Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW. Respektowanie tych zasad pozwala budować kulturę etyczną firmy, co przekłada się na kształtowanie relacji z otoczeniem rynkowym i stanowi istotny element budowania pozycji rynkowej.

Przeciwdziałanie korupcji, nadużyciom i konfliktom interesu

Poprzez efektywne zarządzanie ryzykiem potencjalnych nadużyć w Grupie LOTOS, minimalizowane są możliwości ich wystąpienia. W przypadku pojawienia się jakiegokolwiek ryzyka niezwłocznie podejmowane są działania zmierzające do natychmiastowego wyjaśnienia zaistniałej sytuacji, ograniczenia szkodliwych skutków jej wystąpienia, powrotu organizacji do sytuacji pożądanej oraz eliminacji ponownego wystąpienia podobnych zdarzeń w przyszłości.

/205-3/

W 2021 roku w Grupie Kapitałowej LOTOS nie stwierdzono przypadków wystąpienia korupcji.

Wszelkie przypadki nadużyć lub podejrzania dotyczące nieprawidłowości i/lub nadużyć interesariusze mogą zgłaszać poprzez zdefiniowane i udostępnione kanały komunikacji.

Zgłoszenia można kierować za pośrednictwem kilku kanałów:

- o rozmowa telefoniczna lub nagranie wiadomości (numer telefonu +48 504 181 048);
- o przesłanie wiadomości e-mail na adres: zawiadomienia@grupalotos.pl;
- o wypełnienie formularza zgłoszeniowego zamieszczonego → na stronie internetowej;
- o skierowanie pisma na adres: Szef Biura Kontroli Wewnętrznej, Grupa LOTOS S.A., ul. Elbląska 135, 80-718 Gdańsk, Polska.

Informacje otrzymane za pośrednictwem powyższych kanałów kierowane są bezpośrednio do Szefa Biura Kontroli Wewnętrznej i poddawane wyjaśnieniu w trybie postępowania sprawdzającego lub kontrolnego. Możliwe jest także kierowanie powiadomień o podejrzeniu wystąpienia nadużycia pracownikom Grupy Kapitałowej LOTOS za pośrednictwem platformy intranetowej → www.lotostrada.pl w subserwisie „Przeciwdziałanie nadużyciom w Grupie Kapitałowej LOTOS”.

W Grupie Kapitałowej LOTOS nie ma przyzwolenia na żaden rodzaj nadużyć. Grupa LOTOS należy m.in do globalnej inicjatywy United Nations Global Compact Call to Action on Anti-Corruption, jednoczącej biznes w walce z wszelkimi przejawami korupcji. Polityka Przeciwdziałania Nadużyciom oraz inne antykorupcyjne regulacje wewnętrzne znane są wszystkim pracownikom spółek należących do Grupy Kapitałowej LOTOS. Każdy nowo przyjmowany pracownik w ramach szkoleń, otrzymuje m.in. informacje dotyczące tych regulacji oraz odpowiedzialności wynikającej z ich nieprzestrzegania. Dodatkowo w trakcie trwania stosunku pracy wielokrotnie są one przypominane.

Dział Compliance w 2021 roku zaprojektował i przeprowadził szkolenie pt. „Compliance w Grupie Kapitałowej LOTOS” dla kadry kierowniczej spółek zależnych (udział wzięło ponad 150 osób). Omówione zostały kluczowe regulacje wewnętrzne oraz projekty ustaw, mające znaczenie dla systemu zapewnienia zgodności. W trzecim kwartale 2021 r. Dział Compliance we współpracy z Działem Rekrutacji i Rozwoju zaprojektował i wdrożył szkolenie e-learningowe, obejmujące Zasady udzielania pełnomocnictw w Grupie LOTOS S.A. Szkolenie dedykowane było dla ponad 700 pracowników Grupy LOTOS S.A., w tym obligatoryjne dla kierowników komórek organizacyjnych. W raportowanym okresie Dział Compliance prowadził szeroką działalność informacyjno-edukacyjną w oparciu o artykuły publikowane w wewnętrznej sieci intranet.

Szkolenia pracowników

W roku sprawozdawczym 2021 Biuro Kontroli Wewnętrznej przygotowało oraz wdrożyło na platformie e-learningowej szkolenie „Przeciwdziałanie korupcji i nadużyciom”. Celem szkolenia było nabycie wiedzy w zakresie unikania i przeciwdziałania nadużyciom, w tym również o charakterze korupcyjnym, a w szczególności ukształtowanie umiejętności asertywnego reagowania na symptomy korupcjogenne i sytuacje korupcyjne oraz związane z tym negatywne skutki. Szkolenie ukończyło z wynikiem pozytywnym 1184 pracowników Grupy Kapitałowej LOTOS.

/205-2/

Tabela 78. **Odsetek pracowników przeszkolonych w zakresie polityk i procedur antykorupcyjnych organizacji**

	Poinformowano o polityce i procedurach antykorupcyjnych	Przeszli szkolenia w zakresie przeciwdziałania korupcji
Odsetek członków organów zarządzających, których:		
odsetek pracowników, których poinformowano o polityce i procedurach antykorupcyjnych organizacji i którzy przeszli szkolenia w zakresie przeciwdziałania korupcji w podziale na rodzaj zatrudnienia i wiek:		
czas określony	100%	20%
	100%	25%

czas nieokreślony	100%	21%
pełny etat	100%	21%
niepełny etat	100%	4%
wiek poniżej 30	100%	18%
wiek 30-50	100%	23%

Odsetek partnerów biznesowych organizacji, których poinformowano o polityce i procedurach antykorupcyjnych organizacji	100%
---	------

Źródło: Spółka

W 2021 roku nie odnotowano przypadku, który uzasadniałby zwolnienia pracownika Grupy Kapitałowej LOTOS z powodu korupcji.

Zasady i procedury antykorupcyjne Grupy Kapitałowej LOTOS zawarte są na ogólnodostępnej stronie internetowej: <https://tinyurl.com/3f6u9w2b>. Strona zawiera wartości i zasady w związku ze współpracą z kontrahentami GKL. (kodeks etyki, Polityka Przeciwdziałania nadużyciom).

/205-1/

W 2021 roku pod względem ryzyka występowania zdarzeń korupcyjnych oceniono wszystkie spółki Grupy Kapitałowej LOTOS.

Ryzyko korupcji jest elementem ryzyka nadużyć rozumianego jako zawinione działanie lub zaniechanie działania stanowiące naruszenie przepisów prawa lub złamanie zasad obowiązujących w Grupie Kapitałowej LOTOS, w wyniku których dopuszczająca się go osoba odnosi nieuprawnione korzyści, lub których rezultatem są nieuzasadnione straty ponoszone przez firmę. Korzyści oraz straty mogą mieć charakter finansowy, materialny lub niematerialny.

/206-1/

Etyczne i zgodne z najwyższymi standardami postępowanie, w takich obszarach jak komunikacja marketingowa, reklama, sprzedaż, czy obecność na rynku, w 2021 roku zagwarantowało bezpieczne i prawidłowe funkcjonowanie i nie zostały podjęte kroki prawne z wobec spółki z powodu naruszeń zasad wolnej konkurencji oraz praktyk monopolistycznych.

Procedury należytej staranności

W Grupie Kapitałowej LOTOS (w zależności od zakresu działalności spółki i jej potrzeb) stosowane są procedury należytej staranności zgodne ze standardami i normami, w ramach wdrożonych systemów zarządzania:

(1) Kodeks etyki Grupy Kapitałowej LOTOS - w dokumencie opisane są zasady etyczne jakimi kieruje się Grupa LOTOS S.A. w relacjach z dostawcami, akcjonariuszami, konkurencją i innymi uczestnikami rynku kapitałowego.

(2) Polityka Grupy Kapitałowej LOTOS w zakresie przeciwdziałania nadużyciom - w celu zapewnienia skutecznej ochrony reputacji i aktywów Grupy Kapitałowej LOTOS oraz konsekwentnego zwiększania wartości Grupy LOTOS S.A., a także utrzymywania wysokiego poziomu odporności organizacji na nadużyciami, polityka określa usystematyzowane podejście do problematyki zapobiegania nadużyciom.

(3) GLS.72.11.00.00. Zasady zawierania transakcji z podmiotami powiązanymi - procedura ma na celu zapewnić ochronę interesu Grupy LOTOS S.A. oraz jej akcjonariuszy niebędących podmiotami powiązanymi, w tym w szczególności akcjonariuszy mniejszościowych.

(4) GLS.74.07.00.00. Zasady weryfikacji kontrahentów - procedura ma na celu ograniczenie ryzyka nieprawidłowości/nadużyć w obrocie gospodarczym, wynikającego z nieuczciwości, nierzetelności lub nie stosowania się do przepisów prawa przez kontrahentów chcących współpracować, bądź współpracujących ze spółkami Grupy Kapitałowej LOTOS.

(5) Polityka zakupowa w Grupie Kapitałowej LOTOS - polityka ma na celu określenie jednolitych zasad w zakresie planowania, przygotowania i realizacji postępowań zakupowych m.in.: równego traktowania oferentów, konkurencyjności, transparentności, bezstronności itd.

(6) GLS.74.02.00.00. Zakupy towarów i usług - procedura określa zasady w zakresie planowania i realizacji postępowań zakupowych przez Grupę LOTOS S.A.

(7) GLS.72.02.00.00 Zasady zawierania umów przez Grupę LOTOS S.A. - procedura ma na celu zapewnienie jednolitych standardów regulujących przygotowywanie, zawieranie, rozwiązywanie oraz archiwizowanie umów w Grupie LOTOS S.A., m.in. zasadę rekomendacji stosowania klauzul CSR w umowach z kontrahentami.

(8) GLS.72.01.00.00. Zasady sprzedaży produktów Grupy LOTOS S.A. i zakupu produktów naftowych od podmiotów krajowych - procedura ma na celu zapewnienie skutecznych i efektywnych zasad sprzedaży produktów Grupy LOTOS S.A. i zakupu produktów naftowych od podmiotów krajowych.

W Grupie Kapitałowej LOTOS (w zależności od zakresu działalności spółki i jej potrzeb) stosowane są procedury należytej staranności zgodne ze standardami i normami, w ramach wdrożonych systemów zarządzania:

- o Dobre Praktyki Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych 2021
- o PN-EN ISO 9001:2015 – Systemy zarządzania jakością;
- o PN-EN ISO 14001:2015 – Systemy zarządzania środowiskowego;
- o PN-ISO 45001:2018 – Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy;
- o PN-EN ISO 27001:2017 – Systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji;
- o PN-EN ISO 22301:2014 – Systemy zarządzania ciągłością działania;
- o PN-EN ISO 50001:2018 – Systemy Zarządzania Energią;
- o PN-ISO 31000:2018 – Zarządzanie Ryzykiem;
- o Wewnętrzny System Kontroli;
- o AQAP 2110 – Wymagania NATO dotyczące zapewnienia jakości w projektowaniu, rozwoju i produkcji.

1 lipca 2021 r. weszły w życie Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021 (DPSN 2021). Biuro Relacji Inwestorskich we współpracy z Działem Compliance dokonało uzgodnień wewnątrz organizacji w zakresie stosowania poszczególnych nowych i zmienionych zasad. Grupa LOTOS S.A. w wymaganym terminie poinformowała inwestorów o stosowaniu DPSN 2021.

13.5.3 Etyczny łańcuch dostaw

Mając świadomość wpływu swojej działalności na wiele aspektów społecznych i środowiskowych Grupa Kapitałowa LOTOS dba o cały łańcuch dostaw, od poszukiwania i eksploatacji złóż, przez produkcję, po sprzedaż gotowych produktów i usług.

Grupa LOTOS wspiera budowanie wartości w całym łańcuchu dostaw poprzez:

- o dążenie do efektywnego wykorzystania aktywów w całym łańcuchu wartości,
- o aktywne zarządzanie szansami i ryzykami,
- o tworzenie innowacji technologicznych podnoszących konkurencyjność na rynku,
- o usprawnianie procesów zapewniające bezpieczeństwo ludzi i środowiska naturalnego.

W 2021 roku w ramach systemu zarządzania ryzykiem nie odnotowano ryzyk wystąpienia przypadków pracy przymusowej ani pracy dzieci oraz ryzyka naruszeń prawa do wolności zgromadzeń lub założeń układów zbiorowych w łańcuchu dostaw. Analizy dotyczące tych ryzyk są prowadzone przez Grupę Kapitałową LOTOS na podstawie dostępnych informacji i potencjalnych zgłoszeń zgodnie z przyjętymi zasadami zarządzania ryzykiem.

/OG13/

W 2021 roku Grupa LOTOS zarejestrowała 13 zdarzeń związanych z bezpieczeństwem procesowym.

Działania doskonalące wdrożone roku 2021 w celu przeciwdziałania zdarzeniom wiązanim z uwolnieniem substancji:

W zakresie kultury bezpieczeństwa:

- o Opracowanie e-learningu na temat „Operacyjnych Fundamentów Bezpieczeństwa Procesowego”,
- o Komunikacja na temat bezpieczeństwa procesowego w intranecie: publikacja alertów i lekcji bezpieczeństwa.

W zakresie analiz ryzyka:

- o Rozpoczęcie analiz Hazop instalacji produkcyjnych według harmonogramu na lata 2021-2025.

W zakresie nadzoru nad zezwoleniem na stosowanie EDC (1 uwolnienie Tier 1 i dwa uwolnienia Tier 3):

- o Kontynuacja nadzorowania realizacji zadań związanych z EDC oraz przeglądów skuteczności środków kontroli ryzyka i warunków operacyjnych
- o Aktualizacja Instrukcji „Zasady postępowania z rozpuszczalnikiem EDC”
- o Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii pomiarowej EDC w środowisku pracy

W zakresie praktyk bezpiecznej pracy:

- o Uruchomienie systemu nadzorowania odcień procesowych. Pełne wdrożenie spodziewane do końca roku 2022
- o Przegląd oznakowania rurociągów na estakadach, miejsc poboru prób i tymczasowych miejsc składowania produktów chemicznych.
- o Uczestnictwo w projekcie wdrażającym oznakowania na instalacjach.
- o Harmonogramowe przeglądy zezwoleń na pracę i miejsc składowania produktów chemicznych

W zakresie bezpieczeństwa funkcjonalnego:

- o Rozpoczęcie projektu w celu stworzenia dokumentacji bazowej dla Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Funkcjonalnym. Proces składa się z 4 etapów: audyt, opracowanie harmonogramu (te dwa etapy zakończono w 2021 r.), szkolenie kluczowego personelu, wydanie procedury bazowej dla systemu ZBF.

13.6 Podstawa prawna i zakres dokumentu

13.6.1 Istotność informacji niefinansowych

/102-44, 102-46, 102-47/

Tabela 79. Istotne aspekty ważne dla firmy i otoczenia uwzględnione w raporcie za rok 2021.

Temat	Perspektywa firmy	Perspektywa otoczenia
Wyniki finansowe	4,4	4,6
Zapobieganie korupcji (szkolenia, identyfikowanie i rozwiązywanie ewentualnych incydentów)	3,8	3,9
Działania na rzecz zapobiegania nieuczciwej konkurencji i praktykom monopolistycznym	3,8	3,8
Wykorzystywane przez firmę surowce i materiały	4,1	3,8
Zużycie energii, sposoby redukcji zużycia energii	4,3	4,1
Pobór i zużycie wody, informacje na temat odprowadzanych ścieków	4,1	3,8
Emisje gazów cieplarnianych oraz sposoby ich redukowania	4,2	3,9
Działania zapobiegające zmianom klimatycznym (w szerszej perspektywie, plany, strategie)	3,9	4,0
Zgodność z regulacjami środowiskowymi	4,0	3,6
Informacje o odpadach i sposobach ich zagospodarowania	4	3,7
Zatrudnienie w firmie (rotacja, benefity pracownicze)	4,2	4,4
Bezpieczeństwo i higiena pracy	4,3	4,2
Szkolenia i edukacja pracowników, wspieranie	4,3	4,3
Różnorodność i równość szans kobiet i mężczyzn w dostępie do stanowisk i w wynagrodzeniach	4,1	3,5

Komunikacja z pracownikami (w tym informowanie pracowników przez Zarząd o kwestiach ważnych dla firmy)	4,3	4,4
Angażowanie społeczności lokalnej w działania społeczne prowadzone przez firmę	3,6	3,8
Działania firmy na rzecz społeczeństwa, rynku lokalnego, infrastruktury itp.	3,7	3,9
Przygotowanie na wypadek zagrożeń ludności, w tym procedury i zasoby	4	4,1
Zdrowie i bezpieczeństwo klientów	3,8	3,6

Źródło: Spółka

Dodatkowe informacje na temat działalności biznesowej, wyników finansowych oraz działań społecznych i środowiskowych Grupy Kapitałowej LOTOS udostępniane są na stronie internetowej – www.lotost.pl oraz www.odpowiedzialny.lotost.pl

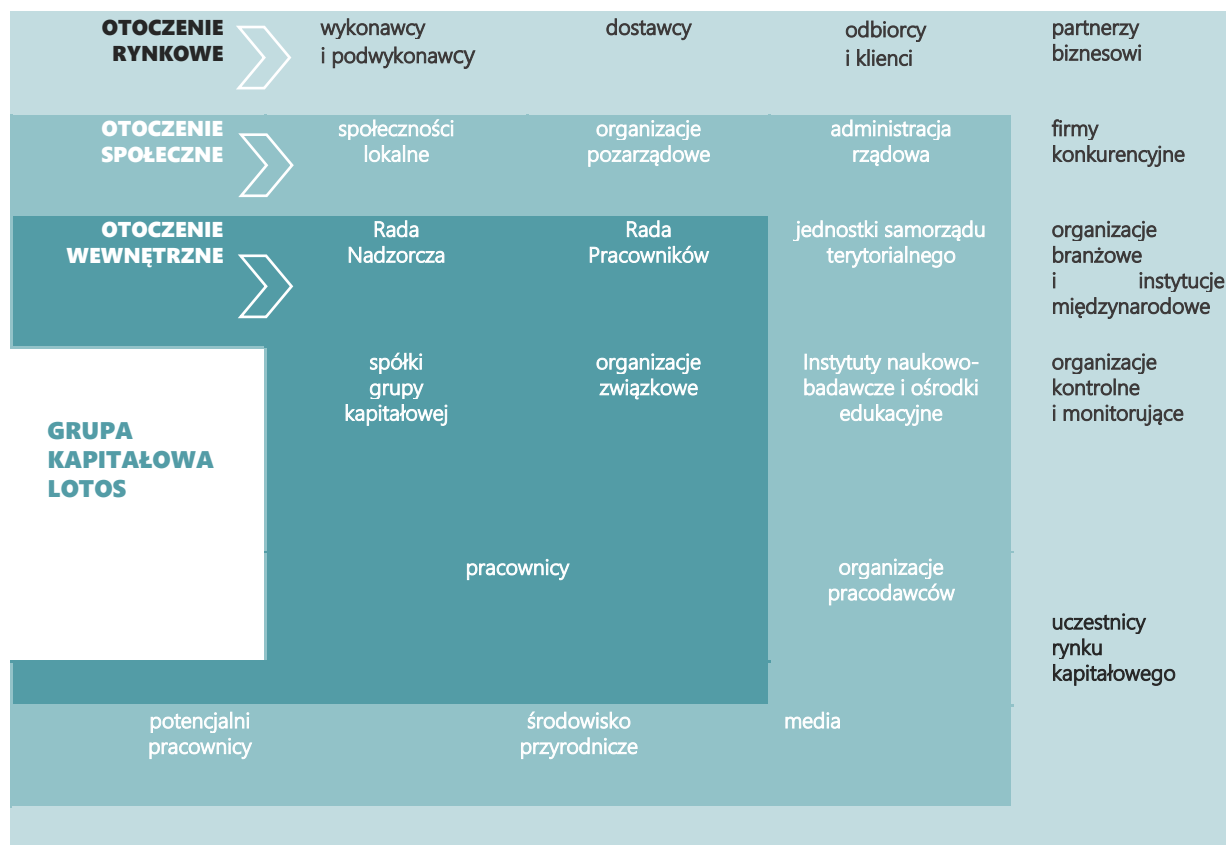
Raport jest dostępny pod adresem <https://raportroczny.lotost.pl/>.

W celu dokonania wyboru wskaźników przeprowadzona została analiza istotności uwzględniająca zarówno opinie interesariuszy zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Analiza była realizowana w lutym 2021 roku. W oświadczeniu uwzględniono tematy szczególnie ważne dla otoczenia firmy. Interesariusze spółki wypełnili ankiety online. Ankieta pozwoliła wskazać tematy szczególnie ważne dla poszczególnych grup. Tematy najwyżej ocenione przez interesariuszy zostały uwzględnione w treści raportu. Do udziału w ankiecie zaproszono blisko 200 przedstawicieli pracowników, partnerów biznesowych, analityków, mediów, ośrodków naukowych. Dodatkowe informacje na temat działalności biznesowej, wyników finansowych oraz działań społecznych i środowiskowych Grupy Kapitałowej LOTOS udostępniane są na stronie internetowej www.lotost.pl oraz www.odpowiedzialny.lotost.pl

W roku 2022 analiza istotności również została zrealizowana. Na czas przygotowania niniejszego raportu analiza jest w opracowaniu. Jej wyniki ukażą się z chwilą opublikowania Raportu Zintegrowanego on-line.

/102-40/

Mapa 10. Interesariusze LOTOS

Źródło: Spółka

13.6.2 Zgodność raportu

/102-48/ /102-49/ /102-54/ /102-56/ /103-1/

Oświadczenie niefinansowe zostało sporządzone zgodnie z GRI Standards w wersji Core oraz z Ustawą o Rachunkowości (art. 49b oraz art. 55 ust 2b-2e). W raporcie uwzględnione zostały również wytyczne TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) na temat raportowania kwestii środowiskowych. W raporcie nie zostały dokonane żadne korekty względem zawartości poprzednich raportów. Raport nie został poddany zewnętrznej weryfikacji.

/102-50/ /102-51/ /102-52/

Niniejszy raport zawiera informacje dotyczące okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku. Poprzednie oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy LOTOS i Grupy Kapitałowej LOTOS zostało opublikowane w dniu 12 marca 2021 r. Grupa LOTOS sporządza raporty na temat informacji niefinansowych w cyklu rocznym.

/102-3/

Korespondencję należy kierować na adres głównej siedziby Spółki:

Grupa LOTOS S.A., ul. Elbląska 135, 80-718 Gdańsk

/102-53/

Pytania kierować można do Działu Komunikacji Zewnętrznej Grupy LOTOS S.A. na adres: media@grupalotos.pl lub telefonicznie pod numerem: (58) 308 72 29.

Tabela 80. Zgodność z Ustawą o Rachunkowości

Wymóg Ustawy o Rachunkowości	Rozdział
Model biznesowy (Art. 49b ust. 2 pkt 1)	13.2.1.
Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności (Art. 49b ust. 2 pkt 2)	13.1.
Polityki w obszarach niefinansowych i ich rezultaty (Art. 49b ust. 2 pkt 3):	
- obszar środowiskowy	13.3.
- obszar pracowniczy	13.5.
- obszar społeczny	13.4.
- obszar praw człowieka	13.4.6
- obszar przeciwdziałania korupcji	13.5.2.
Procedury należytej staranności (Art. 49b ust. 2 pkt 4)	13.5.3
Istotne ryzyka niefinansowe i sposób zarządzania nimi (Art. 49b ust. 2 pkt 5)	13.3.3.

Źródło: Spółka

Tabela 81. Zgodność z Rekomendacjami TCFD

Rekomendacje Task Force on Climate-Related Financial Disclosures	Rozdział
ŁAD KORPORACYJNY	
Opis nadzoru zarządu nad ryzykami i szansami związanymi z klimatem.	Strategia wobec zmian klimatu
Opis roli kadry zarządzającej w procesie oceny i zarządzania ryzykami oraz szansami związanymi z klimatem.	Strategia wobec zmian klimatu

STRATEGIA

Opis ryzyk i szans związanych z klimatem, które organizacja zidentyfikowała w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej. Szanse i ryzyka związane ze zmianami klimatu

Opis wpływu ryzyk i szans związanych z klimatem na działalność biznesową, strategię i finanse organizacji. Szanse i ryzyka związane ze zmianami klimatu

Opis odporności modelu biznesowego i strategii organizacji w różnych scenariuszach związanych z klimatem (w tym w scenariuszu uwzględniającym wzrost średnich temperatur o dwa lub mniej stopni Celsjusza). Zagadnienie nieraportowane

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Opis procesów identyfikacji i oceny ryzyk związanych z klimatem. Szanse i ryzyka związane ze zmianami klimatu

Opis procesów zarządzania ryzykami związanymi z klimatem. Szanse i ryzyka związane ze zmianami klimatu

Opis sposobu integracji procesów identyfikacji, oceny i zarządzania ryzykami związanymi z klimatem w ramach ogólnego zarządzania ryzykiem w organizacji. Szanse i ryzyka związane ze zmianami klimatu

WSKAŹNIKI I CELE

Wskaźniki wykorzystywane przez organizację do oceny ryzyk i szans związanych z klimatem zgodnie ze strategią i procesami zarządzania ryzykiem. Szanse i ryzyka związane ze zmianami klimatu

Emisje gazów cieplarnianych w zakresach 1, 2 i, jeśli ma to znaczenie, 3 oraz opis powiązanych z nimi ryzyk. Emisje do atmosfery (w zakresie Scope 1 i 2)

Opis wyznaczonych przez organizację celów służących zarządzaniu ryzykami i szansami związanymi z klimatem oraz wyniki realizacji tych celów. Strategia wobec zmian klimatu

Źródło: Spółka

/102-55/

Tabela 82. Indeks wskaźników GRI

Kategoria wskaźnika	Wskaźnik	Opis	Rozdział
GRI 102: Wskaźniki podstawowe			
1. Profil Organizacji	102-1	Nazwa organizacji	13.2.
	102-2	Aktywność, marki, produkty i usługi	13.2.1. 13.2.2.
	102-3	Lokalizacja siedziby	13.2.2 13.6.2.
	102-4	Lokalizacje operacji	13.2.1. 13.2.2.
	102-5	Forma własności i struktura prawna	13.2.
	102-6	Obsługiwane rynki	13.2.1. 13.2.2.
	102-7	Skala operacji	13.2.1. 13.2.2.

Kategoria wskaźnika	Wskaźnik	Opis	Rozdział
	102-8	Informacje o pracownikach i innych świadczących pracę	13.4.3.2.
	102-9	Łańcuch dostaw	13.2.4.
	102-10	Znaczące zmiany w organizacji łańcucha dostaw	13.2.4.
2. Strategia	102-14	Oświadczenie najwyższych struktur zarządczych	13.2.5.
	102-15	Kluczowe czynniki wpływu, ryzyka oraz szanse	13.2.5.
3. Etyka i spójność	102-16	Wartości, zasady, standardy i normy postępowania	13.5.2.
4. Zarządzanie	102-18	Struktura zarządcza	13.5.1.
	102-19	Organy delegujące	13.5.1.
	102-20	Organy zarządcze odpowiedzialne za obszary ESG	13.5.1.
	102-22	Skład najwyższych ciał zarządczych	13.5.1.
	102-23	Przewodniczący najwyższego organu zarządczego	13.5.1.
	102-24	Procedury wyboru najwyższych organów zarządczych	13.5.1.
	102-26	Rola wyższego kierownictwa w ustalaniu wartości i definiowaniu strategii oraz celów	13.2.5.
	102-28	Metody oceny skuteczności najwyższych struktur zarządczych	13.5.1.
5. Zaangażowanie interesariuszy	102-40	Lista grup interesariuszy	13.6.1.
	102-41	Odsetek wszystkich pracowników objętych układem zbiorowym	13.4.3.6.
	102-43	Podejście do zaangażowania interesariuszy	13.4. 13.4.4.
	102-44	Kluczowe kwestie i problemy poruszane przez interesariuszy	13.6.1.
6. Praktyki raportowania	102-45	Podmioty ujęte w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych	13.5.1.
	102-46	Definiowanie zawartości i granic raportu	13.6.1.
	102-48	Korekty informacji	13.6.2.
	102-49	Zmiany w raportowaniu	13.6.2.
	102-50	Okres raportowania	13.6.2.
	102-51	Data ostatniego raportu	13.6.2.
	102-52	Cykl raportowy	13.6.2.
	102-53	Osoba do kontaktu	13.6.2.
	102-54	Oświadczenie zgodności ze standardem GRI	13.6.2.
	102-55	Indeks treści GRI	13.6.2.
	102-56	Zewnętrzna weryfikacja	13.6.2.

Kategoria wskaźnika	Wskaźnik	Opis	Rozdział
Aspekty ekonomiczne			
GRI 201 Wyniki ekonomiczne			
GRI 103: Podejście zarządcze	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.4.3.6.
	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.4.3.6.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.4.3.6.
	201-3	Programy określonych świadczeń oraz programy emerytalne	13.4.3.6.
GRI 203 Pośredni wpływ ekonomiczny	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.2.
	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.2.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.2.
GRI 103: Podejście zarządcze	203-2	Znaczący pośredni wpływ ekonomiczny	13.2.
	GRI 205 Przeciwdziałanie korupcji		
	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.5.3.
GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.5.3.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.5.3.
	205-1	Jednostki oceniane w związku z ryzykiem korupcji	13.5.3.
	205-2	Komunikacja i szkolenia z procedur i polityk antykorupcyjnych	13.5.3.
	205-3	Potwierdzone przypadki korupcji i podjęte działania	13.5.3.
GRI 206-1 Zachowania antykonkurencyjne	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.5.3.
	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.5.3.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.5.3.
GRI 103: Podejście zarządcze	206-1	Kroki prawne podjęte wobec organizacji z powodu naruszeń zasad wolnej konkurencji oraz praktyk monopolistycznych	13.5.3.
	Etyczny łańcuch dostaw		
GRI 103: Podejście zarządcze	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.5.4.
	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.5.4.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.5.4.
Aspekty środowiskowe			
GRI 301 Surowce i materiały			
Surowce i materiały	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.3.7.

GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.3.7.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.3.7.
	301-1	Surowce zużyte według objętości i masy	13.3.7.
GRI 302 Energia	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.3.6.
GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.3.6.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.3.6.
	302-1	Zużycie energii wewnątrz organizacji	13.3.6.
	302-3	Intensywność energetyczna	13.3.6.
	302-4	Redukcja w konsumpcji energii	13.3.6.
GRI 303 Woda i ścieki			
GRI 103: Podejście zarządcze	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.3.9.
	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.3.9.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.3.9.
	303-1	Interakcje z wodą jako zasobem wspólnym	13.3.9.
	303-3	Pobór wody	13.3.9.
	303-4	Zrzut ścieków	13.3.9.
GRI 304 Bioróżnorodność	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.3.10.
GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.3.10.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.3.10.
	304-1	Kolizja lokalizacji operacji z obszarami cennymi pod względem bioróżnorodności	13.3.10.
GRI 305 Emisje	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.3.5.
GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.3.5.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.3.5.
	305-1	Bezpośrednie emisje GHG (Scope 1)	13.3.5.
	305-2	Niebezpośrednie emisje GHG (Scope 2)	13.3.5.
	305-4	Intensywność emisyjna	13.3.5.
	305-5	Redukcja w emisjach GHG	13.3.5.
	305-6	Emisje substancji zubażających warstwę ozonową (ODS)	13.3.5.

	305-7	Tlenki azotu (NOX), Tlenki siarki (SOX) i inne	13.3.5.
	OG6	Objętość spalonych w pochodni na wolnym powietrzu i wypuszczonych do atmosfery węglowodorów	13.3.5.
GRI 306 Odpady	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.3.8.
GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.3.8.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.3.8.
	306-3	Wytworzone odpady	13.3.8.
	OG7	Ilość powstałych odpadów wiertniczych (płuczki wiertniczej oraz zwiercin) oraz sposoby postępowania z nimi i ich utylizacji	13.3.8
GRI 307 Regulacje dot. ochrony środowiska	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.3.1.
GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.3.1.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.3.1.
	307-1	Przypadki braku zgodności z normami i regulacjami w obszarze środowiskowym	13.3.1.
Aspekty społeczne			
GRI 401 Zatrudnienie	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.4.
GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.4.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.4.
	401-1	Całkowita liczba i wskaźniki zatrudnienia nowych pracowników oraz rotacji pracowników w podziale na grupy wiekowe, płeć i region	13.4.3.2.
GRI 402 Stosunki pomiędzy pracownikami a kadrą zarządzającą	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.4.3.6.
GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.4.3.6.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.4.3.6.
	402-1	Minimalne wyprzedzenie z jakim organizacja informuje o istotnych zmianach operacyjnych	13.4.3.6.
GRI 403	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.4.3.3.
BHP			
GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.4.3.3.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.4.3.3.

	403-1	System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy	13.4.3.3.
	403-2	Proces identyfikacji ryzyka i zagrożeń oraz postępowania w przypadku wystąpienia incydentów	13.4.3.3.
	403-3	Medycyna pracy	13.4.3.3.
	403-4	Zaangażowanie, konsultacje oraz komunikacja z pracownikami w zakresie BHP	13.4.3.3.
	403-5	Szkolenia pracownicze w zakresie BHP	13.4.3.3.
	403-6	Promocja zdrowego trybu życia wśród pracowników	13.4.3.3.
	403-7	Zapobieganie i łagodzenie wpływów z obszaru BHP bezpośrednio związanych z charakterem działalności	13.4.3.3.
	403-8	Osoby świadczące pracę objęte polityką BHP organizacji	13.4.3.3.
	403-9	Wypadki w miejscu pracy	13.4.3.3.
	403-10	Choroby zawodowe	13.4.3.3.
GRI 404 Szkolenia i edukacja	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.4.3.7.
GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.4.3.7.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.4.3.7.
	404-1	Średnia liczba godzin szkoleniowych na pracownika	13.4.3.7.
	404-2	Programy wspierające rozwój i doskonalenie umiejętności pracownika	13.4.3.7.
	404-3	Procent pracowników otrzymujących regularne oceny skuteczności i rozwoju karielowego	13.4.3.7.
GRI 405 Różnorodność i równe szanse	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.4.3.5.
GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.4.3.5.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.4.3.5.
	405-1	Różnorodność w ciałach zarządczych i wśród pozostałych pracowników	13.5.1.
GRI 413 Społeczności lokalne	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.4.4.
GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.4.4.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.4.4.
	413-1	Działania angażujące społeczność lokalną; metodologia badania wpływu; programy rozwojowe	13.4.3.
GRI 416 Zdrowie i bezpieczeństwo klientów	103-1	Objaśnienia granic raportowania	13.2.2.

GRI 103: Podejście zarządcze	103-2	Podejście zarządcze i jego elementy	13.2.2.
	103-3	Ocena podejścia zarządczego	13.2.2.
	416-1	Wpływ produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo klienta	13.2.2.
Bezpieczeństwo procesowe			
GRI 416 Zdrowie i bezpieczeństwo klientów	OG13	Liczba zdarzeń dotyczących bezpieczeństwa procesów, według rodzaju działalności	13.5.4